

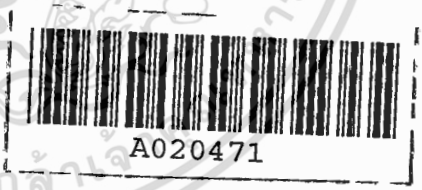
โครงการออกแบบตกแต่งภายใน

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว

(INTERIOR DESIGN OF SHERATON RIVERKWAI HOTEL PROJECT)

นาย กฤช อาจผจญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพ.

ปีการศึกษา 2533

เลขหมู่ ก 271ค 2533
เลขทะเบียน 711
วัน เดือน ปี 15 พ.ย. 2534

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง	โครงการออกแบบตกแต่งภายใน โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว
ชื่อนักศึกษา	นาย กฤช อาจผจญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ น้ำอ้อย สายหู

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจพิจารณา และเห็นชอบแล้ว จึงอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์-อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2533

(ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ คุณหญิง วนิดา ธุปะเตมีย์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง โครงการตกแต่งภายใน โรงแรม เซอราตัน ริเวอร์แคว

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ น้ำอ้อย สายหู
ชื่อนักศึกษา ✓นาย กฤช อาจผจญ
ปีการศึกษา 2532 - 2533

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์

วัตถุประสงค์สำคัญของการศึกษาโครงการนี้ คือ การค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการออกแบบตกแต่งภายในโรงแรมขนาดอาการขั้นหนึ่ง ของจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นการส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของทางจังหวัด และบริการแก่นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เนื่องจากแนวโน้มของนักท่องเที่ยวมีที่ท่าว่าจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น กิจการโรงแรมจึงเป็นธุรกิจที่น่าสนับสนุนในการลงทุน เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง

แนวทางในการค้นคว้า และวิจัย

1. ศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกิจการ เซอราตัน
2. ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้บริการ และผู้ให้บริการ
3. ศึกษาองค์ประกอบพื้นฐานทางกายภาพ ตลอดจนรายละเอียดของโครงการ
4. ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม ทางจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางออกแบบ
5. ศึกษาถึงการใช้วัสดุในการตกแต่งส่วนต่าง ๆ ของภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ และมีผลกระทบต่อสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญในด้านธุรกิจการท่องเที่ยวของภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เพราะประเทศไทยเป็นศูนย์กลางคมนาคมทางอากาศของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้นำมาเป็นอันดับหนึ่ง เมื่อเทียบกับรายได้การส่งสินค้าออกประเภทต่าง ๆ ของประเทศ การที่นักท่องเที่ยวคนไทยเดินทางไปต่างประเทศ ก็มีผลกระทบต่อการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะชักจูงและปลูกฝังคนไทยให้นิยมท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแหล่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ ที่มีความได้เปรียบและมีศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวสูง มีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและการศึกษา ทำให้ระดับความนิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อการเดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี มีสูงมาก โดยเฉพาะสูงมากกว่าบรรดาจังหวัดอื่น ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย นอกจากนั้น ความได้เปรียบในด้านระยะทางซึ่งไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร ตลอดจนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ซึ่งเริ่มมีการพัฒนา ทำให้จังหวัดกาญจนบุรี มีความน่าสนใจ

โครงการ เซอราตัน ริเวอร์แคว โฮเต็ล เป็นโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการดังกล่าว การตกแต่งภายในจึงต้องเข้ามามีบทบาท และมีความสำคัญ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ซึ่งเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อนำรายได้มาสู่ประเทศ พร้อมทั้งเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศไทยให้กว้างขวางมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ โครงการ การออกแบบตกแต่งภายใน โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2533 - ของครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน เทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณลาดกระบัง

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ไม่ว่าทั้งทางตรง หรือ ทางอ้อม ตลอดจนคำชี้แจง ถึงหลักการรายละเอียดต่าง ๆ ในการหาข้อมูลและขัดเกลาข้อมูลโครงการนี้ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากบรรดาท่านอาจารย์ ในสถาบัน เทคโนโลยี พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ผู้ทรงคุณวุฒิ และท่านผู้รู้ต่าง ๆ ซึ่งหากไม่มีบุคคลเหล่านี้แล้ว ข้าพเจ้าตระหนักดีว่า วิทยานิพนธ์ เล่มนี้ย่อมจะสำเร็จอย่างสมบูรณ์ไม่ได้ ข้าพเจ้า ขอขอบพระคุณ ดังรายนามต่อไปนี้.-

1. อาจารย์ น้ำอ้อย สายหู
   (อาจารย์ที่ปรึกษา ด้านข้อมูลการวิจัย และให้คำแนะนำทางด้านการออกแบบ)
2. บริษัท นนท์ - ตรึงใจ สถาปนิก และ นักวางผังเมือง จำกัด
3. ห้องสมุด คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ ห้องสมุด คณะสถาปัตยกรรม
   (สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง)

นอกเหนือจากนี้ ยังมีบุคคลซึ่งมิอาจเอ่ยนามได้ครบถ้วน ซึ่งเป็นทั้งกำลังความคิด และกำลังใจ แก่ข้าพเจ้า ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณ มา ณ. โอกาสนี้.

นาย กฤช อาจผจญ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

บทคัดย่อ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญเรื่อง

สารบัญตารางประกอบ

สารบัญภาพประกอบ

		หน้า
บทที่ 1	บทนำทั่วไป	
	1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
	1.2 เหตุผลในการเลือกโครงการนี้เสนอเป็นวิทยานิพนธ์	2
	1.3 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์โครงการนี้	2
	1.4 ที่มาของปัญหา	2
	1.5 แนวทางในการแก้ไขปัญหา	3
	1.6 ขอบเขตของโครงการในการทำวิทยานิพนธ์	3
	1.7 แนวทางในการค้นคว้า	5
	1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	5
บทที่ 2	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	7
	2.1 แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534)	7
	2.2 สภาพทั่วไปของจังหวัด กาญจนบุรี	42
	2.3 ประวัติความหมาย และ ประเภทของโรงแรม	101
	2.4 การดำเนินงานของโรงแรม	113
	2.5 องค์ประกอบของโรงแรม	116
	2.6 การแบ่งหน่วยงานของโรงแรมโดยทั่วไป	122
	2.7 การศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน	133

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
บทที่ 3	การศึกษารายละเอียดของโครงการ	143
	3.1 การศึกษาสภาพแวดล้อม	143
	3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม	144
	3.3 การศึกษาสภาพแวดล้อมภายในอาคาร	146
	- รายละเอียดขององค์ประกอบและเนื้อที่ใช้สอยของโครงการ	146
	- การศึกษาสภาพแวดล้อมภายในส่วนโถงพักคอย และ ส่วนของภัตตาคาร	151
	- การศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิคที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน	152
	- ข้อมูลประกอบการออกแบบตกแต่งภายในโถงพักคอย ภัตตาคารญี่ปุ่น และ ห้องรับแขก	178
	3.4 อัตรากำลัง สายงาน และ การบริหารของโครงการ	211
	3.5 การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร	216
บทที่ 4	การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ	248
	4.1 การวิเคราะห์อาคาร	248
	4.2 การวิเคราะห์ผู้ใช้อาคาร	248
	4.3 การวิเคราะห์พื้นที่	251
	4.4 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์	266
	4.5 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดตำแหน่งครุภัณฑ์	278
บทที่ 5	สรุปผลงานการออกแบบ	284
	5.1 แนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในโครงการ	284
	5.2 ผลงานการออกแบบ และ ภาพถ่าย	284
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ

		หน้า
1.	จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดภาคตะวันตก	29
2.	แหล่งท่องเที่ยว และความนิยมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตก	31
3.	เปรียบเทียบจำนวนโรงแรมและห้องพักของภาคตะวันตก	34
4.	จำนวนตำบล, หมู่บ้าน และครัวเรือนของจังหวัด กาญจนบุรี	47
5.	เปรียบเทียบจำนวนประชากร	50
6.	ตารางเวลา และสถานีของเส้นทางรถไฟ ธนบุรี - น้ำตก	56
7.	จำนวนนักท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2525	74
8.	ส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	75
9.	จำนวนนักท่องเที่ยวแยกตามกลุ่ม	81
10.	การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว	82
11.	จำนวนนักท่องเที่ยวแยกตามสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2525	85
12.	จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2529	86
13.	จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2534	87
14.	จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2544	88
15.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่ค้างแรม จำแนกเส้นทางการเดินทาง	89
16.	จำนวนนักท่องเที่ยวพักค้างแรม จำแนกประเภทที่พัก	90
17.	คืนพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว จำแนกประเภทที่พัก	91
18.	จำนวนโรงแรมในตัวเมือง	92
19.	จำนวนห้องพักในโรงแรม	92
20.	อัตราการพักเฉลี่ยของโรงแรมในเมืองกาญจนบุรี	93
21.	ค่าใช้จ่าย เฉลี่ย /คน/วัน ของนักท่องเที่ยว	94
22.	จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของกาญจนบุรี ปี 2532	95
23.	ผลของรายได้จากการท่องเที่ยว ที่มีต่อการจ้างงาน	96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

24. การแวะท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก 97
25. ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนโถงต้อนรับ 257
26. ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น 260
27. ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนห้องพักธรรมดา 263
28. ตารางแสดงการวิเคราะห์ พื้นที่ส่วนห้องชุดใหญ่ 265
29. ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ส่วนบริการต่าง ๆ ในโครงการ 267
30. ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ส่วนล็อบบี้ 268
31. ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของส่วน ภัตตาคารญี่ปุ่น 269
32. ตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของส่วนห้องพัก 270

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

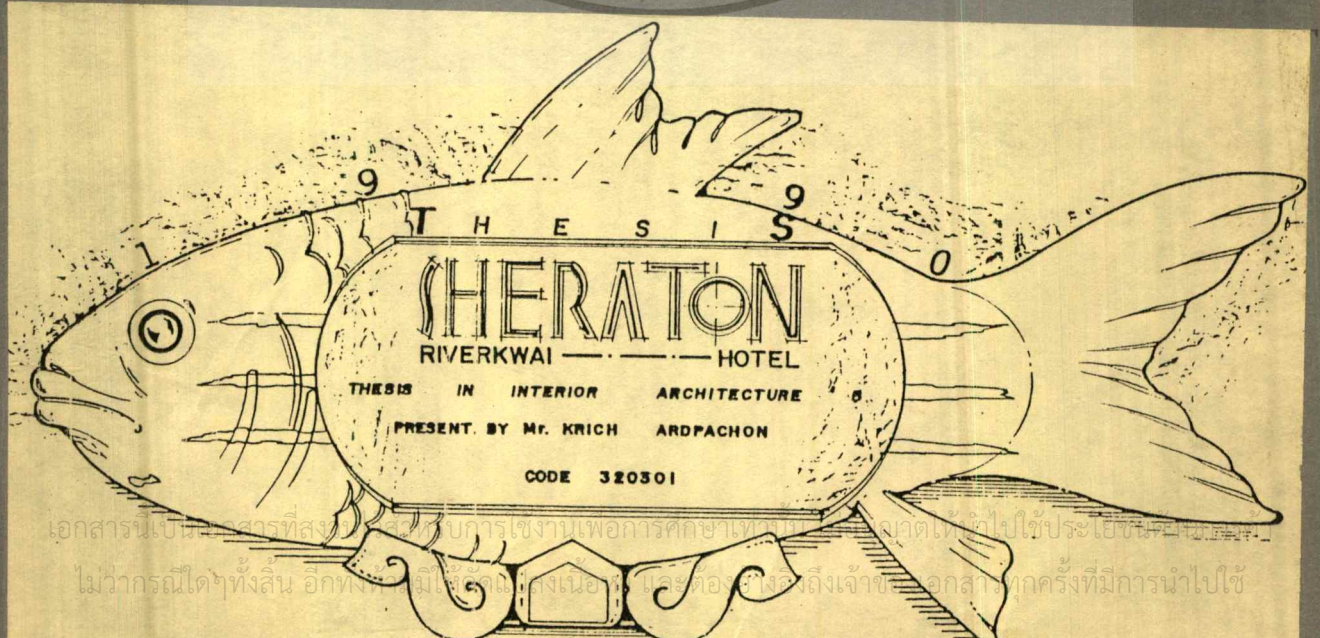
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

		หน้า
1.	พื้นที่ท่องเที่ยว กลุ่ม 1	64
2.	พื้นที่ท่องเที่ยว กลุ่ม 2	65
3.	พื้นที่ท่องเที่ยว กลุ่ม 3	66
4.	การจัดเนื้อที่ของโต๊ะอาหาร	190
5.	การจัดเนื้อที่ของเฟอร์นิเจอร์ในห้องนอน	204
6.	BUBBLE DIAGRAM OF LOBBY	271
7.	BUBBLE DIAGRAM OF JAPANESE RESTAURANT	272
8.	BUBBLE DIAGRAM OF GUEST ROOMS	273
9.	FUNCTION DIAGRAM OF LOBBY	274
10.	FUNCTION DIAGRAM OF JAPANESE RESTAURANT	275
11.	FUNCTION DIAGRAM OF STANDARD ROOM	276
12.	FUNCTION DIAGRAM OF SUPERIOR SUIT.	277

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว เป็นโครงการสร้างโรงแรมชั้นหนึ่งในการบริหารของบริษัท ไอทีที เชอราตัน คอร์ปอเรชั่น ซึ่งมีเครือข่ายบริหารโรงแรมอยู่ทั่วโลก รวมทั้งในไทยซึ่งได้แก่โรงแรม รอยัล ออคิด เชอราตัน (กรุงเทพฯ) โรงแรม เชอราตัน แกรนด์ ลากูน่า บีช (ภูเก็ต) โรงแรม สิมาธานี เชอราตัน (นครราชสีมา) โรงแรม เชอราตัน (เชียงใหม่)

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ตั้งอยู่ที่ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี เจ้าของโครงการคือ บริษัท การ์เด้นรีสอร์ท จำกัด ได้วางแผนการก่อสร้างเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 จะก่อสร้างส่วน LOBBY เป็นอาคาร 3 ชั้น และห้องพักสร้างเป็นอาคาร 3 ชั้น เรียงเป็นแถว มีห้องจำนวน 310 ห้อง ส่วนระยะที่ 2 เป็น CONVENTION จะเป็นอาคารชั้นเดียว สำหรับจัดประชุม

ออกแบบตัวอาคารโดย บริษัท นนท์-ตรึงใจ สถาปนิก และนักวางผังออกแบบให้อาคารหันหน้าเข้าหาแม่น้ำแคว เพื่อให้ผู้พักอาศัยเห็นความเป็นธรรมชาติมากที่สุด และได้จากสภาพแวดล้อมของโรงแรม ได้ถูกออกแบบให้แลดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด เช่น หลังคาของแต่ละอาคาร จะออกแบบเหมือนหลังคาของแพที่พัก เป็นต้น

จึงนับว่าเป็นโรงแรมขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของ จังหวัดกาญจนบุรี ภายในโรงแรม มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวมากมาย อาทิเช่น สระว่ายน้ำ คอฟฟี่ชอฟ ดิสโก้เทค เป็นต้น

- เหตุผลที่เลือกทำโครงการโรงแรม

1. จากสถิติข้อมูลนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศ จะเห็นได้ชัดว่าวัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามา สำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อการพักผ่อนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี การทำธุรกิจการโรงแรม ในด้านการพักผ่อนจะทำให้มีประสิทธิภาพในการลงทุนเพิ่มขึ้นจากเดิม และเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ

2. การออกแบบตกแต่งภายใน เป็นส่วนช่วยเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ให้แพร่หลายกว้างขวางออกไป

3. เพราะโรงแรม เป็นสถานที่สนองต่อกิจการต่าง ๆ ของสังคม ไม่ใช่เพียงสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การศึกษาและแก้ปัญหาระบบการทำงาน และลักษณะการดำเนินงานในโรงแรม รวมทั้งต้องการศึกษาวัสดุที่ใช้ในการออกแบบและตกแต่งภายในที่เหมาะสมกับโรงแรม

1.2 เหตุผลในการเลือกทำโครงการโรงแรมแห่งนี้

1. เป็นโครงการจริงที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง การวิเคราะห์ และเข้าถึงโครงการทำได้สะดวก สามารถหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลได้

2. สถานที่ตั้งโครงการอยู่จังหวัดกาญจนบุรีซึ่งใกล้กับกรุงเทพ ฯ ดังนั้น การค้นคว้าหาข้อมูลจึงทำได้สะดวกและรวดเร็ว

3. เป็นโรงแรมที่มีสภาพแวดล้อมเป็นภูเขา ต้นไม้ และแม่น้ำ ซึ่งมีลักษณะบรรยากาศที่สามารถนำไปใช้ในการออกแบบบางจุดของโรงแรมได้

4. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพล พฤติกรรม และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโครงการนี้มีผลต่อการออกแบบ ตลอดจนเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ

5. เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม สำหรับผู้ที่สนใจจะทำการค้นคว้าวิจัยต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. มีความมุ่งหมายในการค้นคว้าวิจัย เพื่อแก้ปัญหาทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน ให้เกิดความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างพฤติกรรมผู้ใช้สอย ระบบทางสัญจรภายในที่สะดวกสบาย เพื่อบริการนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนนักธุรกิจ ให้มีความประทับใจมากยิ่งขึ้น

2. ศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรี และเอามาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

3. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติสำหรับผู้มาใช้บริการ ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี

4. สามารถส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทยในจังหวัดกาญจนบุรี โดยนำศิลปไทยบางส่วนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม เพื่อเป็นการเผยแพร่และแสดงออกซึ่งสัญญลักษณ์ของจังหวัด

5. ต้องการเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการตกแต่งภายใน คำนึงสถานการณ์เศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมของสังคมในปัจจุบันและอนาคต

1.4 ที่มาของปัญหา

1. ทางจังหวัดกาญจนบุรียังไม่มีโรงแรมที่มีมาตราฐาน จึงเป็นการดีที่จะมีการสร้างโรงแรมให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงแรม ถูกออกแบบให้ดูเป็นธรรมชาติ ถึงจะสร้างอาคารใหม่ ก็ยังคงอนุรักษ์ความเป็นธรรมชาติ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของโรงแรมทั่วไป เพราะฉะนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม จึงเป็นแนวความคิดที่จะนำมาใช้ในการตกแต่งภายในให้คงความเป็น - เอกลักษณ์

3. การจัดองค์กรในโรงแรม ต้องมีการจัดความสัมพันธ์ของหน่วยงานให้มากที่สุด

4. เนื่องจากกิจกรรมโรงแรม เป็นธุรกิจที่มีความแข่งขันมาก เพราะฉะนั้น โครงการเชอราตัน ริเวอรแคว โฮเต็ล จึงมุ่งไปในด้านการสร้างบรรยากาศให้ต่างจากผู้อื่น

5. คำนึงถึงทางสัญจรภายใน ความสะดวกสบายและการใช้วัสดุ ต้องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อความประทับใจแก่ผู้มาใช้บริการ

1.5 <u>แนวทางแก้ปัญหา</u>

1. การออกแบบตกแต่งภายใน ต้องคำนึงความสวยงามให้สมกับโรงแรมที่ได้มาตราฐาน เพื่อยกระดับมาตรฐานของโรงแรมในประเทศไทย

2. ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติภายนอก นำมาดัดแปลงให้เข้ากับตัวอาคารภายใน โดยมีศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดกาญจนบุรีเข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้ได้ความงามที่ประสานกลมกลืนกันระหว่าง สภาพธรรมชาติเดิม และศิลปวัฒนธรรมของไทย

3. ศึกษาแนวทางของความสัมพันธ์ของหน่วยงานให้มากที่สุด และคำนึงถึงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

4. ศึกษาแนวทางการออกแบบที่ดี โดยศึกษาจากโครงการอื่น และแก้ไขส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ พร้อมทั้งแสดงเอกลักษณ์รูปแบบศิลปวัฒนธรรมทางจังหวัดกาญจนบุรี ให้กว้างขวางออกไป

5. ศึกษาการจัดแปลน การใช้วัสดุ คุณภาพของวัสดุแต่ละชนิดให้เหมาะสม

1.6 <u>ขอบเขตของโครงการในการทำวิทยานิพนธ์</u>

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ จะศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ รวมทั้งทำการออกแบบเฉพาะในส่วนที่เป็นขอบเขตของวิทยานิพนธ์เท่านั้น โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว เป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 82.5 ไร่ บริเวณริมแม่น้ำแควใหญ่ ใกล้กับสะพานข้ามแม่น้ำแคว อยู่ในเขต อำเภอเมือง และห่างจากตัวเมืองไปทางเหนือ ประมาณ 5 ก.ม

ในขอบเขตของโครงการ โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ประกอบด้วยอาคารประเภทคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. MAIN BUILDING เป็นอาคารซึ่งประกอบด้วยส่วน PUBLIC ทั้งหมด คือ ล็อบบี้, ล็อบบี้พักผ่อน, ห้องอาหารจีน, ห้องอาหารญี่ปุ่น, คาเฟเลาจน์, ไนท์คลับ, ค็อฟฟี่ช็อฟ, ครัวใหญ่, สำนักงาน

2. SINGLE LOADED CORRIDOR คือ อาคารที่มีห้องพักอยู่ข้างเดียวของทางเดิน มี 11 หลัง แต่ละอาคาร มี 3 ชั้น ซึ่งมีจำนวนห้องทั้งหมด 310 ห้อง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ห้องพักธรรมดา

2.2 ห้องชุดใหญ่

3. CONVENTION HALL คือ อาคารประชุม ซึ่งเป็นโครงการระยะสอง ซึ่งประกอบด้วย ส่วนจัดเลี้ยงใหญ่, เวที, ครัว, ห้องประชุม และ สโตร์

นอกจากนี้ ทางโรงแรมยังมีส่วนที่ให้บริการอื่น ๆ นอกเหนือจากส่วนที่ได้กล่าวแล้วคือ ส่วนของสระว่ายน้ำ ส่วนของน้ำตก ซึ่งอยู่บริเวณห้องพัก และ

- โครงการในส่วนที่นำเสนอในวิทยานิพนธ์

ซึ่งมีขอบเขตการตกแต่งภายใน ดังนี้

1. MAIN BUILDING		
- ล็อบบี้ และ ENTRANCE HALL	192	ต.ร.ม.
- ล็อบบี้พักผ่อน	114	ต.ร.ม.
- ห้องอาหารญี่ปุ่น	450	ต.ร.ม.
2. SINGLE LOADED CORRIDOR		
- ห้องพักธรรมดา	54	ต.ร.ม./ยูนิต
- ห้องชุดใหญ่	84	ต.ร.ม./ยูนิต
รวมพื้นที่ทั้งหมด	894	ต.ร.ม.

1.7 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

1. ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของโรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว
2. ศึกษาถึงพฤติกรรม ขอบเขตของผู้ที่มาใช้บริการ และผู้ให้บริการ
3. วิเคราะห์ที่ตั้ง เพื่อประโยชน์ในการออกแบบ
4. ศึกษาอัตรากำลัง และพื้นที่ใช้สอยในแต่ละส่วน
5. ศึกษาความสัมพันธ์ของหน่วยงาน และส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. ศึกษาถึง ระบบการสัญจรภายในอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ศึกษาถึงข้อมูลเปรียบเทียบกับโรงแรมในย่านใกล้เคียง และโรงแรมที่ลักษณะเดียวกัน
8. ศึกษาสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงแรม
9. ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรม และ ศิลปวัฒนธรรม ทางจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ
10. ศึกษาถึงการใช้วัสดุในการตกแต่งส่วนต่าง ๆ ของภายในอาคาร

<u>วิธีดำเนินการทำวิจัย</u>

ดำเนินการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ โดยการเข้าสัมภาษณ์ และขอเอกสารจากผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่ง ทุติยภูมิ (ทั้ง 2 แหล่ง - สามารถดูได้จากหัวข้อ " แหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล ") การวิจัยจะมุ่งไปในหัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้.-

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ตั้งโครงการและสภาพแวดล้อม ของโครงการทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ และ สังคม
2. ศึกษาประวัติความเป็นมาของธุรกิจการโรงแรม
3. ศึกษาสภาพโดยทั่วไปของ จังหวัดกาญจนบุรี
4. ศึกษารายละเอียดของโครงการ โรงแรม เซอราตัน ริเวอร์แคว
5. ศึกษาตัวอย่างโครงการประเภทเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบในแง่สภาพแวดล้อม องค์ประกอบของโครงการ และการตกแต่งภายใน วิเคราะห์ถึงข้อดีและข้อเสีย องค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการที่นำมาเปรียบเทียบ และนำข้อดีมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ เป็นต้น
6. ศึกษาระบบโครงสร้างของหน่วยงาน และพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ของโรงแรม รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละหน่วยงาน และส่วนพื้นที่ใช้สอยของโรงแรม
7. รวบรวม และแยกแยะประเภทของข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด
8. วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป เพื่อนำไปสู่การนำทางในการออกแบบ
9. เสนอผลงานวิจัยภาคเอกสาร
10. นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า และวิจัย นำมาใช้ในการออกแบบ ตกแต่งภายใน

1.8 <u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์</u>

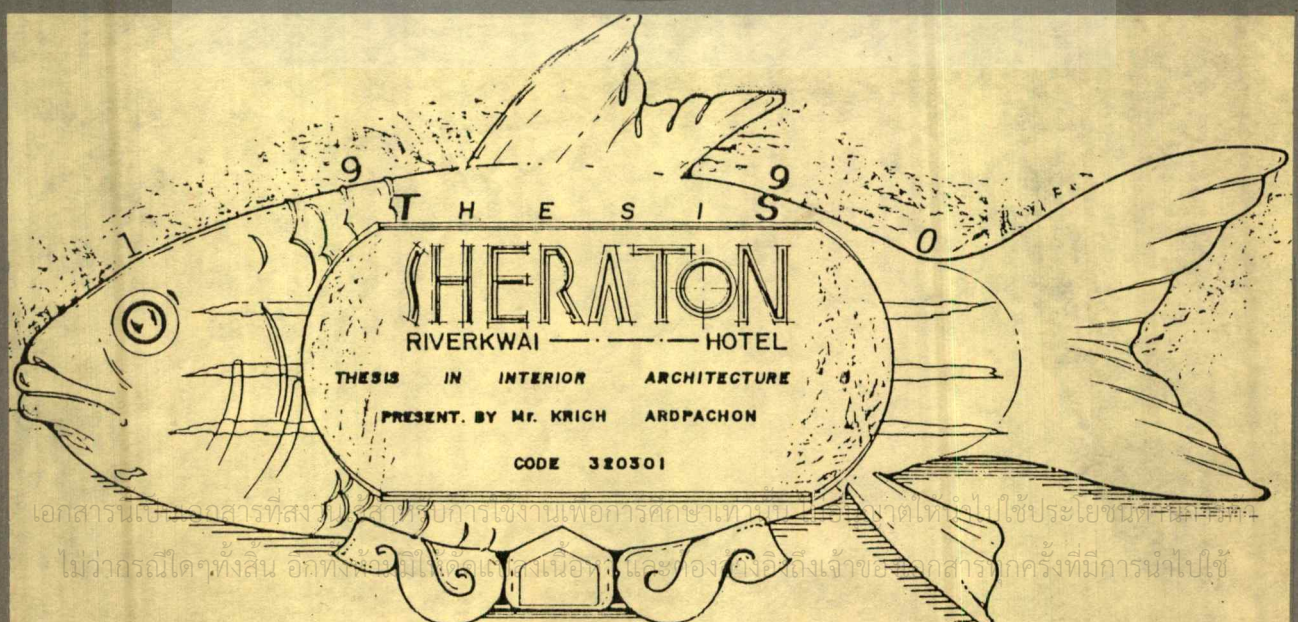
1. ตกแต่งภายในโรงแรม ให้บรรลุเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ในเรื่องของบรรยากาศ ความสะดวกสบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สามารถใช้เป็นที่รองรับการท่องเที่ยว ตลอดจนธุรกิจของจังหวัด และระดับประเทศได้
3. สามารถแก้ปัญหาในเรื่องของการออกแบบ ตกแต่งภายในให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของที่ตั้ง
4. งานออกแบบสามารถสนองพฤติกรรมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการได้ดีที่สุด และสนองต่อประโยชน์ใช้สอยด้วย
5. เป็นโครงการที่มีมาตรฐานสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นการช่วยยกระดับการท่องเที่ยว
6. สามารถเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทย ให้แพร่หลายกว้างขวาง
7. ทำให้ได้ประสพการณ์การเรียนรู้ และการศึกษา แก้ปัญหาในเรื่องการตกแต่งภายในโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2.1 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

2.1.1 บทนำ ปัจจุบันรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นแหล่งเงินตราต่างประเทศที่สำคัญที่สุด ในช่วงสามปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีจำนวนเฉลี่ยปีละประมาณ 25,400 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 35 ของรายได้จากสาขาบริการรวม และมีการขยายตัวในอัตราร้อยละ 8.4 ต่อปี การขยายตัวของการท่องเที่ยวดังกล่าวมีลักษณะที่กระจายออกไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคโดยตรง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการท่องเที่ยวจะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจ แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็ยังจะสามารถขยายตัวได้อีกมาก ถ้าหากมีการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมด้านการตลาดให้มากขึ้น

จากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศในระยะที่ผ่านมานั้น มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการทั้งที่เกี่ยวข้องและอยู่ในขอบข่ายความรับผิดชอบของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเอง และที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งเงื่อนไขปัญหาจากภายนอกประเทศที่อยู่นอกเหนือการควบคุมปัญหาเหล่านี้มีระดับของความรุนแรงในการส่งผลกระทบต่างกันไปตามสถานการณ์ อันอาจจะจำแนกปัญหาที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัญหาภายนอกประเทศ อาจแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

ก. สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและชะงักงันทั่วโลก อันมีผลกระทบโดยตรงต่อการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งทำให้การท่องเที่ยวชบเซาลง นอกจากนี้รัฐบาลบางประเทศได้พยายามสงวนเงินตราต่างประเทศของตนไว้ให้มากที่สุด โดยแทรกแซงในกิจการท่องเที่ยวด้วยการออกมาตรการต่าง ๆ ที่จะสกัดกั้นการเดินทางท่องเที่ยวนอกประเทศ เช่นมีการวางข้อกำหนดการเดินทางออกนอกประเทศจะต้องถูกเก็บภาษีเดินทางออกค่อนข้างสูง หรือใช้วิธีการอื่น ๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางมาสู่ประเทศไทย ด้วยการโฆษณาชวนเชื่อให้เห็นว่าการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดินทางท่องเที่ยวมายังประเทศไทยจะประสบกับปัญหาด้านความปลอดภัย หรือด้านโรคภัยไข้เจ็บ เหล่านี้เป็นต้น

ข. การเกิดขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ตลอดจนการแข่งขันโฆษณาด้านการท่องเที่ยวทั้งในด้านการบริการและด้านราคาในต่างประเทศ ที่ไม่ได้มีการโหมดำเนินการอย่างกว้างขวางและจริงจัง ซึ่งทำให้หันเหความสนใจของนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวในประเทศเหล่านั้น และทำให้ส่วนแบ่งตลาดที่ประเทศไทยเคยได้รับอยู่ ลดน้อยลง

ค. ภาพพจน์และการเสนอข่าวในทางลบเกี่ยวกับประเทศไทย ที่แพร่กระจายทางสื่อมวลชนในต่างประเทศ เช่น ข่าวความไม่สงบทางการเมือง ข่าวการรบและสงครามชายแดน ข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ข่าวเกี่ยวกับเชื้อโรคและการแพร่ระบาด ข่าวเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวและข่าวเกี่ยวกับค่าครองชีพสูงในประเทศไทย เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งมีผลต่อการหันเหความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปยังประเทศอื่นแทน

2. ปัญหาภายในประเทศ อาจแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

ก. ปัญหาในการบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อาจจะแยกเป็นข้อย่อย ได้ดังนี้

- ในการสำรวจ วางแผน การก่อสร้าง การบูรณะ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรการท่องเที่ยว และในด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นอุปสรรคอย่างมากในการที่ไม่สามารถดำเนินงานในเรื่องเหล่านี้ให้เป็นเอกภาพได้ เพราะต้องอาศัยกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยรายการอื่น ๆ ซึ่งมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป มาประยุกต์ใช้แทน ซึ่งทำให้ไม่สามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างจริงจังและทันต่อเหตุการณ์

- การสนับสนุนของภาครัฐบาลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ ทั้งในด้านงบประมาณและกำลังคน ตลอดจนไม่มีองค์การที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการประสานงานเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังไม่อยู่ในสภาพที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะไม่มีอำนาจในการบังคับหรือต่อรองกับหน่วยงานอื่น ๆ ให้ดำเนินการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขาดความร่วมมือประสานงานและความช่วยเหลืออย่างเพียงพอ จากหน่วยราชการและธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง ทำให้แผนงานและโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ไม่ได้รับการตอบสนองอย่างจริงจัง และทันต่อเหตุการณ์

- การแข่งขันด้านการเผยแพร่โฆษณาและประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในภูมิภาคนี้มีความเข้มข้น และการใช้สื่อโฆษณาทุกรูปแบบ โดยเฉพาะสื่อทางโทรทัศน์ที่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงลูกค้ามากที่สุด แต่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เนื่องจากงบประมาณของประเทศไทยมีค่อนข้างจำกัด จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเทคนิคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การส่งเสริมและการเผยแพร่โฆษณาประเทศไทย

- ค่านิยมเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศยังจำกัดอยู่ในระดับผู้มีรายได้ปานกลางและรายได้ต่ำ แต่ผู้มีรายได้สูงยังมีค่านิยมเดินทางไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศ การดำเนินการส่งเสริมตลาดในประเทศจึงจำเป็นต้องหาวิธีการจูงใจให้ผู้มีรายได้ทุกระดับสนใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มขึ้น และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวให้แพร่หลายเพียงพอ

- ขาดมาตรการควบคุมป้องกันเกี่ยวกับการเผยแพร่และกระจายข่าวสารที่ไม่เป็นผลดีหรือมีลักษณะเกินกว่าเหตุ ทำให้เกิดภาพพจน์ทางลบต่อประเทศไทย

3. ปัญหาขีดจำกัดขององค์การที่รับผิดชอบโดยตรงด้านการท่องเที่ยว ซึ่งตามพระราชบัญญัติจัดตั้งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ยังมิได้มอบหมายอำนาจหน้าที่แก่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอย่างเพียงพอที่จะเชื้ออำนวยต่อการบริหารกิจการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยส่วนรวม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้ กล่าวคือพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่มิได้ครอบคลุมถึงด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยส่วนรวม ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับขีดจำกัดขององค์การนี้ อาจจำแนกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

ก. การไม่มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการร่วมกำหนดนโยบายในเรื่องที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศโดยส่วนรวม เช่น นโยบายด้านการปันผลพาณิชย์ นโยบายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ ในธุรกิจท่องเที่ยว นโยบายเกี่ยวกับการเดินอากาศและการขนส่งภายในประเทศ นโยบายเกี่ยวกับอัตราค่ากระแสไฟฟ้า นโยบายเกี่ยวกับสถานบริการ ตลอดจนนโยบายด้านการลงทุนก่อสร้าง ปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งทำให้นโยบายบาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การประสานงานระหว่างภาครัฐบาลในการกำหนดนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวยังไม่สอดคล้องและต่อเนื่องกันเท่าที่ควร ทำให้การดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีความล่าช้า และไม่ทันต่อเหตุการณ์

ข. ปัญหาการพัฒนาบริการท่องเที่ยว มีหลายประการ อาจจำแนกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- การอำนวยความสะดวกและคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานในด้านนี้จำกัด ทำให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดกับนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ดำเนินการได้ไม่ทั่วถึงและกว้างขวางเพียงพอ

- การประกอบธุรกิจภาคเอกชนเพื่อผลเชิงการค้า ทำให้เกิดการแข่งขันกันเองอย่างรุนแรงจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการมาตรฐานบริการและไม่เอื้ออำนวยต่อการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกัน

- การบริการและการอำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศและภายในประเทศ ยังไม่สะดวกและเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะความสะดวกและความรวดเร็วในขั้นตอนการบินในลักษณะเช่าเหมาลำ รวมทั้งการคมนาคมขนส่งในประเทศยังไม่ได้มาตรฐานและไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร

- การสนับสนุนของภาครัฐบาลในการพัฒนาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวค่อนข้างจำกัด เช่น การจัดหาแหล่งเงินทุนให้แก่ภาคเอกชนเพื่อลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านโรงแรม เช่น สนับสนุนการลงทุนสถานที่พักแบบประหยัด ตลอดจนการพัฒนามาตรฐาน และคุณภาพของที่ระลึกให้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

- การพัฒนาคุณภาพและปริมาณของบุคคลากรในสาขาธุรกิจการท่องเที่ยว ค่อนข้างมีจำนวนจำกัดและเชื่องช้า เนื่องจากสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมบุคคลากรด้านนี้มีอยู่น้อยและมีกำลังผลิตค่อนข้างต่ำ

ค. ปัญหาการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะจำแนกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- การศึกษาข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และนักท่องเที่ยวภายในประเทศมีอยู่น้อย และไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้การกำหนดนโยบายและการวางแผนด้านการตลาดยุ่งยาก และไม่รัดกุมเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประการที่ได้กำหนดขึ้นเป็นอุปสรรคหรือไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศโดยส่วนรวม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะมีผู้แทนเพื่อร่วมให้ข้อคิดเห็นในการกำหนดนโยบายบางอย่าง เช่น นโยบายการบินภายในประเทศและการขนส่งภายในประเทศ รวมถึงการผลักดันให้มีการแก้ปัญหาด้านการท่องเที่ยว (กรอ.) อันอาจจะถือเป็นการประสานงานในระดับนโยบายก็ตามแต่ก็ยังขาดกลไกเพื่อการประสานงานในระดับปฏิบัติการ

ข. ขาดอำนาจในการควบคุมดูแล และจัดระเบียบธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การกำหนดมาตรฐานและอัตราค่าห้องพัก การควบคุมและจดทะเบียนบริษัทนำเที่ยว สถานบริการบางประเภท ร้านค้าของที่ระลึก มัคคุเทศก์และยานพาหนะที่ใช้ในการนำเที่ยวเหล่านี้เป็นต้น ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนามาตรฐานบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาพเดียวกัน

ค. ขาดอำนาจทางกฎหมายและบทลงโทษโดยตรง ที่จะนำมาใช้บังคับเพื่อประโยชน์ในด้านการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งทำให้การดำเนินงานที่เป็นอยู่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ง. ในด้านการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยส่วนรวมยังไม่ได้รับความร่วมมือประสานงานและช่วยเหลืออย่างเพียงพอ จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร ทำให้แผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ต้องอาศัยความร่วมมือในการดำเนินงาน ไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และไม่ทันต่อเหตุการณ์

2.1.2 <u>สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มทางการท่องเที่ยว ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6</u>

จากการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการในช่วงแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 5 ประกอบกับการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพเงื่อนไขปัญหาทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตามที่ได้กล่าวมาจึงพอที่จะประมวลสถานการณ์และแนวโน้มทางการท่องเที่ยวของประเทศ ในลักษณะภาพรวมอย่างกว้าง ๆ ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ผลของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวม มีแนวโน้มดังนี้

ก. รายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แต่จะได้รับการชดเชยจากรายได้ของการท่องเที่ยวภายในประเทศที่จะเพิ่มขึ้น และจะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ข. ดุลการท่องเที่ยวมีแนวโน้มสูงมากขึ้น เนื่องจากการขยายตลาดภายในประเทศ และการชะลอการเดินทางออกท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. การเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ สามารถช่วยลดการขาดดุลชำระเงินของประเทศได้เพิ่มขึ้น

2. อัตราการเพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีแนวโน้มต่ำลง อันอาจจะพิจารณาได้จากเครื่องบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ก. สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและชะงักงันทั่วโลก อันมีผลกระทบต่อรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวหันมาเดินทางท่องเที่ยวในระยะสั้น หรือท่องเที่ยวภายในประเทศของตนแทน

ข. รัฐบาลหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค และยุโรป ได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแทรกแซงและควบคุมการเดินทางออกนอกประเทศของประชาชนในชาติ

ค. การขยายแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในหลายประเทศของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิค ทำให้ส่วนแบ่งตลาดที่ได้รับอยู่เดิมลดลง

3. อัตราการเพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวภายในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งอาจจะพิจารณาจากเครื่องบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ก. การพัฒนาบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ ตลอดจนความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยวจะมีมากขึ้น อันเป็นปัจจัยสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ

ข. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวภายในประเทศแทนการเดินทางไปยังต่างประเทศ

ค. รัฐบาลเริ่มให้ความสำคัญกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มขึ้น และมีนโยบายสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น

4. อัตราการขยายตัวของการดำเนินการในธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอันถือเป็นอุปทานทางการท่องเที่ยวด้านหนึ่ง จะมีแนวโน้มต่ำลง ซึ่งอาจจะพิจารณาจากเครื่องบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ก. การขยายตัวของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีอัตราเพิ่มที่ต่ำลง

ข. ในช่วงที่ผ่านมาการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวมีอัตราสูงเกินกว่าอุปสงค์ของการท่องเที่ยว จึงมีผลทำให้การขยายตัวของการลงทุนด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะด้านโรงแรมจะชะลอตัวลง

ค. ภาวะการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวด้านร้านค้าของที่ระลึก การขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกเสริม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การกระจายตัวของการท่องเที่ยวในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย มีอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งอาจจะพิจารณาจากเครื่องบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ก. พัฒนาการท่องเที่ยวในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งทำให้มีการเดินทางท่องเที่ยวและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

ข. มีการส่งเสริมตลาดภายในประเทศมากขึ้น

6. การจ้างงานจากผลของการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำลง ซึ่งอาจจะพิจารณาจากเครื่องบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ก. การขยายการลงทุนของธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำลง

ข. มีการขยายการลงทุนในภาครัฐบาลเกี่ยวกับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยวอันประกอบด้วย สาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ และการขยายตัวด้านการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวในลักษณะใหม่โดยภาคเอกชนจะสนับสนุนให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นส่วนหนึ่ง

2.13 <u>วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6</u> จากสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มทางการท่องเที่ยวในช่วงระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ไว้ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดไว้ 2 ประการ คือ

ก. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว เกินเป้าหมายหลัก โดยให้ความสำคัญกับการจ้างงานและการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่นควบคู่กันไปด้วย

ข. เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นสื่อในการสร้างความภูมิใจในความเป็นไทย

2. เป้าหมาย เป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดไว้ดังนี้

ก. ทำรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น เป็น 69,000 ล้านบาท ในปี 2534 โดย

- เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในอัตราเฉลี่ยปีละ 7 ถึง 7.5 % ในช่วงของแผน โดยจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้ได้จำนวน -

เอกสารนี้ได้รับการสนับสนุนให้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3,700,000 คน ในปีสุดท้ายของแผน

- เพิ่มระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไม่ต่ำกว่า 5.5 วัน

- เพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันต่อคนของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอัตราเฉลี่ยปีละ 6.5 ในช่วงของแผน

ข. ส่งเสริมชักจูงให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศให้มากขึ้น ในด้านเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในช่วงระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 อาจจะแบ่งอัตราการเจริญเติบโตออกเป็น 2 ช่วง คือ

- ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2530-2531 เป็นช่วงที่มีอัตราความเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศค่อนข้างสูง ทั้งนี้ เพราะในช่วงปีดังกล่าวเป็นปีแห่งการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในมหามงคลสมัยพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนจะได้ร่วมมือร่วมใจกันจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อร่วมการเฉลิมฉลอง และเพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อีกประการหนึ่งในปี พ.ศ. 2530 - รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวไทย ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจะได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน จัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการตลาดและในด้านการพัฒนา เพื่อเพิ่มประแสการเดินทางท่องเที่ยวจากต่างประเทศมาสู่ประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2530 - 2531 จะมีการผนึกกำลังกันเพื่อส่งเสริมกระแสการเดินทางท่องเที่ยวให้เข้ามาสู่ประเทศไทย ทั้งทางตรงและทางอ้อม อันจะทำให้อัตราการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในช่วงนี้มีค่อนข้างสูง

- ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2532 - 2534 เป็นช่วงที่มีอัตราการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นในลักษณะที่ลดลง ทั้งนี้ เพราะการผนึกกำลังและการผสมผสานเงื่อนไขปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมกระแสการเดินทางท่องเที่ยวมาสู่ประเทศไทยจะมีน้อยลง อีกประการหนึ่ง เนื่องจากฐานจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในช่วงแรกมีขนาดใหญ่ ดังนั้นอัตราการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยวในช่วงนี้จึงถูกดึงดูดให้ต่ำลง แต่ลักษณะของการเติบโตก็จะยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงพอสมควร ทั้งนี้ เพราะได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุด
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ปฟ.
ก 271 ค
2533

ส่งเสริมการตลาดเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับในช่วงแรก

ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในช่วงแผนฯ ฉบับที่ 6 ได้วางเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้จำนวน 3,700,000 คน โดยจำแนกเป้าหมายเป็นรายตลาดที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

ประเทศ	จำนวน (คน)
สหรัฐอเมริกา	233,000
แคนาดา	43,000
อังกฤษ	114,000
เยอรมันตะวันตก	124,500
ฝรั่งเศส	86,000
สวิสเซอร์แลนด์	41,400
เนเธอร์แลนด์	43,100
อิตาลี	80,500
กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย (เดนมาร์ค สวีเดน นอร์เวย์ และฟินแลนด์)	76,600
ไต้หวัน	134,800
สิงคโปร์	124,500
ฮ่องกง	248,800
อินเดีย	213,400
ญี่ปุ่น	254,500
มาเลเซีย	600,000
ซาอุดิอาระเบีย	92,900
อื่น ๆ	989,000
รวม	3,700,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเป้าหมายการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศนั้น จากรายงานโครงการสำรวจและศึกษาภาวะการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย พ.ศ. 2526 ประมาณว่ามีผู้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2526 จำนวนประมาณ 22.5 ล้านคน และจากฐานจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศนี้ ได้ วางเป้าหมายให้มีอัตราการเจริญ-เติบโตโดยเฉลี่ย ปีละ 5% ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนฯ ฉบับที่ 6 จึงคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวไทย เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศประมาณ 33.2 ล้านคน

เป้าหมายด้านจำนวนนักท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะมีผลสัมพันธ์ต่อการจ้างงานผลการวิจัยของนักวิชาการจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เรื่อง ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จำนวน 9 คน จะก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้น 1 คน และนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน 73 คน จะก่อให้เกิดการจ้างงานขึ้น 1 คน เมื่อพิจารณาประกอบกับเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และนักท่องเที่ยวในประเทศ ในปี พ.ศ.2534 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ อาจจะกล่าวได้ว่า การจ้างงานที่เกิดจากการท่องเที่ยวจะมีประมาณ 870,000 คน โดยจะกระจายอยู่ในทุกสาขาการผลิต เช่น เกษตรกรรม เหมืองแร่ อุตสาหกรรม ไฟฟ้า-ประปา การก่อสร้าง การค้าส่ง-ปลีก การคมนาคมและขนส่ง และในสาขาการบริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานโดยตรงทางกมรท่องเที่ยว การบริหารเหล่านี้ ได้แก่ แรงงานในธุรกิจโรงแรม และที่พัก ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจด้านการขนส่งเพื่อการท่องเที่ยวโดยตรง ธุรกิจการจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก ธุรกิจด้านภัตตาคารและร้านอาหาร รวมทั้งสถานพักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นต้น อนึ่ง การจ้างงานดังกล่าวเป็นการจ้างงานในลักษณะที่ทำงานเต็มเวลา ทั้งนี้ เพราะจำนวนแรงงานที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการคิดคำนวณจากฐานการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ประกอบกับการพิจารณาการจ้างงานที่ทำงานอย่างเต็มเวลา (คนละ 8 ชั่วโมงต่อวัน) ดังนั้นในความเป็นจริงจึงมีจำนวนแรงงานที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากกว่าจำนวนดังกล่าวอีกมาก โดยเฉพาะแรงงานที่ทำงานในลักษณะไม่เต็มเวลา หรือเป็นบางช่วงของฤดูกาล

นอกเหนือจากเป้าหมายการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวและการจ้างงานแล้ว ยังอาจจะต้องพิจารณาด้านอุปทานที่สำคัญทางการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดกรอบการพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับปริมาณการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว เรื่องที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องนี้ ได้แก่ จำนวนห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวในพื้นที่สำคัญ ๆ อันได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสงค์ของห้องพัก ในปี 2534 พบว่าจะมีประมาณ 23,496 ห้อง และเมื่อเปรียบเทียบกับอุปทาน ในปี 2528 ซึ่งมีจำนวน 20,968 ห้อง จึงจะขยายได้อีกประมาณ 2,522 ห้อง โดยกลุ่มโรงแรมที่สมควรจะขยาย ได้แก่ กลุ่มที่ 1, 2, และ 3

2. ภูเก็ต ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสงค์ของห้องพัก ในปี 2534 พบว่าจะมีประมาณ 5,997 ห้อง และเมื่อเปรียบเทียบกับอุปทาน ในปี 2528 ซึ่งมีจำนวน 3,973 ห้อง จึงจะขยายได้อีกประมาณ 2,024 ห้อง โดยกลุ่มโรงแรมที่สมควรขยาย คือ กลุ่มที่ 3, 4, และ 5 ทั้งบริเวณในเมืองและบริเวณชายหาด

3. หาดใหญ่ ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสงค์ของห้องพัก ในปี 2534 พบว่าจะมีประมาณ 5,276 ห้อง และเมื่อเปรียบเทียบกับอุปทานในปี 2528 ซึ่งมีจำนวน 4,713 ห้อง จึงจะขยายได้อีกประมาณ 563 ห้อง โดยกลุ่มโรงแรมที่สมควรขยาย คือ กลุ่มที่ 4 ส่วนในกลุ่มอื่น ๆ ยังไม่สมควรขยาย

4. พัทยา ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสงค์ของห้องพัก ในปี 2534 พบว่าในปัจจุบันจำนวนห้องพักในแต่ละกลุ่มเกินความต้องการอยู่แล้ว ดังนั้น ในพื้นที่นี้จึงไม่จำเป็นต้องขยายจำนวนห้องพักแต่อย่างใด

5. เชียงใหม่ ซึ่งจากการวิเคราะห์อุปสงค์ของห้องพัก ในปี 2534 พบว่าประมาณ 6,777 ห้อง และเมื่อเปรียบเทียบกับอุปทาน ในปี 2528 ซึ่งมีจำนวน 5,751 ห้อง จึงจะขยายได้อีกประมาณ 1,026 ห้อง โดยกลุ่มโรงแรมที่สมควรขยายมากที่สุด คือ กลุ่มที่ 4

จากการวิเคราะห์อุปสงค์และอุปทานในด้านห้องพักดังกล่าวจะเห็นว่า ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 การขยายตัวด้านโรงแรมและที่พักจะมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมและที่พัก - ขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มี - อำนาจซื้ออยู่ในระดับปานกลางและนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นประการสำคัญ

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มโรงแรมเป็นการแบ่งตามระดับราคาและเป็นการจัดกลุ่ม เพื่อประโยชน์ทางสถิติ โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ราคาห้องเดี่ยว ตั้งแต่ 1,000.-บาท ขึ้นไป
กลุ่มที่ 2 ราคาห้องเดี่ยว ตั้งแต่ 701 - 1,000.- บาท
กลุ่มที่ 3 ราคาห้องเดี่ยว ตั้งแต่ 401 - 700.- บาท
กลุ่มที่ 4 ราคาห้องเดี่ยว ตั้งแต่ 201 - 400.- บาท (รวมบังกาโลด้วย)
กลุ่มที่ 5 ราคาห้องเดี่ยว ตั้งแต่ 200.-บาท ลงมา (รวมบังกาโล โมเต็ล และเกสต์เฮ้าส์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

2.1.4 นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

จากการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในช่วงระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 6 ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้วางไว้ โดยพยายามที่จะให้มีความสอดคล้องหรือสนับสนุนกับแนวทางในการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในระยะเวลาดังกล่าว และการจะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดแนวทางหรือนโยบายเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานและการกำหนดโครงการไว้ดังนี้

1. สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดให้เป็นไปโดยสอดคล้องและในทิศทางเดียวกัน

2. เน้นการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว และการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ให้ดีขึ้น

3. เสริมสร้างสินค้าการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและให้เด่นเป็นประจำปี เพื่อนำสินค้านี้ไปเผยแพร่ต่อไป

4. ส่งเสริมการจัดระเบียบธุรกิจและการบริการทางการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานดี

5. เน้นการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีคุณภาพศักยภาพ และมีส่วนแบ่งตลาดในระดับสูง และแสวงหาตลาดท่องเที่ยวใหม่ โดยพิจารณาสภาวการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจของโลก

6. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการส่งเสริมการตลาด

7. ส่งเสริมให้มีการประชุมนานาชาติ เพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย

8. ส่งเสริมและชักจูงชาวไทยและผู้ที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทย เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้น

9. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการท่องเที่ยว และสร้างภาพพจน์ที่ดีของการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

10. ส่งเสริมและประสานการลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาครัฐบาลและเอกชนให้เป็นไปโดยสอดคล้องกัน และเพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยวของประเทศ

11. สนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้มีการลงทุนขนาดกลาง ขนาดเล็ก เพื่อให้รับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวระดับกลาง และนักท่องเที่ยวชาวไทย

13. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ทั้งในด้าน - การส่งเสริม ด้านการพัฒนา และในด้านของการจัดเก็บข้อมูลและการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.5 <u>แผนงานหลักในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในระยะแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 6</u>

จากนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าว ได้นำมาสู่การกำหนดลักษณะการดำเนินงานในช่วงระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 โดยแบ่งออกเป็น 5 แผนงาน และ 1 โครงการ ตามลำดับ ดังนี้

แผนงานที่ 1 แผนงานบำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

แผนงานที่ 2 แผนงานพัฒนาบริการท่องเที่ยว

แผนงานที่ 3 แผนงานส่งเสริมตลาดต่างประเทศ

แผนงานที่ 4 แผนงานส่งเสริมตลาดในประเทศ

แผนงานที่ 5 แผนงานปรับปรุงองค์การและประสิทธิภาพการบริการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

<u>การศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ และกายภาพในระดับภาคตะวันตก</u>

1. <u>ที่ตั้ง</u> ภาคตะวันตกตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำกลองเป็นส่วนใหญ่ ระหว่างเส้นรุ้งที่ 98 25 ถึง 100 51 เหนือ และเส้นแวงที่ 11 40 ตะวันออก ถึง 15 37 ตะวันออก มีพื้นที่ประมาณ 46,092 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 18 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 30 กิโลเมตร โดยจัดอยู่ในเขตอิทธิพลชั้นนอกของกรุงเทพฯ ภาคตะวันตกเป็นที่ตั้งของพื้นที่จังหวัดต่างๆ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ คือ

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดตาก อุทัยธานี และ ชัยนาท

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพพม่า

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา และ นนทบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดชุมพร และ อ่าวไทย

2. <u>ลักษณะภูมิประเทศ</u> ภาคตะวันตกสามารถแบ่งลักษณะภูมิประเทศเป็น 3 เขต ใหญ่ ๆ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. <u>บริเวณลุ่มน้ำภาคกลาง</u> เป็นพื้นที่บริเวณที่ราบ (The Flat alluvial) อยู่ทางด้านตะวันออกของลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ เกิดจากแม่น้ำนำตะกอนมาทับถมกันจนกลายเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และ เพชรบุรี บริเวณริมขอบขอบที่ราบลุ่มแม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่าน บริเวณที่ราบลุ่มน้ำภาคกลาง ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน ไหลผ่านจังหวัด - สุพรรณบุรี นครปฐม และลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร

2. <u>บริเวณที่สูงและภูเขา</u> มีลักษณะเป็นที่ราบลอนคลื่น (The Undulating Belt) เป็นที่ราบเชิงเขา อยู่ทางตะวันตกของลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่สูง และภูเขาสลับซับซ้อนเป็นแนวต่อเนื่องจากเหนือมาใต้ มีทิวเขาที่สำคัญ 2 แนว คือ ทิวเขาถนนธงชัยในจังหวัดกาญจนบุรี และทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งต่อเนื่องจากทิวเขาถนนธงชัย ในจังหวัดกาญจนบุรี จนถึงจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่สูงในบริเวณด้านตะวันตก จึงเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำที่สำคัญหลายสายซึ่งไหลลงสู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำภาคกลาง ได้แก่ แม่น้ำศรีสวัสดิ์ (แควใหญ่) และแม่น้ำไทรโยค (แควน้อย) ซึ่งไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลอง ที่อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

3. <u>บริเวณชายฝั่งทะเล</u> ซึ่งมีพื้นที่บางส่วนของจังหวัดสมุทรสงคราม เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ และ สมุทรสาคร ซึ่งเป็นที่ราบริมฝั่งทะเล มีการทำนากุ้ง นาเกลือ และมีป่าชายเลนในบางส่วน

3. <u>ภูมิอากาศ</u> ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีภูมิอากาศร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 30 องศาเซลเซียส ถึง 38 องศาเซลเซียส มีปริมาณฝนตกชุกจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน

4. <u>แหล่งน้ำ</u> ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำใต้ดิน

1. แหล่งน้ำธรรมชาติ ในภาคตะวันตกมีลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ 5 แห่ง ได้แก่
   1. บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง
   2. บริเวณแม่น้ำแควและแม่น้ำแม่กลอง
   3. บริเวณแม่น้ำเพชรบุรี
   4. บริเวณแม่น้ำปราณบุรี
   5. บริเวณแม่น้ำประจวบคีรีขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. <u>แหล่งน้ำใต้ดิน</u> (Ground Water) ในภาคตะวันตกสามารถแบ่งบริเวณที่มีน้ำใต้ดินมาก ออกเป็น 2 บริเวณ คือ

ก. <u>บริเวณที่ราบตอนกลางของภาค</u> (The Central Plain) ซึ่งได้แก่ บริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำบางปะกง มีพื้นที่ประมาณ 30,000 ตารางกิโลเมตร ได้แก่ บริเวณเขตสุพรรณบุรี ซึ่งอยู่ทางตะวันออกของแม่น้ำสุพรรณบุรี และบริเวณเขตนครปฐม ซึ่งเป็นพื้นที่ทางตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน ในช่วงจังหวัดนครปฐมกับอำเภอบ้านโป่ง - จังหวัดราชบุรี รวมถึงด้านตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และด้านตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ข. <u>บริเวณเทือกเขาหินปูน</u> (The Limestone Area) ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำแควน้อย ลำพาชี บริเวณอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และในบริเวณจังหวัดราชบุรี

5. <u>โครงการชลประทาน</u> ภาคตะวันตกมีโครงการชลประทานทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อยู่หลายโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1. โครงการชลประทานแม่กลองใหญ่ มีเขื่อนเก็บกักน้ำอยู่ 3 แห่ง คือ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนเจ้าพระยา เขื่อนเจ้าเณร และ เขื่อนเขาแหลม
2. โครงการเจ้าพระยา บริเวณแม่น้ำสุพรรณบุรี ได้รับน้ำจากเขื่อนชัยนาท
3. โครงการชลประทานกระเสียว
4. โครงการชลประทานเพชรบุรี
5. โครงการชลประทานปราณบุรี

6. <u>ทรัพยากร</u> เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของภาคตะวันตกแตกต่างกัน ดังนั้นทรัพยากรที่มีจึงแตกต่างกันไป ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในภาคก็คือ ป่าไม้ และแร่ธาตุ รองลงมาได้แก่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางการเกษตรสูง ซึ่งจากการแบ่งเขตพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย (Agro-Economic Zone of Thailand) ปรากฏว่าภาคตะวันตกมีพื้นที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจที่ 11 ซึ่งมีดินที่เหมาะกับการปลูกข้าว อ้อย ได้แก่พื้นที่ของจังหวัดสุพรรณบุรี และ นครปฐม เขตเศรษฐกิจที่ 12 ซึ่งดินเหมาะกับการปลูกพืชไร่ ได้แก่ อ้อย ละหุ่ง มันสำปะหลัง ได้แก่พื้นที่จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี และ เพชรบุรี และเขตเศรษฐกิจที่ 14 เหมาะกับการปลูกมะพร้าวและทำประมงทะเล ได้แก่พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และประจวบคีรีขันธ์ ทรัพยากรที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ พืชไร่ซึ่งเป็นผลิตทางเกษตรที่ทำรายได้แก่ภาคที่สำคัญ ได้แก่ อ้อย สับปะรด ข้าว มะพร้าว มันสำปะหลัง นอกจากนี้รวมถึงผลผลิตทางการประมงด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในภูมิประเทศที่เป็นที่ราบสูงและภูเขา ซึ่งได้แก่พื้นที่ทางตะวันตกของภาค มีโครงสร้างหินเก่า จึงเป็นแหล่งแร่ธาตุและป่าไม้ที่สำคัญ สินแร่ที่นำรายได้ให้แก่ภาคตะวันตกมากที่สุด คือแร่ดีบุกและทังสเตน นอกจากนี้ก็มีพวกแร่เหล็ก หินฟันม้า โคไลไมท์ ควอทซ์ ตะกั่ว และพลวง สำหรับทรัพยากรทางการก่อสร้าง ภาคตะวันตกนั้นบริเวณแม่น้ำแควน้อย และ แควใหญ่ ได้กัดเซาะบริเวณที่สูงและภูเขาพาตะกอนมาทับถมกัน จนกลายเป็นแหล่งทรายขนาดใหญ่ใต้ท้องน้ำ โดยเฉพาะ ในจังหวัดกาญจนบุรี และราชบุรี ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับโรงงานทั้งในภาคและระหว่างภาคด้วย

7. <u>การใช้ที่ดินของภาคตะวันตก (ปี พ.ศ. 2528)</u> มีการใช้ที่ดินเพื่อการถือครองทางการเกษตรทั้งสิ้น 9,011,299 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.28 ของพื้นที่ภาค สัดส่วนระหว่างพื้นที่ถือครองทำการเกษตรกับพื้นที่ทั้งหมด สามารถแยกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ คือ

1. จังหวัดที่มีพื้นที่ถือครองการเกษตรต่อพื้นที่จังหวัด สูงกว่าร้อยละ 70 ขึ้นไป ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นจังหวัดในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ

2. จังหวัดที่มีพื้นที่ถือครองการเกษตรต่อพื้นที่จังหวัด ต่ำกว่าร้อยละ 70 ลงมา ซึ่งแบ่งกลุ่มย่อยได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

ก. จังหวัดที่มีพื้นที่บางส่วนอยู่บริเวณคันอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 45.87 38.26, และ 33.04 ตามลำดับ

ข. จังหวัดที่มีพื้นที่ถือครองการเกษตรต่อพื้นที่จังหวัดต่ำมาก ได้แก่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตร เพียงร้อยละ 24.53, 24.25 และ 14.60

ลักษณะการใช้ที่ดินส่วนใหญ่ ปี พ.ศ. 2528 เป็นป่าไม้มีประมาณ 10,529,500 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.55 ของพื้นที่ภาค รองลงมาได้แก่พื้นที่ถือครองทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 31.28 ของพื้นที่ภาค การใช้ที่ดินถือครองทางการเกษตรเป็นการทำนา ร้อยละ 14.64 รองลงมาได้แก่พืชไร่และที่อยู่อาศัย จังหวัดที่มีการทำนาสูงสุดคือ จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดที่มีการปลูกพืชไร่มากที่สุดในภาค คือ จังหวัดราชบุรี

8. <u>ระบบคมนาคมขนส่ง</u> ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีการติดต่อสะดวกทั้งภายในภาค และระหว่างภาค ได้ทั้งถนน ทางรถไฟและทางน้ำ ดังมีรายละเอียด ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. <u>ระบบถนน</u> ประกอบด้วย

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 คือถนนเพชรเกษม จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครปฐม เทศบาลเมืองบ้านโป่ง เทศบาลเมืองโพธาราม เทศบาลเมืองราชบุรี เทศบาลเมืองเพชรบุรี และเทศบาลตำบลชะอำ และจากทางหลวงสายนี้ยังติดต่อกับจังหวัด กาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีได้โดยสะดวกอีกด้วย มีปริมาณการจราจรสูงสุด 52,257 คัน ต่อวัน ซึ่งอยู่ในบริเวณต่อเนื่องจากกรุงเทพฯ

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 ธนบุรี-ปากท่อ เชื่อมระหว่างถนนสุขสวัสดิ์ในกรุงเทพฯ กับทางหลวงสายเพชรเกษมใน อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ตัดผ่านเขตชุมชนเมืองใน - จ.สมุทรสาคร และตอนใต้ของสมุทรสงคราม ทำให้การติดต่อระหว่างกรุงเทพฯ และจังหวัดในภาคใต้ทำได้สะดวกและรวดเร็ว ปริมาณการจราจรสายนี้สูงสุด ประมาณ 13,000 คัน ต่อวัน ในบริเวณธนบุรีถึงสมุทรสงคราม

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 321 สายมาลัยแมน มีความยาว ประมาณ 90 กิโลเมตร เชื่อมระหว่าง จ.นครปฐม กับสุพรรณบุรี ซึ่งใช้ติดต่อระหว่างถนนนี้กับ จ.สิงห์บุรี และภาคเหนือได้สะดวกอีกด้วย ปริมาณการจราจรสูงสุด 8,790 คัน ต่อวัน

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 323 สายแสงชูโต เป็นทางหลวงแผ่นดินที่แยกจากสายเพชรเกษม เชื่อมระหว่าง จ.ราชบุรี กับ จ.กาญจนบุรี นับว่าเป็นทางหลวงสายที่สำคัญทางเศรษฐกิจที่สุดทางภาคตะวันตก เพราะมีโรงงานน้ำตาลตั้งอยู่ริมถนนสายนี้เป็นจำนวนมาก - ปริมาณการจราจรสูงสุด ประมาณ 13,529 คัน ต่อวัน ในบริเวณ อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี และ อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 324 สายกาญจนบุรี - อู่ทอง เชื่อมระหว่าง จ.กาญจนบุรี กับ จ.สุพรรณบุรี โดยแยกจากทางหลวงแสงชูโต ตัดผ่าน อ.เมืองกาญจนบุรี เชื่อมกับทางหลวงสายมาลัยแมน ในเขต อ.อู่ทอง ปริมาณการจรจรสูงสุดประมาณ 3,298 คัน ต่อวัน ซึ่งอยู่ในบริเวณ อ.เมืองกาญจนบุรี และ อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 325 สายบางแพ - สมุทรสงคราม โดยแยกจากทางหลวงแผ่นดินเพชรเกษม ในเขต อ.เมืองราชบุรี ผ่าน อ.บางแพ ดำเนินสะดวก บางคนที อัมพวา และเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดิน สายธนบุรี - ปากท่อ

นอกจากนี้ก็มีทางหลวงจังหวัด ทางชนบท และถนนบนคันคลองชลประทานอีกเป็นจำนวนมาก

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. <u>ทางรถไฟ</u> เส้นทางรถไฟที่ผ่านไปภาคตะวันตกที่สำคัญมีดังนี้ คือ

ก. ทางรถไฟสายใต้ เริ่มจาก กทม. ผ่านนครปฐม ถึงชุมทางหนองปลาดุก ในเขต อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี แล้วแยกออกเป็น 3 สาย คือ

- แยกจากชุมทางหนองปลาดุก ไปทางใต้ ผ่าน อ.บ้านโป่ง โพธาราม เรื่อยลงมาทางเพชรบุรีไปประจวบคีรีขันธ์

- แยกจากชุมทางหนองปลาดุก ไปทางตะวันตกของแม่น้ำแม่กลอง ไปสุดที่ อ.ไทรโยค

- แยกจากชุมทางหนองปลาดุก ไปทางเหนือ ถึง จ.สุพรรณบุรี

ข. ทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ - แม่กลอง จากวงเวียนใหญ่ไปสมุทรสาคร

3. <u>ทางน้ำ</u> เส้นทางน้ำมีความสำคัญในภาคตะวันตก เฉพาะบางส่วนของพื้นที่ใน จ.สุพรรณบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เส้นทางที่สำคัญ ได้แก่

ก. แม่น้ำแควน้อย แควใหญ่ เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อที่สำคัญในบริเวณที่สูงและภูเขา ทางทิศเหนือและตะวันตกของภาค

ข. แม่น้ำแม่กลอง เส้นทางการเดินเรือจากแม่น้ำแม่กลอง สู่กรุงเทพฯ มีหลายเส้นทาง คือ

- เส้นทางจากราชบุรีผ่านคลองดำเนินสะดวก ออกสู่แม่น้ำท่าจีน และผ่านคลองภาษีเจริญเข้าสู่กรุงเทพฯ

- เส้นทางจากสมุทรสงคราม ผ่าน จ.สมุทรสาคร เข้าคลองมหาชัย สู่กรุงเทพฯ

ค. แม่น้ำท่าจีน เป็นแม่น้ำที่ไหลขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ทางตะวันออก การคมนาคมจะมีความสัมพันธ์กับแม่น้ำเจ้าพระยา โดยสามารถติดต่อกันได้โดยคลองต่าง ๆ

9. <u>ระบบชุมชนในภาค</u>

1. <u>ขนาดและจำนวนประชากร</u> ภาคตะวันตกมีประชากรทั้งสิ้น ประมาณ 4,091,480 คน (สถิติปี 2529) ความหนาแน่นของประชากรภาค เท่ากับ 88 คน/ตร.กม. จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด คือ จ.สุพรรณบุรี ประมาณ 797,580 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 รองลงมาได้แก่ จ.ราชบุรี มีประชากร ประมาณ 691,588 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 และ จ.กาญจนบุรี ประมาณ 633,775 คน คิดเป็นร้อยละ 15.49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความหนาแน่นของประชากร ภาคตะวันตกสามารถจะแบ่งพื้นที่ตามความหนาแน่นของประชากร (สถิติปี 2529) ได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

ก. จังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงสุดในภาค ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม จ.สมุทรสาคร และ จ.นครปฐม

ข. จังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรปานกลาง ได้แก่ สุพรรณบุรี และ จ.ราชบุรี

ค. จังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรต่ำกว่าค่าภาค คือ จังหวัดกาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ และ เพชรบุรี

3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากร ภาคตะวันตกมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรสูงสุดในภาค คือ จ.กาญจนบุรี ร้อยละ 4.33 ต่อปี จังหวัดที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของประชากรที่ต่ำที่สุดในภาค ก็คือ จ.สมุทรสงคราม ร้อยละ 0.55 ต่อปี

4. การย้ายถิ่นของประชากร ในภาคตะวันตกการอพยพย้ายถิ่นของประชากรเป็นการอพยพภายในภาคเดียวกัน มีประชากรอพยพเข้าทั้งสิ้น 128,450 คน คิดเฉลี่ยปีละ 25,690 คน มีประชากรอพยพทั้งสิ้น 150,108 คน คิดเฉลี่ยปีละ 30,022 คน ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีการขาดดุลย์ย้ายถิ่นทั้งสิ้น 21,658 คน มี 3 จังหวัด เท่านั้นที่ได้ดุลย์การย้ายถิ่น ได้แก่ จ.กาญจนบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.สมุทรสาคร จะเห็นว่าเป็นพื้นที่ทางอุตสาหกรรมของภาค ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ ของภาคมีการย้ายถิ่นขาดดุลย์ทั้งสิ้น จังหวัดที่มีการขาดดุลย์การย้ายถิ่นสูงสุด คือ จ.สุพรรณบุรี จังหวัดที่มีการอพยพเข้ามากที่สุดในภาค ก็คือ จ.กาญจนบุรี รองลงมาได้แก่ นครปฐม และ ราชบุรี สำหรับจังหวัดที่มีการอพยพออกมากที่สุด คือ จ.สุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ จ.ราชบุรี และ นครปฐม (สถิติปี พ.ศ. 2523)

10. โครงสร้างเศรษฐกิจ

1. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีระดับเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก มีผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งสิ้น 32,459.4 ล้านบาท จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์สูงสุด คือ จ.ราชบุรี มีมูลค่า 5,954.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.35 รองลงมา ได้แก่ จ.กาญจนบุรี มีมูลค่า 5,895.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.16 และ จ.นครปฐม มีมูลค่า 4,987.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.37 ถ้าพิจารณาผลิตภัณฑ์รวมเป็น 3 สาขา ซึ่งได้แก่เกษตรกรรม - อุตสาหกรรม และบริการ จะเห็นได้ว่าสาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาที่ทำรายได้ให้แก่ภาคตะวันตกสูงสุด มีมูลค่า 12,253.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.75 ของผลิตภัณฑ์ภาคตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งกสิกรรมเป็นสาขาที่ทำรายได้สูงสุดในสาขาเกษตรทั้งหมด การขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกเป็นการขยายพื้นที่ในเขตที่ราบสูง (UPLAND AREA) ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นสาขาที่ทำรายได้ให้กับภาคตะวันตก รองลงมาคือ มีมูลค่า 5,430.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.73 สำหรับสาขาบริการนั้นมีมูลค่าต่ำสุดในผลิตภัณฑ์ภาคทั้งหมด มีมูลค่า 1,761.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.43 ซึ่งเป็นสาขาที่มีบทบาทน้อยที่สุด แสดงว่าการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคนี้ ยังไม่เจริญเท่าที่ควร - การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคยังขึ้นอยู่กับผลผลิตทางการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และการขยายตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอ ซึ่งมีความสำคัญที่เกิดใหม่ในภาคยังจำกัดตัวอยู่บริเวณรอบ ๆ กรุงเทพฯ คือ จ.นครปฐม และ สมุทรสาคร

2. <u>โครงสร้างเศรษฐกิจรายสาขา</u>

ก. <u>สาขาเกษตรกรรม</u> เป็นสาขาที่ทำรายได้ให้กับภาคตะวันตกสูงสุด จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์สาขา เกษตรกรรมสูงสุด คือ จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีมูลค่า 2,194.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.91 รองลงมาได้แก่ จ.กาญจนบุรี มีมูลค่า 2,180.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.80 และ จ.สุพรรณบุรี มีมูลค่า 2,062.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.83

ข. <u>สาขาอุตสาหกรรม</u> เป็นสาขาที่ทำรายได้ให้กับภาคตะวันตก รองจากสาขาเกษตรกรรม จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสูงสุด คือ จ.ราชบุรี มีมูลค่า 1,227.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.61 รองลงมาได้แก่ นครปฐม มีมูลค่า 1,227.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.61 และ สมุทรสาคร มีมูลค่า 1,081.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.92

ค. <u>สาขาบริการ</u> เป็นสาขาที่ทำรายได้ให้กับภาคตะวันตกต่ำที่สุดจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์สาขาบริการสูงสุด คือ ราชบุรี มีมูลค่า 370.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.02 รองลงมาได้แก่ นครปฐม มีมูลค่า 334.6ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.00 และสุพรรณบุรี มีมูลค่า 241.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.71

ง. <u>รายได้ถัวเฉลี่ยต่อบุคคล</u> ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีรายได้ถัวเฉลี่ยต่อบุคคลอยู่ในระดับต่ำ คือ 8,244.25 บาท มีเพียง 3 จังหวัด เท่านั้น ที่มีรายได้ถัวเฉลี่ยต่อบุคคลต่ำกว่าค่าภาค คือ จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งต่ำสุดในภาคมีรายได้ถัวเฉลี่ยต่อบุคคล คือ 4,283 บาท จังหวัดที่มีรายได้ถัวเฉลี่ยต่อบุคคลสูงสุดในภาค คือ จังหวัดสมุทรสาคร คือ 11,617 บาท รองลงมาได้แก่จังหวัดกาญจนบุรี คือ 9,761 บาท และประจวบคีรีขันธ์ คือ 9,400 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. สรุป ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีความแตกต่างทั้งทางภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่ราบสูง และภูเขา บริเวณชายฝั่งทะเล จึงทำให้ภาคตะวันตกแตกต่างกันในทาง - เศรษฐกิจ สังคม ประชากร และการพัฒนาต่าง ๆ ภาคตะวันตกเป็นภาคที่พร้อมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม เพราะอุดมไปด้วยทรัพยากรทั้งแร่ธาตุ ป่าไม้ ที่ชไรหลัก และแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งมีความพร้อมทั้งทางสาธารณูปโภค พลังงานไฟฟ้า แหล่งน้ำ ตลอดจนตลาดของสินค้าและแรงงาน ประกอบกับทำเลที่ตั้งก็อยู่ห่างไม่มากนักจากกรุงเทพฯ ภาคนี้จึงน่าจะมีการพัฒนาทางอุตสาหกรรม ให้เจริญมากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อจะแก้ปัญหาที่ภาคนี้เป็นภาคที่มีการอพยพออกของประชากรมาก - และการใช้ทรัพยากรด้านอุตสาหกรรมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากการที่ภาคตะวันตกเป็นภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ตลอดจนระดับของการพัฒนาแตกต่างกันมาก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 จึงแบ่งพื้นที่พัฒนาในภาคตะวันตก ออกเป็น 4 เขต คือ

1. เขตเศรษฐกิจทรุดโทรม (DEPRESS SUB-REGION) เป็นกลุ่มพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาค ตั้งแต่สมุทรสาครลงไปถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการประมงทรุดตัวหนัก และการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน อีกทั้งการที่น้ำทะเลแทรกซึม ก่อให้เกิดปัญหาแก่การเพาะปลูก จึงเป็นเขตที่เศรษฐกิจทรุดโทรม

2. เขตเกษตรดั้งเดิม (MATURE SUB-REGION) เป็นเขตที่ครอบคลุมพื้นที่เพาะปลูกข้าวเป็นหลักแถมจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดเพชรบุรี และบริเวณที่ปลูกพืชผักผลไม้ ในอำเภอคำเนินสะดวก และบางแพ จังหวัดราชบุรี รวมทั้งบริเวณพื้นที่ที่รับการกระจายตัวทางด้านอุตสาหกรรม การพาณิชย์และบริการจากกรุงเทพฯ แถมจังหวัดนครปฐม และสมุทรสาคร ซึ่งผลประโยชน์ส่วนใหญ่ยังอยู่ในกรุงเทพฯ

3. เขตขยายตัวทางเศรษฐกิจ (EXPANDING SUB-REGION) เป็นเขตที่อยู่ในบริเวณตอนกลางของภาคที่มีการปลูกอ้อย และมีโรงงานน้ำตาลมากในจังหวัดกาญจนบุรี - นครปฐม และจังหวัดราชบุรี รวมทั้งบริเวณที่มีการปลูกสับปะรด และอุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรด ที่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี จนถึง อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ เขตนี้เป็นเขตที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เขตบุกเบิกบริเวณป่าเขียว (MIXED UMLAND SUB-REGION) เป็นบริเวณป่าเขาสูงด้านทิศเหนือ และทิศตะวันออกเฉียงเหนือของภาค การอพยพของประชากรมาในเขตนี้สูง เนื่องจากแรงจูงใจในด้านกิจกรรมเหมืองแร่ และการบุกเบิกที่ดินเพื่อทำการเกษตรพืชผลที่ปลูกในบริเวณนี้ได้แก่พืชไร่ (ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวฟ่าง และละหุ่ง) ประชากรส่วนใหญ่ยังยากจน

บทบาทและศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันตก

การท่องเที่ยวเป็นสาขาทางเศรษฐกิจที่สำคัญสาขาหนึ่งในปัจจุบันของประเทศไทย เนื่องจากสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้มากเป็นอันดับหนึ่ง ในจำนวนสินค้าส่งออกทั้งหมด นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีความสำคัญในบทบาทที่เป็นตัวเร่งให้เกิดการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค - ต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลถือเป็นนโยบายสำคัญนโยบายหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ในการวางแผนเพื่อพัฒนาภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงมักจะได้รับความสำคัญ และเลือกให้เป็นกลยุทธอย่างหนึ่งของการพัฒนาในส่วนรวมอยู่เสมอ

ภาคตะวันตกของประเทศไทย เป็นภูมิภาคหนึ่งซึ่งมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง นอกเหนือจากทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ การพัฒนาภาคตะวันตกจึงควรให้ความสำคัญแก่การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาในสาขาอื่น ๆ

สภาพการท่องเที่ยวภาคตะวันตก

1. อุปทานด้านการท่องเที่ยว ภาคตะวันตกเป็นอีกพื้นที่หนึ่งของประเทศที่มีความสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ด้านประวัติศาสตร์ และศาสนาวัฒนธรรม

จากความเอื้ออำนวยทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ด้านตะวันตกของภาคเป็นภูเขาและป่าไม้ ในขณะที่ด้านตะวันออกเฉียงใต้เป็นชายทะเลอ่าวไทยยาวสามร้อยกิโลเมตร จึงทำให้ภาคตะวันตกมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติประเภท ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก และชายทะเลอยู่พร้อม เช่นอุทยานแห่งชาติเอราวัณ น้ำตกลอด และน้ำตกไทรโยค ที่กาญจนบุรี ถ้ำเขาปิน ในราชบุรี ชายทะเลหาดชะอำและหัวหิน หรืออ่าวประจวบ

นอกจากนี้พื้นที่บริเวณนี้ยังปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ที่สามารถย้อนหลังไปตั้งแต่ยุคหิน ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น พิพิธภัณฑ์บ้านเก่า ซึ่งขุดพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยหิน ถ้ำฤาษี เขางู ในราชบุรี หรือเมืองกำแพงแสนในนครปฐม หรือประวัติศาสตร์ร่วมสมัยครั้งสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว และสุสานสหประชาชาติ จนกระทั่งพระราชวัง วัดวาอาราม และภาพเขียนฝาผนังในยุครัตนโกสินทร์ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ แสวงหาผลกำไรทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวังสนามจันทร์ ในนครปฐม วัดคงคาราม ในราชบุรี และเขาวัง ในเพชรบุรี เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางศาสนา ก็ได้แก่ พระปฐมเจดีย์ ในนครปฐม ซึ่งเป็นเจดีย์องค์ที่เก่าแก่มากที่สุดและสูงใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และได้รับความนับถือศรัทธาจากชาวไทยเป็นอย่างสูง วัดมหาธาตุ จังหวัดเพชรบุรี หรือวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นต้น

ส่วนในด้านวัฒนธรรมนั้น ภาคตะวันตกมีตลาดน้ำคำเนินสะดวก ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย ๆ ที่ในปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในระดับนานาชาติ และใช้เป็นจุดโฆษณาประเทศไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสวนสามพราน ในนครปฐม ซึ่งมีการจัดแสดงของไทยให้นักท่องเที่ยวชมเป็นประจำด้วย

ในเอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะปรากฏรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวใน 8 จังหวัด ของภาคตะวันตก รวมทั้งสิ้นประมาณ 117 แห่ง โดยจังหวัดกาญจนบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุดและมีแหล่งท่องเที่ยวครบทั้งสามประเภท คือ ประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศาสนาวัฒนธรรม ในจำนวน 8 จังหวัด ของภาคตะวันตก มีอยู่ 4 จังหวัด คือ กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในจังหวัด ครบทุกประการ ส่วนใน 4 จังหวัด ที่เหลือมีเพียงแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ และศาสนาวัฒนธรรม เท่านั้น

ตาราง 2.1 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดภาคตะวันตกที่ปรากฏในเอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จังหวัด	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว			รวม
	ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์	ศาสนาวัฒนธรรม	
กาญจนบุรี	15	11	3	29
นครปฐม	-	6	9	15
เพชรบุรี	4	2	8	14
ประจวบคีรีขันธ์	13	2	2	17
ราชบุรี	5	6	4	15
สมุทรสาคร	-	5	2	7
สมุทรสงคราม	-	6	4	10
สุพรรณบุรี	-	5	5	10
รวม	37	43	37	117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประจวบคีรีขันธ์ และ เพชรบุรี ติดอยู่ในอันดับที่ 6, 9 และ 16 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่นักท่องเที่ยวยังไม่เคยไป แต่คิดจะไปเที่ยวในอนาคต 20 อันดับ แรก ก็มี 2 จังหวัดของภาคตะวันตกรวมอยู่ด้วยเช่นกัน คือ กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ติดอันดับที่ 9 และ 11 ตามลำดับ

2. <u>ตลาดการท่องเที่ยว</u> จำนวนและโครงสร้างของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาภาคตะวันตก มิได้มีการเก็บตัวเลขอย่างเป็นระบบในระดับภาค ฉนั้น ภาครวมตลาดการท่องเที่ยวของภาคจึงต้องรวบรวมจากการศึกษาวิจัยและรายงานจากหลาย ๆ แห่ง

ก. <u>นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ</u> ภาคตะวันตกมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากชาวต่างประเทศอยู่ 2-3 แห่ง คือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก สะพานข้ามแม่น้ำแคว และสวนสามพราน ซึ่งล้วนเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมทั้งสิ้น ประมาณการว่า ในปี 2522 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาภาคตะวันตกเป็นจำนวน 321,000 คน หรือประมาณ 20% ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย (1.6 ล้านคน)

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวภาคตะวันตกส่วนใหญ่ (มากกว่า 65%) เป็นชาวตะวันตกจากยุโรปและอเมริกา รองลงมาได้แก่ชาวญี่ปุ่นและชาวจีน นักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ การท่องเที่ยวจะอยู่ในลักษณะ PACKAGE TOUR ใช้เวลาเที่ยวในภาคตะวันตกเพียง 1 วัน โดยเดินทางจากกรุงเทพฯ ในตอนเช้าแวะชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก รับประทานอาหารกลางวันและชมการแสดงที่สวนสามพราน แล้วเดินทางกลับ หรืออย่างสูงจะใช้เวลา 2 วัน โดยพักค้างคืนที่กาญจนบุรี หรือสวนสามพราน โดยเฉลี่ยแล้วนักท่องเที่ยวจะมีวันพักในภาคตะวันตก นาน 1.2 วัน ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจะตกประมาณวันละ 500.-บาท ซึ่งเป็นค่าเดินทางและอาหาร ที่นักท่องเที่ยวจ่ายให้กับบริษัทนำเที่ยว แต่โดยทั่วไปแล้วนักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายเงินในการซื้อของที่ระลึกอีกจำนวนหนึ่งต่างหาก

ในปี 2528 ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาเยือนประเทศไทย 2.3 ล้านคน หากสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเยือนภาคตะวันตกยังคงเดิม คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากกว่า 4 แสนคนมาท่องเที่ยวในภาคตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสำรวจความนิยมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังภาคตะวันตก พิจารณาจากแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 70 แห่ง ในรายงานนั้น พบว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับความนิยมสูงสุด ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและชายหาดของจังหวัดเพชรบุรีได้รับความนิยมรองลงมา ส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี ได้รับความนิยมอันดับ 3 และ 4 ตามลำดับ

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดในภาคตะวันตก เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทยแล้ว นับว่ามีความสนใจและความนิยมในระดับต้น ๆ จากการสำรวจทัศนคตินักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในปี 2526 พบว่า จังหวัดที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปภูมิภาคต่าง ๆ ชอบมากที่สุด 20 อันดับแรกของประเทศไทย มี 3 จังหวัดของภาคตะวันตกรวมอยู่ด้วย คือ กาญจนบุรี

ตาราง 2.2 แหล่งท่องเที่ยวและความนิยมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตก

จังหวัด	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว รวม (แห่ง)	ระดับความนิยม							
		นักท่องเที่ยวต่างประเทศ				นักท่องเที่ยวชาวไทย			
		สูง แห่ง	กลาง แห่ง	ต่ำ แห่ง	รวม %	สูง แห่ง	กลาง แห่ง	ต่ำ แห่ง	รวม %
กาญจนบุรี	20	5	8	7	31	4	11	5	27
นครปฐม	4	2	1	1	8	2	1	1	6
เพชรบุรี	17	2	7	8	24	6	8	3	24
ประจวบคีรีขันธ์	8	1	4	3	12	2	6	-	12
ราชบุรี	8	1	3	4	11	1	7	-	12
สมุทรสาคร	4	-	-	4	3	-	3	1	5
สมุทรสงคราม	4	-	2	2	5	1	1	2	5
สุพรรณบุรี	5	-	2	3	6	3	2	-	9
รวม	70	11	27	32	100	19	39	12	100

ที่มา : NESDB, "Western Region Planning Study" Vol.1, December 81, 1980 and Vol. IVB, June 1981, p.6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. <u>นักท่องเที่ยวชาวไทย</u> ตลาดการท่องเที่ยวของภาคตะวันตกในภาพรวมแล้ว จะมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นตลาดการท่องเที่ยวหลัก จากการประมาณการในรายงาน WESTERN REGION PLANNING STUDY พบว่า ในปี 2522 มีนักท่องเที่ยวชาวไทย ราว 500,000 ถึง 700,000 คน หรือประมาณ 1.7 - 2.5 เท่า ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาเยือนภาคตะวันตก ซึ่งส่วนใหญ่นิยมไปเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ และมีบางส่วนเดินทางไปจังหวัดราชบุรี และ นครปฐม ตัวเลขประมาณการนี้เมื่อเทียบกับข้อมูลในรายงานฉบับอื่นแล้ว นับว่าเป็นการประมาณการในขั้นต่ำ

ในระดับจังหวัด เท่าที่มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลไว้ จังหวัดกาญจนบุรี มีนักท่องเที่ยวไปเยือนมากที่สุดถึง 806,519 คน (ในปี 2525) หรือประมาณ 8 เท่าของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ไปกาญจนบุรี ในขณะที่ชายหาดชะอำ ของเพชรบุรี มีนักท่องเที่ยว 416,000 คน - ชายหาดหัวหิน ของประจวบคีรีขันธ์ 315,450 คน จังหวัดราชบุรี 77,000 คน และสวนสามพราน จังหวัดนครปฐม 210,649 คน (ปี 2522) แม้ว่าตัวเลขนักท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดอาจมีการซ้ำซ้อนกันบ้าง เนื่องจากนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนภาคตะวันตกมากกว่า 1 ล้านคน ในปี 2525

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประมาณ 50 - 60 % เป็นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ซึ่งเดินทางมาเที่ยวในช่วงวันหยุดราชการและสุดสัปดาห์ รองลงมาจะเป็นนักท่องเที่ยวจากภายในภาคตะวันตกเอง และภาคกลาง จุดสนใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวไทยจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ คือ น้ำตกเอราวัณ เขื่อนศรีนครินทร์ น้ำตกไทรโยค ในกาญจนบุรี ชายหาดชะอำ และชายหาดหัวหิน และในระหว่างทางก็จะแวะเที่ยวในจังหวัดนครปฐม และราชบุรีด้วย

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนภาคตะวันตกมีจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่ง ที่พักค้างคืนในพื้นที่ โดยมีเวลาพักเฉลี่ยนาน2 วัน ในกาญจนบุรี และ 2.26 วันในหัวหิน ชะอำ แต่ลักษณะการพักแรมของชาวไทยยังมีสัดส่วนสูงมาก ที่พักแรมตามบ้านญาติและเพื่อน ชาวไทยที่พักแรมในโรงแรมและบังกาโล มีเพียงประมาณ 50 % ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรม หรือไม่ถึงหนึ่งในสี่ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

3. <u>ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว</u> ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวในที่นี้หมายถึง ที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานบันเทิง สาธารณูปโภค และบริการด้านต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวนี้ส่วนหนึ่งจึงต้องอิงกับระดับการพัฒนาเมือง เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน หรือเมืองเป็นส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. <u>การคมนาคม</u> เมืองในภาคตะวันตกมีขนาดเล็ก กระจายตัวอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่มีเมืองใดมีประชากรมากเกินห้าหมื่นคน อัตราการเติบโตของเมืองก็ต่ำกว่าทุกภาคของประเทศ คือประมาณ 2.9 % ต่อปี ในขณะที่อัตราเฉลี่ยของประเทศเท่ากับ 4.1 % แต่โครงสร้างพื้นฐานพอสมควร โครงข่ายถนนซึ่งมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 หรือ ถนนเพชรเกษมเป็นถนนสายหลัก - เชื่อมต่อระหว่างเมืองและภาครวมทั้ง กทม. ได้รับการลงทุนพัฒนาให้อยู่ในมาตรฐานระดับสูง และมีโครงข่ายเชื่อมโยงที่ดี รวมทั้งระบบรถโดยสารสาธารณะ ประเภทธรรมดาและปรับอากาศ ถึงให้บริการได้ทั่วถึง ซึ่งหมายถึงการเข้าถึงภาคตะวันตกสามารถกระทำได้สะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะการติดต่อระหว่างเมือง และชุมชนใหญ่ ๆ เช่น การเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ กาญจนบุรี มีรถทัวร์บริการวันละ 14 เที่ยว และรถโดยสารธรรมดาอีก 58 เที่ยว หรือการเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ - เพชรบุรี มีรถทัวร์บริการวันละ 7 เที่ยว และรถโดยสารธรรมดาอีก 72 เที่ยว นอกจากสภาพถนนและระบบรถโดยสารสาธารณะจากเมืองแหล่งท่องเที่ยวในชนบทบางแห่งเท่านั้น ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

นอกจากทางด้านรถยนต์แล้ว ภาคตะวันตกก็มีเส้นทางรถไฟเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพฯ กับจังหวัดในภาคตะวันตก สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้เพียงพอในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะไม่รวดเร็ว และมีเที่ยวขบวนมาก เท่ารถยนต์โดยสารสาธารณะก็ตาม การรถไฟแห่งประเทศไทยมีการจัดขบวนรถไฟเที่ยวพิเศษเพื่อการท่องเที่ยว คือ ขบวนกรุงเทพฯ - หัวหิน และ กรุงเทพฯ - สะพานข้ามแม่น้ำแคว ซึ่งให้บริการในวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดราชการด้วย

การเดินทางโดยทางเรือไม่เป็นที่นิยมนัก เนื่องจากไม่สะดวก นอกจากเพียง 3 เส้นทาง คือ การลงเรือจากกรุงเทพฯ ไปวัดไผ่โรงวัว จังหวัดสุพรรณบุรี การลงเรือเที่ยวในคลองดำเนินสะดวกเพื่อชมชีวิตชาวท้องถิ่นและการนั่งเรือหางยาวในแม่น้ำแควน้อย ไปถึงน้ำตกไทรโยค

ข. <u>โรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยว</u> โรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยวในภาคตะวันตกในปี 2527 มี 148 แห่ง เป็นจำนวนห้องพัก 4,588 ห้อง โรงแรมและที่พักส่วนใหญ่เป็นโรงแรมชั้น 2 และชั้น 3 ซึ่งเปิดดำเนินการในตัวเมืองเพื่อบริการแก่เซลส์แมน และนักธุรกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะโรงแรมในจังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม และ สมุทรสาคร นอกจากในจังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ที่มีโรงแรมชั้น 1 เปิดขึ้นเพื่อบริการนักท่องเที่ยวแห่งละ 1-2 โรง มีห้องพักรวมมากกว่า 600 ห้อง และมีที่พักนักท่องเที่ยวประเภทบังกาโลเปิดบริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการความประหยัดในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่จำนวนมากพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยวในภาคตะวันตกเพิ่มจำนวนมากขึ้นโดยตลอด ในช่วง 12 ปี ที่ผ่านมา คือห้องพักเพิ่มขึ้นจาก 1,544 ห้อง ในปี 2514 เป็น 4,588 ห้อง ในปี 2527 หรือประมาณ เกือบ 3 เท่าตัว หากพิจารณาเป็นรายจังหวัดจะพบว่าแทบทุกจังหวัด นอกจากสมุทรสาคร และ สมุทรสงคราม มีห้องพักเพิ่มมากกว่า 400 ห้อง โดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี และ นครปฐม มีห้องพักเพิ่มถึง 636 ห้อง และ 566 ห้อง ตามลำดับ จำนวนห้องพักที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเอง แต่อีกส่วนหนึ่งก็เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2.3 เปรียบเทียบจำนวนโรงแรมและห้องพักของภาคตะวันตก ปี 2531 และ 2532

จังหวัด	โรงแรมในเมือง				รวมปี 2531		รวมปี 2532	
	จำนวนโรงแรม	จำนวนห้อง	จำนวนโรงแรม	จำนวนห้อง	จำนวนโรงแรม	จำนวนห้อง	จำนวนโรงแรม	จำนวนห้อง
กาญจนบุรี	10	403	4	137	14	504	31	796
นครปฐม	7	332	1	120	8	452	16	701
เพชรบุรี	11	237	5	114	16	351	16	661
ประจวบคีรีขันธ์	12	334	8	350	20	684	28	830
ราชบุรี	28	811	-	-	28	811	28	815
สมุทรสาคร	3	77	-	-	3	77	4	88
สมุทรสงคราม	3	71	-	-	3	71	4	108
สุพรรณบุรี	7	263	-	-	7	263	21	589
รวม	81	2,528	18	721	99	3,249	148	4,588

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. <u>การบริการนำเที่ยว</u> จังหวัดในภาคตะวันตกเองไม่มีการบริการนำเที่ยว ซึ่งผู้ประกอบการท้องถิ่นดำเนินเอง การบริการนำเที่ยวในลักษณะ PACKAGE TOUR จะจัดบริการที่กรุงเทพฯ แทบทั้งสิ้น โดยบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ จะจัดการหานักท่องเที่ยว แล้วจึงติดต่อประสานงานกับโรงแรม ภัตตาคาร บางครั้งว่าจ้างรถยนต์ในท้องถิ่นเพื่อให้บริการในส่วนนั้น ๆ ฉะนั้น รายได้การจัดบริการนำเที่ยวจึงตกอยู่กับผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่

นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการนำเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เส้นทางนำเที่ยวที่ได้รับความนิยมจะเป็นการนำเที่ยววันเดียว คือเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปชมตลาดน้ำดำเนินสะดวกในตอนเช้า รับประทานอาหารกลางวัน และชมการแสดงทางวัฒนธรรม ที่สวนสามพราน แล้วเดินทางกลับ การนำเที่ยวสองหรือสามวัน ไปกาญจนบุรี และ เพชรบุรี ก็มีบริการแต่ยังไม่เป็นที่นิยมนัก

ง. <u>บริการด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ</u> ภัตตาคารและร้านอาหาร ในภาคตะวันตกมีเป็นจำนวนมาก กระจายอยู่ตามเมืองใหญ่ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ในด้านคุณภาพ ความสะอาด และราคาอยู่ในระดับที่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปยอมรับได้พอสมควร นอกจากนี้ยังมีภัตตาคารซึ่งให้บริการในมาตรฐานระดับสูง อยู่ในโรงแรมชั้นหนึ่ง เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ต้องการบริการในระดับมาตรฐานได้ เช่น ภัตตาคารในโรงแรมเดอะรีเจนท์ชะอำ หรือในโรงแรมโรสการ์เด้นท์ โฮเตล ที่สวนสามพราน เป็นต้น

ร้านขายของที่ระลึกในภาคตะวันตกมีไม่มากนัก เนื่องจากไม่มีสินค้าที่ระลึกของท้องถิ่นเองที่เด่น และได้รับความนิยม ร้านขายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวจะมีมาก ประมาณ 50 ร้าน ที่บริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก แต่สินค้าที่ขายล้วนนำมาจากกรุงเทพฯ หรือภาคอื่น ๆ ของประเทศทั้งสิ้น แต่ภาคตะวันตกมีผลิตภัณฑ์อาหารที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ขนมหวานที่เพชรบุรี อาหารทะเลสดและแห้งของหัวหิน สมุทรสาคร สมุทรสงคราม รวมทั้งผลไม้นานาชนิดที่นครชัยศรี สินค้าและของฝากเหล่านี้ชาวท้องถิ่นจะนำมาวางขายตามริมถนนสายสำคัญเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถแวะซื้อได้สะดวก

ส่วนสถานบันเทิงเริงรมย์ในภาคตะวันตกยังมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อเทียบกับเมืองสำคัญทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ ทั้งในด้านจำนวนและประเภท สถานบันเทิงส่วนใหญ่เป็นประเภทคอฟฟี่ช็อฟ ในด้านการกีฬา ภาคตะวันตกมีสนามกอล์ฟขนาด 18 หลุม อยู่ถึง 2 สนาม คือหัวหิน และสวนสามพราน ซึ่งมีสนามอยู่สภาพดีแต่อุปกรณ์กีฬาทางน้ำยังมีบริการไม่มากนัก ตามชายทะเลของจังหวัด - เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>บทบาทความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อภาคตะวันตก</u> ภาคตะวันตกนับเป็นภูมิภาคหนึ่งของประเทศที่มีการพัฒนาในระดับที่น่าพอใจ เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นของประเทศความสมบูรณ์ของทรัพยากรและความเอื้ออำนวยของพื้นที่ทำให้สภาพเศรษฐกิจมีความมั่นคง และมีอัตราการเจริญเติบโตสูงถึงปีละ 8.2% ภาคตะวันตกมีประชากรอยู่ประมาณ 6.7% ของประชากรทั้งหมด แต่สามารถมีผลผลิตมวลรวมสูงถึง 9.2% ของผลิตรวมทั้งประเทศ ในปี 2525 เป็นดรรชนีที่ชี้ให้เห็นถึงความสมบูรณ์ของภาคตะวันตกในระดับมหภาคได้เป็นอย่างดี

แต่เมื่อพิจารณาเศรษฐกิจในรายสาขาแล้ว จะพบว่าการผลิตสาขาการค้าและบริการมีความอ่อนแอกว่าสาขาการผลิตอื่น ๆ กิจกรรมในสาขานี้จะเปิดดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรในท้องถิ่นซึ่งมีความหนาแน่นค่อนข้างต่ำเท่านั้น การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งในสาขาบริการของภูมิภาคนี้ ในปัจจุบันและมีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยเร่งให้สาขาบริการมีการเติบโตสูงขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวจะสามารถช่วยก่อให้เกิดอุปสงค์จากนอกภูมิภาคเพิ่มขึ้นจากอุปสงค์เดิมที่เกิดจากประชากรในท้องถิ่นเท่านั้น หากได้รับการจัดการและพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสม

ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจของภาคตะวันตกนั้น ยังไม่มีการศึกษาอย่างชัดเจนในรายงาน WESTERN REGION PLANNING STUDY กล่าวว่า โรงแรม 99 แห่ง ของภาคตะวันตก ในปี 2523 มีการจ้างงาน 1,524 คน แต่การจ้างงานของกิจการโรงแรมก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเท่านั้น กิจกรรมต่อเนื่องและการจ้างงานในส่วนอื่นทั้งทางตรงและทางอ้อมก็ยังมิได้กล่าวถึง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เคยว่าจ้างศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ทำการศึกษาผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งคาดว่าจะสามารถนำผลการศึกษานั้นมาช่วยชี้ให้เห็นผลในระดับภาคได้บ้างพอสมควร

จากการศึกษาดังกล่าว พบว่า การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 73 คน จะสามารถสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อม 1 คน และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศในปี 2526 นั้นนี้ เนื่องจากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพียง 1 บาท จะสามารถก่อให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ 2.06 บาท โดยมีผลผลิตและการจ้างงานในสาขาการบริการมากถึง 2 ใน 3 กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 1 บาท จะก่อให้เกิดผลทางตรงและทางอ้อมต่อสาขาการบริการ 1.097 บาท และในสาขาอื่น ๆ อีก 0.964 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากนำผลกระทบด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวมาประมาณค่ากับการท่องเที่ยวของภาคตะวันตก จะพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปภาคตะวันตก จำนวนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคนนั้น จะสามารถสร้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ประมาณ 14,000 คน ในพื้นที่ และยังสามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี 2526 ได้อีก 3,079.01 ล้านบาท (หรือ 1,113.36 ล้านบาท ในราคาคงที่ ปี 2525) ให้แก่ภาคตะวันตก ซึ่งในจำนวนนี้จะเป็นผลผลิตในสาขาการบริการ - 1,639.65 ล้านบาทด้วย

การประมาณการข้างต้นเป็นการประมาณการเฉพาะผลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย - เท่านั้น เนื่องจากพิจารณาว่าโครงสร้างของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวภาคตะวันตก ไม่แตกต่างจากโครงสร้างของนักท่องเที่ยวทั้งประเทศมากนัก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซึ่งมีจำนวน 321,000 คนนั้น เนื่องจากส่วนใหญ่เดินทางโดยใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ ค่าใช้จ่ายส่วนมากจะตกอยู่ในกรุงเทพฯ จึงยากที่จะประมาณการรายได้และผลกระทบต่อเศรษฐกิจของภาคตะวันตกได้ แต่อย่างไรก็ตามคาดว่านักท่องเที่ยวเหล่านี้ยังสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ภาคตะวันตกได้อีกจำนวนพอสมควร

ฉนั้น จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นสาขาการผลิตสาขาหนึ่งที่สามารถจะนำเงินตราเข้าสู่ภาคตะวันตกได้เป็นจำนวนมาก และสามารถเป็นตัวกระตุ้นให้สาขาการบริการของภาคพัฒนาและเติบโตได้รวดเร็วขึ้นกว่าอัตราปกติ หากได้รับความสนใจและส่งเสริมอย่างจริงจัง ซึ่งในระยะยาวแล้วย่อมจะส่งผลให้เศรษฐกิจของภาคตะวันตกมีโครงสร้างที่สมบูรณ์และมั่นคงขึ้นด้วย

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังมีส่วนกระตุ้นให้ชาวไทยท้องถิ่นมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญที่จะอนุรักษ์สภาวะแวดล้อมและป่าไม้ให้คงอยู่ เมื่อตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของป่าไม้ รวมทั้งสภาพแวดล้อมธรรมชาติว่ามีต่อการนำรายได้มาสู่ท้องถิ่นมากเพียงไร

ในแง่การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม แม้ว่าการท่องเที่ยวจะมีส่วนในการเร่งให้สังคมชนบทเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเมืองเร็วขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน หากการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาไปในทิศทางและอัตราที่เหมาะสมเป็นขั้นเป็นตอนแล้ว ก็จะมีส่วนช่วยให้เกิดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งในวันจะสูญสิ้นไปไว้ได้ และหากมีการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาสินค้าประเภทศิลปหัตถกรรม และสินค้าที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยวขึ้นก็จะเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการสร้างรายได้เสริม ซึ่งจะเป็นการช่วยกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนในท้องถิ่น และช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนด้วย บทบาทของการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ยังมิได้มีการวัดและศึกษาตัวเลขไว้อย่างชัดเจน แต่ก็เป็นบทบาทของการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดขึ้นเช่นกัน

เอกสารนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันตก จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวสามารถมีบทบาทเป็นส่วนเสริมจุดอ่อนของภาคตะวันตกได้เป็นอย่างดี แต่การที่จะสามารถมีบทบาทได้มากน้อยเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพเป็นสำคัญ ซึ่งศักยภาพในการพัฒนานั้นสามารถพิจารณาได้จากข้อได้เปรียบและปัญหาในการท่องเที่ยวของพื้นที่นั่นเอง

1. ข้อได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว

ก. ข้อได้เปรียบด้านที่ตั้ง ภาคตะวันตกตั้งอยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นตลาดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่สำคัญที่สุด และเป็นประตูสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จะมาสู่ประเทศไทย ทำให้การเดินทางจากกรุงเทพมาสู่ภาคตะวันตกทำได้ภายในเวลา เพียง 2 - 3 ชั่วโมง การที่นักท่องเที่ยวเสียเวลาในการเดินทางมาสู่ภาคตะวันตกน้อย ย่อมทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาเยือนภาคตะวันตกง่ายและบ่อยครั้งมากกว่าการเดินทางไปท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น นอกจากภาคตะวันตกซึ่งถือได้ว่าเป็นคู่แข่งในด้านที่ตั้งสำคัญ แต่ในปัจจุบันการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกได้ผ่านช่วงเวลาขยายตัวอย่างรวดเร็วมาแล้ว จึงเป็นโอกาสที่ภาคตะวันตกจะใช้โอกาสนี้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตัวเองขึ้นมาอย่างรวดเร็วได้

ข. ข้อได้เปรียบด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ภาคตะวันตกมีทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ค่อนข้างสมบูรณ์ และมีความหลากหลายในตัวเองทั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวสามารถแวะชมสถานที่ท่องเที่ยวได้หลายประเภทในระหว่างการเดินทางแต่ละครั้งจากกรุงเทพฯ ไปยังจุดหมายปลายทาง การมีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากประเภทให้นักท่องเที่ยวแวะชม นอกจากจะเป็นการกระจายนักท่องเที่ยวออกได้ในหลายพื้นที่แล้ว ยังเป็นการเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย ความหลายหลากของแหล่งท่องเที่ยวนี้ ภาคตะวันตกมีข้อได้เปรียบมากกว่าภาคอื่น ๆ เช่น เปรียบเทียบแหล่งท่องเที่ยวประเภทป่าเขา ภาคตะวันตกจะมีความสมบูรณ์ มากกว่าภาคตะวันออก หรือเปรียบเทียบระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งมีความสมบูรณ์ของป่าและมีระยะทางจากกรุงเทพฯ ใกล้เคียงกัน แต่เนื่องจากระหว่างทางจากกรุงเทพฯ ไปสู่อุทยานแห่งชาติเอราวัณมีแหล่งท่องเที่ยวหลายประเภทให้แวะชม จึงทำให้นักท่องเที่ยวเลือกไปอุทยานแห่งชาติเอราวัณมากกว่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล ภาคตะวันตกมีชายหาดทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพ ความสวยงามไม่แพ้ชายทะเลของภาคตะวันออก แต่ในปัจจุบันชายทะเลของภาคตะวันออกได้รับการพัฒนามากกว่าภาคตะวันตกมาก โดยเฉพาะที่ชายหาดพัทยา จึงทำให้ชายหาดภาคตะวันตกเสียเปรียบในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการ แต่ในขณะเดียวกัน ชายหาดภาคตะวันตกก็ได้เปรียบในแง่ความเป็นธรรมชาติและความสงบเงียบ ซึ่งเป็นเสน่ห์สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ข้อได้เปรียบนี้ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาชายทะเลของภาคตะวันตก โดยเฉพาะชายหาดชะอำ และหัวหิน ในอนาคต และปัจจุบันแนวโน้มดังกล่าวก็สามารถเห็นได้ชัดเจนจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไป และการก่อสร้างโรงแรมที่พักนักท่องเที่ยวในบริเวณชายหาดทั้งสองที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

ค. <u>ข้อได้เปรียบด้านมรดกประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม</u> ภาคตะวันตกมีมรดกด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอยู่เป็นจำนวนมากที่มีความสำคัญในระดับสากล ไม่ว่าจะเป็นหลักฐานทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์ หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไทย หลักฐานประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่กาญจนบุรี หรือตลาดน้ำดำเนินสะดวก ล้วนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ชาวต่างประเทศจะสามารถมีความรู้สึกจะตื่นตาตื่นใจเมื่อได้พบเห็นอย่างง่ายดายในตัวเอง ซึ่งย่อมจะเป็นการง่ายต่อการขาย หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์มาก ว่าประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ต้องการคำอธิบายและโน้มนำความรู้สึกร่วม เหมือนในภาคอื่น ๆ

ง. <u>ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน</u> ภาคตะวันตกเป็นพื้นที่ที่ได้รับการลงทุนพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (INFRASTRUCTURE) ให้อยู่ในมาตรฐานสูงแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะโครงข่ายถนนเชื่อมระหว่างภาคกับกรุงเทพฯ ระหว่างจังหวัดภายในภาครวมทั้งความพร้อมของโรงแรมและที่พักนักท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและกระจายตัวในจังหวัด ที่มีความสำคัญทางการท่องเที่ยวสามารถรองรับนักท่องเที่ยวครั้งละมาก ๆ และสามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายระดับได้ การที่ภาคตะวันตกมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในระดับหนึ่งนี้ย่อมเป็นโอกาสที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไปได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. <u>กรอบการพัฒนาในระดับชาติ</u> สี่พื้นที่ของภาคตะวันตกซึ่งได้แก่ กาญจนบุรี ชะอำ (เพชรบุรี) หัวหิน (ประจวบคีรีขันธ์) และราชบุรี ได้รับการกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งที่ควรได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดโครงข่ายการท่องเที่ยวกระจายไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม - ปัจจุบันจังหวัดกาญจนบุรีมีแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นกรอบในการพัฒนาอยู่แล้ว ส่วนหัวหินและชะอำก็กำลังจะได้รับการจัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป นอกเหนือจากศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเองแล้ว นโยบายในระดับชาติยังจะเป็นตัวผลักดันให้ภาคตะวันตกพัฒนาการท่องเที่ยวอีกปัจจัยหนึ่งด้วย

2. <u>ปัญหาด้านการท่องเที่ยว</u> แม้ว่าภาคตะวันตกจะมีข้อได้เปรียบด้านการท่องเที่ยวอยู่หลายประการในตัวเอง แต่ภาคตะวันตกก็ยังมีปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาแก้ไขบางประการ เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่

ก. <u>ปัญหาด้านรายได้จากการท่องเที่ยว</u> แม้ว่าภาคตะวันตกจะมีนักท่องเที่ยวมาเยือนเป็นจำนวนมาก แต่รายได้ที่ได้จากนักท่องเที่ยวยังมิได้ตกอยู่ในพื้นที่มากเท่าที่ควร กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเดินทางมาโดยใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จึงจ่ายให้กับผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ และผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ จึงติดต่อกับร้านอาหาร หรือโรงแรมเองอีกต่อหนึ่ง ซึ่งรายได้ที่ภาคตะวันตกได้รับส่วนนี้ไม่สูงนัก

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาภาคตะวันตกมีเพียงครึ่งเดียว ที่พักค้างแรม และในกลุ่มที่พักค้างแรมก็มีเพียงครึ่งเดียวที่พักในโรงแรม จึงทำให้รายได้แก่ธุรกิจในส่วนนี้ไม่มากเท่าที่ควร

ข. <u>ปัญหาเรื่องวันพักของนักท่องเที่ยว</u> นอกจากนักท่องเที่ยวชาวไทยเพียงครึ่งเดียวที่พักค้างแรมแล้ว ระยะเวลาที่พักยังไม่สูงด้วย คือมีวันพักเฉลี่ย 2 วัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีวันพักเฉลี่ยเพียง 1 .5 วัน เท่านั้น ซึ่งนับว่าสั้นมาก

วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่มาภาคตะวันตกนั้นยังมีความเป็นไปได้ที่จะยืดให้นานวันขึ้น หากได้รับการชักจูงและประชาสัมพันธ์ให้ถูกต้อง โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ เห็นได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกลุ่มที่มาท่องเที่ยวหัวหิน มีวันพักยาวนานถึง 7.4 วัน แต่ก็ยังมีเพียงจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. <u>ปัญหาการขาดแคลนสินค้าที่ระลึก</u> แม้ว่าภาคตะวันตกจะมีสินค้าประเภทขนม ผลไม้ และอาหารทะเล ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยก็ตาม แต่ภาคตะวันตกก็ยังขาดแคลนสินค้าที่ระลึกได้ โดยเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งจากการสำรวจในระดับประเทศพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศใช้จ่ายเงินสูงถึง 37 % ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและของที่ระลึก การสนับสนุนและพัฒนาให้เกิดสินค้าที่ระลึก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและชาวท้องถิ่นสามารถจัดทำขึ้นได้จากวัสดุในท้องถิ่น จะเป็นการล่อใจให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในพื้นที่มากขึ้นและเป็นการกระจายรายได้จากการขายของที่ระลึก

ง. <u>ปัญหาความเสื่อมโทรมแหล่งท่องเที่ยว</u> แหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งของภาคตะวันตกซึ่งเมื่อได้รับความนิยมจะมีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวจำนวนมากขึ้น เป็นเหตุให้เกิดความสกปรกและเสื่อมโทรมแก่แหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากการดูแลไม่ทั่วถึง รวมทั้งการก่อสร้างร้านค้าร้านอาหารในบริเวณที่ไม่สมควรก็เป็นเหตุให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมคุณค่าไปอย่างรวดเร็ว

ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวนี้ หากมิได้รับความสนใจแก้ไขปัญหาตั้งแต่ต้น จะก่อให้เกิดความรุนแรง และทำให้แหล่งท่องเที่ยวสูญเสียรูป (IMAGE) ที่ทำให้ได้รับความนิยมมาแต่เดิม อันจะนำไปสู่ผลเสียในส่วนรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในระยะยาว

<u>สรุป</u> ภาคตะวันตกเป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีทรัพยากรและศักยภาพในการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งการท่องเที่ยวด้วย แหล่งท่องเที่ยวทั้งประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม รวมกันมากกว่าร้อยแห่งของภาคตะวันตก เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากกว่า 3 แสนคน และชาวไทยมากกว่า 1 ล้านคน เดินทางมาเยือนภาคตะวันตกได้ ในปี พ.ศ. 2525

แต่บทบาทของการท่องเที่ยวก็ยังมิได้แสดงออกอย่างชัดเจนเท่าใดนัก ในภาคตะวันตกแม้ว่าจุดเด่นและข้อได้เปรียบของภาคจะมีอยู่หลายประการที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นข้อได้เปรียบด้านระยะทางที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย และหลายหลาก รวมทั้งมีมรดกด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นที่สนใจของชาวต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวยังไม่กระจายอยู่ในพื้นที่มากเท่าที่ควรนั่นเอง แหล่งท่องเที่ยวของหลายจังหวัดยังมีลักษณะเป็นเพียงพื้นที่ ในเขตอิทธิพล การตลาดของกรุงเทพฯ แทนที่จะเป็นจุดหมายปลายทาง destination ในตัวเอง ซึ่งปัญหานี้สิ่งที่จำเป็นต้องได้รับความสนใจและแก้ไขจากผู้เกี่ยวข้อง ในหลาย ๆ ฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่อย่างไรก็ตาม จากแนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นมาก ในปัจจุบันในแหล่งท่องเที่ยวหลัก คือ กาญจนบุรี และ หัวหิน/ชะอำ รวมทั้งการก่อสร้างโรงแรมและที่พัก - นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ล้วนเป็นดรรชนีชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนถึงโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคตะวันตกว่ามีความเป็นไปได้สูงมาก และย่อมหมายถึงบทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่จะมีต่อภาคตะวันตกโดยส่วนรวมจะทวีความสำคัญขึ้นในอนาคต หากได้รับความร่วมมือและประสานงานจากผู้ที่เกี่ยวข้องในหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ในการส่งเสริมและควบคุมให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

2.2 <u>การศึกษาสภาพ สังคม เศรษฐกิจ และกายภาพระดับจังหวัดกาญจนบุรี</u>

2.2.1 <u>ลักษณะและสภาพทางภูมิศาสตร์</u>

1. <u>ที่ตั้งและอาณาเขต</u> จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลางด้านตะวันตก ของประเทศ ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ ประมาณ 128 กิโลเมตร โดยทางหลวงแผ่นดินสายเพชรเกษมและถนนแสงชูโต ทางรถไฟระยะทาง 133 กิโลเมตร มีพรมแดนติดต่อประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า ยาว 460 กิโลเมตร ของอำเภอเมือง ไทรโยค สังขละบุรี และอำเภอทองผาภูมิ ตามแนวเหนือจรดใต้ โดยมีช่องทางเดินติดต่อ 12 ช่องทาง ที่สำคัญได้แก่ ด่านเจดีย์สามองค์ ด่านบ้องตี ด่านเขาพุมวง ด่านหินกอง มีเนื้อที่ประมาณ 19,485 ตารางกิโลเมตร มีเนื้อที่เป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ รองจากเชียงใหม่และนครราชสีมา โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพพม่า อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี และ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และอำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสหภาพพม่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. <u>ลักษณะภูมิประเทศ</u> จังหวัดกาญจนบุรีตั้งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ประมาณ 28 เมตร อาจพิจารณาจากสภาพภูมิประเทศได้เป็น 3 ลักษณะ

ก. บริเวณที่เป็นป่าเขา และป่าไม้ เป็นเขตที่ติดต่อกับประเทศสหภาพพม่า เป็นเทือกเขาและแหล่งกำเนิดแม่น้ำลำธารของจังหวัด ซึ่งเป็นท้องที่ทุรกันดาร การคมนาคมขนส่งยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ได้แก่ อำเภอสังขละบุรี ศรีสวัสดิ์ และบางส่วนของท้องที่อำเภอไทรโยค ทองผาภูมิ บ่อพลอย พนมทวน และ อำเภอเมือง

ข. บริเวณที่ราบแห้งแล้ง เป็นบริเวณที่มีลักษณะเป็นที่ราบสลับกันเป็นเขาเตี้ยและป่าละเมาะ ดินดินไม่อุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำ ได้แก่ อำเภอบ่อพลอย เลาขวัญ - พนมทวน และบางส่วนของอำเภอเมืองกาญจนบุรี

ค. บริเวณที่ราบอุดมสมบูรณ์ อยู่ติดแหล่งน้ำและมีระบบชลประทานเข้าถึง การคมนาคมขนส่งสะดวก ได้แก่ อำเภอท่ามะกา ท่าม่วง และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

สรุปได้ว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ประมาณ 3 ใน 4 ที่เป็นเขตทุรกันดาร เป็นป่าเขา การคมนาคมไม่สะดวก

3. <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u>

ก. <u>แหล่งน้ำ</u> ต้นน้ำของจังหวัดกาญจนบุรีอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดกาญจนบุรีถึงเขตจังหวัดอุทัยธานี ลักษณะทางน้ำ มักเป็นร่องลึกในระหว่างหุบเขา มีธารน้ำบางสายไหลขึ้นไปทางเหนือสู่ประเทศสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า แต่ลำธารส่วนใหญ่ไหลลงสู่แควน้อย และแควใหญ่ ซึ่งเป็นธารรับน้ำสำคัญด้านตะวันตก และตอนกลางของพื้นที่ แล้วรวมกันเป็นแม่น้ำแม่กลอง ส่วนด้านตะวันออกมีลำตะเพินเป็นธารน้ำสำคัญของบริเวณนี้

- ลำน้ำแควน้อย (ไทรโยค) มีความยาวทั้งสิ้น ประมาณ 315 กิโลเมตร กำเนิดจากลำธารเล็ก ๆ บนภูเขา คือลำธารรันตี ซองกาเลียและบีคลี่ ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ลำธารทั้งสามสายไหลมาบรรจบกันเหนือที่ว่าการอำเภอสังขละบุรีเล็กน้อย เรียกบริเวณนั้นว่า "สามหบ" เป็นลำน้ำแควน้อย (ไทรโยค) นอกจากลำธารเล็ก ๆ ทั้ง 3 แล้ว ลำน้ำแควน้อยยังมีสาขาใหญ่ที่สำคัญ ๆ อีกคือ ลำน้ำภาชี และลำน้ำน้อย ลำน้ำแควน้อยจัดว่าเป็นลำน้ำที่สวยงามมากสายหนึ่งในประเทศไทย เพราะไหลผ่านภูมิประเทศอันงดงาม มีน้ำตก น้ำพุ เกาะแก่ง เป็นช่วงตลอดสาย จนกระทั่งบรรจบกับลำน้ำแควใหญ่ เป็นแม่น้ำแม่กลอง ลำน้ำแควน้อยนี้มีพื้นที่รับน้ำประมาณ 10,460 ตารางกิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ลำน้ำแควใหญ่ ต้นน้ำเริ่มจากภูเขาใหญ่ชายแดน เหนืออำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ไปประมาณ 80 กิโลเมตร ไหลลงสู่ทางใต้ มีความยาวประมาณทั้งสิ้นจากต้นน้ำ ถึงจุดบรรจบกับลำน้ำแควน้อย ที่ตำบลปากแพรก หน้าเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 380 ก.ม. และมีบริเวณพื้นที่เก็บกักน้ำที่อยู่เหนือบริเวณที่จะบรรจบกับลำน้ำแควน้อย ประมาณ 14,800 ตารางกิโลเมตร ไหลลงสู่ทางใต้ มีความยาวประมาณทั้งสิ้นจากต้นน้ำถึงจุดบรรจบกับลำน้ำแควน้อยที่ตำบลปากแพรก หน้าเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 380 กิโลเมตร และมีบริเวณพื้นที่เก็บกักน้ำที่อยู่เหนือ - บริเวณที่จะบรรจบกับลำน้ำแควน้อย ประมาณ 14,800 ตารางกิโลเมตร บริเวณตอนเหนือของลำน้ำแควใหญ่มีลักษณะค่อย ๆ ลาดเทลงมา ลำน้ำแควใหญ่มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยขาแข้ง

- แม่น้ำแม่กลอง ต้นน้ำเกิดจากลำน้ำแควน้อยแควใหญ่ ไหลมา - บรรจบกันที่ตำบลปากแพรกหน้าเมืองกาญจนบุรี ไหลผ่านอำเภอกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา และจังหวัดราชบุรี แล้วไหลลงสู่ทะเลที่จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาวทั้งสิ้น ประมาณ 130 กิโลเมตร แม่น้ำสายนี้มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนด้านตะวันตกของภาคกลาง คือ จังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร เป็นอย่างมาก

- ลำตะเพิน เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านบริเวณที่ราบลุ่มตะวันออกของ - จังหวัด ไหลลงมาทางใต้บรรจบกับแม่น้ำแควใหญ่ที่ตำบลท่าเสา อำเภอเมืองกาญจนบุรี เป็นแม่น้ำที่มีความยาว 85 กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขา เนินเขา และที่ราบสูง ๆ ต่ำ ๆ ทำให้การกระจายของน้ำไม่สม่ำเสมอ จึงเป็นปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เกษตร เศรษฐกิจในจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดอื่น ๆ ในลุ่มน้ำแม่กลอง คือ จังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร ราชบุรี กรมชลประทาน และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงมีโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่กลอง รวมพื้นที่ที่ได้รับการชลประทาน 2,671,700 ไร่ เป็นพื้นที่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี 410,000 ไร่ เมื่อเต็มโครงการ โดยมีเขื่อนวชิราลงกรณ์ ซึ่งตั้งที่ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง เป็นเขื่อนทดน้ำ ซึ่งมีระดับสูง 22.00 เมตร จากลำน้ำ ซึ่งสูงประมาณ 12 เมตร

นอกเหนือจากโครงการแม่กลองใหญ่-เขื่อนวชิราลงกรณ์ ยังมีการชลประทานขนาดเล็กกระจายทั่วไป เพื่อส่งเสริมเขตเกษตรกรรมของจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. <u>ภูเขา</u> จังหวัดกาญจนบุรี มีภูเขาใหญ่น้อยมากมาย ทุกอำเภอที่อยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดมีภูเขาสลับซับซ้อน ที่สำคัญได้แก่

- เขาแดน เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างอำเภอไทรโยคอำเภอทองผาภูมิ 1 เขา อยู่ระหว่างเขาสหภาพพม่ากับอำเภอทองผาภูมิ 2 เขา มีความสูง 1,108 เมตร อีกเขาหนึ่งสูง 1,225 เมตร และ 669 เมตร นอกจากนี้ยังมีเขาขนาดใหญ่ในเขตอำเภอ เมืองกาญจนบุรี อีก 3 เขา และอำเภอทองผาภูมิ อีก 2 เขา โดยมีเขาที่สูงที่สุด 1,805 เมตร

- เขาพระยาง อยู่ระหว่างอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และสหภาพพม่า มียอดสูง 1,216 เมตร

ค. <u>แร่</u> ในบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีและถนนธงชัย ซึ่งเป็นหินแกรนิต (GRANITE) เป็นแหล่งแร่สำคัญที่ทำรายได้สูงให้แก่จังหวัด แร่ที่มีการสำรวจและขุดขึ้นมาใช้ และส่งออก ได้แก่ แร่ดีบุก วูลแฟรม ตะกั่ว ฟลูออไรด์ เฟลสปาร์ โคโลไมท์ แบไรท์ และพลอย เหมืองแร่ที่มีเทคนิคการขุดที่ทันสมัยมาก ได้แก่ เหมืองแร่ดีบุกที่ห้วยขาว อำเภอเมืองกาญจนบุรี ส่วนเหมืองแร่ตะกั่วที่เป็นเหมืองแบบอุโมงค์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ อยู่ที่อำเภอศรสวัสดิ์ นอกจากนี้ จังหวัดกาญจนบุรี ยังมีพลอยสีฟ้า ซึ่งเรียกว่า "เซฟไฟร์" ซึ่งเป็นอัญมณีที่มีชื่อเสียงและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด และยังพบนิลมากมายในสายแร่ของพลอย

ง. <u>พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ป่า</u> เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาครอบคลุมถึง 2 ใน 3 ของพื้นที่ ทำให้จังหวัดกาญจนบุรี มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์อยู่มาก และสภาพภูมิอากาศของจังหวัดที่มีฝนตกปานกลางและมีพิสัยของอุณหภูมิสูง ทำให้ป่าไม้บริเวณนี้มีลักษณะพิเศษ คือเป็นป่าไผ่ และไม้เบญจพรรณ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่มีค่า เช่น ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ตะเคียน ไม้แดง ไม้เต็ง เป็นต้น ทำให้จังหวัดมีรายได้สูงจากผลผลิตอุตสาหกรรมไม้ไม่แพ้ทางภาคเหนือ นอกจากนี้ จังหวัดกาญจนบุรียังได้ชื่อว่ามีไผ่มากที่สุดในประเทศ และมีหลายชนิด เช่น ไผ่ป่า ไผ่สีสุก ไผ่นวล ไผ่ลำมาลอก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไผ่ซก ซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลางถึง 1 ฟุต การที่มีวัตถุดิบไม้ไผ่มาก กระทรวงอุตสาหกรรมจึงตั้งโรงงานผลิตเยื่อกระดาษจากไม้ไผ่ที่ตัวจังหวัด

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติตามเส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัด มีลักษณะดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางกาญจนบุรี-ลาดหญ้า-บ่อพลอย-อุทยานแห่งชาติถ้ำลำธารลอด ซึ่งเป็นเส้นทางด้านตะวันออกของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่ที่ราบ ดังนั้น พืชพรรณที่พบจึงเป็นพืชไร่ ได้แก่อ้อย ข้าวโพด และถั่ว เป็นต้น ส่วนบริเวณภูเขาในอุทยานแห่งชาติถ้ำลำธารลอด เป็นป่าเบญจพรรณผสม (MOIST MONSOON FOREST) มีต้นยางหรือต้นตะเคียนขนาดใหญ่ และเป็นป่าไผ่ชนิดต่าง ๆ

เส้นทางกาญจนบุรี-เขื่อนศรีนครินทร์-อำเภอศรีสวัสดิ์ ในบริเวณตอนล่างซึ่งเป็นที่ราบลาดเท อยู่ในความดูแลของทางราชการทหาร สภาพป่าเป็นป่าโปร่งหรือป่าละเมาะมีต้นไม้ขนาดเล็กสูงประมาณ 2-5 เมตร ขึ้นอยู่ทั่วไป ถัดขึ้นไปเป็นที่ราบหุบเขา ความสูงไม่เกิน 400 เมตร ถูกถางเพื่อปลูกอ้อย ในบริเวณอำเภอศรีสวัสดิ์มีการปลูกข้าวโพด และพืชอื่น ๆ อีกเล็กน้อย บริเวณหุบเขาและที่ราบตอนเหนือของเส้นทางนี้ ปัจจุบันกลายเป็นอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ส่วนในบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าสลักพระ มีลักษณะเป็นป่าโปร่ง และป่าเบญจพรรณ บางตอนเป็นทุ่งโล่ง และป่าละเมาะที่มีลำห้วยไหลผ่าน เหมาะกับการอยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด ซึ่งมีการสำรวจไว้แล้ว

เส้นทางกาญจนบุรี-ไทรโยค-ทองผาภูมิ-สังขละบุรี ในช่วงจากอำเภอเมืองถึงอำเภอไทรโยค ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูง เป็นพื้นที่เกษตรปลูกอ้อย ข้าวฟ่าง ฝ้าย สับปะรด ในช่วงถนนตัดจากอำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ เนื่องจากการบุกรุกทำลายป่าในบริเวณนี้ ทำให้ป่าเบญจพรรณที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นกำลังจะหมดไป เหลือแต่ที่ไม่มีค่าที่ชาวบ้านใช้เผาถ่าน และมีต้นจันแดง จันผา ตามหินปูน ส่วนในช่วงจากอำเภอทองผาภูมิจนถึงอำเภอสังขละบุรี ลักษณะป่าสองข้างทางเป็นป่าไผ่สลับกับป่าเบญจพรรณ ส่วนในบริเวณเส้นทางทองผาภูมิ-บีลอค เส้นทางเป็นเขาสูงจึงมีป่าไม้เบญจพรรณและป่าดิบขึ้นอยู่หนาแน่นซึ่งยังไม่ถูกทำลายมากนัก ยกเว้นบริเวณภูเขาที่ถูกเปิดเป็นพื้นที่เหมือง

2.2.2 <u>การปกครอง</u> จังหวัดกาญจนบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การปกครองส่วนภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดตารางที่ 3

1. <u>การปกครองส่วนภูมิภาค</u> แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 82 ตำบล 617 หมู่บ้าน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนตำบล หมู่บ้าน และครัวเรือนของจังหวัดกาญจนบุรี

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน
1	ท่ามะกา	16	131	15,037
2	ท่าม่วง	12	76	12,353
3	เมือง ๆ			
	- ในเขตเทศบาล	2	-	4,070
	- นอกเขตเทศบาล	13	103	16,996
4	พนมทวน	8	72	10,316
5	บ่อพลอย	4	56	6,648
6	ไทรโยค	7	50	3,989
7	เลาขวัญ	6	50	7,961
8	ศรีสวัสดิ์	5	23	2,147
9	ทองผาภูมิ	5	30	1,850
10	สังขละบุรี	3	26	1,531
	รวม	82	617	82,898

ที่มา ปกครองจังหวัดกาญจนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. <u>ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น</u> แบ่งเขตการปกครองเป็น

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด มี 1 แห่ง

ข. เทศบาล มี 1 แห่ง คือ เทศบาลเมืองกาญจนบุรี

ค. เทศบาล มี 20 แห่ง คือ

(1)	สุขาภิบาลท่ามะกา	อำเภอท่ามะกา
(2)	สุขาภิบาลหวายเหนียว	อำเภอท่ามะกา
(3)	สุขาภิบาลท่าเรือ	อำเภอท่ามะกา
(4)	สุขาภิบาลคอนชมิ้น (ลูกแก)	อำเภอท่ามะกา
(5)	สุขาภิบาลท่าม่วง	อำเภอท่าม่วง
(6)	สุขาภิบาลสำรอง	อำเภอท่าม่วง
(7)	สุขาภิบาลหนองขาว	อำเภอท่าม่วง
(8)	สุขาภิบาลลาดหญ้า	อำเภอเมืองกาญจนบุรี
(9)	สุขาภิบาลหนองบัว	อำเภอเมืองกาญจนบุรี
(10)	สุขาภิบาลพนมทวน	อำเภอพนมทวน
(11)	สุขาภิบาลรางหวาย	อำเภอพนมทวน
(12)	สุขาภิบาลเลาขวัญ	อำเภอเลาขวัญ
(13)	สุขาภิบาลหนองฝ้าย	อำเภอเลาขวัญ
(14)	สุขาภิบาลบ่อพลอย	อำเภอบ่อพลอย
(15)	สุขาภิบาลหนองปรือ	อำเภอบ่อพลอย
(16)	สุขาภิบาลเอราวัณ	อำเภอศรีสวัสดิ์
(17)	สุขาภิบาลน้ำตกไทรโยคน้อย	อำเภอไทรโยค
(18)	สุขาภิบาลลุ่มสุ่ม	อำเภอไทรโยค
(19)	สุขาภิบาลทองผาภูมิ	อำเภอทองผาภูมิ
(20)	สุขาภิบาลสังขละบุรี	อำเภอสังขละบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ประชากร

1. การตั้งถิ่นฐานของประชากร ในปี 2533 จังหวัดกาญจนบุรี มีประชากรรวม 518,927 คน เป็นชาย 263,826 คน หญิง 255,101 คน ซึ่งเป็นประชากรร้อยละ 1.1 ของประชากรทั้งประเทศ มีประชากรเพียงร้อยละ 5.7 เท่านั้นที่อาศัยอยู่ในตัวเมือง ลักษณะการกระจายตัวของประชากรชาวกาญจนบุรี มีปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ลักษณะภูมิประเทศ ความอุดม - สมบูรณ์ของพื้นที่ และเส้นทางคมนาคม

ประชากรส่วนใหญ่ของกาญจนบุรีจะตั้งถิ่นฐานหนาแน่นในเขตที่ราบ ลุ่มห้องที่อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอเมือง และอำเภอเลาขวัญ ตามลำดับ โดยเฉพาะเขตเทศบาลของอำเภอเมืองและเขตโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอท่ามะกา และอำเภอท่าม่วง ส่วนในท้องที่อำเภออื่น ๆ นั้น ประชากรจะตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่บริเวณที่เป็นที่ราบแคบ ๆ ระหว่างภูเขาและที่ราบริมสองฝั่งแม่น้ำ คือเขตอำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์ รวมทั้งอำเภอไทรโยค

เนื่องจากทางตอนใต้ของจังหวัดตั้งอยู่ในเขตอับลม ได้รับความชื้นมากเฉพาะในช่วงฤดูฝน พื้นที่จะอุดมสมบูรณ์โดยทั่วไป แต่ในช่วงฤดูแล้ง เขตที่เพาะปลูกได้ คือเขตที่ได้รับน้ำจากระบบชลประทาน เขตในโครงการชลประทานจึงเป็นเขตที่มีประชากรตั้งบ้านเรือนหนาแน่นอีกเขตหนึ่ง และรวมทั้งเขตที่มีการคมนาคมสะดวก

2. ความหนาแน่นของประชากร เมื่อเทียบจำนวนประชากรกับขนาดของพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จะเห็นว่าประชากรของจังหวัดกาญจนบุรีมีความหนาแน่นน้อย คือเพียง 26.6 คน ต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ในขณะที่ประชากรของประเทศไทยมีความหนาแน่นมากกว่า ถึง 3 เท่าตัว คือ 86.9 ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร เมื่อพิจารณาย้อนหลังไปประมาณ 20 ปี ปรากฏว่าความหนาแน่นของประชากรสูงขึ้นร้อยละ 1 - 1.2 ต่อปี จากค่าเฉลี่ย 12 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ในปี 2503 เป็น 17 คน และ 26.6 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ในปี 2523 ตามลำดับ

ในระดับอำเภอปรากฏว่าอำเภอท่ามะกา ซึ่งเป็นอำเภอที่มีพื้นที่น้อยที่สุด กลับมีจำนวนประชากรสูงสุด จึงทำให้ค่าความหนาแน่นสูงกว่าอำเภออื่น ๆ มาก คือ 340 คน ต่อ 1 กิโลเมตร ในขณะที่อำเภอที่ตั้งในเขตเทือกเขาสูงทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์ มีพื้นที่มากกว่าอำเภอละ 3,000 ตารางกิโลเมตร แต่จำนวนประชากรแต่ละอำเภอน้อยกว่า 1,000 คน ทำให้อัตราความหนาแน่นเพียง 2.9, 2.0 และ 3.3 คน ต่อ 1 ตร.กิโลเมตร ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 2.5 เปรียบเทียบจำนวนประชากร สัดส่วนร้อยละ และอัตราเพิ่ม 2513 - 2533 ระหว่างกาญจนบุรี กับ ภาคและทั่วประเทศ

(จำนวน พันคน)

พื้นที่	2513			2518			2523			2528			2533		
	จำนวน	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ	อัตราเพิ่ม
ประเทศ	36,370	100	-	41,388	100	2.6	46,455	100	2.3	51,301	100	2.0	55,345	100	1.5
ภาคกลาง	7,774	21.4	-	8,610	20.8	2.0	9,449	20.3	1.9	10,286	20.1	1.7	11,046	19.9	1.4
ยกเว้น ภาคตะวันตก (8 จังหวัด)	2,778	7.6	-	3,021	7.3	1.7	3,210	6.9	1.2	3,329	6.5	0.7	3,385	6.1	0.3
ประชากรกาญจนบุรีในอดีต	329	.90	-	425	1.0	5.8	518	1.1	4.3						
ประชากรกาญจนบุรีในอดีต										616	1.2	3.7	677	1.2	1.9

เขตที่มีอัตราการเพิ่มของความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่อย่างเด่นชัดที่สุด คือ เขตอำเภอบ่อพลอย ซึ่งมีพื้นที่เพียง 1,470 ตารางกิโลเมตร ความหนาแน่นของประชากรเพิ่มจาก 6.4 คน ในปี 2503 เป็น 30.7 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร ในปี 2523 นับเป็นอัตราเพิ่มสูงสุดในท้องที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี

3. <u>การเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร</u> เมื่อพิจารณาจำนวนประชากรของจังหวัดกาญจนบุรีในระยะ 30 ปี ที่ผ่านมา คือ พ.ศ. 2503 ซึ่งมีประชากร 233,361 คน อัตราเพิ่มประชากรโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.1 คนต่อปี ทำให้ประชากรกาญจนบุรีเพิ่มเป็น 329,054 คน ในปี 2513 และต่อมาในปี 2523 กาญจนบุรีมีอัตราเพิ่มของประชากรเฉลี่ยร้อยละ 9.34 คน ต่อปี - ทำให้จังหวัดกาญจนบุรี มีประชากรสูงถึง 518,927 คน (ภาคผนวก ตารางที่ 11)

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุการเพิ่มจำนวนประชากรของจังหวัดกาญจนบุรี ปรากฏว่า การเพิ่มประชากรแต่ละอำเภอ มีสาเหตุใหญ่มาจากการอพยพเข้ามาจากท้องที่โดยรอบ คือ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดราชบุรี ฯลฯ รวมทั้งจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ - ประเทศ

2.2.4 <u>วัฒนธรรมและสภาพสังคม</u> สภาพสังคมของกาญจนบุรีเป็นสภาพสังคมชนบทภาคกลาง ซึ่งมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรม วัฒนธรรมและประเพณีจึงมีความคล้ายคลึงกับท้องถิ่นชนบทอื่น มีแตกต่างไปบ้างก็เฉพาะในชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีจะมีลักษณะเฉพาะตามกลุ่มเชื้อชาติ

จากสภาพสังคมดังกล่าว ลักษณะวัฒนธรรมของกาญจนบุรี จึงมีความเกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ทางสังคม เศรษฐกิจ และสะท้อนถึงแนวความคิด สิทธิความเชื่อ และอิทธิพลของศาสนาพุทธ ตลอดจนจารีตประเพณีของสังคมที่ปฏิบัติกันสืบมา ดังจะเห็นได้จากประเพณีและการละเล่นในงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น ประเพณีการแต่งงาน ยังมีการแห่ขันหมาก ผู้ชายนิยมบวชก่อนแต่งงาน - หรือเมื่อบรรลุนิติภาวะ มีการทำบุญตักบาตร ไปฟังเทศน์ ถือศีล มีพิธีขอฝน พิธีฟาดข้าว พิธีรับขวัญข้าว พิธีเสียกระบาล พิธีเซ่นเจ้าเขา มีการเล่นลูกช่วง เล่นเพลงเหย่ย เพลงรอยพรรษา และเพลงทวงมาลัย ซึ่งเล่นกันที่บ้านหวน อำเภอพนมทวน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ เช่น กะเหรี่ยง ลาว ขมุ มอญ ต่างก็มีสภาพสังคม และลักษณะวัฒนธรรมที่มีลักษณะของกลุ่มคน มีประเพณีและพิธีต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความเชื่อของคน เช่น ประเพณีย่องสาว พิธีกินผี พิธีทำบุญ พิธีเปลี่ยนผ้าของชาวกะเหรี่ยง ประเพณีเลี้ยงผีข้าวใหม่ ประเพณีเรียกผีขึ้นบ้าน ประเพณีแห่ปราสาทผึ้งของชาวลาว ตลอดจนพิธีซู พิธีปอนข้าว พิธีสะควันของชาวขมุ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากาญจนบุรีจะเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ อยู่มาก แต่ก็เป็นที่น่าเสียดายว่า ในปัจจุบันวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้กลายไป และบางอย่างก็ถึงกับสิ้นสุดไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมื่ออิทธิพลของสังคมสมัยใหม่แบบตะวันตกเข้ามามีอิทธิพลมากขึ้น ตลอดจนการปราศจากการสืบทอดหรือถ่ายทอดของคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ เอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมของกาญจนบุรีจึงค่อนข้างหาได้ยาก ที่มีชื่อเสียงและยังหลงเหลืออยู่บ้าง ได้แก่การรำเหย่ย ซึ่งเป็นการเล่นเพลงพื้นเมืองแท้ ๆ ของกาญจนบุรี นอกจากนั้นก็มีการเล่น "รำดง" ของกะเหรี่ยง ซึ่งยังพอจะหาดูได้บ้าง

2.2.5 <u>สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ</u> สภาพทางกายภาพของจังหวัดกาญจนบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สภาพภูมิประเทศ และความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างและกำหนดสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อบุคคลของจังหวัดสูงกว่าของภาคตะวันตกและของประเทศ แต่ในขณะเดียวกันได้ก่อให้เกิดลักษณะของการกระจุกตัวของความเจริญทางเศรษฐกิจเฉพาะในบางท้องที่ อันจะส่งผลถึงลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชากร ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมและสภาพสังคม นอกจากนั้นการที่จังหวัดกาญจนบุรีเป็นสังคมหลายเชื้อชาติ การอพยพหลบภัยของชนชาติกะเหรี่ยง มอญ พม่า อันเนื่องมาจากปัญหาความไม่สงบทางการเมือง ได้ส่งผลกระทบถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดกาญจนบุรีอย่างยิ่ง ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องคำนึงถึงในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรีในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.6 <u>การใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี</u> จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 12,175,968 ไร่ แบ่งตามลักษณะการใช้ที่ดิน ดังนี้

1. เนื้อที่ป่า	7,226,250 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	59.34	ของทั้งจังหวัด
2. เนื้อที่เกษตร	1,777,796 ไร่	"	14.60	"
3. เนื้อที่อื่น ๆ	3,172,922 ไร่	"	26.06	"

จากเนื้อที่ที่ถือครองเพื่อการเกษตร 1,777,796 ไร่ ของจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งตามลักษณะการใช้ที่ดินได้ คือ

ที่อยู่อาศัย	57,987 ไร่	คิดเป็นร้อยละ	3.26
ที่นา	478,198 ไร่	"	26.90
ที่ไร่	1,086,617 ไร่	"	61.12
ไม้ผล, ไม้ยืนต้น	77,258 ไร่	"	4.35
สวนผัก, ไม้ดอก	8,270 ไร่	"	0.47
ทุ่งหญ้า	5,351 ไร่	"	0.30
อื่น ๆ	64,115 ไร่	"	3.60

2.2.7 <u>การคมนาคม</u> การคมนาคมในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถกระทำได้ 3 ทาง คือ ถนน รถไฟ และเรือ

1. <u>ถนน</u>

ก. <u>เส้นทางหลวงแผ่นดิน</u> ทางหลวงหมายเลข 323 หรือถนนสายเอเชีย เป็นถนนสายหลักของจังหวัด เป็นทางลาดยาง ผ่านอำเภอบ้านโป่ง ท่ามะกา-กาญจนบุรี-ลาดหญ้า-ทองผาภูมิ-สังขละบุรี ปริมาณยานพาหนะที่วิ่งบนถนนสายนี้ ในบริเวณบ้านโป่ง-ท่ามะกา 9,500 - 7,700 คัน/วัน ทางเลี่ยงเมืองบ้านโป่ง 7,500 คัน/วัน ท่ามะกา-กาญจนบุรี 4,500 คัน/วัน กาญจนบุรี-ลาดหญ้า 1,800 คัน/วัน ลาดหญ้า-ทองผาภูมิ 800 - 500 คัน/วัน ในขณะนี้กำลังก่อสร้างทางลาดยางจากทางเข้าน้ำตกไทรโยคใหญ่ ต่อขึ้นไปจนถึงเชื่อนเขาแหลมในอำเภอทองผาภูมิ กำหนดแล้วเสร็จเร็ว ๆ นี้ ซึ่งจะช่วยกระจายการท่องเที่ยวให้ขึ้นไปในบริเวณนี้มากขึ้น เนื่องจากการเดินทางไปอำเภอทองผาภูมิจะสะดวกกว่าแต่ก่อนมาก ส่วนเส้นทางจากเขื่อนเขาแหลมถึงอำเภอสังขละบุรี ปัจจุบันเป็นทางลูกรังสภาพไม่ดี ในอนาคตเมื่อกักน้ำในเขื่อนเขาแหลมจะทำให้เส้นทางสายนี้ถูกน้ำท่วม และจะมีการก่อสร้างถนนสายใหม่แทน ส่วนเส้นทาง by pass สุขาภิบาลท่าเรือ ขณะนี้สร้างเสร็จใช้การแล้ว ทำให้การเดินทางโดยรถยนต์มีความสะดวกมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 324 เป็นทางลาดยาง ผ่านกาญจนบุรี-พนมทวน อู่ทอง ปริมาณยานพาหนะ ประมาณ 1,300 คัน/วัน

ข. <u>ทางหลวงจังหวัด</u> ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3199 เป็นทางลาดยาง ผ่านตำบลลาดหญ้า-น้ำตกเอราวัณ-เขื่อนศรีนครินทร์-อำเภอศรีสวัสดิ์ ปริมาณยานพาหนะที่ผ่านถนนสายนี้ 424 คัน/วัน

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3086 เป็นทางลาดยาง ผ่านตำบลลาดหญ้า-อำเภอบ่อพลอย-บ้านหนองรี-บ้านหนองปรือ ส่วนถนนจากบ้านหนองปรือ-กิ่งอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นทางลูกรัง ปริมาณยานพาหนะที่ผ่านเส้นทางนี้ 1,136 คัน/วัน

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3306 เป็นทางลูกรัง ผ่านบ้านสระกระโจม จังหวัดสุพรรณบุรี-บ้านหนองปรือ และบ้านหนองรี อำเภอบ่อพลอย ปริมาณยานพาหนะที่ผ่าน 324 คัน/วัน

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3342 เป็นทางลาดยาง ผ่านอำเภอบ่อพลอย-อำเภออู่ทอง

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3272 เป็นทางลาดยาง จากอำเภอทองผาภูมิ บ้านไร่ ต่อจากบ้านไร่จนถึงเหมืองบีลอค เป็นทางลูกรังและทางหิน ปริมาณยานพาหนะในเส้นทางนี้มี 230 คัน/วัน

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3229 เป็นทางลูกรัง จากทางหลวงหมายเลข 323 ผ่านบ้านเก่า-เหมืองแร่จรินทร์ สภาพถนนใช้การไม่ได้ในฤดูฝน

ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3305 เป็นทางลูกรังจากริมแม่น้ำแม่กลอง ตรงข้ามท่าชุกโฆษ-ไร่วโนทยาน-บ้านเก่า บรรจบกับถนนหมายเลข 3229

2. <u>ทางรถไฟ</u> เป็นรถไฟชั้น 3 ถึง 2 ประเภท คือ รถดีเซลสำหรับผู้โดยสารและรถรวม (ผู้โดยสารและสินค้าวันละ 8 ขบวน ทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ เดินทางจากสถานีรถไฟธนบุรีผ่านสถานีนครปฐม - กาญจนบุรี - สะพานข้ามแม่น้ำแคว - วังโพ - น้ำตกเขาพัง ซึ่งเป็นเส้นทางที่สร้างขึ้นในระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพา อันเป็นเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ทำให้กาญจนบุรีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศให้มาเยือนได้เป็นจำนวนมาก

นอกจากขบวนรถไฟตามปกติแล้ว ในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ - การรถไฟแห่งประเทศไทยยังจัดขบวนรถไฟพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวจากสถานีธนบุรีวงสถานีนครปฐม - สะพานข้ามแม่น้ำแคว-น้ำตกเขาพัง สถานีกาญจนบุรี (ชมสุสานสหประชาชาติ) - สถานีธนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. <u>ทางน้ำ</u> เป็นทางสัญจรที่สำคัญมาแต่เดิมก่อนที่ถนนจะได้รับการพัฒนาดังปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ทางสัญจรทางน้ำในช่วงแม่น้ำแม่กลองยังมีความสำคัญเชิงเศรษฐกิจอยู่มาก ส่วนแม่น้ำแควใหญ่ภายหลังการสร้างเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนท่าทุ่งนาเสร็จแล้ว จะไม่สามารถใช้การคมนาคมทางน้ำได้ ส่วนการใช้แม่น้ำแควน้อยจะลดความสำคัญลง เนื่องจากการสร้างเขื่อนเขาแหลม และเขื่อนตอนล่าง คือเขื่อนบ้านพุลาย ซึ่งอาจได้รับอนุมัติให้สร้าง ทำให้ปิดกั้นการคมนาคมขนส่งสินค้าเกษตร รวมทั้งการล่องแพ การล่องเรือของนักท่องเที่ยว

2.2.8 <u>การไฟฟ้า</u> ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาใหญ่น้อย เป็นบริเวณกว้างขวาง ก่อให้เกิดการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำหลายแห่งตามลำดับ คือ

เขื่อนในลำน้ำแควใหญ่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีโครงการสร้างเขื่อนในแนวลำน้ำแควใหญ่ หลายเขื่อน คือ

เขื่อนศรีนครินทร์ สร้างเสร็จและทำพิธีเปิด ในปี 2524 อยู่ที่บ้านเจ้าเณร ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ เป็นเขื่อนแกนดินหินทิ้ง สูง 135 เมตร สันเขื่อนสร้าง 15 เมตร ผลิตกระแสไฟฟ้าในขั้นต้น 360 เมกกะวัตต์ (MW) กำลังผลิตเต็มโครงการ 720 MW

เขื่อนท่าทุ่งนา ในอำเภอเมืองกาญจนบุรี เป็นเขื่อนกักน้ำท่วมที่ถูกปล่อยจากเขื่อนศรีนครินทร์ ซึ่งสามารถสูบกลับไปผลิตไฟฟ้าได้อีก ผลิตกระแสไฟฟ้า 19,000 K.V จำนวน 2 ชุด สามารถกักน้ำ 50 ลูกบาศก์เมตร เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ปีละ 126 ล้าน K.V. /ชม. สร้างเสร็จและเปิดดำเนินการในเดือนมกราคม 2525

เขื่อนน้ำโจน อยู่ในลำน้ำโจน ทางตอนเหนือของเขื่อนศรีนครินทร์ อยู่ในระหว่างการขออนุมัติคณะรัฐมนตรี

เขื่อนในลำน้ำแควน้อย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีโครงการสร้างเขื่อนเป็นช่วง ๆ ตามลำน้ำ ดังนี้คือ

เขื่อนเขาแหลม อยู่ในตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ ตัวเขื่อนมีความยาม 980 เมตร เป็นแบบหินทิ้ง สามารถผลิตกระแสไฟฟ้า 300 เมกกะวัตต์ (MW) ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง จะแล้วเสร็จในปี 2527

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.6 ตารางเวลาและสถานีของเส้นทางรถไฟ ธนบุรี-น้ำตก

เที่ยวขึ้น

สถานี		รถเสบียงและผู้โดยสาร	รถดีเซล	รถดีเซล	รถเสบียงและผู้โดยสาร
ลพบุรี	เวลาออก	6.35	8.00	14.00	-
นครปฐม	ถึง	8.34	9.08	15.03	-
กาญจนบุรี	ถึง	11.06	10.20	16.38	-
	ออก	11.21	10.28	16.40	6.10
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	ถึง	-	10.30	-	-
	ออก	-	10.31	-	-
วังโพ	ถึง	13.00	11.54	18.05	-
	ออก	13.10	11.56	18.07	-
น้ำตก	ถึง	13.45	12.20	18.35	8.45

เที่ยวล่อง

สถานี		รถเสบียงและผู้โดยสาร	รถดีเซล	รถดีเซล	รถเสบียงและผู้โดยสาร
น้ำตก	เวลาออก	6.30	11.35	12.35	15.15
วังโพ	ถึง	6.56	-	12.59	-
	ออก	6.58	-	13.01	-
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	ถึง	-	-	14.26	-
	ออก	-	-	14.27	-
กาญจนบุรี	ถึง	8.25	13.36	14.30	17.50
	ออก	8.27	13.46	14.33	-
นครปฐม	ถึง	9.50	16.45	15.40	-
	ออก	9.55	17.00	15.45	-
ธนบุรี	ถึง	10.55	18.00	17.00	-

หมายเหตุ ทุกขบวนเป็นรถไฟชั้น 3

ที่มา สถานีรถไฟกาญจนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้น ยังมีการเสนอโครงการก่อสร้างเขื่อนตามลำน้ำแควน้อย ได้แก่ โครงการเขื่อนแก่งป่วน โครงการเขื่อนบ้านฟูเคย โครงการเขื่อนชวาง โครงการเขื่อนบิคลี่ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการสำรวจและศึกษาความเหมาะสม ทั้งนี้ อาจจะได้รับอนุมัติให้สร้างได้เพียงบาง - โครงการเท่านั้น

สายส่งไฟฟ้าจากเขื่อนต่าง ๆ (Transmission line) มีขนาด 115 ถึง 230 เชื่อมเข้าด้วยกันที่เขื่อนบ้านท่าทุ่งนา ส่งเข้ากรุงเทพฯ ด้วยสายส่งกำลัง 500 K.V.

สายส่งไฟฟ้าที่ใช้ภายในจังหวัด ระหว่างอำเภอต่าง ๆ เป็นส่งส่ง 22 ซึ่งทางการไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับซื้อกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ดำเนินการจ่ายกระแสไฟฟ้าในทุกอำเภอ โดยมีสำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการ จากสถิติผู้ใช้ไฟฟ้าในประเภทต่าง ๆ คือ ที่อยู่อาศัย ธุรกิจขนาดเล็ก อุตสาหกรรม ไฟถนน และอื่น ๆ ในอำเภอเมืองกาญจนบุรี มีผู้ใช้ไฟมากที่สุด ถึง 7,046 ราย ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ ในปี 2523 ถึง 421,811,075 กิโลวัตต์ชั่วโมง

2.2.9. <u>การประปา</u> หน่วยงานที่ดำเนินกิจการประปาในจังหวัดกาญจนบุรี คือ การประปาส่วนภูมิภาคและการประปาเอกชน ซึ่งรับสัมปทานจากกรมโยธาธิการและสุขาภิบาลต่าง ๆ การประปาส่วนภูมิภาคบริการจัดหาน้ำในอำเภอเมือง ท่ามะกา พนมทวน ส่วนการประปาในอำเภอท่าม่วง ดำเนินการโดยเอกชน ส่วนในอำเภอบ่อพลอย ไทรโยค ดำเนินการโดยสุขาภิบาล ซึ่งกิจการประปาที่ดำเนินการโดยสุขาภิบาล มักมีปัญหาคุณภาพน้ำและกำลังการผลิตเพื่อให้เพียงพอกับ - ประชาชน รวมทั้งการหาแหล่งน้ำดิบ ในบริเวณที่หาน้ำได้ยาก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

ในอำเภอเมือง และท่ามะกา ซึ่งการประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการ สามารถผลิตน้ำประปาได้ 320 ม.^{3}/ชั่วโมง และ 700 ม.^{3}/ชั่วโมง ตามลำดับ พื้นที่บริการน้ำประปาในปัจจุบันอยู่ในเขตเทศบาล โดยจะขยายเขตบริการนอกเขตเทศบาล เมื่อขยายกำลังผลิตอีกแห่งละ 100 ม.^{3}/ชั่วโมง ในระยะพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เนื่องจากความต้องการใช้น้ำสูงขึ้นมาก จากปี 2514 ซึ่งจำหน่ายน้ำ 1,157 ม.^{3}/วัน ในอำเภอเมือง เพิ่มเป็น 4,579 ม.^{3}/วัน ในปี 2523

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งน้ำดิบของการประปาอำเภอเมือง คือ แม่น้ำแควใหญ่ โดยโรงสูบแรงต่ำ สามารถสูบน้ำดิบได้วันละประมาณ 6,000 ม.^{3} ผ่านโรงกรองน้ำซึ่งใช้ระบบ 3 โรง ซึ่งผลิตน้ำได้ชั่วโมงละ 40,80 และ 200 ม.^{3} ตามลำดับ ซึ่งบรรจุน้ำใส่มี 3 ถัง มีความจุ 1,000 ม.^{3}, 500 ม.^{3} และ 80 ม.^{3} ส่วนโรงสูบแรงสูงมี 6 เครื่อง จ่ายน้ำโดยเดินเครื่องครั้งละ 2 เครื่อง ความสามารถในการจ่ายน้ำของเครื่อง ชั่วโมงละ 200 ม.^{3} 1 ชุด 160 ม.^{3} 2 ชุด 250 ม.^{3} 1 ชุด 200 ม.^{3} 1 ชุด 160 ม.^{3} 1 ชุด สำหรับหอถังสูง ซึ่งมี 2 ถัง ความจุ 250 ม.^{3} และ 50 ม.^{3} ทั้งนี้ สามารถบริการน้ำแก่ผู้ใช้น้ำภายในเขตเทศบาล จำนวน 3,926 ราย ในปี 2523

ในกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้น้ำมาก เช่น โรงงานอุตสาหกรรม และโรงแรม ส่วนใหญ่จะใช้น้ำบาดาล นอกเหนือจากน้ำประปา เพื่อลดค่าใช้จ่าย แต่มักไม่มีการบำบัดก่อนนำไปใช้ ทำให้เป็นปัญหาคุณภาพน้ำบาดาล เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีเป็นเขตหินปูน น้ำจะมีความกร่อนมากกว่าปกติ

2.2.10 <u>โทรศัพท์</u> เขตบริการโทรศัพท์ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เช่น ในเขตชุมสายกาญจนบุรี มี 600 เลขหมาย และยังมีผู้จองอีก 1,091 ราย ซึ่งทางองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยมีแผนที่จะเพิ่มเลขหมายในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 จำนวน 4,008 เลขหมาย รวมทั้งจะเพิ่มชุมสายอีก 1 แห่ง คือชุมสายแสงชูโต ซึ่งจะมีการติดตั้ง 1,000 เลขหมายในอนาคต

2.2.11 <u>การระบายน้ำเสีย</u> เทศบาลเมืองกาญจนบุรี ได้พยายามอย่างยิ่งที่จะจัดให้มีการระบายน้ำโสโครก โดยได้สร้างท่อขนาดต่าง ๆ ในเขตเทศบาลฯ แต่เนื่องจากท่อต่าง ๆ นั้นได้มีการสร้างมาหลายสมัย จึงมีบางส่วนเท่านั้นที่พอจะใช้การได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่อระบายน้ำที่สร้างขึ้นในระยะ ปัญหาใหญ่ที่ไม่สามารถทำให้ท่อระบายน้ำใช้ประโยชน์ได้ คือ บริเวณพื้นที่ริมฝั่งที่ติดแม่น้ำมีความสูงกว่าบริเวณพื้นที่ในบริเวณเมือง และย่านชุมชน ทำให้การฝังท่อระบายน้ำเพื่อให้น้ำไหลลงสู่แม่น้ำเป็นไปได้ค่อนข้างยาก และต้องใช้งบประมาณสูง

ขณะนี้เทศบาลเมืองกาญจนบุรี ยังไม่มีแผนหลักในการจัดการเรื่องท่อระบายน้ำเสีย และระบบการกำจัดน้ำเสียแต่อย่างใด ซึ่งส่วนใหญ่ท่อระบายน้ำเสียที่มีอยู่แล้วในเขตชุมชนก็มีการลักลอบ - ปล่อยน้ำโสโครกจากโรงงานอุตสาหกรรม และบ้านเรือนอยู่เป็นประจำ หรือในบางแห่งที่ไม่มีท่อระบายน้ำสาธารณะ โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ ก็จะปล่อยลงข้างถนน บริเวณที่ลับตาคน ซึ่งเป็นเหตุให้มีน้ำเสียขังอยู่ตามที่ลุ่มต่าง ๆ ส่งกลิ่นเน่าเหม็นและกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปล่อยทิ้งน้ำโสโครกจากท่อระบายน้ำที่มีอยู่แล้วในขณะนี้ของเทศบาลฯ ได้ปล่อยลงสู่แม่น้ำตามจุดที่สุดของถนนกับแม่น้ำทั่วไปทั้งเขต ซึ่งการปล่อยน้ำโสโครกนี้ในฤดูฝนที่แม่น้ำมีน้ำมากปัญหาเน่าเหม็นและกลิ่นก็มีไม่มาก แต่ในฤดูแล้ง ซึ่งบางครั้งน้ำแห้งขอด น้ำในแม่น้ำจะส่งให้เห็นถึงความสกปรกต่าง ๆ อย่างเห็นได้ชัด

ทางเทศบาลฯ ได้พยายามหาทางปรับปรุงวิธีการระบายน้ำให้ได้ดีที่สุด แต่ถ้าจะให้ใช้การได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องการรื้อและสร้างใหม่เกือบหมด เพราะความสูงต่ำของบริเวณพื้นที่ในเขตเทศบาลเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งการปรับปรุงนี้จะต้องใช้เงินจำนวนมหาศาลทีเดียว

ในเขตอำเภออื่น ๆ นอกเหนือจากอำเภอเมืองกาญจนบุรี ระบบการระบายน้ำพอมีให้เห็นบ้าง ซึ่งท่อส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็เพื่อระบายน้ำจากแหล่งชุมชน ลงสู่ที่ต่ำหรือปล่อยให้ไหลลงสู่แม่น้ำลำคลองธรรมชาติโดยตรง การป้องกันท่ออุดตันและการรักษาความสะอาดนั้นแทบจะไม่มีเลย เนื่องจากขาดงบประมาณในการดูแลรักษาและอำเภอต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพียงอำเภอเล็ก ๆ มีประชาชนอาศัยอยู่ในเขตชุมชนไม่มากนัก

2.2.12 <u>การกำจัดขยะ</u> ระบบการกำจัดขยะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีการดำเนินการและรณรงค์เพื่อความสะอาดตลอดมา ด้วยเหตุที่ทางจังหวัดเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดเพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด

การกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ได้จัดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเขตเทศบาลทั้งหมดที่ริมถนนสายกาญจนบุรี-อู่ทอง ซึ่งห่างจากตัวเมืองและย่านชุมชน ประมาณ 1.5 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 5 ไร่ ถึงแม้ว่าสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจะอยู่ติดถนนใหญ่ แต่การกำจัดได้จัดทำการในบริเวณด้านใน ห่างจากริมถนนใหญ่ประมาณ 20-50 เมตร ในชั้นแรกได้ดำเนินการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสูตรสุขาภิบาล คือ ระบบบางประเภท เช่น พลาสติก เศษโลหะ กระเบื้อง ฯลฯ เป็นสิ่งที่ย่อยสลายยาก และบางประเภทไม่สามารถย่อยตัวได้เลย ทำให้พื้นที่นี้ใช้ประโยชน์ต่อไปไม่ได้

จากปัญหาดังได้กล่าวมาข้างต้น ทางเทศบาลฯ จึงได้เปลี่ยนวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นวิธีการเผา ถ้าขยะชนิดนั้นติดไฟ และฝังสำหรับขยะมูลฝอยที่สามารถย่อยตัวโดยวิธีธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปี พ.ศ. 2524 เทศบาลฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง ตั้งอยู่ริมเส้นทางเดิม คือ ถนนสายกาญจนบุรี-อู่ทอง ห่างจากตัวเมืองหรือย่านชุมชน - ประมาณ 4 กิโลเมตร และมีเนื้อที่ทั้งหมด 29 ไร่ โดยมีโครงการที่จะกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการ Sanitary Landfill ซึ่งในครั้งนี้จะได้มีการแยกชนิดของขยะมูลฝอยที่เก็บมาได้จากอาคารบ้านเรือนของราษฎรในเขตเทศบาล ฯ ชนิดของขยะประเภทไหนจะทำการกำจัดด้วยวิธีใด ๆ ก็จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามวิธีการ เพื่อเป็นการสงวนพื้นที่ที่ใช้ทำการกำจัดขยะมูลฝอยนี้

อัตรากำลังที่ใช้ในการปฏิบัติงานกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล มีดังนี้.-

1. รถยนต์เก็บขยะมูลฝอยทั้งหมด จำนวน 4 คัน ความจุ 5-6 ม.^{3}
2. พนักงานประจำรถเก็บขยะมูลฝอย และพนักงานขับคันละ 5 คน รวม 20 คน
3. พนักงานเก็บกวาดขยะมูลฝอย 68 คน

การปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอยของรถยนต์เก็บขยะมูลฝอยทั้ง 4 คัน เริ่มออกปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 05.00 น ออกตระเวณเก็บขยะมูลฝอยตามถนนสายต่าง ๆ 3 คัน ๆ ละ 2-4 เที่ยว และอีก 1 คัน ออกปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอยเทเลอร์พักขยะ ซึ่งตั้งเป็นจุดตามย่านชุมชนต่าง ๆ วันละ 2 เที่ยว รวมปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ประมาณ 20-30 ม.^{3} ต่อวัน

ปัญหาเกี่ยวกับระบบการกำจัดขยะมูลฝอยซึ่งมีปัญหามาก คือ การเก็บและขนไปกำจัดยังไม่ดีพอ ทำให้มีขยะตกค้างก่อให้เกิดสภาพที่ไม่น่าดู บางครั้งยังส่งกลิ่นเหม็น เป็นที่เดือดร้อนรำคาญต่อประชาชนโดยทั่วไป

นอกจากเรื่องขยะมูลฝอยแล้ว เทศบาลฯ ได้สร้างส้วมสาธารณะบริการสำหรับประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดเป็นประจำตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ในบริเวณจุดสำคัญ ๆ และมีประชาชนหนาแน่น 4 แห่ง

นอกจากเขตเทศบาลอำเภอกาญจนบุรีแล้ว อำเภออื่น ๆ นอกเหนือยังมีการกำจัดขยะโดยสุขาภิบาล ซึ่งในเขตจังหวัดกาญจนบุรีมีสุขาภิบาลทั้งหมด 17 แห่ง การกำจัดขยะใช้ระบบแรงคนเป็นส่วนใหญ่ เพราะอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำการมีน้อยมาก ซึ่งเนื่องมาจากงบประมาณ และมีประชาชนอยู่ในชุมชนไม่มาก เครื่องมือที่ใช้เป็นรถเข็น ซึ่งจะเข็นเก็บขยะไปตามถนนสายใหญ่ ๆ ในเขตนั้น ๆ และนำไปเทรวมเพื่อเผาในที่สุด ยังไม่มีระบบการกำจัดขยะที่ถูกหลักวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.13 การไปรษณีย์และโทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในจังหวัดกาญจนบุรี 10 แห่ง คือ ที่ทำการไปรษณีย์กาญจนบุรี ท่าม่วง ท่ามะกา ท่าเรือ พนมทวน ลูกแก บ่อพลอย - ลาดหญ้า ไทรโยค ตลาดชวัญ ซึ่งดำเนินการรับและจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ โทรเลข และการเงิน (ตารางที่ 3.6) ส่วนในอำเภอที่ยังไม่มีที่ทำการไปรษณีย์ คือ อำเภอสังขละบุรี ทองผาภูมิ และศรีสวัสดิ์ ก็มีการบริการไปรษณีย์ระดับย่อย คือ ไปรษณีย์อนุญาตอำเภอ

นอกจากนี้ จังหวัดกาญจนบุรียังมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ โดยจัดตั้งสถานีวิทยุท้องถิ่น 2 แห่ง คือสถานีวิทยุกองพลที่ 9 (ภาค F.M และ A.M.) และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดกาญจนบุรี

2.2.14 การรักษาพยาบาล โรงพยาบาลในจังหวัดกาญจนบุรีเป็นโรงพยาบาลระดับจังหวัด 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา และโรงพยาบาลระดับอำเภอในอำเภอต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีโรงพยาบาลเอกชน 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลคริสเตียน และโรงพยาบาลหมอประมนต์ นอกจานี้ในเขตชนบทห่างไกล ยังมีสถานีอนามัยและสำนักงานผดุงครรภ์

2.2.15 การศึกษาและการศาสนา การให้บริการศึกษาในระดับที่สูงที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี คือระดับวิทยาลัย ซึ่งมี 2 แห่ง คือ วิทยาลัยครูกาญจนบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษา - กาญจนบุรี นอกจากนี้ยังมีการให้การศึกษาในระดับมัธยม ซึ่งมีทั้งระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ และระดับอนุบาลและเด็กเล็ก

ส่วนการศึกษา เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จึงมีวัดทางพุทธศาสนา 178 วัด เป็นวัดฝ่ายเถรวาทมหายาน 175 วัด วัดลัทธิมหายาน 3 วัด ได้แก่ วัดถาวรวราราม วัดถ้ำเขาน้อย วัดถ้ำเสือ ส่วนวัดคาทอลิค มี 3 วัด อยู่ในอำเภอท่าม่วง ท่ามะกา และสังขละบุรี

<u>อุปทานการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี</u>

ในบทนี้จะกล่าวถึงอุปทานทางการท่องเที่ยว หรือสิ่งที่สามารถรองรับและให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดกาญจนบุรี โดยทั่วไปแล้ว กาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีลักษณะในเชิงการท่องเที่ยวที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ เช่น เชียงใหม่หรือภูเก็ต ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ แต่ในแง่อุปทานทางการท่องเที่ยวนั้น ในการสำรวจก็จัดหมวดหมู่ในลักษณะเดียวกัน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว
2. การคมนาคม
3. สถานที่พักแรม
4. ร้านอาหาร และ ภัตตาคาร
5. ธุรกิจนำเที่ยวภายในจังหวัด
6. สินค้าที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว
7. สถานบันเทิงเริงรมย์

1. <u>ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว</u> ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยวนั้น ถือเป็นอุปทานตัวสำคัญที่สุดของการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกได้ 4 กลุ่ม ตามลักษณะเส้นทางคมนาคม และการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในแต่ละกลุ่มนักท่องเที่ยว - สามารถเลือกแวะชมตามเส้นทาง ระยะเวลาและความสนใจ ดังนี้.-

พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 1 ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ได้แก่

- สุสานดอนรัก
- สุสานช่องไก่
- สะพานข้ามแม่น้ำแคว
- พิพิธภัณฑ์สงคราม
- วัดถ้ำมังกรทอง
- วัดถ้ำเสือ
- วัดพระแท่นดงรัง
- ปราสาทเมืองสิงห์
- เขื่อนวชิราลงกรณ์
- เมืองกาญจนบุรี
- ลาดหญ้า เขาชนไก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 2 ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติเป็นหลัก ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวตามลำน้ำแควน้อย
- น้ำตกเขาฟัง
- น้ำตกไทรโยค
- ถ้ำละว้า
- ถ้ำดางดึงส์
- น้ำพุร้อนกุยมัง
- บึงเกริงกระเวีย
- เจดีย์บุอ่อง
- เจดีย์สามองค์
- เขื่อนเขาแหลม
- บีลอค

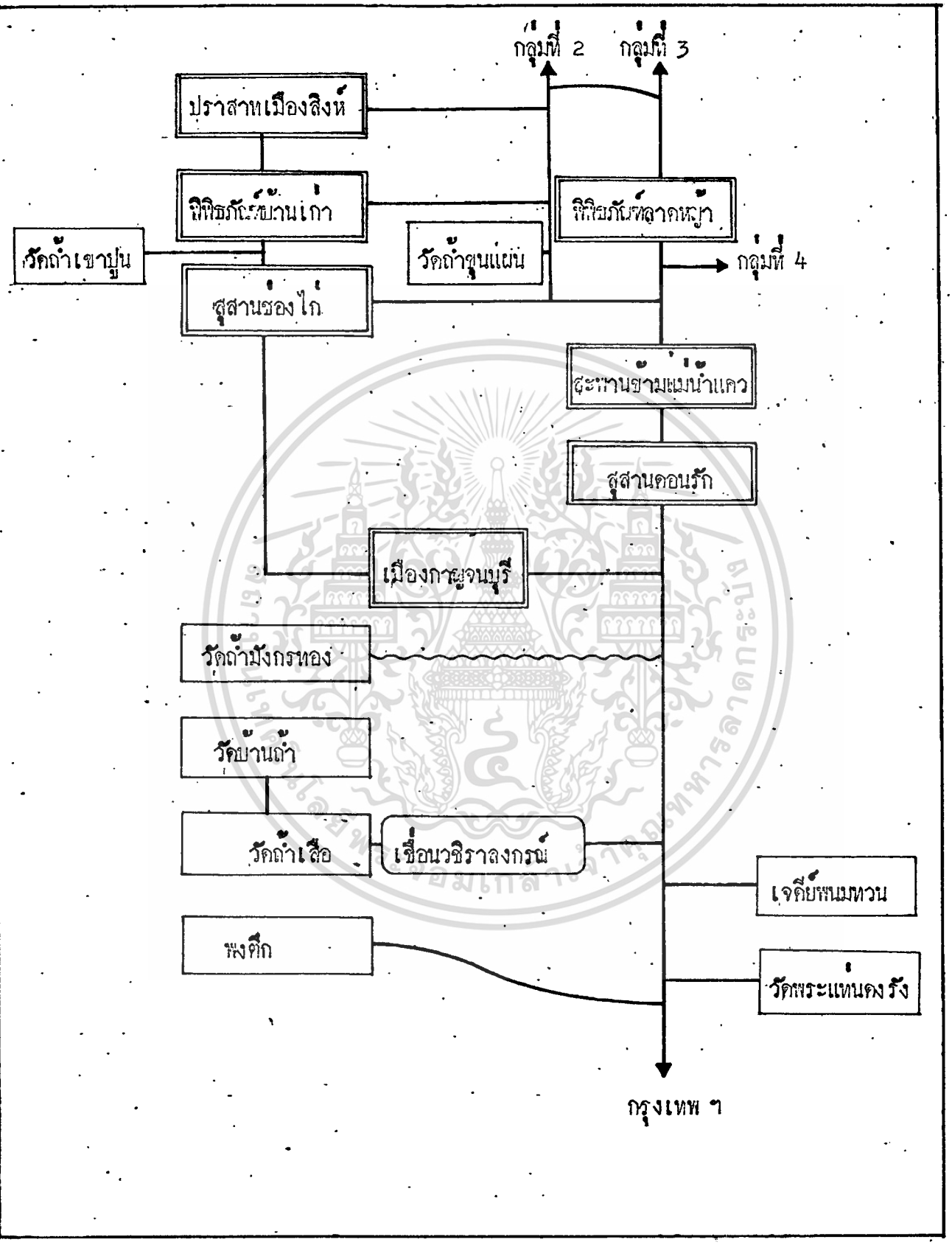
พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 3 ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติเป็นหลัก ได้แก่

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ
- น้ำตกเอราวัณ
- ถ้ำพระธาตุ
- เขื่อนศรีนครินทร์
- น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น
- น้ำตกคลีตี้
- น้ำตกลำห้วยเขาวุ
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่

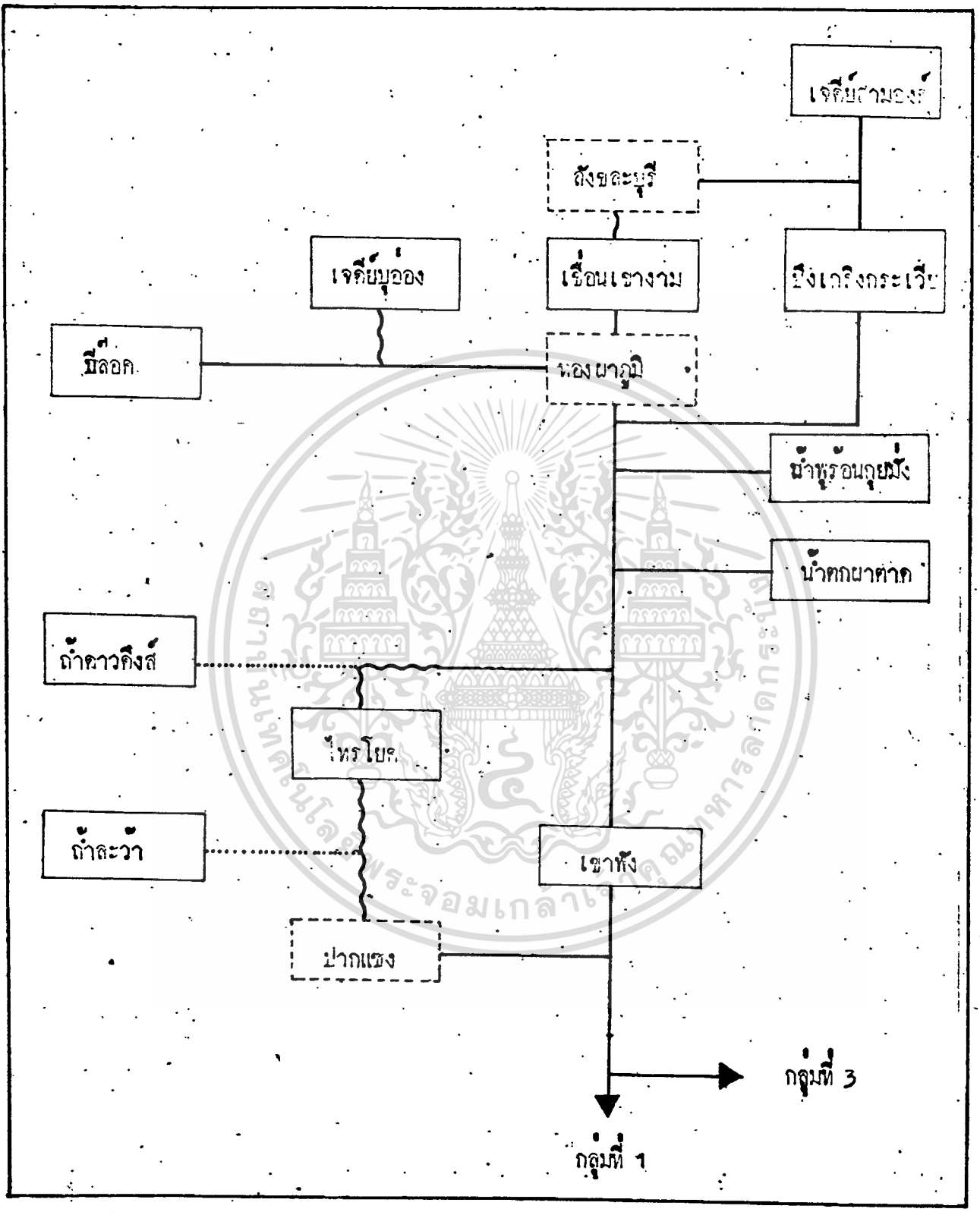
พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 4 ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นหลัก ได้แก่

- อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ (ถ้ำฉารลอด)
- บ่อพลอย

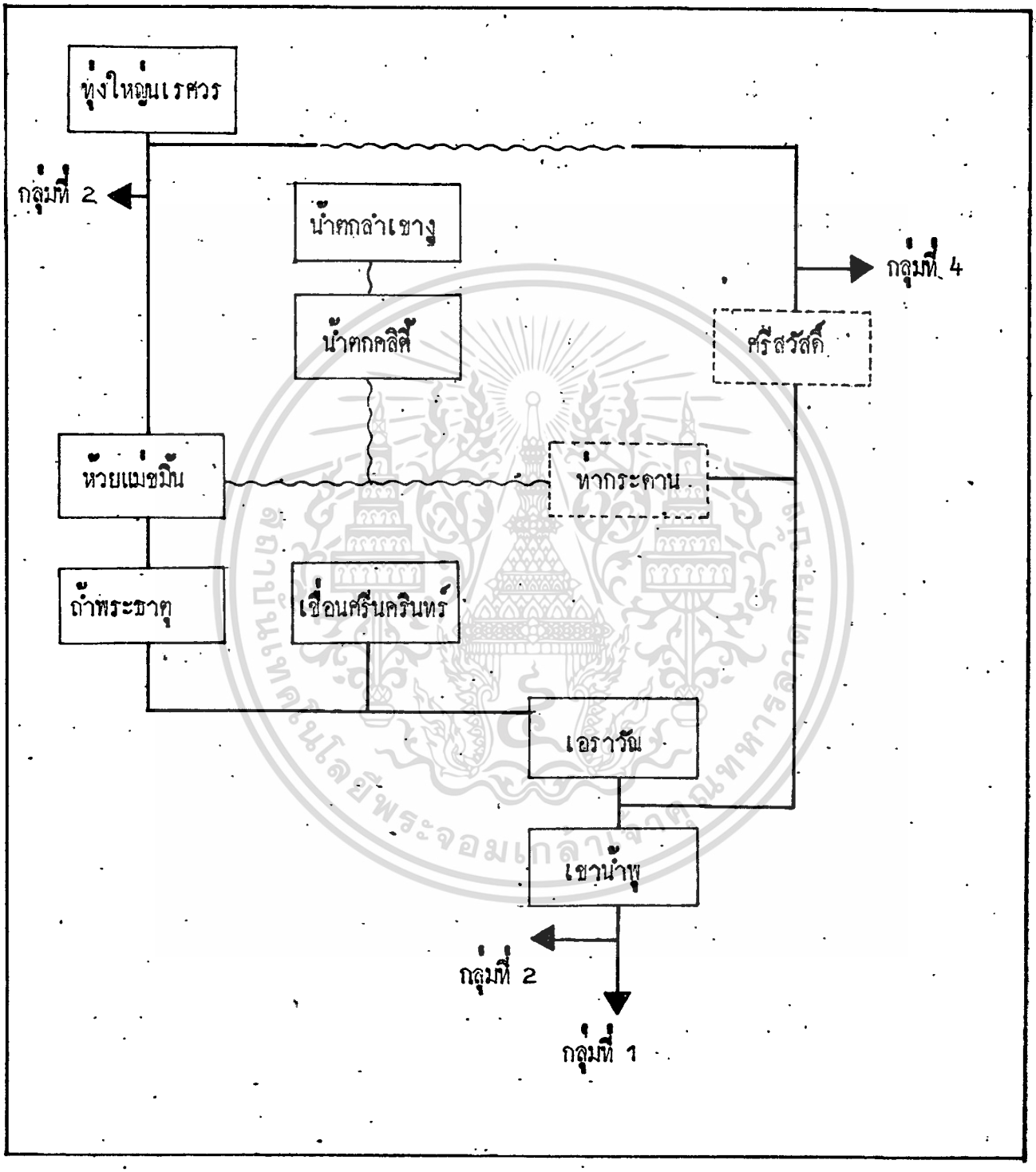
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแบบแผนการท่องเที่ยว พิจารณาความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ ความพร้อมในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เส้นทางคมนาคม และตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวภายในจังหวัดกาญจนบุรี

(1) เส้นทางกรุงเทพฯ - กาญจนบุรี (กลุ่มที่ 1) - กรุงเทพฯ

เส้นทางนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่มีเวลาจำกัดและมีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ส่วนใหญ่จะมีการแวะท่องเที่ยวตามรายทาง เช่น สวนสามพราน พระปฐมเจดีย์ เกือบทั้งหมดเป็นการท่องเที่ยวแบบไม่พักแรม

(2) เส้นทางกรุงเทพฯ - กาญจนบุรี (กลุ่มที่ 1 ผนวกกับกลุ่มที่ 2 หรือกลุ่มที่ 3 หรือกลุ่มที่ 4) - กรุงเทพฯ

เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มุ่งให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นหลัก จึงมีจุดมุ่งหมายปลายทางตามน้ำตกต่าง ๆ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มที่ 1 เช่น สะพาน - ข้ามแม่น้ำแคว สุสาน เป็นเพียงแหล่งท่องเที่ยวเสริมเท่านั้น อาจจะเป็นการท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ หรือการพักแรมก็ได้ โดยที่การพักแรมในกลุ่มที่ 2 นิยมพักแรมตามแพที่พักริมลำน้ำแควน้อย และที่พักของอุทยานแห่งชาติไทรโยค ในกลุ่มที่ 3 เป็นการพักแรมในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ เขื่อนศรีนครินทร์ และแพที่พักในอ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อน ส่วนในกลุ่มที่ 4 เป็นการพักแรมในอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

(3) เส้นทางกรุงเทพฯ - กาญจนบุรี (กลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 2 และ 3 กลุ่มที่ 1 กับ - กลุ่มที่ 3 และ 4 หรือ กลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 2 และ 3 และ 4) เส้นทางนี้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการปรับ-ปรุงเส้นทางเชื่อมถนน 2 สาย คือ ระหว่างกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 และถนนเชื่อมระหว่างกลุ่มที่ 5 และกลุ่มที่ 4 ซึ่งขณะนี้เป็นทางหลวงท้องถิ่น สภาพเส้นทางเป็นทางดิน ใช้การไม่ได้ในฤดูร้อนเส้นทางท่องเที่ยวมากกว่า 1 กลุ่มนี้ เหมาะที่จะพักแรมตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

การท่องเที่ยวในภาคตะวันตก

เป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงในภาคตะวันตก ได้แก่ ราชบุรี เพชรบุรี เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างแรม อย่างน้อย 1 คืน เส้นทางเหล่านี้ ได้แก่

(1) เส้นทางกรุงเทพฯ - ดำเนินสะดวก - กาญจนบุรี (กลุ่ม 1 หรือกลุ่ม 2) - นครปฐม - กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และธรรมชาติในจังหวัด - กาญจนบุรี และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก และการแสดงที่สวนสามพราน เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

(2) เส้นทางกรุงเทพฯ - ดำเนินสะดวก - ชะอำ - กาญจนบุรี - กรุงเทพฯ

รวมเอาการพักผ่อนแบบชายทะเลที่ชะอำร่วมกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ในจังหวัดกาญจนบุรี และราชบุรี ทำให้เกิดความหลากหลายของประเภทแหล่งท่องเที่ยว ในเส้นทางเดียวกัน ซึ่งมีความน่าสนใจสามารถที่จะดึงดูดชาวต่างประเทศได้

2. <u>การคมนาคม</u> การเดินทางไปยังจังหวัดกาญจนบุรี ปัจจุบันนี้สะดวกมากขึ้น นักท่องเที่ยวอาจเลือกเดินทางโดย

1. ทางรถไฟ มีรถไฟสายธนบุรี-กาญจนบุรี สุดทางที่สถานีน้ำตก เดินทางทุกวัน วันละ 2 ขบวน คือ เวลา 8.00 น และ 14.00 น ถึงกาญจนบุรี เวลา 10.32 น และ เวลา 16.42 น ตามลำดับ และถึงสถานีน้ำตก เวลา 12.20 น และ 18.40 น ตามลำดับ

นอกจากนั้น ในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ทางการรถไฟจัดรถไฟขบวนพิเศษนำเที่ยวเมืองกาญจนบุรี ประเภทเช้าไปเย็นกลับ ภายในวันเดียว ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมาก พอสมควร

2. ทางรถเมล์ มีรถยนต์ของบริษัทขนส่ง จำกัด และรถร่วมบริษัทขนส่ง จำกัด จากกรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้.-

<u>เส้นทาง</u>	<u>จำนวนเที่ยวต่อวัน</u>	<u>เที่ยวแรก</u>	<u>เที่ยวสุดท้าย</u>
กรุงเทพฯ-กาญจนบุรี (ปรับอากาศ)	21	5.30	18.00
กรุงเทพฯ-กาญจนบุรี (ธรรมดา)	75	3.30	18.30
สุพรรณบุรี-กาญจนบุรี	36	5.40	17.20
ดานช้าง-กาญจนบุรี	32	6.30	18.00
ราชบุรี-กาญจนบุรี	57	5.25	18.15
บ้านโป่ง-กาญจนบุรี	70	5.20	17.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้น ภายในจังหวัดมีเส้นทางการเดินรถจากกาญจนบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ ดังนี้.-

เส้นทาง	จำนวนเที่ยวต่อวัน	เที่ยวแรก	เที่ยวสุดท้าย
สังขละบุรี	28	6.30	18.00
วังสิงห์	3	11.00	12.00
เอราวัณ	10	8.00	16.00
ลุ่มสุ่ม	2	11.00	12.00
ดานมะขามเตีย	6	9.30	12.00
กลอนโด	3	10.30	13.00
ลาดหญ้า	-	7.30	18.00
บ้านเก่า	-	7.10	18.00
บ้านดอนเจดีย์	-	7.30	18.00
ค่ายพลพหารที่ 9	-	8.00	18.00

มีรถออกทุก 20 นาที

สำหรับผู้ที่ต้องการขับรถไปเองก็จะใช้เวลาเพียง 2 ชั่วโมงเท่านั้น

3. <u>สถานที่พักแรม</u> สถานที่พักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งในการสำรวจได้จำแนกลักษณะที่พักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้.-

1. <u>สถานที่พักแรมของเอกชน</u> แยกออกเป็น

ก. <u>โรงแรมและบังกาโลในตัวเมือง</u> แยกตามอำเภอ ดังนี้.-

- อำเภอเมือง	32	แห่ง
- อำเภอท่ามวง	5	แห่ง
- อำเภอไทรโยค	43	แห่ง
- อำเภอทองผาภูมิ	15	แห่ง
- อำเภอสังขละบุรี	4	แห่ง
- อำเภอบ่อพลอย	1	แห่ง
- อำเภอศรีสวัสดิ์	20	แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. โรงแรม บังกาโล และแพ (ถาวร) ณ เส้นทางการท่องเที่ยว และรีสอร์ทต่าง ๆ แยกออกตามเส้นทางการท่องเที่ยว ดังนี้.-

- เส้นทางแม่น้ำแควน้อยตลอดสาย
- เส้นทางแม่น้ำแควใหญ่หลังเขื่อนศรีนครินทร์
- เส้นทางอำเภอทองผาภูมิและหลังเขื่อนเขาแหลม

ค. แพลากจูง แยกออกตามท้องที่ต่าง ๆ ดังนี้.-

- ในเมือง
- แม่น้ำแควน้อย
- หลังเขื่อนเขาแหลม

2. สถานที่พักแรมของหน่วยงานราชการ ได้แก่ ที่พักของอุทยานแห่งชาติ และเขื่อนต่าง ๆ ดังนี้.-

ก. อุทยานแห่งชาติเอราวัณ
ข. อุทยานแห่งชาติไทรโยค
ค. อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์
ง. บ้านพักรับรองเขื่อนศรีนครินทร์
จ. บ้านพักรับรองเขื่อนเขาแหลม
ฉ. โรงเรียนที่พักได้ช่วงปิดเทอม

3. สถานที่พักแรมเพื่อเยาวชน

ก. ค่ายลูกเสือเจดีย์สามองค์
ข. ค่ายลูกเสืออำเภอไทรโยค
ค. ค่ายลูกเสือพุทธมินจาภิบาล

สรุปจำนวนสถานที่พักได้ ดังนี้.-

ประเภทโรงแรมในเมืองและอำเภอต่าง ๆ	จำนวน	35 แห่ง	829	ห้อง
ประเภทแพถาวร แม่น้ำแควน้อย	จำนวน	19 แห่ง	359	ห้อง
ประเภทแพถาวร หลังเขื่อนศรีนครินทร์	จำนวน	10 แห่ง	161	ห้อง
ประเภทแพถาวร และที่พักที่ทองผาภูมิ	จำนวน	2 แห่ง	25	ห้อง
	รวม		1,374	ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้น ยังมีแพประเภทลากจูง และนักท่องเที่ยวสามารถพักบนแพได้ครั้งละมาก ๆ จำนวน 48 แห่ง

สำหรับสถานที่พักของหน่วยราชการ สรุปจำนวนได้ ดังนี้.-

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	จำนวนบ้านพัก 5 หลัง	จุคนได้ 120	คน
อุทยานแห่งชาติไทรโยค	จำนวนบ้านพัก 6 หลัง	จุคนได้ 200	คน
อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์	จำนวนบ้านพัก 13 หลัง	จุคนได้ 100	คน
บ้านพักรับรองเขื่อนศรีนครินทร์	จำนวนบ้านพัก จำนวนมาก	จุคนได้ 300	คน
บ้านพักรับรองเขื่อนเขาแหลม	จำนวนบ้านพัก 72 หลัง	จุคนได้ 150	คน
ค่ายลูกเสือเจคีย์สามองค์	จำนวนที่พัก 6 หลัง	จุคนได้ 60	คน
ค่ายลูกเสืออำเภอไทรโยค	จำนวนที่พัก 1 หลัง	จุคนได้ 20	คน
ค่ายลูกเสือพุทธมินจาภิบาล	กางเต็นท์	จุคนได้ 100	คน
รวมความสามารถรับคนเข้าพักได้		1,050	คน

4. <u>ร้านอาหาร และ ภัตตาคาร</u> อีกสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้ สำหรับการท่องเที่ยว นอกเหนือจากมีการบริการด้านที่พักแล้ว คือ การบริการด้านอาหาร ในการสำรวจร้านอาหารและภัตตาคารนี้ ได้เลือกสำรวจเฉพาะสถานที่ พอที่นักท่องเที่ยวจะใช้บริการได้ หรืออย่างน้อยเมื่อดูลักษณะแล้วพอจะบอกได้ว่าเจ้าของร้านมีวัตถุประสงค์จะบริการนักท่องเที่ยวอยู่ด้วย โดยไม่รวมร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านข้างแกงเล็ก ๆ ที่ขายอยู่ทั่วไป แม้ว่าข้อเท็จจริงแล้วร้านเล็ก ๆ เหล่านี้ก็มีนักท่องเที่ยวใช้บริการเช่นกัน ได้แบ่งลักษณะของร้านอาหารและภัตตาคาร ดังนี้.-

1. <u>ห้องอาหารและภัตตาคารภายในโรงแรม</u>
   - ก. ห้องอาหาร
   - ข. คอฟฟี่ชอป
2. <u>ร้านอาหารและภัตตาคารภายนอกโรงแรม</u>
   - ก. อาหารทั่วไป
   - ข. ขนมและไอศครีม
   - ค. อาหารประเภทบริการเร็วและศูนย์อาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกเหนือจากนี้ ในโรงแรม บังกาโล หรือแพต่าง ๆ ที่เป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวนอกเมืองและเส้นทางการท่องเที่ยว เช่น ตลอดสายแม่น้ำแควน้อย แพหลังเขื่อนศรีนครินทร์ ก็จะมีห้องอาหารเพื่อเตรียมสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปพักในสถานที่พักของตน ซึ่งต้องมีการแจ้งจำนวนล่วงหน้าก่อน โดยการจองล่วงหน้ามาจากกรุงเทพฯ ซึ่งแขกส่วนใหญ่ก็จะเป็นนักท่องเที่ยวที่จองเป็นกลุ่มไปเที่ยวจากกรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวทั่วไปมักไม่ค่อยได้ไปใช้บริการในห้องอาหารเหล่านี้นัก เพราะทางเจ้าของสถานที่พักจะไม่ได้เตรียมอาหารไว้ หากไม่มีรายการจัดนำเที่ยวที่แน่นอน

สรุปจำนวนร้านอาหารและภัตตาคารในจังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้.-

ประเภทร้านอาหาร	จำนวนร้าน
ภายในโรงแรม	
- ห้องอาหาร	5
- คอฟฟี่ชอป	2
ภายนอกโรงแรม	
- อาหารทั่วไป	52
- ขนมและไอศครีม	4
- อาหารบริการเร็ว	1
รวมทั้งสิ้น	64

5. ธุรกิจนำเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีกิจการประเภทธุรกิจจัดนำเที่ยว เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ใกล้กรุงเทพฯ การจัดนำเที่ยวไปจังหวัดกาญจนบุรี มักจะจัดไปจากกรุงเทพฯ ทั้งประเภทกลับได้ภายในวันเดียว และพักค้างคืนในจังหวัด โดยเฉพาะการนำเที่ยวระยะสั้นทางแม่น้ำแควน้อย แควใหญ่ และทะเลสาบน้ำจืดหลังเขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนเขาแหลม ซึ่งจะมีบริษัทนำเที่ยว หรือเจ้าของกิจการอยู่ในกรุงเทพฯ อยู่แล้ว หรืออาจจะเป็นการล่องแพตามลำน้ำ ก็จะใช้วิธีการติดต่อโดยตรงกับเจ้าของแพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ร้านสินค้าพื้นเมืองและสินค้าที่ระลึก สินค้าพื้นเมืองหรือสินค้าที่ระลึกของจังหวัดกาญจนบุรีที่มีชื่อเสียงที่สุด ได้แก่ พลอยประเภทต่าง ๆ นอกจากนั้น ก็จะเป็นสินค้าประเภทวุ้นเส้นและอื่น ๆ แต่ในแง่สินค้าที่ขายนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวอาจจะซื้อสินค้าต่อไปนี้.-

1. พลอยและเครื่องประดับ
2. เครื่องจักสาน
3. เสื้อผ้าพิมพ์ลายสะพานข้ามแม่น้ำแคว และลายอื่น ๆ
4. วุ้นเส้น
5. หน่อไม้แห้ง
6. ขนม หรือผลิตภัณฑ์จากถั่วเขียว
7. ไม้แกะสลัก หรือสินค้าจากจังหวัดอื่น ๆ

สำหรับร้านจำหน่ายสินค้าประเภทนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 จุด คือ

1. ภายในตัวเมืองกาญจนบุรี
2. สะพานข้ามแม่น้ำแคว

7. สถานบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยวยามค่ำคืน ในจังหวัดกาญจนบุรี มีน้อยมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไปพักค้างคืนกันตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น แพ และบังกาโลริมแม่น้ำสายต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น นอกจากคอกกี้ช็อป ร้านอาหารต่าง ๆ แล้ว นักท่องเที่ยวอาจหาความบันเทิงได้จาก

1. ราฟท์รูมไนท์คลับ	ภายในโรงแรมราม่าริเวอร์แคว
2. บำรุงรักษ์	ภายในบังกาโลบำรุงรักษ์
3. เมมเบอร์คลับคอกเทลเลาจน์	ภายในโรงแรมราม่าริเวอร์แคว

8. สรุป กล่าวได้ว่าสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว หรืออุปทานทางการท่องเที่ยว ของจังหวัดกาญจนบุรียังมีไม่มากนัก แม้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดค่อนข้างน่าสนใจมาก ทั้งนี้ เนื่องจากกาญจนบุรีเป็นจังหวัดใกล้กรุงเทพฯ การเดินทางใช้เวลาไม่มาก เพียง 2 ชั่วโมงก็ถึง ดังนั้น การดำเนินกิจการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง หรือกิจการนำเที่ยวจึงมักจะมาจากกรุงเทพฯ ทั้งสิ้น สิ่งที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ โดยสิ้นเชิงก็คือ สถานที่พักริมน้ำหรือกลางทะเลสาบ หลังเขื่อนศรีนครินทร์ ซึ่งในจังหวัดอื่น ๆ ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

นักท่องเที่ยวถือเป็นอุปสงค์ (demand) ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ลักษณะพฤติกรรม ฤดูกาลที่มา จำนวนนักท่องเที่ยว ฯลฯ มีผลต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การที่จะวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปทาน (Supply) ควรจะคำนึงถึงศักยภาพด้านตลาดการท่องเที่ยวเป็นสำคัญด้วย เพื่อให้โครงการต่าง ๆ มีความเป็นไปได้ในแง่การลงทุน และผลตอบแทนที่เหมาะสม

1. <u>จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2525</u> ภาคตะวันตกซึ่งประกอบด้วยจังหวัด นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี กาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรมมากมายหลายแห่ง การศึกษาเพื่อการวางแผนภาคตะวันตกของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระบุว่า จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีความดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก ดังนั้น ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวนมากเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในปี 2525 มีนักท่องเที่ยว 924,726 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 118,207 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด และเป็นนักท่องเที่ยวไทย 806,519 คน

ตาราง 2.7 จำนวนนักท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ปี 2525

นักท่องเที่ยว	คน
ชาวต่างประเทศ	118,207
ชาวไทย	806,519
ทั้งหมด	924,726
ร้อยละของชาวต่างประเทศ	12.8

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวมายังจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิค ในปี 2532 มีส่วนแบ่งร้อยละ 45.3 นักท่องเที่ยวมาจากภูมิภาคที่สำคัญคือ ฮ่องกง ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น ภูมิภาคที่มีความสำคัญรองลงมา คือ ยุโรป โดยมีส่วนแบ่งร้อยละ 38.4 ประเทศในภูมิภาคที่สำคัญ คือ อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ สเปญ และฝรั่งเศส อเมริกาเหนือ เป็นภูมิภาคที่สำคัญอันดับต่อมา โดยมีส่วนแบ่งร้อยละ 12.8 ประเทศในภูมิภาคที่สำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศเพื่อนบ้านและตะวันออกกลางมีส่วนร้อยละ 3.0 และ 1.0 ตามลำดับ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามประเทศแล้ว ประเทศที่มีความสำคัญ คือ ฮ่องกง อังกฤษ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เนเธอแลนด์ ญี่ปุ่น ฯลฯ ตามลำดับ

ตาราง 2.8 ส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่จังหวัดกาญจนบุรี แยกภูมิภาค ปี 2532

ภูมิภาค, ประเทศ	ส่วนแบ่ง (%)
อเมริกาเหนือ	12.8
- สหรัฐอเมริกา	10.8
- อื่น ๆ	2.0
ยุโรป	38.4
- อังกฤษ	15.7
- เนเธอร์แลนด์	6.9
- สเปญ	4.9
- ฝรั่งเศส	2.9
- อื่น ๆ	8.0
เอเชีแปซิฟิค	45.3
- ฮ่องกง	19.7
- ออสเตรเลีย	12.7
- ญี่ปุ่น	5.9
- อื่น ๆ	7.0
ตะวันออกกลาง	1.0
ประเทศเพื่อนบ้าน	2.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. นักท่องเที่ยวชาวไทย แหล่งที่มาที่สำคัญของนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีส่วนแบ่งร้อยละ 51.7 ทั้งนี้ เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ มากที่สุด ประกอบกับการประกอบอาชีพของคนในกรุงเทพฯ มีเวลาว่างในวันหยุดจึงไปพักผ่อนตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

ตาราง 2.9

ภาค, จังหวัด	ส่วนแบ่ง (%)
กรุงเทพมหานคร	51.7
กลาง	9.3
- นนทบุรี	3.4
- อื่น ๆ	5.9
ตะวันออก	7.5
- ชลบุรี	3.6
- อื่น ๆ	3.9
ตะวันตก	18.2
- สุพรรณบุรี	5.0
- ราชบุรี	3.7
- นครปฐม	3.6
- อื่น ๆ	5.9
เหนือ	5.9
- นครสวรรค์	1.6
- อื่น ๆ	4.3
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4.6
ใต้	2.8

ที่มา จากการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคที่มีความสำคัญรองลงมาคือ ภาคตะวันตก มีส่วนแบ่งร้อยละ 18.2 จังหวัดที่สำคัญในภาคนี้ คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับจังหวัดกาญจนบุรี ภาคที่มีความสำคัญต่อมา คือ ภาคกลาง มีส่วนแบ่งร้อยละ 9.3 โดยมีจังหวัดที่สำคัญ คือ นนทบุรี ภาคที่มีความสำคัญอันดับต่อไป คือ ตะวันออก เหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และใต้ โดยมีส่วนแบ่งร้อยละ 7.5 , 5.9 4.6 และ 2.8 ตามลำดับ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามจังหวัดแล้ว จังหวัดที่มีความสำคัญ คือ กรุงเทพฯ สุพรรณบุรี นครปฐม ชลบุรี นนทบุรี ฯลฯ ตามลำดับ กรุงเทพมหานครเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากมีส่วนแบ่งมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ หลายเท่า

<u>รายละเอียดทั่วไปของนักท่องเที่ยว</u>

จากการสำรวจนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวน้ำตกเอราวัณและสะพานข้ามแม่น้ำแคว รายละเอียดของนักท่องเที่ยว ปรากฏดังนี้.-

รายละเอียด		นักท่องเที่ยวไทย (%)	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ(%)
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	9.30	3.13
	20 - 24	32.56	21.88
	25 - 29	30.23	18.75
	30 - 34	4.65	12.50
	35 - 39	16.28	12.50
	40 - 49	4.65	9.38
	50 ปี ขึ้นไป	2.33	21.88
อาชีพ	ผู้บริหาร	9.30	18.75
	ลูกจ้างเอกชน	20.93	15.64
	เกษตรกร	2.33	3.13
	ข้าราชการ	27.91	25.00
	ทำนาญ	-	6.25
	แม่บ้าน	6.98	6.25
	พ่อค้า	9.30	-
	นักเรียน	16.28	18.75
	ไม่ระบุ	6.98	6.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	นักท่องเที่ยวไทย (%)	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ(%)
วัตถุประสงค์การเดินทาง		
ท่องเที่ยว	88.37	93.75
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	2.33	-
ราชการ	2.33	-
ประชุม	2.32	-
ธุรกิจ	4.65	3.13
อื่น ๆ	-	3.12
ลักษณะการเดินทาง		
คนเดียว	9.30	-
กับครอบครัว	18.60	37.50
กับเพื่อน	65.12	50.00
อื่น ๆ	6.98	12.50
ความถี่ในการมาเที่ยวกาญจนบุรี		
ครั้งแรก	46.51	59.38
มากกว่า 1 ครั้ง	46.51	59.38
ไม่ระบุ	6.98	12.50
ความคิดที่จะไปกาญจนบุรีอีก		
จะไปอีก	90.91	73.08
ไม่ไปอีก	9.09	26.92

จากการสำรวจดังกล่าวปรากฏว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปเที่ยวที่จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่ไปจากกรุงเทพฯ กล่าวคือ เป็นนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ถึงร้อยละ 60.47 ที่เหลือเป็นนักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่น ๆ คละกันไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ในระหว่างเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับฤดูกาลท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ส่วนฤดูกาลท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยพิจารณาโดยสถิติของนักท่องเที่ยวแยกรายเดือนที่ไปท่องเที่ยวน้ำตกเอราวัณ ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของชาวไทย ในช่วงต้นปี นักท่องเที่ยวมักมาท่องเที่ยวมากในช่วงเทศกาลตรุษจีน ซึ่งอยู่ในเดือนมกราคม หรือ กุมภาพันธ์ นี้ ในช่วงปลายฤดูร้อนและต้นฤดูฝน จะมีนักท่องเที่ยวน้อย ซึ่งอยู่ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม มีนักท่องเที่ยวน้อยที่สุดในเดือนมิถุนายน เนื่องมาจากในช่วงนี้อากาศร้อนและป่าไม้อยู่ในระหว่างผลัดใบ ต่อมาในช่วง เดือนสิงหาคม - ตุลาคม มีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก ซึ่งเป็นช่วงที่ป่าไม้เขียวชอุ่มทำให้ดูสวยงาม ประกอบกับเป็นระยะปิดภาคการศึกษา ทำให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาไปท่องเที่ยวมาก และประมาณว่านักท่องเที่ยวในเดือนที่สูงที่สุดเป็นประมาณ 3 เท่าของเดือนที่มีนักท่องเที่ยวน้อยที่สุด

4. การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี จะเดินทางเข้าไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 1 เนื่องมาจากโครงสร้างของเส้นทางคมนาคมประกอบกับเป็นที่ตั้งของตัวจังหวัดซึ่งเป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีสะพานข้ามแม่น้ำแคว เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศจำนวนมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวจะต้องเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่ม 1 แล้วจึงต้องเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่มอื่น ๆ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปกลุ่มที่ 3 รองลงมาจากกลุ่มที่ 1 โดยมีน้ำตกเอราวัณเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยว ซึ่งมีส่วนแบ่งร้อยละ 48.9 กลุ่มที่ได้รับความนิยมต่อมาคือกลุ่ม 2 ซึ่งในปัจจุบันมีศูนย์กลางในการท่องเที่ยวอยู่ที่น้ำตกไทรโยคใหญ่ มีส่วนแบ่งของนักท่องเที่ยวร้อยละ 12.7 กลุ่มที่ 4 ได้รับความนิยมน้อยที่สุด และมีนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้นที่เดินทางไปท่องเที่ยว โดยมีศูนย์กลางการท่องเที่ยวอยู่ที่อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีส่วนแบ่งร้อยละ 4.6

1. การกระจายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ก. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 1

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวได้ว่าทุกคนเดินทางไปที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง สถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมรองลงมา คือ สุสานสหประชาชาติ และพิพิธภัณฑ์สงคราม ตามลำดับ ส่วนถ้ำเสือ ถ้ำขุนแผน ถ้ำมะเกลือ มีนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฮ่องกงมากกว่าชาวตะวันตก ส่วนปราสาทเมืองสิงห์ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า มีนักท่องเที่ยวไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว ประกอบกับเส้นทางคมนาคมเป็นถนนลูกรัง ไม่สะดวกในการเดินทาง

ข. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 2

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่ม 2 รองลงมาจากกลุ่ม 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ชาวต่างประเทศนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกลุ่ม 2 เป็นชาวตะวันตกมากกว่าร้อยละ 90 เช่น อังกฤษ - ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวต่างประเทศ คือ น้ำตกไทรโยคใหญ่ ถ้ำละว้า และน้ำตกเขาพัง ในปี 2525 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่ม 2 ประมาณ 15,943 คน คิดเป็นประมาณร้อยละ 13.5 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด (ตาราง 2.4).

ค. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 3

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่ม 3 ส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชียมากกว่าชาวตะวันตก สถานที่ท่องเที่ยวที่นิยม คือ น้ำตกเอราวัณ ในปี 2525 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประมาณ 7,669 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 6.5 ของนักท่องเที่ยวชาวต่าง - ประเทศทั้งหมด

ง. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 4

ในปัจจุบัน ไม่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่ม 4 เนื่องจากถนนยังไม่ได้มาตรฐาน ประกอบกับมีแหล่งท่องเที่ยวน้อยในกลุ่มนี้

2. <u>การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไทย</u>

ก. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 1

นักท่องเที่ยวชาวไทยทุกคนจะเดินทางเข้าไปในกลุ่ม 1 ไม่ว่าจะเดินทางไปติดต่อธุรกิจหรือเพื่อการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมที่สุด คือ สะพานข้ามแม่น้ำแคว เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมรองลงมา คือ สุสานสหประชาชาติ ถ้ำมังกรทอง วัดพระแท่นดงรัง ถ้ำเสือ แหล่งวิวัฒนาการทางธรณีวิทยาแห่งชาติบ้านเก่า ปราสาทเมืองสิงห์ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.10 จำนวนนักท่องเที่ยวแยกตามกลุ่ม ปี 2532 จังหวัดกาญจนบุรี

พื้นที่ท่องเที่ยว	ต่างประเทศ		ไทย		รวม	
	จำนวน (คน)	สวนแบ่ง (%)	จำนวน (คน)	สวนแบ่ง (%)	จำนวน (คน)	สวนแบ่ง (%)
กลุ่มที่ 1	118,207	100	806,519	100	924,726	100
กลุ่มที่ 2	15,943	13.5	101,191	12.5	117,134	12.7
กลุ่มที่ 3	7,669	6.5	444,725	55.1	452,394	48.9
กลุ่มที่ 4	-	-	42,662	5.3	42,662	4.6

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ข. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 2

ในปี 2525 มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวในกลุ่ม 2 ประมาณ 101,191 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม คือ น้ำตกเขาพัง น้ำตกไทรโยค ถ้ำละว้า ถ้ำดาวดึงส์ ส่วนเหมืองบีลอต ด่านเจดีย์สามองค์ และปึงเกริงกระเวีย ยังได้รับความนิยมน้อยมาก เนื่องมาจากเส้นทางยังไม่สะดวก สถานที่ท่องเที่ยวที่คาดว่าจะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยในอนาคต คือ เขื่อนเขาแหลม ซึ่งจะสร้างเสร็จในปี 2527 เนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากน้ำตกไทรโยคใหญ่มากนัก ประกอบกับเส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐานจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปน้ำตกไทรโยค สามารถเดินทางต่อไปยังเขื่อนเขาแหลมได้

ค. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 3

ในปี 2525 นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวกลุ่ม 3 ประมาณ 444,725 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม คือน้ำตกเอราวัณ เขื่อนศรีนครินทร์ สถานที่ท่องเที่ยวที่เริ่มได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว คือ ถ้ำพระธาตุและน้ำตกแม่ขมิ้น เนื่องจากการเดินทางสะดวกมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

ง. พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่ม 4

ในปี 2525 นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวกลุ่ม 4 ประมาณ 42,662 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 เป็นกลุ่มที่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยไปท่องเที่ยวน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ เนื่องมาจากมีสถานที่ท่องเที่ยวน้อยแห่ง ประกอบกับถนนไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งทำให้เสียเวลาในการเดินทาง จึงทำให้ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. <u>การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว ปี 2525 - 2544</u> การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะไปท่องเที่ยวในกลุ่มต่าง ๆ มีสมมติฐานว่าส่วนแบ่งของกลุ่มต่าง ๆ ในอนาคตเป็นเช่นเดียวกันกับส่วนแบ่งในปี 2525 ทั้งนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย ตามที่ได้แสดงไว้ในข้อ 2, 7,4 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในอนาคต แสดงในตาราง 2.27

<u>ตาราง 2.11</u> การกระจายของนักท่องเที่ยว ในจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2525 - 2544

สถานที่	2525		2529		2534	
	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย
กลุ่มที่ 1	118,207	806,519	144,229	1,006,734	197,606	1,309,537
กลุ่มที่ 2	15,943	101,191	19,453	117,196	26,652	141,402
กลุ่มที่ 3	7,669	444,725	9,357	555,126	12,820	722,096
กลุ่มที่ 4	-	42,662	-	53,253	-	69,270

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

สถานที่	2529		2544	
	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย
กลุ่มที่ 1	270,739	1,703,416	370,933	2,247,479
กลุ่มที่ 2	36,515	172,889	50,029	216,381
กลุ่มที่ 3	17,565	939,286	24,065	1,239,289
กลุ่มที่ 4	-	90,105	-	118,884

6. <u>จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว</u> นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงวันทำการและวันหยุด ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ในวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศประมาณร้อยละ 35 ในช่วง 1 อาทิตย์ แต่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความแตกต่างกันมาก จากข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ เมื่อแยกนักท่องเที่ยวที่มาระหว่างวันธรรมดาและวันหยุด ปรากฏว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะมาในวันหยุดประมาณร้อยละ 75 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยตลอดสัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทยในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ (ตาราง 2.28) แสดงให้เห็นว่ามีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุดที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว สุสานสหประชาชาติ น้ำตกไทรโยค และน้ำตกเอราวัณ ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปสะพานข้ามแม่น้ำแคว น้ำตกเอราวัณ เขื่อนศรีนครินทร์ สุสานสหประชาชาติ น้ำตกไทรโยค ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย ที่ไปสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วง 2525 - 2544 ประมาณการโดยกำหนดให้อัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวของแต่ละสถานที่เท่ากับอัตรา การเพิ่มของนักท่องเที่ยวที่ไปในแต่ละกลุ่ม

7. <u>การท่องเที่ยวทางน้ำ</u> แหล่งท่องเที่ยวทางน้ำของจังหวัดกาญจนบุรีในปัจจุบัน ที่ได้รับความนิยม คือ เส้นทางแม่น้ำแควน้อย และในอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ในลำน้ำแควน้อย ช่วงที่นักเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบล่องเรือหรือล่องแพ เริ่มตั้งแต่ ท่าเรือปากแซง-น้ำตกไทรโยค ในปี 2525 มีนักท่องเที่ยวที่ล่องเรือและล่องแพ ประมาณ 15,000-20,000 คน คาดว่าเป็นชาวต่างประเทศ ประมาณ 5,000-7,000 คน นักท่องเที่ยวที่ล่องแพเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณร้อยละ 9.8-11.8 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมดในกลุ่มนี้ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีประมาณร้อยละ 31.4-43.9 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมดในกลุ่มนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำของแม่น้ำแควน้อย อาจจะได้รับผลกระทบจากการกักเก็บน้ำของเขื่อนเขาแหลม เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ทำให้ต้องสูญเสียเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำเส้นนี้

การท่องเที่ยวทางแม่น้ำในเขื่อนศรีนครินทร์ ใช้เรือหางยาวเป็นพาหนะในการเดินทาง จากสถิตินักท่องเที่ยวที่ไปน้ำตกห้วยแม่ขมิ้น ที่เดินทางไปโดยเรือ ในปี 2524 มีประมาณ 2,642 คน และเพิ่มเป็น 3,168 คน ในปี 2525 ถ้ากำหนดว่าผู้ที่ท่องเที่ยวทางน้ำในอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ทุกคนไปแวะที่น้ำตกห้วยแม่ขมิ้นแล้ว จำนวนนักท่องเที่ยวทางน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์ ในปี 2524 มีประมาณ 2,642 คน และเพิ่มเป็น 3,168 คน ในปี 2525 โดยเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด

8. <u>การพักแรม</u> นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี เพียงร้อยละ 38.1 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด และประมาณร้อยละ 93 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ที่พักแรมในโรงแรมบังกาโล แพ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่พักในกลุ่ม 1 มีร้อยละ 61.9 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่พักที่ตั้งอยู่ในตัวเมืองและผู้เข้าพักส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชีย เช่น ฮ่องกง ญี่ปุ่น มากกว่าชาวตะวันตก และร้อยละ 38.1 พักในกลุ่มที่ 2 ซึ่งส่วนใหญ่พักในที่พักที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแควน้อย ในช่วงท่าเรือปากแซง-ไทรโยค ผู้เข้าพักส่วนใหญ่เป็นชาวตะวันตก เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย และกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย มากกว่าชาวเอเชียส่วนในกลุ่ม 3 แม้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปท่องเที่ยว แต่ไม่มีนักท่องเที่ยวพักแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณร้อยละ 44.7 พักแรมเมื่อมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี และมีเพียงร้อยละ 49 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้นที่พักในโรงแรม บังกาโล แพ และที่พักของทางราชการประเภทที่พักที่สำคัญอีกประเภทหนึ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ บ้านญาติ หรือ บ้านเพื่อน โดยมีส่วนแบ่งร้อยละ 34.2 การพักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยก็คล้ายคลึงกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คือ นิยมไปพักในกลุ่ม 1 มีส่วนแบ่งร้อยละ 57.4 รองลงมา คือ กลุ่ม 2 ซึ่งมีส่วนแบ่งร้อยละ 20.7 สถานที่พักของคนไทยในกลุ่ม 2 ที่นิยม คือ บ้านพักของอุทยานแห่งชาติ - ไทรโยค ส่วนในกลุ่ม 3 มีส่วนแบ่งร้อยละ 17.2 สถานที่พักที่สำคัญ คือ บ้านพักของเขื่อนศรีนครินทร์ และอุทยานแห่งชาติเอราวัณ ส่วนกลุ่ม 4 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยไปพักน้อยที่สุด โดยมีส่วนแบ่งเพียงร้อยละ 4.7 สถานที่พัก คือ บ้านพักของอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

อย่างไรก็ตาม ในตัวเมืองกาญจนบุรี มีนักท่องเที่ยวยังไม่นิยมพักค้างแรมมากนัก เพราะคิดว่าระยะทางเพียง 128 กิโลเมตร เขาสามารถกลับไปพักกรุงเทพฯ ได้ ประกอบกับสถานที่ในตัวเมืองยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวมากพอ เช่น จังหวัดอื่น ๆ เช่น เชียงใหม่หรือหาดใหญ่ เป็นต้น

จากการสำรวจพบว่า นักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมในอำเภอเมือง ในปี 2528 มีทั้งสิ้น 139,428 คน ทั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 131,407 คน หรือร้อยละ 94.25 ที่เหลือเป็นชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศฮ่องกง ญี่ปุ่น และ ไต้หวัน

อย่างไรก็ตาม จำนวนนักท่องเที่ยว 753,069 คนนี้ ไม่ได้รวมนักท่องเที่ยวบางส่วนที่ขับรถไปเอง และไม่ได้พักที่พักที่แสดงในตารางที่ 2.34 และนักทัศนาจรที่ไปเที่ยวโดยรถไฟขบวนพิเศษ ซึ่งมีอยู่ประมาณปีละ 45,000 คน หากรวมจำนวนนี้เข้าไปด้วยจะได้จำนวนนักท่องเที่ยวรวมนักทัศนาจรทั้งหมด 798,069 คน โดยจำแนกได้ดังตารางต่อไปนี้.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.12 จำนวนนักท่องเที่ยวแยกตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ปี 2525

สถานที่ท่องเที่ยว	ชาวต่างประเทศ			ชาวไทย			รวม		
	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด
1. สะพานข้ามแม่น้ำแคว	324	396	118,207	1,329	3,476	485,000	1,653	3,872	603,207
2. สุสานสหประชาชาติ	235	287	85,700	658	1,720	240,000	893	1,007	325,700
3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า	1	1	276	31	82	11,402	32	83	11,678
4. ปราสาทเมืองสิงห์				47	129	17,000	47	129	17,000
5. น้ำตกไทรโยคใหญ่	36	44	13,116	218	570	79,473	254	614	92,589
6. น้ำตกไทรโยคน้อย	7	8	2,500	178	466	65,000	185	474	9,000
7. ถ้ำละวา	14	17	5,000	82	215	30,000	96	232	35,000
8. ถ้ำดาวดึงส์				68	179	25,000	68	179	25,000
9. บีลอค				6	14	2,000	6	14	2,000
10. ปึงเกิงกระเวีย				8	22	3,000	8	32	3,000
11. น้ำพุรอยกุมมัง				55	143	20,000	55	143	20,000
12. น้ำตกเอราวัณ	21	26	7,669	1,218	3,187	444,725	1,239	3,213	452,394
13. เขื่อนศรีนครินทร์	3	4	1,000	683	1,787	249,316	686	1,791	250,316
14. น้ำตกหวยแมขมิ้น				25	65	8,999	25	65	8,999
15. ถ้ำขารลอด				115	306	42,662	117	306	42,662

ตารางที่ 2.13 จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว ปี 2529

สถานที่ท่องเที่ยว	ชาวต่างประเทศ			ชาวไทย			รวม		
	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด
1. สะพานข้ามแม่น้ำแคว	395	485	144,229	1,659	4,366	605,399	2,054	4,851	749,628
2. สุสานสหประชาชาติ	286	352	104,566	821	2,160	299,579	1,107	2,512	404,145
3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า	1	1	337	39	103	14,232	40	104	14,569
4. ปราสาทเมืองสิงห์				58	153	21,220	58	153	21,220
5. น้ำตกไทรโยค	44	54	16,003	252	663	91,904	296	717	107,907
6. น้ำตกไทรโยคน้อย (เขาฟัง)	8	10	3,050	206	542	75,167	214	552	78,217
7. ถ้ำละวา	17	21	6,101	95	250	34,692	112	271	40,793
8. ถ้ำดาวดึงส์				79	208	28,910	79	208	28,910
9. บึงลอด				6	17	2,313	6	17	2,313
10. บึงเกริงกระเวีย				10	25	3,469	10	25	3,469
11. น้ำพุร้อนกุยมัง				63	167	23,128	63	167	23,128
12. น้ำตกเอราวัณ	26	31	9,357	1,521	4,003	555,126	1,547	4,034	564,483
13. เขื่อนศรีนครินทร์	3	4	1,220	853	2,244	311,208	856	2,248	312,428
14. น้ำตกหวยแมขมิ้น				31	81	11,233	31	81	11,233
15. ถ้ำฉารลอด				146	384	53,253	146	384	53,253

ตารางที่ 2.14 จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ปี 2534

สถานที่ท่องเที่ยว	ชาวต่างประเทศ			ชาวไทย			รวม		
	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด	ทั้งหมด
1. สะพานข้ามแม่น้ำแคว	541	665	197,606	2,157	5,679	787,489	2,689	6,344	985,095
2. สุสานสหประชาชาติ	393	482	143,264	1,068	2,810	389,686	1,461	3,292	532,950
3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า	1	2	462	51	134	18,513	52	136	18,975
4. ปราสาทเมืองสิงห์				76	199	27,603	76	199	27,603
5. น้ำตกไทรโยคใหญ่	60	74	21,925	303	799	110,744	363	873	132,669
6. น้ำตกไทรโยคน้อย	11	14	4,178	248	653	90,756	259	667	94,754
7. ถ้ำละวา	23	28	8,359	115	301	41,804	138	329	50,163
8. ถ้ำดาวดึงส์				95	251	34,837	95	251	34,837
9. บีลอค				8	20	2,787	8	20	2,787
10. บึงเกริงกระเวีย				11	30	4,180	11	30	4,180
11. น้ำพุร้อนกุยมัง				76	201	27,869	76	201	27,869
12. น้ำตกเอราวัณ	35	43	12,820	1,978	5,207	722,095	2,013	5,250	734,915
13. เขื่อนศรีนครินทร์	5	6	1,672	1,109	2,919	404,812	1,114	2,925	406,484
14. น้ำตกหวยแมขมิน				40	105	14,612	40	105	14,612
15. ถ้ำธารลอด				190	500	69,270	190	500	69,270

ตารางที่ 2.15 จำนวนนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ปี 2544

สถานที่ท่องเที่ยว	ชาวต่างประเทศ			ชาวไทย			รวม		
	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด	เฉลี่ย/วัน	สูงสุด/วัน	ทั้งหมด
1. สะพานข้ามแม่น้ำแคว	1,016	1,248	370,933	3,703	9,747	1,351,520	4,719	10,995	1,722,453
2. สุสานสหประชาชาติ	737	905	268,927	1,832	4,823	668,795	2,569	5,728	937,722
3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า	2	3	867	87	229	31,773	89	232	32,640
4. ปราสาทเมืองสิงห์				131	342	47,373	131	342	47,373
5. น้ำตกไทรโยคใหญ่	113	139	41,157	476	1,252	173,635	589	1,391	214,792
6. น้ำตกไทรโยคน้อย	21	26	7,844	389	1,024	142,014	410	1,050	149,858
7. ถ้ำละวา	43	53	15,691	180	473	65,544	223	526	81,235
8. ถ้ำดาวดึงส์				150	394	54,621	150	394	54,621
9. บึงลอด				12	32	4,370	12	32	4,370
10. บึงเฉรียงกระเวีย				18	47	6,554	18	47	6,554
11. น้ำพุร้อนกุยมัง				120	315	43,696	120	315	43,696
12. น้ำตกเอราวัณ	66	81	24,065	3,395	8,937	1,239,288	3,461	9,018	1,263,353
13. เขื่อนศรีนครินทร์	9	11	3,138	1,903	5,010	694,754	1,912	5,021	697,892
14. น้ำตกหวยแมงมัน				69	181	25,078	69	181	25,078
15. ถ้ำธารลอด				326	857	118,884	326	857	118,884

ตาราง 2.16 จำนวนนักท่องเที่ยวที่ค้างแรม และนักทัศนาจร ปี 2532 จำแนกเส้นทางการเดินทาง

จำนวน / เส้นทาง	จำนวนนักท่องเที่ยว		รวม	ร้อยละ
	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร		
รถไฟ	145,008	194,129	339,137	0.73
รถโดยสารประจำทาง	369,232	284,609	653,841	16.01
รถยนต์นำเที่ยว	171,472	191,383	362,855	43.24
ขับรถไปเอง	253,417	375,428	628,845	34.38
รวม	939,129	1,045,549	1,984,678	100
ร้อยละ	71.68	28.32	100	-

หากจะพิจารณาถึงสถานที่พักที่นักท่องเที่ยวเข้าพัก ถ้าไม่นับรวมถึงสถานที่พักอื่น ๆ ที่ไม่สามารถระบุได้แล้ว นักท่องเที่ยวจะพักโรงแรมมากที่สุด (ร้อยละ 24.37) รองลงมาคือ ที่พักของอุทยานแห่งชาติ (ร้อยละ 17.00) นักท่องเที่ยวนิยมมากเป็นอันดับสาม (ร้อยละ 15.15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 2.17 จำนวนนักท่องเที่ยว พักค้างแรมปี 2532 จำแนกประเภทที่พัก

ประเภทที่พัก	ประเภทนักท่องเที่ยว			ร้อยละ
	ไทย	ต่างประเทศ	รวม	
โรงแรม	314,084	104,520	418,604	24.17
บ้านญาติ/เพื่อน	329,997	-	329,997	
บ้านรับรอง	60,441	-	60,441	0.75
อื่น ๆ	140,219	-	140,219	23.51
รวม	844,741	104,520	949,261	100
ร้อยละ	93.94	6.06	100	-

1. ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวกาญจนบุรี โดยมากจะไปเที่ยวช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ และใช้เวลาเที่ยวไม่มากนัก ดังจะเห็นได้ว่า คืนพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย ผิดกับจังหวัดท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 2.18 คืนพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ปี 2532 จำแนกประเภทที่พัก

ที่พัก	นักท่องเที่ยวไทย	นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	เฉลี่ย
โรงแรม	1.69	2.90	1.75
แพถาวร	1.27	1.86	1.31
แพลากจูง	1.26	1.43	1.26
บ้านญาติ/เพื่อน	1.41	1.00	1.40
บ้านรับรอง	1.20	2.00	1.22
เฉลี่ยรวม	1.42	2.41	1.47

จากตาราง จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะพักแรมนานกว่าชาวไทย คือ 2.41 ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยพักเฉลี่ย 1.42 คืน สถานที่พักที่นักท่องเที่ยวพักนานกว่าประเภท คือ โรงแรมในเมืองกาญจนบุรี ส่วนที่พักนอกเมือง ไม่ว่าจะเป็นบังกาโลหรือแพ ช่วงเวลาพักจะสั้น เพราะจะมีนักท่องเที่ยวเฉพาะช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ

2. ธุรกิจโรงแรมในเมืองกาญจนบุรี ธุรกิจด้านโรงแรมและที่พักในตัวเมืองกาญจนบุรี อยู่ในระดับคงที่มาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่ พ.ศ.2531 ถึง พ.ศ.2532 จำนวนโรงแรมในตัวเมือง มิได้เพิ่มขึ้นเลย จะมีบ้างก็เป็นเพียงการขยายจำนวนห้องพัก แต่ก็ขยายเพียงเล็กน้อย แต่ใน พ.ศ. 2528 เริ่มมีการก่อสร้างโรงแรมเพิ่มมากขึ้น ทั้งโรงแรมโดยทั่วไป ซึ่งก็คงเป็นโรงแรมเล็กไม่ใช่โรงแรมชั้นหนึ่ง และที่มากกว่านั้นก็คือ ได้มีที่พักในรูปแบบของเกสท์เฮ้าท์ขึ้นมาถึง 5 แห่ง ทำให้จำนวนที่พักในตัวเมือง ปี 2528 มีเพิ่มมากขึ้น ดังตารางแสดงต่อไปนี้.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.19 จำนวนโรงแรมในตัวเมืองจังหวัดกาญจนบุรี

ปี	จำนวนโรงแรม	± %
2531	98	-
2532	101	-

ตาราง 2.20 จำนวนห้องพักโรงแรมในตัวเมืองกาญจนบุรี

ปี	จำนวนห้องพัก	± %
2531	1,793	-
2532	1,751	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.21 อัตราการพักเฉลี่ยของโรงแรมในเมืองกาญจนบุรี จำแนกรายเดือน

เดือน / พ.ศ.	2531	2532
มกราคม	53.38	57.43
กุมภาพันธ์	63.05	64.32
มีนาคม	57.43	59.98
เมษายน	60.31	64.52
พฤษภาคม	50.34	58.22
มิถุนายน	53.63	53.61
กรกฎาคม	57.87	54.87
สิงหาคม	61.19	56.24
กันยายน	48.73	53.77
ตุลาคม	58.10	54.35
พฤศจิกายน	67.09	55.94
ธันวาคม	66.89	59.98
เฉลี่ย	58.45	55.77
$\pm$ %	-	- 1.16

นอกจากโรงแรมในตัวเมืองกาญจนบุรีแล้ว จังหวัดกาญจนบุรียังมีที่พักในลักษณะอื่น ๆ เช่น โรงแรม บังกาโล แพ ซึ่งเป็นที่พักนอกเมือง ตลอดลำน้ำแควน้อย ลำน้ำแม่กลอง บริเวณอ่างเก็บน้ำหลังเขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนเขาแหลม อำเภอทองผาภูมิ อีกทั้งที่พักในความรับผิดชอบของเขื่อนทั้งสองแห่ง รวมทั้งที่พักของอุทยานแห่งชาติเอราวัณ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ (ถ้ำธารลอด) ซึ่งนักท่องเที่ยวก็นิยมไปพักกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. <u>รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด</u> จากการสำรวจในปี 2528 พบว่านักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในระหว่างท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้.-

<u>ตารางที่ 2.22</u> ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน ของนักท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2532 จำแนกประเภทค่าใช้จ่าย

หน่วย บาท

นักท่องเที่ยว / ประเภท	ไทย		ต่างประเทศ	
	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร
ค่าที่พัก	104.14	-	179.08	-
ค่าอาหาร	151.18	91.50	182.98	100
ค่าพาหนะในจังหวัด	9.72	4.18	20.93	-
ค่าเช่ารถ	114.18	36.00	23.58	145
ค่าซื้อของ	38.77	7.50	34.41	30
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง	18.78	-	12.25	-
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	18.05	20.45	31.04	25
รวม	454.92	159.63	485.27	300

สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่นำมาใช้ในการคำนวณรายได้จากการท่องเที่ยว ของจังหวัด คือ จำนวน 798,069 คน จำแนกประเภทดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.23 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดของกาญจนบุรี ปี 2532

ประเภทนักท่องเที่ยว	จำนวน
นักท่องเที่ยวไทย	1,830,767
นักท่องเที่ยว	844,741
นักทัศนาจร	986,026
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	164,043
นักท่องเที่ยว	104,520
นักทัศนาจร	59,523
รวมทั้งหมด	1,994,810
นักท่องเที่ยว	949,261
นักทัศนาจร	1,045,549

ตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่ใช้ในการคำนวณ คือ คืนพักเฉลี่ย ซึ่งจากการสำรวจและกล่าวถึงในหัวข้อที่ผ่านมา ปรากฏคืนพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวไทย คือ 1.42 คืน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ 2.41 คืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. <u>ผลของรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงาน</u> ในปี 2525 รายได้จากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ประมาณ 6,393 คน และในช่วง 2529-2544 ความต้องการจ้างงานที่เกิดขึ้นจากรายได้จากการท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.2 ต่อปี

<u>ตารางที่ 2.24</u> ผลของรายได้จากการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงาน

ผลของรายได้ \ ปี	2525	2529	2534	2539	2544
รายได้ (ล้านบาท)	217	346	623	1,123	2,055
การจ้างงาน					
- จำนวน	6,393	8,070	10,848	14,621	20,019
- อัตราเพิ่ม (%)		6.0	6.1	6.2	6.5

10. <u>การแวะท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก</u> นักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี จะแวะตามสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ ที่อยู่ตามเส้นทางผ่าน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะแวะท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ร้อยละ 50.6 จังหวัดจังหวัดที่แวะมากที่สุดคือ จังหวัดนครปฐม ร้อยละ 87.9 สถานที่ท่องเที่ยวที่นิยม คือ พระปฐมเจดีย์ และ สวนสามพราน เพื่อชมการแสดงเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีของไทย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแวะชมที่จังหวัดราชบุรี ร้อยละ 12.1 สถานที่ท่องเที่ยวที่นิยมแวะ คือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ดังนั้น เส้นทางการท่องเที่ยวในภาคตะวันตกที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง คือ กรุงเทพ-ตลาดน้ำดำเนิน - สะดวก-กาญจนบุรี (พักแรม) - องค์พระปฐมเจดีย์ - สวนสามพราน - กรุงเทพฯ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยแวะจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก ร้อยละ 61.6 จังหวัดที่นิยมแวะ คือ นครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี โดยมีนักท่องเที่ยวแวะร้อยละ 82.8, 7.8 และ 7.0 ตามลำดับ นอกจากนั้นมีนักท่องเที่ยวแวะเพียงเล็กน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.25 การแวะท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก

การแวะชมรายทาง	ต่างประเทศ	ไทย
การแวะท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ		
- แวะ	50.6	61.1
- ไม่แวะ	49.4	38.4
จังหวัดที่แวะ (ร้อยละของผู้ที่แวะ)		
- นครปฐม	87.9	82.8
- ราชบุรี	12.1	7.0
- สุพรรณบุรี	-	7.8
- เพชรบุรี	-	1.4
- สมุทรสาคร	-	0.5
- ประจวบคีรีขันธ์	-	0.5

ที่มา จากการสำรวจ

11. ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2525-2544

การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในช่วง 2525-2529 จะเพิ่มขึ้นในอัตรา - ร้อยละ 5.1 ต่อปี และในช่วงต่อ ๆ ไปจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.5 ต่อปี ดังนั้น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นจาก 118,207 คน ในปี 2525 เป็น 370,933 คน ในปี 2544 ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วง 2525-2529 จะเพิ่มในอัตราร้อยละ 5.7 ต่อปี และในช่วงต่อไปจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.4, 5.4 และ 5.7 ตามลำดับ ดังนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นจาก 806,519 คน เป็น 2,247,479 คน ในปี 2544 นักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดกาญจนบุรีจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.6 ในช่วง 2525-2529 และร้อยละ 5.5,5.5 และ 5.8 ต่อปี ตามลำดับ นักท่องเที่ยวชาวไทย อัตราส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต่อนักท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี - ทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.8 ในปี 2525 เป็นร้อยละ 14.2 เมื่อสิ้นปี 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจกล่าวโดยภาพรวมได้ว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดกาญจนบุรี (นอกจากพวกที่ไม่พักแรม) นักท่องเที่ยวจะทำนักค้างคืนในจังหวัดกาญจนบุรี ใน 4 รูปแบบ คือ

1. พักโรงแรมในตัวเมือง การพักในตัวเมือง นักท่องเที่ยวมักมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปฏิบัติธุรกิจหรือราชการมากกว่าเพื่อการท่องเที่ยว ยกเว้นนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมรามา - ริเวอร์แคว ซึ่งเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งโรงแรมเดียวที่จัดไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ และมีการติดต่อบริษัทนำเที่ยวทั้งในกรุงเทพฯ และต่างประเทศเพื่อนำนักท่องเที่ยวมาพักที่โรงแรมแล้วทางบริษัทนำเที่ยวก็รับภาระนำเที่ยวด้วยเลย

2. รีสอร์ท ซึ่งรวมถึงโรงแรม บังกาโล และแพถาวร ตลอดลำน้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อย และบริเวณอ่างเก็บน้ำหลังเขื่อนศรีนครินทร์ การพักในรูปแบบนี้ นักท่องเที่ยวมักจะมาโดยการจัดการของบริษัทนำเที่ยว หรือในลักษณะของการจัดกลุ่มนำเที่ยวมาเองมากกว่าจะเดินทางมาโดยรถไฟหรือรถโดยสารประจำทาง เพราะจะต้องเดินทางออกนอกเมืองกันด้วย หากไม่มีรถไปเองก็จะไม่สะดวก นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ก็จะมีเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดตามประเพณีที่มีวันหยุดติดต่อกันเป็นส่วนใหญ่

3. บ้านพักของหน่วยงานราชการ เช่น เขื่อนและอุทยานแห่งชาติ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนมากพอสมควร และการเดินทางส่วนใหญ่ก็โดยการจัดกลุ่มนำเที่ยวกันเอง ไม่ต้องผ่านทางบริษัทนำเที่ยว บางพวกก็ขับรถไปกันเองเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรืออาจเป็นข้าราชการที่ไปปฏิบัติราชการและนำรถราชการไปด้วย

4. แพลากจูง การพักแพประเภทนี้มักจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย และก็มีประมาณร้อยละ 5 ที่ไปเที่ยวในลักษณะนั่งแพชมธรรมชาติเฉย ๆ แล้วไม่พักแรม แต่ส่วนใหญ่จะพักค้างแรมด้วย ซึ่งกลุ่มที่พักแรมซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่นี้ มักจะติดต่อโดยตรงมาจากกรุงเทพฯ ที่ไปติดต่อที่ตัวจังหวัดเลยก็มีบ้างแต่น้อย โดยจะขึ้นแพแล้วล่องไปตามแม่น้ำแม่กลองไปสุดทางที่หาดท่าอ้อ และพักค้างคืนที่นั่น และพักกันบนแพ แต่ละกลุ่มก็มีกิจกรรมของตนเอง และวันรุ่งขึ้น ก็จะกลับกรุงเทพฯ กันเลย

นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะมีตลอดปีทุกสัปดาห์ แต่ในช่วงฤดูฝนจำนวนนักท่องเที่ยวจะลดลงบ้าง แต่ก็มีนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอ เพราะฤดูฝนป่าเมืองกาญจนบุรีจะสวยมาก เพราะต้นไม้เขียวชอุ่ม - อากาศสบาย ฝิดกับฤดูร้อนที่สะดวกในการเดินทาง แต่อากาศจะร้อนและแห้งแล้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องอาบน้ำ มีนักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยที่จัดกลุ่มมาเที่ยวกันเอง โดยจัดรถบัสขนาดใหญ่มาจากจังหวัดใกล ๆ เช่น จากอีสานหรือภาคเหนือ และนั่งรถมาตลอดคืน พอถึง กาญจนบุรีก็ตรงไปเที่ยวกันเลย พอถึงแหล่งท่องเที่ยวก็เข้ามืดหรือสว่างพอดี หากตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น อุทยานแห่งชาติจะมีการจัดสถานที่อาบน้ำสาธารณะ โดยเก็บค่าบริการด้วยก็อาจจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวบ้าง และยังเป็นการหารายได้แก่ท้องถิ่นด้วย

4. สินค้าพื้นเมือง เมืองกาญจนบุรีนอกจากเรื่องอัญมณีแล้ว ก็ไม่มีสินค้าประเภทอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวจะซื้อนำติดมือกลับบ้านได้ ที่พอจะมีรองลงมาก็เป็นพวกของกิน เช่น วุ้นเส้น เป็นต้น หากจะได้มีการพัฒนาการผลิตสินค้าที่ระลึกขึ้นบ้าง เพื่อเป็นการส่งเสริมรายได้แก่ท้องถิ่นและเป็นการส่งเสริมกิจกรรมทางการท่องเที่ยวอีกด้วย

5. การประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวมากกว่านี้ โดยเฉพาะสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เราอาจเน้นเรื่องการเที่ยวเมืองกาญจนบุรีในรูปแบบของการผจญภัย การล่องแพชมธรรมชาติ ตลอดลำน้ำ การพักแรมแถบที่พักกลางป่า ท่ามกลางธรรมชาติที่เต็มไปด้วยแมกไม้ แม่น้ำลำธาร น้ำตก และภูเขา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จังหวัดกาญจนบุรีได้เปรียบจังหวัดอื่น ๆ อยู่มาก น่าจะได้ดึงเอาความงามดังกล่าวส่งเสริมการขายให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านปัญหาต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีกประสพกันก็มีอยู่ไม่มากนัก ที่เห็นว่าเป็นปัญหาจริง ก็ได้แก่

1. การคมนาคม จะเห็นได้ว่า เส้นทางคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งยังไม่สะดวก เช่น เส้นทางไทรโยค และทางเข้าอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ หรือถ้ำธารลอด ซึ่งคนนิยมไปเที่ยวมาก แต่ถนนหนทางยังลำบากมาก นอกจากนั้น คือ การเดินทางโดยรถโดยสารภายในจังหวัด และการให้คำแนะนำการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในเรื่องการเดินทางยังไม่สะดวก แต่เรื่องการเดินทางนี้ทางสถานีขนส่งจังหวัดกำลังเริ่มแก้ไขปัญหา และพยายามจะอำนวยความสะดวกให้ดีกว่าที่เป็น โดยเฉพาะสำหรับชาวต่างประเทศ

2. ความสกปรก ทั้งนี้ได้แก่ ความสกปรกที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น อุทยานแห่งชาติ และลำน้ำแม่กลอง แม่น้ำแควน้อย และทั้งนี้ นอกจากเจ้าของแพ เจ้าของร้านอาหาร จะต้องช่วยกันรับผิดชอบแล้ว นักท่องเที่ยวก็มีส่วนสร้างความสกปรกด้วย

3. ความปลอดภัย สิ่งที่นักท่องเที่ยวยังประสบอยู่ก็คือ เรื่องขโมย และนักเลงในบางจุดของแหล่งท่องเที่ยว

4. ราคาอาหาร นักท่องเที่ยวบางกลุ่มเห็นว่า อาหารในบางร้านแพงมาก ซึ่งเรื่องนี้มักจะเป็นปัญหาเสมอตามท้องที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องควรจะต้องพิจารณาหาทางแก้ไข เพื่อพิจารณาให้มีการเดินทางท่องเที่ยวไปจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้น นอกจากข้อคิดเห็นเรื่องปัญหาข้างต้น ข้อเสนอแนะต่อไปนี้ก็ควรจะได้รับการพิจารณาด้วยเช่นกัน คือ

1. การจัดนำเที่ยว การจัดนำเที่ยวในรูปแบบพิเศษ เช่น การจัดนำเที่ยวของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่นำเที่ยวจากกรุงเทพฯ ไปสถานีน้ำตก เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมาก ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวเต็มตลอดปี ทำให้นักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยที่พลาดโอกาส จึงต้องการให้มีการจัดนำเที่ยวโดยหน่วยราชการในรูปแบบเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นทางรถยนต์ก็ได้

2. กิจกรรมทางน้ำ ปัจจุบันกิจกรรมทางน้ำที่จัดโดยเจ้าของที่พักริมน้ำ ได้แก่การล่องแพชมธรรมชาติ การตกปลา ในบางจุดนักท่องเที่ยวประสงค์จะให้มีมากกว่านั้น เช่นการมีจักรยานน้ำเพื่อชมธรรมชาติ และความเพลิดเพลินเป็นการส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ประวัติ ความหมายและประเภทของโรงแรม

ประวัติความเป็นมาของธุรกิจการโรงแรม

การดำเนินธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร คือ การประกอบธุรกิจที่นำเอาหลักวิชามาปฏิบัติ เพื่อจัดที่พัก จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ให้แก่คนเดินทางและธุรกิจนี้เป็นงานที่ต้องใช้หลักวิชาหลายสาขาเข้ามาช่วย ได้แก่ การบริการ การประกอบอาหาร วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และอื่น ๆ นำมาผสมผสานกัน และที่สำคัญการดำเนินธุรกิจชนิดนี้ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีศิลปในการสมาคมกับบุคคลหลายประเภทอีกด้วย

ยุคแรกของธุรกิจการโรงแรม

ธุรกิจโรงแรมเริ่มมีขึ้นในประเทศอังกฤษ เรียกว่า "INN" มีสภาพเป็นเพียงที่พักค้างคืนและรับประทานอาหารสำหรับผู้ที่เดินทางมาจากแดนไกล ใช้เป็นที่พักชั่วคราว และเมื่อถึงเวลาที่ผู้เดินทางจะจากไป ก็อาจมีการให้เงินหรือทรัพย์สินเป็นกมาตอบแทนแก่เจ้าของบ้านตามสมควร ต่อมาได้มีการดัดแปลงบ้านให้มีสภาพเป็นโรงเตี๊ยม โดยจัดที่นอน และที่รับประทานอาหารเป็นสัดส่วน ผู้ที่เป็นเจ้าของสถานที่ (INN KEEPER) ก็จะเรียกค่าบริการจากผู้เดินทางเป็นการตอบแทน

นอกจากที่อังกฤษแล้ว ยังมีที่พักคนเดินทางที่เรียกว่า "TAVERN" ในประเทศกรีซ มีสตรีคอยให้การปฏิบัติ และมีการบรรเลงขับกล่อมดนตรี ต่อมายุคอาณาจักรโรมันรุ่งเรือง - (ค.ศ. 079) มีการจัดรูปแบบการดำเนินธุรกิจโรงแรมอย่างเต็มที่ แต่ในปี ค.ศ. 500 กิจการโรงแรมก็เสื่อมลง เมื่อถึงช่วงเวลาของ "ยุคปฏิวัติสังคม" (SOCIAL REVOLUTION) ก็เป็นระยะฟื้นตัวของธุรกิจการโรงแรมอีกครั้ง และกลายเป็นอาชีพที่มั่นคงและเป็นที่แพร่หลาย

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มธุรกิจโรงแรม ภัตตาคารในระยะแรก จนถึงช่วงเวลาที่ระบบการ โรงแรมของอังกฤษและอเมริกา เริ่มเป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจโรงแรมในสมัยต่อ ๆ มา

ประวัติกิจการโรงแรมในประเทศไทย

การโรงแรมในประเทศไทย นับได้ว่าเริ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือประมาณ 120 ปีที่แล้ว เหตุเพราะมีผู้คนเดินทางค้าขายมากขึ้น โดยเฉพาะการติดต่อกับชาวต่างชาติ จากหลักฐานหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่พิมพ์จำหน่ายในประเทศไทย พ.ศ.2405-2407 เริ่มมีประกาศแจ้งความโรงแรม 2-3 แห่ง บริเวณตำบลคอกความริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมาได้เกิดเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ โรงแรมเหล่านี้ต้องสูญเสียทรัพย์สินไปเป็นอันมาก ต่อมาในปี พ.ศ. 2409

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมัยรัชการที่ 5 จึงมีการสร้างโรงแรมใหม่ขึ้น ซึ่งสันนิษฐานว่าบนเนื้อที่ที่ไฟไหม้ อันได้แก่โรงแรมโอเรียนเต็ลในปัจจุบัน (แต่แรกเริ่มเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวสร้างขนานกับริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา) ในสมัยรัชการที่ 6 พ.ศ. 2465 กรมรถไฟสร้างโรงแรมหัวหิน เป็นโรงแรมชายทะเลแห่งแรกของเมืองไทย และใน พ.ศ. 2469 สมัยรัชการที่ 7 มีโรงแรมเดอลุกซ์ (DULUXE) แห่งแรกคือ โฮเต็ลวังพญาไท ประกอบด้วยห้องรับรอง ห้องอาหาร บาร์ ห้องนั่งเล่น ห้องหนังสือ และมีห้องพักประมาณ 60 ห้อง เนื่องจากเป็นพระราชวังมาก่อน จึงมีการประดับตกแต่งอย่างวิจิตรงดงาม มีห้องเต้นรำบังกะโล คอร์ทเทนนิส คอร์ทแบดมินตัน รถยนต์สำหรับบริการแขก มีสถานที่กว้างขวางและการจัดสวนงดงามมาก วังพญาไทได้รับการยกย่องว่าเป็น " PALACE HOTEL " ที่ยอดเยี่ยมที่สุดในตะวันออกไกล โดยไท้ทรงมอบหมายให้พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน - เป็นผู้วางรากฐานกิจการโรงแรมไทย และเป็นผู้ดัดแปลงวังพญาไทใช้เป็นโรงแรมใหม่

ประมาณช่วงเวลา 20 - 30 ปีมานี้ กิจการโรงแรมได้ขยายตัวและเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก มีอาคารโรงแรมที่มีมาตรฐานสากลแข่งขันกันในความใหญ่โตหรูหรา มีการอำนวยความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้นทุกขณะ ในปัจจุบันเฉพาะเพียงในกรุงเทพฯ มีโรงแรมชั้นหนึ่งมากกว่า 70 แห่ง และมีห้องพักรวมกันกว่า 20,000 ห้อง

ความหมายและลักษณะสำคัญของโรงแรม

ก. ความหมายของโรงแรม

โรงแรม คือ สถานที่ประกอบการเชิงการค้าที่นักธุรกิจก่อตั้งขึ้น เพื่อบริการผู้เดินทางในเรื่องของ ที่พักอาศัยอาหารและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักอาศัยและเดินทาง

โรงแรม หมายถึง อาคารที่มีห้องนอนหลายห้องติดต่อเรียงรายกันในอาคารหนึ่งหลัง ซึ่งมีการบริการต่าง ๆ เพื่อความสะดวกของผู้ที่มาพัก ซึ่งนิยมเรียกว่า "แขก" (GUEST)

ข. ลักษณะสำคัญของโรงแรม

1. โรงแรมเป็นสถานที่ซึ่งเคลื่อนที่จากแหล่งที่ตั้งไม่ได้

2. ทุกคนมีสิทธิ์เข้าพักได้ เว้นแต่ผู้เยาว์ หรือเด็กที่ไม่มีผู้ดูแลมาพักอยู่ด้วย

3. โรงแรมเป็นวิสาหกิจที่ขายสินค้าและบริการ ซึ่งได้คำนวณให้มีผลกำไรพอสมควร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อปฏิบัติสากล การเงินของโรงแรมมีภาระเป็น "อัตบาล" คือไม่มีผู้ใดสั่งการในเรื่องการเงิน นอกเหนือจากเจ้าของ ผู้จัดการ หรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมาย

4. โรมแรมควรจัดให้บริการทั้งแก่เอกชนแต่ละคน หรือกลุ่มเอกชนและครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. โรงแรมจะต้องจัดให้มีบริการเอกรูปครบถ้วน สำหรับสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยที่อย่างน้อยก็ต้องมีห้องนอน ห้องน้ำ รวมทั้งส่วนบริการอื่น ๆ ด้วย เช่น อาหาร - บริการซักรีด ไปรษณีย์ เครื่องดื่ม ของที่ระลึก นอกเหนือจากนี้อาจมีสถานที่สำหรับจัดประชุมหรืออื่น ๆ อีก

ค. การดำเนินธุรกิจโรงแรม

การดำเนินธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร คือการประกอบธุรกิจที่นำเอาหลักวิชามาปฏิบัติ เพื่อหาแนวทาง จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มและที่พัก ให้แก่คนเดินทาง ธุรกิจนี้เป็นงานที่ต้องใช้หลักวิชาการหลายสาขาเข้าช่วย ทั้งหลักการบริการและการประกอบอาหาร วิชาการเคมี อาหาร วิชวกรรม สถาปัตยกรรมและอื่น ๆ นำมาผสมผสานกันสร้าง เป็นแนวทางระบบ และเครื่องมือในการที่จะนำไปใช้ให้ได้ผล และที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจโรงแรมให้ประสบความสำเร็จได้ จะต้องมีศิลปในการสามคมกับบุคคลหลายประเภทอีกด้วย

ประเภทของโรงแรม (TYPE OF HOTEL ACCOMENDATION)

การแบ่งประเภทของโรงแรม สามารถแบ่งได้หลายวิธีตามหลักวิชา ดังนี้.-

1. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง
2. การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม
3. การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม
4. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการ
5. การแบ่งประเภทตามระยะเวลาการเข้าพัก
6. การแบ่งประเภทตามหลักษณะของการเข้าพัก

1. การแบ่งประเภทตามลักษณะที่ตั้ง

ก. โรงแรมในเมือง (CITY HOTEL)

คือโรงแรมในเมืองใหญ่ ๆ ที่มีความสำคัญ ทางธุรกิจการค้า การพูด หรือการท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่มีสถานที่ท่องเที่ยวในลักษณะสถาปัตยกรรมเก่าแก่ของเมืองโบราณสถาน - โบราณวัตถุ และอื่น ๆ ผู้ที่ใช้บริการของโรงแรม ประเภทนี้จะได้รับความสะดวกสบายต่าง ๆ อย่างพร้อมมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้โรงแรมประเภทนี้ ยังได้จัดให้มีการบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่แขกโรงแรมและบุคคลภายนอก เช่น ห้องอาหาร ภัตตาคาร COCKTAIL LOUNGE, DISCO, CLUB FOOD CENTER หรือบริการสำหรับนักธุรกิจ เช่น BUSINESS CENTER เป็นต้น

ข. โรงแรมในเมืองเล็ก (SMALL CITY HOTEL)

คือโรงแรมที่อยู่ในเมืองที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนเมืองใหญ่ หรือชนบทแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

ค. โรงแรมสำหรับการพักตากอากาศ

คือโรงแรมที่ตั้งขึ้นเพื่อการพักผ่อนตากอากาศ โดยเฉพาะ ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศต่างๆ ทำให้มีบรรยากาศโดยรอบบริเวณ แตกต่างไปจากโรงแรมในเมือง ส่วนในด้านการบริการของโรงแรมประเภทนี้มีการบริการด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับโรงแรมในเมืองทั่วไป และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบครัน

2. <u>การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม</u>

แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

ก. โรงแรมชั้นพิเศษ (LUXURY HOTEL)

มีส่วนที่ให้บริการและการบริการพิเศษต่าง ๆ ครบถ้วน

ข. โรงแรมชั้นหนึ่ง (FIRST CLASS HOTEL)

มีส่วนที่ให้บริการ และความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วน มีการจัดการด้านบริการเป็นอย่างดี มีระบบการบริหารที่ซับซ้อนมากมาย

ค. โรงแรมชั้นสอง (SECOND CLASS HOTEL)

ลักษณะการบริการและส่วนประกอบต่าง ๆ ด้อยกว่าโรงแรมชั้น 1

ง. โรงแรมชั้นสาม (THIRD CLASS HOTEL)

การบริการและส่วนประกอบที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีน้อย หรืออาจไม่มีเลย

จ. โรงแรมชั้นสี่ หรือโรงแรมราคาถูก (CHEAP HOTEL)

ให้บริการด้านที่พักค้างคืน หรือห้องนอนเท่านั้น

3. <u>การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม</u>

โดยถือจำนวนห้องพักเป็นเกณฑ์พิจารณา

ก. โรงแรมขนาดใหญ่ มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 300 ห้องขึ้นไป เป็นโรงแรมที่จัดอยู่ในระดับมาตรฐานสากล มีการดำเนินกิจการที่สลับซับซ้อน ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมที่มีเครือข่ายของการดำเนินกิจการขยายขอบเขตไปตามเมืองหรือประเทศต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. โรงแรมขนาดกลาง มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 300 ห้อง

เป็นโรงแรมที่จัดให้มีการบริการที่ได้มาตรฐาน มีการดำเนินกิจการไม่กว้างขวางนัก คงจำกัดอยู่เพียงภายในสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงแรมเท่านั้น

โรงแรมประเภทนี้มีอยู่ทั่วไป ถ้าตั้งอยู่ในบริเวณที่พักตากอากาศ ก็อาจถือได้ว่าเป็นโรงแรมขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในท้องที่นั้น ๆ ได้ เนื่องจากมีจำนวนห้องพักมากกว่า

ค. โรงแรมขนาดเล็ก มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 100 ห้อง

โรงแรมประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินการโดยสมาชิกภายในครอบครัว หรือโดยเจ้าของสถานที่จัดตั้งโรงแรมนั้นเอง ดำเนินการเป็นธุรกิจขนาดเล็กส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมในท้องถิ่นชนบทหรือโรงแรมที่ตั้งอยู่ในระหว่างเส้นทางการเดินทาง และโรงแรมในบริเวณที่พักตากอากาศ ซึ่งมีผู้ไปพักในช่วงฤดูพักผ่อน

4. <u>การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการของโรงแรม</u>

ก. ลักษณะอเมริกัน (AMERICAN PLAN HOTEL)

คือ อัตราห้องพักที่รวมค่าอาหารด้วย ซึ่งอาจจะเป็น 2-3 มื้อ (ไม่ยกเว้นในกรณีที่แขกไม่รับการบริการอาหาร)

ข. ลักษณะยุโรป (EUROPE PLAN HOTEL)

คืออัตราค่าห้องพักเท่านั้น ส่วนค่าอาหาร ถ้าแขกที่มาพักจะรับบริการก็ต้องเสียเพิ่มอีก

ค. ลักษณะผสม (DUAL PLAN HOTEL)

คือมีการให้บริการทั้งสองแบบข้างต้น โดยจะให้แขกที่มาพักเป็นผู้เลือกรับบริการเอง

5. <u>การแบ่งประเภทตามระยะเวลาพัก</u>

ก. TRANSIENT HOTEL

มีระยะเวลาการเข้าพักสั้น เพียงวันเดียวหรือมากกว่านั้น ไม่มีการจองห้องล่วงหน้า

ข. RESIDENT HOTEL

โรงแรมประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เสนอบริการ และอำนวยความสะดวกแก่แขกที่มาพักมากกว่าการเข้าพักใน APARTMENT อัตราค่าที่พักคิดเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน หรือ รายปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. RESORT HOTEL

เป็นแบบพักผ่อนหรือพักฟื้น อาจจะมีระยะเวลาเข้าพัก 3 วัน ไปจนถึง 20 วัน ตามลักษณะความต้องการเข้าพักของคนที่มาพักโรงแรม

6. <u>การแบ่งประเภทตามลักษณะของการเข้าพัก</u>

ก. โรงแรมสำหรับนักธุรกิจ (BUSINESS HOTEL)

โดยมุ่งบริการด้านที่พัก อาหาร และบริการเกี่ยวกับธุรกิจต่าง ๆ เช่น มีห้องประชุม อุปกรณ์ในการประกอบธุรกิจ มีบริการเลขานุการและพนักงานพิมพ์ หากต้องการมีการสื่อสารก็จะมีบริการ เช่น ไปรษณีย์ โทรพิมพ์ และโทรเลข

ข. โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว (TOURIST HOTEL)

โดยบริการอาหาร ที่พัก และอำนวยความสะดวกเรื่องการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งจะมาพักเป็นหมู่คณะ ปกติแล้วโรงแรมประเภทนี้พร้อมจะรับนักธุรกิจด้วย

ค. โรงแรมระหว่างทาง (MOTOR HOTEL)

บริการผู้มาพักที่เดินทางมา โดยวันรุ่งขึ้น จะเดินทางต่อด้วยรถยนต์มุ่งบริการที่พักและอาหาร สถานที่จึงอยู่ระหว่างทางจากเมืองหนึ่งไปอีกเมืองหนึ่ง มีบริการที่จอดรถสำหรับผู้มาพักอย่างสะดวกสบาย

จากข้อมูลเบื้องต้น สามารถวิเคราะห์และสรุปลักษณะของโครงการ โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ได้ดังนี้.-

1. <u>การแบ่งประเภทตามลักษณะสถานที่ตั้ง</u>

โครงการตั้งอยู่ในบริเวณริมแม่น้ำแคว ใหญ่ ดังนั้นโครงการนี้จึงมีลักษณะของโรงแรมตากอากาศ

2. <u>การแบ่งประเภทตามมาตรฐานของโรงแรม</u>

จัดเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง เนื่องจากมีส่วนที่ให้บริการ และความสะดวกสบายต่าง ๆ ครบถ้วนมีการจัดการด้านบริการเป็นอย่างดี มีระบบการบริหารที่ซับซ้อนมากมาย

3. <u>การแบ่งประเภทตามขนาดของโรงแรม</u>

โดยถือจำนวนห้องพักเป็นเกณฑ์พิจารณา โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ซึ่งจัดเป็นโรงแรมขนาดใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนห้องพัก เกิน 300 ห้องขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การแบ่งประเภทตามลักษณะการดำเนินการของโรงแรม

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว มีนโยบายการดำเนินการของโรงแรม ในลักษณะยุโรป คือคิดอัตราค่าห้องพักเท่านั้น . ส่วนค่าอาหารและบริการอื่น ๆ ถ้าแขกที่มาพักจะรับบริการต้องเสียเงินเพิ่มอีก

5. การแบ่งตามระยะเวลาพัก

จัดเป็นแบบ RESORT HOTEL คือเป็นแบบพักผ่อนหรือพักชั่น อาจจะมีระยะเวลาเข้าพัก 3 วัน ไปจนถึง 20 วัน ตามลักษณะความต้องการเข้าพักของแขกที่มาพักที่โรงแรม

6. การแบ่งประเภทตามลักษณะของการเข้าพัก

จัดเป็นโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวโดยบริการอาหาร ที่พัก และอำนวยความสะดวกเรื่องการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งจะมาพักเป็นหมู่คณะ ปกติแล้ว - โรงแรมประเภทนี้พร้อมที่จะรับนักธุรกิจด้วย

ชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานสากล

HOTEL CLASSIFICATIONS ACCORDING TO INTERNATIONAL STANDARD

โรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจ (THE COMMERCIAL OR TRANSIENT HOTEL) แบ่งตามลำดับชั้นดังนี้.-

1. SUPERIOR DELUXE

เป็นโรงแรมหรูหราฟุ่มเฟือยราคาแพง ให้บริการชั้นเยี่ยม ห้องพักบริการอุปกรณ์ตลอดจนสถานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ สง่างามและได้มาตรฐานสูงสุด ตั้งอยู่ในทำเลดีและจัดอยู่ในระดับโรงแรมชั้นนำของโลก

2. DELUXE

ใกล้เคียงกับ SUPERIOR DELUXE ทว่าไม่หรูเท่าและราคาถูกย่อมเยากว่า แต่สามารถให้ความพึงพอใจแก่แขกได้เกือบเท่าเทียมกันหมด ทั้งในด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่าง

3. MODERATE DELUXE

คือโรงแรมชั้น DELUXE ทั่วไป แต่มีคุณลักษณะเฉพาะบางประการกล่าวคือบางก็มีชื่อเสียงมาแต่อดีต บางก็ให้บริการและห้องพักที่น่าพอใจ แต่บางแห่งอาจยังขาดตกบกพร่องบรรยากาศ หรือบริการที่ดี หรือบางแห่งอาจจะราคาสูงเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. SUPERIOR FIRST CLASS

เป็นโรงแรมที่ดีกว่าโรงแรมระดับมาตรฐานทั่วไป บางทีเทียบระดับ DELUXE ห้องพักและห้องโถงพื้นสมัย ตกแต่งได้งดงาม. สะดวกสบาย จัดเป็นโรงแรมที่ดี โดยเฉพาะสำหรับนักธุรกิจ

5. FIRST CLASS

โรงแรมระดับมาตรฐาน สะดวกสบาย ห้องพักส่วนใหญ่ จัดอยู่ในเกณฑ์ดี มักมีห้องพักประเภท DELUXE และ SUITE ด้วย ด้วย แต่บางห้องก็อาจอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน - ห้องโถงอยู่ในระดับธรรมดาไม่มีอะไรพิเศษ

6. MODERATE FIRST CLASS

โรงแรมระดับ FIRST CLASS แต่ด้อยกว่าเล็กน้อย มีห้องพัก และห้องโถง แต่บางครั้งอาจไม่สามารถรักษาระดับมาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกบางอย่างอาจขาดตกบกพร่องไป เช่น ห้องอาหาร ห้องโถง อาจมีขนาดเล็กกว่า แต่ก็นับได้ว่า - โรงแรมประเภทนี้ราคาไม่สูงจนเกินไป

7. SUPERIOR TOURIST CLASS

โดยทั่วไปอยู่ในคุณภาพค่อนข้างดี บางมีห้องชั้น FIRST CLASS ด้วย ห้องโถงอาจจะคับแคบหรือไม่มี โรงแรมระดับนี้ส่วนใหญ่ใช้เป็นที่พักเท่านั้น ถึงกระนั้นบางแห่งก็มีลักษณะเด่นบางประการเหมาะกับแขกที่เป็นกรุ๊ป

8. TOURIST CLASS

โรงแรมระดับประหยัด อาจมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่างเทียบเท่าได้กับระดับ SUPERIOR TOURIST CLASS มักจะไม่มีห้องพักระดับ FIRST CLASS เลยก็ได้หรือมีก็น้อยมาก

9. MODERATE TOURIST CLASS

โรงแรมระดับประหยัด ที่มักจะเก่าและอาจไม่ได้รับการดูแลรักษาดี

10. SECOND & THIRD CLASS

บางประเทศจัดชนิดโรงแรมที่อยู่ในระดับระหว่าง MODERATE FIRST CLASS และ MODERATE TOURIST CLASS ให้เป็น SECOND CLASS หรือ THIRD CLASS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากชนิดของโรงแรมตามมาตรฐานสากล สามารถวิเคราะห์และสรุปลักษณะของโครงการโรงแรม เซอราตัน ริเวอร์แคว ได้ดังนี้.-

โรงแรม เซอราตัน ริเวอร์แคว มีลักษณะโรงแรมระดับมาตรฐาน FIRST CLASS สะดวกสบาย ห้องพักส่วนใหญ่จัดอยู่ในเกณฑ์ดี มีกมีห้องพักประเภท DELUXE และ SUITE ห้องโถงอยู่ระดับธรรมดา

มาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่ง ระดับ 4 ดาว (FIRST CLASS)

หลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานโรงแรมชั้นหนึ่ง ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดเอาไว้

1. ขนาด

จะต้องมีห้องพักไม่น้อยกว่า 100 ห้อง

2. ขนาดของห้องนอน

ห้องเดี่ยวทุกห้องจะต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 18 ตารางเมตร

ห้องคู่ทุกห้องจะต้องมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 22 ตารางเมตร

3. ห้องชุดรวมห้องนั่งเล่น

มีห้องชุด 1 ห้อง ต่อ ห้องพัก 40 ห้อง

4. สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในบริเวณที่เหมาะสมต่อสภาพของโรงแรม (ในตัวเมือง หรือในสถานตากอากาศชายทะเล) และมีความสะดวกต่อการคมนาคม

มีรูปแบบและการออกแบบตกแต่งภายในอย่างมีศิลปะ สมกับเป็นโรงแรมชั้นหนึ่ง

5. การบำรุงรักษา

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของโรงแรม (ตัวอาคาร เครื่องตกแต่ง อุปกรณ์ต่าง ๆ) ได้รับการทำนุบำรุงให้คงคุณภาพตามมาตรฐาน

6. สถานที่จอดรถและทางเข้าออก

มีสภาพที่จอดรถเพียงพอ สำหรับความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจ และมีระบบเรียกคนขับรถ ทางเข้าออกของแขกที่มาพักกับส่วนบริการแยกออกจากกัน

7. สวนและสระว่ายน้ำ

มีบริเวณที่จัดเป็นสวนสำหรับนั่งเล่น พักผ่อน มีสระว่ายน้ำที่ถูกต้องตามสุขลักษณะและมีขนาดตรงกับมาตรฐาน

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ระบบปรับอากาศ

โรงแรมจะต้องมีระบบปรับอากาศตลอดตัวอาคาร

9. ห้องน้ำ

ในห้องพักมีห้องน้ำ พร้อมเครื่องสุขภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐาน ตกแต่งในแบบที่ทันสมัย มีน้ำร้อน น้ำเย็น ตลอด 24 ชั่วโมง พื้นและผนัง กรุด้วยวัสดุที่เหมาะสมสวยงามและมีฝีมือดี

10. สถานที่ต้อนรับและให้ข่าวสาร

ต้องมีบริเวณที่จัดไว้เป็นสถานที่ต้อนรับและให้ข่าวสาร มีพนักงานที่ได้ผ่านการอบรมและมีความชำนาญประจำอยู่

11. ห้องพักผ่อน (LOUNGE)

จะต้องมีห้องโถง (LOBBY) และห้องพักผ่อน มีเก้าอี้นั่งพัก โต๊ะ เก้าอี้สำหรับการอ่านเขียน มีขนาดสัมพันธ์กับขนาดของโรงแรม

12. มีห้องและบริเวณการรับฝากของเบ็ดเตล็ด ห้องฝากกระเป๋าเดินทางและสัมภาระ มีการบริการตู้นิรภัย

13. สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดประชุม

จะต้องมีห้องพิเศษสำหรับจัดการประชุม หรือ จัดงานเลี้ยง ขนาด 200 คน ขึ้นไป

14. ร้านค้า

มีร้านจำหน่ายหนังสือ ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว บริษัทการบิน ร้านตัดผมชาย ร้านเสริมสวย ร้านจำหน่ายยา และร้านจำหน่ายของเบ็ดเตล็ด

15. สิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสาร

มีบริการด้านการไปรษณีย์ รวมทั้งการจำหน่ายดวงตราไปรษณีย์ และมีการบริการโทรศัพท์ทางไกล โทรศัพท์ระหว่างประเทศ และเทเล็กซ์ภายในโรงแรม ตลอด 24 ชั่วโมง

16. ลิฟท์

จะต้องมีลิฟท์ภายในตัวตึกที่สูงเกิน 2 ชั้น บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีจำนวนสัมพันธ์กับจำนวนห้องพัก ในอัตราส่วนที่กำหนด และมีลิฟท์สำหรับบริการอีกต่างหาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. การตกแต่ง และ ระบบแสง

ห้องพักทุกห้องจะต้องได้ขนาด มีเครื่องตกแต่งที่มีคุณภาพสูง และครบตามมาตรฐาน พื้นห้องปูพรมตลอด หรือปูด้วยวัสดุที่ทรงคุณค่า เช่น หินอ่อน ผนังประดับม่านใช้ผ้าคุณภาพดี และตัดเย็บด้วยความประณีต

การจัดระบบแสง และการตกแต่งไฟในห้องพัก ห้องน้ำ ห้องสาธารณะ ทางเดิน จะต้องออกแบบให้สวยงามและสมประโยชน์

18. โทรศัพท์

ในห้องพักทุกห้อง ต้องมีโทรศัพท์ติดต่อได้ทั้งภายนอก และ ภายในโรงแรม มีโทรศัพท์ติดต่อผ่านศูนย์โทรศัพท์ และ โทรศัพท์สาธารณะ ควรมีระบบประการเรียกภายใน ควรมีเครื่องรับโทรศัพท์ และวิทยุ หรือระบบเสียงเพลงตามสายในห้องพักทุกห้อง

19. กระติกน้ำ และ เหยือกน้ำ

จะต้องมีกระติกน้ำสูญญากาศ สำหรับใส่น้ำร้อน และ เหยือกน้ำสำหรับใส่น้ำเย็น พร้อมแก้วน้ำทุกห้อง

20. ห้องอาหาร

มีห้องอาหารประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง คอฟฟีช็อฟ พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก มีบริการอาหารสากลอย่างน้อย 4 ห้อง

21. การปูพรม

ห้องพักและห้องสาธารณะทุกห้องปูพรม ที่มีคุณภาพดีและดูแลรักษาให้คงสภาพอยู่เสมอ

22. เครื่องใช้ที่เป็นผ้า

ผ้าปูที่นอน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดตัว ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง จะต้องใช้ของคุณภาพดี มีจำนวนสัมพันธ์กับห้องพัก สะอาดปราศจากริ้วรอย ผ้าปูที่นอนและผ้าเช็ดตัว ต้องเปลี่ยนทุกวัน

23. ภาชนะเครื่องใช้

เครื่องถ้วยชาม ช้อนส้อม มีด และเครื่องแก้ว จะต้องใช้ของคุณภาพดี ไม่มีรอยบิ่น รอยร้าว เครื่องเงินหรือ เครื่องทองเหลือง จะต้องขัดถูให้สะอาด และขึ้นเงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24. ครัว

ห้องครัว ห้องเตรียมอาหาร จะต้องออกแบบให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีอุปกรณ์พร้อม มีการดูแลรักษาอย่างดี สะอาดและถูกสุขลักษณะ

การทำความสะอาดเครื่องครัว เครื่องแก้ว ต้องทำตามหลักเกณฑ์ด้านสุขอนามัย มีเครื่องล้างชาม ต้องมีห้องเย็น หรือตู้แช่เย็น แบ่งออกเป็นส่วนกับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ และอาหารสดอื่น ๆ

25. บาร์

มีบาร์ซึ่งตกแต่งอย่างสวยงาม และมีบริการสะดวกสบาย

26. การบันเทิง

มีสถานที่และบริการจัดงานบันเทิง ดนตรี และการแสดง

27. การบริการและพนักงาน

บริการการต้อนรับข่าวสาร และโทรศัพท์ ต้องมีตลอด 24 ชั่วโมง

บริการอาหารในห้องพัก (รวมทั้งอาหารว่าง และ เครื่องดื่ม) ต้องมีตลอด 24 ชั่วโมง

บริการขนย้ายสัมภาระ ต้องมีตลอด 24 ชั่วโมง

บริการซักรีด ซักแห้ง จัดให้ได้ตามความต้องการ

พนักงานประจำ จะต้องผ่านการอบรม จะต้องมีประสิทธิภาพ และมีประสบการณ์ พนักงานจะต้องสวมเครื่องแบบที่สะอาด และสวยงาม

พนักงานที่มีหน้าที่ติดต่อกับแขกจะต้องเข้าใจและพูดภาษาอังกฤษได้ พนักงานระดับหัวหน้า จะต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และถ้ามีพนักงานที่พูดภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ได้ด้วย ก็จะเป็นข้อได้เปรียบ

28. แม่บ้าน

งานด้านแม่บ้าน ต้องดำเนินไปตามมาตรฐานสากล

29. น้ำร้อน น้ำเย็น

จะต้องมีระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น ในห้องพักและห้องสุขาสาธารณะ ภายในโรงแรม 24 ชั่วโมง

30. สถานที่เปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

มีบริเวณที่จัดเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดำเนินงานโดยผู้ที่รับอนุญาตตามกฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. การรักษาความปลอดภัย

มีระบบรักษาความปลอดภัย ตลอด 24 ชั่วโมง

32. ตู้เย็น

มีตู้เย็น ขนาดเล็ก ประมาณ 5 คิวบิคฟุต ไว้บริการตามคำขอ

33. ระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน ที่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้า ให้พอสำหรับระบบแสงตามทางเดิน ห้องสาธารณะ ลิฟท์ ห้องเย็น ตู้เย็น และระบบประปา

34. บริการด้านการแพทย์

มีห้องพยาบาล แพทย์และพยาบาลประจำ มีบริการฉุกเฉิน ตลอด 24 ชั่วโมง

35. การป้องกันอัคคีภัย

มีอุปกรณ์ และระบบการป้องกันเพลิงที่ถูกต้อง และเพียงพอ

36. สิ่งอำนวยความสะดวกพิเศษอื่น ๆ

2.4 <u>การดำเนินงานของโรงแรม</u>

บุคคลสำคัญที่ดำเนินงานธุรกิจโรงแรม ประกอบด้วย

1. เจ้าของโรงแรม หรือบริษัทเจ้าของโรงแรมโดยทั่วไป
2. คณะกรรมการโรงแรม (BOARD OF DIRECTOR)
3. ผู้จัดการโรงแรม (GENERAL MANAGER)

1. <u>เจ้าของโรงแรม หรือบริษัทเจ้าของโรงแรมโดยทั่วไป</u>

เจ้าของโรงแรมอาจเป็นบุคคลธรรมดา หรืออาจรวมทุนกันหลาย ๆ คนในรูปของบริษัท ซึ่งตั้งขึ้นโดยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้นมีมูลค่าหุ้นละเท่ากัน ผู้ถือหุ้นเหล่านี้ต่างรับผิดหนี้สินจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ถือ แต่อย่างไรก็ดีหากผู้ถือหุ้นมากคนจะแสดงความจำนงขอรับผิดโดยไม่จำกัดก็ได้ โดยที่ผู้ถือหุ้นนั้น ๆ จะต้องเป็นกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นนี้มีฐานะเป็นเจ้าของโรงแรม ซึ่งโดยหลักเฉพาะแล้ว ผู้ถือหุ้นจะจัดการเหนือใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ ของโรงแรมเพราะถือว่าทุกคนเป็นเจ้าของทรัพย์สินเหล่านั้น แต่เนื่องจากปกติแล้ว บริษัทมักมีหุ้นเป็นจำนวนมากตามไปด้วย การที่จะให้ผู้ถือหุ้นทั้งหมด เข้ามามีส่วนในการจัดการ ย่อมก่อให้เกิดความยุ่งยากและสับสน -

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น ผู้ถือหุ้นทั้งหมดจึงต้องใช้อำนาจของตนผ่านคณะกรรมการบริษัท ด้วยวิธีออกเสียงโดยเริ่มด้วยการออกเสียงแก้ไขระเบียบข้อบังคับ กำหนดแผนงานสำหรับพนักงาน เลือกผู้สอบบัญชี กำหนด - จำนวนเงินปันผล และเรื่องสำคัญบางเรื่อง เพื่อให้กรรมการบริษัทดำเนินการ

ผู้มีสิทธิในการออกเสียงจัดการต่าง ๆ จะต้องเป็นผู้ถือหุ้นชนิด หุ้น "สามัญ" (COMMON STOCK) ซึ่งการออกเสียงนั้นผู้ถือหุ้นจะไปลงคะแนนเสียงด้วยตนเอง หรือออกเสียง โดยการมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงแทนก็ได้ นอกจากนี้ยังมีหุ้นส่วนอีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า " หุ้นส่วนบุริมสิทธิ " (PREFERENCE STOCK) หุ้นส่วนบุริมสิทธินี้ บางเรื่องมีสิทธิมากกว่าหุ้นส่วนสามัญ เช่น การมีสิทธิได้รับทุนคืนก่อนหุ้นสามัญ ในกรณีที่โรงแรมเลิกกิจการและมีสิทธิได้รับแบ่งผลกำไรก่อนพวกหุ้นสามัญ นอกจากนี้ อาจมีสิทธิได้รับเงินปันผลทบ (ACCUMALATIVE PREFERENCE STOCK) กล่าวคือ หากปีใด โรงแรมไม่มีกำไรพอสำหรับจ่ายเงินปันผล ปีต่อไปบริษัทจะจ่ายเงินปันผลเพิ่มเพื่อทดแทนปีที่ไม่ได้รับ หรือโรงแรมอาจระบุไว้ว่าให้หุ้นส่วนบุริมสิทธิ ได้เงินปันผลเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ หากมีกำไรเหลือแบ่งอีก เนื่องจากหุ้นบุริมสิทธิพิเศษกว่าหุ้นสามัญนั้นเอง ผู้ถือหุ้นส่วนบุริมสิทธิ ซึ่งออกเสียงในการจัดการไม่ได้

อนึ่ง เมื่อผู้ถือหุ้นไม่ประสงค์จะเข้าร่วมหุ้นในโรงแรมต่อไป อาจจะนำหุ้นที่ถือไปขายให้บุคคลอื่นต่อไปก็ได้ การเปลี่ยนสิทธิในการถือหุ้นอย่างเสรีเช่นนี้ จึงทำให้โรงแรมที่ก่อตั้งในรูปของบริษัทมีอายุไม่จำกัด

2. คณะกรรมการโรงแรม (BOARD OF DIRECTOR)

กรรมการเป็นคณะบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่ผู้ถือหุ้นเลือกเข้ามาให้จัดการโรงแรม เนื่องจากโรงแรมก่อตั้งในรูปบริษัทเช่นนี้จะมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสิทธิและหน้าที่ แต่ก็ไม่สามารถจะดำเนินการใด ๆ ได้จึงต้องอาศัยคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการแทนในนามของโรงแรม กรรมการของโรงแรมจะมีกี่คนก็ได้ กฎหมายไม่ระบุไว้ แต่โดยหลักเกณฑ์แล้วควรมีอำนาจมากพอ เพื่อจะอาศัยประสบการณ์และความคิดเห็นต่าง ๆ แต่ก็ไม่ควรมากเกินไปจนการทำงานเป็นทีมขาดประสิทธิภาพ จะเห็นว่าในโรงแรมหนึ่ง ๆ นั้นจะต้องพิจารณาอยู่หลายคน ฉนั้น การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ จะต้องกระทำในที่ประชุมคณะกรรมการซึ่งมีประธานกรรมการ (CHAIRMAN OF THE BOARD) เป็นประธาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่ผู้ถือหุ้นเลือกบุคคลใดเป็นกรรมการของโรงแรมหนึ่งนั้น ก็หวังที่จะให้บุคคลนั้นปฏิบัติการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้น ในกรณีอย่างนี้กรรมการจึงถือเสมือนว่าเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการดำเนินงานใด ๆ ของโรงแรม แต่อำนาจนั้นจะต้องอยู่ในขอบเขตของระเบียบข้อบังคับที่ผู้ถือหุ้นจะเป็นผู้กำหนดให้ โดยปกติการดำเนินงานของกรรมการมักจะพยายามรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเป็นสำคัญ แต่ก็ไม่ควรจะรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นมากจนกระทั่งขาดความรับผิดชอบต่อสังคม และพนักงานโรงแรม ด้วยเหตุนี้เอง จึงเห็นได้ว่างานของกรรมการโรงแรมไม่ใช่เรื่องจะกระทำได้ง่ายนัก เนื่องจากจะต้องทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายพอใจทั่วกันนั่นเอง

หน้าที่หลักของกรรมการโดยทั่วไปอาจแยกได้ ดังนี้.-

ก. จัดการนโยบาย และวัตถุประสงค์ ที่สำคัญของโรงแรม ตลอดจนคอยแนะนำและควบคุมพนักงานของบริษัท ให้ดำเนินงานตามนโยบาย และวัตถุประสงค์นั้น

ข. เป็นผู้คัดเลือกผู้บริหารชั้นสูง หรือพนักงานชั้นสูง ตลอดจนกำหนดเงินเดือนและสิ่งตอบแทนต่าง ๆ

ค. ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไป โดยการมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้บริหารชั้นสูง และพนักงานอื่นกระทำแทน

ง. พยายามรักษาระดับกำไรจากการดำเนินงาน และทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้น สังคม และพนักงาน

3. ผู้จัดการโรงแรม (GENERAL MANAGER)

ผู้จัดการโรงแรม คือ บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการในด้านธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจโรงแรมบรรลุถึงผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้จัดการจะต้องเป็นผู้มีความรู้และความชำนาญในการที่จะทำให้งานต่าง ๆ ของธุรกิจโรงแรม ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดใหญ่สำเร็จไปด้วยดี แต่เนื่องจากผู้จัดการไม่สามารถจะทำงานทุกอย่างให้สำเร็จได้โดยลำพังผู้เดียว จึงจำเป็นจะต้องมีผู้อื่นเข้ามาช่วยเหลือ การที่จะให้ผู้อื่นช่วยทำงานแทนนี้ จำเป็นอยู่เองที่ผู้จัดการจะต้องปฏิบัติดังนี้

ก. จัดแบ่งงานให้ทุกคนทำเป็นกิจลักษณะ

ข. กำหนดหรือแนะนำวิธีการทำงานของแต่ละคน

ค. ควบคุมเพื่อให้แน่ใจว่างานที่มอบหมายให้ทำนั้น จะสำเร็จตรงตามความต้องการหรือไม่

ง. คอยกระตุ้นและชักจูงให้แต่ละคนทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร และมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในโรงแรมที่มีขนาดใหญ่ ผู้จัดการผู้เดียวย่อมมีงานล้นมือไม่อาจทำผู้เดียวได้ จำเป็นจะต้องมีผู้ช่วยอีกคนหนึ่ง หรือหลายคนซึ่งแล้วแต่จะเรียกชื่อต่างกัน เช่น ผู้จัดการร้านทั่วไป (GENERAL MANAGER) ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบริหาร (EXECUTIVE ASSISTANT MANAGER) โดยแบ่งสายงานกันออกไป ตัวอย่างเช่น คนหนึ่งคุมงานในแผนกต้อนรับ แผนกแม่บ้าน แผนกบัญชี แผนกช่าง ฯลฯ อีกคนหนึ่งคุมงานทางแผนกอาหาร แผนกเครื่องดื่ม แผนกจัดซื้อ แผนกขาย ดังนี้ เป็นต้น - ผู้ช่วยผู้จัดการทุกคนขึ้นตรงต่อผู้จัดการ

2.5 องค์ประกอบของโรงแรม

โครงสร้างของโรงแรม (HOTEL STRUCIURE)

ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่ดำเนินการตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ต่อวัน และ 7 วัน ต่อสัปดาห์ไม่มีวันหยุด จึงต้องมีผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ บุคคลเหล่านี้จะต้องได้รับการฝึกอบรมดูแลเอาใจใส่ ให้มีมาตรฐานการบริการ (STANDARD OF SERVICE) จึงต้องมีการร่วมมือกันระหว่างพนักงานในแผนกต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงแรมเป็นไปโดยมีประสิทธิภาคสูงสุด ทุกโรงแรมจึงต้องจัดให้มีโครงสร้าง (STRUCIURE)

โครงสร้าง (STRUCIURE) ประกอบด้วย

1. สายงานหรือแผนผังองค์การลำดับการบังคับบัญชา

(CHAIN OF COMMAND or ORGANIZATION CHART)

รายละเอียดในการจัดการนั้นแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับขนาดและมาตรฐานของโรงแรมนั้น ๆ เช่นโรงแรมเล็กอาจมีพนักงานเพียง 200-300 คน ส่วนโรงแรมขนาดใหญ่อาจมีพนักงานมากกว่า 1,000 คน เป็นต้น ถ้าหากจะปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ก็จำเป็นจะต้องจัดโครงสร้างแบ่งลำดับการบังคับบัญชาให้แผนกต่าง ๆ รับผิดชอบงานเฉพาะด้าน เพื่อให้กิจการดำเนินไปด้วยดีไม่มีการทำงานซ้ำซ้อน หรือปะปนกัน ตามนโยบายและระบบที่วางไว้

2. นโยบายและระบบ

(POLICIES AND SYSTEM)

การสร้างนโยบายหรือการกำหนดนโยบาย และระบบในกิจการโรงแรม ซึ่งมีเจ้าของคนเดียวหรือโรงแรมขนาดเล็ก ส่วนมากเจ้าของหรือผู้ลงทุน จะมอบอำนาจให้กับผู้จัดการทั่วไป แต่บรรษัทธุรกิจโรงแรมนานาชาติ ซึ่งมีโรงแรมในเครือตั้งอยู่หลายท้องถิ่น และหลายประเทศ มีผู้ร่วมลงทุนหลายฝ่าย การกำหนดนโยบายหลัก (MAIN POLICIES) และระบบการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่อมมาจากสำนักงานใหญ่ (HEAD OFFICE) ซึ่งเป็นสำนักบริหารส่วนกลาง เพื่อให้โรงแรมในเครือมีนโยบายและระบบมาตรฐานและแนวทางเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและควบคุม อย่างไรก็ดีโรงแรมในเครือก็จะมีปัญหารายละเอียดแตกต่างกัน โดยเฉพาะกฎหมายท้องถิ่น - ประเพณี สหภาพแรงงาน ฯลฯ ฉนั้น สำนักงานใหญ่จะต้องร่วมมือกับผู้จัดการทั่วไป ในการกำหนดนโยบายหลักและระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ ไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติกับผู้บริหารและพนักงานทั่วไป สรุปก็คือ สำนักงานใหญ่กำหนดนโยบายหลักให้ แต่ผู้จัดการทั่วไปมีอำนาจจัดการในเรื่องรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งแตกต่างกันไปนั่นเอง

นโยบายหลักและระบบของโรงแรม มีดังนี้.-

1. แรงงาน (LABOUR)
2. อัตราค่าบริการ (RATE STRUCTURE)
3. การจัดซื้อ (PURCHASING)
4. การประกันภัย (INSURANCE)
5. การโฆษณา (ADVERTISING)
6. การบัญชี (ACCOUNTING)
7. สินเชื่อ (CREDIT)

1. แรงงาน (LABOUR)

เมื่อเปิดกิจการโรงแรม ค่าใช้จ่ายที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ งบประมาณสำหรับการจ้างแรงงาน ฉนั้น จะต้องกำหนดนโยบายการว่าจ้าง กำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ของพนักงาน จำนวนพนักงาน และมาตรฐานของพนักงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดการธุรกิจนั้น ๆ นโยบายการจ้างงาน จะต้องมีหลักการพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น เงินเดือน ผลประโยชน์พิเศษ การให้สวัสดิการทางสังคม สุภาพ เงินประกัน เบี้ยบำนาญ ตลอดไปจนถึงรางวัลสำหรับพนักงานดีเด่น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะมีการยืดหยุ่นไปตามลักษณะของโรงแรมต่าง ๆ

สำหรับตำแหน่งสำคัญ ๆ เช่น ผู้จัดการทั่วไป (GENERAL MANAGER) ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี (CONTROLLER) ก็อาจจะกำหนดได้โดยสำนักงานใหญ่เมื่อได้สัมภาษณ์และพิจารณาถึงความสามารถของบุคคลเหล่านั้นแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอัตราเงินเดือนของพนักงานระดับหัวหน้าแผนกอื่น ๆ และพนักงานทั่วไป ก็อาจจะกำหนดมาตรฐานชั้นเงินเดือน (SALARY SCALE) โดยมีความยืดหยุ่น พิจารณาจากความสามารถตลอดจนประสบการณ์

สำหรับพนักงานที่รับเข้ามาโดยขาดความชำนาญในหน้าที่ ซึ่งส่วนใหญ่ คือ พนักงานในท้องถิ่นนั้น การกำหนดอัตราเงินเดือนจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ โดยเฉพาะกฎหมายกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตลอดจนกฎหมายภาษี และความเป็นไปได้ในการหาแรงงานในท้องถิ่นนั้น

2. อัตราค่าบริการ (RATE STRUCTURE)

โรงแรมที่เปิดใหม่จะต้องมีการกำหนดอัตราค่าห้องพักไว้ก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน โดยพิจารณาตั้งแต่ขั้นตอนการก่อสร้างวัสดุที่ใช้ก่อสร้าง ชนิดของโรงแรม อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดไปจนถึงประเภทของแขกที่คาดว่าจะมาพัก สรุปก็คือ การประเมินค่าของธุรกิจที่ลงทุนกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับกำหนดออกมาเป็นอัตราค่าบริการของโรงแรมนั้นเอง (อัตราห้องพัก-และอัตราการบริการอื่น ๆ ด้วย เช่น อาหาร เครื่องดื่ม ฯลฯ) อัตราค่าบริการของโรงแรมอื่นในท้องถิ่นก็จะต้องนำมาพิจารณาเปรียบเทียบด้วย

การกำหนดอัตราค่าบริการของโรงแรมนั้น อาจจะทำได้โดยการเสนอของผู้จัดการทั่วไป และได้รับความยินยอมจากสำนักงานใหญ่ หรืออาจเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานใหญ่และมีผู้จัดการทั่วไปของโรงแรม เป็นผู้ช่วยเหลือก็ได้ โดย SUBSEQUENT CHANGES ผู้จัดการใหญ่จะเป็นผู้กำหนด โดยอาศัยความรู้ ความยินยอมจากที่ปรึกษาของสำนักงานใหญ่ อย่างไรก็ดีวิธีการเหล่านี้ก็อาจจะมีรายละเอียดปลีกย่อย ในการกำหนดแตกต่างไปได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับ-โครงสร้างและลักษณะอำนาจการบริหารของโรงแรมนั้น ๆ เพื่อให้มีผลตอบแทนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. การจัดซื้อ (PURCHASING)

โรงแรมลักษณะในเครือ (CHAIN HOTELS) บางแห่งอาจจะมีแผนกจัดซื้อกลาง (CENTRAL PURCHASING DEPARTMENT) แต่บางแห่งมีลักษณะแตกต่างไป เช่น โรงแรมในเครือ SHERATON จะจัดหน่วยงานแยกเฉพาะ (A SEPERATE CORPORATION) ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดซื้อทุกอย่างแล้ว จึงมาขายต่อให้กับโรงแรมสาขาแต่ละแห่ง โดยมีเครื่องหมายของเครือตนติดไว้ที่วัสดุทุกชิ้น สำหรับการจัดซื้ออาหาร และเครื่องดื่มนั้น มักจะไม่มีแผนกจัดซื้อกลาง ยกเว้นแต่ว่าเครือโรงแรมนั้น จัดตั้งโรงแรมสาขามากกว่า 1 แห่ง ในเมืองเดียวกัน เพราะว่าการเก็บอาหารไว้ที่ส่วนกลางแล้วต้องห่อใหม่ จัดส่งไปตามสาขาอีกทีหนึ่งนั้น ย่อมจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเครื่องดื่มมีลักษณะเฉพาะไปตามกฎหมาย หรือการอนุญาตในท้องถิ่นหรือแต่ละประเทศที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปจะจัดซื้อกับผู้ผลิตโดยตรง หรือพ่อค้าขายส่ง โรงแรมจะต้องพยายามจัดหาเครื่องดื่มทุกชนิดไว้ เช่น บรั่นดีก็ต้องมีหลายตรา ถ้าลูกค้าสั่งโดยไม่เจาะจงตราใด ก็เป็นที่รู้กันว่าจะต้องเสิร์ฟตราที่ทางโรงแรมจัดซื้อมาในราคาที่ถูกที่สุดนั่นเอง (POURING BRAND)

โดยสรุปแล้วมีเหตุผลใหญ่ 2 ข้อ ในการจัดตั้งแผนกจัดซื้อกลางขึ้น คือ

1. ในด้านการเงินย่อมจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะว่าการซื้อจำนวนมากย่อมได้ราคาต่ำ หรือสินค้าบางประเภท เช่น เครื่องตกแต่ง พรม, ผ้าม่าน, ผ้าปูที่นอน, เครื่องแก้ว ฯลฯ อาจจะติดต่อได้กับโรงงานผลิตโดยตรง ซึ่งย่อมได้สินค้าตามที่ต้องการและราคาถูกอย่างแน่นอน

2. เป็นเหตุผลด้านการควบคุมดูแลคุณภาพของสินค้า ฝ่ายบริการจัดซื้อย่อมสามารถคัดเลือกมาตรฐานของสินค้าให้ดี และเท่าเทียมกันในทุกโรงแรมที่อยู่ในเครือได้

4. <u>การประกันภัย (INSURANCE)</u>

การประกันภัยของโรงแรม ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับการจัดซื้อสินค้าอื่น ๆ คือต้องมีหน่วยงานกลาง เพื่อให้โรงแรมในเครือมีมาตรฐานและสะดวกกับการควบคุมการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อประกันภัยของโรงแรมนั้นมักจะขึ้นกับสำนักงานบริหารส่วนกลาง เพื่อที่จะมีการเจรจาจกลงให้อัตราเบี้ยประกันถูกลง

5. <u>การโฆษณา (ADVERTISING)</u>

โรงแรมในลักษณะเครือโดยทั่วไป จะมีการโฆษณาร่วมกันในเครือของตน เช่น HILTON , SHERATON, HOLIDAY INN ฯลฯ เป็นการสร้างชื่อให้ติดอยู่กับประชาชนโดยทั่วไป การโฆษณาในลักษณะเช่นนี้ มีแนวความคิดที่ว่าคนเดินทางท่องเที่ยว มักชอบพักแรมในโรงแรมที่มีชื่อเสียงคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะห้องพัก อาหาร และเครื่องดื่ม ไม่ต่างจากสิ่งที่เคยได้รู้จักมาก่อนแล้ว เพราะฉนั้น วิธีการจัดตั้งชื่อของเครือให้อยู่ในความทรงจำของคนทั่วไป จึงสามารถที่จะชักจูงหรือช่วยในการขยายบริการของโรงแรมในเครือนั้น ๆ เช่น ชาวอเมริกาจะรู้จักโรงแรมในเครือ INTER-CONTINENTAL เมื่อมาเที่ยวเมืองไทย รู้ว่ามีโรงแรมในเครือนี้ ก็อาจจะอยากมาพักด้วยเช่นกัน จากแนวความคิดนี้จึงมีการจัดแผนกโฆษณาส่วนกลางของโรงแรมในเครือขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไรก็ตาม ความจำเป็นในการโฆษณาชื่อของโรงแรมตามท้องถิ่นต่าง ๆ ก็ยังคงมีอยู่ ไม่เพียงแต่จะในด้านการโฆษณาเกี่ยวกับการจัดเลี้ยง ภัตตาคาร หรือบาร์ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการขายห้องพักของโรงแรมในท้องถิ่นนั้นด้วย เพราะฉนั้น โรงแรมสาขาในเครือแต่ละแห่งจึงต้องมีงบประมาณด้านการโฆษณาของตนเองด้วย

ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาในระดับสากล หรือโฆษณาในระดับท้องถิ่น สิ่งที่สำคัญที่จะต้องให้คนทั่วไปรู้จักและมีทัศนคติที่ดีต่อโรงแรม ถ้าพิจารณาในแง่ของโรงแรมแต่ละท้องถิ่น บุคคลที่จะมีส่วนสำคัญในการสร้างภาพเอกของโรงแรมก็คือ ผู้จัดการทั่วไป ซึ่งสามารถจะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ ๆ ในท้องถิ่นนั้น ไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง บุคคลที่มีอิทธิพลตลอดไปจนถึงองค์การกุศลต่าง ๆ ด้วยการโฆษณาจำเป็นจะต้องมีความริเริ่มใหม่ ๆ และให้สอดคล้องไปกับขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

6. การบัญชี (ACCOUNTING)

การบัญชีเป็นแผนกที่สำคัญมากในธุรกิจทุกประเภทรวมทั้งกิจการโรงแรม ทุก ๆ โรงแรมจำเป็นต้องมีการจัดทำบัญชี รวบรวมสถิติ เก็บตัวเลขให้เป็นระบบ เพื่อการตรวจสอบและเพื่อการวางแผนล่วงหน้า ระบบการบัญชีจะช่วยเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ได้

บุคคลที่สำคัญมากในการบัญชีของโรงแรมก็คือ ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี (CONTROLLER) ซึ่งถือว่าเป็นสมาชิกสำคัญของผู้บริหารคนหนึ่ง ขึ้นตรงต่อผู้จัดการใหญ่และคณะบริหารส่วนกลาง

ระบบการบัญชีโรงแรมปัจจุบัน โรงแรมในเครือบรรษัทธุรกิจ โรงแรมนานาชาติทั่วโลกที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกา ใช้ระบบ

ของ

7. สินเชื่อ (CREDIT)

โรงแรมในเครือทุกแห่ง จะมีนโยบายหลักร่วมกันในการรับสินเชื่อ ยกเว้นการรับบัตรสินเชื่อของชาตินั้นต้องยืดหยุ่นได้ตามธรรมเนียมปฏิบัติที่ใช้อยู่ ทางโรงแรมจะต้องตรวจสอบบริษัทผู้เสนอบัตรสินเชื่อนั้นก่อนที่จะรับมาใช้กับโรงแรมของตน สำหรับสินเชื่อกับ TRAVEL AGENTS และลูกค้าอื่น ๆ โดยปกติระยะเวลาของการชำระหนี้มักจะเป็นรายเดือน แต่ก็อาจจะมีการตกลงกันเป็นพิเศษได้ สำหรับโรงแรมลักษณะในเครือก็จะมีการตกลงนโยบายรวมของด้านสินเชื่อ เพื่อนำมาใช้กับโรงแรมในเครือของตนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนักงานและฝ่ายหรือแผนกที่สำคัญ

(STAFF AND MAJOR DEPARTMENTS)

โรงแรมมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรม ไม่สามารถที่จะบริหารและดำเนินการไปได้โดยคนเพียงคนเดียว จำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ต่าง ๆ กัน ร่วมมือกันดำเนินการให้ไปสู่ความสำเร็จ สำหรับการบริหารโรงแรมในปัจจุบันเราอาจแบ่งประเภท ดังนี้.-

พนักงานของโรงแรมแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับผู้กำหนดนโยบายและผู้ควบคุมนโยบายไปปฏิบัติ คือ ผู้จัดการทั่วไป และระดับหัวหน้าฝ่ายหรือแผนกต่าง ๆ

(GENERAL MANAGER AND DEPARTMENT HEADS)

2. ระดับรองและผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายหรือแผนก

(SUB AND ASSISTANT DEPARTMENT HEADS)

3. ระดับหัวหน้างาน

(SUPERVISOR)

4. พนักงานปฏิบัติงานทั่วไป

(GENERAL STAFF)

ฝ่ายหรือแผนกที่สำคัญของโรงแรมอาจแบ่งได้ 6 ฝ่าย หรือแผนก คือ

1. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)
2. ฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION)
3. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)

4. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)
5. ฝ่ายบุคคล (PERSONNEL DEPARTMENT)
6. ฝ่ายช่าง (ENGINEERING DEPARTMENT)

นอกจากนั้นก็ยังมีแผนกอื่น ๆ อีก คือ

แผนกประชาสัมพันธ์

(PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT)

แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)

แผนกวิจัยการปฏิบัติงาน (OPERATION ANALYSIS)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 การแบ่งหน่วยงานของโรงแรมโดยทั่วไป

การแบ่งหน่วยงานของโรงแรม ตามลักษณะการดำเนินงานสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT)
2. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)
3. ฝ่ายห้องพัก (ROOM DIVISION)
4. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE DEPARTMENT)
5. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)
6. ฝ่ายบุคคล (PERSONNEL DEPARTMENT)
7. แผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT)
8. แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)

1. ฝ่ายบริหาร (MANAGEMENT)

ก. ผู้จัดการทั่วไป (GENERAL MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านของโรงแรมบริหาร และควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ต้องทำหน้าที่เสมือนผู้จัดการทุกแผนก รับผิดชอบการปฏิบัติงานของพนักงานโรงแรมทั้งหมด ขณะเดียวกันประสานงานด้านต่าง ๆ ให้ดำเนินไปโดยสอดคล้องและราบรื่น เพื่อยังประโยชน์และผลกำไรให้แก่โรงแรมมากที่สุด ผู้จัดการทั่วไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของโรงแรมในสายตาของสาธารณชน

ข. ผู้จัดการรองหรือผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป

(MANAGER , RESIDENT MANAGER or EXECUTIVE ASSISTANT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ตรวจตราผลการดำเนินงานประจำวันของแผนก - ต่าง ๆ โดยการปรึกษาหารือกับหัวหน้าแผนก หรือผู้ช่วยถึงวิธีการและหลักปฏิบัติใหม่ ๆ ในการทำงานตลอดจนให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ในเรื่องนั้น ประชุมปรึกษาหารือและแนะนำฝ่ายบริหารหรือหัวหน้าแผนกในเรื่องแนวโน้มของธุรกิจ ซึ่งได้มาจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับโรงแรมอื่นบริษัทนำเที่ยว สายการบินหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องเป็นต้น และพยายามอย่างที่สุดในการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนกต่าง ๆ ของโรงแรม ปฏิบัติงานตามที่ที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช. พนักงานควบคุมต้นทุนอาหาร และ เครื่องดื่ม

(F & B CONTROLLER CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ บันทึกรายงานปริมาณและราคาต้นทุน ตามความเป็นจริงในการซื้ออาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนที่แจกจ่ายไปเพื่อการขาย

ฌ. ผู้รักษาคลังพัสดุ (STORE KEEPER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ดูแลคลังพัสดุอาหาร และ เครื่องดื่ม F& B STORE) คลังพัสดุทั่วไป (GENERAL STORE) และรับผิดชอบของทั้งหมดที่เข้าเก็บในคลังพัสดุ (STORE) โดยลงบัญชีของนำเข้า

ญ. เสมียนรับของ (RECEIVING CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ตรวจสอบรายการสินค้าที่มาถึงว่าถูกต้องตามที่สั่งและรับของนั้น

ฎ. ผู้จ่ายเงินเดือน (PAYMASTER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ กำกับดูแลบันทึกที่เกี่ยวกับเงินเดือนเก็บรักษาบันทึกเงินเดือนต่าง ๆ ให้เหมาะสม เตรียมการเรื่องการจ่ายเงินเดือน และจ่ายถูกต้องตามเวลาที่กำหนด เตรียมบันทึกรายงานเงินเดือนที่จ่ายแล้ว

ฏ. แคชเชียร์ใหญ่ (GENERAL CASHIER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รวบรวมยอดเงินฝากประจำวัน และจัดทำบัญชีเงินสดรายวัน รวมทั้งเงินสดในมือ (CASH IN HAND)

ฐ. ผู้ควบคุมบัญชีเจ้าหนี้

(ACCOUNTS PAYABLE SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ จัดวิธีการและเตรียมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย ตรวจสอบวิธีการและระยะเวลาในการจ่ายเงินของโรงแรมทั้งหมด เตรียมการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนที่แน่นอน

ฑ. ผู้ควบคุมบัญชีลูกหนี้

(ACCOUNTING RECEIVABLE SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำและเก็บรักษาบันทึกรายรับต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เก็บยอดบัญชีลูกหนี้ของลูกค้ารวมทั้งบัญชีของพนักงานโรงแรม ดูแลให้ได้รับเงินจากลูกหนี้ตรงตามกำหนดเวลาตามบัญชีลูกหนี้และใบเรียกเก็บเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ฝ่ายบัญชี (ACCOUNTING DEPARTMENT)

ก. ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี (CONTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมการบันทึกรายงานบัญชีทุกประเภท ตลอดจนทรัพย์สินทั้งหลายทั้งปวงของโรงแรม บริหารงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเงินการบัญชี ในฝ่ายควบคุมกำกับดูแลกระแสเงินสด (CASH FLOW) และทรัพย์สินอื่น ๆ ของโรงแรม

ข. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี

(ASSISTANT CONTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี ในด้านงานฝ่ายการเงินและการบัญชีทั้งหมด รับผิดชอบงานบัญชีโดยดูแลให้พนักงานทำงาน - อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. ผู้จัดการสินเชื่อ (CREDIT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ กำกับดูแลรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับสินเชื่อ และการเก็บเงิน (COLLECTION) ทั้งหมด

ง. ผู้ตรวจสอบรายได้ (INCOME AUDITOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ตรวจสอบให้แน่ใจว่า รายได้ประจำวันเป็นไปอย่างถูกต้อง ตรวจงานของพนักงานตรวจสอบภาคกลางคืน (NIGHT AUDITOR) หัวหน้าตรวจสอบ (HEAD CHECKER) และพนักงานเก็บเงินสด อาหาร และ เครื่องดื่ม (F&B CASHIER) รวมทั้งจัดทำรายงานต่าง ๆ ที่มีผลต่อรายได้ให้สมบูรณ์

จ. หัวหน้าตรวจสอบ (HEAD CHECKER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ฝึกอบรมและกำกับดูแลพนักงานเก็บเงิน อาหาร และ เครื่องดื่มทั้งหมด (F&B CASHIER) หรือบางกรณีก็อาจตรวจสอบดูแลแคลเชียร์ส่วนหน้าด้วย

ฉ. พนักงานเก็บเงินส่วนหน้า (FRONT OFFICE CASHIER) ไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ รับชำระบัญชีค่าห้องพักและอื่น ๆ ทั้งที่เป็นเงินสด บัตรเครดิตต่าง ๆ (CREDIT CARDS) หรือลงบัญชีลูกหนี้ (BY CHARGE)

ช. ผู้ควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม (F&B CONTROLLER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมต้นทุนการขายอาหารและ เครื่องดื่ม รวมทั้งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนอาหาร และ เครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION)

ก. ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก (ROOMS DIVISION MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานและควบคุมการปฏิบัติงาน วันต่อวัน ของทุกแผนกที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายห้องพัก

ข. ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า (FRONT OFFICE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ กำกับดูแลและประสานงานทั้งหมดของแผนก บริการส่วนหน้า

ค. ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า

(ASSISTANT FRONT OFFICE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า ควบคุมดูแลในเรื่องรายละเอียดของงาน และวิธีการทำงานให้แก่ผู้ช่วยผู้จัดการและพนักงานอาคันตุกะ สัมพันธ์ รับผิดชอบงานของแผนกบริการส่วนหน้าทั้งหมดในกรณีที่ผู้จัดการแผนกบริการส่วนหน้า ไม่อยู่ในโรงแรม

ง. ผู้ช่วยผู้จัดการ "ล็อบบี้"

(ASSISTANT "LOBBY" MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นตัวแทนของฝ่ายบริหาร เพื่อรับผิดชอบงานในส่วนสำคัญซึ่งต้องติดต่อสัมพันธ์กับลูกค้า

จ. พนักงานอาคันตุกะสัมพันธ์

(GUEST RELATIONS OFFICER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้การต้อนรับและดูแลเอาใจใส่ลูกค้าสำคัญของโรงแรม

ฉ. หัวหน้าเสมียนห้องพัก (CHIEF ROOM CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลการฝึกอบรมเสมียนห้องพัก (ROOM CLERKS) และพนักงานให้ข่าวสาร (INFORMATION CLERKS) รับผิดชอบบริเวณเคาน์เตอร์ต้อนรับและพนักงาน

ช. หัวหน้าพนักงานยกสัมภาระ (BELL CAPTAIN)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ดำเนินงานเรื่องการบริการขนสัมภาระ โดยควบคุมดูแลพนักงานยกกระเป๋า (DOORMAN) และ พนักงานเปิดประตู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช. ผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก (RESERVATIONS MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานกับผู้ช่วยผู้จัดการ (ASST. "LOBBY" MANAGER) ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์และฝ่ายขาย ควบคุมดูแลการดำเนินงานแผนกรับจองห้องพัก

ฌ. ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก

(ASSISTANT RESERVATIONS MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานตามที่ผู้จัดการแผนกรับจองห้องพัก-มอบหมาย รับผิดชอบงานในแผนกรับจองทั้งหมด เมื่อผู้จัดการแผนกรับจองห้องพักไม่อยู่ หรือลา

ญ. เสมียนรับจอง (RESERVATIONS CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับและยืนยันการจองห้องพักของลูกค้า รวมทั้งทำรายงานประจำวัน

ฎ. ผู้จัดการแผนกบริการทัวร์ (TOUR SERVICE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ บริหารงานในแผนก ติดต่อสอบถามโต้ตอบจดหมาย ทำบันทึกรายละเอียดและรายงานเรื่องคณะนักท่องเที่ยวที่กำลังจะมา (INCOMING) กำลังพักอยู่ (STAYING) และกำลังจะกลับ (ONGOING) ควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานบริการทัวร์ (TOUR CO-ORDINATOR) และพนักงานบริการเจ้าหน้าที่สายการบินต่าง ๆ (CREW CO-ORDINATOR) ถ้ามีเจ้าหน้าที่สายการบินพักอยู่เป็นประจำ

ฏ. ผู้ประสานงานทัวร์ (TOUR CO-ORDINATOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานงานกับหัวหน้าทัวร์และคณะทัวร์ เพื่อให้เกิดความราบรื่นเมื่อคณะทัวร์จะเข้าพักหรือออกไป

ฐ. ผู้จัดการศูนย์บริการธุรกิจ (BUSINESS CENIRE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลศูนย์บริการ และงานเลขานุการ (SECRETARIAL WORK) สำหรับลูกค้าของโรงแรมที่เป็นนักธุรกิจ หรือบุคคลสำคัญ

ฑ. ผู้จัดการภาคกลางคืน (NIGHT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ผู้จัดการในเวลากลางคืน และรับผิดชอบดำเนินงานของโรงแรมทั้งหมดในเวลากลางคืน

ฒ. หัวหน้าพนักงานโทรศัพท์ (TELEPHONE SUPERVISOR)

หน้าที่และความรับผิดชอบ บริหารและปฏิบัติงานด้านแผงควบคุมโทรศัพท์ของโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฌ. หัวหน้ารักษาความปลอดภัย (CHIEF SECURITY OFFICER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ บริหารและปฏิบัติงานในด้านการรักษาความปลอดภัยของแผนก เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะพึงมีต่อบุคคลและทรัพย์สิน ภายในโรงแรมและของโรงแรม

ญ. ผู้ช่วยหัวหน้ารักษาความปลอดภัย

(ASSISTANT CHIEF SECURITY OFFICER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือหัวหน้ารักษาความปลอดภัย ในการกำกับดูแลและประสานงานการปฏิบัติของแผนก

ฎ. ผู้ควบคุมยาม (SECURITY GUARD SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมภารกิจทั้งปวงของยามรักษาความปลอดภัย เพื่อความปลอดภัยของบุคคลและทรัพย์สินภายในอาณาเขตของโรงแรม

ฏ. ยามรักษาความปลอดภัย " ผู้รักษาเวลา "

(SECURITY GUARD " TIMEKEEPER "

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการรักษาเวลาทำงานกับฝ่ายบุคคล

ฐ. ยามรักษาความปลอดภัย " ที่จอดรถ "

(SECURITY GUARD "PARKING LOT"

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบลานและ หรือที่จอดรถ ตลอดจนความปลอดภัยของยานพาหนะทั้งหมดที่จอดอยู่ และความปลอดภัยต่อทรัพย์สินของโรงแรม

ฑ. ยามรักษาความปลอดภัย " เวรตรวจ "

(SECURITY GUARD "PATROL"

หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสานการปฏิบัติงานกับผู้ช่วยผู้จัดการแผนก ยกสัมภาระ แผนกแม่บ้าน หรืองานอื่นที่เกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งบุคคล และทรัพย์สินภายในอาณาเขตของโรงแรม

ฒ. ผู้จัดการแผนกซักรีด (LAUNDRY MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ บริหารงานซักรีดทั้งที่เป็นของลูกค้าเครื่องแบบพนักงานและของที่ใช้ในโรงแรม

ณ. หัวหน้าแผนกแม่บ้าน (EXECUTIVE HOUSEKEEPER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบงานในแผนกแม่บ้านทั้งหมดทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป. เสมียนงานแม่บ้าน (HOUSEKEEPER CLERK)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ทำงานด้านธุรกิจ งานบัญชี และพิมพ์งานให้แก่แผนกแม่บ้าน

ผ. พนักงานทำความสะอาดห้องพัก

(ROOM ATTENDANT, ROOM MAID, ROOM BOY)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ทำความสะอาดห้องพัก (ประมาณ 14 ห้องนอน)

4. ฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (FOOD AND BEVERAGE MANAGER)

ก. ผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

(FOOD AND BEVERAGE MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบการปฏิบัติงานทั้งหมดทุกแผนกในฝ่ายและประสานงานกับหน่วยต่าง ๆ ทุกหน่วยในแผนกต่าง ๆ (VARIOUS F&B DEPARIMENT)

ข. หัวหน้าพ่อครัว (EXECUTIVE CHIEF)

หน้าที่ความรับผิดชอบ กำกับดูแลประสานงานทั้งหมดที่เกี่ยวกับการผลิตอาหาร ควบคุมการปฏิบัติงานโดยผ่านสายงานทางผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว และพ่อครัว

ค. ผู้ช่วยหัวหน้าพ่อครัว

(EXECUTIVE SOUS CHIEF OR SOUS CHIEF)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่องานในครัวทุกอย่าง ในกรณีที่หัวหน้าพ่อครัวไม่อยู่ จัดทำตารางการทำงานประจำวัน และบริหารงานประจำวัน และบริหารงานด้านค่าจ้างแผนกครัว โดยอยู่ในการดูแลของหัวหน้าพ่อครัว

ง. ผู้จัดการแผนกภัตตาคาร (RESTAURANT MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม ทั้งหมดในห้องอาหารต่าง ๆ รวมทั้งงานด้านบริการทั้งในห้องอาหาร คลับ ของโรงแรม บาร์ และห้องโถง - สำหรับพักผ่อนต่าง ๆ (LOUNGES)

จ. ผู้จัดการแผนกจัดเลี้ยง (BANQUET MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวกับบริการอาหารและเครื่องดื่มในการจัดงานเลี้ยง งานสังคมหรือพิธีการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงแรมหรือนอกโรงแรม รวมทั้งการติดต่อกับลูกค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ. ผู้ช่วยผู้จัดการแผนกจัดเลี้ยง

(ASSISTANT BANQUET MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำแผนรายละเอียดในการเตรียมงานและควบคุมการบริการอาหาร และเครื่องดื่มในการจัดเลี้ยงทั้งภายในโรงแรม และภายนอกโรงแรม

ช. ตัวแทนขายการจัดเลี้ยง

(BANQUET SALES REPRESENTATIVE)

หน้าที่ความรับผิดชอบ รับผิดชอบเรื่องการขาย การจัดเลี้ยง รวมทั้งบริการอาหารและเครื่องดื่ม โดยติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่าง ๆ ให้มาใช้บริการจัดเลี้ยงของโรงแรม และจะต้องมีความรู้ในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของโรงแรม การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การจัดงานในและนอกโรงแรม

ซ. ผู้จัดการคอฟฟี่ช็อป (COFFEE SHOP MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานทุกด้านของร้านดำเนินไปด้วยดี โดยเฉพาะงานด้านบริการต้องให้เป็นที่พอใจของลูกค้า และเจ้าหน้าที่บริหาร ทั้งนี้โดยดูแลกิปกัน พนักงานต้อนรับหญิง พนักงานเสริฟชายหญิง รวมทั้งพนักงานขายเบเกอรี่ด้วย

ฌ. ผู้ควบคุมคอฟฟี่ช็อป (COFFEE SHOP SUPERVISOR)

หน้าที่ความรับผิดชอบ ควบคุมการบริการในส่วนที่รับผิดชอบ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย นอกเหนือไปจากการฝึกอบรมพนักงานในความรับผิดชอบ ให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรับผิดชอบพนักงานบริการ ชาย-หญิง พนักงานเก็บกวาดโต๊ะที่อยู่ในที่ที่รับผิดชอบภายใน

ญ. พนักงานบริการ ชาย-หญิง

(COFFEE SHOP WAITER/WAITRESS)

หน้าที่และความรับผิดชอบ รับคำสั่งและบริการลูกค้าอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

ฎ. ผู้ช่วยพนักงานบริการประจำคอฟฟี่ช็อป

(COFFEE SHOP BUSBOY)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือ แก่พนักงานบริการในทุกภารกิจของการบริการ ทั้งก่อนในระหว่างและหลังการเสริฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฏ. หัวหน้าพนักงานบริการห้องพัก

(ROOM SERVICE SUPERVISOR)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทั้งหมดในการบริการห้องพักในโรงแรม

ฐ. ผู้ช่วยหัวหน้าพนักงานบริการห้องพัก

(ASSISTANT ROOM SERVICE SUPERVISOR)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลกิจการบริการในห้องพัก ระหว่างกะงานบ่าย

ฑ. กัปตันบริการห้องพัก (ROOM SERVICE CAPTAIN)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ปฏิบัติหน้าที่ของหัวหน้าหรือผู้ช่วยหัวหน้า - พนักงานบริการห้องพัก หรือพนักงานรับคำสั่งทางโทรศัพท์ ในกรณี ที่บุคคลเหล่านั้นไม่อยู่หรือมีภารกิจอื่น

ฒ. พนักงานรับคำสั่งบริการห้องพัก

(ROOM SERVICE ORDER TAKER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ รับโทรศัพท์ที่สั่งโดยแขกซึ่งต้องการให้บริการในห้องพัก

ณ. พนักงานบริการห้องพัก (ROOM SERVICE WAITER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ บริการอาหารและเครื่องดื่มให้แขกในห้องพักตามคำสั่งของแขก

ด. ผู้จัดการแผนกเครื่องดื่ม (BAR MANAGER)

หน้าที่ความรับผิดชอบ เตรียมเครื่องดื่มต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงแรม ตลอดจนการบริการในบาร์ คอคเทลเลานจ์ และการจัดเลี้ยง

ต. หัวหน้าบาร์เทนเดอร์ (HEAD BARTENDER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเตรียมและการบริการอาหาร และเครื่องดื่ม ในบริเวณบาร์ตามที่ต่าง ๆ ในโรงแรม

ถ. ผู้ช่วยหัวหน้าบาร์เทนเดอร์

(ASSISTANT HEAD BARTENDER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ประสานงานและควบคุมดูแลการเตรียมเครื่องดื่มและการบริการบาร์ต่าง ๆ ภายในโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท. บาร์เทนเดอร์ (BARTENDER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ รับผิดชอบงานทุกอย่างประจำบาร์ตามที่ได้รับมอบหมาย

ธ. ผู้ช่วยบาร์เทนเดอร์ (ASSISTANT BARTENDER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ช่วยเหลือในการต้อนรับจัดที่นั่งให้ลูกค้าและคอยบริการลูกค้าภายนอก

น. พนักงานประจำบาร์ (BAR BOY / GIRL)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของบาร์เทนเดอร์

บ. หัวหน้าสจ๊วต (CHIEF STEWARD)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ดำเนินการและประสานงานหน้าที่เก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ ในฝ่ายอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิด รวมทั้งการทำความสะอาดพื้นที่บริเวณครัว เครื่องล้างจาน แก้ว และภาชนะทุกชนิด

5. ฝ่ายขาย (SALES DEPARTMENT)

ก. ผู้จัดการฝ่ายขาย (SALES MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ บริหารงานในฝ่ายขายทั้งหมด ติดต่อชักจูงและให้บริการแก่ตัวแทน การนำเที่ยวและกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ เพื่อให้มาใช้บริการห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม สถานที่และบริการทุกชนิดของโรงแรม

ข. ผู้จัดการแผนกขายตลาดญี่ปุ่น

(JAPANESE SALES MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ส่งเสริมการขายตลาดญี่ปุ่นบริการลูกค้าญี่ปุ่นที่ใช้บริการจองห้องพักในโรงแรม

ค. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายขาย

(ASSISTANT SALES MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ประสานงานในด้านการปฏิบัติการบริหารการขาย

ง. พนักงานขาย (SALES EXECUTIVE)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ประสานงานและดำเนินงานในด้านการขาย

ฝ่ายบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ฝ่ายบุคคล (PERSONNEL DEPARTMENT)

ก. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล (PERSONNEL MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ จัดระบบจำแนกหน้าที่ของพนักงาน การว่าจ้างแรงงาน วางหลักเกณฑ์ในเรื่องเกี่ยวกับบุคลากร และความสัมพันธ์กับพนักงานและลูกจ้าง

ข. ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบุคคล

(ASSISTANT PERSONNEL MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ช่วยเหลือผู้จัดการฝ่ายบุคคลในทุกเรื่อง และการจัดการเรื่องวีซ่าเข้าประเทศ ใบอนุญาตทำงานของชาวต่างประเทศ ที่เป็นพนักงานโรงแรมและดำเนินการในเรื่องชำระภาษี

ค. ผู้จัดการแผนกฝึกอบรม (TRAINING MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ดำเนินการฝึกอบรมพนักงานทุกแผนก เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน มาตรฐานและการพัฒนาตนเอง รวมทั้งติดตามผลการฝึกอบรมตามที่กำหนดไว้ในโครงการฝึกอบรมประจำปี

ง. ผู้ฝึกอบรม (TRAINING OFFICER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ช่วยผู้จัดการแผนกฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ เช่นการวางแผนและพัฒนาการฝึกอบรม การดำเนินการฝึก การจัดโครงการ การเตรียมเอกสารและจัดหมายกำหนดการ และอื่น ๆ

7. แผนกประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT)

ก. ผู้จัดการแผนกประชาสัมพันธ์

(PUBLIC RELATIONS MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นผู้เชื่อมโยงข่าวสารระหว่างโรงแรมกับสื่อมวลชน และพนักงานของโรงแรม รับผิดชอบความสัมพันธ์อันดีกับสาธารณะ

ข. ช่างภาพ (PHOTOGRAPHER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ ถ่ายภาพเวลามีงานประชุม หรือปาร์ตี้ต่าง ๆ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ค. พนักงานประชาสัมพันธ์และช่างภาพสำรอง

หน้าที่และความรับผิดชอบ ควบคุมดูแลงานติดต่องานธุรการและงานภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. แผนกจัดซื้อ (PURCHASING DEPARTMENT)

ก. ผู้จัดการแผนกจัดซื้อ (PURCHASING MANAGER)

หน้าที่และความรับผิดชอบ จัดซื้อทุกสิ่งทุกอย่างตามความต้องการของทุกฝ่ายทุกแผนก เพื่อให้โรงแรมดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. ผู้วิเคราะห์การปฏิบัติงาน (OPERATIONS ANALYSIS)

หน้าที่และความรับผิดชอบ วิเคราะห์ระบบการควบคุมทั้งหมดในโรงแรม ดังต่อไปนี้.-

1. ระบบควบคุมต้นทุนอาหารและเครื่องดื่ม
(F&B COST CONTROL SYSTEM)
2. ระบบควบคุมรายได้ และวิเคราะห์การตรวจสอบเงินสด
(REVENUE CONTROL SYSTEM AND HEAD CHECKER CASHIERING
3. ระบบควบคุมสินค้าคงคลังของอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ
(GENERAL SUPPLIES, STOCK CONTROL SYSTEM)
4. ระบบควบคุมสินค้าคงคลังของอาหารและเครื่องดื่ม
(F&B STORE ROOMS, STOCK CONTROL SYSTEM)
5. ระบบควบคุมการผลิต วิเคราะห์ผลงาน และสมรรถภาพของบุคลากร
(PERSONNEL ANALYSIS, PRODUCTION CONTROL SYSTEM)
6. จัดทำสถิติการดำเนินงานและการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
(OPERATIONAL STATISTICAL AND ANALYSIS COMPARISON)

2.7 การศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการศึกษาตัวอย่างประเภทเดียวกัน

1. เป็นการเปรียบเทียบโรงแรมชั้นหนึ่ง ประเภทเดียวกันกับโรงแรมเชอราตัน ริเวอร์แคว ในแง่ของสภาพแวดล้อม ระบบ องค์ประกอบ ของโครงการ และการตกแต่งภายใน

2. วิเคราะห์ถึง ข้อดีและข้อเสีย ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการที่นำมาเปรียบเทียบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำข้อดีมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ และทางแก้ปัญหาของโรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ส่วนข้อผิดพลาดจะเป็นข้อควรละเว้น และระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด เท่าที่จะเป็นไปได้

4. ศึกษาถึงงานออกแบบตกแต่งภายในที่สวยงาม และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

<u>เหตุผลในการเลือกโครงการนี้เปรียบเทียบ</u>

1. โรงแรม โรยัล ออร์คิด เชอราตัน

เป็นโรงแรมหนึ่งในเครือข่ายการบริหารของ ไอทีที เชอราตันฯ ที่มีการแบ่งสายงานการบริหารโรงแรมเหมือนกับโรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว นอกจากนี้ โรงแรม รอยัล ออร์คิด ยังมีส่วนบริการในโรงแรมมากพอ ๆ กับส่วนบริการของโครงการ ซึ่งใช้ศึกษาการออกแบบด้วย คือ ภัตตาคารญี่ปุ่น ชื่อ เบนิ ศรี มีการตกแต่งโดยใช้ไม้และหวายมาประยุกต์ ตามรูปแบบญี่ปุ่น มีการแบ่งส่วนต่าง ๆ ในภัตตาคารตามประเภทของอาหาร

2. โรงแรม รอยัลการ์เด้นท์ รีสอร์ท หัวหิน

เป็นโรงแรมตากอากาศ ที่มีการตกแต่งที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ซึ่งให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศของการพักผ่อนจริง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. <u>โรงแรม โรยัล ออร์คิด เชอราตัน</u>

เจ้าของ บริษัท โรยัล ออร์คิด เชอราตัน แมนเนจเม้นท์ จำกัด

ที่ตั้ง บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ถนนสี่พระยา ติดกับสถานฑูตโปรตุเกส

เปิดดำเนินการ ปี พ.ศ. 2525

รายละเอียดโครงการ เป็นโรงแรม ขนาด 780 ห้อง มีตัวอาคารรูปตัว มีทั้งหมด 28 ชั้น

<u>ขนาดพื้นที่ของแต่ละส่วนบริการในโรงแรม</u>

โรงแรม โรยัล ออร์คิด เป็นโรงแรมที่ใหญ่ ด้วยขนาดกว้างยาว ประมาณ 59.00 / 114.00 เมตร หรือ ประมาณ 6.526 ตารางเมตร เพราะฉนั้นพื้นที่ทั้งหมด ประมาณเท่ากับ 54,044 ตารางเมตร มีรายละเอียดในแต่ละชั้น ดังนี้.-

<u>ชั้นล่าง</u> ประกอบด้วย

- ล็อบบี้ และล็อบบี้บาร์ พื้นที่ประมาณ 675,240 รวมเป็นพื้นที่ประมาณ 915 ตารางเมตร ล็อบบี้ บาร์ จุคนได้ 124 คน อย่างน้อย
ส่วนต้อนรับด้านหน้าจะมีแผนกประชาสัมพันธ์ แผนกเก็บเงิน แผนกทะเบียน ที่นั่งพักคอย มีจำหน่ายเครื่องดื่ม กับแกล้มเล็กน้อย มีดนตรีเล่นให้ฟัง อาจจะเป็นเปียโน - ไวโอลิน หรือ วงทรีโอ หรือ โฟล์คซอง
- ริมน้ำคอฟฟี่ช็อฟ พื้นที่ประมาณ 403 ตารางเมตร จุคนได้ 1 จุคนได้ 198 คน เป็นอย่างน้อย อยู่ในอาคารส่วนที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา จำหน่ายอาหารเบา ๆ และสแน็ค อาหารเป็นอาหารสากล เปิดบริการ ตั้งแต่ 6.00 - 1.00 ของวันใหม่

<u>ชั้นที่หนึ่ง</u> ประกอบด้วย

- ภัตตาคาร จิออร์จิโอ พื้นที่ประมาณ 225 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 156 คน เป็นอย่างน้อย
สามารถมองออกไปเห็นแม่น้ำเจ้าพระยาได้ จำหน่ายอาหารอิตาเลี่ยน และอาหารฝรั่งเศส มีบริการอาหารทั้งในอาคารที่มีระบบปรับอากาศที่เย็นสบาย และด้านนอกริมแม่น้ำมีบรรยากาศของธรรมชาติ เปิดบริการ เวลา 7.00 - 15.00 นาฬิกา และ 18.00 - 23.00 นาฬิกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เดอ การ์เดน เลาจ์น พื้นที่ประมาณ 375 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 122 คน สามารถมองออกไปเห็นทิวทัศน์ของแม่น้ำ จำหน่ายอาหาร - ประเภทเครื่องดื่มน้ำที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ อาหารเบา ๆ หรือกับแกล้ม และอาหารว่างในตอนบ่าย เปิดบริการเวลา 8.00 - 23.00 นาฬิกา
- เดอ กัปตัน บุช กริล พื้นที่ประมาณ 300 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 178 คน จำหน่ายอาหารชาววังแบบสากล มีส่วนคอก บาร์ และห้องอาหารอันเป็นส่วนตัวให้เลือกตามความต้องการ เปิดบริการวันละ 2 ช่วง ช่วงแรก เวลา 12.00 - 15.00 นาฬิกา ช่วงค่ำ ตั้งแต่เวลา 19.00 - 23.00 นาฬิกา
- ภัตตาคาร ลิโด พื้นที่ประมาณ 255 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 252 คน เป็นภัตตาคารใกล้สระน้ำ อันมีส่วนประกอบอื่นด้วย คือ VERANDA และ LOGGIA ที่อยู่ภายนอกอาคารรับบรรยากาศธรรมชาติทั้ง 2 ส่วน ดังกล่าว จำหน่ายอาหารว่างและเครื่องดื่ม จนตอนค่ำเป็นอาหารเย็นอันหรูหราริมฝั่งน้ำและริมสระน้ำ

<u>ชั้นที่สอง</u> ประกอบด้วย

- บอลล์รูม และห้องจัดเลี้ยง

มี 1 บอลล์รูม และห้องจัดเลี้ยง

บอลล์รูม มีชื่อว่า "เดอ โรยัล ออร์คิด" สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ด้วยผนังเลื่อนเปิดปิดได้ และผนังนี้ สามารถป้องกันเสียงได้ และเวลาปิด เก็บเข้าไปในห้องมิดชิด ไม่ได้วางกองเอาไว้อย่างบอลล์รูมโรงแรมทั่วไป

ห้องจัดเลี้ยงทั้ง 5 ห้อง มีชื่อ ดังนี้

- เดอะ ปอมปาดัวร์ (THE POMPADOUR ROOM)
- เดอะ แวนดา รูม (THE VANDA ROOM)
- เดอะ คาเจนเซีย (THE CALANTHE ROOM)
- เดอะ อายาเรต์ (THE AYARET ROOM)
- เดอะ คัทรียา รูม (THE CATTLEYA ROOM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ไนท์คลับ (THE SILK''S) เนื้อที่ประมาณ 285 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 126 คน จะเป็นไนท์คลับที่สมบูรณ์แบบที่สุด เนื่องจากได้แรงดลใจ จากไดอาน่า ที่โอเรียนเต็ล พลาซ่า ที่ได้รับการยอมรับจากชมรมสมาชิกสากล ที่เป็นชมรมและแนะนำสถานที่เริงรมย์ แก่คนในสมาชิกทั่วโลก
- ภัตตาคาร เบนเคย์ เป็นภัตตาคารญี่ปุ่น ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา - จำหน่ายอาหารญี่ปุ่น มีห้องรับประทานอาหารที่เป็นส่วนตัว เปิดบริการ 2 ช่วง ช่วงแรก 12.00 - 15.00 นาฬิกา และช่วงหลัง 19.00 - 23.00 นาฬิกา

ชั้นที่สาม ประกอบด้วย

- ห้องเช่าจัดเลี้ยง ประชุม จำนวน 5 ห้อง โดยให้ชื่อว่า ห้องริมน้ำ ประโยชน์ใช้สอยเหมือนห้อง บอลล์รูม
- ห้องแพทย์ พยาบาล
- ห้องเก็บของใช้ส่วนตัวพนักงาน ชาย-หญิง
- ห้องประชุมสัมมนาของพนักงานโรงแรม

ชั้นที่ 4 ถึง ชั้นที่ 27 ประกอบด้วยห้องพักทั้งหมด 780 ห้อง รายละเอียดของห้องพักมีดังนี้.-

ชนิดและชื่อห้อง	จำนวนห้อง
1. THE ROYAL ORCHIN SUITE	1
2. THE KHRUNG THEB SUITE	1
3. DULUXE ONE BEDROOM SUITES	4
4. ONE BEDROOM SUITE	44
5. BUSINESSMEN''S SUITES	24
6. TWIN BEDDED ROOMS	572
7. QUEEN BEDDED ROOMS	48
8. KING BEDDED ROOMS	82
9. RIVERSIDE ROOMS	4
TOTAL	780

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ

- อันดับที่ 4 ห้องสวิท ONE BEDROOM SUITES เป็นห้องชุดที่สามารถทะลุต่อเนื่องกัน 2 ห้อง ได้
- อันดับที่ 1 และ 2 เป็นห้องขนาดใหญ่ ภายในแต่ละห้องจะมีส่วนรับแขก ส่วนทานอาหาร ส่วนที่นอน มีห้องน้ำกว้างใหญ่ และยังมีห้องน้ำสำหรับรับแขก
- ห้องพักทุกห้อง (ทั้ง 728 ห้อง) สามารถชมทิวทัศน์ของแม่น้ำเจ้าพระยาได้หมด
- 20 % ของห้องพักทั้งหมด สามารถทะลุต่อเนื่องกันได้เป็นคู่ ๆ จากชั้นที่ 4 ถึงชั้นที่ 27 ทางโรงแรมจะไม่นับชั้นที่ 23 เข้าด้วย เนื่องจากถือตามหลักสากล ไม่นิยมเลข 13 ทางโรงแรมจึงเรียกชั้นที่ 4 ถึงชั้นที่ 28 มีห้องพักแยกออก ดังนี้คือ

ชื่อ,ชนิดของห้อง	ระหัส	จำนวนห้อง
1. TWIN BEDROOM	t t^r	66
2. TWIN CONNECTING BEDROOM	te^r	24
3. KING DOUBLE BEDROOM	k	10
4. TWIN BEDROOM	t1 $t1^r$	32
5. TWIN CONNECTING BEDROOM	$t1c^r$	10
6. KING DOUBLE BEDROOM	k1	14
7. KING CONNECTING DOUBLE ROOM	$k1c^r$	14
8. DELUXE TWIN BEDROOM	dit	48
9. QUEEN DOUBLE BEDROOM	gd gd^r	48
10. TWIN BEDROOM	t2 $t2^r$	328
11. TWIN CONNECTING BEDROOM	t2c $t2c^r$	96
12. KING DOUBLE BEDROOM	k2 $k2^r$	44
TOTAL		734

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแยกขนาดของห้องนั้น วัดจากแปลนอาคารของ บริษัท อิศัลไทย โฮลดิ้ง จำกัด ได้ขนาด ดังนี้.-

ชนิด, ชนิดของห้อง	ขนาดพื้นที่เป็นตารางเมตร
TWIN BEDROOM TWIN CONNECTING BEDROOM KING DOUBLE BEDROOM KING CONNECTING BEDROOM	41
DELUXE TWIN BEDROOM	81
QUEEN DOUBLE BEDROOM	38.18
TWIN BEDROOM TWIN CONNECTING BEDROOM KING DOUBLE BEDROOM	38.22
SUITE	91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. โรงแรม รอยัลการ์เด้นท์ รีสอร์ท หัวหิน

เจ้าของ บริษัท ไมน์เนอร์ โฮลดิ้ง จำกัด และทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ถือหุ้นฝ่ายละครึ่ง

ที่ตั้ง ตั้งอยู่บนถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวเมืองหัวหิน 1.3 กิโลเมตร

เปิดดำเนินการ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2527

สถาปนิก ROBERT G.BOUGHEY AND ASSOCIATES CO., LTD

ตกแต่งภายใน ABACUS CO., LTD.

รายละเอียดโครงการ เป็นโรงแรม ขนาด 175 ห้อง มีตัวอาคาร 3 ตึก คือ

TOWER	สูง	4	ชั้น
NORTH WING	สูง	3	ชั้น
SOUTH WING	สูง	3	ชั้น

1. TOWER

มีพื้นที่รวมประมาณ 3,285 ตารางเมตร

1.1 ชั้นล่างมีพื้นที่รวม ประมาณ 765 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- ENTRANCE HALL & LOBBY
- INFORMATION & FRONT OFFICE
- GUEST ROOM TYPE A (TWIN BED ROOM)

1.2 ชั้น 2 - 4 มีพื้นที่ชั้นละ 840 ตารางเมตร 3 ชั้น

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE A
- GUEST ROOM TYPE B (DOUBLE BED ROOM)

2. NORTH WING

มีพื้นที่รวม ประมาณ 1,922 ตารางเมตร

2.1 ชั้นล่าง - 2 รวม 2 ชั้น มีพื้นที่ประมาณ 1,286 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE A
- GUEST ROOM TYPE C (TWING BED ROOM)
- GUEST ROOM TYPE D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ชั้น 3 มีพื้นที่รวมประมาณ 447 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE A
- GUEST ROOM TYPE C

2.3 ชั้น TOWER GROUND FLOOR

มีพื้นที่รวมประมาณ 193 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE D

3. SOUTH WING

มีพื้นที่รวมประมาณ 807 ตารางเมตร

3.1 ชั้นล่างมีพื้นที่รวม ประมาณ 807 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- LOUNGE
- COFFEE SHOP
- SEA FOOD RESTAURANT
- GUEST ROOM TYPE C
- GUEST ROOM TYPE D

3.2 LOWER GROUND FLOOR

มีพื้นที่รวมประมาณ 193 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE D

3.3 ชั้น 2 มีพื้นที่รวมประมาณ 641 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE A
- GUEST ROOM TYPE C
- GUEST ROOM TYPE D

3.4 ชั้น 3 มีพื้นที่รวมประมาณ 447 ตารางเมตร

ประกอบด้วย
- GUEST ROOM TYPE A
- GUEST ROOM TYPE C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงแรมรอยัล การ์เด้นท์ รีสอร์ท หัวหิน

โรงแรม รอยัล การ์เด้นท์ ตั้งอยู่ถนนเพชรเกษม เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโรงแรมขนาดกลางที่มีขนาดค่อนข้างเล็ก แต่ได้มาตรฐานทั้งการบริการ การออกแบบตกแต่ง ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เทียบเท่าโรงแรมขนาดใหญ่ และเนื่องจากมีขนาดไม่ใหญ่โตนัก จึงทำให้เกิดบรรยากาศที่น่าพักผ่อนไม่พลุกพล่าน ร่มรื่นด้วยสวนที่จัดอย่างสวยงาม รวมทั้งบ่อเลี้ยงปลา และน้ำตกจำลอง ช่วยทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนอยู่ท่ามกลางธรรมชาติจริง ๆ

อาคารโรงแรม ประกอบด้วย

1. TOWER สูง 4 ชั้น ชั้นล่างประกอบด้วยห้องพัก ชั้นที่ 2-4 เป็นห้องพักทั้งหมด
2. NORTH WING สูง 3 ชั้น เป็นห้องพักทั้งหมด
3. SOUTH WING สูง 3 ชั้น เป็นห้องพักทั้งหมด

อาคารทั้งหมดมีการออกแบบให้รับกับสภาพแวดล้อม คือหันหน้าออกสู่ทะเลซึ่งห้องพักทุกห้องสามารถมองเห็นทะเลได้ และเนื่องจากพื้นที่ดินมีลักษณะเอียงลาด จึงมีการเล่นระดับของพื้น ทำให้เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ เมื่อมองสถาปัตยกรรมโดยรวม ๆ แล้ว จะเห็นว่ามีลักษณะแบบไทยกับลักษณะของสถาปัตยกรรมเมืองร้อน ซึ่งเหมาะสมกับสภาพเมืองร้อน สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของหัวหิน

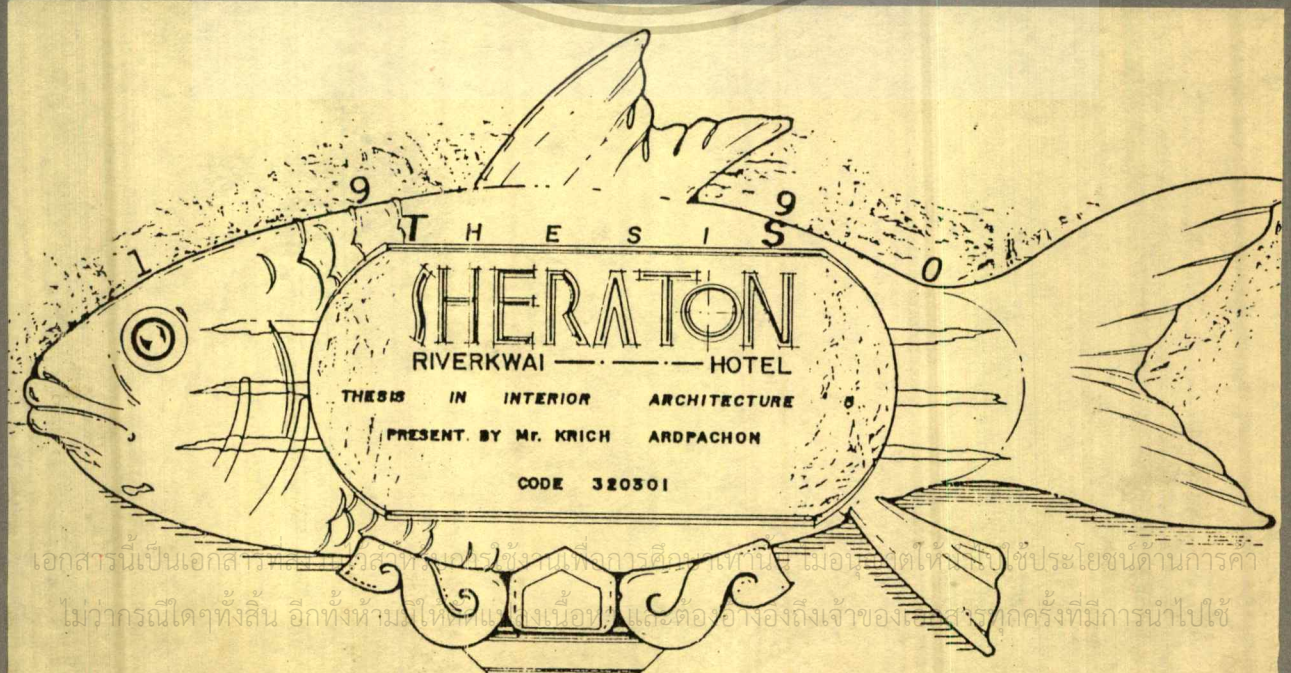
การตกแต่งในส่วนต่าง ๆ ของบริเวณ PUBLIC SPACE มักมี "ที่มา" อย่างเด่นชัด เช่น NAUTILUS COCKTAIL LOUNGE มีที่มาจากบรรยากาศใต้ทะเลเป็นต้น

สรุปรายละเอียดส่วนบริการอาหารและบันเทิง

1.	THE GARDEN COFFEE SHOP	100	6.00 - 24.00
2.	NAUTISUL COCKTAIL LOUNGE	45	16.00 - 23.00
3.	THE MARKET GRILL ROOM	60	18.00 - 23.00
4.	THE JUNGLE DISCOTHEQUE	100	21.00 - 01.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3.1 การศึกษาสภาพแวดล้อม

- ลักษณะที่ตั้งของโครงการ

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ตั้งอยู่ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ที่ตั้งของโครงการอยู่ติดริมแม่น้ำแคว่ใหญ่ บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว บริเวณที่ตั้งโครงการอยู่คนละฝั่งกับสถานีรถไฟ และห่างจากตัวเมืองทางเหนือ ตามทางหลวงหมายเลข 323 ประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งโครงการมีอาณาเขตติดต่อดังนี้.-

ทิศเหนือ จรดริมฝั่งแม่น้ำแคว่ใหญ่

ทิศตะวันออก จรดที่ดินที่ราบลุ่ม มีต้นไม้ปกคลุม

ทิศตะวันตก จรดที่ดินที่ดินเอกชน

ทิศใต้ จรดบ้านพักของเอกชน

- การเดินทาง

การเดินทางสู่ที่ตั้งโครงการ โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ที่สะดวกที่สุด คือการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ไปตามถนนสายเพชรเกษม จากกรุงเทพมหานคร ผ่านอำเภอนครชัยศรี ผ่านจังหวัดนครปฐม เข้าบ้านโป่ง ผ่านอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าเรือ ถึง กาญจนบุรี

นอกจากนี้ ยังสามารถเดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง (บ.ข.ส.) และรถประจำทางปรับอากาศ ที่สถานีขนส่งสายใต้ หรือเดินทางโดยรถไฟ จากสถานีหัวลำโพง

- สภาพแวดล้อมของโครงการ

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ ที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแคว่ใหญ่ อาคาร มีลักษณะถูกแยกออกเป็นสัดส่วน ท่ามกลางธรรมชาติที่เงียบสงบ และกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อม ที่เป็นธรรมชาติ ไม่มีมลภาวะจาก เสียง อากาศ และน้ำ เหมาะแก่การพักผ่อนชมวิว อากาศบริเวณนี้ไม่ร้อนจนเกินไป มีฝนตกชุกมากในเดือน กันยายน-ตุลาคม ซึ่งเป็นผลมาจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณรอบ ๆ อาจมีหมอกในตอนเช้าตรู่ ทำให้ความชุ่มชื่นตลอดปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม

- แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรม

แนวความคิดในการออกแบบอาคารของเจ้าของโครงการนั้น คือต้องการให้ตัวอาคารมีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะของอาคารพื้นบ้านในท้องถิ่นนั้น เช่น ลักษณะโครงสร้างของหลังคา ก็เลียนแบบโครงสร้างของกระท่อมบนแพ เป็นต้น เพื่อความกลมกลืนไปกับธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้แขกที่มาพักได้พักผ่อนอย่างสงบ ท่ามกลางธรรมชาติอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงมีแนวความความคิดที่จะเน้นบรรยากาศให้คำรงไว้ซึ่งธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม เพื่อให้ผู้มาพัก เกิดความประทับใจ โดยวางหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ.-

1. ลักษณะที่ตั้ง อยู่ริมแม่น้ำแควใหญ่ และพื้นที่ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ จึงเป็นการสร้างเอกลักษณะของโรงแรมไปในตัว

2. เก็บรักษาสภาพเดิมบางส่วนไว้ให้มากที่สุด คือ ในส่วนที่ต้องปรับหน้าดิน เพื่อก่อสร้างจะทำเฉพาะตำแหน่งที่สร้างตัวอาคาร ต้นไม้ใหญ่ที่มีอยู่เดิมจะโค่นลงในส่วนที่ต้องปลูกสร้าง และกีดขวาง

3. ตัวอาคาร จะถูกสร้างให้กระจายไปรอบ ๆ พื้นที่ ซึ่งเป็นลักษณะของโรงแรมหากอากาศ

4. เป็นโรงแรมที่ได้มาตรฐานในการให้บริการต่อแขก ความสะดวกสบายเป็นกันเอง โดยการจัดส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และสะดวกต่อการเข้าใช้ รวมทั้งรักษาสภาพแวดล้อม

5. ต้องมีการสร้างภูมิทัศน์ ที่สวยงามและเข้ากันได้กับสภาพแวดล้อมเดิม มีการจัดสวน น้ำตก ในบริเวณใกล้ ๆ กับสระน้ำ

- สรุปลักษณะทางสถาปัตยกรรม

ลักษณะอาคารของโรงแรม เซอราตัน ริเวอรแคว แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ.-

1. MAIN BUILDING ลักษณะอาคารเป็นรูปตัว ซี (C - SHAPE) หันหน้าออกสู่ทิศตะวันออก รูปแบบของอาคารออกไปทางพื้นบ้าน

2. SINGLE LOADED CORRIDOR ลักษณะอาคารจะตั้งตามแนวรอบ ๆ พื้นที่ของโครงการ โดยส่วน TERRACE ของแต่ละห้องพัก หันหน้าไปทางทิศเหนือซึ่งเป็นแม่น้ำแควใหญ่

3. CONVENTION HALL ลักษณะอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยม เรียบง่าย

สภาพแวดล้อมรอบ ๆ อาคาร และบริเวณรอบนอกจะรักษาสภาพแวดล้อมเดิม จะมีการปรับปรุงเพียงบางส่วน เช่น ทางเดินที่เชื่อมกับส่วนพักผ่อนต่าง ๆ มีการจัดปลูกไม้พุ่ม ไม้ดอก มีน้ำตก เป็นการเพิ่มบรรยากาศให้ตัวอาคารและบริเวณใกล้เคียงให้มีความร่มรื่น มีชีวิตชีวา เพื่อจะได้รู้สึกกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

เอกสารนี้ใช้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- องค์ประกอบของตัวอาคาร

ดังที่ได้กล่าวแล้ว โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว ได้แบ่งอาคารเป็น 3 ประเภท ในที่นี้จะขอกล่าวถึง อาคารในโครงการระยะแรก ดังนี้.-

1. MAIN BUILDING เป็นอาคารสูง 3 ชั้น ตัวอาคารหันหน้าออกสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ 3 ไร่ ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารอย่างพร้อมสรรพ ดังนี้.-

พื้นล่าง ประกอบด้วย

- คาเฟ่เลาจน์
- คอฟฟี่ช็อฟ
- ไนท์คลับ
- ครัวใหญ่

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

- โถงทางเข้าใหญ่
- เคาน์เตอร์ต้อนรับ
- โถงพักผ่อน
- ห้องอาหารจีน
- ห้องอาหารญี่ปุ่น

ชั้นลอย ประกอบด้วย

- โถงพักผ่อน
- สำนักงาน

2. SINGLE LOADED CORRIDOR ประกอบด้วยอาคารทั้งหมด 11 หลัง แต่ละอาคารจะมี 3 ชั้น มีห้องพักรวมทั้งหมด 310 ห้อง ในแต่ละอาคารจะแบ่งกลุ่มของอาคารโดยใช้ตัวอักษร - 4-F เป็นตัวแบ่ง ในที่นี้จะกล่าวถึงอาคาร C ซึ่งมีขนาดพื้นที่ 1 - 2 ไร่ ในอาคาร C มีห้องพักรวม 54 ห้อง ซึ่งประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

- ห้องพัก 18 ห้อง แบ่งเป็น
  ห้องพักธรรมดา 17 ห้อง
  ห้องชุดใหญ่ 1 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

- ห้องพัก 18 ห้อง แบ่งเป็น
  ห้องพักธรรมดา 17 ห้อง
  ห้องชุดใหญ่ 1 ห้อง

ชั้นที่ 3 ประกอบด้วย

- ห้องพัก 18 ห้อง แบ่งเป็น
  ห้องธรรมดา 17 ห้อง
  ห้องชุดใหญ่ 1 ห้อง

ส่วน CONVENTION HALL เป็นโครงการระยะที่สอง จึงไม่ได้กล่าวใน ณ ที่นี้

- องค์ประกอบของอาคาร ที่ทำการศึกษาและออกแบบ

สำหรับองค์ประกอบของอาคารที่ทำการศึกษา และออกแบบ มี 3 ส่วน คือ.-

1. โถงพักคอย (LOBBY)
2. ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)
3. ห้องพัก (GUEST ROOM) แบ่งเป็น
   - ห้องธรรมดา
   - ห้องชุดใหญ่

3.3 <u>การศึกษาสภาพแวดล้อมภายในอาคาร</u>

- <u>รายละเอียดขององค์ประกอบและเนื้อที่ใช้สอยของโครงการ</u>

ธุรกิจการดำเนินงานโรงแรม เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ประกอบด้วยหน่วยงาน ผู้ดำเนินการเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องแยกส่วนใหญ่ ๆ ได้ 2 ส่วน คือ.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่วนหน้า (FRONT OF THE HOUSE)

2. ส่วนหลัง (BACK OF THE HOUSE)

1. ส่วนหน้า (FRONT OF THE HOUSE) คือ หน่วยงานที่มีการบริการที่จะต้องติดต่อกับผู้มารับบริการ ซึ่งแบ่งเป็นหน่วยงานย่อย ดังนี้.-

1.1 แผนก FRONT OFFICE (ส่วนธุรกิจด้านหน้า)

1.2 แผนก FOOD + BEVERAGE (ส่วนบริการอาหารและเครื่องดื่ม)

1.3 แผนก HOUSE KEEPING (ส่วนแม่บ้าน)

1.1 แผนก FRONT OFFICE เป็นหน่วยงานส่วนแรกที่ติดต่อกับผู้มารับบริการของโรงแรม อันประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ดังนี้.-

ก. FRONT DESK บริเวณเคาน์เตอร์ติดต่อ

1. พนักงานต้อนรับ เชื้อเชิญและต้อนรับผู้มารับบริการขอบปัญหาและแนะนำสิ่งต่าง ๆ

2. REGISTOR พนักงานลงทะเบียน ผู้มารับบริการห้องพักของโรงแรมลงทะเบียนว่าจะพักเป็นเวลากี่วัน มีการจองล่วงหน้าหรือเปล่า ตลอดจนเวลาออกจากห้องพักในโรงแรม

3. แคชเชียร์ จะทำหน้าที่เคลียบิลต่าง ๆ ของผู้มาใช้บริการของโรงแรม บิลค่าห้องพัก หรืออาจเป็นบริการที่มีเครดิตไว้ เช่น ห้องอาหาร หรือส่วนบริการของโรงแรม ต้องมาติดต่อรวมและจ่ายเงินที่แคชเชียร์

4. พนักงานแลกเงิน ทำหน้าที่แลกเงินสกุลต่าง ๆ ของผู้มาใช้บริการ

5. OPERATOR ทำหน้าที่ต่อโทรศัพท์ถึงผู้มาใช้บริการที่มีผู้โทรมาติดต่อทั้งภายนอกและภายในโรงแรม

6. TELEX ทำหน้าที่ติดต่อกับธุรกิจหรือผู้มาใช้บริการที่ต้องการติดต่อกับต่างประเทศ ทั้งนี้บริเวณนี้ยังมีหน้าที่อื่นอีกด้วย คือ บริการรับฝากของมีค่า โดยเฉพาะของผู้มาใช้บริการ และบริการรับและส่งจดหมาย ตลอดจนโทรเลขอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. PACKAGED

หน่วยงานนี้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกสบายต่อผู้มาใช้บริการ ประกอบด้วย

1. CAPTAIN ทำหน้าที่ควบคุมหน่วยงานนี้
2. BELL BOY ทำหน้าที่ช่วยยกกระเป๋าเดินทางตลอดจนสัมภาระของผู้มาใช้บริการในขณะเข้ามาพัก โดยนำส่งยังห้องพักหรือลงมาขณะที่จะออกจากการพัก และยังทำหน้าที่บริการนำส่งจดหมาย หรือโทรเลข และอำนวยความสะดวกประการอื่นด้วย
3. GUARD ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัย ดูแลความสงบในบริเวณโรงแรม เพื่อเป็นที่อุ่นใจของผู้มาใช้บริการของทางโรงแรม
4. DOOR MAN ทำหน้าที่บริการเปิดประตูต้อนรับผู้มาใช้บริการของโรงแรม นอกจากนี้ยังประกอบด้วยพนักงานด้านนอกโรงแรม คอยอำนวยความสะดวก เช่น บริการที่จอดรถ จัดหาแท็กซี่บริการแก่ผู้ต้องการ เป็นต้น

หน่วยงานทั้งสองนี้ก็ได้แก่ FRONT + DESK และ PACKAGED จะทำหน้าที่บริการผู้มาใช้บริการอยู่ในบริเวณ LOBBY ของโรงแรม ทั้งนี้ ทางโรงแรมจะมี ARGA ของบริษัทท่องเที่ยวต่าง ๆ คอยบริการให้ความสะดวกแก่ลูกค้าของทางบริษัท ซึ่งเป็นการช่วยเหลือทางโรงแรมด้วย

1.2 แผนก FOOD & BEVERAGE เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งจำเป็นอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม ประกอบด้วย

- ห้องอาหารจีน
- ห้องอาหารญี่ปุ่น
- คอฟฟี่ช็อฟ
- คาเฟ่ เลาจน์
- ครัวใหญ่และครัวต่าง ๆ

ซึ่งจะมีพนักงานโดยทั่วไป ประจำตามส่วนบริการต่าง ๆ ดังนี้.-

1. CAPTAIN เป็นหัวหน้าคอยควบคุมการทำงานและให้ความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการตามบริเวณต่าง ๆ ดังข้างต้น
2. พนักงานต้อนรับ ทำหน้าที่คอยต้อนรับผู้มาใช้บริการสอบถามจำนวน และจัดให้มีที่นั่งตามจำนวน ตลอดจนบริการด้านโต๊ะจองด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. DOOR MAN คอยอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการทางด้านนี้ของโรงแรม

4. พนักงานเสริฟ ทำหน้าที่เสริฟอาหารบริการแก่ผู้มาใช้บริการตามโต๊ะต่าง ๆ โดยใช้อัตราส่วนพนักงานเสริฟ 2 คน / 5 โต๊ะรับประทานอาหาร

5. พนักงานประจำเคาน์เตอร์ คอยรับคำสั่งที่สั่งอาหารจากผู้มาใช้บริการ ส่งต่อยังครัว และเช็คอาหารที่เสร็จแล้วจากครัว ส่งต่อยังพนักงานเสริฟเพื่อบริการแก่แขกต่อไป ตลอดจนทำหน้าที่ BAR TENDER ด้วย

1.3 แผนก HOUSE KEEPING ทำหน้าที่คอยบริการด้านความสะอาดทั่วไปของโรงแรม และทำหน้าที่คอยบริการแก่ผู้ใช้บริการที่พักของโรงแรมในด้านการซักรีดเสื้อผ้า และด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ดังนี้.-

ก. แผนกใช้บริการ

1. CAPTAIN คอยควบคุมดูแลการทำงานในแผนกนี้ทั้งหมด เพื่อให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

2. SUPER VISION คอยควบคุมดูแลพนักงานในแผนกนี้รองจาก

3. พนักงานบริการ (ROOM BOY) ทำหน้าที่คอยบริการผู้มาใช้บริการตามห้องพักต่าง ๆ จัดที่นอนผ้าปูที่นอนให้เรียบร้อย ซึ่งสันหนึ่ง ๆ จะทำความสะอาดเป็น 2 รอบ คือ เวลาดังนี้.-

เช้า	เริ่ม	7.00 น	ถึง	10.30 น
บ่าย	เริ่ม	13.00 น	ถึง	22.00 น

ส่วนสำหรับจำนวนพนักงานจะใช้ตัวเลขเดียวกับพนักงานบริการ คือ พนักงานบริการ 1 คน ต่อ 14 ห้องพักแขก

ข. แผนกซักรีด

ทำหน้าที่ซักรีดเสื้อผ้าของผู้ใช้บริการตลอดจนผ้าปูที่นอน ผ้าปูโต๊ะ และเครื่องแบบพนักงานของทางโรงแรม ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานย่อย ดังนี้

1. หัวหน้าแผนกซักรีด ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานของแผนกนี้ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย

2. พนักงานซักรีด ทำหน้าที่คอยซักรีดเสื้อผ้า ตามสั่งของผู้ใช้บริการว่าต้องการจะให้ซักแบบไหน แล้วเก็บเป็นของแต่ละคน ๆ ไปให้บริการนำไปส่งอีกต่อหนึ่ง และคอยซักรีดผ้าปูที่นอน ผ้าปูโต๊ะต่าง ๆ ของโรงแรมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. พนักงานซ่อมแซม ทำหน้าที่คอยซ่อมแซมประคุนผ้าต่าง ๆ ที่ได้รับความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ต่อไป

ค. แผนกสวัสดิการด้านสุขภาพ

ทำหน้าที่พยาบาล ตรวจ รักษา พนักงานที่ประสบอุบัติเหตุ ตลอดจนบริการแก่ผู้มาใช้บริการที่พักด้วย แต่จะคิดเงินเป็นค่าบริการพิเศษ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ ดังนี้

1. แพทย์ ทำหน้าที่ตรวจรักษา จะมาทำหน้าที่เป็นช่วงเวลาตามแต่ลักษณะของแต่ละโรงแรม ในกรณี ผู้ใช้บริการด้านที่พักต้องการไวจะขึ้นไปตรวจรักษาถึงห้องพัก

2. พยาบาล ทำหน้าที่คอยจ่ายยาตามใบสั่งแพทย์ และคอยช่วยเหลือแพทย์ทำการรักษาพยาบาลแก่คนไข้

2. ส่วนหลัง (BACK OF THE HOUSE) คือ แผนกที่ทำการใช้บริการโดยไม่มีส่วนติดต่อกับผู้มาใช้บริการของทางโรงแรม อันแบ่งแยกได้ ดังนี้.-

2.1 แผนกบริหารงาน (MANAGEMENT DEPT)

2.2 แผนกบัญชี (ACCOUNTING DEPT)

2.3 แผนกช่าง (ENGINEERING DEPT)

2.1 แผนกบริหารงานในธุรกิจการโรงแรม ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานการประสานงานของทุกหน่วยงานในโรงแรม ประกอบด้วยแผนกย่อย ดังนี้.-

1. แผนกบริหารงานบุคคล ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลเข้าทำงานตลอดจนอบรมฝึกฝนพนักงานในแผนกต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. แผนกฝ่ายขาย ทำหน้าที่ติดต่อหาแขกมาใช้บริการกับทางโรงแรม เช่น ติดต่อบริษัทหัวร์ แนะนำการจัดสัมมนาในห้องประชุมของโรงแรมให้มากขึ้น

2.2 แผนกบัญชี ทำหน้าที่คิดบัญชีต่าง ๆ รายรับและรายจ่ายของโรงแรมทั้งหมด อันแบ่งแยกเป็นแผนกย่อย ดังนี้.-

1. แผนกการเงิน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการแสดงรายจ่าย รายรับและสถิติรายได้ตลอดจนพยากรณ์รายรับรายจ่ายล่วงหน้า

2. แผนกบัญชี ทำหน้าที่เคลียบัญชีเกี่ยวกับรายได้รายจ่ายต่าง ๆ การให้เครดิตและติดตามหนี้สินต่าง ๆ

3. แผนกจัดซื้อ ทำหน้าที่จัดซื้อของต่าง ๆ ตามสั่งของแผนกต่าง ๆ ในโรงแรม เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้ทุกครั้ง

2.3 แผนกช่าง แผนกนี้ทำหน้าที่คอยควบคุมดูแลตลอดจนการซ่อมบำรุงเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้มีสภาพที่ใช้งานได้ดีตลอดเวลา ดังจะแบ่งย่อยได้ดังนี้.-

1. วิศวกร ทำหน้าที่คอยควบคุมการทำงานของแผนกนี้ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ
2. ผู้ช่วยวิศวกร ทำหน้าที่ช่วยวิศวกรควบคุมดูแลการทำงานของพนักงานในแผนกนี้
3. ช่างประปา ทำหน้าที่คอยควบคุมดูแลรักษาการทำงานของเครื่องสูบน้ำ และแก้ปัญไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประปา
4. ช่างไฟฟ้า ทำหน้าที่ควบคุมดูแลรักษาและแก้ปัญหาทางด้านไฟฟ้า
5. ช่างแอร์ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลรักษา และแก้ไขปัญหาทางด้านเครื่องปรับอากาศ
6. ช่างเครื่อง ทำหน้าที่ควบคุมดูแลรักษา และแก้ไขปัญหาของเครื่องจักรกลต่าง ๆ เช่น เครื่องซักผ้า เป็นต้น
7. ช่างไม้ ทำหน้าที่ดูแลและซ่อมแซมส่วนที่เสียหายต่าง ๆ ให้คงสภาพที่ใช้งานได้ดี
8. คนจัดสวน ทำหน้าที่ดูแลรักษา และซ่อมแซมสวนตามบริเวณต่าง ๆ ของโรงแรม

ทั้งนี้ ทั้งแผนก FOOD และ BEVERAGE ต่างก็มีหน้าที่ที่ตนจะต้องรับผิดชอบตามแต่ละอย่าง และทั้งนี้ทั้ง 2 แผนก จะขึ้นอยู่กับความควบคุมของฝ่ายคณะกรรมการบริหารโรงแรม ซึ่งจะประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ
- ผู้จัดการใหญ่
- ผู้จัดการทั่วไป
- ผู้จัดการแผนกต่าง ๆ

- การศึกษาสภาพแวดล้อมภายในส่วนโถงพักคอย, ภัตตาคารญี่ปุ่น และห้องพัก

โรงพักคอย (LOBBY)

ในส่วนของโถงพักคอยนี้ จะอยู่เชื่อมกับประตูทางเข้าใหญ่ของอาคาร ในชั้นที่ 2 ซึ่งอยู่ระดับพื้นถนน สภาพแวดล้อมภายในโถงพักคอย ในส่วนโถงทางเข้าใหญ่ พื้นจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าพื้นภายนอกอาคาร โดยจะมีทางลาดเชื่อมระหว่างจุด มีลักษณะเพิ่มระดับขึ้น 2 เมตร - ในส่วนโถงนี้มีความสูงของพื้นถึงเพดาน 7.90 เมตร ส่วนของโถงพักผ่อน จะมีการเล่นระดับของพื้น คือ โรงพักผ่อนจะอยู่ระดับต่ำกว่าพื้นของโถงทางเข้าใหญ่ บันไดที่เชื่อมระหว่างจุดนี้ มีลักษณะลดระดับลง 0.60 เมตร ในส่วนโถงพักผ่อนจะมีความสูงของพื้นถึงเพดาน 4 เมตร ในส่วนนี้มีบันไดลงไปชั้นล่าง และบันไดขึ้นไปภัตตาคารญี่ปุ่น ผนังทางด้านทิศตะวันตกของโถงพักผ่อน เป็นกระจกใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)

ภัตตาคารญี่ปุ่น ตั้งอยู่ในชั้นเดียวกับโถงพักคอย และโถงพักผ่อนพื้นภัตตาคารญี่ปุ่นจะอยู่ในระดับต่ำกว่าโถงพักผ่อน 0.60 เมตร สภาพแวดล้อมภายในเน้นที่บรรยากาศภายนอก ที่เป็นธรรมชาติ ผนังรอบ ๆ ภัตตาคารเป็นกระจกใส ทิ้งช่วงเสาโดยประมาณ 4 เมตร พื้นที่ภายในภัตตาคาร มีการเล่นระดับพื้น 3 ระดับ คือ ระดับพื้นทางเข้า และลดระดับ 0.50 เมตร อีก 2 ระดับ ในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น มีความสูงของพื้นถึงเพดาน 3.40 เมตร

ห้องพัก (GUEST ROOM)

อาคารห้องพักจะมีทางเชื่อมมาจาก อาคาร MAIN BUILDINGในอาคารห้องพักจะประกอบด้วย ห้องพัก 2 ประเภท คือ

1. ห้องพักธรรมดา ระดับพื้นภายในห้องพักจะอยู่ในระดับที่สูงกว่าระดับพื้นที่ระเบียง 10 เซ็นติเมตร ผนังด้านระเบียงจะเป็นกระจกใส เพื่อการรับแสงแดดในยามเช้า และเป็นการเน้นบรรยากาศภายนอกที่เป็นธรรมชาติ พื้นที่ของห้องพัก เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.60 เมตร

2. ห้องชุดใหญ่ ระดับพื้นภายในห้อง มีการเล่นระดับสูงกว่าระดับพื้นที่ระเบียง ลักษณะผนังและความสูงของห้อง เหมือนห้องพักธรรมดา จะต่างตรงขนาดและรูปร่างของห้อง คือ ห้องชุดใหญ่จะเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านไม่เท่า

- การศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิคที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงข้อมูลเชิงเทคนิคในเฉพาะส่วน ที่ทำการออกแบบ คือ โถงพักคอย, ภัตตาคารญี่ปุ่น และห้องพัก ซึ่งมีระบบสำคัญ ๆ ต่อการออกแบบอยู่ 4 ระบบ ดังนี้คือ

1. ระบบสี
2. ระบบปรับอากาศ
3. ระบบแสงสว่าง
4. ระบบเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ระบบสี

ปัจจุบัน สิ่งที่มีอิทธิพลและควรคำนึงถึงอย่างมากในการออกแบบตกแต่งภายใน คือ การใช้สี สีจะช่วยเพิ่มความงามให้กับส่วนต่าง ๆ ภายในอาคาร ส่วนใดภายในอาคารที่มีแสงสว่างน้อย สีจะสามารถทำให้ห้องนั้นดูสว่างและสะอาดขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ถ้าใช้สีไม่เหมาะสมก็จะทำลายคุณค่าของตัวอาคารลงได้เช่นกัน สีจึงมีอิทธิพลในการบันดาลให้เกิดความรู้สึกต่อความเป็นอยู่อย่างมากนับตั้งแต่เครื่องใช้ เครื่องประดับ ตลอดจนถึงที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงานขนาดใหญ่ ด้วยเหตุนี้ สีจึงนับเป็นส่วนสำคัญที่จะขาดเสียมิได้

การใช้สีในการตกแต่งภายในของตัวอาคาร จะต้องค้นคว้าศึกษาเสียก่อนว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อที่จะได้ผลงานที่ออกมาสวยงาม มีคุณค่าและสมบูรณ์เหมาะสมกับอาคาร และประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด

คุณลักษณะของสี

สีจะมีลักษณะต่าง ๆ ที่สำคัญดังนี้.-

1. สีมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ มี
2. สีจะช่วยให้เกิดทัศนวิสัยแน่นหนักที่สุด เมื่อนำมาใช้ ดังนี้.-
   - สีอ่อนตัดกับสีแก่
   - สีสดใสตัดกับสีสดใส
   - สีอุ่นตัดกับสีเย็น
3. สีที่ตัดกันเองอยู่ตามปกติ
   - สีดำบนพื้นเหลือง
   - สีเหลืองบนพื้นดำ
   - สีแดงพื้นสีขาว
   - สีเหลืองบนพื้นน้ำเงิน
   - สีส้มบนน้ำตาล
   - สีชมพูบนพื้นดำ
4. สีสามารถทำให้เห็นว่าเข้ามาใกล้หรือห่างออกไป ตามปกติสีอุ่น สีแดงส้ม และสีเหลือง ดูแล้วคล้ายกับว่าเข้ามาใกล้ตัวผู้ดู ในเมื่อสีเย็น คือ สีน้ำเงิน น้ำเงินเขียว และสีม่วงออกห่างจากตัวผู้ดูออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แบบ CHILLED WATER SYSTEM

ส่วนประกอบที่สำคัญของระบบนี้มีดังนี้.-

3.1 เครื่อง CHILLER ซึ่งภายในจะประกอบด้วยอุปกรณ์หลัก 4 ส่วน เหมือนเครื่องปรับอากาศทั่วไป คือ.-

- เครื่องอัดความดัน (COMPRESSOR)
- ขดท่อระบายความร้อน (CONDENSOR)
- วาวล์ลดความดัน (EXPENSION VALUE)
- ขดท่อทำความเย็น (EVAPORATOR)

เครื่อง CHILLER จะทำหน้าที่รับความร้อนจากน้ำทำให้เย็น

3.2 เครื่องเป่าลมเย็น หรือ FAN COIL UNIT หรือ AIR HANDLING UNIT มีทั้งแบบตั้งและแบบแขวน แบบเป่าจากเครื่องเข้าไปในห้องตรง ๆ หรือต่อกันกับท่อลม ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นอุโมงค์ให้ลมเย็นวิ่งไปจ่ายตามห้องอีกทีก็ได้ แอร์ HANDLING UNIT ขนาดใหญ่เกิน 20 ตัน มักจะเริ่มมีเสียงดัง ควรจะเตรียมห้องเครื่องซึ่งผนังบุวัสดุเก็บเสียงได้

3.3 ถังพักน้ำ (COLLING TOWER) มี 2 แบบ คือ แบบปิดและแบบเปิด ที่นิยมใช้กัน คือ แบบเปิด เพราะการใช้งานสะดวกกว่า ถังพักน้ำทำหน้าที่ 2 อย่าง คือ

- เป็นถังพักน้ำที่ขยายตัว เนื่องจากอุณหภูมิสูงให้กลับลดต่ำดังเดิม
- ทำหน้าที่เป็นที่เติมน้ำเข้าระบบ ทดแทนน้ำบางส่วนที่รั่วออกไป

ตำแหน่ง ถังพักน้ำชนิดเปิดปิด ควรจะอยู่ในตำแหน่งสูงสุดของระบบน้ำเย็น โดยควรจะอยู่ใกล้ทางด้านที่ติดตั้งปั๊มน้ำ ขนาดของถังพักน้ำโดยทั่วไป ประมาณ 7,000 ลิตร น้ำที่นำมาเติมต้องเป็นน้ำคุณภาพดี ไม่มีตะกอน หรือสิ่งสกปรกที่จะไปทำให้เครื่องอุดตัน

3.4 ปั๊มน้ำ ทำหน้าที่ให้น้ำในระบบหมุนเวียนได้ดี เริ่มจากสูบน้ำจากเครื่องเป่าลมเย็นอีดเข้าไปในเครื่อง CHILLER และออกมาเป็นน้ำเย็น วิ่งกลับไปยังเครื่องเป่าลมเย็นอีกครั้งหนึ่ง

3.5 เครื่องกรองน้ำ ทำหน้าที่ปรับสภาพน้ำก่อนเข้าไปในระบบให้สภาพดีก่อน เพื่อลดอัตราการเกิดตะไคร่น้ำ และการกัดกร่อน

3.6 ท่อน้ำ เป็นท่อเหล็กมีฉนวนยาวหรือโฟมหุ้มกันความร้อน โดยปกติฉนวนที่หุ้มจะมีอายุใช้งาน ประมาณ 10 ปี ดังนั้น ต้องเตรียมที่สำหรับให้ช่างเข้าไปซ่อมได้สะดวก

3.7 น้ำทิ้ง คือ ไอน้ำที่อยู่ในอากาศกลั่นตัวออกมาเมื่อผ่านขดลวดทำความเย็น จึงจำเป็นต้องมีท่อสำหรับนำไปทิ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการของเครื่องปรับอากาศแบบ (CHILLED WATER SYSTEM

เครื่องอัดความดันจะทำหน้าที่อัดน้ำยา ทำให้ส่วนของลวดระบายความร้อน (CONDENSOR COIL) มีความดันสูง น้ำยาจะกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ และคายความร้อนออกมาสู่ CONDENSOR COIL) ซึ่งจะมีท่อน้ำหมุนเวียนดูดความร้อนไปยังท่อพัก ซึ่งมักจะตั้งอยู่บนหลังคาอาคาร - โดยใช้ปั๊มเป็นตัวช่วย และเมื่อน้ำถูกทำให้เย็นลงแล้วจะถูกหมุนเวียนกลับเข้าระบบอีกทีหนึ่ง น้ำยา - เมื่อระบายความร้อนให้กับท่อน้ำแล้ว จะไหลไปยังขดลวดทำความเย็น ซึ่งบริเวณนี้จะถูกทำให้มีความกดดันต่ำ น้ำยาจะระเหยเป็นไอดูดความร้อนจากโดยรอบ ทำให้บริเวณนี้มีอุณหภูมิต่ำ ท่อน้ำซึ่งไหลผ่านขดลวดทำความเย็นจะรับความเย็นไปยังส่วนต่าง ๆ โดยน้ำที่เย็นอุณหภูมิ ประมาณ 45 องศาฟาเรนไฮต์ จะไหลไปตามท่อซึ่งมีฉนวนหุ้ม เพื่อมิให้ความเย็นสูญเสียไปในขณะเดินทางไปยังห้องต่าง ๆ ซึ่งจะมีตัว FAN COIL UNIT ถ้าขนาดใหญ่ใช้AIR HANDLING UNITประจำอยู่แต่ในห้อง เป่าลมเย็นผ่านน้ำเย็นออกไปใช้ และรับความร้อนจากภายในห้อง ทำให้อุณหภูมิของน้ำภายในสูงขึ้น และผ่านกลับเข้ามายัง EVAPORATING COIL อีกทีหนึ่ง โดยมีปั๊มดูดกลับ

สำหรับในแต่ละจุดจะมี THERMOSTAT ควบคุมปริมาณน้ำให้ผ่านมายัง FAN COIL UNIT มากน้อยแล้วแต่อุณหภูมิภายในห้อง คือ เป็นตัวควบคุมอุณหภูมิภายในห้องนั่นเอง

หลักการระบายความร้อนของ COOLING TOWER โดยจะทำการฉีดน้ำให้เป็นละอองเพื่อให้พื้นผิวของน้ำสัมผัสกับอากาศที่ปล่อยให้เข้าทางด้านข้างรับความร้อนจากน้ำ ออกจากหอผึ่งน้ำโดยพาความร้อนไปด้วยทางด้านบนของหอผึ่งน้ำ

รายละเอียดของระบบ CHILLED WATER SYSTEM

ระบบ CHILLED WATER เหมาะสำหรับอาคารใหญ่ ๆ ที่ต้องการใช้เครื่องปรับอากาศตั้งแต่ 100 ตัน ขึ้นไป ระยะห้องระหว่างเครื่องส่งลมเย็นกับตัวเครื่องจะเป็นเท่าไรก็ได้ ถ้ากลไกมากก็เพียงแต่ใช้ปั๊มที่ให้แรงดันสูง และเพิ่มขนาดของท่อน้ำเท่านั้นเอง ถึงราคาจะแพงขึ้นแต่ไม่มีผลทำให้เครื่องเสียได้ CHILLED WATER เครื่องสามารถจ่ายน้ำเย็นไปยังเครื่องส่งลมเย็นได้หลายตัว โดยขึ้นกับขนาดของเครื่อง นอกจากนี้ เครื่องส่งลมเย็นแต่ละเครื่อง ยังสามารถควบคุมอุณหภูมิโดยอิสระจากตัวอื่น ๆ ได้ การเดินท่อน้ำไม่ที่ถี่พิถันเหมือนการเดินท่อน้ำยา ถ้าท่อรับส่งรั่วออกมากก็คือน้ำไม่ใช่น้ำยา จึงไม่เป็นอันตรายกับใครและยังมีราคาถูก เมื่อซ่อมรอยรั่วแล้วเติมน้ำเข้าไปใหม่เท่าไรก็ไม่เปลือง และเนื่องจากท่อน้ำนั้นมีขนาดไม่ใหญ่นัก การเดินท่อน้ำยังก่อให้เกิดความสวยงามของตัวอาคาร (โดยไม่ต้องตั้ง COMPRESSOR ไว้ตามกันสาดอย่าง SPLIT TYPE) การกำจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสียงรบกวนนอกเครื่อง เนื่องจาก CHILLED WATER แบ่งตัวเครื่องออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนที่เป็นตัวเครื่องกับ COOLING TOWER ตัวเครื่องสามารถนำไปไว้ในห้องเครื่องใต้ดินได้ โดยจัดให้มีการระบายอากาศภายในห้องด้วยพัดลมธรรมดา ส่วน COOLING TOWER ต้องติดตั้งไว้ในที่ที่สามารถระบายอากาศได้สะดวก ข้อควรระวัง คือ ไม่ควรตั้ง COOLING TOWER ไว้ใกล้อาคาร - เพื่อป้องกันละอองน้ำกระเซ็นเข้ามาโดนอาคาร และป้องกันเสียงรบกวน

ปัญหาของ CHILLED WATER

คือ ต้องการคนดูแลเครื่องประจำ เพราะนอกจากจะต้องมีคนที่พอรู้เรื่อง คนสตาร์ทเครื่อง คนที่ประจำนี้จะต้องเป็นทีมช่างประจำ เพื่อทำหน้าที่ดูแลเรื่องน้ำ ซึ่งเป็นที่สำคัญมากอีกด้วย อย่างไรก็ตาม สำหรับอาคารใหญ่โดยทั่วไปจะต้องมีทีมช่างประจำ เพื่อทำหน้าที่ดูแลระบบต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้า ประปา รวมทั้งระบบปรับอากาศ ซึ่งมีจำนวนมากอยู่แล้ว ดังนั้น การใช้ทีมช่างชุดเดียวกันนี้มาดูแลรักษาเครื่องด้วยจึงไม่เป็นการเสี่ยงอย่างไร นอกจากนี้ ปัญหาอีกอันหนึ่งก็คือ ปัญหาเรื่องน้ำที่มาเกาะท่อเย็นแล้วหยดลงมาบนฝ้าทำให้ฝ้าเสียหาย เมื่อติดตั้งเสร็จใหม่ ๆ ยังไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร แต่นานปีเข้า ฉนวนหุ้มท่อเริ่มเสื่อมคุณภาพตามอายุขัย น้ำเริ่มเกาะ ดังนั้น ในการออกแบบระยะหลัง ๆ นี้ มักจะพยายามออกแบบให้ท่อน้ำเดินแนวราบได้ เฉพาะชั้นที่คิดว่าน้ำหยดแล้วไม่มีผลเสียหาย เช่น ชั้นใต้ดิน แล้วจึงแยกชั้นตามชาฟท์ต่าง ๆ ซึ่งวางอยู่ใกล้เครื่องมีระยะเพียงสั้น ๆ ท่อน้ำส่วนมากจึงอยู่ในชั้นใต้ดิน หรือในชาฟท์เท่านั้น

ระบบเครื่องปรับอากาศในโรงแรมทั่วไป

เนื่องจากโรงแรมเป็นอาคารที่มีการใช้เครื่องปรับอากาศในหลาย ๆ ส่วน ซึ่งแต่ละส่วนจะมีเวลาของการใช้แตกต่างกันออกไป เช่น ในบริเวณห้องพักแขก ซึ่งมีเวลาของการใช้เครื่องปรับอากาศคนละเวลา หรือในบางบริเวณ เช่น ห้องอาคารใหญ่ในตอนเช้าก็จะไม่เปิดดำเนินการ หรือห้องจัดเลี้ยง ซึ่งก็จะมีการใช้งานเป็นครั้งคราว หรือบ่อยครั้งไม่แน่นอน การที่มีลักษณะการใช้งานกันคนละเวลานั่นเอง ทำให้ระบบการจัดการปรับอากาศจำเป็นต้องสามารถสนองความต้องการในการใช้นั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบที่มีความนิยมก็คือ ระบบ CHILLED WATER ความเป็นจริงแล้วเครื่องปรับอากาศแบบ WINDOW TYPE ก็สามารถใช้กับห้องพักแขกได้ เพราะสามารถเปิดเปิดเครื่องแต่ละอันได้ต่างเวลากัน แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการลงทุนเบื้องต้นของเครื่องเหล่านี้จะต่ำก็ตาม ก็มีปัญหาในการบำรุงรักษาเป็นอันมาก และขนาดของเครื่องก็มีจำกัด ไม่สามารถใช้กับเนื้อที่ใหญ่ ๆ ได้ ต้องเพิ่มเติมหลายเครื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกเหนือจากนั้นเสียงอันเกิดจากเครื่องก็เป็นปัญหาต่อเนื้อที่ใช้สอย สำหรับเป็นห้องนอนแขก ซึ่งหลักการของเครื่องปรับอากาศในระบบ CHILLED WATER SYSTEM นั้นก็คือ ส่งความเย็นไปตามท่อโดยใช้น้ำเป็นตัวกลาง กล่าวคือ เครื่องทำความเย็นจะทำให้น้ำเย็นแล้วปั๊มส่งต่อไปตามท่อซึ่งหุ้มด้วยฉนวนยังส่วนต่าง ๆ ในอาคารที่ต้องการปรับอากาศ โดยจะมีอุปกรณ์ที่เรียกว่า - FAN COIL UNIT หรือ AIR HANDLING UNIT เปลี่ยนสภาพจากน้ำเย็นเป็นลม โดยผ่านน้ำเย็นไปใน COIL เล็ก ๆ ภายใน FAN COIL นั้น และเป่าลมผ่าน COIL กลายเป็นลมเย็นออกมา น้ำเย็นจะหมุนเวียนกลับไปยังเครื่องทำความเย็น เพื่อทำให้น้ำเย็นขึ้นอีก ระบบนี้ให้การประหยัดในการปฏิบัติงานอีกทั้งตัว FAN COIL นั้น สามารถให้ความเย็นได้อย่างรวดเร็ว และให้ความสะดวกในการปิดเปิด เฉพาะส่วนได้โดยแยกเป็น FAN COIL หลาย ๆ ตัวตามจุดต่าง ๆ ควบคุมอุณหภูมิด้วย THERMOSTAT ที่จะติดไว้สำหรับตั้งอุณหภูมิอากาศภายในห้อง โดยมักจะต่อเชื่อมกับสวิทของพัดลมใน FAN COIL นั้น พัดลมที่ใช้โดยทั่ว ๆ ไป จะมีความเร็ว 3 จังหวะ การทำงานของส่วน FAN COIL นั้นให้เสียงเงียบ เพราะไม่มีเสียงของ COMPRESSOR เช่นกับแบบ WINDOW TYPE ที่ห้องพักแขก ทุกอย่างที่ต้องการปรับอากาศจะมีส่วน FAN COIL นี้ติดตั้งอยู่ทุก ๆ ห้อง บริเวณเหนือทางเข้าใต้ฝ้าเพดาน ที่เป็นจุดกระจายลมเย็นได้ทั่วถึงสำหรับส่วนอื่น ๆ ของอาคารที่มีขนาดใหญ่ ๆ เช่น ห้องอาหาร บาร์ หรือห้องจัดเลี้ยง ตลอดจนห้องลอบบี้หรือเลาจน์ ซึ่งมีพื้นที่ใหญ่มากและเป็นไปไม่ได้ที่จะใช้ FAN COIL UNIT เป่าลมโดยตรงอย่างเช่นห้องรับแขก เพราะพื้นที่มากเกินกว่าลมจากจุดจุดเดียวจะไปทั่วถึง ในกรณีเช่นนี้ระบบที่ใช้ก็ยังเป็นชุดของ FAN COIL อยู่เช่นกัน หากแต่จะเป่าลมเย็นจาก FAN COIL ไปในท่ออากาศซึ่งเดินเชื่อมกันเป็น NETWORK และมีช่องปล่อยลมเย็นอยู่กระจายไปที่จะทำหน้าที่กระจายลมเย็นไปตามห้องนั้น ๆ การควบคุมอุณหภูมิก็ทำโดย THERMOSTAT และความเร็วของพัดลมในส่วน FAN COIL นั้น ๆ นั่นเอง สำหรับการระบายอากาศในส่วนที่ได้รับการปรับอากาศนั้น ทำได้โดยการหมุนเวียนอากาศผ่านส่วน FAN COIL UNIT โดยที่ส่วน FAN COIL UNIT นั้นจะมีการทิ้งอากาศที่ใช้ในห้องออกแบบส่วนสู่อากาศภายนอก (EXHAUST AIR) และจะดูดเข้าอีกจากอากาศบริสุทธิ์ภายนอกเป็นการหมุนเวียนอากาศภายในห้อง

<u>หัวจ่าย</u> (AIR SUPPLY)

หน้ากากลมโดยทั่วไปจะเรียกรวม ๆ กันว่า แอร์กริล (AIR GRILLE) หน้ากากจ่ายลมเรียกว่า SUPPLY AIR GRILLE หน้ากากลมกลับเรียกว่า รีเทอนแอร์กริล (RETURN AIR GRILLE) พวกติดเพดานเรียกว่า ดิฟฟิวเซอร์ (AIR DIFFUSER) พวกติดข้างฝาบางที่เรียกว่า รียีสเตอร์ (AIR REGISTER)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนิดของหัวจ่ายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน

ในปัจจุบันพอจะแยกได้เป็น 2 พวกใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ

1. พวกติดเพดาน (AIR DIFFUSER) มีแบบสี่เหลี่ยม ซึ่งมีทั้งสี่เหลี่ยมจัตุรัสและแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบสลอต (SLOT) ในบางแห่งอาจเจาะฝ้าเป็นรู ๆ ใช้แทนหัวจ่าย ดูเผิน ๆ อาจจะไม่เห็น

2. พวกติดข้างฝา (AIR REGISTER) พวกนี้มักจะทำให้ใบปรับลม (LOUVER) เอียงทำมุมได้ 0, 22/½ หรือ 45 องศา และมีใบปรับทั้งแนวนอนและแนวดิ่ง เพื่อให้หันทิศทางลมและปรับให้ลมพุ่งไปถึงตำแหน่งที่ต้องการได้ หัวจ่ายแบบนี้จะใช้กับห้องที่ไม่สามารถเดินท่อลมในฝ้าเพดาน เช่น กรณีที่ต้องเดินท่อลอยแล้วตีกล่องไม้ปิดไว้ หัวจ่ายจะติดอยู่ขอบข้างกล่อง หรือเดินท่อแบบฝาฝังแล้วเจาะช่องใส่หัวจ่าย เป่าลมเข้ามาในห้อง ลักษณะการเป่า เป่าตามแนวราบ กล่าวกันว่า ความเร็วลมที่มาปะทะตัวคนไม่ควรเกิน 50 ฟุต/นาที สำหรับในที่ที่คนเพียงเดินผ่านไปมาไม่ควรเกิน 120 ฟุต/นาที และมักจะเลือกให้มีระยะเป่า (THROW) ที่ระดับสูงจากพื้น 6 ฟุต ความกว้างของระยะเป่าคือระยะที่ความเร็วลมมีความเร็วลดลงเหลือ ประมาณ 50 ฟุต/นาที โดยทั่วไประยะเป่าของรีซีสเตอร์ไม่ควรเกิน 10 เมตร (การที่จะให้รีซีสเตอร์เป่าไกลนั้น ลมตอนที่เป่าออกมาจะต้องเร็วและทำให้เสียงดัง)

หมายเหตุ ห้องธรรมดาทั่วไปมักจะให้ลมที่ออกจากหัวจ่ายแต่ละหัว ไม่เกิน 1,000 CFM (แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมด้วย) และหัวจ่ายแต่ละหัวจะสามารถครอบคลุมพื้นที่ได้ไม่ต่ำกว่า 55 ตารางเมตร

ลมกลับ

ลมที่เป่าออกมาแล้วจะถูกดูดกลับเข้าเครื่อง เพื่อทำให้เย็นแล้วจึงถูกส่งกลับไปเป่าใหม่ เนื่องจากลมภายนอกห้องร้อนกว่าลมเก่า ถ้าเราใช้ลมจากภายนอกห้องทั้งหมด เครื่องจะต้องมีขนาดใหญ่มากจึงจะได้อากาศที่มีอุณหภูมิตามต้องการ ส่วนเรื่องอากาศบริสุทธิ์ ถ้าดูดลมดูดอากาศเก่าออกไปบ้าง อากาศใหม่ก็จะแทรกตัวเข้ามาในห้องเอง ดังนั้น เราจึงต้องทำให้ลมที่เป่าออกไปแล้วสามารถเดินทางกลับไปเข้าเครื่องอีกได้

ลักษณะการออกแบบช่องทางสำหรับลมกลับ

สำหรับบริเวณที่เปิดโล่ง หรือบริเวณที่การกั้นห้องกั้นไม่ถึงฝ้าเพดาน มีช่องเปิดติดต่อไปจนถึงเครื่องส่งลมเย็นได้ก็ไม่มีปัญหา แต่สำหรับห้องต่าง ๆ ที่แยกกันเป็นอิสระ เราต้องช่วยจัดช่องทางให้ลมกลับ ซึ่งนิยมกัน 3 วิธี คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เจาะช่องแล้วใส่หัวลมกลับเป็นบานประตูหรือผนัง ลมที่เป่าออกจากหัวจ่ายจะกลับไปเข้าเครื่องโดยที่ผ่านช่องนี้

2. เจาะช่องใส่หัวลมกลับบนฝ้า โดยมีหัวลมกลับอันหนึ่งอยู่ในห้อง ถ้าจะให้ดีควรจะทำท่อลมระหว่างหัวลมกลับทั้งสองอันนี้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้ลมได้รับความร้อนจากอากาศที่อยู่ภายในฝ้า วิธีนี้ดีกว่าวิธีแรกตรงที่สามารถป้องกันไม่ให้เสียงภายในห้องออกมาได้เหมือนวิธีที่ 1. แต่ค่าใช้จ่ายอาจสูงกว่าบ้าง

3. เดินท่อลมกลับจากห้องต่าง ๆ กลับไปยังเครื่องส่งลมเย็น

หลักการพิจารณาการใช้ท่อลมในอาคาร

1. ใช้การปรับอากาศพร้อมกันหมด การปรับอากาศที่ใช้ท่อลมเป็นการปรับอากาศสำหรับห้องขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ซึ่งอาจมีการแบ่งซอยออกเป็นย่อย ๆ ที่ต้องการใช้การปรับอากาศพร้อมๆ กัน เพราะถึงแม้บางขณะบางห้องอาจไม่ต้องการใช้ แต่ท่อลมก็ยังคงทำหน้าที่ส่งลมในห้องนั้น และเครื่องปรับอากาศชุดใดชุดหนึ่งจะจ่ายไปตามบริเวณที่คิดว่าจะใช้การปรับอากาศในเวลาเดียวกัน

2. ต้องการประหยัดและความสวยงาม การปรับอากาศสำหรับที่บางแห่ง ถ้าไม่ใช้ท่อลมจะต้องใช้เครื่องส่งลมเย็นขนาดเล็กหลายตัว เพื่อให้การกระจายลมไปได้ทั่วถึง ถ้าเป็นเครื่องปรับอากาศระบบแยกส่วน SPLIT SYSTEM ซึ่งมีเครื่องระบายความร้อน CONDENING UNIT และเครื่องส่งลมเย็น AIR HANDLING UNIT โดยมีท่อน้ำยาต่อระหว่างเครื่องทั้งสอง การใช้เครื่องส่งลมเย็นหลาย ๆ ตัว หมายถึงว่า ต้องเดินท่อน้ำยาไฟฟ้า ท่อน้ำทิ้งหลายชุด และยิ่งสำหรับอาคารบางแห่งอาจจะมีที่ตั้งเครื่องระบายความร้อนเพียงไม่กี่แห่ง เครื่องส่งความเย็นบางตัวจะต้องอยู่ห่างจากเครื่องระบายความร้อนมากอีกด้วย ทำให้ต้องใช้ท่อน้ำยามากขึ้น และกำลังของเครื่องตก

3. ต้องการกระจายลมให้ทั่วห้อง ท่อลมจะเป็นตัวช่วยพาลมไปยังที่ต่าง ๆ ได้ทั่วถึง - หัวจ่ายแต่ละหัวสามารถเป่าตามแนวราบได้ไม่ต่ำกว่า 2 - 3 เมตร

4. ต้องการควบคุมสภาพอากาศ ห้องบางประเภท เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ หรือโรงงานบางแห่ง เช่น โรงงานทอผ้า ที่จำเป็นต้องใช้ท่อลมควบคุมให้อุณหภูมิและความชื้นคงที่ที่ค่า ๆ หนึ่ง มักต้องใช้ท่อลม เพราะท่อลมนอกจากจะช่วยให้สภาพอากาศสม่ำเสมอเท่ากันทั่วบริเวณแล้ว อุปกรณ์ที่ช่วยในการควบคุม เช่น อุปกรณ์ให้ความร้อน อุปกรณ์เพิ่มหรือลดความเย็น (HUMIDIFIER หรือ DEHUMIDIFIER) รวมทั้งอุปกรณ์จำกัดฝุ่น ยังสามารถติดตั้งในระบบท่อลม นอกจากนั้นการปรับปริมาณอากาศบริสุทธิจะทำได้ง่ายกว่าอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่ควรสำรวจก่อนการออกแบบท่อลม

1. จะมีการตีฝ้าหรือไม่ ถ้าตีระยะห่างของช่องฝ้าเป็นเท่าใด โดยเฉพาะระยะห่างตรงที่แคบที่สุด คือ ตรงที่มีคาน ถ้าไม่ดี หมายความว่า ท่อลมจะเดินรอบซึ่งส่วนมากจะตีกล่องปิดเพื่อป้องกันท่อเสียหาย และเพื่อความสวยงาม

2. โครงสร้างหลังคา ใช้ประกอบการพิจารณาว่าแขวนท่อลมอย่างไร และอื่น ๆ

3. ตำแหน่งโครงสร้างของอาคาร เช่น ตำแหน่งของคาน ซึ่งอาจกำหนดจากตำแหน่งของเสา เพราะเสาจะทำหน้าที่รับคาน ดังนั้น ควรเลือกที่ลงของหัวจ่ายให้เหมาะสมกับบริเวณที่ต้องการปรับอากาศ (ตำแหน่งคนนั่ง ฯลฯ)

4. ประเภทของห้อง ถ้าเป็นห้องทำงานเราสามารถกำหนดขนาดท่อลมและหัวจ่ายให้เล็ก เพื่อความประหยัดได้ แต่ถ้าเป็นห้องเก็บเสียง นอกจากจะต้องให้ท่อลมและหัวจ่ายใหญ่แล้ว บางทีต้องเพิ่มกล่องลดเสียง (SOUND ATTENNUATION BOX)

5. สภาพของห้อง จะต้องทราบว่าควรจะให้ลมเย็นไปไกลถึงแค่ไหน การกระจายลมจึงจะทั่วถึงบริเวณไหนที่มีความร้อนมาก เช่น คนมากหรือโคมแดด ก็ควรจะปล่อยลมตรงนั้นให้มาก

หลักในการออกแบบท่อลม

- พยายามออกแบบให้ท่อลมเป็นสี่เหลี่ยมจตุรัส
- ค่าของแรงเสียดทานภายในท่อ - 0.1 IN.W.G/ ความเร็วท่อ 100 ฟุต
- ความเร็วลมในท่อเมนไม่เกิน 1,500 ฟุต/นาที
- ความเร็วลมในท่อย่อยไม่เกิน 1,500 ฟุต/นาที

การควบคุมความร้อนที่เกิดจากไฟฟ้าแสงสว่าง

เนื่องจากระบบการให้แสงสว่างในอาคาร จะมีการกระจายความร้อนออกมา ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงระบบป้องกันความร้อนที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้าเหล่านั้น ซึ่งระบบการถ่ายเทความร้อน มีดังต่อไปนี้.-

1. อากาศเย็นที่ออกจากท่อ จะถูกพัดผ่านหลอดไฟฟ้าก่อนที่จะถูกดูดกลับไปสู่ท่ออากาศกลับ โดยวิธีนี้ความร้อนที่เกิดจากไฟฟ้าแสงสว่างจะถูกเคลื่อนย้ายออกไปก่อนที่จะเข้ามารบกวนภายในอาคาร

2. อากาศกลับที่มีอุณหภูมิสูง สามารถกำจัดได้หลายวิธี แล้วแต่ระดับอุณหภูมิภายในอาคารที่ต้องการ ดังนี้.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. อากาศที่มีอุณหภูมิสูงทั้งหมด จะถูกปล่อยออกไปยังบรรยากาศภายนอก และดูดเอาอากาศซึ่งบริสุทธิ์กว่าและมีความชื้นพอเหมาะจากภายนอก ผ่านเครื่องทำความเย็นเข้ามาแทนที่

ข. อากาศที่มีอุณหภูมิสูง จะสามารถถูกดูดกลับไปสู่เครื่องปรับอากาศและผสมกับอากาศภายนอกที่มีความชื้นพอเหมาะ ผ่านระบบทำความเย็นหมุนเวียนเข้าสู่อาคารอีก

ค. ในกรณีที่อากาศต้องการความชื้นมาก จะสามารถใช้อากาศที่มีอุณหภูมิสูงทั้งหมดหมุนเวียนผ่านเครื่องทำความเย็นได้โดยตรง

<u>หน้าที่ของเครื่องปรับอากาศที่มีต่อแหล่งกำเนิดความร้อนต่าง ๆ ทั้งในและนอกอาคาร</u>

ความร้อนที่เข้าสู่อาคารนั้น ไม่ว่าจะเกิดจากแหล่งภายในหรือภายนอกก็ตาม ย่อมเพิ่มภาระหน้าที่แก่เครื่องปรับอากาศเสมอ ตามปกติแล้วการหมุนเวียนของอากาศเข้าออก ภายในห้องจะต้องมีประมาณ 20 เท่าของปริมาณห้อง

เมื่อเนื้อที่ของผนังกระจกเพิ่มขึ้น ความร้อนจากภายนอกจะเพิ่มขึ้นด้วย โดยเฉพาะห้องที่มีอุณหภูมิปกติ เมื่อมีอุปกรณ์ประเภทคอมพิวเตอร์ไฟฟ้าแสงสว่างจะทำให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้นตามส่วน ในกรณีเช่นนี้จะต้องเพิ่มขนาดเครื่องปรับอากาศ 60 – 70 BTU/FT^2 เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่

3. <u>ระบบแสงสว่าง</u>

<u>หลักการทั่วไปของแสงสว่าง</u>

ความมุ่งหมายของการส่องสว่างเพื่อให้สามารถเห็นสิ่งของได้ง่าย หรือเห็นเด่นชัด การที่เรามองเห็นวัตถุนั้น เนื่องจากแสงสะท้อนจากวัตถุมาเข้าตาเรา การที่จะสะท้อนออกมาได้นั้นจะต้องมีแหล่งกำเนิดแสงสว่างออกไปยังวัตถุและสะท้อนเข้ามาสู่สายตาเรา การที่ตาจะเห็นชัดเจนเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแสงสะท้อนเข้าตา จากการทดลองเมื่อเราค่อย ๆ เพิ่มแสงสว่างทีละน้อยต่อเนื่องจะได้ความจริงว่า

1. ความต้องการการส่องสว่างก่อนมองวัตถุชัด
2. เมื่อเพิ่มแสงสว่างมากขึ้นตามความสามารถของการเห็นจะเป็นปฏิภาคโดยตรงต่อการเห็น
3. เมื่อเพิ่มต่อไปการเห็นเด่นชัดจะไม่เป็นปฏิภาคกับการส่องสว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางความสัมพันธ์ของความสูงและกำลังไฟ

ความสูงของการติดตั้งห่างจากพื้นเป็นฟุต	ขนาดของดวงไฟเป็นวัตต์
7 - 10	40
8 - 12	60
10 - 14	75
12 - 16	100
17 - 20	160
17 - 27	250
25 - 35	400
30 - 40	500

ตารางแสงสว่างที่จำเป็นสำหรับการใช้งานในสถานที่ต่าง ๆ กัน หน่วยเป็นฟุตต่อกำลังเทียน

ร้านอาหาร - คอฟฟี่ช็อฟ บาร์ ไนท์คลับ

โต๊ะเก็บเงิน	50 ฟุตกำลังเทียน
ห้องครัว	70 ฟุตกำลังเทียน
ห้องอื่น ๆ	30 ฟุตกำลังเทียน

แสงและการให้แสง

การให้แสงเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งในงานสถาปัตยกรรมและการตกแต่งภายในโรงแรม แสงเป็นส่วนช่วยเน้นให้เห็นลักษณะรูปทรงของอาคาร เป็นส่วนช่วยสร้างบรรยากาศที่เชื้อเชิญบริเวณทางเข้า และประโยชน์ของการให้แสงจะเป็นส่วนสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยและระบบการควบคุมต่าง ๆ

แสงที่ใช้ในอาคารควรจะเป็นส่วนช่วยเน้นลักษณะของการตกแต่งภายใน เป็นส่วนช่วยเน้นลักษณะของพื้นผิววัสดุ สร้างความรู้สึกให้เกิดความสูง ลึก หรือทำให้เกิดความรู้สึกว่าเล็กลง สร้างสรรให้รูปแบบและพื้นผิววัสดุรวมทั้งสีให้มีคุณค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลอดแสงชนิดต่าง ๆ รวมทั้งแสงที่ใช้กับการตกแต่ง

- หลอดที่มีไส้ INCANDESCENT จะทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นและจะให้แสงในโทนร้อน มีแสงค่อนไปในทางแดง - เหลือง เหมาะที่จะใช้กับเลาจ์ ภัตตาคาร และห้องนอน

- หลอด FLUORESCENT และหลอดไม่ใช่ไส้อื่น ๆ โดยเฉพาะหลอด FLUORESCENT มีประโยชน์มาก เนื่องจากมีอายุการใช้งานนานกว่าและมีแสงที่นุ่มนวลเหมือนแสงธรรมชาติ โดยมากใช้กับส่วนที่ต้องการทำงาน เช่น โต๊ะทำงาน ทางสัญจร ครัว และส่วนบริการส่วนหลัง

- แสง INFRA-RED HEATING ใช้ในส่วนบริการต่าง ๆ ส่วนที่ต้องการใช้อาหาร และในบางครั้งอาจใช้ห้องน้ำเพื่อสร้างความรู้สึกอบอุ่น

- หลอดไฟประดับ ใช้สำหรับแขวนเหนือโต๊ะ เคาเตอร์ โต๊ะข้างเตียง หัวเตียง เป็นส่วนที่ให้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมในการตกแต่ง

ชนิดของโคมและการกระจายแสง

1.	DIRECT	แสงส่องลงข้างล่าง 90-100 % ส่องขึ้น 100%
2.	INDIRECT	แสงส่องลงข้างล่าง 10% ส่องขึ้น 90-100%
3.	SEMI - DIRECT	แสงส่องลงข้างล่าง 60-90% ส่องขึ้น 10-40%
4.	SEMI - INDIRECT	แสงส่องลงข้างล่าง 10-40% ส่องขึ้น 60-90%
5.	GENERAL DIFFUSE	แสงส่องลงข้างล่าง 40-60% ส่องขึ้น 40-60%

LIGHTING METHOD วิธีการติดตั้งดวงโคม

1.	การใช้ดวงโคมติดเพดาน	(CEILING MOUIED FITTING)
2.	การใช้ดวงโคมห้อยลงมา	(SUSPENED OF PENDANT FITTING)
3.	การใช้ดวงโคมติดผนัง	(WALL BRACKETS)
4.	การใช้ดวงโคมซ่อน	(ECILING RECESED UNITS)
5.	การใช้ดวงโคมตั้งโต๊ะ	(FORTABLE FITTING)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการให้แสงสว่างในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม

ในโรงแรมในเมืองใหญ่ จุดประสงค์ใหญ่ของผู้มาพักมักจะกลับถึงโรงแรมในตอนหัวค่ำ แสงควรจะใช้ในการเน้นทางเข้า เพื่อเป็นการชี้หรือนำสู่ภายในโรงแรม และยังเป็นส่วนเสริมสร้างความปลอดภัยด้วย การกำหนดความสว่างของดวงไฟภายในโรงแรมตาม INUMINATING ENGINEERING SOCIETY 1958 AND IES LIGHTING HANDBOOK 1972 ในหนังสือ TIMESAVER STANDARDS FOR ARCHITECTURAL DESIGN DATA ได้กำหนดหลักการไว้ ดังนี้.-

1. โถงทางเข้า (ENTRANCE FOYER)
   - ควรจะใช้ดวงไฟซึ่งให้ความสว่างสูง ทั้งนี้ เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกนุ่มนวลขึ้น และไม่ชัดลูกนัยตาระหว่างแสงไฟภายในและแสงสว่างภายนอกอาคาร
   - แสงที่ซ่อนในบริเวณภายในอาคารเหนือทางเข้า และม่านหน้าต่าง
   - การซ่อนหลอดไฟใต้ CANAPY หรือบริเวณพนักงานขนสัมภาระ
   - โคมไฟข้างถนนตลอดทางเข้าของโรงแรม

เพื่อให้สายตาสามารถปรับตัวได้กับแสง ความเข้มของแสงควรกำหนดให้เป็นระดับตั้งแต่ทางเข้าถึงส่วนห้องโถง ซึ่งความเข้มของแสงบริเวณนี้ควรประมาณ 200 LUX และเน้นส่วนของ RECEPTION COUNTER ความเข้มแสงประมาณ 400 LUX

สีของแสงที่ให้ความรู้สึกโอ่โถง กว้างขวาง ในส่วนทางเข้าเป็นส่วนสำคัญ แสงที่ให้สีเหลืองอ่อนให้ความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง และเชื้อเชิญดีกว่าแสงสีขาวนวลที่เกิดจากหลอดไฟ

หลอดไฟที่ใช้ในส่วนนี้ควรเป็นหลอดประเภท INCANDESCENT ส่วน FLUORESCENT ใช้ติดตั้งใต้เพดานเหมาะที่จะใช้เป็น BACKGROUND และบริเวณทำงาน

2. โถงต้อนรับ (LOBBY) ควรจะใช้ไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างพอประมาณ โดยอาจให้แสงสว่างพิเศษในบางจุด ซึ่งมีความสำคัญหรือมีความต้องการพิเศษ เช่น ในส่วนโต๊ะทำงาน - โทรศัพท์ ที่อ่านหนังสือ บอร์ดประกาศหรือโฆษณาของโรงแรม ตู้โชว์ ร้านค้า เป็นต้น สำหรับหลักการในการให้แสงไฟนั้นใช้ผสมระหว่าง DIRECT และ INDIRECT LIGHT ส่วนที่เป็น INDIRECT LIGHT นั้น เพื่อที่จะให้แสงไฟส่องกระทบฝ้าเพดานแล้วสะท้อนกลับมา ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและไม่เกิดเงา

3. โถงนั่งเล่น (LOUNGE) ควรจะเป็นแสงไฟซึ่งให้ความนุ่มนวล ความสว่างของดวงไฟโดยทั่วไปค่อนข้างต่ำ และมักจะใช้โคมไฟตั้งสำหรับอ่านหนังสือ

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ผู้ใช้สามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. <u>ส่วนทางเดิน</u> (CORRIDOR) แสงไฟในส่วนทางเดินควรจะเป็นแสงไฟที่ให้ความรู้สึกบรรยากาศน่าประทับใจและสงบเสียบ แสงสว่างที่กำหนดจะต้องเพียงพอที่จะเห็นเลขห้องและใส่กุญแจได้ง่าย สำหรับระยะในการติดตั้งดวงไฟที่เหมาะสมให้คิดระยะห่างเป็น 2 เท่า ของความสูงระหว่างพื้นถึงเพดานทางเดิน และถ้าหากเป็นไปได้สวิทซ์ไฟควรจะอยู่ใกล้กันกับประตูห้องพักแขก เพื่อที่จะติดตั้งไฟฉุกเฉินประจำทางเดินในแต่ละชั้น

5. การให้แสงสว่างในส่วนนี้ความเข้มของแสงต้องมากพอ และมีความสว่างพอในการทำความสะอาดห้องน้ำ และติดตั้งหลอดไฟในตำแหน่งเหนืออ่างล้างมือและกระจกเงาใต้ฝ้าเพดาน - ความเข้มของแสงสว่างควรมากกว่า 200 LUX และในบริเวณทางเข้าซึ่งติดกับทางสัญจรความเข้มของแสงควรลดลงเล็กน้อย เพื่อให้สายตาสามารถปรับตัวได้

6. <u>ไฟฉุกเฉิน</u> การให้แสงในกรณีฉุกเฉินมักจะต้องติดตั้งไว้ประมาณ 20% ความเข้มของการส่องสว่างประมาณ 100 LUX ในตอนกลางวัน เพื่อลดความแตกต่างของแสงที่มากเกินไป - ระหว่างภายนอกอาคารกับภายในอาคาร และจะลดแสงประมาณครึ่งหนึ่งในตอนกลางคืน

7. <u>ห้องพัก</u> การให้แสงในด้านหัวเตียงซึ่งเป็นเตียงแฝด ซึ่งอยู่ระหว่างกลางเตียงทั้งสอง หรืออาจใช้เป็นโคมไฟตั้งโต๊ะข้างเตียง และควรมีสวิทซ์ที่สามารถเอื้อมมือเปิด-ปิด ได้โดยไม่ต้องลุกจากที่นอน ความเข้มของแสงประมาณ 200 LUX ไฟกลางห้องใช้โดยปกติประมาณ 800 LUX โดยมีสวิทซ์ที่บริเวณทางเข้าห้อง โต๊ะแต่งตัว มักจะติดตั้งเหนือกระจก เลือกใช้ได้ทั้ง FLUORESCENT และหลอดสีใส

ทางเข้าระหว่างโถงเข้าห้องควรติดตั้งไฟ เพื่อความสะดวกในการหยิบเสื้อผ้า บริเวณตู้เสื้อผ้า โดยมีสวิทซ์ไฟกลางห้อง

ไฟในห้องน้ำ ที่ตั้งหลอดไฟเหนืออ่างล้างหน้า หรือเหนือกระจกเงา โดยติดตั้งสวิทซ์ตรงขอบประตูทางเข้าห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ภัตตาคารและคอฟฟี่ช็อฟ การให้แสงสว่างในภัตตาคารเป็นส่วนสำคัญมาก เนื่องจากแสงสามารถสร้างบรรยากาศ โดยปกติในภัตตาคารมักจะใช้แสงจากหลอด INCANDESCENT มากกว่าแสงจากหลอด FLUORESCENT แต่แสงจากหลอด FLUORESCENT เหมาะที่จะใช้เป็นแสงพื้นในคอฟฟี่ช็อฟ แต่โดยมากมักจะใช้แสงที่มักจะใช้แสงที่มักจะมีโทนสีค่อนไปทางแดง โดยเฉพาะในบริเวณเคาน์เตอร์ภายในภัตตาคารมักจะใช้แสงหลายชนิดปะปนกันหลายชนิดแล้วแต่ลักษณะการออกแบบและประโยชน์ใช้สอย แสง BACKGROUND ควรติดตั้งกับฝ้าเพดานแสงเฉพาะจุด เช่น บนโต๊ะอาหาร หรือสามารถสร้างความเป็นส่วนตัวได้

การติดตั้งวงจรไฟฟ้าแบบต่าง ๆ เช่น การติดตั้งระบบไฟที่สามารถปรับแสงให้จ้าขึ้น หรืออ่อนลงเป็นสิ่งที่ควรจะได้รับการพิจารณา ความสว่างของแสง BACKGROUND มักจะใช้ประมาณ 100 LUX และเพิ่มแสงเฉพาะ เช่น เหนือโต๊ะอาหาร เหนือเคาน์เตอร์

9. ครัว การให้แสงไฟสำหรับห้องครัวสมัยปัจจุบันนั้น มักจะมีปัญหาซึ่งไม่อาจจะแก้ไขได้นั้น คือ การสะท้อนแสงของวัตถุ เช่น สแตนเลสสตีล สำหรับชนิดของดวงไฟฟ้าที่ใช้อาจจะใช้ไฟ FLUORESCENT หรือ INCANDESCENT ก็ได้ นอกจากนั้นยังมีบางส่วนในห้องครัวนี้ต้องการใช้ไฟ - เป็นพิเศษ เช่น เครื่องตัดหั่น และผสมอาหาร บริเวณล้างถ้วยชาม และเครื่องเงินต่าง ๆ และโต๊ะตรวจเช็คของ

10. FUNCTION ROOM แสงในส่วนของ FUNCTION ROOM ควรจะสามารถควบคุมได้ทุก ๆ ส่วนในการใช้สอยแต่ละอย่าง เช่น ในการจัดเลี้ยงอาหาร การประชุม และการฉายสไลด์ การติดตั้งควรหลีกเลี่ยงตำแหน่งที่ทำให้แสงจ้า หรือกีดขวางจอฉายภาพยนต์ หรือสไลด์ หรือทำเกินไป โดยเฉพาะในเวลาที่หรี่แสงในสลัวลง สามารถติดตั้งได้หลายแบบ เช่น ติดฝ้าเพดานแบบเป็นรางเสื่อนได้ หรือว่าเป็นโคมไฟแขวนความสว่าง ควรจะแผ่กระจายไปในทุกส่วน โดยทางตรงเฉพาะพื้นที่ เช่น สปอตไลท์ หลอดไฟที่ใช้สำหรับเวที STAGE LIGHT, FEATURE LIGHT และส่วนอื่น ๆ สามารถปรับได้ การให้แสงมักจะเป็นเครื่องแสงทางออกและป้ายชี้บอกต่าง ๆ

11. BALLROOM & CONVENTION HALL ต้องการแสงสว่างทั่วไป โดยปกติจะใช้หลอด FLUORESCENT หรือ INCANDSCENT ที่สามารถปรับแสงให้สว่างหรือให้สลัวลงได้ และสามารถปรับแสงที่เวทีเต้นรำด้วย เช่น SPOTLIGHT, COLOURES, LENSE & RETATIONAL REFLECTORS.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบเสียง

เสียงเป็นพลังงาน ไม่สามารถผ่านสูญญากาศได้ ต้องผ่านตัวกลางทั้งอากาศ ของเหลว และของแข็ง หูคนโดยทั่วไปจะได้ยินเสียงที่ความถี่ 16 - 2,000 Hz.

หลักการจัดระบบเสียงภายในห้อง

การออกแบบเพื่อให้มีระบบเสียงที่ดีต้องคำนึงถึงการสะท้อนของเสียง การดูดกลืนเสียง และการกระจายของเสียง ทั้งนี้มีความเกี่ยวข้องกับ

1. การเลือกใช้วัสดุ
2. การออกแบบรูปร่างของห้อง
3. การจัดเครื่องเรือน (FURNITURE)

การดูดเสียง

พลังงานของเสียงประกอบด้วย AIR PRESSURE ซึ่งเกิดจากการไหวตัวของมัชฌิมในรูปและขนาดที่คลื่นเสียงที่ประสาทหูรับได้

ถ้ามีพลังงานของคลื่นเสียงมากพอ อาจทำให้มัชฌิมที่คลื่นเสียงไปกระทบสั่นได้ คลื่นเสียงจะหมดพลังลงถ้ากระทบกับมัชฌิมที่สั่นได้ดี. (SOUND ABSORBING MATERIALS) เช่น นุ่น ฟู ผิวขรุขระ เมื่อเวลามีคลื่นเสียงมากระทบ แรงอัดในอากาศจะขยับเส้นใยนั้น พลังของมันจะหมดไป แต่ถ้าเสียงกระทบกับวัสดุแข็ง ผิวหน้าเรียบ (SOUND REFECTING MATERIALS) เช่น ไม้หนา ๆ กำแพงคอนกรีต คลื่นเสียงจะสะท้อนกลับเป็นส่วนใหญ่

ชนิดของวัสดุดูดเสียง

1. PREFABRICATED ACCUSTIC UNITS

เป็นวัสดุดูดเสียงที่สำเร็จรูป รวมทั้ง ACOUSTIC ITLES มักจะทำเป็นแผ่น ๆ และเจาะรูพรุน

2. ACOUSTIC PLASTER AND SPRAYED ON METERIAL

เป็นวัสดุที่ประกอบด้วยรูพรุน (POROUS) และพวกพลาสติกหรือวัสดุที่มีใยผสมกัน (BINDER AGENTS) ใส่ฉาบด้วยกระบอกฉีดหรือฉาบ

3. ACOUSTICAL BLANKETS

เป็นวัสดุพวก BLANKET ส่วนใหญ่ทำด้วย MINERAL หรือ WOOD WOOL GLASS FIBERS นุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PREFABRICATED ACOUSTICAL UNITS

แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. เป็นแผ่นสำเร็จรูป รูพรุน หรือผิวหน้าขรุขระ แบ่งเป็น

   1.1 ALL MATERIAL UNIT เป็นเม็ดเล็ก ๆ และใช้ PORTLAND CEMENT เป็นตัวยึด

   1.2 ALL MATERIAL UNIT เป็นเม็ดเล็ก ๆ และใช้ยิปซั่ม หรือ LIMES เป็นตัวยึด

   1.3 MINERAL หรือใส่ไม้อ่อน ๆ ผสมกับ MINERAR BINDER ซึ่งไม่ติดไฟ เช่น แผ่น SOFTIONS

2. เป็นแผ่นสำเร็จรูปที่เจาะรูพรุนด้วยเครื่องจักร และมีรูเป็น PATTERN มีระเบียบ แบ่งเป็น

   2.1 เป็นแผ่นที่มีผิวหนาแข็งและแกร่ง เจาะรูพรุน ใช้สำหรับเป็นแผ่นปิดหน้า หรือเป็นตัวยึด ใช้กับวัสดุดูดเสียงที่อ่อนนุ่ม เช่น พวก BLANKET ฯลฯ แบบนี้ใช้สีที่ไม่อุดรูพรุนทาบนผิดหน้าก็ได้

   2.2 เป็นแผ่นวัสดุที่มีผิวหน้าอ่อนนุ่มกว่าแบบแรก และเจาะรูพรุน สามารถที่จะทาสีได้โดยไม่ทำให้คุณสมบัติดูดเสียงลดลง

   2.3 เป็นวัสดุแบบเดียวกับ แบบ 2.2 แต่เจาะให้ทะลุเป็นทางบาง หรือทำเป็นร่องซึ่งสามารถดูดเสียงได้ดี

3. เป็นแผ่นที่ทำผิวหน้าหยาบ (FISSURED SURFACE) อาจทำได้จากวัสดุหลายชนิด เช่น พวก MINERAL UNIT ที่เป็นเม็ดหรือพวก CORK มีคุณสมบัติดูดเสียงได้ดีเหมือนประเภท 2) วัสดุชนิดนี้มีผิดหน้าหยาบ เป็นหลุมเป็นบ่อมาก ทาสีได้

4. เป็นแผ่นผิวหน้าเป็นใย (TOLTED FIBER SURFACE) แบ่งเป็น

   4.1 เป็นแผ่นทำด้วยใยไม้บาง ๆ เช่น ชิ้นบผสมกับ MINERAL BINERผิดหน้า มีทั้งเรียบปานกลางและหยาบ

   4.2 ทำด้วยใส่ไม้ชนิดอ่อน เช่น ใส่ไม้สน หญ้าปล้อง ฯลฯ วัสดุประเภทนี้ติดได้ไม่ง่าย แต่ราคาถูก ดูดเสียงได้ดี มักทำเป็นแผ่นสำเร็จรูป ขนาดกว้าง 4 ฟุต ยาว 4,10,12 ฟุต ทาสีไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ ... ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ทำด้วยพวก MINERAL FIBERS นำมาตัด ซึ่งทำเช่นเดียวกับพวก ACOUSTIC PLASTIC AND SPRAYED ON METERIAL คุณสมบัติขึ้นอยู่กับที่ใช้ความหนา วิธีการทำการแข็งตัวของวัสดุที่ใช้โดยเฉพาะดูดเสียงที่มีความถี่ต่ำ ๆ มีความหนาพอเหมาะและประหยัด ควรหนา $\frac{1}{2}$ นิ้ว

คุณสมบัติของ ACOUSTIC PLASTE จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความแห้งหรือ SET ตัวของวัสดุที่ใช้ปูนฉาบจะต้องมีคุณสมบัติในการดูดซึมไม่มากนัก และต้องมีความชื้นพอดี ไม่เปียกมากหรือแห้งมาก เพราะถ้าเปียกมากการเกาะกันระหว่างผิวหน้าของผนังกับปูน หรือวัสดุที่ฉาบจะไม่เกาะกันดี แต่ถ้าแห้งไปมันจะดูดเอาความชื้นจากปูนทำให้เสื่อมคุณสมบัติแบะร่วน

<u>การทาสีบนแผ่นวัสดุดูดเสียง</u>

การพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อนทาสีแผ่นวัสดุดูดเสียงเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะวัสดุบางส่วน เมื่อถูกทาสีจะเปลี่ยนคุณสมบัติไป

1. วัสดุที่เป็นแผ่นบาง ๆ ดูดเสียงด้วยการสั่นไหวตัว และวัสดุที่มีรูพรุนผิดหน้าเป็นรูขรุขระ ถ้าการทาสีไม่ไปอุดรูบนผิดอาจใช้สีทุกชนิดทาได้

2. วัสดุจาก ACOUSRIC PLASTER หรือ FIBER BOARD เมื่อทาสี สีจะไปเคลือบผิวให้คุณสมบัติดูดเสียงลดลงและจะลดลงมาก และลดลงมากที่สุดเมื่อใช้ดูดเสียงที่มีความถี่ประมาณ 500 คนึง ต่อนาที จึงควรใช้สีพวก AMILINE DYES อย่างอ่อน ๆ GASOLINE หรือ VEROSENE หรือพ่นแลคเกอร์ในที่นี้การเพ้นสีประเภทสีน้ำมัน สีน้ำ วาณิช CACIMINE DISTEMPER เสีย การใช้สีควรพ่นมากกว่าใช้ทาด้วยแปรง เพราะการพ่นทำให้อนุของสีกระจายทั่วไปไม่เกาะกันแน่น

<u>เสียงรบกวน</u> (NOISE)

คือ เสียงที่ดังเกิน 100 เดซิเบลขึ้นไป เป็นเสียงที่เราไม่ต้องการ เสียงรบกวนทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลด ทำให้ประสาทหูเสื่อมลง อาจทำให้เป็นผลเสียทางอารมณ์ ทำให้เป็นโรคเส้นประสาทได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นเสียง (SOURCES OF NOISE) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เสียงภายนอก ได้แก่ เสียงจากรถยนต์ เครื่องบิน เครื่องจยนต์จากโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น เราได้ยินเสียงได้เพราะอากาศเป็นสื่อ (MEDIA) เสียงที่แผ่ไปรอบ ๆ ดังเท่ากัน แต่จะได้ยินเสียงที่ DIRECTION ดังมากเป็นพิเศษกว่าทิศทางอื่น ๆ

วิธีแก้ปัญหา

ก. ไม่ควรอยู่ใกล้ถนนสายใหญ่ ทางรถไฟ สนามบิน โรงงาน

ข. การวางผังอาคาร ควรให้ที่ตั้งอาคารอยู่ลึกเข้าไป โดยการให้อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดเสียงให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ตรวจดูว่าทั้งกลางวันและกลางคืนจะมีเสียงรบกวนแค่ไหน แยกเขตของอาคาร ZONE สำนักงานที่อยู่ในย่านจอแจควรใช้กระจกปิด กระจกสองชั้นแล้วใช้เครื่องปรับอากาศ

ค. ใช้โครงสร้างที่มั่นคงแข็งแรง แต่ยืดหยุ่นได้ ผนังหนา เช่น ผนังก่ออิฐ คอนกรีต

ง. ทำสนามหญ้า ปลูกต้นไม้เป็นกลุ่ม เป็นแถว GREEN BELT เพื่อช่วยดูดกลืนเสียง

จ. ทำ SCREEN กั้นเป็นต้นว่าอาคารเล็กที่ไม่ต้องการความเงียบ เช่นโรงรถ ให้ไว้ข้างหน้า หรือทำเป็น BUNGER ดินใกล้ถนนอยู่ต่ำกว่า

2. เสียงภายใน (INSIDE NOISE)

คือ เสียงรบกวนที่เกิดขึ้นภายในอาคาร ซึ่งอาจมาจากห้องเหล่านี้ คือ ห้องสิฟท์ ครัว ห้องดนตรี ห้องทำงานที่ใช้เครื่องจักรและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น จักรเย็บผ้า พัดลมดูดอากาศ เครื่องปรับอากาศ ฯลฯ ห้องเครื่องยนต์ที่กำลังสูง

วิธีแก้ปัญหา

ก. ที่ตั้งของห้อง แยกห้องที่ต้องการความเงียบให้ห่างจากห้องที่มีเสียงรบกวน เช่น ห้องนอน ห่างจากห้องสิฟท์ ห้องน้ำ หรือแยกออกไป (สำหรับหอพัก) สำหรับห้องที่เกิดเสียงและความสั่นสะเทือนอาจให้อยู่ที่ BASEMENT บนหลังคา หรือแยกออกไป ใช้แท่นยาง ไม้คอร์กรองรับเครื่องเพื่อลดความสะเทือน

ข. บุวัสดุที่ดูดกลืนเสียง ทำหน้าต่างกระจกสองชั้น ป้องกันเสียงที่แทรกผ่านตรงรอยต่อของประตูและรอยกุญแจ โดยใช้วัสดุพวกสักหลาด ยาง ปิดส่วนที่เป็นช่องโหว่

ค. โครงสร้างของพื้น เช่น การปูพื้นไม้บนพื้นคอนกรีต การทำ FINISHED บนพื้นคอนกรีต เช่น CORK BOARD กระเบื้องยาง พรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ควรทำฝ้าเพดาน ฝ้าเพดานชนิดแขวน SUSPENDED CEILING ให้มีจุดที่แขวนน้อยที่สุด และยืดหยุ่น (FLEXIBLE) ได้ เช่น เหล็กเส้น ลวด เพื่อไม่ให้เป็นสื่อถ่ายทอดความสั่นสะเทือนมาสู่เพดาน

จ. ทำ SOUND LOCK โดยเป็นห้องที่อยู่ระหว่างประตู 2 บาน เพื่อลดเสียงดังในเวลาเปิดประตู

ฉ. ป้องกันเสียงทางหลังคาโดยทำหลังคาให้สูง มี AIR SPACE ตรงกลางระหว่างหลังคากับเพดาน หรือทำหลังคา 2 ชั้น หลังคาคอนกรีตสามารถป้องกันเสียงได้ถึง 45 - 50 เดซิเบล กระเบื้องแผ่นเล็กกันเสียงได้ดีกว่ากระเบื้องแผ่นใหญ่

<u>การออกแบบรูปร่างของห้อง</u>

สิ่งที่ควรระวังเกี่ยวกับรูปร่างของห้องในเรื่องการป้องกันเสียงต่าง ๆ มีดังนี้.-

1. <u>เสียงอุโฆษ</u>

เกิดขึ้นได้จากเสียงสะท้อน ถ้าเสียงที่มาตรงถึงหูผู้ฟัง ต่างกับเสียงสะท้อนซึ่งสะท้อนจากกำแพง หรือฝาผนังเป็นระยะทางมากกว่า 65 ฟุต คิดเป็นเวลาจะได้เวลาที่แตกต่างกัน 0.06 วินาที ผู้ฟังจะได้ยินเสียงเดิมนั้นได้ 2 ครั้ง แต่ถ้าระยะทางระหว่างเสียงที่มาถึงผู้ฟังโดยตรงกับเสียงสะท้อนน้อยกว่า 65 ฟุต แต่มากกว่า 50 ฟุต ผลเสียจะมีมากกว่า คือ เสียงสะท้อนจะมากวนเสียงที่มาโดยตรง ทำให้ได้ยินไม่ถนัด

2. <u>เสียงสะท้อนที่มารวมกัน</u> (SOUND FOIC)

เกิดจากพื้นเว้าเป็นเสียงที่ดังเกือบเท่าเสียงเดิม จุดที่มารวมกันจะได้รับเสียงมากในเวลาเดียวกัน จุดอื่น ๆ ที่อยู่รอบ ๆ เกือบจะไม่มีเสียงเลย จึงเกิดเสียงดัง (DEAD SPOT) พร้อมกันไปด้วย เมื่อคน ๆ หนึ่งที่นั่งอยู่ได้ยินเสียงดัง คนที่นั่งใกล้ ๆ บางทีจะไม่ได้ยินเสียงเลย พื้นเว้าจึงเป็นพื้นที่ที่จะต้องระมัดระวังมาก ถ้าไม่มีได้ในห้องยิ่งดี

3. <u>เสียงคับ</u>

อาจเกิดได้ เมื่อเสียงมาแทรกสอดกันเป็นจำพวก DESTRUCTIVE INTERFER คือ เสียงที่มาพบกันนั้นเสียงหนึ่งเป็นคอน REVIFACTION อีกเสียงหนึ่งเป็นคอน CONDENSATION ซึ่งหักลบกลบกันพอดี ถ้าคลื่นเสียงทั้ง 2 เสียงนั้นมีความถี่และอัมปลิจู เท่ากัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. <u>เสียงวิ่งไปวิ่งมาในห้อง</u> (ROOM FLUTTER)

มักเกิดจากห้องที่มีผนัง 2 ด้าน ทำให้เกิดเป็นเสียงอุโฆษได้ วิธีแก้อาจทำให้กำแพงไม่ขนานกันได้ โดยการแขวนรูป มีหิ้งวางหนังสือ หรือหิ้งวางสิ่งของอื่น ๆ บานประตูหน้าต่างก็ช่วยแก้ไขไปในตัว วัสดุที่ขรุขระ ตู้ โต๊ะ ม่านเป็นริ้ว ๆ จะช่วยให้ ROOM FLUTTER หายได้

<u>ห้องที่มีเสียงดีควรจะมีคุณสมบัติ</u> ดังนี้.-

1. ให้เสียงกระจายโดยทั่วไป และสม่ำเสมอ
2. ให้ระดับเสียงดังเพิ่มขึ้นสำหรับผู้ที่อยู่ไกลจากต้นเสียง
3. ให้ระดับเสียงที่ถึงผู้ฟังโดยตรงกับระดับเสียงที่สะท้อนจากผนังต่าง ๆ ถึงผู้ฟังเป็นอัตราที่เหมาะสม ใช้วัสดุที่สะท้อนเสียงได้มาก ให้เสียงสะท้อนเข้าถึงหูผู้ฟังที่อยู่ข้างหลัง ส่วนคนที่นั่งอยู่ข้างหน้าไม่จำเป็นต้องใช้ การใช้วัสดุที่ขรุขระก็ช่วยในการที่จะทำให้เสียงกระจายโดยทั่วถึง
4. การคำนวณ REVERBERATION TIME (พลังงานเสียงที่ทำให้คลื่นเสียงภายในห้องสะท้อนลดลง $\frac{1}{1,000,000}$ ของ ORIGINALENERG ของห้องควรจะต้องนึกถึงความถี่ของเสียงด้วย เพราะวัสดุบางอย่างมีประสิทธิภาพขจัดการดูดกลืนแตกต่างออกไปมาก สำหรับเสียงสูงและเสียงต่ำ REVERBERATION TIME จึงแตกต่างออกไป
5. ระยะทางของเสียงที่มาจากต้นเสียงโดยตรงถึงหูผู้ฟัง ต้องสั้นและตรงที่สุด
6. หาทางเพิ่มระดับเสียงให้ทั่วถึงกัน ห้องเล็กไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องขยายเสียง
7. รูปร่างและขนาดของห้อง

ก. FLOOR PLAN พยายามหลีกเลี่ยงห้องสี่เหลี่ยม และกำแพงเว้า เก้าอี้ของผู้ฟังควรจะจัดให้ได้ยินเสียงและเห็นทั่วถึง เพราะเสียงออกไปทางข้างหน้า คนพูดมากกว่าข้าง ๆ ห้องสี่เหลี่ยมอัตราส่วนระหว่างความยาวกับความกว้าง ควรจะอยู่ระหว่าง 2 : 1 ถึง 1 : 1 จัดที่นั่งให้เรียงแถวไปทางด้านยาวและเพื่อให้เสียงตรงไปมากที่สุด สัดส่วนที่ดีคือ สูง กว้าง ยาว เท่ากับ 2 3 5

พื้นที่เป็นวงกลมหรือรูปวงรี มี SOUND FOIC จึงควรจะดัดแปลงใช้วัสดุรูปโค้งนูนกรุ เพื่อให้เสียงได้แพร่หรือกระจายไปทั่วถึง เสียงจะดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

เพื่อจะให้จุคนมาก ๆ ห้องสี่เหลี่ยมอาจจะออกแบบให้ตอนเวทีแคบ และขยายกว้างออกไป แต่ต้องระวังอย่าให้มีเสียงอุโฆษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลประกอบการออกแบบตกแต่งภายในโถงพักคอย

ภัตตาคาร และ ห้องพัก

โถงพักคอย (LOBBY)

ลักษณะเป็นห้องโถงพักคอยขนาดใหญ่ ด้านหน้าประกอบด้วย บริเวณที่นั่งพักคอย บริเวณส่วนต้อนรับ แคทเชียร์ ประชาสัมพันธ์ รวมถึงบริเวณทางสัญจรไปมาส่วนต่าง ๆ ที่จะคอยบริการแก่แขกผู้มาเข้าพักในโรงแรม โถงพักคอย เป็นจุดศูนย์รวมใจกลางของการหมุนเวียนของแขก ดังนั้นห้องโถงนี้ควรจะเป็นส่วนแรก และ เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้แขกได้รับความรู้สึก เกี่ยวกับโรงแรมนั้น ๆ จึงเป็นส่วนที่มีการตกแต่งไว้สวยงามทุกส่วน ห้องโถง มีส่วนช่วยในการโฆษณาโรงแรม

ขนาดของห้องโถง

ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของโรงแรมนั้น ๆ รวมถึงจำนวนของร้านค้าที่ให้เช่าทำกิจการบริเวณนี้อีกด้วย ในการออกแบบห้องโถงควรทำให้มีการรู้จักโรงแรมในด้านการบริการอื่น ๆ และในโรงแรมใหญ่ ๆ ห้องโถงมักจัดให้มีการออกแบบเป็นที่รวมบริการทั้งหลายที่ลูกค้าต้องการ

การออกแบบห้องโถง

เพื่อเน้นความสำคัญของห้องโถง ดังนั้นการตกแต่งจึงต้องให้ดูเด่น และมีสง่า เป็นการสร้างบรรยากาศ กำหนดจุดที่ตั้งของกลุ่มพักคอย จะไม่เป็นการสร้างปัญหาการสัญจรไม่สะดวก การจัดวางชุดรับแขกในลักษณะตัวเดียวและอยู่กันเป็นกลุ่ม เพื่อว่าแขกที่มาคนเดียวจะได้เลือกนั่งได้โดยไม่เคอะเขิน จึงควรเป็นเก้าอี้นั่งสบายเพียงสำหรับ 1 คน แต่จัดให้เป็นกลุ่มเป็นก้อน ซึ่งจะดูเหมาะสมที่สุด และเพื่อเป็นการเน้นในส่วนนี้ให้ดูเด่นสะดุดตาขึ้น จึงจัดให้มีการปูพรมรองใต้ส่วนพักคอยนี้ โดยเฉพาะในการตกแต่งบริเวณห้องโถงต้องมีการเลือกวัสดุพื้นผิว และเครื่องตกแต่งอื่น ๆ เช่น พื้น ผนัง ประตู เคาน์เตอร์ และเฟอร์นิเจอร์ ควรเป็นชนิดที่แข็งแรงทนทานและสวยงามด้วย

วัสดุปูพื้น

- พื้นหินอ่อน ให้ความรู้สึกร่มเย็น หรูหราสมฐานะ แต่มีข้อเสีย คือ ลื่น ดังนั้น เส้นทางเดินของแขกควรปูพรมกันลื่น
- พื้นพรม ให้ความรู้สึกสะดวกสบาย อบอุ่นและเชื้อเชิญได้เกือบทุกสถานที่ อาจปูทั่วบริเวณหรือปูเฉพาะส่วน เพื่อเน้นความสำคัญก็ได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับบรรยากาศที่ต้องการ และโทนสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุปูพื้น

- พื้นไม้ ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น ข้อเสียคือดูแลรักษายาก ต้องดูแลเอาใจใส่อย่างดี ไม่นิยมปูในส่วนโถงพักคอย เพราะสิ้นเปลือง และใช้ประโยชน์ไม่ดีเท่าที่ควร
- พื้นหินขัดหรือหินย่อย พื้นหินชนิดนี้สกปรกได้ง่าย ยากต่อการทำความสะอาด อาจใช้กับขั้นบันไดทางเข้าตึก และช่องทางระหว่างประตูด้านในกับด้านนอก ให้ความรู้สึกหยาบ ไม่เรียบร้อย
- โมเสคหรือแผ่นประดับอื่น ๆ นิยมใช้ส่วนที่จุดกลาง ผลที่จะได้ขึ้นอยู่กับความละเอียด และความสามารถของช่างปูน

วัสดุตกแต่งผนัง

เป็นส่วนประกอบที่ให้ผลต่อการตกแต่งภายในห้องโถง และยังแบ่งบริเวณให้เป็นสัดส่วน เพื่อการใช้งาน และสามารถตกแต่งผนังนั้นให้สวย มีความรู้สึกในการมองและไม่ขัดตากับส่วนอื่น ๆ การออกแบบ ควรคำนึงถึงความสะดวกและความสะอาดอีกด้วย

การตกแต่งผนังอาจทำได้หลายวิธี เช่น

1. ฉาบปูนโดยใช้เกรียงแต่ง
2. ฉาบปูนเรียบทาสี
3. โชว์โครงสร้างของวัสดุ เช่น อิฐหรือหิน
4. พ่นด้วยวัสดุเคลือบผิว โดยใช้กับพื้นผิวเรียบ
5. ใช้วิธีปูเซรามิคตกแต่ง ทิคภาพ PHOTOWALL, WALL PAPER
6. อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบที่ควรคำนึงถึง

- โครงสร้าง

พื้นผิวที่ใช้ตกแต่งมีความสามารถทนต่อแรงกดแรงอัด เมื่อต้องการใช้การยึดเหนี่ยวผนังในกรณีออกแบบให้ติดตั้งดวงโคม หรือกระทบด้วยไม้ อุปกรณ์ต่าง ๆ

- ความทนต่อไฟ ความไวไฟ การที่ไฟจะสามารถแผ่ไปได้บนพื้นผิว

ข้อนี้การออกแบบห้องโถง ถือว่าสำคัญมาก เพราะสามารถใช้ห้องโถงอพยพหนีไฟได้ ควรคำนึงถึงการกันไฟในช่องโปร่ง โดยจัดแผ่นรองกันไฟไว้ด้วย

- การป้องกันเสียงสะท้อน

การซึมของเสียง และฉนวนกันเสียง ปริมาณที่สูงมากของเสียงในห้องโถงโรงแรมที่สะท้อนกลับไปมา เป็นข้อคิดในการแก้ไข โดยการออกแบบ เพดาน การปูพรม ติดผ้าม่าน หรือป้องกันเสียงอื่น ๆ โดยรอบของบริเวณต้อนรับนี้ การใช้ฉนวน ก็จะช่วยกั้นเสียงอื่น ๆ ได้ดีจากห้องทำงานที่ทำให้เกิดเสียง

- บริเวณที่ต้องรักษาเป็นพิเศษ

เช่น เคาน์เตอร์ส่วนหน้า โถงที่นำไปสู่บันได นอกจากนี้ รวมถึงการป้องกันการดูดซึมจากรถเข็น กล่องของ เป็นต้น

การตกแต่งเพดาน

ในบริเวณโถงแผนกต้อนรับและบริเวณสาธารณะ จะมีลักษณะทางโครงสร้างของหลังคาที่สูง และต้องการที่จะรับลมธรรมชาติเพียงอย่างเดียว ดังนั้น จึงไม่ต้องคำนึงถึงการวางตำแหน่งของท่อแอร์ แต่ควรคำนึงถึง ท่อร้อยสายไฟและอุปกรณ์อื่น ๆ การติดตั้งไฟก็จะใช้โคมไฟระย้า และโคมไฟที่ประยุกต์มาจากศิลปท้องถิ่น การตกแต่งผ้าเพดานก็จะใช้ไม้ทำสีธรรมชาติหรือย้อมเสียนเป็นส่วนใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เคาน์เตอร์บริการส่วนหน้า FRONT DESK

คือหน่วยงานส่วนใหญ่ของ FRONT OFFICE ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับห้องโถงพักคอยมากเพราะการติดต่อต้อนรับแขกจะอยู่บริเวณส่วนหนึ่งส่วนใดของโถง การลงทะเบียนแคชเชียร์ และประชาสัมพันธ์จะอยู่ติดต่อกันโดยตลอดก็ได้ แต่อย่างไรก็ตาม พนักงานหลังเคาน์เตอร์ต้องสามารถไปสู่ห้องทำงาน - FRONT OFFICE ซึ่งอยู่ด้านหลังโดยสะดวกและรวดเร็วที่สุด แผนกต้อนรับควรจะมีการติดต่อกับแขกได้โดยตรงทันทีที่แขกเข้ามาในโถงของโรงแรม และตำแหน่ง FRONT DESK ควรอยู่ในที่ที่สามารถมองเห็นโถงพักคอย และบันไดขึ้นลงได้ชัดเจนทั้งแผนกต้อนรับและแคชเชียร์ ตำแหน่งที่ตั้งของประชาสัมพันธ์ไม่แน่นอน อาจจะอยู่รวมกับแผนกลงทะเบียน นอกจากนี้ควรมีส่วน BELL CAPTAIN หรือเคาน์เตอร์สำหรับ BELL CAPTAIN

- การออกแบบเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

ลักษณะโดยทั่วไป จะเห็นเคาน์เตอร์ตามยาก อาจแบ่งเป็นช่วงตามช่วงของเสา ควรจัดให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มก้อนของแผนกนี้ด้วย ควรโชว์ด้านหน้าของเคาน์เตอร์ที่ได้รับการออกแบบ เพื่อเน้นถึงความสำคัญของเคาน์เตอร์ และชอบเขตบริเวณส่วนนี้ควรมีการออกแบบให้เห็นชัดเ ด้วยการติดตัวหนังสือ ขนาดสูงประมาณ 10 เซนติเมตร ก็สามารถมองเห็นได้ชัดเจนพอสมควร ในเข้าและบริเวณพักคอยในห้องโถง

- ลักส่วนของเคาน์เตอร์

ลักษณะของเคาน์เตอร์ควรจะเป็น 2 ระดับ คือ ส่วนด้านหน้าสำหรับแขกยืน เขียนสูง - ประมาณ 1.10 เมตร และส่วนด้านในสำหรับพนักงาน สูงประมาณ 75 เซนติเมตร สำหรับนั่งทำงานและเก้าอี้ สูงประมาณ 45 เซนติเมตร ช่วงด้านในนี้จะเว้นช่องให้พนักงานเดินกว้าง อย่างน้อย 1.00 เมตร (ไม่รวมส่วนเก้าอี้พนักงาน) สำหรับความกว้างของเคาน์เตอร์เพื่อสะดวกในกรณีที่ยื่นของไปมาควรกว้างประมาณ 0.60 - 0.65 เมตร

ส่วนหลังของเคาน์เตอร์จะเป็นแผงแสดงห้องพัก ช่องใส่กุญแจ ช่องใส่จดหมาย บอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรจัดไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นได้ง่าย ไม่ควรให้แขกมองเห็นหลังเคาน์เตอร์ช่องเก็บเงินได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขนาดของเคาน์เตอร์ที่เหมาะสมกับขนาดของโรงแรม

จำนวนห้องพักของโรงแรม	ขนาดเคาน์เตอร์ (เมตร)	เนื้อที่สำหรับใช้สอบ(ตรม.)
50	3.00	5.50
100	4.50	9.50
200	7.50	18.50
400	10.00	30.00

เนื้อที่ใช้สอยบริเวณเคาน์เตอร์

เนื้อที่	ยาว (ซม.)	สึก (ซม.)
สำหรับเขียนหนังสือ	75	60
สำหรับแขกยืนด้านหน้าและสัมภาระ	90	90
สำหรับการเดินทางผ่านของแขกและสัมภาระ		180
สำหรับพนักงานพร้อมตู้เอกสารและส่วนประกอบอื่น ๆ	150	60
สำหรับหลังเคาน์เตอร์ของพนักงานในการทำงานและทางเดิน		105

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งในส่วนต่าง ๆ ของส่วนให้บริการส่วนหน้า

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ติดตั้งเพื่อประกอบการออกแบบตัวเคาน์เตอร์ โดยสามารถจัดเป็นส่วนได้ดังนี้.-

1. ส่วนธุรการ
2. ส่วนติดต่อสื่อสาร
3. ส่วน แคชเชียร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ EQUIPMENT	ประโยชน์ใช้สอย FUNCTION
1. <u>ส่วนธุรการ</u>	
ชั้นตั้งแผงแสดงห้องพัก ROOM RACK	แสดงถึงห้องพักที่มีคนพัก ห้องที่จองแล้ว ห้องที่ยังว่างการตกแต่งอาจใช้แผ่นโค้ดที่เรียกว่า RESERVATION SLIPS ในแผ่นนี้จะประกอบด้วยสีสองสีถึงสามสี ซึ่งมีความหมายต่างกัน เพื่อที่จะเห็นได้ง่าย
ชั้นแสดงข้อมูลการประชาสัมพันธ์ INFORMATION RACK	จัดเรียงชื่อแขกที่มาพักตามลำดับอักษร ให้คู่กับ RESERVATION SLIPS เพื่อรู้ว่าแขกพักห้องไหนและสะดวกในการค้นหา เก็บเอกสารการจองห้องล่วงหน้าหรือการลงทะเบียน
ลิ้นชักเก็บแฟ้มเรื่องการจองห้อง RESERVATION RACK CABINET	เก็บเอกสารการจองห้องล่วงหน้า หรือการลงทะเบียน
ช่องจำหน่ายเอกสาร SALES TICKET BOXES	กล่องใส่เอกสารของแต่ละห้อง เพื่อจะใช้ดูได้สะดวกว่าห้องไหนมีแขกจองไว้แล้วหรือห้องว่างอยู่
ไปรษณีย์ภัณฑ์และกุญแจ MAILS & KEYS	ช่องใส่จดหมายหรือเอกสารต่าง ๆ และกุญแจวางอย่างมีระเบียบตามหมายเลขห้องพัก เมื่อเวลาแขกออกไปข้างนอกกุญแจห้องควรเก็บให้ห่างจากแขกทั่วไป กุญแจสำรองอาจเก็บไว้ที่นี้ หรือแยกเก็บไว้ที่อื่นต่างหาก โดยมีระบบรักษาความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ EQUIPMENT	ประโยชน์ใช้สอย FUNCTION
ROOM STATUS PANEL	ฝังแสดงสถานภาพความพร้อมของห้องพักว่าห้องใดพร้อมที่จะให้เข้าพักได้ อาจควบคุมโดยระบบอิเลคโทรนิค
คลังเก็บรักษากุญแจห้องพัก	เป็นที่เก็บกุญแจที่รับคืนจากแขก ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบรักษาความปลอดภัย
ถาดหรือกล่องรับกุญแจห้องพัก	เป็นที่สำหรับมองรับกุญแจที่แขกฝากหรือคืนกับทางโรงแรม
ตู้เก็บเอกสาร FILING CABINETS	สำหรับเก็บฟอร์ม และอุปกรณ์อื่น ๆ
ชั้นเก็บแผ่น BROCHURES RACK	จัดตั้งไว้ในส่วนแขกลงทะเบียน โดยมากมักจะเป็นแคตตาล็อกแนะนำเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงแรม
2. ส่วนติดต่อสื่อสาร	
เครื่องโทรพิมพ์ TELEWRITER	ใช้ในการรับและส่งข้อมูล ข่าวสาร เก็บบันทึกโทรศัพท์ทางไกลนำเรื่องจากเคาน์เตอร์ส่วนหน้า ส่งต่อไปยังแผนกอื่น ๆ เพื่อการรวบรวมบัญชี
TRAVELING BANT	เพื่อการติดต่อข่าวระหว่างหน่วยงานภายใน
CONVAYS TELEX	เครื่องมือติดต่อสื่อสารภายนอกประเทศ หรือทั่วโลก
TELEPHONE OPERATOR	ใช้ติดต่อโดยตรงกับทุก ๆ ส่วนของโรงแรม และติดต่อกับภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ EQUIPMENT	ประโยชน์ใช้สอย FUNCTION
SOUND AND MESSAGE RELAYS	ให้บริการด้านเสียงเพลง เพื่อเพิ่มบรรยากาศและเรียกแขกหรือประกาศต่าง ๆ ของโรงแรม
PNEUMATIC TUBE SYSTEM	ใช้ส่งใบเสร็จจากภัตตาคาร บาร์ ที่จอดรถไปยังแคชเชียร์

3. ส่วนแคชเชียร์

เครื่องคิดเลข	เพื่อคิดเงินรวมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแขก ถ้าเป็นโรงแรมขนาดใหญ่จะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
ที่เก็บเงินของแคชเชียร์ CASHIER"S CABINET	เป็นลิ้นชักสำหรับใส่เงินสดและเอกสารสำคัญอื่น ๆ
ของเก็บบัญชี	บันทึกใบสั่งต่าง ๆ ของแขกแยกตามเลขที่ห้อง เพื่อสะดวกในการอ้างอิง
มาตรวัดโทรศัพท์ TELEPHONE MITERS	มอเตอร์บันทึกจำนวนการใช้บริการโทรศัพท์ของแขกเพื่อที่ได้คิดรวมลงในบัญชี
ช่องฝากของมีค่า SAFE DEPOSIT BOX	ใช้สำหรับเก็บของมีค่าของแขก บางโรงแรมอาจแยกเป็นห้องไว้เฉพาะ เพื่อความปลอดภัยในการฝาก
ห้องนิรภัย SAFE	ห้องนิรภัยใหญ่เพื่อเก็บบัญชีประจำวัน ภายในจะมีบริเวณสำหรับนั่งตรวจสอบบัญชีแยกต่างหาก จากส่วนสำนักงาน
อุปกรณ์เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ MISCELLANEOUS	เช่น เครื่องปั๊มเวลา เครื่องปั๊มชื่อในบัตรเครดิต และอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภัตตาคาร (RESTUARANT)

เป็นห้องอาหารมื้อเย็นและค่ำ บรรยากาศจะต้องเงียบครึมสงบหรูหรา โรแมนติก การตกแต่งย่อมจะพิเศษไปตามลักษณะการใช้งาน ประกอบด้วยส่วนทางเข้า ส่วนพักรถ ส่วนรับประทานอาหาร บางแห่งอาจมีการย่างหรือปิ้งเนื้อ ให้ผู้มารับประทานได้เห็นและรู้สึกทำให้อยากรับประทานอาหารมากขึ้น บริการอาหารชนิดพิเศษต่าง ๆ เคาน์เตอร์ที่จัดโชว์การย่างหรือปิ้งนี้ จะอยู่ติดกับ - ส่วนครัวและส่วนรับประทานอาหาร

COUNTER SERVICE

ที่ตั้งของเคาน์เตอร์มี 2 ชั้น อุปกรณ์ในการปรุงอาหารบริเวณทำงาน จะถูกจำกัดด้านหลังเคาน์เตอร์และมีที่นั่ง เพื่อรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มของแขกอยู่ด้านหน้า

DRINKING SERVICE

มีการหมุนเวียนออกจากบาร์และคลับสู่บาร์ มี DISPENSE BAR และที่เก็บตู้เย็น มีการตรวจตรารวมทั้งการเก็บเงิน

โดยทั่วไปภัตตาคารควรจะตกแต่ง ในลักษณะที่เป็นแบบของประเภทอาหารที่จะบริการ เช่น อาหารจีน อาหารอิตาเลี่ยน เป็นต้น จึงมีการตกแต่งแทบทุกส่วนไม่ว่าพื้น ผนัง เพดาน ตลอดจนเฟอร์นิเจอร์ที่เข้ากับลักษณะของอาหารและชื่ออาหาร

ข้อคำนึงในการออกแบบภัตตาคาร

1. สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมของบริเวณภัตตาคารขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้ง หน้าต่างอาจใช้ประโยชน์ในการชมทิวทัศน์ด้านนอกภัตตาคารได้ ภัตตาคารที่ต้องเปิดบริการตลอดเช้า-เย็น อาจจะต้องอยู่ภายในตัวอาคารโดยสิ้นเชิง

2. ไฟฟ้า

ไฟฟ้าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการออกแบบ การสร้างบรรยากาศทำให้เกิดภาพที่ดีมุมชวนมองและการใช้ไฟหลายสีอาจเป็นการเน้นจุดสำคัญ
ในภัตตาคารใช้ไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ มากมาย การซ่อนไฟให้มีแสงลอดออกมา หรือการใช้ไฟโดยตรงเหนือเพดาน เหนือโต๊ะที่นั่ง ทำให้เกิดการเป็นส่วน ระบบไฟฟ้าต่าง ๆ มีแผงสวิทช์เพื่อควบคุมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพดาน

เพดานสูงไม่น้อยกว่า 2.75 เมตร และต้องมีการดูดเสียง มีการเก็บเสียงได้ ป้องกันเสียงจากเครื่องจักร และเสียงที่ซึมมาจากเพดาน ควรติดตั้งดวงไฟในเพดานอย่างปราณีต

4. ผิวของผนัง

ผิวของผนังอาจจะใช้ได้หลายชนิด เช่น กรุทับด้วยวัสดุต่อไปนี้ พลาสติกเคลือบ พลาสติกหลอม ใยพลาสติก เพื่อความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ นอกจากนี้ยังมี ผนังกระจก กระจกเงา ไม้ โลหะ ผนัง ผิวพลาสติกทาสี ปิด WALL PAPER บุผ้าหรือหินอ่อน หรือใช้อิฐเปลือย

5. พื้นและผิวพื้น

- พรม (CARPET)

ส่วนใหญ่จะปูพรมเพื่อลดเสียง ให้ความรู้สึกอบอุ่นและสบาย พรมอาจจะปูบนคอนกรีตเลยก็ได้ หรือปูบนไวนิล และพื้นไม้ ชนิดของพรมต้องผ่านการคัดเลือก ส่วนใหญ่พรมทอมือราคาสูงและคุณภาพดีโดยมีลายซ้ำกันเป็นลายเล็ก ๆ ซึ่งซ่อนรอยและเงาจึงเป็นข้อเลือกที่ดี ขนต้องหนาพอสมควร แต่ต้องไม่หนาจนทำให้เกิดความลำบากต่อรถเข็นอาหารหรือการเดิน การเลือกชนิดทอด้วยเครื่องอาจใช้ได้ดีในพื้นที่ต่อเนื่องแทนการใช้พรมทอมือ

- เครื่องลาดพื้น (TILING)

จำพวกโพลีไวนิลคลอไรด์และพลาสติกชนิดอื่น ๆ มีราคาแพงและให้สีสรรรวมทั้งแบบให้เลือกมากมาย การใช้หินอ่อนปลอมและหินชนิดอื่น ๆ ที่ปูเหมาะที่จะใช้ในโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยว หรือโรงแรมขนาดประหยัด โดยเฉพาะที่คอฟฟี่ช็อฟ บาร์ และที่ซึ่งอยู่ด้านหน้าและหลังเคาน์เตอร์

- พื้นผิวแข็ง

หิน หินชัด และหินชนิดอื่น ๆ เช่น โมเสค ให้บรรยากาศเช่นเดียวกัน แต่เรื่องเสียงและความเย็นจะต้องถูกจำกัดให้สมดุลย์ โดยมีส่วนพื้นผิวที่อ่อนนุ่มที่ใดที่หนึ่งประกอบอยู่ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ไม้

ไม้แผ่นหรือไม้เป็นก้อน ให้ความรู้สึกหลายอย่าง ผิวไม้ให้ความรู้สึกที่ยั่งยืน และอยู่ในสภาพที่ดีตามชนิดของเนื้อไม้ ใช้ในบริเวณที่เป็นเวทีเต้นรำอาจเคลื่อนย้ายได้ทุกเวลา เมื่อไม่ต้องการใช้พื้นที่สำหรับเต้นรำ ก็อาจจะใช้วางในที่ซึ่งจัดเฉพาะไว้และคลุมด้วยพรม สำหรับการเก็บและป้องกันความเสียหายอาจใช้เป็นเวที หรือที่สำหรับงานแสดงอื่น ๆ ซึ่งง่ายต่อการสร้างและเคลื่อนย้าย หรือต่อกับสิ่งอื่นได้ และยังมีคุณภาพที่ดีด้วย

- เครื่องเรือน (FURNITURE)

การออกแบบต้องไปด้วยกันกับลักษณะการตกแต่งภายใน ซึ่งมีให้เลือกตั้งแต่แบบที่สามารถเคลื่อนย้ายได้จนถึงแบบ BUILT IN ซึ่งจะออกแบบโดยเฉพาะสำหรับขนาดและลักษณะของห้องด้วย เครื่องเรือนต้องได้รับการออกแบบเป็นพิเศษและนั่งสบาย เพราะใช้เวลาในการนั่งรับประทานอาหารเป็นเวลานาน การจัดโต๊ะมักมีผ้าปู 2 ชั้น ผืนล่างคลุมยาวลงไป โดยมากมักจะเป็นผ้าสีอ่อน ผืนบนคลุมส่วนหน้าโต๊ะ ใช้ผ้าสีเข้มเพื่อป้องกันการสกปรกเลอะเทอะของน้ำ และเศษอาหาร ผ้าคลุมนี้จะต้องเปลี่ยนทุกครั้งที่แขกรับประทานอาหารเสร็จ

ลักษณะ	สิ่งที่ควรคำนึง
ขนาด	ขนาดของโต๊ะแบบต่าง ๆ ในขนาดและรูปร่าง เพื่อที่จะสนองกลุ่มคนขนาดต่าง ๆ โต๊ะดู ความสูงของเก้าอี้ รูปร่างเคาน์เตอร์ควรดัดแปลงได้
พื้น	การจัดวางเคลื่อนย้าย การบริการที่หมุนเวียน และสำหรับการประกอบอาหารบนโต๊ะเช็นอาหาร ต้องมีพื้นที่เพียงพอ
การดัดแปลง	วัสดุที่เคลื่อนย้ายได้ น้ำหนัก และการเคลื่อนย้ายที่ จะไม่ทำให้พื้นที่เสียหาย
อายุการใช้งาน	ความแข็งแรงของงาน รวมทั้งข้อต่อผ้าบุและการดึงดูดของผิวรอยเปื้อนรอยถู รอยไหม้ สามารถทำความสะอาดได้ง่าย รวมทั้งการเปลี่ยน หรือซ่อมแซมได้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความปลอดภัย — มุมแหลม ผิวหยาบ งานที่ไม่เรียบร้อย เห็นรอยต่อและหมุดที่โผล่ขึ้นมา ความหนาแน่นของหมุดยึดความปลอดภัยในการยึด เช่น STOOL ความแข็งแรงของโครงสร้าง ความสมดุลย์และปฏิกิริยาต่อเพลิงไม้

รูปร่างภายนอก — ความเหมาะสมต่อโรงแรม มาตรฐานและลักษณะของภัตตาคารแบบที่แตกต่าง แต่สมดุลย์กัน รวมทั้งบรรยากาศและรูปแบบ

ความสะบาย — ขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการนั่งกินอาหาร รวมทั้งขนาดของที่นั่งเคาน์เตอร์บริการ ช่องทางเดิน

ข้อพิจารณา

โครงสร้าง — วัสดุ

โครงสร้าง — ไม้อัด ไม้เนื้อแข็ง โลหะหล่อ หรือเหล็กกล้า พลาสติกหล่อใยแก้ว

ผิว — พลาสติกอัด หรือไม้วีเนียร์ พลาสติกพวก POLY PROPYLENE ARCRYLIC และพลาสติกบุผิวต่าง ๆ

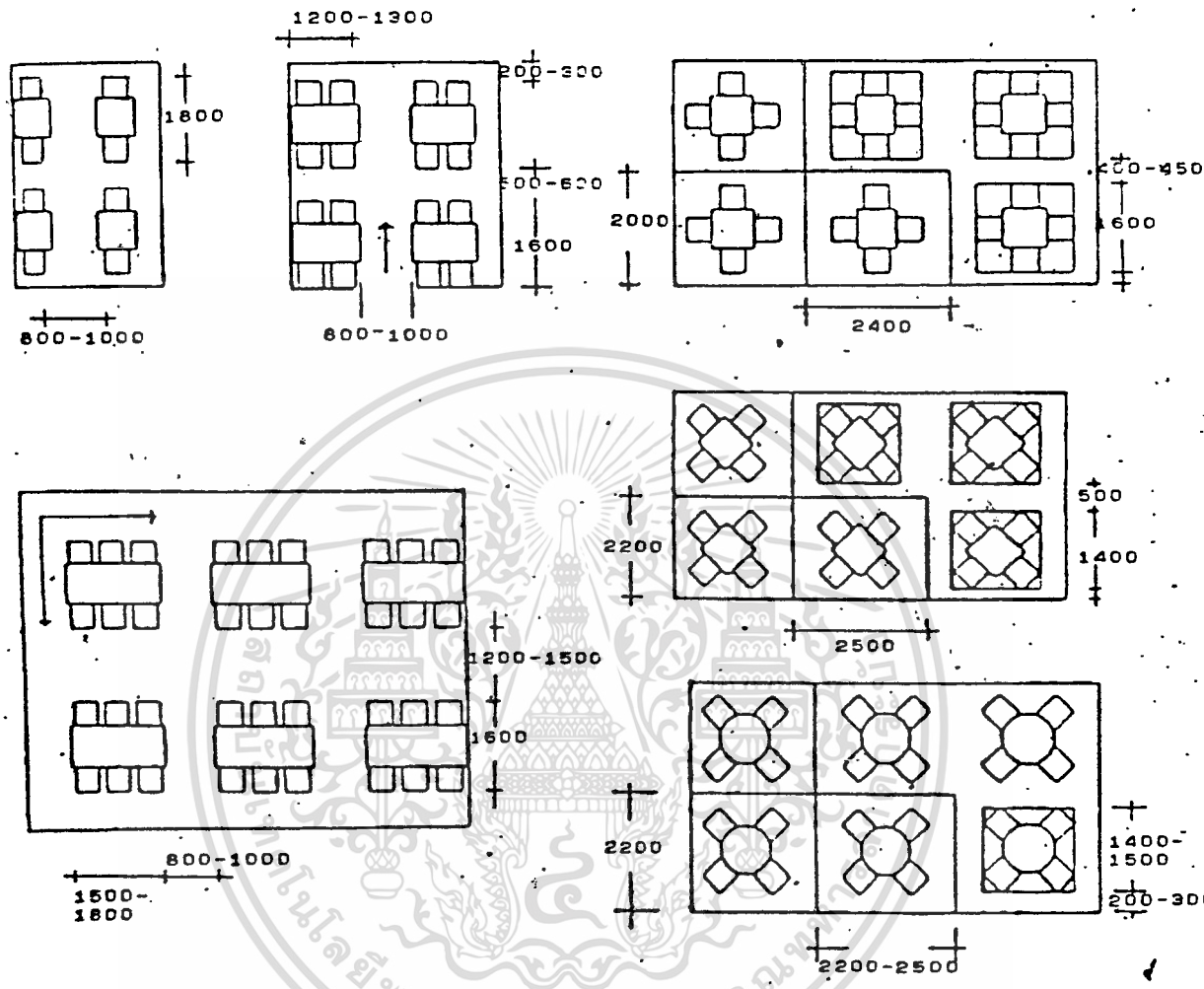
การทำเบาะ — หนังหรือหนังเทียม ผ้าทอธรรมชาติ ผ้ามีขนอ่อนนุ่ม ผ้าใยสังเคราะห์

การจัดเนื้อที่

การจัดเนื้อที่แบบต่าง ๆ เกี่ยวกับที่รับประทานอาหารและเครื่องดื่ม

ชนิดของการบริการอาหารและเครื่องดื่ม	พื้นที่ (ตารางเมตร)
COMMERCIAL RESTUARANT	1.0-1.3(0.9)
COUNTER SERVICE	1.4-1.7(1.1)
BANQUET ROOMS (LOND TABLE)	0.9-1.0(0.65)
CANTEEN	
CAFETERIA SERVICE TABLE FOR 4 TO 6	0.74-0.9
CAFETERIA SERVICE TABLE FOR 8 TO OVER	1.1-1.4

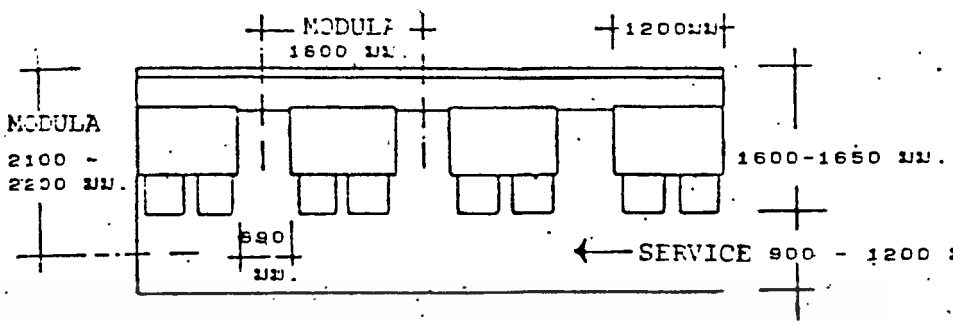
เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

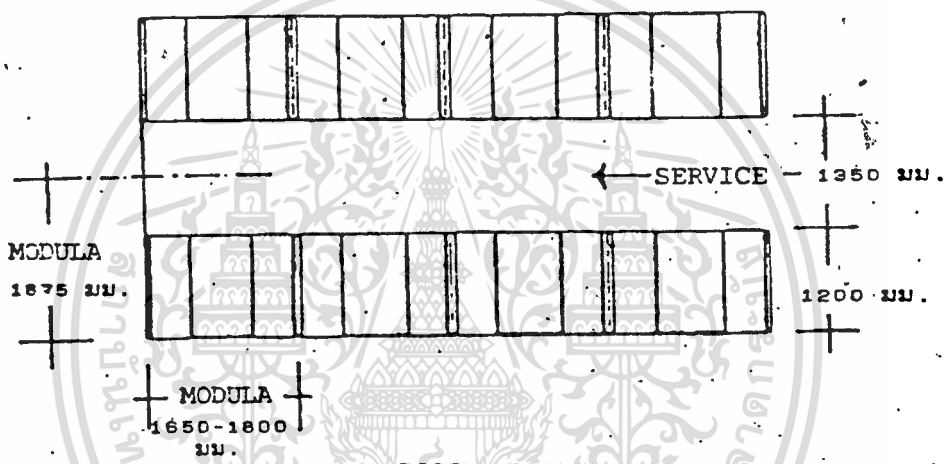

เนื้อที่ขนาดเล็กสุดระหว่างแต่ละโต๊ะที่ให้ความสะดวกในการนั่ง การเข้าถึง และการสัญจร

หมายเหตุ มีหน่วยเป็น มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BOOTH SEATING

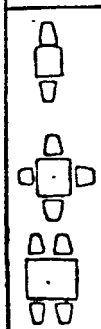
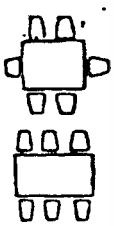
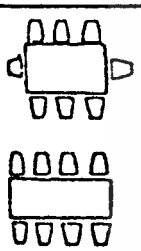
การจัดที่นั่งแบบ BANQUET รวมเนื้อที่ในการบริการ

แบบชิดผนัง

แบบ BOOTH

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงขนาดของโต๊ะอาหาร และ โต๊ะเครื่องดื่ม ต่อจำนวนผู้ใช้

จำนวนคน	ขนาดของโต๊ะเครื่องดื่ม (มม)	ขนาดของโต๊ะอาหาร (มม)
	450 - 600	600 - 700
	600 SQUARE 750 SQUARE	700 SQUARE 900 x 950 1500 x 750
		1400 x 950 1700 x 750
		1700 x 950 2300 x 750

จำนวนคน	ขนาดของโต๊ะเครื่องดื่ม มม	ขนาดของโต๊ะอาหาร (มม)
	450 - 600	750
	600	850
	900	1050
	1150	1200
	1400	1500

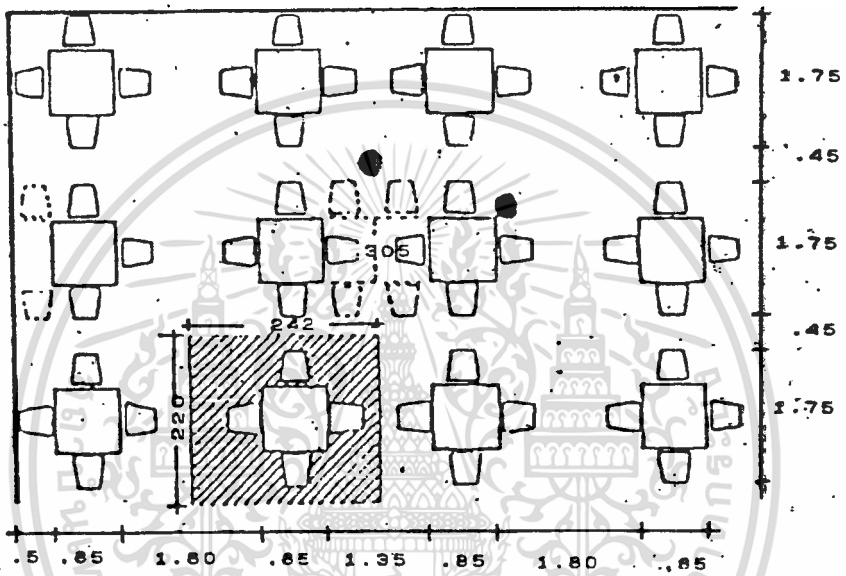
ขนาดของโต๊ะอาหาร (TABLE SIZES)

ขนาดของโต๊ะจะต่างกันออกไปตามลักษณะการใช้ (โต๊ะอาหารจะมีลักษณะใหญ่กว่าโต๊ะนั่งดื่ม) และขนาดผู้ใ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดโต๊ะอาหาร (TABLE LAYOUT)

การจัดโต๊ะแบบต่าง ๆ

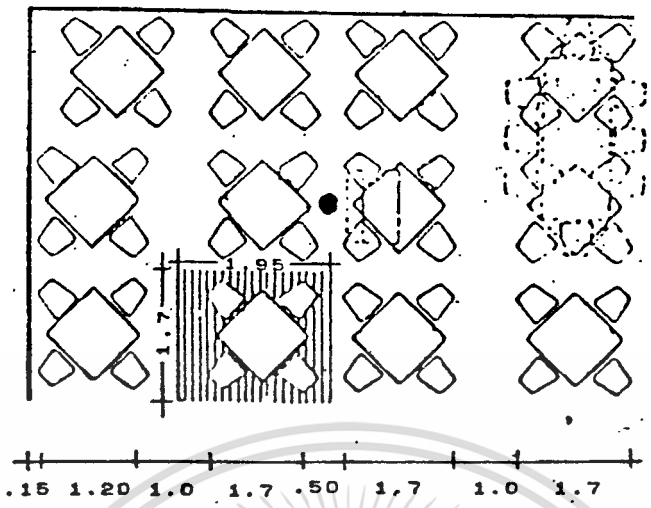

การจัดโต๊ะ จ แบบเรียงกัน
เสาควรอยู่ระหว่างกลุ่มโต๊ะ หรือตรงมุมโต๊ะ

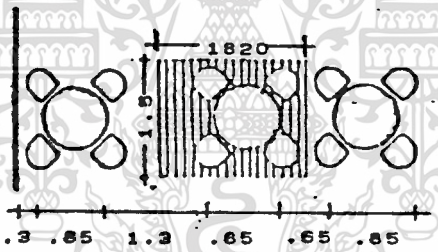
หมายเหตุ ● ตำแหน่งเสา

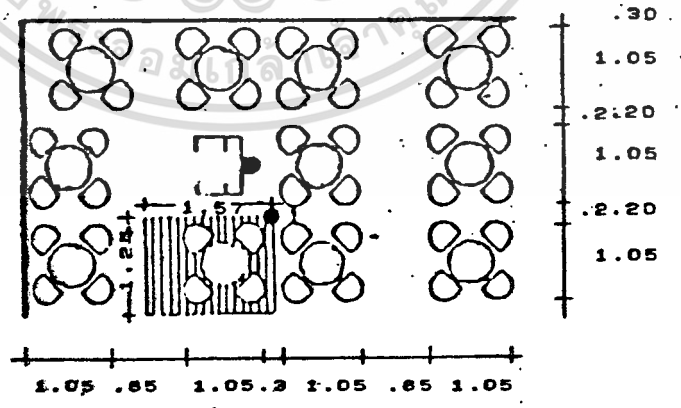
มีหน่วยเป็น เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดโต๊ะแบบทะแยง เสาควรอยู่ระหว่างมุมโต๊ะสองโต๊ะ และอาจจะบรรจุโต๊ะบริการไว้หน้าเสาเป็นการจัดโต๊ะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และประหยัดเนื้อที่ได้พอสมควร

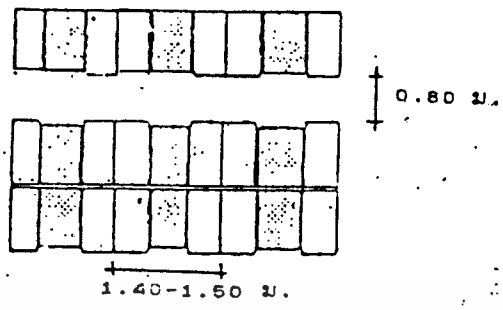

การจัดโต๊ะกลม จัดเก้าอี้แบบทะแยง เสาควรอยู่ระหว่างกลุ่มโต๊ะ หรืออยู่หลังโต๊ะบริการ

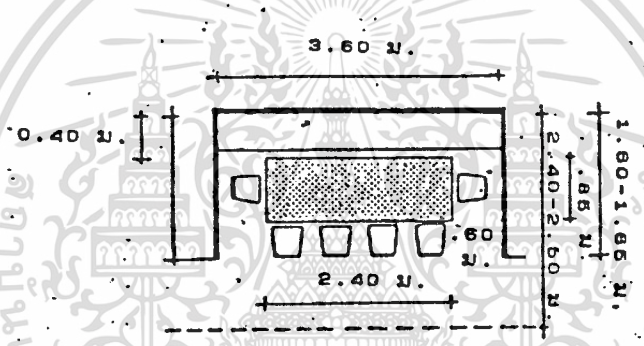
หมายเหตุ

[---] ตำแหน่งโต๊ะบริการ ● ตำแหน่งเสา มีหน่วยเป็น เมตร

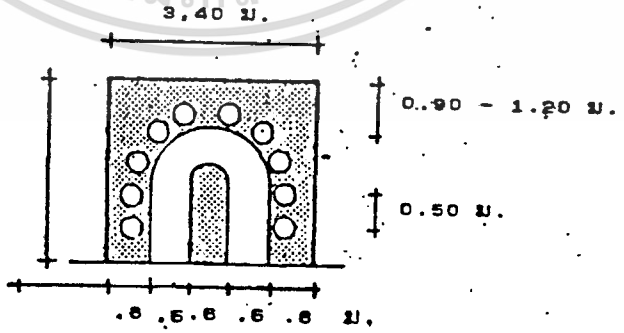
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดที่นั่งแบบ BOOTH

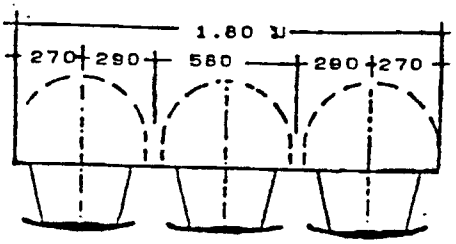
การจัดที่นั่งแบบ BOOTH ขนาดใหญ่

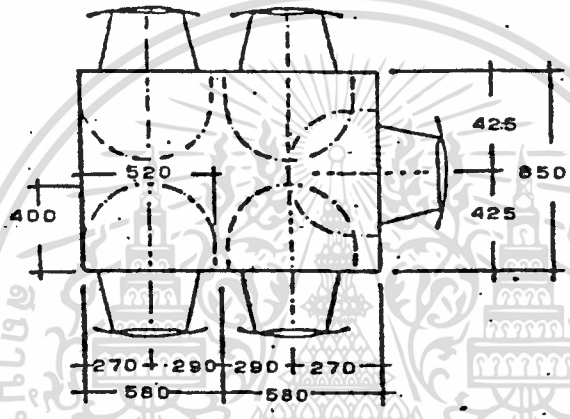
การจัดเคาน์เตอร์

(ขนาด A และ B เพิ่มขึ้นได้ถ้ามีบริกรมากกว่า 1 คน

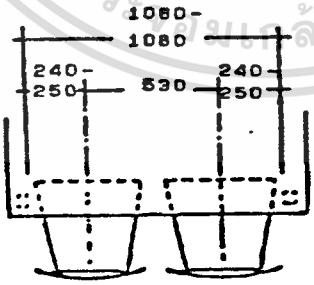
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงเนื้อที่ในการรับประทานอาหารอย่างสบาย ในแต่ละคน คือ ประมาณ 58 ซม.

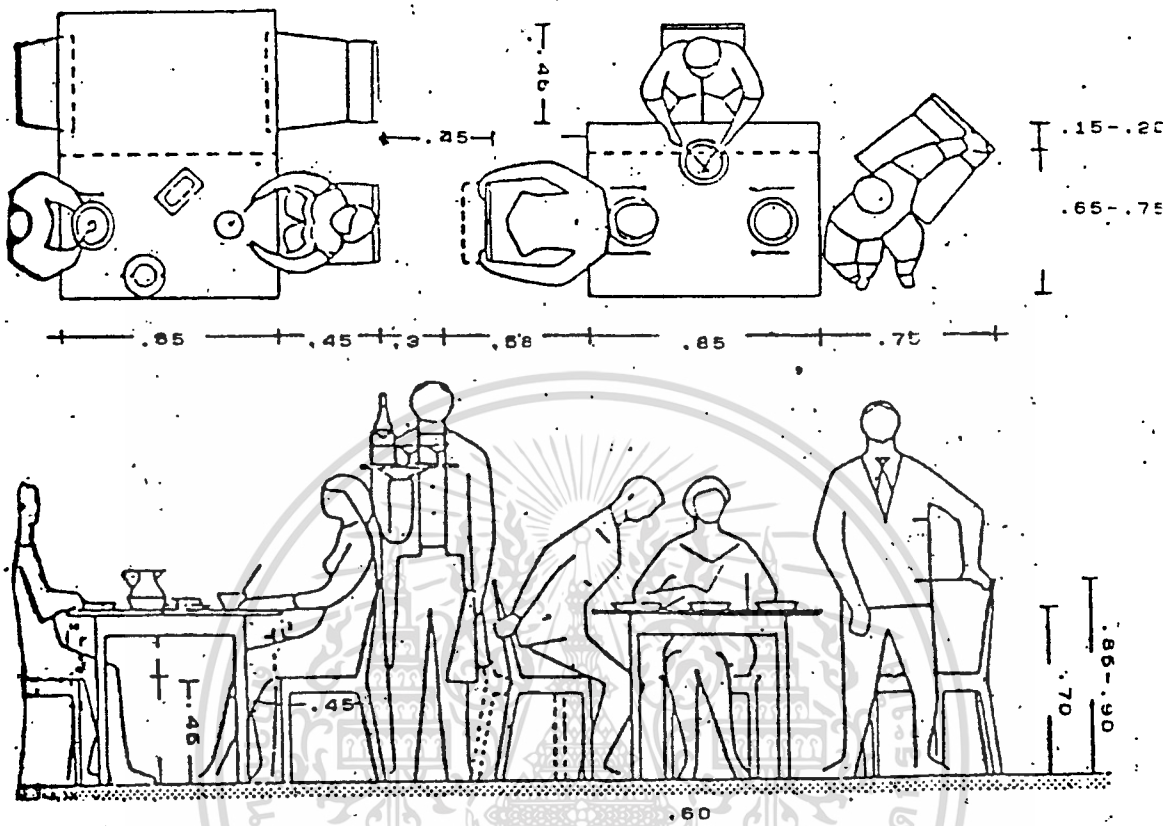
แสดงเนื้อที่ที่ผู้รับประทานอาหารต้องการในกรณีของที่นั่งหัวโต๊ะ โดยที่ไม่ติดกับจนเกินไป คือ ประมาณ 85 ซม.

แสดงเนื้อที่ที่ผู้รับประทานอาหารสามารถผลักเก้าอี้เข้าใต้โต๊ะได้อย่างสบายในขณะรับประทานอาหาร โดยที่ขาโต๊ะไม่กีดขวาง

หมายเหตุ มีหน่วยเป็น มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดความสูงของโต๊ะอาหาร และ เก้าอี้ (HEIGHT OF TABLES AND CHAIRS)

หมายเหตุ : หน่วย เป็น เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ

ในเครื่องหมายวงเล็บแสดงการจัดแบบต่ำสุด หรือแออัดที่สุด ในกรณีพิเศษชั่วคราว ทำให้ขาดความสะดวกสบายไปบ้าง

ห้องพักแขก (GUEST ROOM)

ห้องพัก เป็นส่วนที่จะสร้างความสุขสบายแก่แขกมากที่สุดในการบริการทุกอย่างของโรงแรม เพราะว่าการได้พักผ่อนอย่างเต็มที่ มีความสะดวกสบาย จะทำให้แขกผู้มาพักรู้สึกถึงความสบายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ จึงต้องมีการพิจารณาความต้องการของแขก และดูว่าแขกจะใช้ห้องพักอย่างไรแล้วจึงจัดสิ่งที่แขกต้องการลงในการออกแบบ

การออกแบบห้องพัก

ห้องพักแขกมีหลายแบบ ห้องที่มีความต้องการมาก คือ ห้องที่มีเตียงคู่และห้องคู่ การออกแบบสีของห้องพัก ควรเลือกใช้เพียงสีเดียว เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกจองห้องจากแขกผู้มาพัก อีกทั้งยังสะดวกในการดูแลรักษา ส่วนห้องชุดนั้นต้องมีลักษณะเด่นออกไป ห้องชุดนับเป็นสัญญลักษณ์อย่างหนึ่งของโรงแรม เพื่อผู้ที่ต้องการห้องพักที่สมฐานะ และยังเป็นที่ซึ่งนักธุรกิจจะมาใช้เป็นสถานที่พบปะกัน และจัดงานปาร์ตี้เล็ก ๆ ระหว่างการประชุมใหญ่

บทวิเคราะห์เนื้อที่ใช้สอย

ก. ส่วนประกอบของห้องพักแขกโดยทั่ว ๆ ไป

1. เตียงนอน โดยมากใช้แบบเตียงแฝด TWIN BED นอกจากนี้เนื้อที่ห้องไม่อำนวยจึงใช้เตียงเดี่ยวหรือเตียงคู่ DOUBLE BED

ขนาดของเตียงนอนแบบยุโรป

ลักษณะของเตียง	ขนาดของความกว้าง (ม.)	ขนาดความยาว (ม.)
TWIN BED	0.95	1.90
DOUBLE BED	1.37	2.03
QUEEN SIZE	1.52	2.10
KING SIZE	1.83	2.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดของเตียงนอนแบบอเมริกา

ลักษณะของเตียง	ขนาดของความกว้าง (ม.)	ขนาดความยาว (ม.)
SINGLE	1.00	2.00
DOUBLE	1.50	2.00
SMALL SINGLE	0.90	1.90
SMALL DOUBLE	1.35	1.90

ขนาดความสูงของเตียง

ข้อพิจารณาในการเลือกใช้	มม.	นิ้ว
ก. ใช้กันทั่วไป	400 - 500	16 - 18
ข. ใช้สำหรับคนแก่	700	28
ค. คำนึงถึงความสะดวกในการจัดเตียง	500 - 600	22 - 24

ข้อกำหนดสำหรับเตียงในโรงแรม

ก. ขนาดเหมาะสมทั้งความกว้าง ความยาว ความสูง ต่อขนาดของห้อง
ข. ให้ความรู้สึกสบาย คุณสมบัติของฟูกที่นอนและตัวรองที่นอน
ค. มีความทนทาน ประกอบด้วยขอบสันที่แข็งแรง
ง. ไม่มีเสียงรบกวนเวลาพลิกตัว
จ. เคลื่อนย้ายและถอดเก็บง่าย (สำหรับการซ่อมแซม และเปลี่ยนสถานที่หรือการเก็บ)

2. แผงหัวเตียง HEAD BOARDS AND END BOARDS

แผงหัวเตียงเป็นจุดสำคัญ เพื่อใช้เป็นที่นั่งอ่านหนังสือ กั้นและรักษาหมอน แผงนี้เป็นส่วนหนึ่งของเตียง ติดกับเตียง หรือเป็นเบาะกันกระแทกผนัง ในกรณีนี้ต้องคำนึงถึงการป้องกันความ - เสียหายจากการขีดข่วน เช่น จากกิ๊บติดผม คราบน้ำมันใส่ผม ความสูงทั่วไปประมาณ 90 เซนติเมตร สำหรับแผงปลายเตียง อาจมีชั้นเพื่อเป็นที่เก็บปลายผ้าปูที่นอนให้เรียบร้อย และควรติดอย่างหนาแน่น เพราะใช้เป็นที่จับในการเคลื่อนย้ายเตียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โต๊ะข้างเตียง BESIDE TABLE & NIGHT TABLE

ขึ้นอยู่กับลักษณะของห้องพัก คือ อาจอยู่ระหว่างเตียงแฝด TWIN BED หรืออยู่ 2 ข้างของเตียงใหญ่ ส่วนมากจัดเป็นจุดรวมสวิทช์ไฟฟ้า โทรศัพท์ วิทยุ และใช้วางโทรทัศน์ได้เหมือนกัน ขนาดความสูงของโต๊ะ ไม่ควรแตกต่างจากขนาดความสูงของเตียงมากนัก คืออย่าให้สูงกว่า 60-70 เซนติเมตร โต๊ะข้างเตียงควรเคลื่อนย้ายได้ เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาด ความกว้าง ถ้าเป็นโต๊ะที่ขนาบข้างเตียง ใช้ขนาด 37 - 45 เซนติเมตร ถ้าอยู่ระหว่างสองเตียงใช้ขนาด 60 เซนติเมตร

4. ที่ตั้งกระเป๋าเดินทาง LUGGAGE RACK

ควรมีความยาว ประมาณ 75 - 90 เซนติเมตร ควรอยู่ติดกับโต๊ะแต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ สูงจากพื้น ประมาณ 45 เซนติเมตร สำหรับห้องนอนคู่ควรมีบริการไว้ 2 ที่

5. โต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว - WRITING DESK AND DRESSING TABLE

ความกว้างควรกว้าง ประมาณ 40 - 45 เซนติเมตร ควรเป็นแบบติดตาย สูงประมาณ 75 เซนติเมตร ความสูงของเก้าอี้ ประมาณ 43 - 45 เซนติเมตร

ข้อเปรียบเทียบโต๊ะเขียนหนังสือและโต๊ะแต่งตัว

แบบเคลื่อนย้ายได้	แบบติดตาย
ก. มีมากชนิดที่เลือกใช้ได้	ก. การเลือกแบบอยู่ในเขตจำกัด
ข. ใช้วัสดุที่ดีกว่า ออกแบบที่ดีกว่า และมีโครงสร้างที่ดี	ข. โดยมากมักสร้างในเนื้อที่น้อย ๆ
ค. ให้ความสะดวกในการเคลื่อนย้ายตามความต้องการ	ค. ช่วยลดเนื้อที่การปูพรม
ง. ใช้ต้นทุนการผลิตสูง	ง. ใช้ต้นทุนปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. <u>เครื่องเรือนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้</u> LOOSE FURNITURE

ประกอบด้วย

- เก้าอี้แต่งตัว DRESSING CHAIR OR STOOL
- เก้าอี้นั่งพักผ่อน 1 คน EASY CHAIR
- โต๊ะตั้งโคมไฟ STANDARD OR TABLE LAMP
- โต๊ะกลาง COFFEE TABLE
- ตะกร้าทิ้งขยะ WASTE BASKET
- ที่เขี่ยบุหรี่ ASH TRAYS

7. <u>สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ</u> OTHER FACILITIES

- โทรศัพท์
- โทรทัศน์
- วิทยุ
- กริ่งกดเรียกบ่อยบริการ แผ่นประกาศบอกอัตราค่าห้องพักแบบฟอร์ม 1 แผ่น
- ประกาศกฎข้อบังคับของโรงแรม

ข. <u>ระบบไฟฟ้าในห้องพักแขก</u>

ความสำคัญของแสงสว่างในห้องพัก คือ ช่วยสร้างบรรยากาศที่นักออกแบบต้องการและทำให้แขกรู้สึกว่าเป็นห้องพักที่ดี สิ่งเหล่านี้จำเป็นมากสำหรับโรงแรมในเมืองและโรงแรมตากอากาศ มีการจัดวางตำแหน่งไฟที่โต๊ะเขียนหนังสือ ไฟหัวเตียงซึ่งมีที่นั่ง เพื่อว่าคนใช้ไฟคนหนึ่งจะไม่รบกวนอีกคนในเตียงเดียวกัน ควรติดตั้งสวิทช์สามทาง เพื่อสะดวกในการปิดไฟ ห้องพักแขกต้องการแสงสว่างเพียงพอแต่ไม่มากเกินไป ควรติดตั้งไฟส่องในตู้เสื้อผ้า

<u>ตำแหน่งที่ให้แสงสว่างในห้องพัก</u>

<u>ทางเข้า</u>

เหนือทางเข้าบริเวณห้องพัก ควรใช้หลอดไฟ ประมาณ 60 วัตต์

<u>ที่แต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ</u>

ติดซ่อนอยู่เหนือกระจกส่อง หรือมีโคมไฟตั้งโต๊ะ ประมาณ 100 วัตต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวเตียง

มักจะอยู่เหนือหัวเตียง ในกรณีเตียงแฝดควรติดแบบสองจุด เหนือโต๊ะข้างตรงกลาง หรือใช้ไฟแยกกันเลยก็ได้ ประมาณ 40 - 100 วัตต์

ห้องน้ำ

เป็นไฟแยกแต่ละดวงด้วยสวิทช์แยกสายในห้องน้ำ ไฟเหนืออ่างล้างหน้าหรือกระจก ตามปกติจะควบคุมด้วยสวิทช์เดียวกัน ใช้ฟลูออเรสเซนต์ ประมาณ 30 วัตต์

ตู้เสื้อผ้า

ใช้ฟลูออเรสเซนต์ ประมาณ 15 วัตต์

บริเวณกลางห้อง

ควรเป็นแสงสว่างที่ให้ความสว่างได้ทั่ว มีสวิทช์อยู่ที่ทางเข้าห้องพัก

5. โถส้วม

ควรเป็นแบบยาวหรือกลม เปิดข้างหน้า ที่นั่งเป็นพลาสติกแข็ง สามารถยกตั้งขึ้นโดยไม่ล้ม

6. น้ำร้อน

ที่ใช้สำหรับห้องพักควรมีเครื่องปั๊มติดไว้ โดยเฉพาะเมื่อเปิดน้ำร้อนจะออกมาทันที

7. ที่แต่งตัวและที่อาบน้ำ ต้องมี

- กระดาษเช็ดหน้า
- กระดาษม้วนรวมทั้งที่ยึดกระดาษสำหรับห้องส้วม
- ราวแขวนผ้าเช็ดตัว 1 ราว ขนาด 0.80 เซนติเมตร และมี 2 ราว ถ้าที่อาบน้ำกับโถส้วมมีผนังกั้นแยกออกจากกัน
- ที่แขวนผ้าเช็ดตัวแบบขึง หรือแบบวางซ้อนรวมกัน
- ที่แขวนเสื้อแบบคู่
- ราวจับโครเมี่ยม ขนาด 60 เซนติเมตร อยู่เหนืออ่างอาบน้ำ
- ที่ยึดราวต้องแน่นหนามาก
- ที่วางสบู่กระเบื้อง แบบมีที่จับ
- พรมยางปูภายในอ่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. อ่างล้างหน้า - ล้างมือ พร้อมที่วางสบู่

9. กระจกเงา

ขนาด ไม่น้อยกว่า 0.50 x 1.00 เมตร ติดอยู่เหนืออ่างล้างหน้า

10. เคาน์เตอร์ล้างหน้า

ท้อปและที่กันน้ำกระเซ็นด้านหลังต้องใช้พลาสติกลามิเนต ตัวโครงสร้างใช้ไม้อัดขนาดประมาณ 10 มิลลิเมตร

ตำแหน่งติดปลั๊กและสวิทช์

ปลั๊กตัวเมียทั่วไป	สูงเหนือระดับพื้น	0.30 เมตร
ปลั๊กสำหรับเครื่องใช้ที่วางบนโต๊ะ	สูงเหนือระดับพื้น	1.20 เมตร
สวิทช์	สูงเหนือระดับพื้น	1.20 เมตร
ปลั๊กเครื่องโกนหนวด	สูงเหนือระดับพื้น	1.35 เมตร

ค. ห้องน้ำแขก

1. ผนังห้องน้ำ

ผนังด้านอ่างอาบน้ำปูกระเบื้องเคลือบจากขอบอ่างถึงเพดาน ผนังด้านอื่นฉาบปูนเรียบทาสี หรือวัสดุที่ดีกว่า เช่น ก็ได้

ผนังด้านหลังโถส้วมปูกระเบื้องเคลือบ

2. พื้นห้องน้ำ

พื้นที่อาบน้ำต้องใช้กระเบื้องเซรามิค บริเวณที่อาบน้ำ การปูกระเบื้องต้องเอียงลาดให้น้ำไหลลงท่อน้ำทิ้งได้สะดวก

บริเวณแต่งตัว ปูพรม หรือกระเบื้องเซรามิค

3. อ่างอาบน้ำ

ที่มีผักบัว ขนาดอย่างน้อยที่สุด 1.50 เมตร ถึง 1.70 เมตร x 0.70 เมตร

4. อุปกรณ์ในห้องน้ำชนิดทองเหลือง

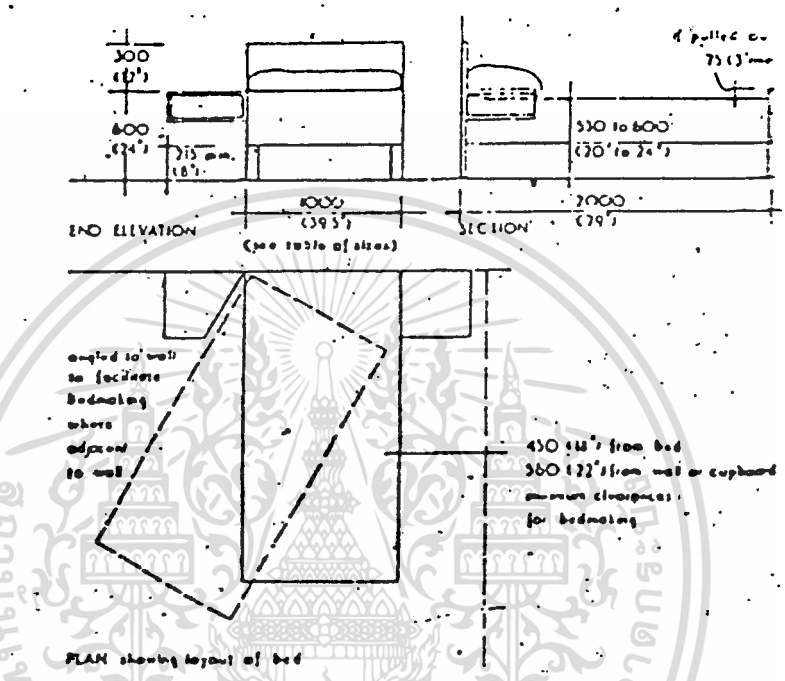
ความแข็งแรงทนทาน โดยเฉพาะหัวก๊อกน้ำร้อน - น้ำเย็น มีตัวตัดของก๊อกน้ำร้อน-น้ำเย็น โดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

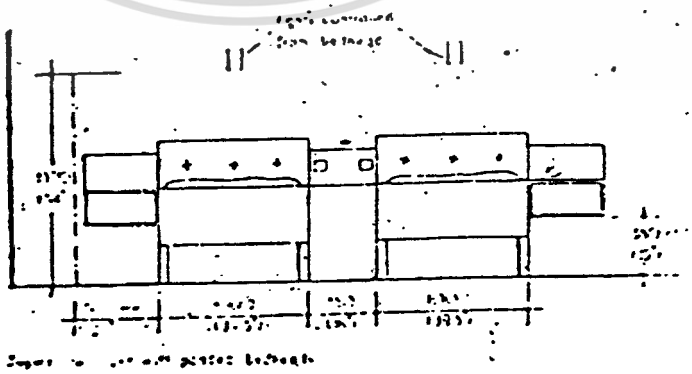
หมวดที่ 1 เตียงนอน

ขนาดเตียงนอนเดี่ยว (SINGLE)

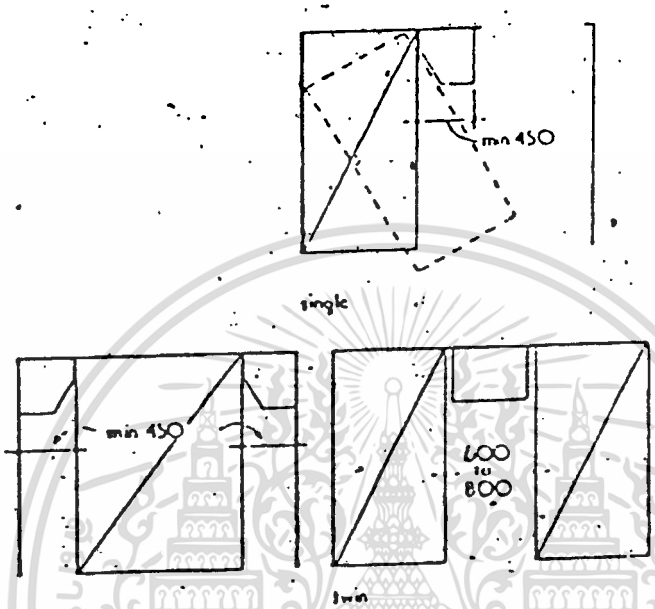
ขนาดเตียงนอนคู่ (DOUBLE)

ที่ เตียงนอนและโต๊ะข้างเตียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

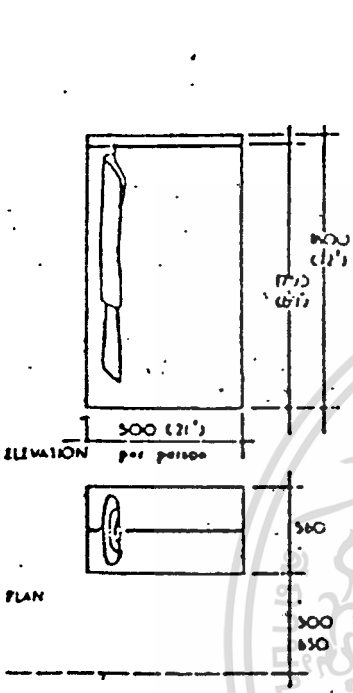

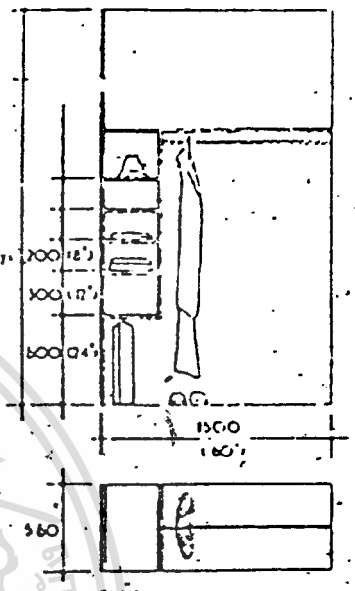
เนื้อที่สำหรับโต๊ะข้างเตียง สำหรับเตียงเดี่ยว (SINGLE)
สำหรับเตียงคู่ (DOUBLE)
สำหรับเตียงแฝด (TWIN)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

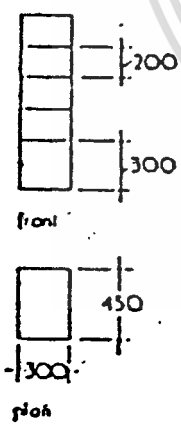
หมวดที่ 2 ตู้เสื้อผ้า

ประกอบด้วยเนื้อที่แขวนผ้า ชั้นวางของและลิ้นชัก

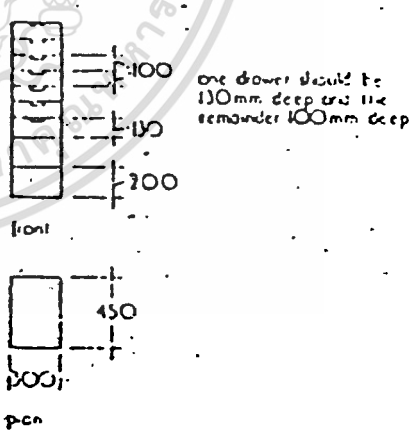

* เนื้อที่แขวนเสื้อผ้า

* แบบชั้นวางของภายในตู้เสื้อผ้า

* ชั้นวางของ

* ลิ้นชัก

ลิ้นชักแรกควรมีความสูง 15 ซม.

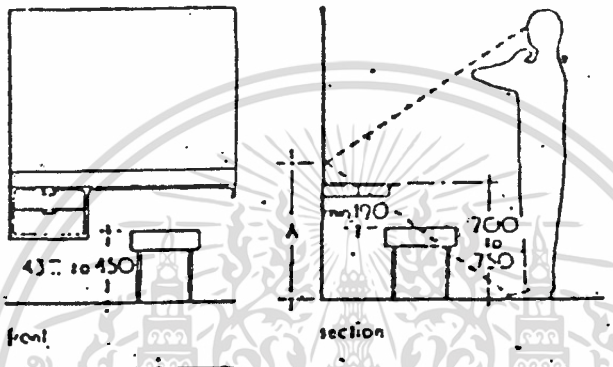
ลิ้นชักที่เหลือสูง 10 ซม. ต่อจำนวนคน

ที่เพิ่ม 1 คน

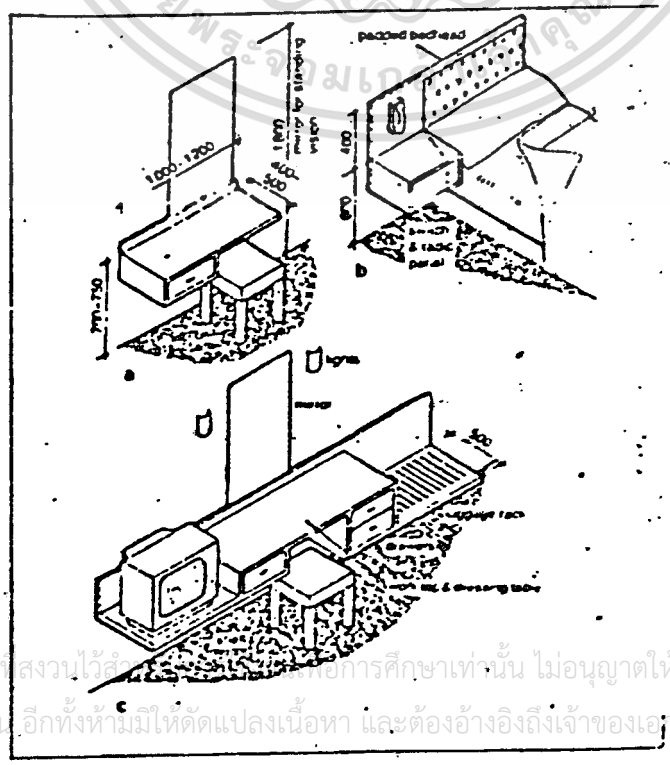
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวดที่ 3 โต๊ะแต่งตัว

ซึ่งใช้เป็นโต๊ะเขียนหนังสือด้วย ประกอบด้วยกระจกบานใหญ่ 1 บาน และลิ้นชักอย่างน้อย 1 ชั้น

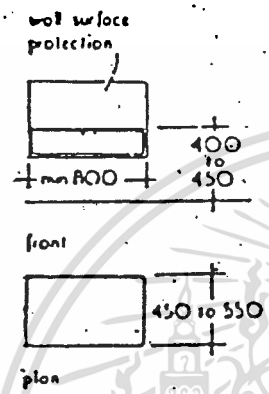
โต๊ะแต่งตัวและโต๊ะเขียนหนังสือ

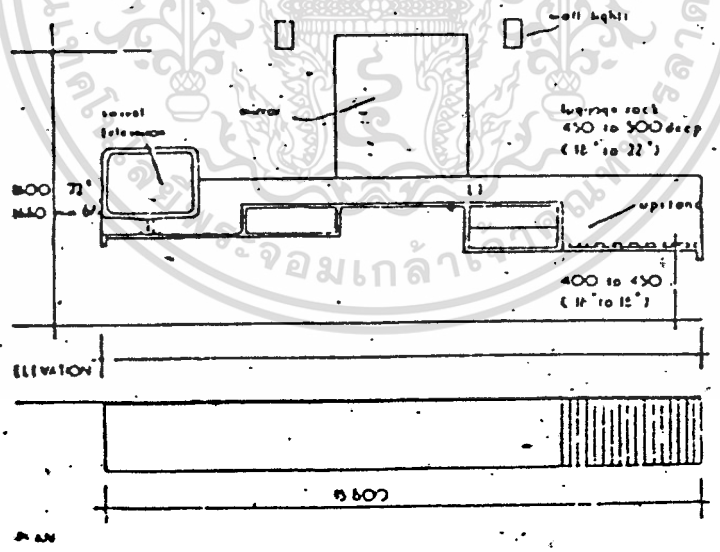
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวดที่ 4 ที่วางกระเป๋าเดินทาง

ส่วนบนและส่วนด้านคิดกำแพง ต้องป้องกันรอยขูดขีดของแข็งได้

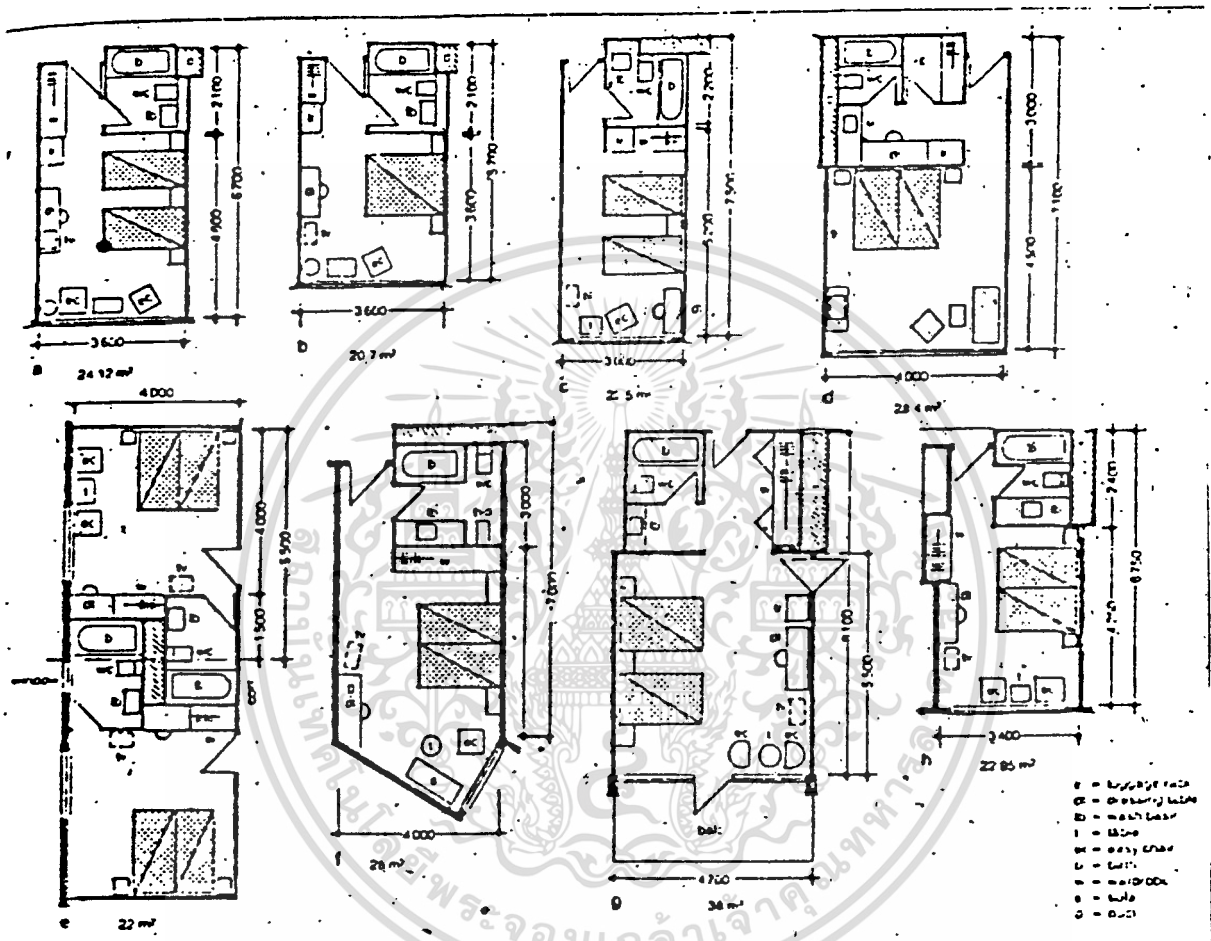
ที่วางกระเป๋าเดินทาง

ชุดแบบผนวก
ที่วางเครื่องรับโทรศัพท์
ที่แต่งตัว
ที่วางกระเป๋าเดินทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมวดที่ 5 การจัดห้องพักแบบต่าง ๆ

KEY TO PLAN

lr	luggage rack	b	bath
dt	dressing table	w	wardrobe
lb	wash basin	s	sofa
t	table	d	duct
ec	easy chair		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A ห้องพักแบบ TWIN BED : โดยทั่วไปมีความกว้างประมาณ 3.60 เมตร และจัดวางตู้เสื้อผ้าไว้ในส่วนโถงทางเข้า

B คล้ายคลึงแบบ A แต่ลดความลึกลงสำหรับเตียงเดี่ยวหรือเตียงคู่

C จัดแบบหน้าแคบ โดยตั้งเฟอร์นิเจอร์ทั้งหมดชิดผนังด้านเดียวกับห้องน้ำ

D เพิ่มความกว้างของห้อง ทำให้มีส่วน WALL IN CLOSET และส่วนแต่งตัวแยกต่างหาก

E จัดวางห้องน้ำไว้ระหว่างห้องนอนทำให้ห้องน้ำห้องหนึ่งได้รับแสงธรรมชาติ

F การจัดให้มีการกันส่วน W.C. และมี BIDET (ถ้าต้องการ) ส่วนหน้าล่างแบบหน้าแคบ อาจนำมาใช้กับห้องพักแบบใดก็ได้ จะช่วยเพิ่มเนื้อที่นั่งเล่นและกำหนดมุมมองให้ตามเหมาะสม

G ห้องพักแบบพิเศษ แยกส่วนที่ล้างหน้าออกจากห้องน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 อัตรากำลัง สายงาน และการบริหารของโครงการ

- การแบ่งประเภทของแรงงานโดยทั่ว ๆ ไป

พนักงานในธุรกิจการโรงแรม อาจแบ่งตามลักษณะของงานได้ 4 ระดับ ดังนี้.-

พนักงานระดับที่ 1

สำหรับงานไม่ต้องใช้เทคนิค ได้แก่ . พนักงานยกกระเป๋า พนักงานทำความสะอาด พนักงานบริการ พนักงานรับโทรศัพท์ เสมียน ผู้ช่วยในครัว เป็นต้น

พนักงานระดับที่ 2

ลักษณะงานใช้เทคนิคระดับกลาง ได้แก่ พนักงานผสมเครื่องดื่ม ผู้ช่วยที่ปรึกษาแม่บ้าน

พนักงานระดับที่ 3

ลักษณะงานที่เหนือกว่าระดับเทคนิค ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายอาหาร ผู้จัดการฝ่ายเครื่องดื่ม ผู้จัดการแผนกห้องพัก ผู้จัดการแผนกบุคคล แม่บ้าน พ่อครัว แม่ครัว เป็นต้น

พนักงานระดับที่ 4

ลักษณะงานเกี่ยวกับการบริหาร ได้แก่ ผู้จัดการใหญ่ ประธานกรรมการ ผู้ควบคุม ผู้จัดการตลาด เป็นต้น

- อัตรากำลังของคนของโรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว

โรงแรมเชอราตัน ริเวอร์แคว มีพนักงานทั้งหมด 1,153 คน โรงแรมมีห้องทั้งหมด 310 ห้อง แบ่งอัตรากำลังคนเป็น 4 ระดับ

ระดับพนักงาน		จำนวนพนักงาน
ระดับที่ 1	พนักงานระดับที่ไม่ใช้เทคนิค	890 คน
ระดับที่ 2	พนักงานระดับที่ใช้ เทคนิคระดับกลาง	162 คน
ระดับที่ 3	พนักงานระดับที่เหนือกว่าระดับเทคนิค	85 คน
ระดับที่ 4	พนักงานระดับบริการ	16 คน
	รวม	1,153 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สายงานการบริหารของโครงการ

โรงแรม เชอราตัน ริเวอร์แคว เป็นโครงการที่จัดบริการทางด้านสถานที่พักตากอากาศแก่นักท่องเที่ยว ในโรงแรมจึงประกอบไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการแบ่งส่วนต่าง ๆ ให้มีหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อที่การบริหารงานภายในโรงแรม เป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งมีส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ.-

ฝ่ายบริการ (MANAGEMENT) ประกอบด้วย

- ประธานกรรมการ
- รองประธานกรรมการ
- ผู้จัดการทั่วไป
- ผู้จัดการโรงแรม

ฝ่ายวิศวกรรมและซ่อมบำรุง ประกอบด้วย

- หัวหน้าฝ่ายวิศวกรรม บำรุง
- รองหัวหน้าฝ่าย
- หัวหน้าแผนก
  - วิศวกร และ สถาปนิก
  - แผนกไฟฟ้า และอิเลคโทรนิค
  - แผนกปรับอากาศ
  - แผนกการประปา
  - แผนกช่างซ่อมบำรุง
- พนักงาน

ฝ่าย อาหาร และ เครื่องดื่ม ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการฝ่ายอาหาร และ เครื่องดื่ม
- ผู้จัดการฝ่ายอาหาร และ เครื่องดื่ม
- ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่าย
- หัวหน้าแผนก
  - แผนกภัตตาคาร
  - แผนกเครื่องดื่ม
  - แผนกคอกไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้จัดการฝ่ายจัดเลี้ยง
- หัวหน้าแผนก
- หัวหน้าพ่อครัว
- รองหัวหน้า
  - แผนกครัวจีน
  - แผนกครัวญี่ปุ่น
  - แผนกเบเกอรี่
- พนักงาน

ฝ่ายบุคคล ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล
- ผู้ช่วย ผู้จัดการฝ่าย
- หัวหน้าแผนก
  - แผนกฝึกหัดบุคคล
  - แผนกทะเบียน และ ประวัติ
  - แผนกห้องพยาบาล
  - แผนกยานพาหนะ
- พนักงาน

ฝ่ายห้องพัก ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก
- ผู้ช่วย ผู้จัดการฝ่าย

1. ผู้อำนวยการฝ่ายแม่บ้าน

- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- หัวหน้าแผนก
  - แผนกห้องพัก
  - แผนกทำความสะอาด
  - แผนกสวน - ดอกไม้
- ผู้จัดการฝ่ายซักรีด
- หัวหน้าแผนก
  - แผนก ซักรีด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หัวหน้าฝ่าย ติดต่อโทรศัพท์
   - หัวหน้าเวรรับโทรศัพท์
3. ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับ
- ผู้ช่วย ผู้จัดการฝ่าย
- หัวหน้าแผนก
   - แผนกบริการแขกผู้มาพัก
   - แผนกจัดห้วร์
   - แผนกเปิดประตู
   - แผนกเบลล์กัปตัน
4. ผู้จัดการฝ่ายธุรกิจ
   - เลขานุการฝ่าย
5. ผู้จัดการที่มอบห้องพัก
- ผู้จัดการที่รับจองห้องพัก
- บริษัทที่รับจอง
- ผู้ดูแลการรับจองห้องพัก
- เสมียน
6. หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย
- ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่าย
- ผู้ดูแลรักษาความปลอดภัย
- หน่วยปกครอง
- ยาม
- พนักงาน

<u>ฝ่ายขายและประชาสัมพันธ์</u> ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการฝ่ายขาย และประชาสัมพันธ์
   - ผู้อำนวยการที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขาย
   - ผู้อำนวยการ เกี่ยวกับบริษัทการขาย
   - รองผู้อำนวยการเกี่ยวกับบริษัทท่องเที่ยว
   - รองผู้อำนวยการเกี่ยวกับบริษัทการขาย
   - พนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายบัญชี และ การเงิน ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และ การเงิน
- ผู้ช่วย ผู้จัดการฝ่ายบัญชี และ การเงิน
- ผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ
- ผู้จัดการฝ่ายราคาอาหาร และ เครื่องดื่ม
- พนักงาน

ฝ่ายการท่องเที่ยว และ กีฬา ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายการท่องเที่ยว
- ผู้ช่วย ผู้จัดการฝ่าย
- หัวหน้าแผนก
  - แผนกแนะนำ บริการ
  - แผนกอุปกรณ์กีฬา
- พนักงาน

ฝ่ายสวน ประกอบด้วย

- ผู้จัดการฝ่ายสวน
- หัวหน้าแผนก
  - แผนกจัดสวน
  - แผนกดูแลสวน
- พนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้คือ.-

1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการ
2. พฤติกรรมของผู้รับบริการ

1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการ

พฤติกรรมของผู้ให้บริการของโรงแรม จะแตกต่างกันตามประเภทของบุคคลที่ทำงาน โดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้.-

1.1 ฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง
1.2 เจ้าหน้าที่
1.3 ลูกจ้างหรือพนักงานบริการ

1.1 ฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูง

เวลาทำงาน 8.00 น - 21.00 น
เวลาพัก 12.00 น - 13.00 น และ
18.00 น - 18.30 น

พฤติกรรม

เดินทางมาถึงโรงแรม โดยทางเท้าสำหรับผู้ที่มาพักอยู่ภายในบริเวณโรงแรม และใช้รถสำหรับผู้ที่อยู่ภายนอก จอดรถเข้าไปยังอาคารสำนักงานตอกบัตรเพื่อลงเวลาเข้าทำงาน ตรงไปยังส่วนปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ของตนจนหมดเวลาทำงาน ไปตอกบัตรเพื่อลงเวลากลับแล้วจึงเดินทางกลับ

1.2 เจ้าหน้าที่

เวลาทำงาน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ.-

ทำงานเป็นผลัดเวลา 8.00 น - 16.00 น
16.00 น - 24.00 น
24.00 น - 8.00 น

ทำงานไม่เป็นผลัด 8.00 น - 17.00 น

เวลาพัก ผลัดกันไปพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรม

เดินทางมาจากบ้านพักพนักงาน หรือจากภายนอกลงเวลาที่ TIME KEEPER ไปยังห้องแต่งตัวเพื่อเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็น UNIFORM ของโรงแรม ตรงไปยังส่วนที่ปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่จนหมดเวลาทำงาน ไปตอกบัตรเพื่อลงเวลาเสิกงานแล้วเดินทางกลับ

1.3 ลูกจ้างหรือพนักงานบริการ

เวลาทำงาน แบ่งการทำงานเป็นผลัดและเข้าปฏิบัติงานตามเวลาบริการของส่วนที่ทำงานอยู่

พฤติกรรม

เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่

2. พฤติกรรมของผู้รับบริการ

พฤติกรรมของผู้รับบริการนั้น ก็จะแตกต่างกันตามประเภทและความประสงค์ของการเข้าใช้อาคาร โดยมีรายละเอียด แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้.-

2.1 แขกที่มาพัก

2.2 ผู้มาใช้บริการ

2.1 แขกที่มาพัก

แขกที่มาพักสามารถแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้คือ.-

- FAMILY TOUR

เป็นแขกที่มาพักเป็นส่วนตัว อาจจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเองหรือมาเป็นครอบครอง หรือเป็นนักธุรกิจที่มาติดต่อธุรกิจในบริเวณนั้น ๆ

เวลาเข้าใช้

มักเป็นช่วงเย็น-ค่ำ แต่ก็ไม่มีกำหนดที่ตายตัวอาจขึ้นอยู่กับเวลาของเครื่องบินหรือพาหนะอื่น ๆ

การเดินทางเข้า

รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรมที่ไปรอรับคนจากสถานีรถไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรม

เมื่อเดินทางมาถึงจะลงจากรถแล้วเดินเข้าสู่บริเวณ เพื่อทำการติดต่อห้องพัก อาจนั่งลงพักผ่อนในบริเวณนี้สักครู่แล้วขึ้นไปพักผ่อนในห้องพัก โดยใช้เวลา ประมาณ 5-10 นาที ต่อจากนั้นจะออกจากห้องพักมาใช้บริการในส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม เช่น รับประทานอาหาร ฟังเพลง ฯลฯ และพักค้างคืนในห้องพักของทางโรงแรม

- GROUP TOUR TRAVEL

เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่ม 15-30 คน โดยผ่านทาง

การเดินทาง

รถทัวร์ภายในประเทศในกรณีที่เดินทางท่องเที่ยวเข้าสู่โรงแรมต่อมาจากที่อื่น รถของโรงแรมที่จัดไปรับที่สถานีรถไฟ เพื่อรอรับรถของบริษัททัวร์ที่มีการติดต่อล่วงหน้าไว้

พฤติกรรม

เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม แขกทั้งหมดจะตรงเข้าสู่ลอบบี้ เพื่อนั่งพักผ่อน รับเครื่องดื่มที่ทางโรงแรมเตรียมไว้บริการ ไกด์ของ GROUP TOUR จะทำหน้าที่ติดต่อและลงทะเบียนห้องพัก เมื่อเรียบร้อยแล้วจะนำกุญแจมาแจกแก่ลูกทัวร์ เพื่อแขกจะได้ไปพักผ่อนตามห้องพักของตน ซึ่งจะใช้เวลาติดต่อ ประมาณ 10-20 นาที หลังจากพักผ่อนแล้ว จะมีการนัดเวลาเพื่อมาร่วมกิจ - กรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่นรับประทานอาหาร หรือออกไปเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

- GROUP TOUR

เป็นนักท่องเที่ยวที่รวมกลุ่มเดินทางมากันเอง ประมาณ 7-15 คน โดยส่วนใหญ่จะมีการจองห้องพักล่วงหน้า

การเดินทาง

รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรมเข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรม จะเข้าสู่ลอบบี้ ตัวแทนของกลุ่มจะเป็นผู้มาติดต่อห้องพักซึ่งได้จองไว้ ส่วนคนอื่นจะนั่งพักผ่อนอยู่บริเวณลอบบี้ เมื่อติดต่อเสร็จแล้ว จะนำกุญแจมาแจกแก่คนในกลุ่มเพื่อแยกย้ายกันไปพักผ่อน และใช้บริการของโรงแรมเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- COMMERCIAL

เป็นลูกค้าที่ใช้บริการพักค้างคืน ในการเดินทางมาติดต่อธุรกิจ หรือประชุมสัมมนาในโรงแรม จะมีการจองห้องล่วงหน้า

การเดินทาง

รถส่วนตัว รถรับจ้าง รถของโรงแรมเข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมจะเข้าสู่ล็อบบี้ เพื่อติดต่อห้องพักและใช้บริการโทรศัพท์ ฯลฯ แขกมักจะกลับเข้ามาพักผ่อนในโรงแรมในตอนกลางคืน และออกไปติดต่อธุรกิจ ในเวลากลางวัน หรืออาจใช้โรงแรมเป็นสถานที่นัดพบในการติดต่อ

2.2 ผู้มาใช้บริการ

อาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ แบ่งเป็น ดังนี้.-

ผู้ใช้บริการด้านประชุมสัมมนา

การเดินทาง

รถส่วนตัว รถรับจ้าง เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

ต้องมีการติดต่อจองสถานที่ล่วงหน้า เมื่อถึงกำหนดทางโรงแรมก็จะเตรียมสถานที่ไว้ให้ ผู้ใช้บริการเข้ามาถึงโรงแรมอาจผ่านล็อบบี้หรือตรงเข้าสู่ห้องประชุมสัมมนาตามที่กำหนดไว้ อาจมีการจัดเตรียมเครื่องดื่ม ของว่างหรืออาหารไว้บริการตามความต้องการของผู้จองสถานที่และเมื่อเสร็จสิ้นการประชุม ก็จะเดินทางกลับหรือบางส่วนอาจจองห้องพักของโรงแรมเป็นที่พักก็ได้

ผู้ใช้บริการด้านสถานที่จัดเลี้ยงต่าง ๆ

อาจเป็นผู้ใช้บริการจากภายนอก หรือเป็นแขกที่พักในโรงแรม ทำการจองสถานที่ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นที่จัดเลี้ยงต่าง ๆ

พฤติกรรม

เมื่อมีการจองและแจ้งความประสงค์ แก่ทางโรงแรมล่วงหน้าแล้ว เมื่อถึงกำหนดทางโรงแรมก็จะเตรียมสถานที่และอาหารตามคำสั่ง ผู้ใช้บริการเดินทางมาถึงโรงแรมก็จะสามารถเข้าสู่ห้องจัดเลี้ยงโดยผ่านล็อบบี้ หรือไม่ก็เริ่มงานตามกำหนดเวลาและเมื่อเสร็จสิ้นการจัดเลี้ยง ก็จะเดินทางกลับหรือผู้ใช้บริการบางส่วนอาจจองที่พักไว้ในโรงแรมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ใช้บริการซื้อของ รับประทานอาหาร พักผ่อนหย่อนใจ

การเดินทาง

รถส่วนตัว รถรับจ้าง เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

เดินทางมาถึงโรงแรมแล้วเข้าสู่ส่วนบริการต่าง ๆ ตามความต้องการเช่น ร้านขายของที่ระลึก บัตตาคาร ไนท์คลับ เป็นต้น และเมื่อเสร็จสิ้นภาระกิจแล้วก็เดินทางกลับ

ผู้มาติดต่อกับแขกที่พักภายในโรงแรม

การเดินทาง

รถส่วนตัว รถรับจ้าง เข้าสู่โรงแรม

พฤติกรรม

ผู้ที่มาติดต่ออาจมีการนัดหมายกับแขก ที่พักภายในโรงแรมล่วงหน้าหรือไม่ก็ได้ หากมีการนัดกันล่วงหน้า เมื่อเดินทางมาถึงโรงแรมตามเวลานัดหมายก็จะไปรอในสถานที่พักซึ่งอาจจะเป็นล็อบบี้ คอฟฟี่ช็อฟ เป็นต้น แต่หากไม่มีการนัดล่วงหน้า ผู้มาติดต่อจะต้องไปติดต่อบริเวณเคาน์ - เตอร์ เพื่อสอบถามถึงห้องพักและให้พนักงานโทรศัพท์แจ้งแก่แขกของโรงแรมให้มาพบ โดยมักจะนั่งรอในบริเวณล็อบบี้ เมื่อติดต่อธุรกิจเสร็จแล้วอาจเข้าใช้บริการใน คอฟฟี่ช็อฟ หรือร้านอาหารแล้วจึงเดินทางกลับ

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนที่ทำการออกแบบ

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนที่ทำการออกแบบมี 2 ส่วน

1. ส่วนโถงพักคอย
2. ส่วนบัตตาคาร
3. ส่วนห้องพัก

1. พฤติกรรมโดยย่อ ส่วนโถงพักคอย (LOBBY)

ผู้ใช้บริการ แบ่งเป็น 3 ประเภทดังนี้.-

1.1 แขกผู้มาพักในโรงแรม

1.2 ผู้มาติดต่อ

1.3 ผู้มาใช้บริการอื่น ๆ ในโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แขกผู้มาพักจะเข้าสู่โรงแรม ทางประตูใหญ่ของโถงพักคอย โดยมี DOOR BOYS และ BELL BOYS คอยเปิดประตูและช่วยยกสัมภาระให้ แขกจะติดต่อจองห้องพักที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ (FRONT DESK) หรือบางบางรายอาจทำการจองห้องไว้ล่วงหน้าแล้ว ซึ่งพนักงานต้อนรับและพนักงานลงทะเบียนจะประสานงานกับพนักงานฝ่ายรับจองห้องพัก เมื่อพนักงานจัดห้องพักให้แขกและอธิบายราคาค่าห้องพร้อมค่าบริการภาษี หมายเลขห้องพักและเมื่อทำการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว แขกจะได้กุญแจห้องพักจากพนักงานและ BELL BOY จะเป็นผู้พาแขกไปยังห้องพัก พร้อมกับกระเป๋าและสัมภาระส่วนตัวของแขก ถ้ามีกระเป๋าเดินทางใบใหญ่พนักงานยกสัมภาระจะแยกนำขึ้นไปให้โดยใช้เวลาทั้งหมด ประมาณ 5 - 10 นาที

แขกที่มาพักเป็นลักษณะกลุ่มทัวร์ กลุ่มของแขกจะนั่งรอที่บริเวณโถงพักคอย โดยไกด์นำเที่ยวจะเป็นผู้ติดต่อและลงทะเบียนที่เคาน์เตอร์ โดยผู้ประสานงานทัวร์ของโรงแรมจะเป็นผู้แจ้งให้สมาชิกคณะทัวร์ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ถ้าเป็นกลุ่มซึ่งมีจำนวนมาก ๆ อาจใช้เวลา 10 - 20 นาที ในกรณีที่แขกต้องการฝากสัมภาระบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องฝขึ้นห้องพัก ก็จะติดต่อฝากกับ BELL CAPTAIN ไว้ในห้องฝากของ หรือถ้าเป็นของมีค่าก็จะติดต่อกับพนักงานฝ่ายการเงิน ฝากไว้ในตู้เซฟของโรงแรม

สำหรับผู้มาติดต่อกับแขก อาจสอบถามหมายเลขห้องพักจากพนักงานที่เคาน์เตอร์ แล้วโทรไปบอกแขกที่ห้องพักโดยอาจนัดพบกันที่โถงต้อนรับหรือบริเวณอื่น ๆ ตามแต่สะดวก

เวลาที่แขกมาพักจะออกไปนอกโรงแรม จะนำกุญแจมาฝากไว้ที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ โดยหย่อนกุญแจลงทาง KEY DROP บนเคาน์เตอร์ ซึ่งพนักงานจะเก็บไปแยกใส่ในช่องเก็บกุญแจตามหมายเลขห้อง เมื่อแขกจะคืนห้องพัก จึงจะไปขอกุญแจ โดยบอกหมายเลขห้องพัก พนักงานจะหยิบกุญแจมาให้

เมื่อพนักงานต้อนรับได้แจ้งจากแขกว่า จะลงทะเบียนออกเวลาใดจะต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายการเงินทราบล่วงหน้า เพื่อตรวจสอบและปิดบัญชีรายจ่ายของแขก ทำการลงทะเบียนออก ช่วยอำนวยความสะดวกแก่แขกในการชำระเงิน สุดท้ายกล่าวขอบคุณ และเชื้อเชิญให้มาใช้บริการอีกในโอกาสหน้า พนักงานต้อนรับจะต้องสอบถาม BELL BOY ทุกครั้งที่มีการลงทะเบียนออก(CHECK OUT) เกี่ยวกับเรื่องกุญแจห้องพัก และเมื่อได้รับคืนแล้วต้องนำไปใส่ในช่องเก็บกุญแจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พฤติกรรมโดยย่อ ส่วนภัตตาคาร (RESTUARANT)

ผู้มาใช้บริการส่วนภัตตาคาร พฤติกรรมในส่วนนี้จะมีช่วงเวลาที่เปิดบริการ ตั้งแต่ 12.00 น - 14.30 น และ 18.30 น - 22.30 น โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีผู้มาใช้บริการในช่วงเย็นและวันหยุดมาก ส่วนเวลาอื่นมีบ้างพอสมควร การมาใช้บริการของส่วนภัตตาคารจะมาเป็นกลุ่ม 2 - 3 คน หรือมาเป็นครอบครัว พฤติกรรมที่ปฏิบัติ คือเดินเข้ามาหาที่นั่ง ถ้าในกรณีมีคนมากอาจจะนั่งคอยเพื่อให้พนักงานจัดโต๊ะให้ หรือหาที่นั่งให้ เมื่อได้ที่นั่งเรียบร้อยแล้ว ก็จะสั่งอาหารมารับประทาน มีการสนทนากันระหว่างรออาหาร เมื่อรับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเรียกพนักงานมาเช็คบิล รอบิลที่สั่งอาหาร ชำระเงิน และรับเงินทอน เมื่อเรียบร้อยแล้ว ก็กลับออกไป เป็นการเสร็จขั้นตอนการใช้บริการ

3. พฤติกรรมโดยย่อ ส่วนห้องพัก (GUEST ROOM)

ผู้มาใช้บริการส่วนห้องพัก - เมื่อติดต่อจองห้องพักเรียบร้อยแล้ว ทางพนักงานขนกระเป๋าก็จะขนกระเป๋าไปที่ห้องพัก หลังจากนั้น พนักงานก็จะรับคำสั่งจากแขกผู้มาพัก เช่น สั่งอาหารเป็นต้น ส่วนแขกผู้มาพัก ก็จะอาบน้ำ หรือจัดของ ในห้องพักจะมีพนักงานมาทำความสะอาดทุก ๆ วัน เมื่อแขก CHECK-OUT แล้ว พนักงานจะเข้ามาทำความสะอาดและตรวจตราความเรียบร้อย

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในบริเวณล็อบบี้

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในบริเวณล็อบบี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้.-

1. ผู้ให้บริการ
2. ผู้รับบริการ

1. ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการบริเวณ FRONT DESK มีการทำงาน 3 ผลัด

ผลัด	1	ตั้งแต่	6.00 น	ถึง	14.00 น
ผลัด	2	ตั้งแต่	14.00 น	ถึง	22.00 น
ผลัด	3	ตั้งแต่	22.00 น	ถึง	6.00 น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ให้บริการ แบ่งเป็น 7 แผนก ดังนี้.-

1.1 แผนกทะเบียน (RESIGTRATION)

1.2 แผนกประชาสัมพันธ์ (INFORMATION)

1.3 แคชเชียร์ส่วนหน้า (FRONT CASHIER)

1.4 แผนกรับฝากทรัพย์สิน (SAFE DEPOSIT)

1.5 กัปตัน (BELL CAPTAIN)

1.6 พนักงานบริการชาย (BELL BOY)

1.7 แผนกจองห้องพัก (RESERVATION)

1.1 แผนกทะเบียน (RESIGTRATION) จำนวน 2 คน

หน้าที่

ลงทะเบียนการเข้าพักของแขก (CHECK-IN, CHECK-OUT)

บทบาท

- ยืนประจำตำแหน่งในส่วน FRONT DESK
- ลงทะเบียนการเข้าพักของแขกแต่ละคน
- หาห้องพักให้แก่แขก
- ทำสถิติการเข้าพักของแขก
- เก็บรักษากุญแจห้องพักของแขก
- ต้อนรับแขก

กิจกรรม

- เมื่อแขกแสดงความจำนงจะเข้าพักในโรงแรม จะมาติดต่อที่เคาน์เตอร์บริเวณแผนกทะเบียนพนักงานจะกล่าวต้อนรับและถามว่าจองห้องพักหรือไม่ ถ้าไม่ได้จองห้องพักก็จะเช็คหาห้องว่างให้โดยตรวจดูจาก ROOM RACK ตรงบริเวณเคาน์เตอร์ ถ้าแขกยื่นความประสงค์จะพักห้องแบบไหนก็จะบริการแก่แขก

- ทำการ CHECK-IN ให้แก่แขก โดยให้แขกเซ็นชื่อที่อยู่ วันเดือนปีเกิด สัญชาติ อาชีพ การทำงาน ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว บัตรประจำตัวประชาชน ลงในใบกรอกเรียกว่า " บัตรจดนามผู้เข้าพัก " ในใบนี้จะกำหนดวันเวลาเข้าพักระยะเวลาและการเลิกพักในเวลาใด – วันใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เมื่อแขกเซ็นชื่อแล้ว พนักงานจะทำการกรอกข้อความที่แขกไม่ได้กรอกลงในใบสำคัญ เช่น พาสปอร์ต หรือบัตรประชาชน เพื่อตรวจดูให้ถูกต้อง

- จากนั้นจึงหยิบกุญแจให้แก่แขก แล้วบอกว่าห้องไหนอยู่ที่ไหนของตัวตึก และใช้ลิฟท์ตัวใด

- ในกรณีที่เป็นกรุ๊ปทัวร์ ไกด์จะเป็นผู้ทำหน้าที่ทั้งหมดแทนแขก

- ในกรณีที่แขกจองห้องพักไว้แล้ว พนักงานก็จะทำการตรวจเช็ค จากนั้นให้ไปจดนามผู้พัก กรอกข้อความ ทบทวนกับใบจองห้องอีกครั้ง เพื่อกันความผิดพลาดแล้วให้กุญแจแก่แขก บอกตำแหน่งของห้องว่าอยู่ตึกไหน โดยใช้ลิฟท์ตัวใด

- จากนั้นพนักงานขนสัมภาระ (BELL BOY) จะเข้ามาถามและช่วยยกกระเป๋าไปให้

- ทำการ CHECK-IN เรียบร้อยแล้ว จะนำไปบันทึกในสมุดลงทะเบียนการบันทึกนี้เพื่อทำสถิติ และนำไปตรวจเช็คกับกองตรวจคนเข้าเมือง จากนั้นออกบิลห้องพักแขก และนำไปส่งแคชเชียร์เพื่อคิดจำนวนอีกครั้งหนึ่ง

- ทำการลงรายงานประจำวันว่ามีแขกมาพักจำนวนเท่าใด

- โทรศัพท์ไปทางแผนกแม่บ้าน เพื่อติดต่อว่าแขกเข้าพักห้องไหน จะได้จัดเตรียมห้องพร้อมเครื่องดื่มและของตกแต่งจำพวกไม้ดอก และต่อสายโทรศัพท์ให้เรียบร้อย เพื่อบริการแก่แขกอย่างเพรียบพร้อม

- ในกรณีที่แขกจะย้ายห้องทำการเช็คว่าห้องไหนว่าง จากนั้นรับกุญแจเก่าคืน และให้กุญแจใหม่แก่แขกโดยทำการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ใหม่ จากนั้น จึงนำไปเปลี่ยนห้องให้แก่แคชเชียร์ แผนกแม่บ้าน และแผนกโอเปอร์เรเตอร์ ซึ่งจะได้ทำการต่อสายโทรศัพท์และตกแต่งห้องให้ใหม่

- ทำการตอบข้อซักถามและคอยต้อนรับ

- กรณีที่อุปกรณ์บริเวณเคาน์เตอร์ส่วนหน้า (FRONT DESK) เสียหายจะติดต่อแผนกช่างให้ทำการซ่อมแซม

- เมื่อแขกออกไปธุระข้างนอก จะเอากุญแจมา KEEP DROP ที่ COUNTIER พนักงานจะนำไปใส่ในช่อง KEY RACK ตามเดิม เมื่อแขกมาก็จะมาขอกุญแจได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกิดขึ้น

- มีการติดต่องานตลอดเวลา โดยเฉพาะเวลากรุ๊ปทัวร์มา อาจเกิดการสับสนได้ บริเวณนี้จึงควรมีเนื้อที่กว้างและสำนักงานมากกว่าส่วนอื่น ๆ

- กรณีที่เป็นกรุ๊ปทัวร์ จะจัดห้องไว้ล่วงหน้าเป็นชุด ๆ

1.2 แผนกประชาสัมพันธ์ (INFORMATION) จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ให้ข่าวสารและตอบคำถามแก่แขก

บทบาท

- ต้อนรับแขกและผู้ที่เข้ามาใช้บริการในโรงแรม

- ตอบข้อซักถามและให้คำแนะนำแก่แขก

- แจกเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายในกรุงเทพฯ และบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งแนะนำการหาซื้อสินค้าของที่ระลึกต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

- บริการด้านไปรษณีย์และโทรเลข หรือเทเล็กซ์ด้วย

กิจกรรม

- เมื่อแขกเข้ามาถามปัญหา หรือต้องการทราบข้อมูลการท่องเที่ยว ก็จะคอยตอบในตำแหน่งเคาน์เตอร์ที่ยืนอยู่ อาจแจกเอกสารที่แนะนำ แนะนำสถานที่ซื้อของหรือแผนที่ต่าง ๆ

- เมื่อมีผู้มาติดต่อกับแขกที่พักในโรงแรม ก็จะแจ้ง ชื่อนามสกุล ให้แก่พนักงานแล้ว พนักงานก็จะไปตรวจเช็คที่ซึ่งจะใส่เชื่อแยกเรียงตามอักษร และหมายเลขห้องพัก

- ในกรณีที่มีการจัดเลี้ยง แขกที่ไม่ทราบตำแหน่งห้องก็จะมาสอบถาม ก็ต้องคอยบริการแก่แขกด้วย

- มีตารางราคาห้องพัก โบรชัวร์ต่าง ๆ คอยบริการแก่แขกที่ต้องการทราบรายละเอียด

- โทรศัพท์ติดต่อแผนกต่าง ๆ

- รับจดหมายจากบุรุษไปรษณีย์ ทำการแยกชื่อ ห้อง แล้วนำไปเสียบไว้ที่ตรงบริเวณลงทะเบียน

- พนักงานจะรับข้อความที่แขกต้องการส่งเทเล็กซ์ไปส่งยังห้องเทเล็กซ์และรับข้อความที่ส่งมาโดยเทเล็กซ์ให้แก่แขกทางช่อง พนักงานย้ายทะเบียนจะเป็นผู้นำให้แก่แขกเมื่อแขกมารับกุญแจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกิดขึ้น

- ฝ่าย INFORMATION ต้องทำงานควบคู่ 2 ตำแหน่ง คือ ทั้งบริการด้านข่าวสาร และเป็นฝ่ายโปรษณีย์โทรเลขด้วย ทำให้มีความสับสนในหน้าที่ และบางทีก็ยุ่งยากในกรณีที่แขกมาใช้บริการพร้อม ๆ กัน ซึ่งมีคนบริการเพียง 1 คน จึงควรแยกออกเป็น 2 แผนก

1.3 แคชเชียร์ส่วนหน้า (FRONT CASHIER) จำนวน 1 คน

หน้าที่

- เก็บค่าบริการต่าง ๆ ของแขกที่มาพักในโรงแรม และแลกเปลี่ยนเงินให้แก่แขก

บทบาท

- รับบิลจากแผนกทะเบียนมาจัดเก็บเข้าแฟ้ม
- คิดเงินค่าห้องของแขกทุกวัน ขณะที่แขกยังพักอยู่ในโรงแรม
- เช็คไปยังแผนกต่าง ๆ ว่าแขกได้ใช้บริการอะไรบ้างเป็นจำนวนเงินเท่าไร
- CHECK-OUT ให้แก่แขก

กิจกรรม

- รับบิลจากแผนกทะเบียนเมื่อแขก CHECK-IN แล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนจะออกบิลห้องพักนำมาให้แคชเชียร์เพื่อจัดเข้าแฟ้ม ซึ่งจะจัดเรียงลำดับตามรายชื่อห้อง

- พนักงานแคชเชียร์ จะนำบิลดังกล่าวของทุกห้องเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกวันเพื่อคิดเงินค่าห้องพักแขกประจำวัน เมื่อแขกจะ CHECK-OUT พนักงานแคชเชียร์จะโทรถามที่อยู่ตามชั้นที่แขกพัก แขกห้องนี้ชื่ออะไร ได้สั่งอาหารและเครื่องดื่มอะไรบ้าง จะได้ทำการออกบิลและโทรศัพท์ไปถามโอเปอร์เรเตอร์ว่าแขกห้องนี้โทรศัพท์กี่ครั้ง และโทรไปเช็คหน่วยบริการอื่น ๆ ว่าแขกใช้บริการอะไรบ้าง โดยนำบิลที่ฝ่ายทะเบียนออก นำไปเข้าเครื่องรวมจำนวนเงินที่แขกใช้ทั้งหมด

- รับเงินค่าบริการจากแขก
- เช็คจำนวนเงินที่ได้รับไปยังแผนกบัญชี
- ถ้าแขกที่มาใช้บริการ มีความต้องการแลกเปลี่ยนเงินตราในสกุลต่าง ๆ เป็นเงินไทยก็จะต้องทำการแลกเปลี่ยนให้ในอัตราสากล ซึ่งจะมีบอร์ดแสดงอัตราแลกเปลี่ยนเงินติดไว้ให้แขกดู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จะต้องมีที่เก็บเงิน จำแนกสกุลต่าง ๆ อย่างเป็นหมวดหมู่

ปัญหาที่เกิดขึ้น

- การแยกฝ่ายแลกเปลี่ยนเงินตรา ออกจากแผนก FRONT CASHIER เนื่องจากภาระรับผิดชอบมีมากอยู่แล้ว การแลกเปลี่ยนเงินตราอาจล้มเหลว

- ผู้ที่แลกเปลี่ยนเงินตราจำเป็นจะต้องมีความรับผิดชอบ และมีความชำนาญในการแลกเปลี่ยนเงินตราสกุลต่าง ๆ ด้วย

1.4 แผนกรับฝากทรัพย์สิน (SAFE DEPOSIT) จำนวน 1 คน

หน้าที่

- เก็บรักษาของมีค่าของแขก

บทบาท

- อยู่ในตำแหน่งเคาน์เตอร์
- รับฝากของมีค่าของแขก

กิจกรรม

- รับฝากของมีค่าจากแขก เมื่อแขกนำมาฝาก
- เก็บรักษาของมีค่าอย่างระมัดระวัง
- คืนของฝากแก่แขกเมื่อแขกมาขอรับคืน

ปัญหาที่เกิดขึ้น

- ควรมีที่เก็บของอย่างพอเพียงและบางครั้งไม่อาจจะรับของที่มีขนาดใหญ่ได้ เนื่องจากความไม่สะดวกในการเก็บ

1.5 กัปตัน (BELL CAPTAIN) จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ควบคุมการทำงานของ BELL BOY

บทบาท

- ควบคุมการทำงานของ BELL BOY ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
- ถ้าแขกมากหรือมีภารุปหัวร์จะต้องช่วย BELL BOY ด้วย
- รับโทรศัพท์ที่มาถึงแขกและสั่งให้ BELL BOY ไปตามแขกมารับโทรศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- นั่งทำงานอยู่บริเวณเคาน์เตอร์
- ควบคุมการทำงานของ BELL BOY กรณีที่แขกมากอาจจะต้องช่วยขนของด้วย
- กรณีที่แขก CHECK-OUT แล้ว และประสงค์จะฝากของไว้ พนักงานจะออกตั๋วให้แก่แขกและเช็คดูว่าบิล CHECK-OUT เรียบร้อยแล้วหรือยัง จากนั้นก็จะนำกระเป๋าไปเก็บใน BAGGAGE ROOM
- คอยรับโทรศัพท์บริเวณเคาน์เตอร์ เมื่อแขกต้องการให้คนขึ้นไปขนกระเป๋าบนห้องพักเพื่อจะ CHECK-OUT กัปตันจะออกคำสั่งให้ BELL BOY ขึ้นไปขนกระเป๋าหรือถ้ามีโทรศัพท์มาถึงแขก กัปตันจะให้ BELL BOY ไปตามตัวแขกมารับโทรศัพท์ สำหรับกรณีแขกทัวร์จะมีตารางอยู่บริเวณเคาน์เตอร์ เขียนชื่อกรุ๊ปของแขกพร้อมทั้งเวลา CHECK-IN และ CHECK-OUT

1.6 พนักงานบริการชาย (BELL BOY) จำนวน 3 คน

หน้าที่

- บริการขนกระเป๋าเดินทางและสัมภาระให้แก่แขก

บทบาท

- ขนกระเป๋าเดินทางของแขกที่ CHECK-IN แล้วไปยังห้องพัก
- ขนกระเป๋าเดินทางแขกที่ CHECK-OUT ไปยังรถของแขก
- ตามแขกมารับโทรศัพท์ที่มาถึงแขก

กิจกรรม

- อยู่ประจำบริเวณทางเข้า
- ออกไปรับกระเป๋าเพื่อนำไปเคาน์เตอร์เมื่อแขก CHECK-IN
- นำกระเป๋าไปยังห้องที่แขก
- รับคำสั่งจาก BELL CAPTAIN ว่าห้องไหนCHECK-OUT แล้วขึ้นไปขนกระเป๋าและสัมภาระของแขก
- เมื่อแขก CHECK-OUT แล้วส่งของสัมภาระไปยังรถของแขก
- กรณีแขกฝากกระเป๋า จะนำไปไว้ในBAGGAGE ROOM และทำบัตรให้เพื่อความสะดวกในการขอรับคืน
- ถ้ามีโทรศัพท์มาถึงแขก จะเป็นผู้ไปตามแขกให้มารับโทรศัพท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 แผนกจองห้องพัก (RESERVATION) จำนวน 1 คน

หน้าที่

- รับจองห้องพัก

บทบาท

- คอยรับความประสงค์ของแขกว่า แขกต้องการห้องพักขนาดไหน และจำนวนเท่าใด
- กรณีเป็นกรุ๊ปทัวร์ จะคอยตรวจสอบกับแผนกทะเบียนว่ามีห้องพักพอหรือไม่

กิจกรรม

- คอยรับโทรศัพท์ หรือต้อนรับแขกที่มาติดต่อด้วยตนเอง ว่ามีความต้องการห้องพักขนาดไหนและจำนวนเท่าใด
- ตรวจเช็คกับฝ่ายทะเบียน แล้วแจ้งแก่ผู้จองว่ามีห้องหรือไม่
- เมื่อแขกตกลงจองห้องพักเรียบร้อยแล้ว พนักงานจะทำบัตรจองห้องให้แก่แขก และจัดส่งสำรองอีกหนึ่งชุดไปยังฝ่ายทะเบียนเพื่อรอต้อนรับแขก

2. ผู้รับบริการ

ผู้เข้ารับบริการภายในลอบบี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้คือ.-

2.1 แขกที่เข้าพักในโรงแรม

2.2 บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรม

2.1 แขกที่เข้ามาพักในโรงแรม

ประเภทของผู้เข้ามาพักมีหลายเชื้อชาติ ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮ่องกง ฝรั่งเศส ชาอุดิอาระเบีย อเมริกา ยุโรป และคนไทย โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวมากกว่า ส่วนคนไทยมีบางส่วนเป็นนักธุรกิจ

หน้าที่

- เป็นแขกของโรงแรม

บทบาท

- ปฏิบัติตามกฎที่โรงแรมวางไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- ถ้าแขกลงจากรถตรงเข้าประตูใหญ่ก็อาจจะนั่งพักตรงบริเวณล็อบบี้สักครู่แล้วลงทะเบียนเข้าพัก เมื่อได้รับกุญแจแล้วก็จะตรงไปยังห้องพัก

- กรณีที่มาหลายคนก็อาจจะต้องนั่งพักรอ หรือบางคนอาจจะไปรอบบริเวณล็อบบี้บาร์

- กรณีที่มากับกรุ๊ปทัวร์ ไกด์หรือหัวหน้ากรุ๊ปจะเป็นผู้ทำหน้าที่ลงทะเบียนให้แขกก็จะนั่งพักรอบริเวณล็อบบี้บาร์ เพื่อรอกุญแจแล้วจึงเข้าห้อง

- แขกอาจจะใช้บริเวณล็อบบี้เป็นที่ชุมนุมพบปะกันของกลุ่มทัวร์ที่มาด้วยกัน

ปัญหา

- หากมีกรุ๊ปทัวร์มาพร้อมกันจำนวนมาก ๆ บริเวณล็อบบี้และล็อบบี้บาร์ อาจจะไม่เพียงพอให้แขกนั่งพัก

2.2 บุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้บริการภายในโรงแรม

หน้าที่

- แขกที่เข้ามาใช้บริการของโรงแรม

บทบาท

- เข้ามาในบริเวณล็อบบี้ เพื่อนั่งรอพบแขกของโรงแรม

- ปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบที่โรงแรมวางไว้

กิจกรรม

- บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักรอในบริเวณล็อบบี้ เพื่อรอพบปะพูดคุยธุรกิจหรือเรื่องส่วนตัวกับแขกที่มาพักในโรงแรม หลังจากโทรศัพท์ขึ้นไปยังห้องพักแขกแล้ว ก็จะนั่งรออยู่ในบริเวณล็อบบี้หรือล็อบบี้บาร์

- บุคคลภายนอกที่เข้ามาพักรอในบริเวณล็อบบี้บาร์ เพื่อจะรอเข้าไปยังงานจัดเลี้ยงสังสรรค์ หรือการประชุม ในห้องจัดเลี้ยงหรือฝ่ายบริการอื่น ๆ

- บุคคลภายนอกที่เข้ามานั่งรอในบริเวณล็อบบี้ เพื่อที่จะติดต่อธุรกิจการงานกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ทำงานภายในบริเวณโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บุคคลภายนอกที่เข้ามารับประทานอาหารในโรงแรม จะเข้าไปยังห้องอาหาร ทะเล หรืออาจจะนั่งรอในบริเวณล็อบบี้บาร์ก็ได้

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในภัตตาคาร

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในภัตตาคาร แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้คือ.-

1. ผู้ให้บริการ
2. ผู้รับบริการ

1. ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการในภัตตาคาร มีการทำงาน 2 ผลัด

ผลัดแรก 16.00 น - 15.00 น

ผลัดที่สอง 15.00 น - 24.00 น

ผู้ให้บริการ แบ่งเป็น 7 แผนก ดังนี้.-

1.1 ผู้จัดการภัตตาคาร
1.2 ผู้ช่วยผู้จัดการภัตตาคาร
1.3 บาร์เทนเดอร์
1.4 กัปตัน
1.5 พนักงานบริการ
1.6 พนักงานต้อนรับ
1.7 พนักงานแคชเชียร์

1.1 ผู้จัดการภัตตาคาร จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ตรวจงานดูแลรับผิดชอบเรื่องทั้งหมด คอยประสานงานกับฝ่ายจัดเลี้ยง และผู้จัดการฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม

บทบาท

- ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทุกด้านของภัตตาคาร ให้ดำเนินไปด้วยดี
- ดูแลด้านบริการให้เป็นที่พอใจของลูกค้าและเจ้าหน้าที่บริหาร
- ควบคุมดูแลกัปตัน พนักงานต้อนรับหญิง พนักงานเสริฟ์หญิง รวมทั้งพนักงานเบเกอรี่ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- เดินตรวจการทำงานของพนักงานในส่วนต่าง ๆ และต้องคอยให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงการบริการอยู่เสมอ
- ควบคุมดูแลบัญชีรายจ่ายและรายได้ของภัตตาคาร

1.2 ผู้ช่วยผู้จัดการภัตตาคาร จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ตรวจงานดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานในภัตตาคาร

บทบาท

- รับคำสั่งจากผู้จัดการ และนำมาประสานงานกับพนักงานในความรับผิดชอบ
- แต่งภายในภัตตาคารให้มีสภาพเรียบร้อย

กิจกรรม

- คอยเช็คการปฏิบัติงานของพนักงาน ดูแลความเรียบร้อยภายในภัตตาคาร
- รายงานเรื่องราวต่าง ๆ เมื่อมีปัญหาให้ผู้จัดการทราบ
- ตัดสินใจในบางเรื่องแทนผู้จัดการ ในกรณีที่ผู้จัดการไม่อยู่

1.3 บาร์เทนเดอร์ จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ผสมเครื่องดื่มตามความต้องการของลูกค้า ดูแลความเรียบร้อยของเคาน์เตอร์

บทบาท

- ยืนประจำเคาน์เตอร์
- ผสมเครื่องดื่มตามแขกสั่ง
- ต้อนรับแขก
- แนะนำเครื่องให้แก่แขก

กิจกรรม

- เมื่อแขกมาที่เคาน์เตอร์ บาร์เทนเดอร์จะกล่าวต้อนรับแขกและถามว่าต้องการเครื่องดื่มอะไร เมื่อแขกสั่งแล้วก็จะทำการผสมเครื่องดื่มให้ ในกรณีที่แขกรับหรือนั่งดื่มที่เคาน์เตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รับคำสั่งจากพนักงานบริการและผสมเครื่องดื่มตามใบสั่ง
- เมื่อแขกมาที่เคาน์เตอร์แล้วไม่รู้จะสั่งเครื่องดื่มอะไรดี ก็ให้คำแนะนำแก่แขกและผสมให้ตามสั่ง

1.4 กัปตัน จำนวน 4 คน

หน้าที่

- ดูแลความเรียบร้อยภายในภัตตาคาร

บทบาท

- ดูแลเอาใจใส่ลูกค้า จัดหาที่นั่งให้ลูกค้าตามความเหมาะสม
- เช็คบิลลูกค้า

กิจกรรม

- เมื่อแขกเข้ามาในร้าน กล่าวต้อนรับ และถามว่ามีจำนวนกี่คน เพื่อจัดหาโต๊ะให้เหมาะสมกับจำนวนแขกที่มา
- เมื่อแขกที่นั่งทานอาหารมีปัญหา กัปตันต้องเป็นผู้จัดการปัญหานั้นให้เป็นที่พอใจแก่แขกตามสมควร
- นำบิลที่เช็คมาให้แขก รับเงินจากแขกไปให้แคชเชียร์ ส่งเงินทอนให้แขกพร้อมกล่าวขอบคุณอย่างสุภาพ

1.5 พนักงานบริการ จำนวน 16 คน

หน้าที่

- บริการเสริฟอาหารและเครื่องดื่มให้แก่ลูกค้า

บทบาท

- ดูแลเอาใจใส่ลูกค้า และจัดหาที่นั่งให้
- รับคำสั่งอาหารและเครื่องดื่ม
- บริการเสริฟอาหารและเครื่องดื่มตามสั่ง

กิจกรรม

- กรณีที่แขกเข้ามาให้จัดที่นั่งให้แขก เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร
- ถามแขกว่าต้องการอาหารและเครื่องดื่มอะไร แล้วจดในใบสั่งอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ให้คำแนะนำอาหารแก่แขกเมื่อแขกต้องการ
- เอาใบสั่งไปให้แคชเชียร์และส่วนครัว เมื่ออาหารปรุงเสร็จแล้วให้นำอาหารมาเสริฟ์
- คอยให้การบริการเติมน้ำเย็น หยิบเครื่องปรุงและอื่น ๆ
- เก็บโต๊ะไปที่ครัว
- นำบิลจากแคชเชียร์มารับเงินจากแขก

1.6 พนักงานต้อนรับ จำนวน 6 คน

บริเวณนี้จะมีพนักงานคอยต้อนรับแขกที่มาเป็นกลุ่มหลายคน ถ้าบริเวณนี้มีเนื้อที่น้อยจะทำให้รู้สึกอึดอัด ควรให้มีเนื้อที่กว้างพอสมควรก่อนจะไปถึงส่วนโต๊ะอาหาร

หน้าที่

- คอยต้อนรับและให้บริการแก่แขก

บทบาท

- ต้อนรับลูกค้าและกล่าวทักทาย
- จัดหาโต๊ะให้แก่แขก
- ให้บริการด้านการจองโต๊ะล่วงหน้า
- กล่าวขอบคุณแขกที่มาใช้บริการ

กิจกรรม

- กล่าวทักทายให้การต้อนรับเมื่อลูกค้าเข้ามาในร้าน เพื่อจะหาที่นั่งให้ แล้วจึงพาแขกไปที่โต๊ะ และจะเรียกพนักงานเสริฟ์มาเพื่อรับคำสั่งอาหาร
- รับจองโต๊ะให้กับแขกล่วงหน้า โดยจะถามชื่อ และเวลาที่แขกจะมาใช้บริการและทำการจองโต๊ะตามสั่ง
- เมื่อมีโทรศัพท์เข้ามาถึงแขกที่ใช้บริการในร้านจะไปตามแขกมารับสาย
- กล่าวขอบคุณและเชื้อเชิญให้มาในโอกาสหน้า เมื่อลูกค้าจะออกจากร้าน

1.7 พนักงานแคชเชียร์ จำนวน 2 คน

หน้าที่

- เช็คบิลตามใบสั่งของลูกค้า
- ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาท

- รับเงินจากแขกเข้าบัญชี
- ทำบัญชีแต่ละวันเสนอหัวหน้าและผู้จัดการ
- แต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย

กิจกรรม

- รับใบสั่งอาหารที่พนักงานบริการเอามาส่งให้
- เมื่อคิดเงิน แคชเชียร์จะหยิบใบสั่งของโต๊ะนั้นมารวมด้วยเครื่องคิดเลข แล้วลงในบิลให้พนักงานบริการไปเก็บเงิน
- เมื่อพนักงานเอาเงินที่เก็บมาให้ ทำการทอนเงินแล้วส่งกลับให้พนักงานบริการ
- รวมยอดเงินทั้งหมดและทำบัญชีเพื่อส่งให้ผลัดต่อไป

2. ผู้รับบริการ

ผู้รับบริการ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้.-

2.1 แขกภายในโรงแรม

2.2 บุคคลภายนอก

หน้าที่

- ใช้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม

บทบาท

- แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- นั่งรับประทานอาหารมื้อต่าง ๆ และอาหารว่าง เช่น กาแฟ
- จ่ายค่าบริการ

กิจกรรม

- เดินเข้ามาหาที่นั่งในร้าน
- สั่งอาหารและเครื่องดื่มกับพนักงานบริการ
- สนทนากับแขกที่มาด้วยและรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม
- เมื่อจะกลับก็เรียกพนักงานมาเก็บค่าบริการ
- รับเงินทอนและเดินออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในส่วนห้องพัก

การศึกษาพฤติกรรมที่ใช้ภายในห้องพัก แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ.-

1. ผู้ให้บริการ
2. ผู้รับบริการ

1. ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการส่วนห้องพัก มีการทำงาน 2 ผลัด คือ.-

ผลัดแรก ตั้งแต่ 6.00 น ถึง 14.00 น

ผลัดสอง ตั้งแต่ 14.00 น ถึง 24.00 น

ผู้ให้บริการ แบ่งเป็น 3 แผนก

1.1 ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

1.2 ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายห้องพัก

1.3 ผู้อำนวยการแผนกแม่บ้าน

1.3.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการแผนกแม่บ้าน

ซุปเปอร์ไวเซอร์

ก. พนักงานทำความสะอาดห้องพัก

ข. คนสวน

1.3.2 ผู้จัดการ แผนกซักรีด

ซุปเปอร์ไวเซอร์

ก. พนักงาน ซักรีด

1.1 ผู้จัดการฝ่ายห้องพัก จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ประสานงาน และ ควบคุมการปฏิบัติงานวันต่อวันของทุกแผนกที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายห้องพัก

บทบาท

- รับผิดชอบและกำกับดูแลแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- แสวงหานโยบายการตลาดในประเทศร่วมกับผู้จัดการฝ่ายขาย
- เสนอแนะวิธีการ ที่จะเพิ่มพูนผลกำไรในแผนกที่รับผิดชอบ แก่ฝ่ายบริหาร

1.2 ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายห้องพัก จำนวน 1 คน

หน้าที่

- ดูแลการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ

บทบาท

- ประสานงานกับแผนกบริการส่วนหน้า และฝ่ายขาย

กิจกรรม

- จัดทำนโยบายเกี่ยวกับอัตราห้องพัก
- ควบคุมดูแลห้องพักทั้งด้านปริมาณ และ คุณภาพ

1.3 ผู้อำนวยการแผนกแม่บ้าน จำนวน 1 คน

หน้าที่

- รับผิดชอบงานในแผนกแม่บ้านทั้งหมด

บทบาท

- ควบคุมการปฏิบัติงานของแม่บ้านประจำชั้น พนักงานทำห้องพัก พนักงานเย็บผ้า พนักงานทำความสะอาด และ เสมียน

- กำหนดมาตรฐานความสะอาด และการจัดเตรียมห้องพักให้พนักงาน ถือเป็นหลักปฏิบัติตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด

- จัดตารางการทำงานของพนักงานให้เหมาะสม และสมดุลย์

กิจกรรม

- ตรวจพื้นที่รับผิดชอบเป็นประจำ เพื่อดูแลให้งานด้านแม่บ้าน เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไข หากจำเป็น

- หารือกับผู้จัดการแผนกซักรีด และหัวหน้าฝ่ายช่างเป็นประจำ เพื่อความสะดวกในการเบิกจ่ายพัสดุ และให้งานซ่อมแซมเป็นไปอย่างราบรื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ให้ข้อเสนอแนะฝ่ายบริหารในเรื่องการเปลี่ยนอุปกรณ์ให้ทันสมัย
- รับผิดชอบในเรื่องรายการของใช้ และสั่งของเข้ามาทดแทนใหม่ เมื่อรายการของใช้ต่าง ๆ ใกล้จะหมด

1.3.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการแผนกแม่บ้าน จำนวน 1 คน

หน้าที่

- เป็นผู้แบ่งเบาภาระหัวหน้าฝ่ายแม่บ้าน ในการตรวจห้องพักทุก ๆ ห้องทุกวัน หรือ เป็นผู้ตรวจงาน

บทบาท

- ประสานงาน กับ ผู้อำนวยการแผนกแม่บ้าน
- ตรวจสอบจำนวนของใช้ในคลังของหน่วยแม่บ้าน

กิจกรรม

- จัดทำรายจ่ายเงินค่าจ้างรายวัน หรือ ค่าจ้างเงินเดือน
- พิมพ์จดหมาย บันทึกช่วยความจำ ทำรายงานเป็นต้น และเก็บรักษาแฟ้มงานดังกล่าวติดต่อ หรือ รับโทรศัพท์ให้หัวหน้า หรือ พนักงานในหน่วย
- ออกใบสั่งซื้อดอกไม้ หนังสือพิมพ์ และ แม็กกาซีน ให้แก่ผู้ขาย แล้วลงบัญชีไว้
- ตรวจสอบจำนวนของใช้ในคลังของหน่วยแม่บ้าน และเบิกของใช้ต่าง ๆ ไปที่คลังพัสดุทั่วไป

ก. พนักงานทำความสะอาดห้องพัก จำนวน 15 คน

หน้าที่

- ทำความสะอาดห้องพัก (ประมาณ 14 ห้อง ต่อคน)

บทบาท

- ให้ความร่วมมือแก่ลูกค้า และเพื่อนร่วมงานอย่างมีอัธยาศัยไมตรี
- ทำความสะอาดห้องพัก ห้องน้ำภายในห้องพัก และพรม โดยก่อนเข้าไปทำความสะอาด และทุกกรณี จะต้องเคาะประตูห้องก่อนทุกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรม

- ทำความสะอาดโดยปัดกวาด เช็ดกรุเฟอร์นิเจอร์ทุกชิ้น ทำความสะอาดหน้าต่าง กระจก สิ้นชัก ฯลฯ ดูดฝุ่น ทำความสะอาดภายในห้องน้ำ อุปกรณ์ในห้องน้ำ
- ขณะทำความสะอาดห้อง จะต้องเปิดประตูห้องไว้ตลอดเวลา
- ตรวจดูผ้าที่ใช้แล้ว นำไปใส่ในรถเข็น
- เปลี่ยนของใช้ต่าง ๆ ในห้องพัก
- ทำความสะอาดพรมระหว่างทางเดินหน้าห้อง
- จดบันทึกรายการสิ่งของในห้องพักที่เสียหาย เสนอต่อผู้ควบคุมฟลอร์ให้ติดตามผล

ข. คนสวน จำนวน 6 คน

หน้าที่

- ทำหน้าที่ดูแลบริเวณสวนของโรงแรมทั้งหมด ดูแลรักษาต้นไม้ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์

1.3.2 ผู้จัดการแผนกซักรีด จำนวน 1 คน

หน้าที่

- บริหารงานซักรีดทั้งที่เป็นของลูกค้า เครื่องแบบพนักงาน และของที่ใช้ในโรงแรม

บทบาท

- วางแผนงาน และทำตารางการซักรีด ให้ตรงกับความต้องการ

กิจกรรม

- ออกตรวจพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด
- ดูแลการทำงานของพนักงานในสำนักงานแผนกซักรีด
- ประชุมพนักงานในแผนกเพื่อชี้แจงวิธีการใหม่ ๆ

ก. พนักงานซักรีด จำนวน 2 คน

หน้าที่

- ทำหน้าที่ดูแลงานผ้าทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้รับบริการ

ผู้รับบริการในส่วนห้องพัก ก็คือ แขกผู้มาพักในโรงแรม

2.1 แขกที่เข้ามาพักในโรงแรม

ประเภทของผู้เข้ามาพักมีหลายเชื้อชาติ โดยส่วนใหญ่จะเป็นนักท่องเที่ยวมากกว่า

หน้าที่

- เป็นแขกของโรงแรม

บทบาท

- ปฏิบัติตามกฎที่โรงแรมวางไว้

กิจกรรม

- เมื่อแขกติดต่อจองห้องพักเรียบร้อยแล้ว พนักงานขนกระเป๋าจะขนกระเป๋าไปยังห้องที่ได้จองแล้ว
- แขกผู้มาพัก จะจัดของใส่ตู้เสื้อผ้า
- แขกผู้มาพักจะอาบน้ำ และแต่งตัว
- โทรศัพท์ติดต่ออาหารจากห้องครัว
- ออกจากห้องพักลงมาใช้บริการอื่น ๆ ของโรงแรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเนื้อที่ใช้สอยภายในโครงการที่ทำการออกแบบ

การศึกษาเนื้อที่นี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผู้ใช้ประโยชน์ใช้สอยตำแหน่งที่ตั้ง และเนื้อที่ใช้สอยสำหรับกิจกรรมแต่ละอย่าง ซึ่งแยกเป็นดังนี้.-

1. โถงต้อนรับ (LOBBY)
2. ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)
3. ห้องรับแขก (GUEST ROOM)

1. โถงต้อนรับ (LOBBY)

โถงต้อนรับ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้.-

1.1 ส่วนเคาน์เตอร์ด้านหน้า
1.2 ส่วนพักคอย
1.3 ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ
1.4 ที่วางกระเป๋าเดินทาง
1.5 พื้นที่สัญจร

1.1 ส่วนเคาน์เตอร์ด้านหน้า

ประโยชน์ใช้สอย - ใช้ติดต่อลูกค้าที่จะมาใช้บริการในโรงแรม หรือติดต่อกับแขกที่พักโรงแรม

ผู้ใช้ - แขกของโรงแรมหรือบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการและพนักงานทะเบียนประจำเคาน์เตอร์

ที่ตั้ง - บริเวณทางเข้าใหญ่ของโรงแรม

เนื้อที่ใช้สอย - บริเวณเคาน์เตอร์ ใช้ประมาณ 24.75 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ส่วนพักคอย

ประโยชน์ใช้สอย – เป็นส่วนที่ผู้ใช้บริการของโรงแรม นั่งพักผ่อน หรือนั่งพักคอยแขกของโรงแรม และบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการ

ที่ตั้ง – บริเวณทางเข้าใหญ่ใกล้กับเคาน์เตอร์

เนื้อที่ใช้สอย – เนื้อที่พักคอย 2.20 ตารางเมตร ต่อ คน

1.3 ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ

ประโยชน์ใช้สอย – สำหรับแขกที่มาใช้บริการ ที่ต้องการติดต่อกับบุคคลข้างนอก

ผู้ใช้ – แขกภายนอกที่มาใช้บริการและแขกภายในโรงแรม

ที่ตั้ง – บริเวณใกล้กับประตูทางเข้า

เนื้อที่ใช้สอย – เนื้อที่ 0.64 ตารางเมตร ต่อ คน

1.4 ที่วางกระเป๋าเดินทาง

ประโยชน์ใช้สอย – เป็นที่พักและแยกส่วนกระเป๋าของแขกแต่ละคนที่มาใช้บริการของโรงแรม เพื่อพนักงานขนกระเป๋าจะได้ขนไปยังห้องพัก

ผู้ใช้ – พนักงานขนสัมภาระ

ที่ตั้ง – บริเวณทางเข้าใกล้กับเคาน์เตอร์

เนื้อที่ใช้สอย – พื้นที่สำหรับวางกระเป๋าเดินทาง 0.15 ตารางเมตร ต่อ คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 พื้นที่สัญจร

ประโยชน์ใช้สอย - เป็นเส้นทางเดิน เพื่อแยกไปสู่ส่วนบริการอื่น ๆ ภายในบริเวณโถงพักคอย

ผู้ใช้ - แขกของโรงแรม แขกที่มาใช้บริการของโรงแรม พนักงานต้อนรับ และพนักงานขนสัมภาระ

เนื้อที่ใช้สอย - เนื้อที่ที่ใช้คิดเป็น 50% ของพื้นที่จริงทั้งหมด

2. ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)

ภัตตาคารอาหารทะเล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้.-

2.1 ส่วนต้อนรับและพักคอย
2.2 ส่วนรับประทานอาหาร
2.3 ส่วนบริการ
2.4 ส่วนเคาน์เตอร์

2.1 ส่วนต้อนรับและพักคอย

ประโยชน์ใช้สอย - เป็นส่วนที่ผู้ใช้บริการ อาจจะเข้ามาติดต่อสอบถามและนั่งพักรอ

ผู้ใช้ - แขกของโรงแรม บุคคลภายนอกซึ่งมาใช้บริการหรือพนักงานต้อนรับ

ที่ตั้ง - บริเวณใกล้ทางเข้าออก

เนื้อที่ใช้สอย - เนื้อที่ใช้สอย บริเวณเคาน์เตอร์ต้อนรับ 2.33 ตารางเมตร ต่อ คน
เนื้อที่ใช้สอย บริเวณส่วนพักคอย 2.2 ตารางเมตร ต่อ คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ส่วนรับประทานอาหาร

ประโยชน์ใช้สอย – ใช้เป็นที่รับประทานอาหาร และเครื่องดื่ม

ผู้ใช้ – แขกของโรงแรมและบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการหรือพนักงานเสิร์ฟ

เนื้อที่ใช้สอย – พื้นที่เฉลี่ย 1 โต๊ะ ใช้ประมาณ 1.60 ตารางเมตร

2.3 ส่วนบริการ (SERVICE STATION)

ประโยชน์ใช้สอย – ใช้สำหรับเก็บอุปกรณ์ เช่น.ช้อนซ้อม ผ้าเช็ดมือ เครื่องปรุง เหยือกน้ำ ฯลฯ

ผู้ใช้ – พนักงานเสิร์ฟ

ที่ตั้ง – ใกล้บริเวณรับประทานตามจุดต่าง ๆ

เนื้อที่ใช้สอย – พื้นที่ ต่อ 1 โต๊ะ ประมาณ 1.5 ตารางเมตร

2.4 ส่วนเคาน์เตอร์

ประโยชน์ใช้สอย – ใช้สำหรับปรุงและผสมเครื่องดื่มต่าง ๆ

ผู้ใช้ – บาร์เทนเดอร์ และพนักงานเสิร์ฟ

ที่ตั้ง – ใกล้บริเวณครัว บริเวณรับประทานอาหาร

เนื้อที่ใช้สอย – บริเวณเคาน์เตอร์บาร์ ใช้ประมาณ 18 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องพัก (GUEST ROOMS)

ห้องพักในโครงการ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ.-

1. ห้องพักธรรมดา
2. ห้องชุดใหญ่

1. ห้องพักธรรมดา แบ่งเป็น 5 ส่วน

1.1 ส่วนห้องน้ำ
1.2 ส่วนวางกระเป๋า
1.3 ส่วนเตียงนอน
1.4 ส่วนแต่งตัว
1.5 ส่วนนั่งเล่น

1.1 ส่วนห้องน้ำ

ประโยชน์ใช้สอย – เป็นส่วนที่แยกใช้อาบน้ำ ชำระล้างร่างกาย ตลอดจน ปัสสาวะ หรือ อุจจาระ

ที่ตั้ง – บริเวณใกล้ทางเข้า-ออก ของห้องพัก

เนื้อที่ใช้สอย – พื้นที่ในส่วนห้องน้ำ ของห้องพักธรรมดา เท่ากับ 7.5 ตารางเมตร

1.2 ส่วนวางกระเป๋า

ประโยชน์ใช้สอย – เป็นที่วางกระเป๋าของแขกผู้มาพัก

ที่ตั้ง – ใกล้กับส่วนห้องน้ำ และทางเข้า

เนื้อที่ใช้สอย – ขนาดของพื้นที่ประมาณ 0.5 ตารางเมตร

1.3 ส่วนเตียงนอน

ประโยชน์ใช้สอย – เป็นที่สำหรับนอน พักผ่อนของแขกผู้มาพัก

ที่ตั้ง – จะอยู่ส่วนกลางของห้อง และวางชิดผนังห้อง

เนื้อที่ใช้สอย – เป็นเตียง SINGLE BED มีจำนวน 2 เตียง คิดพื้นที่ ประมาณ 4.00 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ส่วนแต่งตัว

ประโยชน์ใช้สอย - ใช้สำหรับแต่งหน้า หรือใช้เป็นโต๊ะทำงานในบางโอกาส

ที่ตั้ง - ตู้เสื้อ ตั้งใกล้กับห้องน้ำ
- โต๊ะแต่งตัว วางตรงข้ามกับเตียงนอนโดยมีเก้าอี้แต่งตัวด้วย

เนื้อที่ใช้สอย - ตู้เสื้อผ้า ใช้พื้นที่ 0.75 ตารางเมตร
- โต๊ะแต่งตัว และเก้าอี้ ใช้พื้นที่ 0.61 ตารางเมตร

1.5 ส่วนนั่งเล่น

ประโยชน์ใช้สอย - ใช้นั่งพักผ่อนดูโทรทัศน์ หรือดูทิวทัศน์ นอกอาคาร

ที่ตั้ง - ใกล้กับประตูทางออกไประเบียง

เนื้อที่ใช้สอย - มี EASY CHAIR 2 ตัว และ COFFEE TABLE 1 ตัว ใช้พื้นที่ 0.90 ตารางเมตร

2. ห้องชุดใหญ่ มีส่วนต่าง ๆ เหมือนกับห้องพักธรรมดา ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ห้องชุดใหญ่จะเพิ่มส่วนประกอบอีก 3 ส่วน คือ .-

2.1 ส่วนรับแขก

2.2 ส่วนรับประทานอาหาร

2.3 ส่วน PANTRY

2.1 ส่วนรับแขก

ประโยชน์ใช้สอย - เป็นส่วนที่ต้อนรับแขกในกรณีที่มีผู้มาเยือนที่ห้อง

ที่ตั้ง - อยู่ใกล้กับทางเข้า-ออก

เนื้อที่ใช้สอย - พื้นที่ของชุดรับแขกเท่ากับ 3.30 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ส่วนรับประทานอาหาร

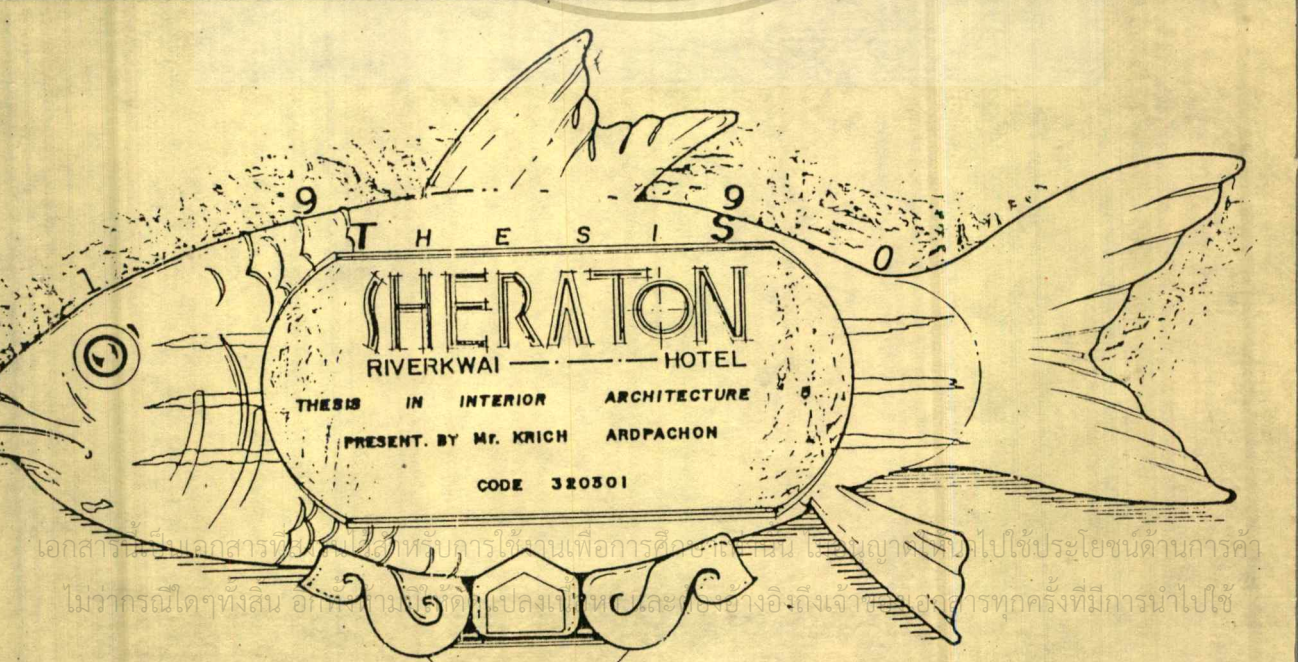
ประโยชน์ใช้สอย - ใช้สำหรับทานอาหาร โดยมีที่นั่ง 4 ที่
ที่นั่ง - อยู่ใกล้กับส่วนนี้เตรียมอาหาร
เนื้อที่ใช้สอย - พื้นที่ 3.24 ตารางเมตร

2.3 ส่วน PANTRY

ประโยชน์ใช้สอย - ใช้เตรียมอาหาร
ที่ตั้ง - ใกล้กับส่วนห้องน้ำ และส่วนรับประทานอาหาร
เนื้อที่ใช้สอย - พื้นที่ ประมาณ 2.00 ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ

4.1 การวิเคราะห์อาคาร

ลักษณะภายนอกของอาคาร มีลักษณะของอาคารพื้นบ้านในท้องถิ่นนั้น ตัวอาคารปลูกบนพื้นที่ราบใกล้ริมฝั่งแม่น้ำแควใหญ่ มีลักษณะกระจายไปรอบ ๆ พื้นที่โครงการ ซึ่งเป็นลักษณะของรีสอร์ท โดยที่ด้านหลังของอาคาร MAIN BUILDING จะเป็นกระจกและมีบันไดขึ้นไปห้องอาหาร ทำให้มองเห็นทิวทัศน์ของธรรมชาติ และแม่น้ำแควใหญ่ ส่วนห้องพักจะหันระเบียงไปทางทิศตะวันออก ซึ่งจะได้รับทั้งแสงแดดในยามเช้า และเห็นทิวทัศน์ของแม่น้ำแควใหญ่ ด้วย

4.2 การวิเคราะห์ผู้ใช้อาคาร

เมื่อเราได้ทราบแล้วว่า พฤติกรรมผู้ใช้อาคารประกอบด้วยผู้ใช้บริการ และ ผู้ให้บริการ ต่อส่วนพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ซึ่งสามารถแยกได้ ดังนี้.-

1. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ในส่วนโถงพักคอย
2. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนโถงพักคอย
3. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น
4. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น
5. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนห้องพัก
6. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนห้องพัก

1. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนโถงพักคอย

ผู้ใช้บริการ	พฤติกรรม หรือ กิจกรรมการใช้บริการ
แขกของโรงแรม	- ถือกระเป๋า เข้ามาในส่วนลอบบี้
	- ติดต่อ เพื่อจองห้องพัก
	- พักคอย
	- ใช้บริการในส่วนห้องโถง เช่นซื้อของ ห้องน้ำฯล
	- ไปห้องพัก
	- ลงมาใช้บริการในส่วนอื่น เช่น สระน้ำ ห้องอาหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลภายนอก	- เข้ามาในส่วน ล็อบบี้
	- ติดต่อสอบถามที่เคาน์เตอร์
	- พักคอย
	- ใช้บริการอื่น เช่น ห้องน้ำ โทรศัพท์ ซื้อของฯลฯ
	- ไปใช้บริการในส่วนอื่น ๆ
แขกที่มาเป็นกลุ่มทัวร์	- ถือกระเป๋าเข้ามา
	- วางกระเป๋า
	- พักคอย
	- ใช้บริการในส่วนพักคอย เช่น ซื้อของ แลกเงินฯลฯ
	- รอรับกุญแจจากไกด์
	- ไปห้องพัก
	- ไปยังส่วนบริการอื่น ๆ
ไกด์นำเที่ยว	- ถือกระเป๋าเข้ามา
	- วางกระเป๋า
	- ติดต่อสอบถามจองห้องพัก
	- รับกุญแจและแจกจ่ายให้กับลูกทัวร์
	- ใช้บริการในส่วนพักคอย
	- ไปห้องพัก
	- ไปยังส่วนบริการอื่น ๆ

2. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนโถงพักคอย

ผู้ให้บริการ	พฤติกรรม หรือ กิจกรรมการให้บริการ
พนักงาน	- เปิดประตู
	- กล่าวต้อนรับ
	- ยกกระเป๋า
	- ลงทะเบียน
	- ตรวจสอบห้องพัก
	- รับจองห้องพัก
	- ยกกระเป๋าขึ้นห้องพัก
	- รับฝากกุญแจห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น

ผู้ใช้บริการ	พฤติกรรมหรือกิจกรรมการใช้บริการ
แขกของโรงแรม และบุคคลภายนอก	- หาที่นั่ง - สั่งอาหารและเครื่องดื่มตามเมนู - รออาหารที่สั่งตามเมนู - รับประทานอาหาร - ชำระค่าอาหาร - กลับออกไป

4. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น

ผู้ให้บริการ	พฤติกรรมหรือกิจกรรมการให้บริการ
พนักงาน	- กล่าวต้อนรับ - จัดหาที่นั่ง - รับสั่งอาหาร - เสริฟ์อาหาร - คอยบริการความสะดวก - คิดเงินค่าอาหาร - เก็บโต๊ะและทำความสะอาด

5. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการในส่วนห้องพัก

ผู้ใช้บริการ	พฤติกรรมหรือกิจกรรมการใช้บริการ
แขกที่มาพัก	- ขึ้นห้องพัก - จัดของ - อาบน้ำ - สั่งอาหาร หรือ ลงมาใช้บริการอื่น ๆ

6. พฤติกรรมของผู้ให้บริการในส่วนห้องพัก

ผู้ให้บริการ	พฤติกรรม หรือ กิจกรรมการใช้บริการ
พนักงาน	- จัดเตรียมห้องพัก - ขนกระเป๋ามาที่ห้องพัก - บริการรับคำสั่งจากแขก - มาทำความสะอาดห้องทุกวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์พื้นที่

การวิเคราะห์พื้นที่ เป็นการคิดพื้นที่องค์ประกอบใช้สอยต่าง ๆ รวมพื้นที่ที่สัญจร และศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้พื้นที่นั้น ๆ ในความเป็นจริงว่าพอเพียงกับความต้องการ และมีขนาดใกล้เคียงกับพื้นที่จริงของโครงการหรือไม่ โดยเปรียบเทียบกับพื้นที่มาตรฐาน ตามจำนวนห้องพักของโรงแรม (พื้นที่มาตรฐานนี้ ได้จากข้อมูลของ TIME SAVER STANDARD) ทั้งนี้ เพื่อการปรับพื้นที่ในแต่ละส่วนของโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการ โดยอาจมีเพิ่มหรือลดพื้นที่ในแต่ละส่วนจากพื้นที่จริง หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้ว การวิเคราะห์พื้นที่นี้จะทำเฉพาะในส่วนของการเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เท่านั้น คือ

1. โถงต้อนรับ (LOBBY)
2. ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)
3. ห้องพัก (GUEST ROOMS)

1. โถงต้อนรับ (LOBBY)

ลักษณะทั่วไป

- โถงพักคอย เป็นศูนย์กลางของโรงแรม ซึ่งเป็นที่ที่แขกผู้มาพัก ได้สัมผัสก่อนจะไปส่วนอื่นๆ ตลอดจนเป็นที่ที่แขกใช้เป็นที่ติดต่อพักคอย และเป็นศูนย์กลางอำนวยความสะดวก และให้ข่าวสารบริการแก่ผู้มาใช้บริการด้านต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรอยู่ในตำแหน่งที่พบเห็นได้โดยง่าย จากทางเข้าใหญ่สามารถติดต่อได้โดยสะดวก และเพื่อให้เหมาะกับการใช้งาน ซึ่งจะต้องติดต่อกับคนจำนวนมาก จึงควรมีขนาดใหญ่พอเพียง และได้รับการตกแต่งที่สวยงามโอ่โถง เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีแก่แขกให้เกิดความประทับใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้ง - ชั้นที่สองของอาคาร
ทำเลที่ตั้งเป็นศูนย์กลางที่สามารถแยกไปส่วนอื่น ๆ ของโรงแรมได้

เนื้อที่ - รวมโถงพักผ่อนด้วย เท่ากับ 526.51 ตารางเมตร

เวลาทำการ - ตลอด 24 ชั่วโมง

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ใช้บริการ
   - หัวหน้าพนักงานต้อนรับประจำผลัด (SHIFT LEADER - RECEPTIONIST)
   - พนักงานต้อนรับ (RECEPTIONIST)
   - พนักงานติดต่อสอบถาม (INFORMATION)
   - พนักงานประชาสัมพันธ์ (PUBLIC RELATIONIST)
   - พนักงานฝ่ายการเงิน (FRONT OFFICE CASHIER)
   - พนักงานรับใช้ (WAITER)
   - เจ้าหน้าที่บริษัททัวร์ (TOUR AGENCY)
   - พนักงานต้อนรับและจัดการเรื่องกระเป๋า (BELL CAPTAIN)
   - พนักงานยกกระเป๋า (BELL BOYS)
   - พนักงานเปิดประตู (DOOR BOYS)
2. ผู้ใช้บริการ
   - แขกผู้มาพักในโรงแรม
   - บุคคลภายนอก

สถาปัตยกรรมโดยย่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พฤติกรรมโดยย่อ

แขกผู้มาพัก จะเข้าสู่โรงแรมทางประตูใหญ่ของโถงพักคอย โดยมี - DOOR BOYS และ BELL BOYS คอยเปิดประตูและช่วยยกสัมภาระให้ แขกจะติดต่อจองห้องพักที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ (FRONT DESK) หรือบางรายอาจทำการจองห้องไว้ล่วงหน้าแล้ว ซึ่งพนักงานต้อนรับ - และพนักงานลงทะเบียน จะประสานงานกับพนักงานฝ่ายรับจองห้องพัก เมื่อพนักงานจัดหาห้องพักให้แขก อธิบายราคาค่าห้องพร้อมค่าบริการ - และภาษี หมายเลขห้องพัก และทำการลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว แขกจะได้กุญแจห้องพักจากพนักงาน และ BELL BOYS จะเป็นผู้พาแขกไป- ยังห้องพัก พร้อมกับกระเป๋าและสัมภาระส่วนตัวของแขก ถ้ามีกระเป๋าเดินทางใบใหญ่ พนักงานยกสัมภาระจะยกนำขึ้นไปให้ ใช้เวลาทั้ง - หมด ประมาณ 5 - 10 นาที

กลุ่มทัวร์

ถ้าผู้มาพักเป็นลักษณะกลุ่มทัวร์ กลุ่มของแขกจะนั่งรอที่บริเวณโถงพัก คอย โดยไกด์นำเที่ยวจะเป็นผู้ติดต่อและลงทะเบียนที่เคาน์เตอร์ โดย ผู้ประสานงานทัวร์ของโรงแรมจะเป็นผู้แจ้งให้สมาชิกคณะทัวร์ทราบถึง รายละเอียดต่าง ๆ ถ้าเป็นกลุ่มซึ่งมีจำนวนคนมาก อาจใช้เวลา 10-20 นาที ในกรณีแขกต้องการฝากสัมภาระบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องใช้บนห้อง ก็จะติดต่อฝากกับ BELL CAPTAIN ไว้ในห้องฝากของ หรือถ้าเป็น - ของมีค่าก็จะติดต่อกับพนักงานฝ่ายการเงิน ฝากไว้ในเซฟของโรงแรม

แขกพิเศษ

สำหรับผู้ติดต่อกับแขก อาจสอบถามหมายเลขห้องพักจากพนักงานที่เคาน์ เตอร์ แล้วโทรขึ้นไปหาแขกที่ห้องพัก โดยอาจนัดพบกันที่โถงพักคอย - หรือบริเวณอื่น ๆ ตามแต่สะดวก

การออกนอกโรงแรม

เวลาที่แขกผู้มาพักจะออกไปนอกโรงแรม จะนำกุญแจฝากไว้ที่เคาน์ เตอร์ต้อนรับ โดยหย่อนกุญแจลงทาง KEY DROP บนเคาน์เตอร์ ซึ่งพนักงานจะเก็บไปแยกใส่ในช่องเก็บกุญแจตามหมายเลขห้อง เมื่อ แขกจะขึ้นห้องพัก จึงจะไปขอกุญแจ โดยบอกหมายเลขห้องพัก พนักงาน ก็จะหยิบกุญแจมาให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การ CHECK-OUT : เมื่อพนักงานต้อนรับได้รับแจ้งจากแขกว่าจะลงทะเบียนออกเวลาใด จะต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายการเงินทราบล่วงหน้า เพื่อตรวจสอบ-และปิดบัญชีรายจ่ายของแขก ทำการลงทะเบียนออก และช่วย - อำนวยความสะดวกแก่แขกในการชำระเงิน และสุดท้าย กล่าวคำขอบคุณและเชื้อเชิญให้มาใช้บริการอีกในโอกาสหน้า พนักงานต้อนรับจะต้องสอบถาม BELL BOYS ทุกครั้งที่มีการลงทะเบียนออก (CHECK OUT) เกี่ยวกับเรื่องกุญแจห้องพัก และเมื่อได้รับคืนแล้ว ต้องนำไปใส่ในช่องเก็บกุญแจ (KEY RACK)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนโถงต้อนรับ (LOBBY)

เวลาของเข้าใช้บริการของโถงต้อนรับ และ โถงพักคอย

ช่วงเช้า 6.00 - 12.00 น รวมเวลา 6 ชั่วโมง
แขกจะ CHECK - IN, CHECK - OUT, ติดต่อ ฯลฯ

ช่วงบ่าย 12.00 - 24.00 น รวมเวลา 12 ชั่วโมง
แขกจะ CHECK - IN, CHECK OUT ติดต่อ, ใช้บริการส่วนต่าง ๆ ของโรงแรม

รวมเวลาการใช้บริการของส่วนโถงต้อนรับ และโถงพักผ่อนแล้ว เท่ากับ 18 ชั่วโมง

ในส่วนของโถงต้อนรับจะมีแขกเข้ามาใช้บริการ ดังนี้.-

พื้นที่โถงพักคอย

ลูกทัวร์ 30 คน/รถทัวร์ 1 คัน / 1 ชั่วโมง (โดยประมาณ)
แขกทั่วไป 10 คน / 1 ชั่วโมง (โดยประมาณ)

ดังนั้น แขกที่เข้ามาใช้บริการจากส่วนโถงพักคอย จะมีประมาณ 40 คน / 1 ชั่วโมง

แขก 1 คน ใช้พื้นที่โถงพักคอย 1.20 $ม^2$
แขก 40 คน ใช้พื้นที่โถงพักคอย (40 คูณ 1.20) เท่ากับ 48.00 $ม^2$
รวมพื้นที่สัญจร 20 % (48.00 คูณ 20 %) เท่ากับ 9.60 $ม^2$
รวมพื้นที่พักคอย (48.00 บวก 9.60 $ม^2$) เท่ากับ 57.60 $ม^2$

พื้นที่เฟอร์นิเจอร์

ที่นั่งคอย 1 คน ใช้พื้นที่ 2.2 $ม^2$
มีจำนวน 40 คน ใช้พื้นที่ 88 $ม^2$
รวมทางสัญจร 20 % (88.00 คูณ 20 %) เท่ากับ 17.6 $ม^2$
รวมพื้นที่นั่งพักคอย (88.00 บวก 17.6) เท่ากับ 105.6 $ม^2$

พื้นที่เคาน์เตอร์ และ พนักงาน

- เคาน์เตอร์ (3.30 คูณ 10.00) เท่ากับ 33.00 $ม^2$
- โต๊ะบริการสำหรับกลุ่มทัวร์ (2.00 คูณ 3.00) เท่ากับ 6.00 $ม^2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่โทรศัพท์สาธารณะ

โทรศัพท์สาธารณะ	1	เครื่อง	มีเนื้อที่ทั้งหมด	0.64 ม^2	
โทรศัพท์สาธารณะ	4	เครื่อง	(0.64 คูณ 4)	เท่ากับ	2.56 ม^2

พื้นที่วางกระเป๋าเดินทาง

กระเป๋าเดินทาง	1	ใบ	ใช้เนื้อที่วาง	0.15 ม^2	
กระเป๋าเดินทาง	50	ใบ	(0.15 คูณ 50)	เท่ากับ	7.5 ม^2

พื้นที่โถง

พื้นที่โถงโดยประมาณจากโถงทั่ว ๆ ไป		เท่ากับ	50.00 ม^2
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด		เท่ากับ	262.26 ม^2
พื้นที่เพื่อความโอ่โถง 75%	(262.26 คูณ 75%)	เท่ากับ	196.7 ม^2
รวมพื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย			458.96 ม^2

สรุปการหาพื้นที่โถงต้อนรับ

พื้นที่จริง	พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
526.51 ม^2	458.96 ม^2

ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนโถงต้อนรับ

1. พื้นที่จริง 526.51 ม^2
2. พื้นที่ประมาณจำนวนห้องพัก ประมาณ 310 ม^2
   (1 ม^2/ ห้องพัก จาก TIME SAVER STANDARD)
3. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
   การประมาณจำนวนความต้องการที่นั่งในโถงพักคอย 40 ที่นั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน	พ.ท./หน่วย($ม^2$)	พ.ท.รวม($ม^2$)	หมายเหตุ
- แชกที่ใช้พื้นที่โถงพักคอย	20	1.20	57.60	รวมพื้นที่สัญจร 20%
- พื้นที่นั่งพักคอย	40	2.2	88.00	รวมพื้นที่สัญจร 20%
- พื้นที่เคาน์เตอร์ต้อนรับ	-	-	33.00	ใช้สำหรับการทำงานและติดต่อลูกค้าในบริเวณเคาน์เตอร์ที่จำเป็นประมาณ 10 ม. (3.30คูณ10.00)
- พื้นที่โต๊ะบุริการสำหรับกลุ่มทัวร์	1	6.00	6.00	ใช้เนื้อที่เช่นเดียวกับชุดทำงาน 1 ชุด ธรรมดาที่ไม่มีโต๊ะวางเครื่องพิมพ์ดีด
- พื้นที่โทรศัพท์สาธารณะ	4	0.64	2.56	
- พื้นที่วางกระเป๋าเดินทาง	50	0.15	7.5	ลูกทัวร์ 1 คน มีกระเป๋า 2 ใบ 1 กลุ่ม ประมาณ 50 คน
- พื้นที่โถง			50.00	โดยประมาณจากโถงทั่ว ๆ ไป ของโรงแรม
- พื้นที่เพื่อความโอ่โถง			198.5	75 % ของพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด
พื้นที่รวม			458.96	

หมายเหตุ ตัวเลขพื้นที่ประมาณ / ห้องพักได้มาจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ภัตตาคาร ญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)

ลักษณะทั่วไป - ภัตตาคารเป็นส่วนที่ให้บริการแก่แขก ในด้านอาหารญี่ปุ่น จะแบ่งบริการเป็นช่วง ๆ คือ ช่วงกลางวัน ตั้งแต่เวลา 12.00 น - 14.30 น และช่วงเย็น ตั้งแต่เวลา 18.00 น - 22.30 น แขกที่มาใช้บริการส่วนใหญ่มีฐานะ และรสนิยมดี การตกแต่งบรรยากาศในส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น จึงตกแต่งให้สดใส สะอาดตา มีความสวยงาม โอ่โถง เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีแก่แขก ให้เกิดความประทับใจ

ที่ตั้ง - อยู่ชั้นที่สอง ซึ่งเป็นชั้นเดียวกับโถงต้อนรับ ภัตตาคารจะอยู่ริมสุดทางด้านซ้ายของอาคาร MAIN BUILDING

เนื้อที่ - 396 ตารางเมตร

เวลาทำการ - 12.00 น - 14.30 น และ 18.00 น - 22.30 น

ผู้ใช้พื้นที่

1. ผู้ใช้บริการ
   - หัวหน้าพนักงานประจำผลัด
   - กัปตัน
   - พนักงานเสริฟ์
   - บาร์เทนเดอร์
2. ผู้ใช้บริการ
   - แขกผู้มาพักในโรงแรม
   - บุคคลภายนอก

พฤติกรรมโดยย่อ เมื่อแขกเข้าประตูมา จะมีพนักงานต้อนรับมาทำการต้อนรับและพาไปนั่งที่โต๊ะ จากนั้นเมื่อแขกไปนั่งพักอริยาบทสักครู่แล้ว จึงนำเมนูมาให้ดู เพื่อสั่งอาหารและเครื่องดื่ม จากนั้นเครื่องดื่มจะถูกนำมาเสริฟก่อน แล้วอาหารถึงจะตามมาหรือในบางกรณีแขกต้องการรอเพื่อนที่นัดไว้ ก็จะสามารถนั่งคอยในบริเวณที่พักคอย การเสริฟ์หรือสั่งอาหารของแขกจะมีกัปตัน และพนักงานบริการดูแลอย่างใกล้ชิด และอำนวยความสะดวกสบาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)

เวลาของผู้เข้าใช้บริการของภัตตาคารญี่ปุ่น

ช่วงเช้า	12.00 - 14.30 น	รวม 2.30 ชั่วโมง
ผู้เข้าใช้บริการ	แขกภายใน 80 % โดยประมาณ	
	แขกภายนอก 20 % โดยประมาณ	
ช่วงบ่าย	18.00 - 10.30 น	รวม 4.30 ชั่วโมง
	แขกภายใน 90 % โดยประมาณ	
	แขกภายนอก 10 % โดยประมาณ	

หมายเหตุ

แขกภายใน คือ ลูกทัวร์ หรือแขกที่เข้ามาพักในโรงแรมทั้งหมด

แขกภายนอก คือ แขกทั่ว ๆ ไป

ดังนั้นแขกเข้ามาใช้บริการในภัตตาคารเฉลี่ย คิดเป็น 250 คน / ชั่วโมง

พื้นที่เฟอร์นิเจอร์

พื้นที่นั่งพักคอย 1 คน	เท่ากับ 2.20 $ม^2$
พื้นที่นั่งพักคอย 10 คน	เท่ากับ (2.2 คูณ 10) เท่ากับ 22.00 $ม^2$
พื้นที่โต๊ะอาหาร 4 คน/1 ชุด	เท่ากับ 1.05 $ม^2$
แขก 150 คน (โดยประมาณ)	เท่ากับ 157.5 $ม^2$
พื้นที่จริง	เท่ากับ 396.00 $ม^2$
พื้นที่สัญจรภายใน คิด 30% ของพื้นที่ทั้งหมด (396 คูณ 30%)	เท่ากับ 118.8 $ม^2$
พื้นที่บริการ 1 ที่	เท่ากับ 1.50 $ม^2$
พื้นที่บริการ 4 ที่	(1.50 คูณ 4) 6.00 $ม^2$
พื้นที่เคาน์เตอร์	เท่ากับ 20.00 $ม^2$
พื้นที่แคชเชียร์ 1 ที่	เท่ากับ 2.80 $ม^2$
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	327.1 $ม^2$
พื้นที่เผื่อความโอ่โถง 10% ของพื้นที่ใช้สอย	เท่ากับ 32.71 $ม^2$
รวมพื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	เท่ากับ 359.81 $ม^2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการหาพื้นที่ภัตตาคาร

พื้นที่จริง	พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
396.00 $ม^2$	359.81 $ม^2$

ตาราง แสดง การวิเคราะห์พื้นที่ส่วนภัตตาคารญี่ปุ่น

1. พื้นที่จริง 396.00 $ม^2$
2. พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพัก 399.9 $ม^2$ (1.29 $ม^2$/ห้องพัก)
3. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย

องค์ประกอบ	จำนวน	พ.ท/หน่วย($ม^2$)	พ.ท. รวม($ม^2$)	หมายเหตุ
- พื้นที่นั่งพักคอย	10	2.2	22.00	-
- พื้นที่โต๊ะอาหาร	150	1.05	157.5	-
- พื้นที่สัญจรภายใน	-	-	118.8	30% ของพื้นที่ทั้งหมด
- พื้นที่บริการ	4	1.50	6.00	-
- พื้นที่เคาน์เตอร์	1	-	20.00	-
- พื้นที่แคชเชียร์	1	-	2.80	-
- พื้นที่เผื่อความโอ่โถง	-	-	32.71	10% ของพื้นที่ทั้งหมด
พื้นที่รวม	-		359.81	

สรุปการหาพื้นที่ภัตตาคารญี่ปุ่น

พื้นที่จริง	พื้นที่ประมาณจากจำนวนห้องพัก	พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
396.00 $ม^2$	399.9 $ม^2$	359.81 $ม^2$

หมายเหตุ ตัวเลขพื้นที่ประมาณ/ห้องพัก ได้มาจาก TIME SAVER STANDARD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องพัก (GUEST ROOM)

ห้องพักในโครงการนี้มี 2 แบบ คือ

- ห้องพักธรรมดา
- ห้องชุดใหญ่

3.1 ห้องพักธรรมดา (TWIN BED)

ลักษณะทั่วไป - มีเตียง 2 เตียง วางคู่กัน มีการตกแต่งเรียบง่าย ไม่หรูหราจนเกินไป วัสดุ และ อุปกรณ์ มีความทนทาน และทำความสะอาดง่าย และ สามารถตอบสนองพฤติกรรมขั้นพื้นฐานได้ครบ

ที่ตั้ง - อยู่ในอาคาร SINGLE LOADED CORRIDOR ซึ่งเป็นอาคารสำหรับห้องพัก

เนื้อที่ - 33.00 ม^2/ห้อง ไม่ได้รวมพื้นที่ของห้องน้ำ

เวลาทำการ - ตลอด 24 ชั่วโมง

ผู้ใช้บริการ 1. ผู้ใช้บริการ
- แขกที่มาพัก

2. ผู้ให้บริการ
- พนักงานทำความสะอาด

พฤติกรรมโดยย่อ - เมื่อแขกติดต่อจองห้องพักเรียบร้อยแล้ว พนักงานขนกระเป๋า จะขน ไปยังห้องที่ได้จองแล้ว จากนั้นพนักงานบริการจะรับคำสั่งจากแขก น แขกสั่งอาหาร พนักงานบริการก็จะรับคำสั่งแล้วไปติดต่อยังห้องครัวของทางโรงแรมให้จัดเตรียมอาหารให้ หรือแขกจะใช้โทรศัพท์ติดต่อ ทั้งภายในและภายนอกโรงแรม ก็จะมีพนักงานคอยรับสาย ซึ่งอยู่ภายในห้องควบคุมโทรศัพท์ภายในโรงแรม จะต่อสายให้ และจะมีพนักงานมาทำความสะอาดทุก ๆ วัน เมื่อแขก CHECK OUT แล้ว พนักงานจะเข้ามาทำความสะอาด และตรวจตราความเรียบร้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วน ห้องพักธรรมดา (TWIN BED)

เวลาของผู้เข้าใช้บริการ ส่วนห้องพักมีทั้งช่วงเช้า และช่วงบ่าย ตลอด 24 ชั่วโมง ในส่วนของห้องพักธรรมดาจะประกอบด้วยพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้.-

พื้นที่เฟอร์นิเจอร์

พื้นที่ SINGLE BED	1 เตียง มีเนื้อที่ 2 ม^2	
มีจำนวน	2 เตียง เท่ากับ	4.00 ม^2
พื้นที่ NIGHT TABLE	(0.60 คูณ 0.40) เท่ากับ	0.24 ม^2
พื้นที่โต๊ะแต่งตัวและโต๊ะทำงาน	(0.45 คูณ 1.00) เท่ากับ	0.45 ม^2
พื้นที่เก้าอี้แต่งตัวและทำงาน	(0.40 คูณ 0.40) เท่ากับ	0.16 ม^2
พื้นที่วางกระเป๋า	(0.45 คูณ 1.10) เท่ากับ	0.5 ม^2
พื้นที่ของตู้เสื้อผ้า	(0.50 คูณ 1.50) เท่ากับ	0.75 ม^2
พื้นที่ตู้เย็น	(0.60 คูณ 0.60) เท่ากับ	0.36 ม^2
พื้นที่สำหรับวางทีวี		0.25 ม^2
พื้นที่สำหรับ EASY CHAIR	1 ตัว มีเนื้อที่ 0.36 ม^2	
มีจำนวน	2 ตัว	0.72 ม^2
พื้นที่ COFFEE TABLE	(0.30 คูณ 0.60)	0.18 ม^2
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด		7.61 ม^2
ทางสัญจรในห้อง คิด 50% ของพื้นที่จริง		
(33.00 คูณ 50%)		16.5 ม^2
รวมพื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย		24.11 ม^2

สรุปการหาพื้นที่ห้องพักธรรมดา

พื้นที่จริง	พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย
33.00 ม^2	24.11 ม^2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนห้องพักธรรมดา

1. พื้นที่จริง 33.00 $ม^2$

2. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย

องค์ประกอบ	จำนวน	พ.ท/หน่วย ($ม^2$)	พ.ท รวม ($ม^2$)	หมายเหตุ
- SINGLE BED	2	2.00	4.00	-
- NIGHT TABLE	1	0.24	0.24	-
- โต๊ะแต่งตัว (โต๊ะทำงาน)	1	0.45	0.45	-
- เก้าอี้แต่งตัว	1	0.16	0.16	-
- พื้นที่วางกระเป๋า	1	0.5	0.5	-
- ตู้เสื้อผ้า	1	0.75	0.75	-
- ตู้เย็น	1	0.36	0.36	-
- T.V. SET	1	0.25	0.25	-
- EASY CHAIR	2	0.36	0.72	-
- COFFEE TABLE	1	0.18	0.18	-
- ทางสัญจรในห้อง	-	-	16.5	50%ของพื้นที่
พื้นที่รวม			24.11	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ห้องชุดใหญ่

ลักษณะทั่วไป - มี 1 เตียง แต่มีขนาดใหญ่สำหรับ 2 คนนอน ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ เหมือนกับห้องธรรมดา แต่มีการเพิ่ม ชุดรับแขก ชุดรับประทานอาหาร และ PANTRY ขึ้นมา เพราะห้องมีเนื้อที่มากกว่า

ที่ตั้ง - อยู่ส่วนหักมุมของอาคารห้องพัก

เนื้อที่ - 55.00 $ม^2$/ห้อง (ไม่ได้รวมพื้นที่ของห้องน้ำ)

เวลาทำการ - ตลอด 24 ชั่วโมง

พฤติกรรมโดยย่อ เหมือนห้องพักธรรมดา

- การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนห้องชุดใหญ่

ในการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในห้องชุดใหญ่ มีเฟอร์นิเจอร์ที่แตกต่างและเพิ่มเติมจากห้องธรรมดา คือ

- เตียงในห้องชุดใหญ่ เป็นเตียง DOUBLE BED มีขนาด (1.50 ม. คูณ 2.00 ม) เท่ากับ	3.00 $ม^2$
- ชุดรับแขก มีโซฟา 2 ที่นั่ง.. ARM CHAIR 2 ตัว โต๊ะข้าง 2 โต๊ะ, โต๊ะกลาง 1 โต๊ะ ชุดรับแขก มีเนื้อที่ทั้งหมด	3.30 $ม^2$
- ชุดรับประทานอาหาร ขนาด 4 ที่นั่ง	3.24 $ม^2$
- พื้นที่ส่วน PANTRY	2.00 $ม^2$
รวมพื้นที่ของเฟอร์นิเจอร์	11.54 $ม^2$
รวมพื้นที่เฟอร์นิเจอร์ในห้องพักธรรมดาที่เหมือนกับห้องชุดใหญ่ (ยกเว้นเตียง SINGLE BED)	3.85 $ม^2$
ทางสัญจรในห้อง	16.50 $ม^2$
รวมพื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย	31.89 $ม^2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการหาพื้นที่ห้องชุดใหญ่

พื้นที่จริง 55.00 $ม^2$

พื้นที่ประมาณองค์ประกอบใช้สอย 31.89 $ม^2$

ตาราง แสดง การวิเคราะห์ พื้นที่ส่วนห้องชุดใหญ่

1. พื้นที่จริง 55.00 $ม^2$
2. พื้นที่ประมาณจากองค์ประกอบใช้สอย

องค์ประกอบ	จำนวน	พ.ท./หน่วย $ม^2$	พ.ท.รวม $ม^2$	หมายเหตุ
- DOUBLE BED	1	3.00	3.00	-
- NIGHT TABLE	2	0.24	0.48	-
- โต๊ะแต่งตัว (โต๊ะทำงาน)	1	0.45	0.45	-
- เก้าอี้แต่งตัว	1	0.16	0.16	-
- พื้นที่วางกระเป๋า	1	0.5	0.5	-
- ตู้เสื้อผ้า	1	0.75	0.75	-
- ตู้เย็น	1	0.36	0.36	-
- T.V. SET	1	0.25	0.25	-
- EASY CHAIR	2	0.36	0.72	-
- COFFEE TABLE	1	0.18	0.18	-
- ชุดรับแขก	1	3.30	3.30	-
- ชุดรับประทานอาหาร	1	3.24	3.24	-
- ส่วน PANTRY	1	2.00	2.00	-
- ทางสัญจรในห้อง	-	-	16.5	50% ของพื้นที่
พื้นที่รวม			31.89	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน

จากการศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรม เจ้าหน้าที่และพนักงานรวมถึงผู้ใช้ภายในส่วนบริการต่าง ๆ จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ที่มีมากน้อยต่างกันออกไป และในการจัดพื้นที่ให้สัมพันธ์กันตามลักษณะและการใช้งานของพื้นที่แต่ละส่วน เพื่อแบ่งการจัดวางให้ถูกต้องตามพฤติกรรมการทำงานที่แท้จริง อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการทำงาน

การหาค่าความสัมพันธ์ภายในโครงการ โดยใช้ลักษณะการทำงานและลักษณะของประโยชน์ใช้สอยและการวางองค์ประกอบ โดยแยกความสัมพันธ์ออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้ คือ.-

1. บริหารสัมพันธ์ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ในด้านการบริหารให้เกิดความสะดวกสบายในการทำงาน
2. บริการสัมพันธ์ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ในด้านการบริการให้ เกิดความสะดวกสบาย ช่วยเหลือให้การทำงานสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ติดต่อสัมพันธ์ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ในด้านการติดต่อกันในระหว่างหน่วยงานหรือส่วนต่าง ๆ มีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน

จากลักษณะความสัมพันธ์ทั้ง 3 ลักษณะนี้ จะนำมาวิเคราะห์เป็นความสัมพันธ์ของแต่ละส่วน เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนว่าสัมพันธ์กันมากน้อยอย่างไร เพื่อประโยชน์ในการจัดวางแต่ละส่วนให้สัมพันธ์กันและใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะดูได้จากตารางความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของส่วนบริการต่าง ๆ ในโครงการ

G	V	S	ELEMENT													
-	-	-	1. PARKING	PARKING												
-	-	-	2. MAIN ENTRANCE	4	MAIN ENTRANCE											
-		-	3. SERVICE ENT.	4	4	SERVICE ENT.										
-	-	-	4. LOBBY	4	4	2	LOBBY									
-	-	-	5. FRONT DESK	3	3	1	4	FRONT DESK								
		-	6. FRONT OFFICE	3	3	1	4	4	FRONT OFFICE							
-	-	-	7. RESTAURANT	2	1	1	2	1	1	RESTAURANT						
-	-	-	8. CAFE LOUNGE	1	1	1	1	1	1	2	CAFE LOUNGE					
-	-	-	9. COFFEE SHOP	1	1	1	1	1	1	2	3	COFFEE SHOP				
-	-	-	10. NIGHT CLUB	1	1	1	1	1	1	2	2	2	NIGHT CLUB			
		-	11. MAIN KITCHEN	1	1	1	1	1	1	3	4	4	4	MAIN KITCHEN		
-	-	-	12. SWIMING POOL	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	SWIMING POOL	
-			13. GUEST ROOMS	1	1	1	2	4	2	1	1	1	1	4	2	GUEST ROOMS
		-	14. ADMINIS OFFICE	2	3	1	2	3	4	1	1	1	1	1	1	1	ADMINIS OFFICE

หมายเหตุ

1. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. มีความสัมพันธ์กันน้อย
3. มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ตาราง แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

LOBBY (ล็อบบี้)

													ELEMENT
MAIN ENTRANCE	4	3	3	2	2	2	3	1	1	4	1	3	1. MAIN ENT.
RECEPTION		1	1	1	1	1	3	1	1	3	1	2	2. RECEPTION
INFORMATION			3	2	2	2	3	1	1	1	1	4	3. INFORMATION
REGISTRATION				4	1	2	3	1	1	3	1	4	4. REGISTRATION
CASHIER					4	2	3	1	1	1	1	4	5. CASHIER
MONEY EXCHANGE							3	1	1	1	1	4	6. MONEY EXCHANG
SAFE DEPOSIT							3	1	1	1	1	4	7. SAFE DEPOSIT
WAITING AREA								3	1	2	3	2	8. WAITING AREA
PUBLIC TOILET									1	1	1	1	9. PUBLIC TOILE
LUGGAGE STORE										4	1	1	10. LUGGAGE STORI
BELL CAPTAIN											1	3	11. BELL CAPTAIN
TELEPHONE												1	12. TELEPHONE
FRONT OFFICE													13. FRONT OFFICE

หมายเหตุ

1. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. มีความสัมพันธ์กันน้อย
3. มีความสัมพันธ์ปานกลาง
4. มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภัตตาคารญี่ปุ่น (JAPANESE RESTAURANT)

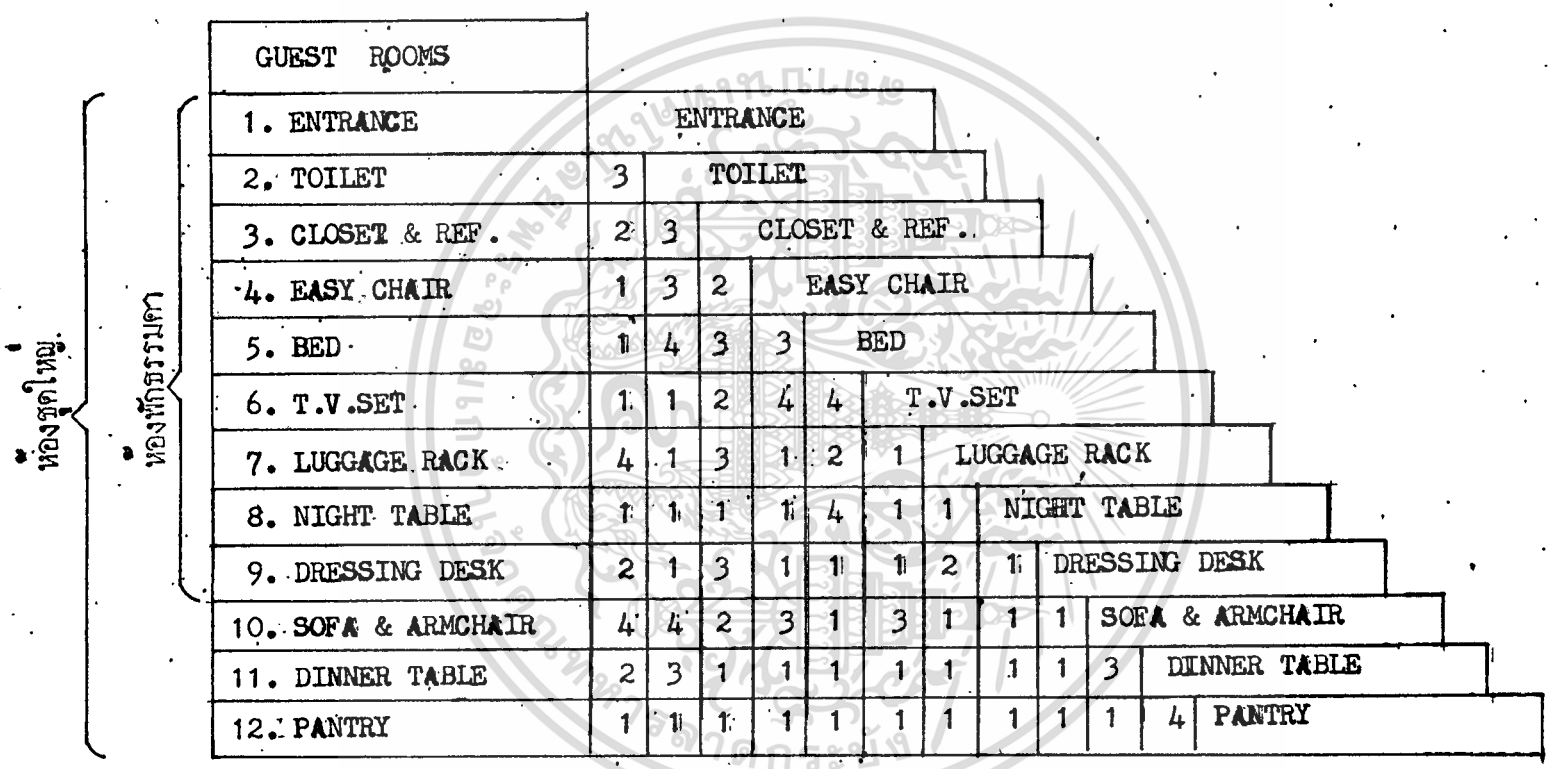
JAPANESE RESTAURANT										
1. FOYER & RECEPTION	FOYER & RECEPTION									
2. SEAT	4	SEAT								
3. SERVICE STATION	1	3	SERVICE STATION							
4. COUNTER BAR	2	3	2	COUNTER BAR						
5. CHOSHI COUNTER	4	3	1	3	CHOSHI COUNTER					
6. TEPPAN COUNTER	4	3	1	3	3	TEPPAN COUNTER				
7. TATAMI ROOM	3	3	1	1	1	1	TATAMI ROOM			
8. CASHIER	1	1	1	4	4	4	4	CASHIER		
9. KITCHEN	1	3	4	1	4	4	4	4	KITCHEN	
10. PUBLIC TOILET	3	3	1	3	3	3	3	1	4	PUBLIC TOILET

หมายเหตุ

1. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. มีความสัมพันธ์กันน้อย
3. มีความสัมพันธ์ปานกลาง
4. มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องพัก (GUEST ROOMS)

GUEST ROOMS												
1. ENTRANCE	ENTRANCE											
2. TOILET	3	TOILET										
3. CLOSET & REF.	2	3	CLOSET & REF.									
4. EASY CHAIR	1	3	2	EASY CHAIR								
5. BED	1	4	3	3	BED							
6. T.V.SET	1	1	2	4	4	T.V.SET						
7. LUGGAGE RACK	4	1	3	1	2	1	LUGGAGE RACK					
8. NIGHT TABLE	1	1	1	1	4	1	1	NIGHT TABLE				
9. DRESSING DESK	2	1	3	1	1	1	2	1	DRESSING DESK			
10. SOFA & ARMCHAIR	4	4	2	3	1	3	1	1	1	SOFA & ARMCHAIR		
11. DINNER TABLE	2	3	1	1	1	1	1	1	1	3	DINNER TABLE	
12. PANTRY	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	PANTRY

ห้องชุดใหญ่

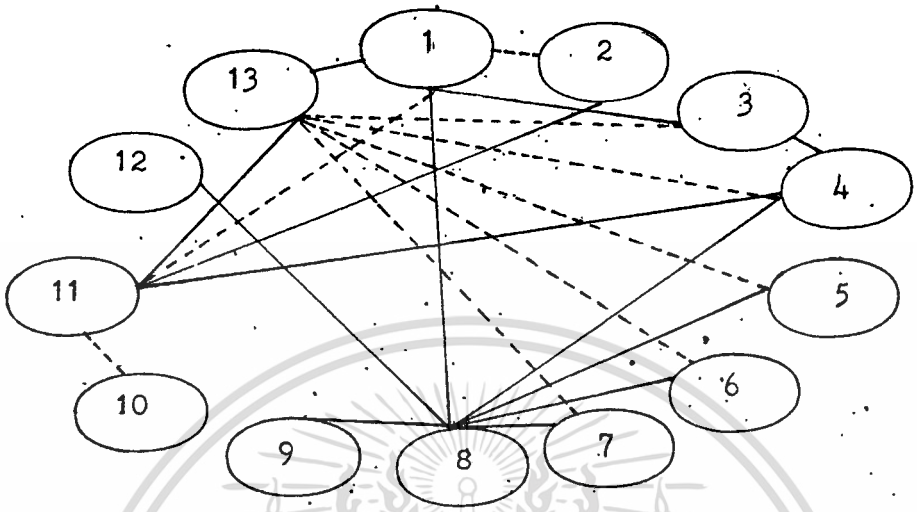
ห้องพักธรรมดา

หมายเหตุ

1. ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. มีความสัมพันธ์กันน้อย
3. มีความสัมพันธ์ปานกลาง
4. มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

BUBBLE DIAGRAM

LOBBY

CODE	AREA
1	MAIN ENTRANCE
2	RECEPTION
3	INFORMATION
4	REGISTRATION
5	CASHIER
6	MONEY EXCHANGE
7	SAFE DEPOSIT
8	WAITING AREA
9	PUBLIC TOILET
10	LUGGAGE STORE
11	BELL CAPTAIN
12	TELEPHONE
13	FRONT OFFICE

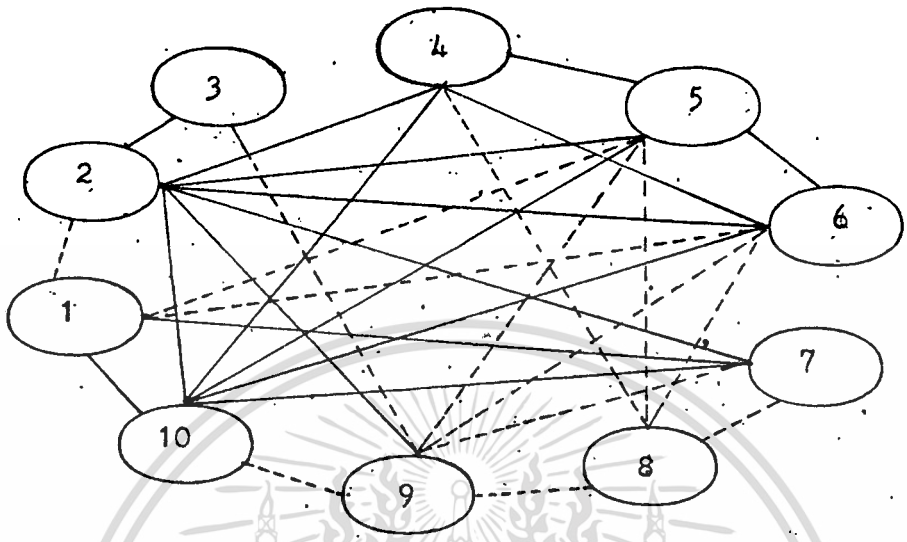
หมายเหตุ _____ มีความสัมพันธ์ปานกลาง

------ มีความสัมพันธ์มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BUBBLE DIAGRAM

JAPANESE RESTAURANT

CODE	AREA
1	FOYER & RECEPTION
2	SEAT
3	SERVICE STATION
4	COUNTER BAR
5	CHOSHI COUNTER
6	TEPPAN COUNTER
7	TATAMI ROOM
8	CASHIER
9	KITCHEN
10	PUBLIC TOILET

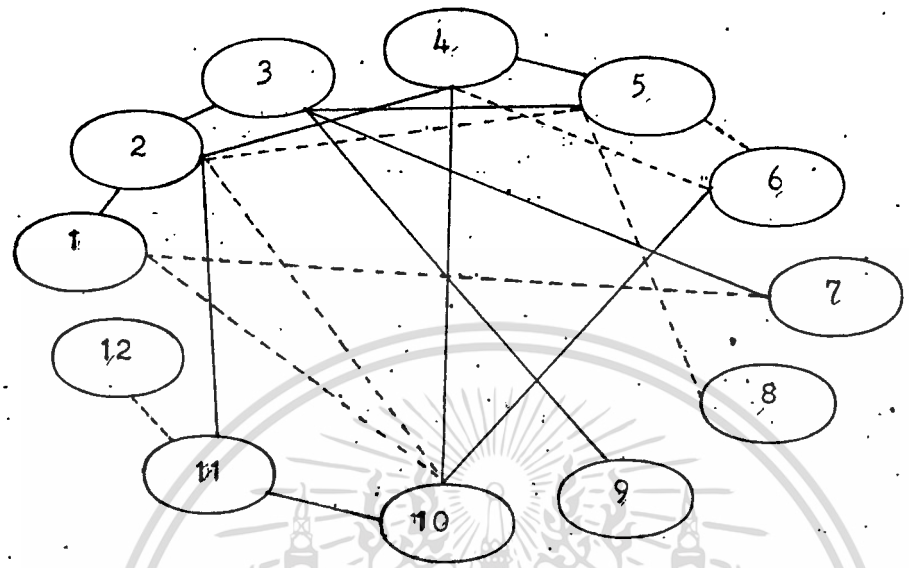
หมายเหตุ _____ มีความสัมพันธ์ปานกลาง

---------- มีความสัมพันธ์มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BUBBLE DIAGRAM

GUEST ROOMS

CODE	AREA
1	ENTRANCE
2	TOILET
3	CLOSET & REF.
4	EASY CHAIR
5	BED
6	T.V.SET
7	LUGGAGE RACK
8	NIGHT TABLE
9	DRESSING DESK
10	SOFA & ARMCHAIR
11	DINNER TABLE
12	PANTRY

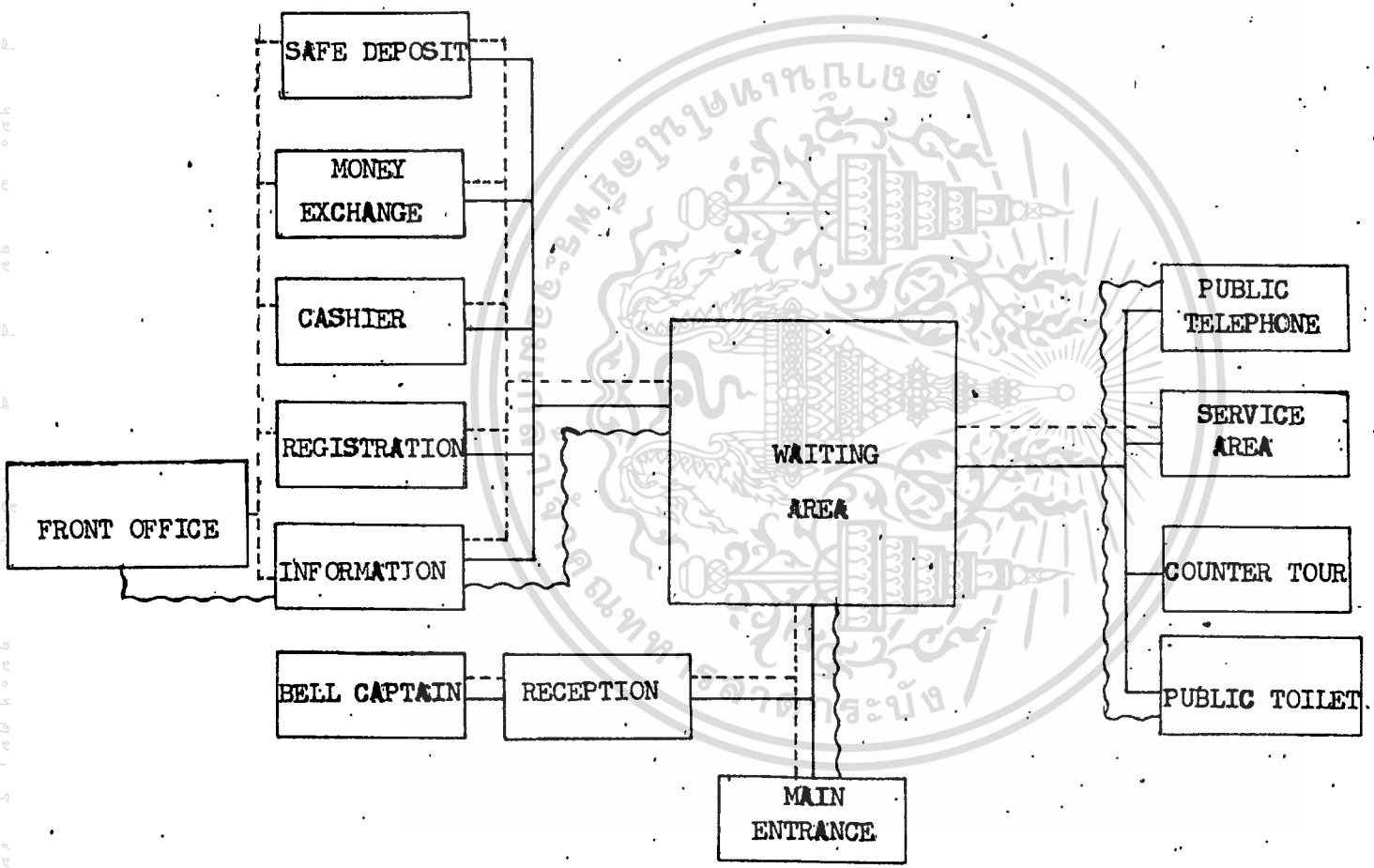
หมายเหตุ ——— มีความสัมพันธ์ปานกลาง

——— มีความสัมพันธ์มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ด้านหน้าที่ใช้สอย ส่วน ล็อบบี้

FUNCTION DIAGRAM OF LOBBY

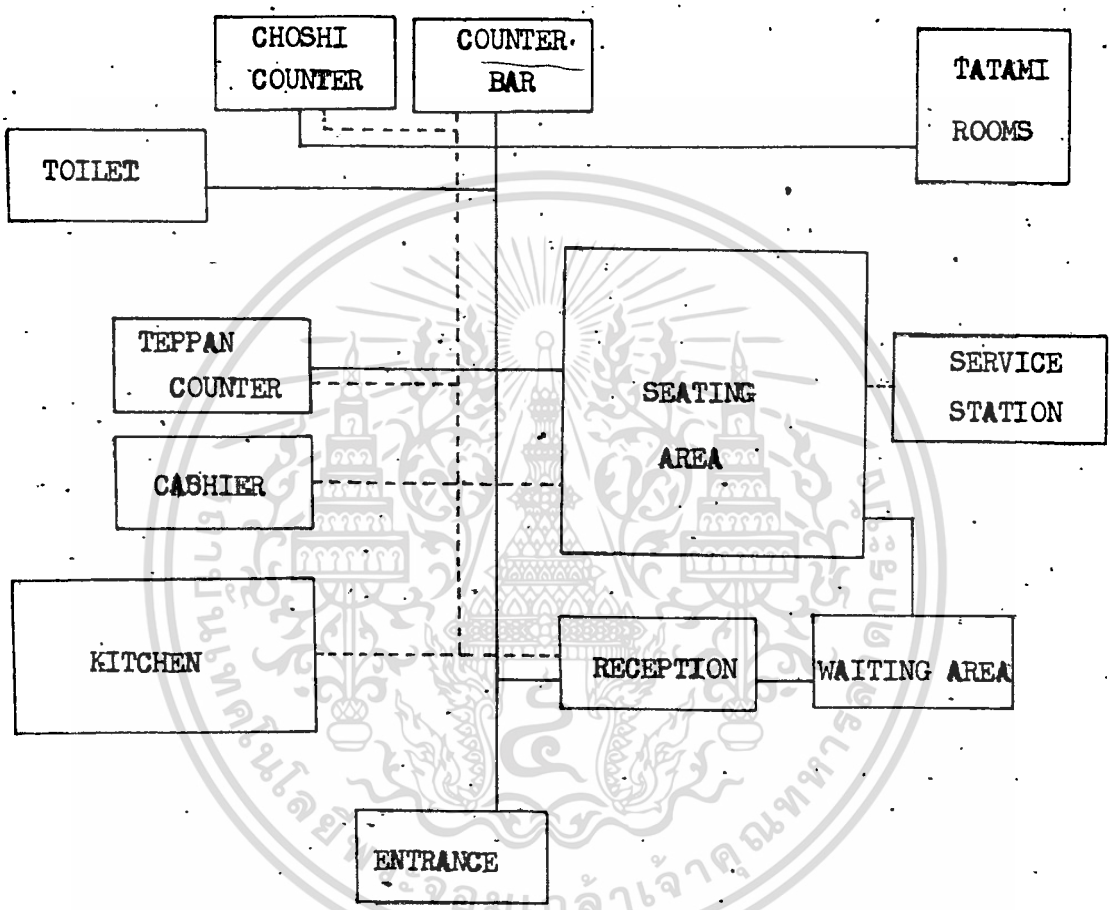

REMARK : ——— STAFF

_____ GUEST

ตาราง แสดงความสัมพันธ์ด้านหน้าที่ใช้สอย ส่วน ภัตตาคารญี่ปุ่น

FUNCTION DIAGRAM OF JAPANESE RESTAURANT

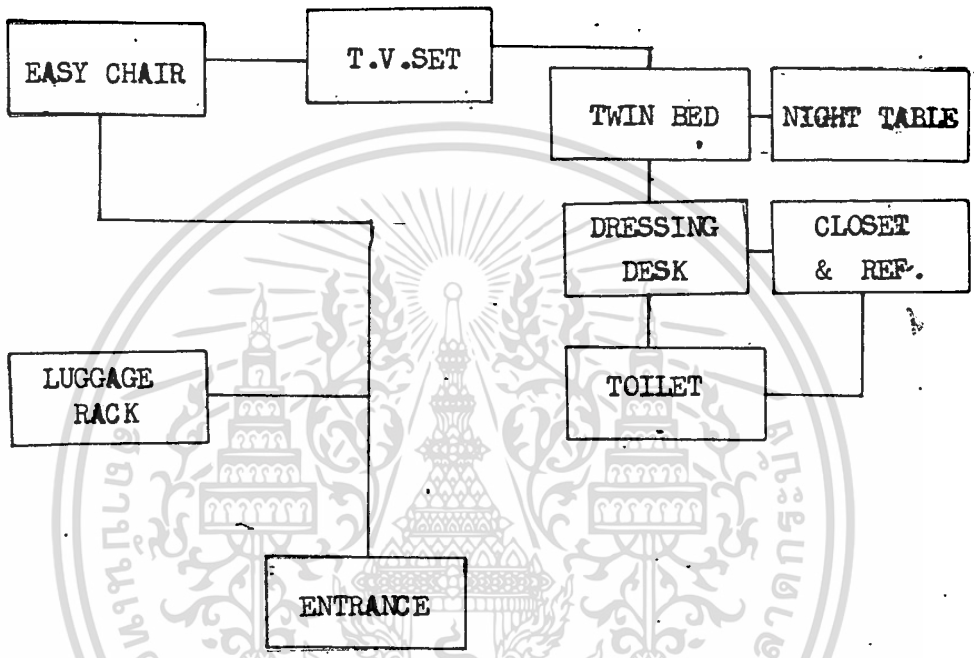
REMARKS : ——— STAFF

——— GUEST

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

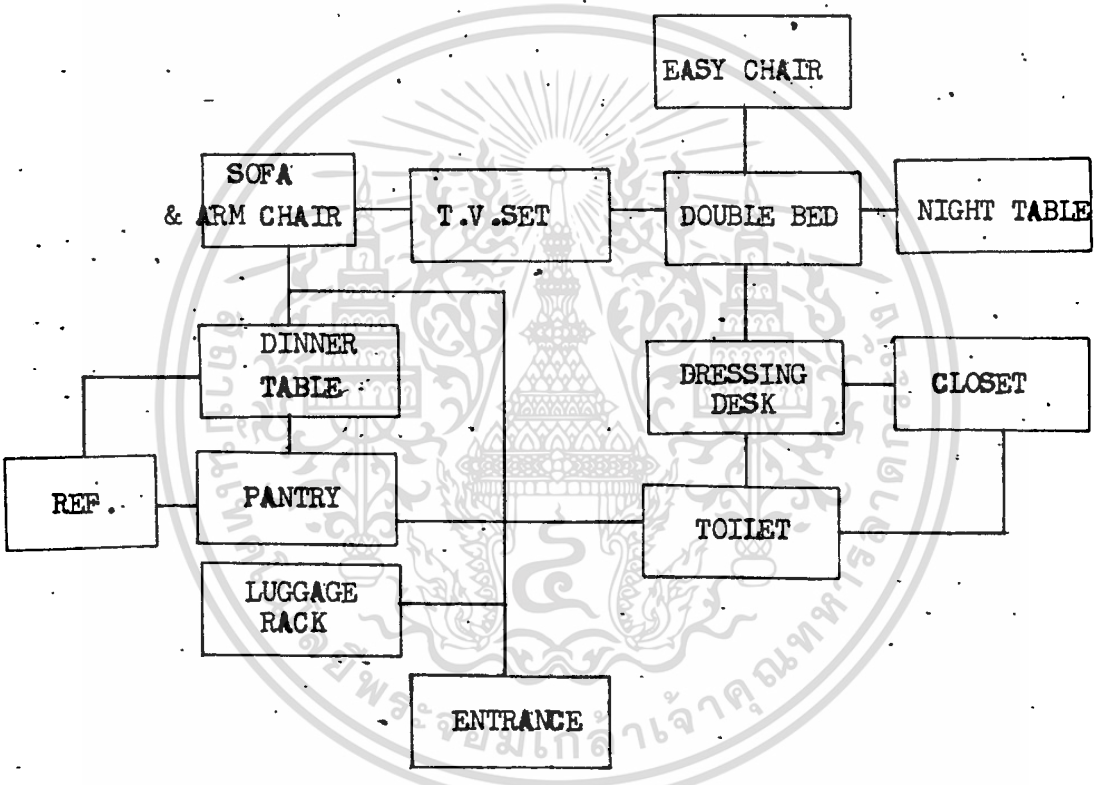
ห้องพัก (GUEST ROOMS)

- ห้องพักธรรมดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องชุดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 วิเคราะห์เพื่อกำหนดตำแหน่งครุภัณฑ์

จากการศึกษาโครงการ พฤติกรรมของผู้ใช้โรงแรม เนื้อที่ใช้สอยต่าง ๆ สภาพแวดล้อมภายในแล้วนำมาวิเคราะห์ ก็เพื่อที่จะแบ่งส่วนต่าง ๆ ในการกำหนดตำแหน่งของเครื่องเรือนให้เหมาะสมกับประ โยชน์ใช้สอย ดังจะกล่าวเป็นส่วน ๆ ดังนี้ คือ.-

1. ล็อบบี้ (LOBBY)
2. ภัตตาคาร (RESTAURANT)
3. ห้องพัก (GUEST ROOMS)

1. ล็อบบี้ (LOBBY)

ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ให้บริการแก่แขกในด้านการต้อนรับ ติดต่อสอบถามการจองห้องพัก จุดที่นั่งพักคอย ซึ่งแขกอาจจะใช้เป็นจุดนัดพบ และให้บริการรับฝากของแก่แขกที่มาพักในโรงแรม เช่น ของมีค่าจะมีตู้นิรภัยเก็บของ หรือกุญแจห้องพัก เป็นต้น

องค์ประกอบในส่วนล็อบบี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้คือ

1. เคาน์เตอร์ส่วนหน้า (FRONT DESK)
2. ส่วนพักคอย

1. เคาเตอร์ส่วนหน้า (FRONT DESK)

ควรอยู่ในตำแหน่งด้านหน้าของภายในโถง เป็นจุดที่เห็นเด่นชัดในส่วนของเคาน์เตอร์นี้จะแบ่งเป็น 3 จุด ดังนี้ คือ

1.1 จุดที่ลงทะเบียน (REGISTRATION) เป็นส่วนที่ใช้ติดต่อจองห้องพัก เพื่อ CHECK IN, CHECK OUT จุดนี้จะกินเนื้อที่เคาน์เตอร์มากเป็นพิเศษ

1.2 จุดที่เก็บเงิน (CASHIER)

1.3 จุดประชาสัมพันธ์

ใน 3 จุดนี้จะอยู่รวมกันเพื่อความสะดวกในการประสานงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนพักคอย

ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ใช้เนื้อที่มาก ในการจัดชุดรับแขก เพื่อที่จะสามารถรองรับผู้มาใช้บริการได้อย่างเพียงพอในแต่ละวัน การจัดลอบบี้ควรคำนึงถึงทางสัญจรภายใน ความโอ่โถง และความเหมาะสมของเนื้อที่และประโยชน์ใช้สอย

ในส่วนพักคอย ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ คือ.-

2.1 บริเวณทางเข้า (MAIN ENTRANCE)

ควรเป็นพื้นที่โถงเพื่อความโอ่โถง และเป็นส่วนที่ให้แขกได้ปรับสภาพจากภายนอกสู่ภายในอาคาร ก่อนจะถึงจุดนั่งพักคอยหรือจุดเคาน์เตอร์ส่วนหน้า

2.2 ชุดรับแขก

จะจัดเป็นกลุ่ม ๆ และจัดกระจายอยู่บริเวณโถงภายใน หน้าเคาน์เตอร์ และบริเวณโถงหน้าลิฟท์ รูปแบบของเครื่องเรือนชุดรับแขกจะจัดที่นั่งตั้งแต่ 2 - 6 ที่นั่ง

2.3 โต๊ะกลาง-โต๊ะข้าง

ชุดรับแขกทุกชุดต้องมีโต๊ะกลางสำหรับวางของเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นที่เขี่ยบุหรี่ แจกันดอกไม้ นอกจากนั้นแล้วถ้าเป็นชุดรับแขก 4 ที่นั่งขึ้นไป ควรมีโต๊ะข้างด้วยเพื่อวางเครื่องประดับพวกโคมไฟ ในส่วนนี้ถ้าต้องการเพิ่มความสวยงาม ร่มรื่น อาจนำเอาต้นไม้เข้ามาประดับตามมุมต่าง ๆ ด้วยก็ได้

2.4 บริเวณสำหรับกลุ่มทัวร์

จะใช้เป็นที่จัดการจองห้องพัก เครื่องเรือนที่ใช้เป็นชุดโต๊ะทำงานขนาดมาตรฐาน มี ARM CHAIR ชุดละ 2 - 3 ตัว ในส่วนนี้จะจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 1 - 2 ชุด จุดที่ตั้งควรจะใกล้กับทางเข้าบริเวณโถง และ เคาน์เตอร์ส่วนหน้า เพื่อความสะดวกในการติดต่อ และไม่ก่อให้เกิดการพลุกพล่านในบริเวณพักคอย

2.5 บริเวณโต๊ะทำงานสำหรับนักธุรกิจ

ใช้สำหรับแขกที่ต้องการจะใช้โต๊ะทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น จดโน๊ต เขียนจดหมาย เป็นต้น เครื่องเรือนคือโต๊ะทำงานชุดมาตรฐาน โคมไฟ ในส่วนนี้จะตั้งอยู่กระจายออกไป อาจอยู่ใกล้กับ FRONT DESK หรือไม่ก็กระจายออกไปบริเวณหน้าลิฟท์ หรือจุดพักคอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในส่วนภายในอาคารนั้น พื้นที่บริเวณส่วนครัว ห้องน้ำและห้องเครื่องแอร์ ได้ถูกกำหนดไว้เรียบร้อย ในส่วนนี้จึงไม่ได้ทำการออกแบบตกแต่งภายใน ส่วนที่ทำการออกแบบภายใน ซึ่งเป็นพื้นที่เหลือนั้นได้แบ่งออกเป็นส่วน ๆ ตามหน้าที่ใช้สอย ดังจะกล่าวต่อไปนี้.-

1.1 ส่วนพักคอย - ส่วนต้อนรับ

1.2 ส่วนรับประทานอาหาร

1.1 ส่วนพักคอย - ส่วนต้นรับ ประกอบด้วย

- บริเวณที่นั่งพักผ่อนหรือพักคอยสำหรับแขกผู้มาใช้บริการ
- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ สำหรับติดต่อสอบถาม

- บริเวณที่นั่งพักผ่อนหรือพักคอยสำหรับแขกผู้มาใช้บริการ

บริเวณพักคอยส่วนนี้จะกินเนื้อที่พอสมควร ประกอบด้วย

- บริเวณที่นั่งพักคอย อาจใช้ โซฟา ชุด 4 - 6 ที่นั่ง หรือ ARM CHAIR ก็ได้
- COFFEE TABLE หรือ END TABLE สำหรับวางของตกแต่งต่าง ๆ เช่น แจกัน ที่เขี่ยบุหรี่ หรือวางสัมภาระเล็ก ๆ น้อย ๆ ของผู้มาใช้บริการ
- กระถางต้นไม้หรือดอกไม้ เพื่อให้ความสดชื่นภายในบริเวณนั้น และเป็นสิ่งที่ช่วยตกแต่งไปในตัวเดียวกัน

- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ สำหรับติดต่อสอบถาม

บริเวณเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ อาจใช้เป็นเคาน์เตอร์เล็ก ๆ หรือโต๊ะก็ได้ ประกอบด้วย.-

- โต๊ะ หรือเคาน์เตอร์ เป็นที่ติดต่อสอบถาม
- โทรศัพท์ สำหรับติดต่อและให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ ในกรณีที่ผู้ใช้บริการมีความต้องการที่จะใช้ติดต่อโดยตรง
- สมุดปันทึกสำหรับกรณีที่มีการจองโต๊ะล่วงหน้า
- เก้าอี้ หรือ STOOL สำหรับพนักงานต้อนรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังข้างต้นนั้นสามารถกำหนดแนวทางการจัดวางเนื้อที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ.-

- บริเวณส่วนพักคอย จัดที่นั่งเป็นกลุ่ม หรือ 1 - 2 ที่นั่ง เนื่องจากแขกมิได้พักคอยเป็นเวลานาน

- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ ควรอยู่ใกล้กับบริเวณที่พักคอยและควรอยู่ใกล้ทางเข้ามากที่สุด เพื่อความสะดวกในการติดต่อแก่แขกที่มาใช้บริการ

- สิ่งประกอบอื่น ๆ เช่น ต้นไม้และแจกัน ควรอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมตามประโยชน์ใช้สอยและเป็นสิ่งที่ช่วยให้บรรยากาศดูร่มรื่นสวยงามยิ่งขึ้น

1.2 ส่วนรับประทานอาหาร

ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ใช้เนื้อที่มากเป็นพิเศษ เพื่อที่จะสามารถรองรับผู้มาใช้บริการได้อย่างเพียงพอในแต่ละวัน การจัดห้องอาหารควรคำนึงถึงทางสัญจร ขนาดโต๊ะ ชนิดของเมนูและความเหมาะสมของเนื้อที่ด้วย

ส่วนรับประทานอาหารประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้.-

- ส่วนรับประทานอาหาร
- ส่วนบริการ
- ส่วนเคาน์เตอร์เครื่องดื่ม

- ส่วนรับประทานอาหาร

เนื้อที่ส่วนนี้ปกติจะคิดเป็นตารางฟุต หรือตารางเมตร ต่อจำนวนผู้ใช้ ในที่นี้จะพิจารณาจากพื้นที่ชุดอาหารขนาดต่าง ๆ ที่เลือกใช้มีดังนี้.-

ขนาด	2	ที่นั่ง	1.24 ตารางเมตร
ขนาด	4	ที่นั่ง	2.72 ตารางเมตร
ขนาด	6	ที่นั่ง	3.96 ตารางเมตร

การจัดเนื้อที่ระหว่างชุดอาหาร

- ทางเดินหลัก ประมาณ	1.30 - 1.50 เมตร
- ทางบริการอาหาร	0.90 - 1.00 เมตร
- ความห่างระหว่างชุด ประมาณ	0.30 - 0.50 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องพัก (GUEST ROOMS)

ในส่วนห้องพัก ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- ห้องพักธรรมดา
- ห้องพักชุดใหญ่

- ห้องพักธรรมดา เป็นส่วนพักผ่อนของแขกผู้มาพัก ภายในห้องจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ส่วนเตียงนอน และ นั่งพักผ่อน
2. ส่วนแต่งตัว และ ห้องน้ำ
3. ส่วนวางกระเป๋า

1. ส่วนเตียงนอน และนั่งพักผ่อน

จะอยู่ตรงส่วนกลางของห้อง ค่อนไปทางระเบียงของห้องในส่วนนี้ จะประกอบด้วย

1.1 เตียงแฝด (TWIN BED) วางคู่กันโดยมี NIGHT TABLE กั้นกลาง ใช้สำหรับนอน โดยเตียงมีขนาด 1.00 ม. คูณ 2.00 ม.

1.2 EASY CHAIRS และ COFFEE TABLE โดยมี EASY CHAIR จำนวน 2 ตัว วางทางด้านข้างของเตียง โดยมี COFFEE TABLE อีก 1 ตัว สำหรับวางหนังสือ หรืออาหาร เครื่องดื่ม และ ยังมีโทรทัศน์ เป็นเครื่องผ่อนคลาย จะอยู่ในจุดที่สามารถเห็นได้ในขณะที่นั่งเก้าอี้ และ นอนเตียง

2. ส่วนแต่งตัว และ ห้องน้ำ

ส่วนแต่งตัว จะอยู่ใกล้กับส่วนห้องน้ำ เพื่อสะดวกในการแต่งตัว โดยจะประกอบด้วย

2.1 ตู้เสื้อผ้า จะวางในตำแหน่งที่ใกล้กับห้องน้ำมากที่สุด จะเป็นตู้เสื้อผ้า ขนาด 0.50 คูณ 1.50 เมตร

2.2 โต๊ะแต่งตัว ประกอบด้วยโต๊ะเครื่องแป้ง 1 โต๊ะ ใช้เป็นโต๊ะทำงานไปในตัว นอกจากนั้น ยังมีเก้าอี้นั่งอีก 1 ตัว

3. ส่วนวางกระเป๋า

จะอยู่ตรงส่วนหน้าใกล้ทางเข้า สำหรับวางกระเป๋าแขกผู้มาพักในตอนเข้ามาในห้องตอนแรก โดยจะมีที่วางของ ขนาด 0.45 คูณ 1.10 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องชุดใหญ่ จะประกอบด้วยเฟอร์นิเจอร์เหมือนกับห้องธรรมดา จะต่างกันที่ เตียงของห้องชุด เป็น DOUBLE BED ซึ่งเป็นเตียง ขนาดใหญ่ นอนได้ 2 คน มีขนาด 1.50 คูณ 2.00 เมตร นอกจากนั้น ยังเพิ่มส่วนประกอบอีก 3 ส่วน คือ.-

1. ส่วนรับแขก
2. ส่วนรับประทานอาหาร
3. ส่วนเตรียมอาหาร

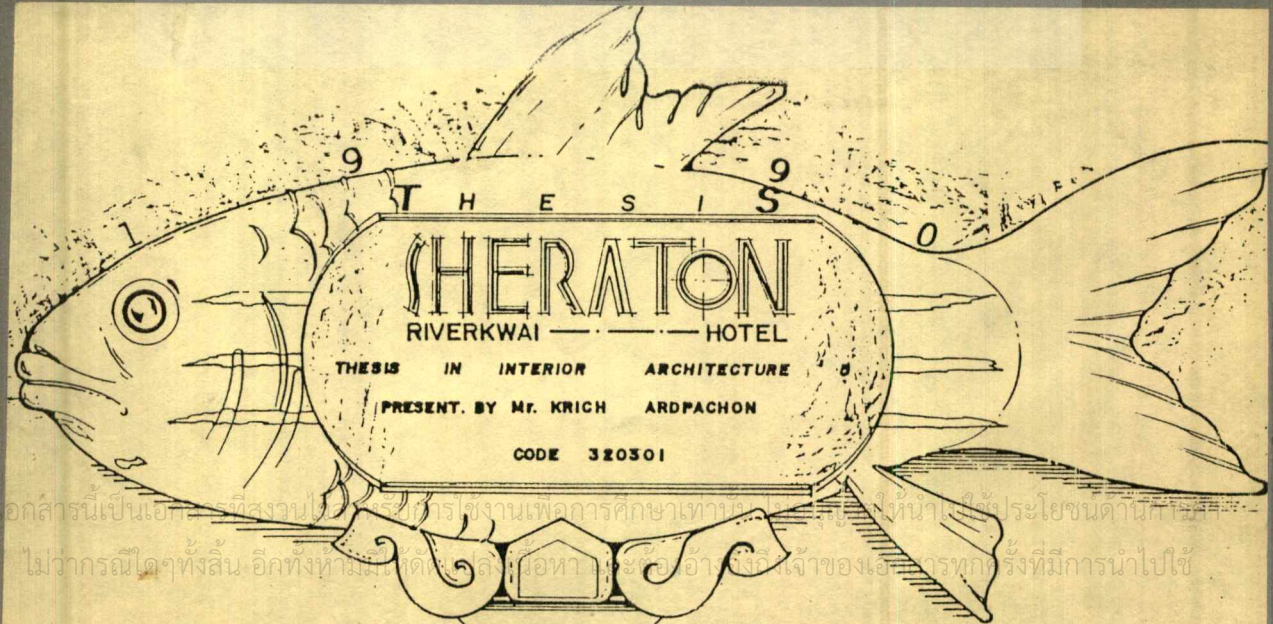
1. ส่วนรับแขก เป็นส่วนที่ผู้มาพักใช้รับรองเพื่อนข้างห้องนอน หรือใช้สำหรับนั่งดูโทรทัศน์ จะอยู่ส่วนกลาง ๆ ของห้อง โดยจะประกอบด้วย โซฟา มี 2 ที่นั่ง และ ARM CHAIR 2 ตัว มีโต๊ะกลาง 1 ตัว โต๊ะข้าง 1 ตัว

2. ส่วนรับประทานอาหาร ในกรณีที่นำอาหารมารับประทานในห้อง โดยจะวางใกล้กับส่วนเตรียมอาหาร จะประกอบด้วย โต๊ะทานอาหาร 1 ตัว และเก้าอี้ 4 ตัว

3. ส่วนเตรียมอาหาร เป็นส่วนที่ปรุงอาหารแบบง่าย ๆ ไม่สลับซับซ้อนนัก อาจเป็นจุดในการนำอาหารสำเร็จรูปมาใส่จาน จะอยู่ใกล้ตู้เย็น จะประกอบด้วย โต๊ะ 1 ตัว ซึ่งจะมีที่เก็บจาน ชาม ช้อน ส้อม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ธนาคารเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลงานการออกแบบ

5.1 แนวความคิดในการออกแบบตกแต่งภายในโครงการ

โครงการโรงแรม เซอราศัน ริเวอรแคว เป็นโรงแรมพักตากอากาศ อาคารจะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแคว ใหญ่ ตัวอาคารได้นำลักษณะของความเป็นพื้นบ้าน และลักษณะของบ้านบนแพ มาเป็นแนวความคิดสำหรับตัวสถาปัตย์ภายนอก

ในการออกแบบภายในโรงแรม ได้นำเอาศิลปพื้นบ้านของจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสร้างบรรยากาศให้อบอุ่น เป็นกันเอง ผสมผสานกับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ โครงการ ซึ่งเป็นลักษณะของ - แม่น้ำและต้นไม้ซึ่งปกคลุมโดยทั่ว ๆ ไป

5.2 ผลงานการออกแบบ และ ภาพถ่าย

ก. ล็อบบี้ (LOBBY)

ในโครงการ ได้ออกแบบให้มีส่วน MAIN ENTRANCE ซึ่งมีที่พักคอยสำหรับผู้ที่ติดต่อกับ FRONT DESK ในส่วนนี้ ได้นำลักษณะของการวางแปลนของ ปราสาทเมืองสิงห์ มาประยุกต์ใช้ นอกจากการวางแปลนแล้ว ในส่วนโชว์ของล็อบบี้ก็ได้นำลักษณะทางสถาปัตยกรรมของปราสาทเมืองสิงห์ มาประยุกต์ใช้ โดยจัดเฟอร์นิเจอร์แบบหวาย เพื่อแสดงความเป็นพื้นบ้าน แต่ใช้ FORM ของบางส่วนของปราสาทเมืองสิงห์ มาใช้ตรงส่วนโชว์ และตรงเคาน์เตอร์ต้อนรับ โดยเน้นความชุ่มฉ่ำของต้นไม้และน้ำตกในส่วนโชว์ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี

การจัดวางเฟอร์นิเจอร์เป็นกลุ่ม และเป็นชุดให้สอดคล้องกับพื้นที่ภายในเปิดทางสัญจรทั้งสองข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตกแต่งภายใน

พื้น เป็นหินอ่อนสีครีม และสีดำ เรียงสลับ
เป็น GRAPHIC ประยุกต์มาจากแปลนของปราสาทเมืองสิงห์

ผนัง บริเวณผนังหลัง COUNTER FRONT DESK เสริมหินอ่อน สีเทา

ส่วน COUNTER FRONT DESK เป็นโครงไม้กรุไม้จริง เป็นลูกฟัก ทำสีธรรมชาติ พื้นบนเป็นหินอ่อนสีเขียวโดยตลอด

เพดาน เป็นไม้สัก ทำสีธรรมชาติเป็นระแนงทับโครงสร้างเดิมโชว์คานคอนกรีต ซึ่งโค้งเป็นวงกลม โดยมีเสารับคาน 8 ต้น คานคอนกรีตทาสีเขียวอ่อน
บนเพดานในส่วนนี้จะติดไฟระย้า ซึ่งดัดแปลงมาจากศิลปพื้นถิ่น

เครื่องเรือน โซฟา และ เก้าอี้ท้าวแขน จะมีรูปร่างโปร่งเบา นั่งสบาย เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งดัดแปลงมาจากโครงสร้างของสะพานข้ามแม่น้ำแคว ในส่วนของพนักพิง โดยใช้วัสดุเป็นหวาย เบาะรองนั่งเป็นสีชมภูเรียบ ๆ เพื่อลดรายละเอียดของสภาพแวดล้อมภายใน ไม่ให้ดูรกรุงรังเกินไป

ของประดับ ส่วนโชว์ของล็อบบี้ เป็นแท่นวางหุ่นไม้ มีดอกไม้แซม โดยมีสีน้ำตกไหล โดยดัดแปลงมาจาก แท่นประทับของพระนารายณ์ ที่ปราสาทเมืองสิงห์ โดยออกแบบให้มีที่น้ำไหล 4 ด้าน วัสดุเป็นหินอ่อนสีเขียว ด้านบนออกแบบเป็นที่ใส่ต้นไม้ รอบ ๆ ของแท่นเป็นรั้วสี่เหลี่ยมจตุรัส รอบ ๆ รั้ว ออกแบบโดยนำทางขึ้นบันไดของปราสาทเมืองสิงห์ มาประยุกต์ใช้รอบ ๆ วัสดุที่ใช้เป็นหินแกรนิตสีเขา โคมไฟ, ไฟระย้า ดัดแปลงดัดทอนมาจากศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. โถงพักผ่อน

เป็นส่วนที่อยู่เชื่อมกับส่วนล็อบบี้ ในส่วนของ FRONT DESK โดยอยู่ทางด้านซ้าย เป็นโถงพักผ่อน หรือเป็นที่คอยสำหรับการรวมกลุ่มไปใช้บริการในส่วนภัตตาคาร หรือคอคพี่ชอป ลักษณะของโถงพักผ่อนจะมีการลดระดับจากเดิม 0.60 เมตร โดยมีบันไดขึ้นและลงทั้งสองด้าน ผนังด้านหลังเป็นกระจกใส ลักษณะหักมุม 3 ช่วง ในการออกแบบได้นำลักษณะของรายละเอียดในตัวปราสาทเมืองสิงห์ มาใช้ จึงมีส่วนคล้ายคลึงกับส่วนล็อบบี้

การตกแต่งภายใน

พื้น เป็นหินอ่อนสีครีม

ผนัง เนื่องจากทางด้านหลังเป็นกระจก จึงมีการออกแบบเป็นกล่องม่านรูปแบบคล้ายตอนบนของเคาน์เตอร์ต้อนรับ และใช้ม่านแบบพับในแต่ละช่วงของผนัง

เพดาน จะเจาะช่องเพดานรูปวงกลม 2 วง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เมตร และ 1.20 เมตร ภายในเพดานซ่อนไฟเพดานโครงไม้ธรุยิมซัมบอร์ด ทำสีเทา บนเพดานจะติดไฟดาแมว

เครื่องเรือน เหมือนกับส่วน ล็อบบี้

ของประดับ โคมไฟ ดัดแปลงมาจาก ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น มาใช้

ค. ภัตตาคารญี่ปุ่น

จะอยู่ถัดจากโถงพักผ่อน โดยลักษณะรวม ๆ และแปลนเป็นลักษณะของสี่เหลี่ยม ที่มีการหักมุมตามจุดต่าง ๆ ภายในมีการลดระดับพื้น 2 ระดับ คือ 0.50 เมตร และ 1.00 เมตร การออกแบบนำเอารูปของสถาปัตย์ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นรูปแบบของหน้าต่าง และระเบียบของผนังในรูปแบบของญี่ปุ่น มาใช้ภายใต้แนวความคิดที่ว่า การแบ่งประเภทอาหารเป็นส่วน ๆ โดยใช้หลังคามาเป็นตัวกำหนดส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นส่วนอาหารทอด หรือ ส่วนปลาดิบ นอกจากนี้ ตรงทางเข้าได้เลียนแบบลักษณะของธรรมชาติ คือ ในส่วนพักคอยทางด้านตรงข้าม จะมีการใช้กระจกเงา พ่นทรายเป็นรูปต้นไม้ มีลำธาร ซึ่งเป็นรูปแบบเส้นสายตามสไตล์ญี่ปุ่น แสดงให้เห็นว่าก่อนจะเข้าไปในบ้าน (แทนส่วนต่าง ๆ ที่มีหลังคา) จะต้องผ่านส่วนต้นไม้ หน้าบ้านก่อน นอกจากนี้ ภายในส่วนของโต๊ะอาหารแบบนั่ง 4 คน จะมีฉากกั้น เพื่อให้รูปต้นไม้ แทนต้นไม้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตกแต่งภายใน

พื้น เป็นกระเบื้องดินเผาสีดำ ผสมกับหินแกรนิตสีเทา

ผนัง โดยทั่ว ๆ ไป ผนังจะเป็นกระจกจึงใช้มู่ลี่ไม้ไผ่ สำหรับบังแสง ส่วนผนังที่ไม่เป็นกระจก ก็ใช้ระเบียบของผนังในบ้านญี่ปุ่น มาใช้ เช่น หน้าต่างฯลฯ ผนังคอนครีต ทำสีเทาอ่อน มีไม้จริงมาประกอบตามแบบ

เพดาน โครงเคร่าไม้บุยิบซั่ม ทำสีครีมบูหรี่ ติดไฟตาแมวเป็นจุด ๆ ในเพดาน บางช่วง จะ DROP. และติดไฟโดยมีกะบะหุ้มทับอีกที

เครื่องเรือน โต๊ะอาหาร TOP กรุ โฟไมก้า ขอบโต๊ะเป็นไม้จริง ทำสีธรรมชาติ บนโต๊ะจะมีเตา สำหรับต้มหรือย่างเนื้อ ขาโต๊ะเป็นเหล็กกลวงกลม ฐานเป็นรูปสี่เหลี่ยม

เก้าอี้ทานอาหารมี 3 แบบ คือ.-

แบบที่ 1 ใช้ร่วมกับโต๊ะอาหารดังกล่าว โครงสร้างเป็นไม้สักทำสี - ธรรมชาติ พนักพิง บุฟองยาง หุ้มผ้าฝ้ายลายไม้ไผ่ ขาโต๊ะกลึงกลม

แบบที่ 2 เป็นเก้าอี้สำหรับเคาน์เตอร์ ส่วนอาหารย่าง โครงสร้างไม้สัก ย้อมสีตามแบบ เบาะฟองยาง พนักพิงปิดทึบ ส่วนบนทำโค้ง ด้านหลังพนัก มีรูปวงกลมสีแดง

แบบที่ 3 เป็นเก้าอี้ ในส่วนเคาน์เตอร์ ปลาดิบ โครงเป็นไม้สักกลึงกลม ย้อมสีธรรมชาติ พนักพิง ทำรูปร่างตามแบบ มีท้าวแขน เบาะฟองยาง หุ้มผ้าฝ้าย

นอกจากนั้น ก็มีสตูลบาร์ สำหรับเคาน์เตอร์บาร์ โครงเป็นไม้สัก ทำสีธรรมชาติ พนักพิง บุฟองยาง หุ้มผ้าฝ้าย

ของประดับ ชุดนักรบจริง, โคมไฟหิน, โคมไฟติดตามผนัง มีการจัดสวนแบบญี่ปุ่น ในสวนหักคอย โดยยึดรูปแบบของญี่ปุ่นมาใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ห้องพัก

ห้องพักในโครงการ แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. TWIN BEDROOM STANDARD
2. DOUBLE BEDROOM SUITE

มีการนำศิลปพื้นบ้าน และรูปแบบของศิลปในปราสาทเมืองสิงห์ มาใช้ โดยคำนึงความงาม บรรยากาศ และสะดวกสบาย ต่อการพักผ่อน

การตกแต่งภายใน

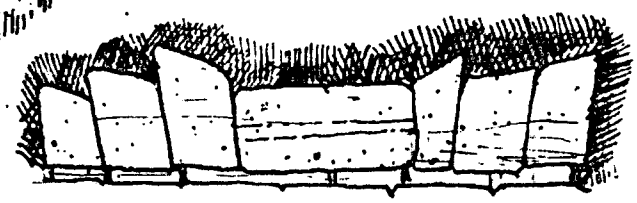
พื้น ปูพรมซิ้น และพรมทอ ผสมกับไม้ ทำสีธรรมชาติบางจุด

ผนัง ก่ออิฐฉาบปูนเรียบ ติด WALL PAPER ทาสี, กรุไม้ และ กรุไม้ไผ่สานกัน เป็นลายในบางจุด เดินคิ้วบังผนังโดยรอบ

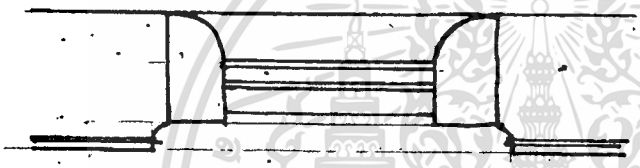
เพดาน ยิบซั่มบอร์ด ทาสี ติดคิ้วบัว DROP ผ้าเพดานตามระดับห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

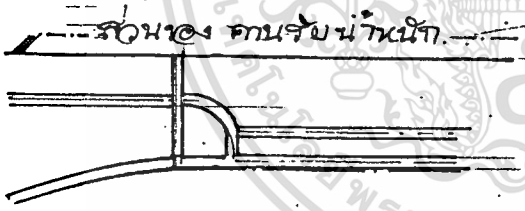

◆ ทางเข้าปราสาทเมืองสิงห์

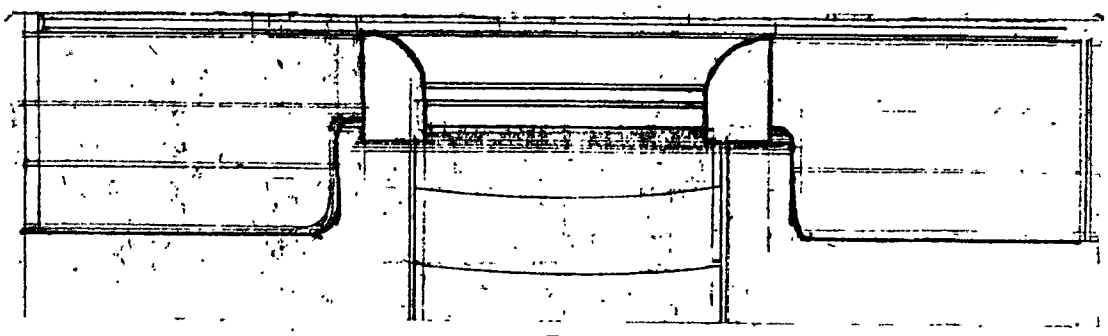

- รูป ส่วนบนของปราสาท นำมา DESIGN ส่วนบนของ เคาน์เตอร์ต้อนรับ และรูปลอง มาน ของโถงหน้าลิฟ

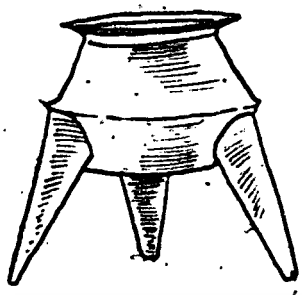
ส่วนของ คานรับน้ำหนัก

- รูป FORM ของส่วนบนของปราสาทนำมาเข้าคอน คานรับต้น ใช้สัดส่วนจากเดิมเล็กน้อย มาเป็นรูปแบบของไม้ สร้าง ขึ้นใช้ตามคาน ในส่วนของ LOBBY

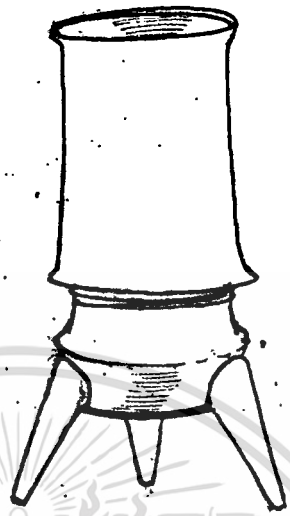

- ช่องใส่ผ้าม่าน ส่วนโค้งล่าง รูปแบบมาจากปราสาทเขาพระวิหาร ต้นแบบ ทั้งสิ้น (ส่วนบน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

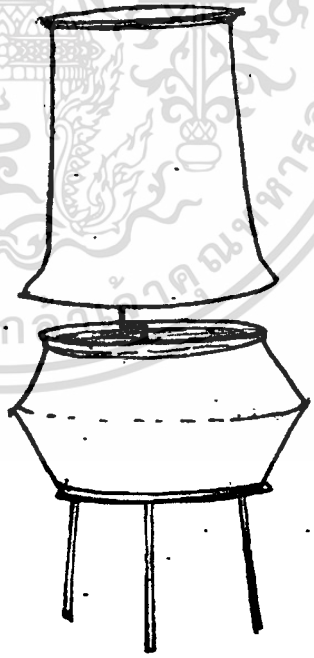

หม้อ 3 ขา เป็น เครื่อง
ปั้น ดินเผา ที่บ้านเก่า
จ. กาญจนบุรี มาดัด
แปลง ทำฐานโคมไฟ

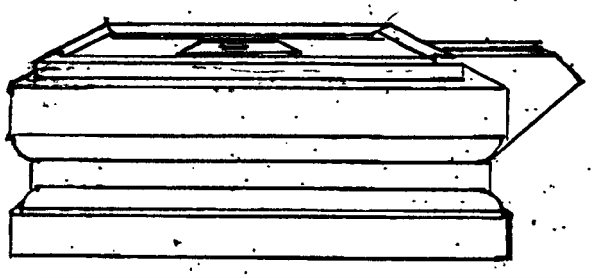

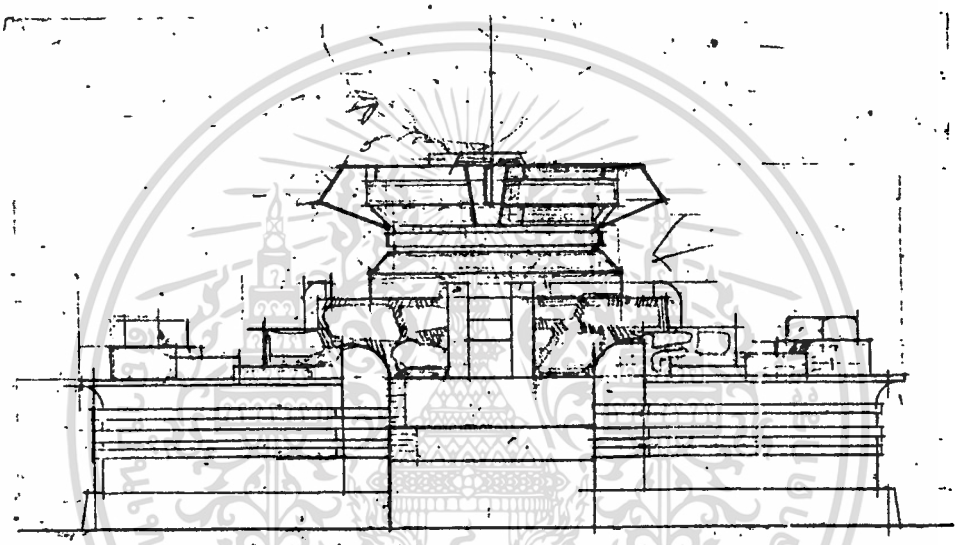
หม้อขัดมัน ที่บ้านเก่า
นำมาทำฐานโคมไฟ ปูน
ปิดรอบ โดยพักผ่อน

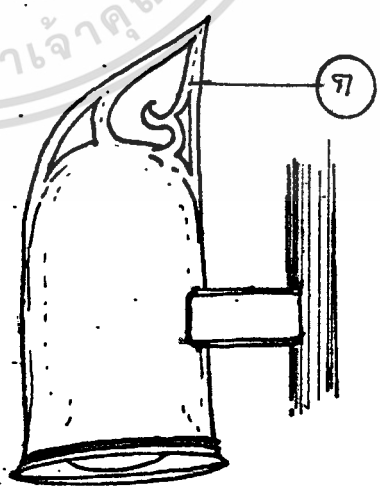
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนโรงของ LOBBY. เป็นแท่น
วางไม้ดอก รูปแบบมาจาก
แท่นของ พระนารายณ์. มา
ประยุกต์ใช้ โดยเพิ่มทาง
ไหลของน้ำ 4 ด้าน. วัสดุที่
ใช้ทำจริงเป็น หินอ่อน.

1 — 2 — 3

1

ลักษณะของรูปทรง ปุ่มปั้น เป็นที่
มา ของ ไฟระย้า โดยส่วนบนของ
โคมไฟ<ก> เจาะช่อง เป็นรูปทรงก
ที่DESIGN ขึ้นมาห่อยโคมไฟ ให้
สัมพันธ์กับรูปทรงของโคมไฟ.

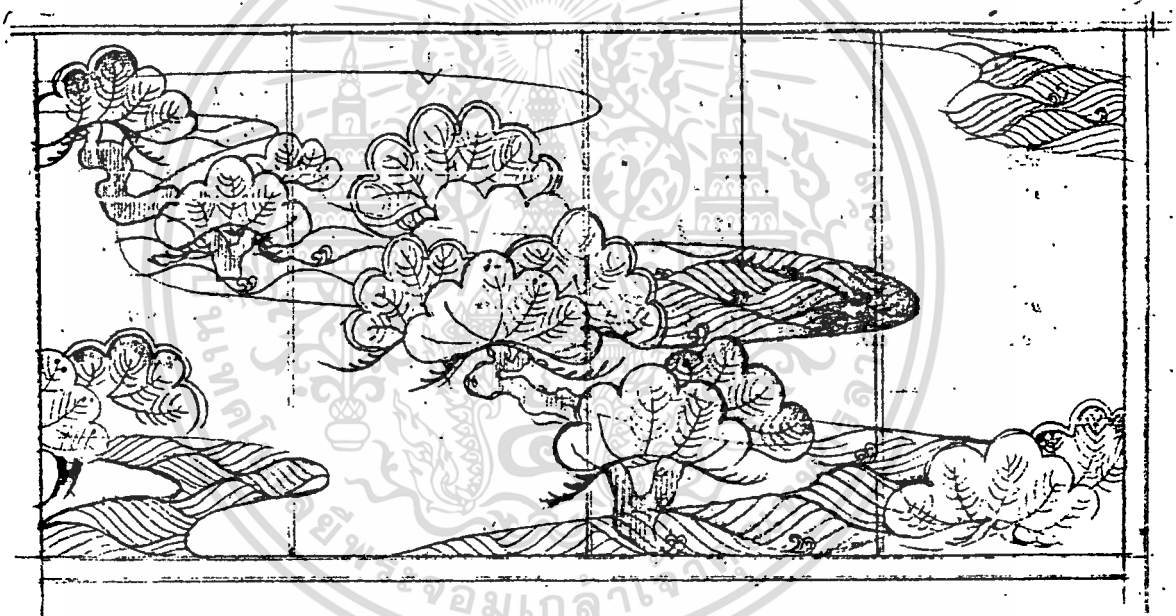
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

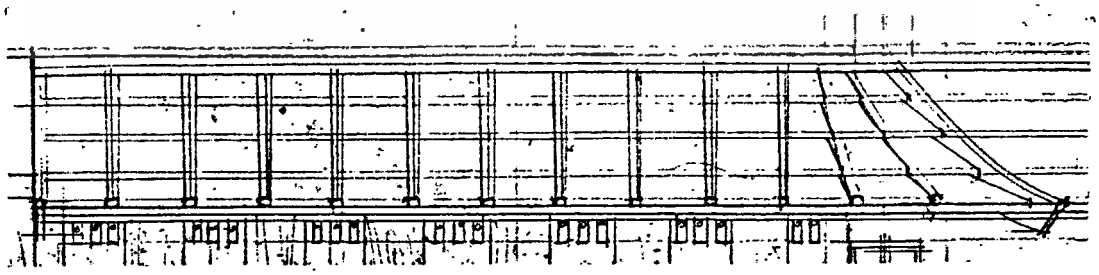
ภัตตาคารญี่ปุ่น <JAPANESE RESTAURANT>

ปรัชญาการออกแบบ ชิบุซา คือ สุนทรียภาพอันเรียบง่าย
ที่เกิดจากการปรุงแต่ง
ธรรมชาติ

ประกอบด้วย 1. มิยาบิ - ความมีเสน่ห์
2. ฮิบิ - ความงดงาม
3. ซาบิ - ความเรียบง่าย
4. วิมโนะ วิมโนะ ความเงียบ - ธรรมชาติ

ภาพจิตรกรรมญี่ปุ่น ของเดิม เป็นภาพ
สีฝุ่น บนกระดานไม้ นำรูปแบบของต้นไม้
มาเป็นแบบพ่นทราย บนกระจกงานในสวน
ฟักคอย

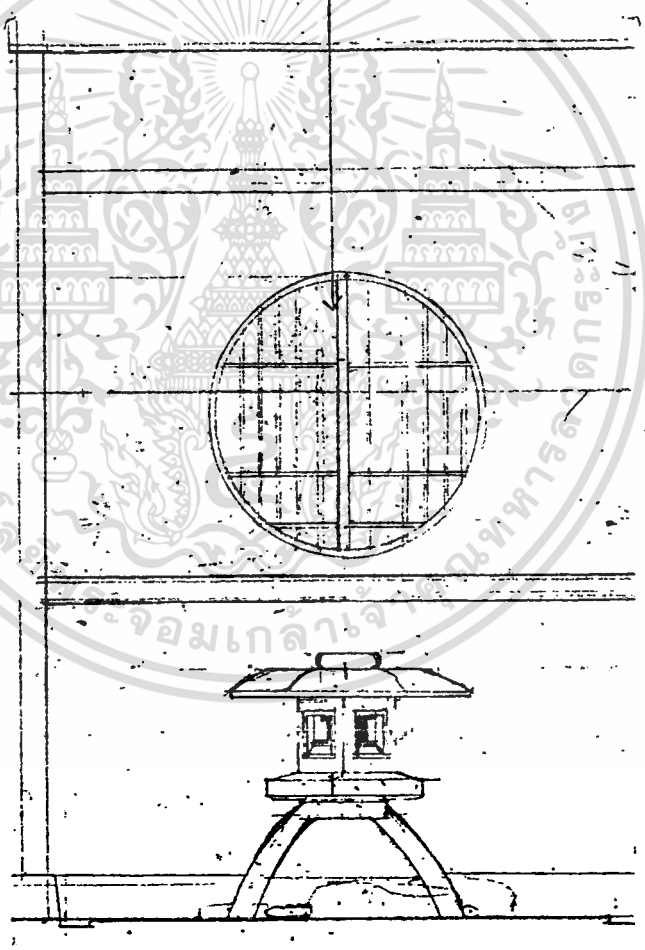

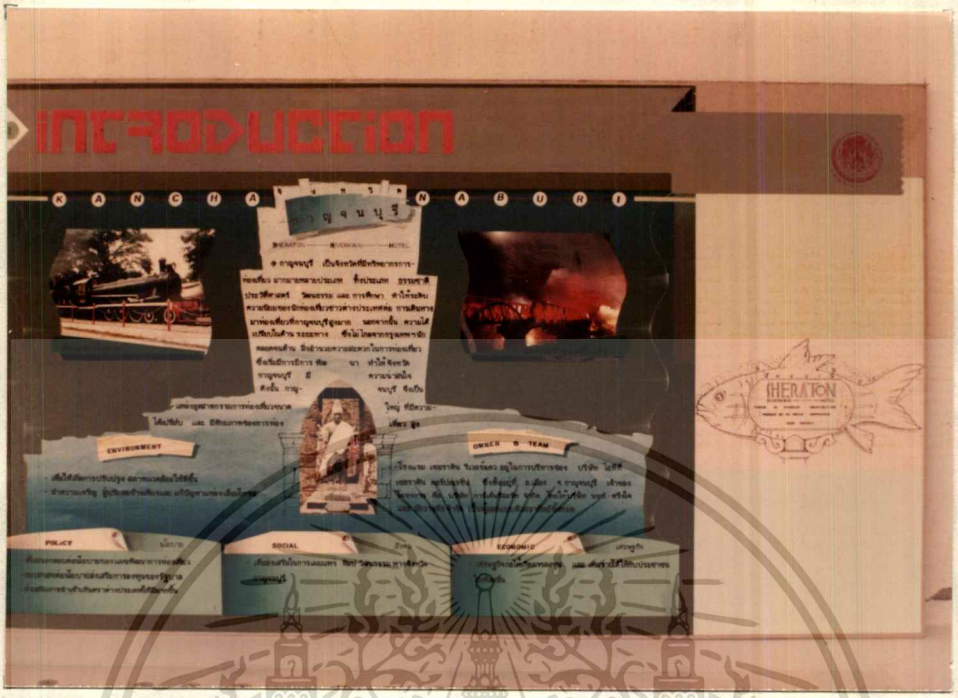
รูปแบบของหลังคา และการจัด
ระเบียบของระแนง มาใช้ออก
แบบส่วนบน ของเคาน์เตอร์

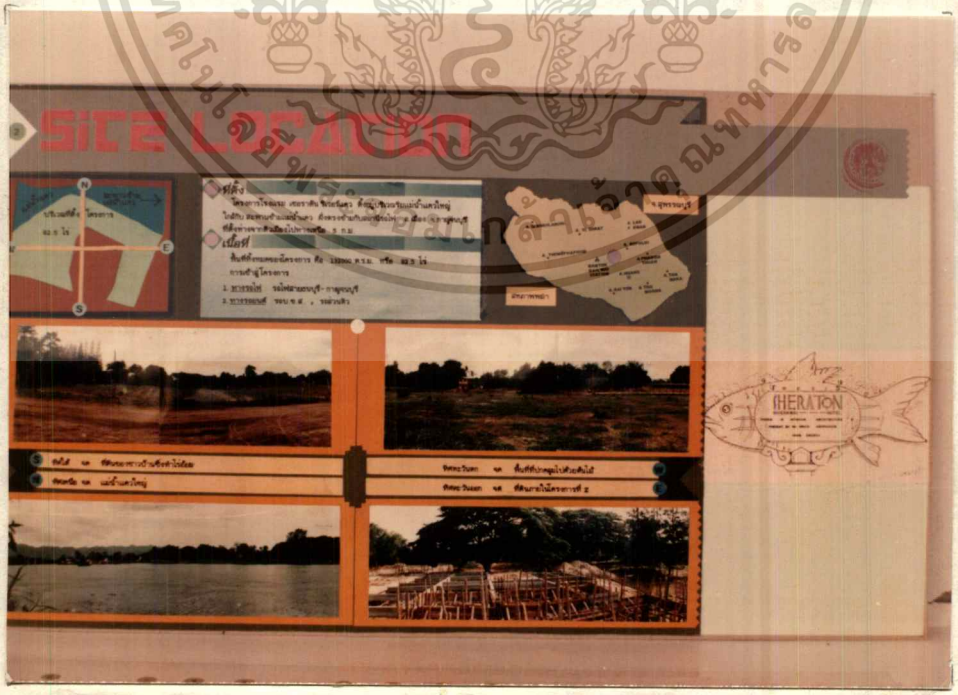
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปแบบของหน้าต่างกลมของญี่ปุ่น มาประยุกต์ใช้กับการออกแบบฝ้าเพดาน ในห้องนอน โดยการเจาะช่องของผนัง (ส่วนกลาง)

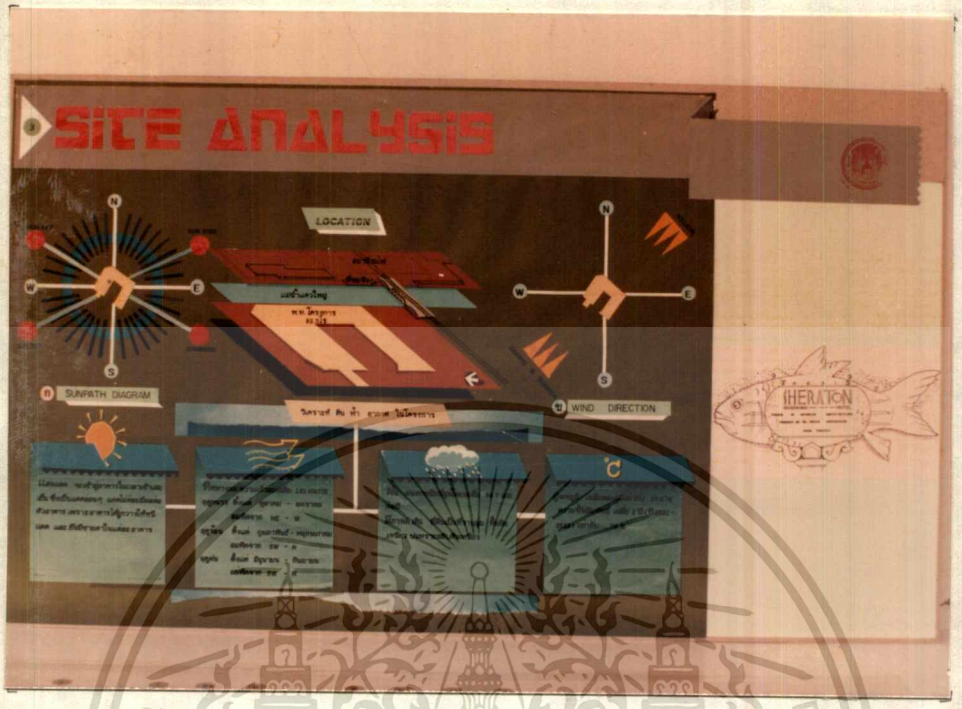

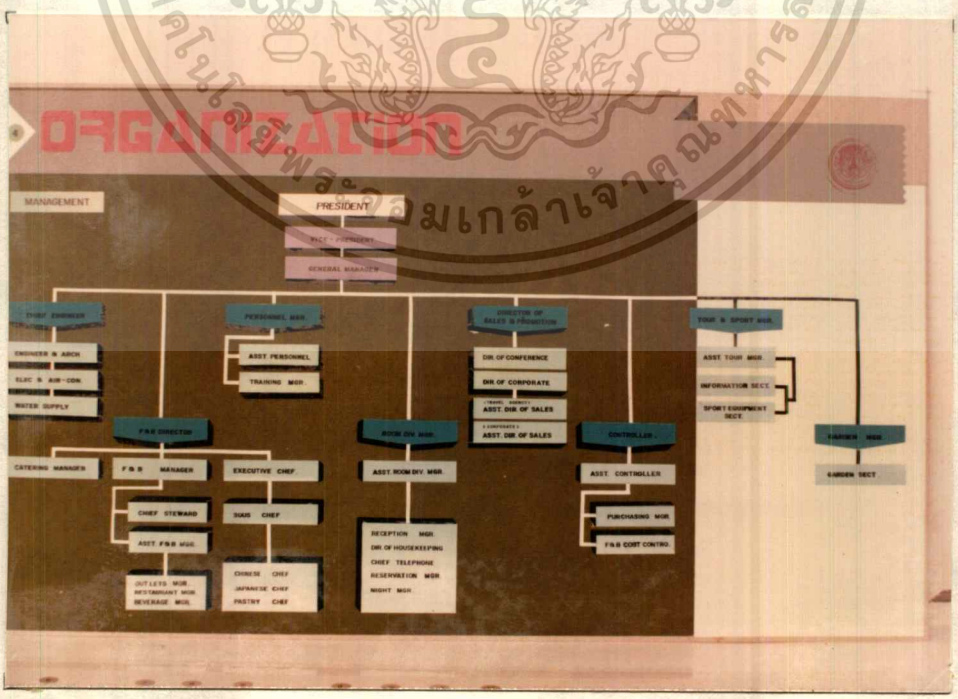
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

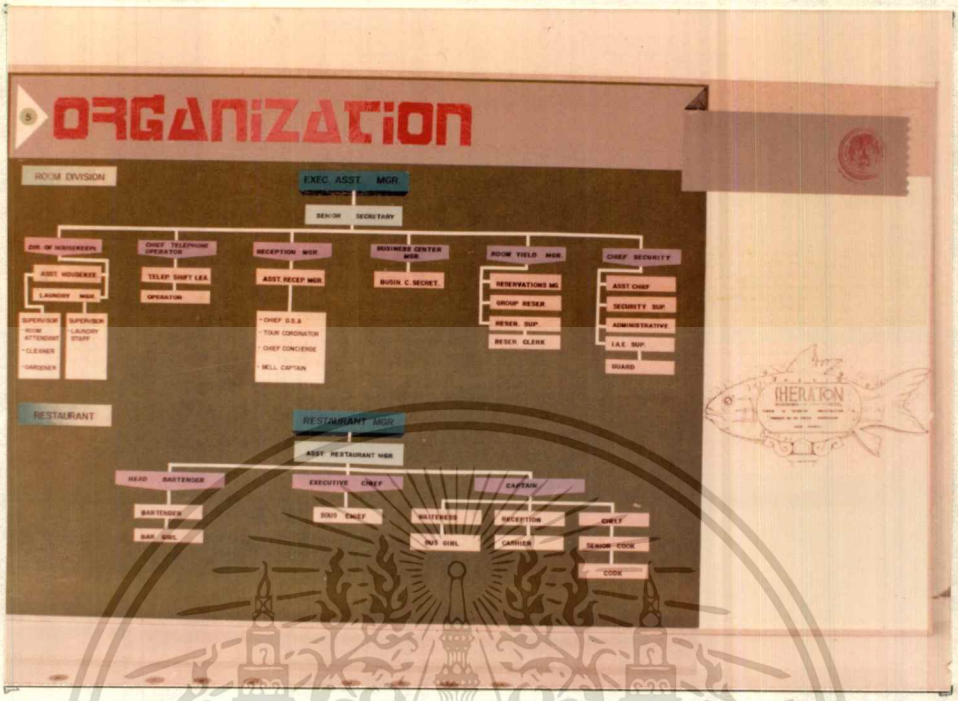

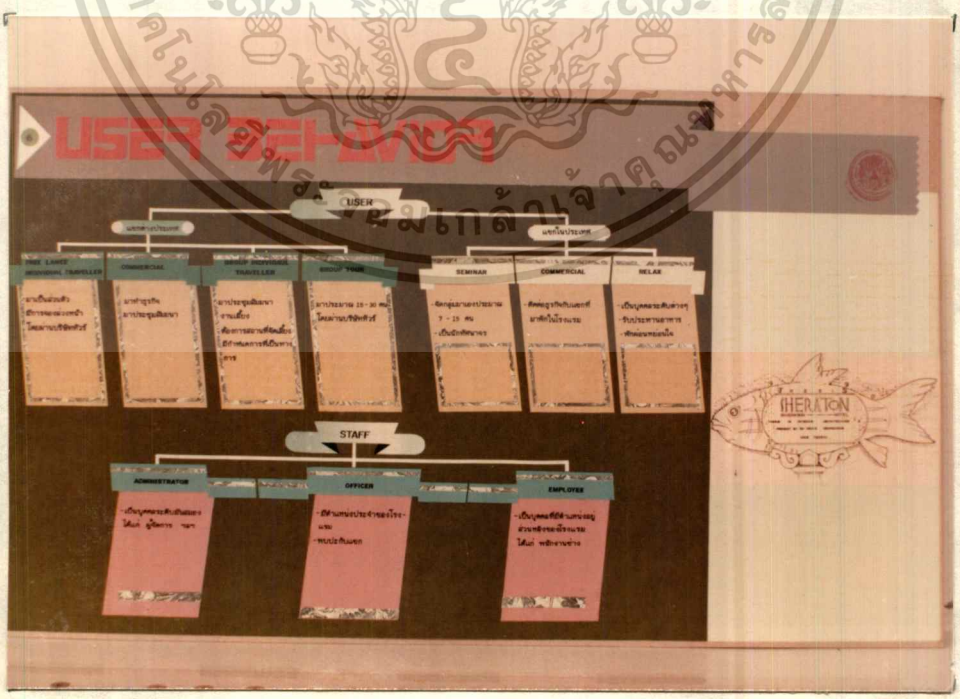
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

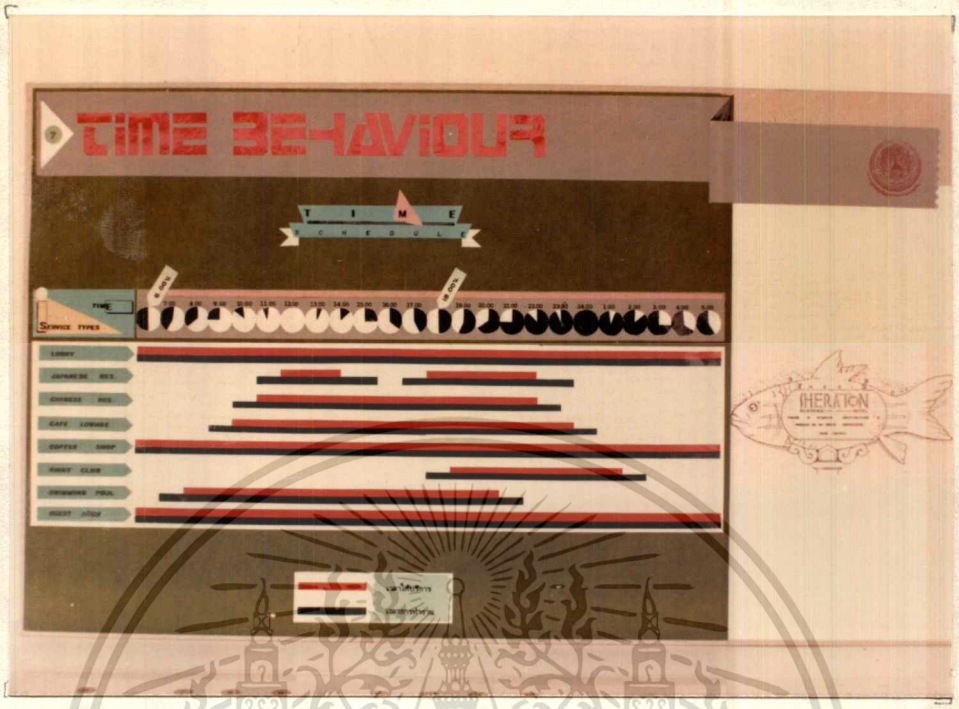

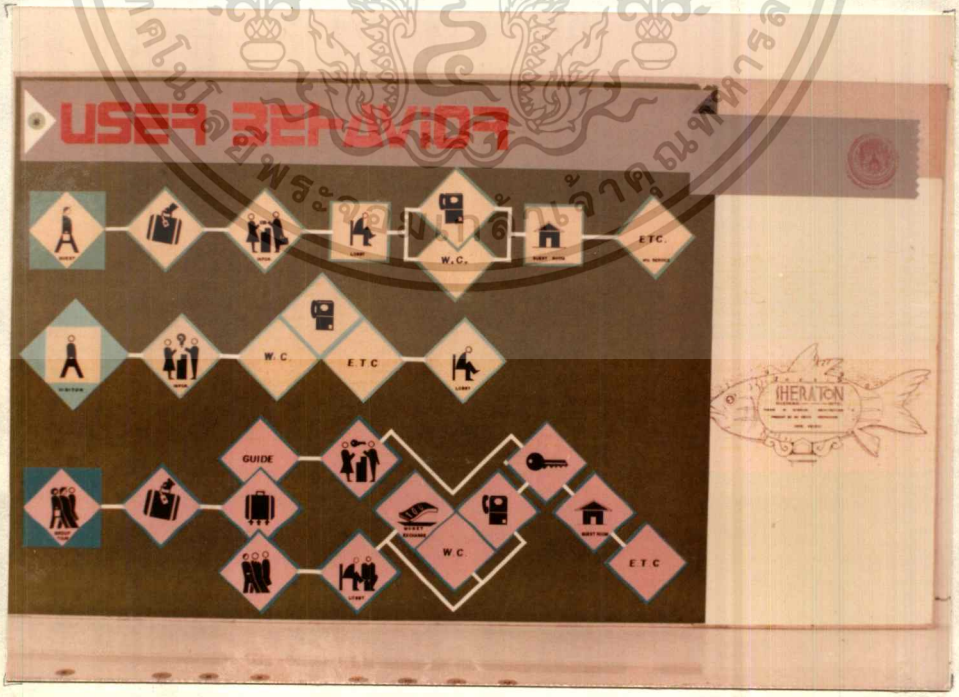
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

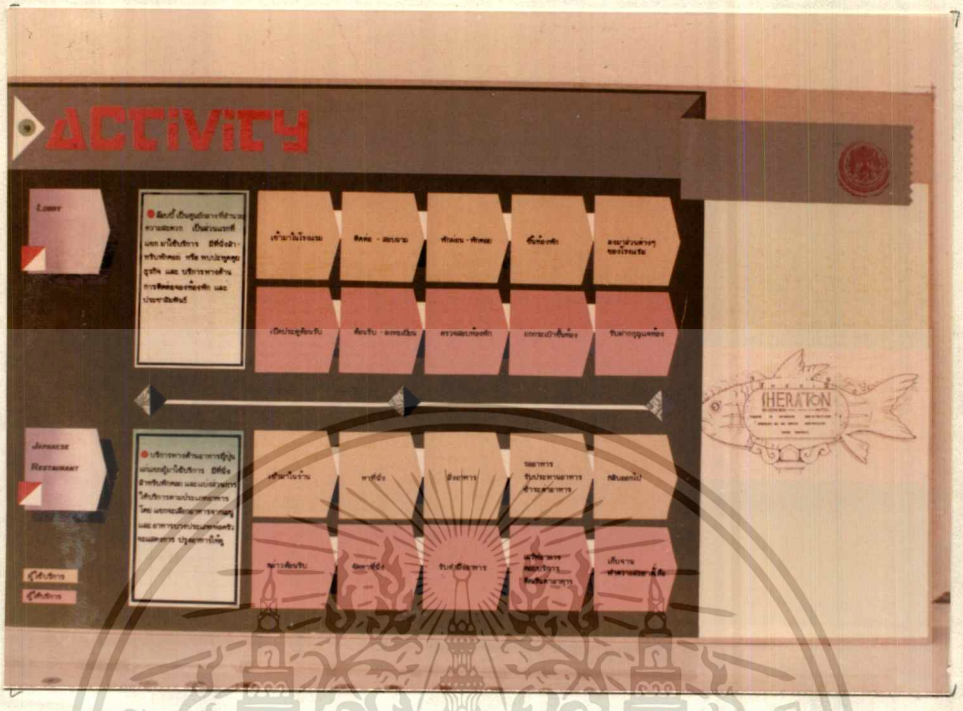

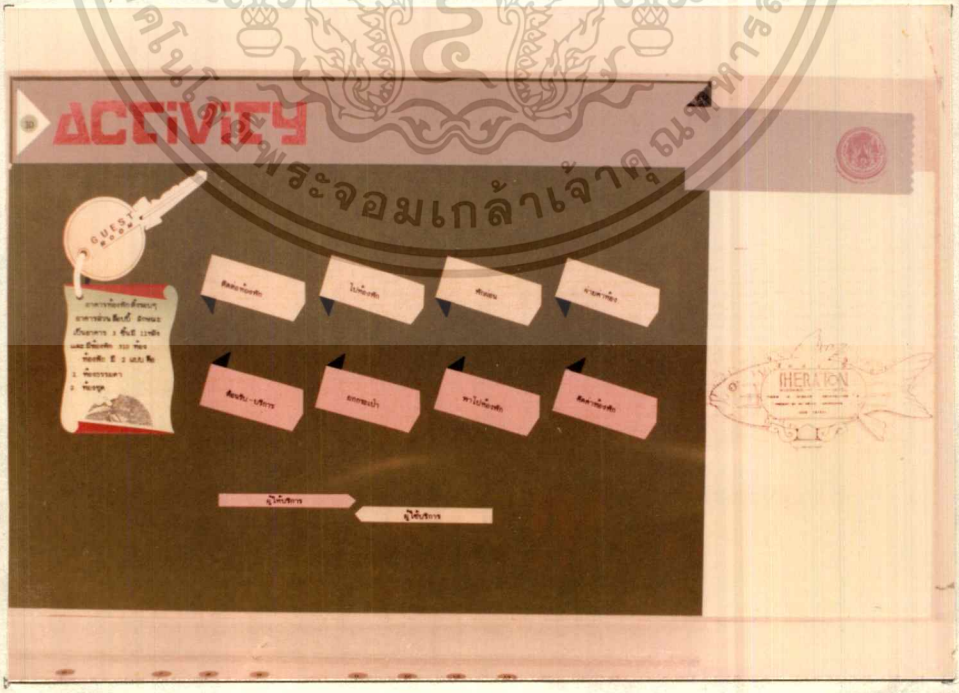
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

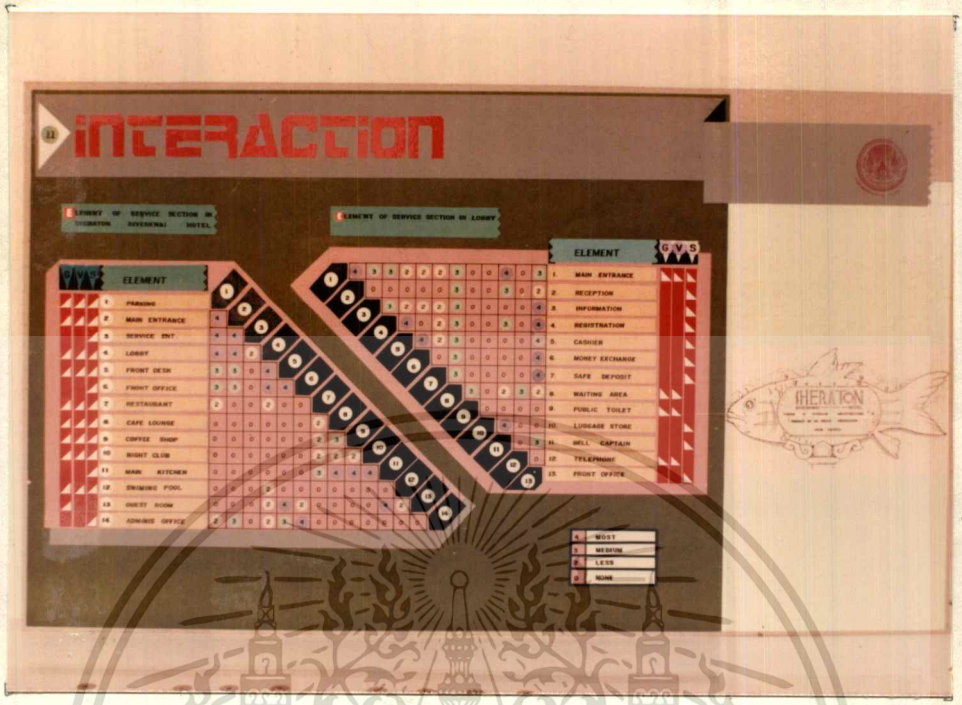

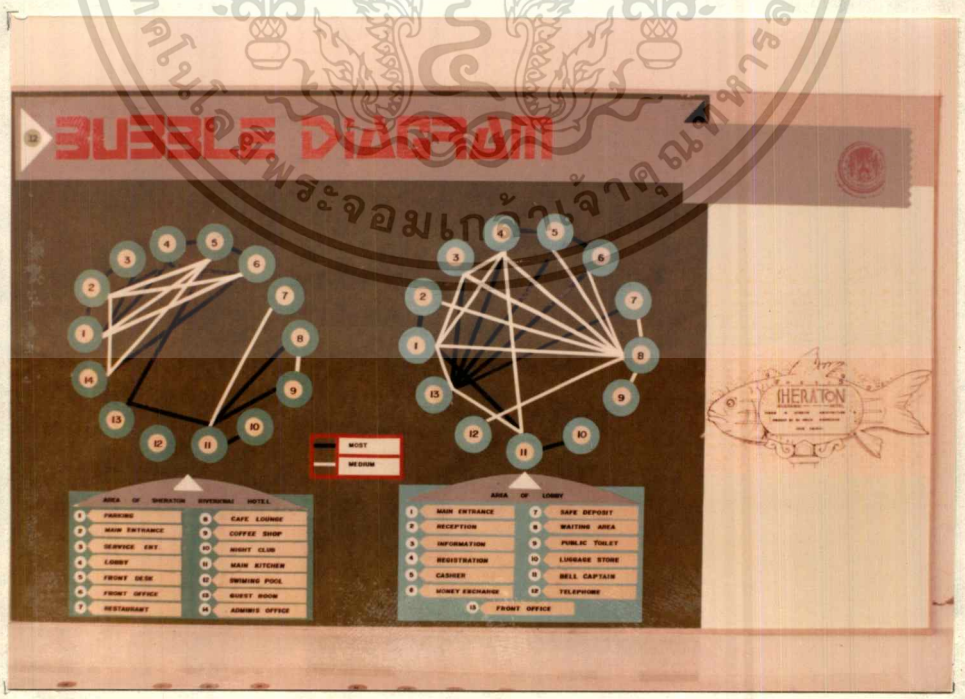
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

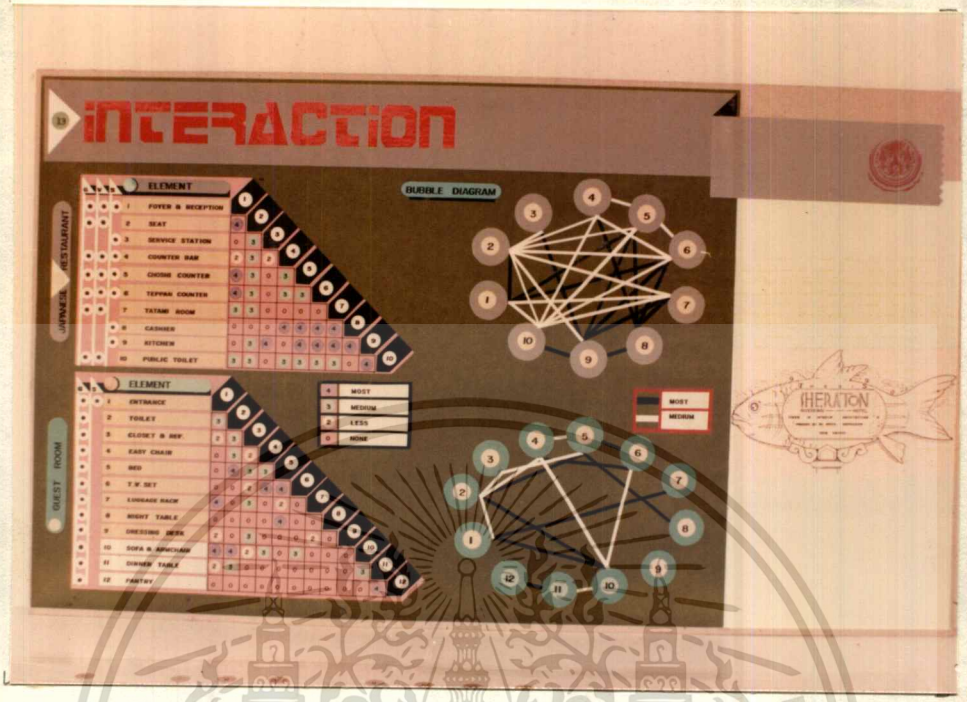

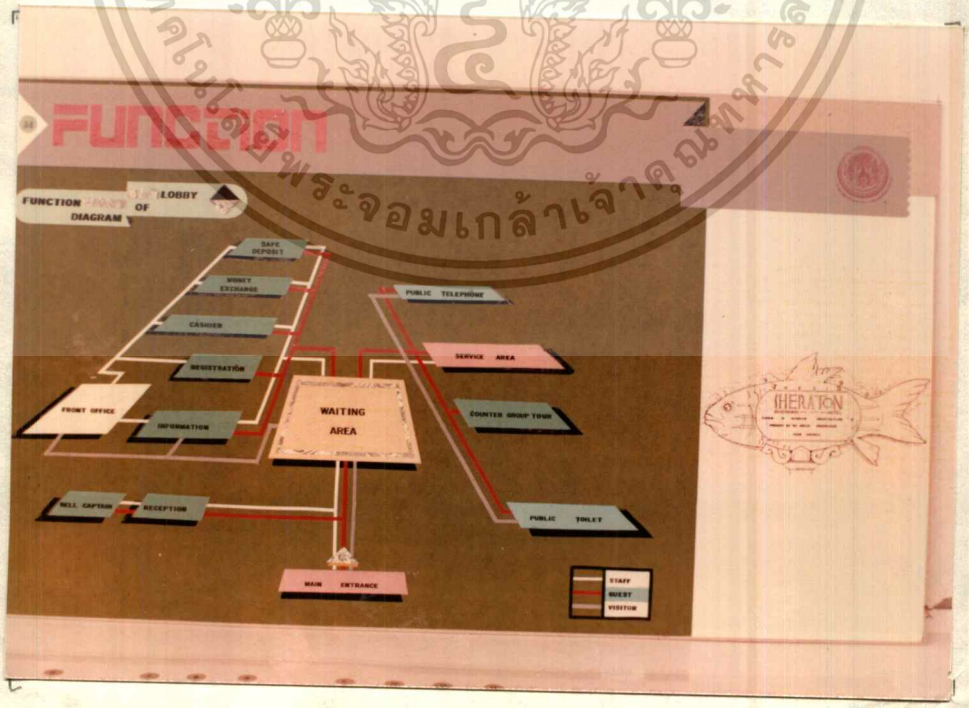
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

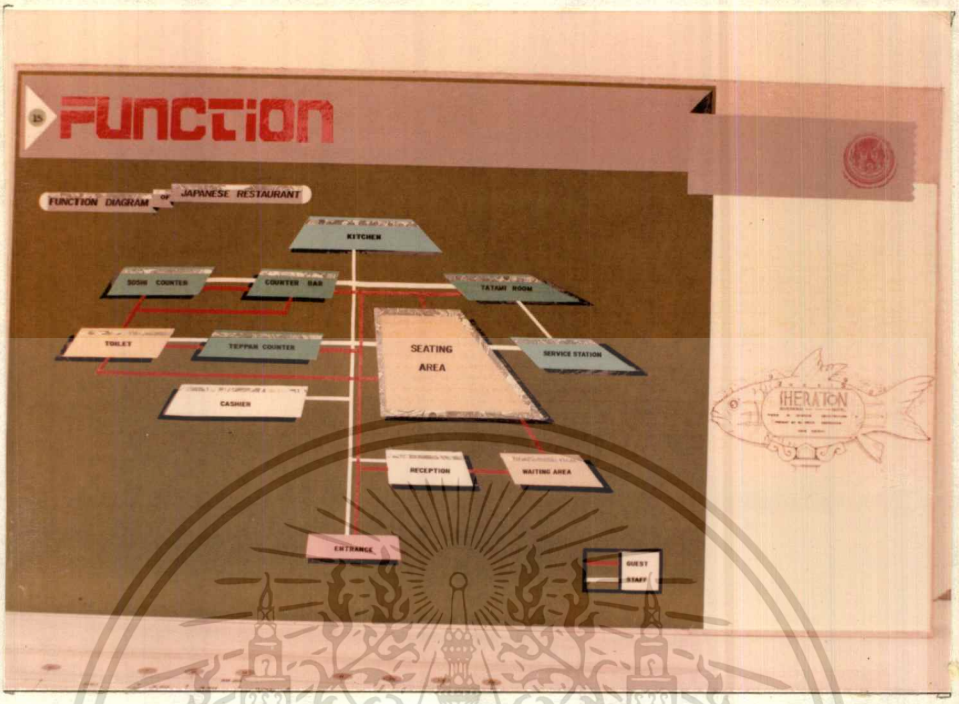

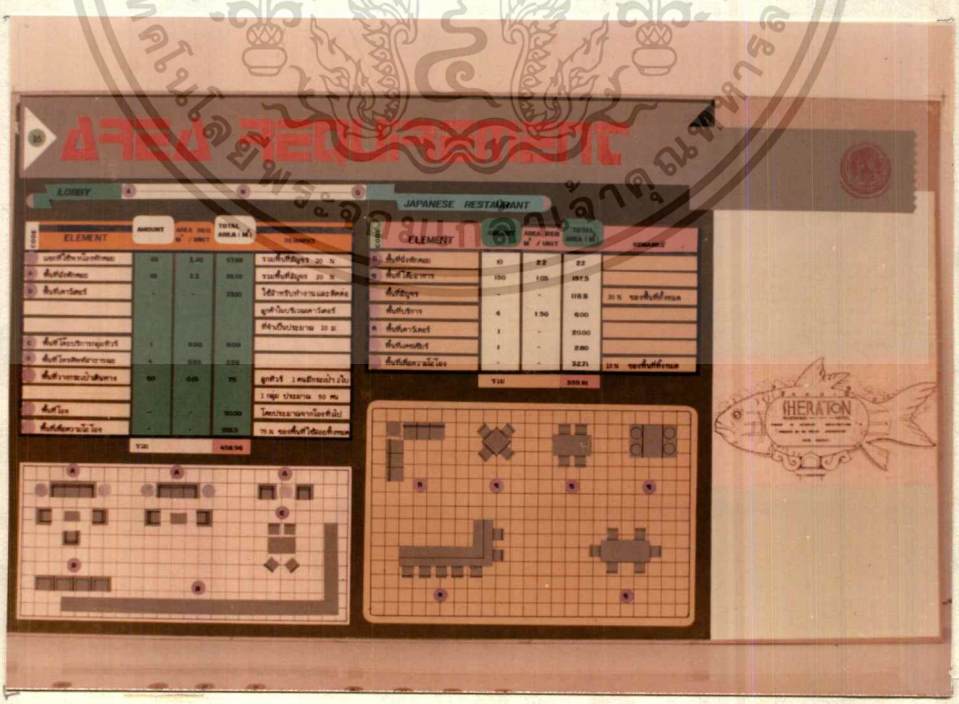
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

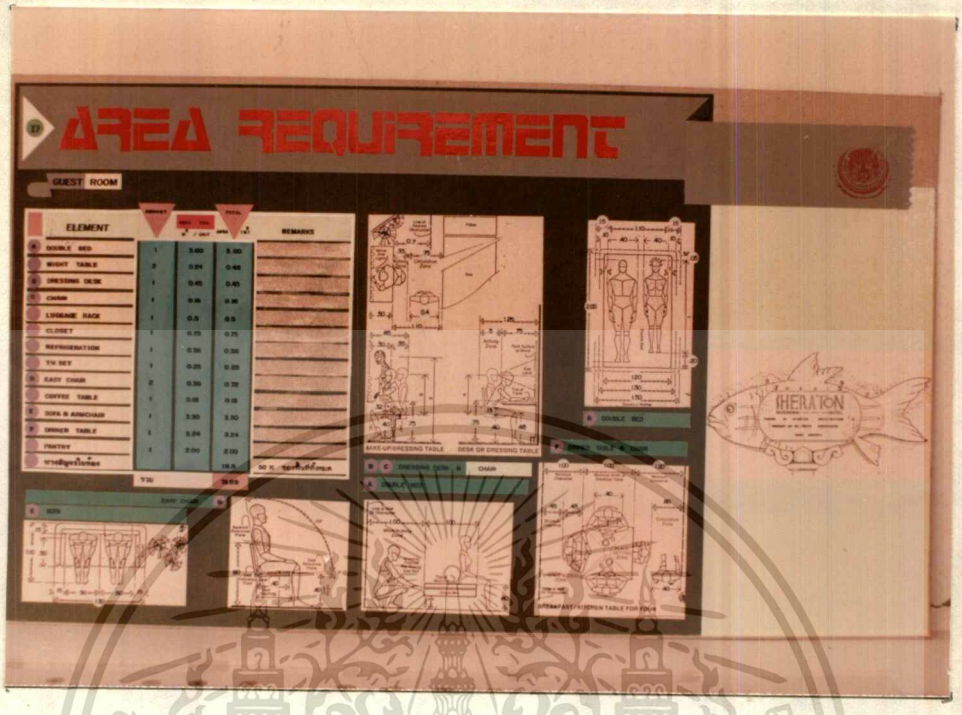

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

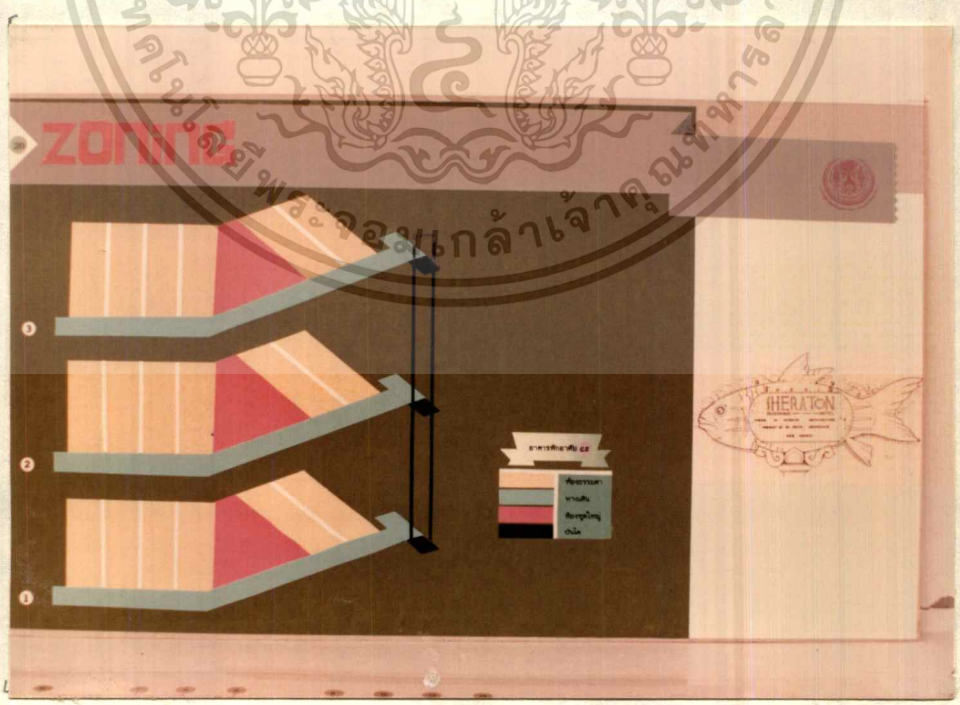
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

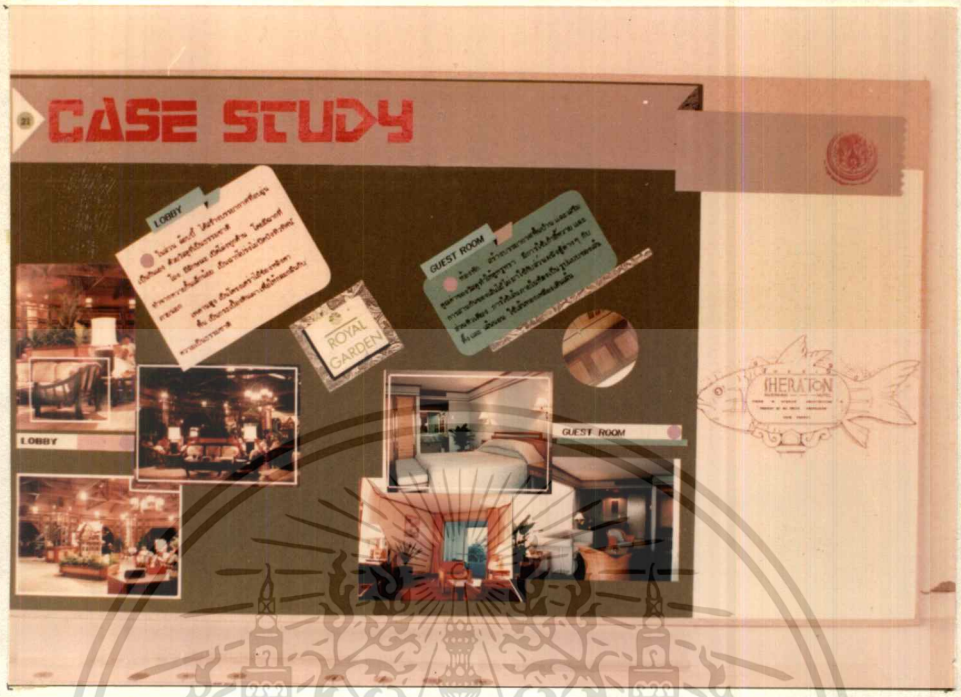

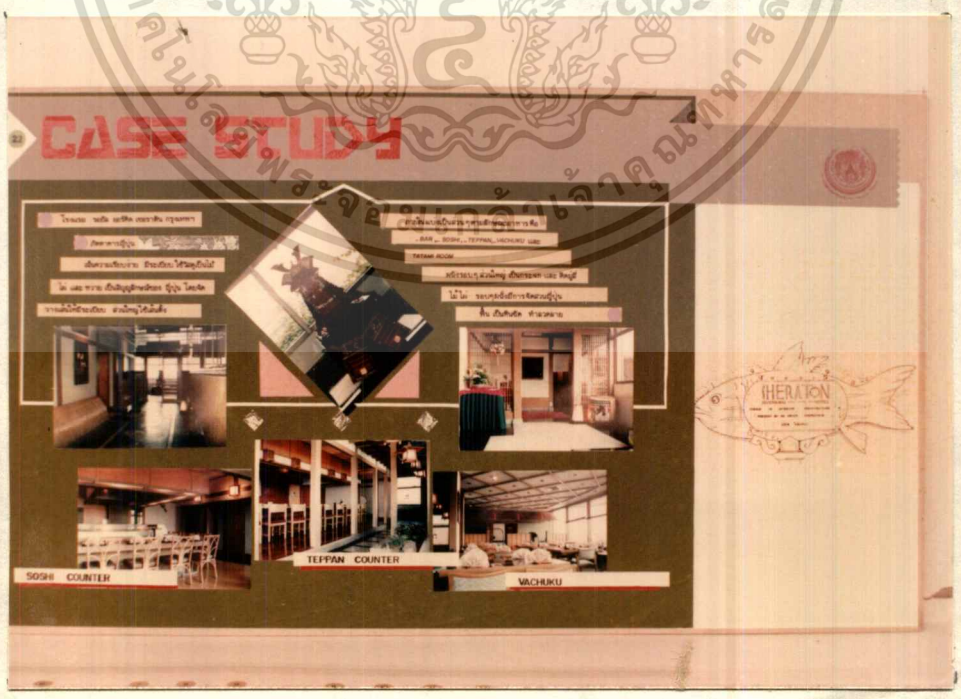
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

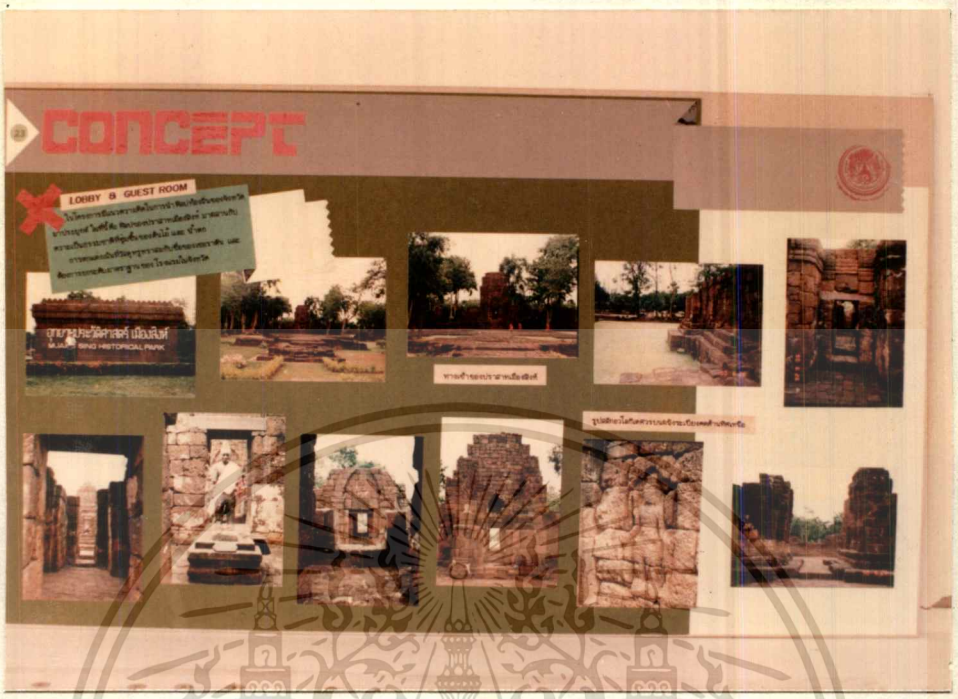

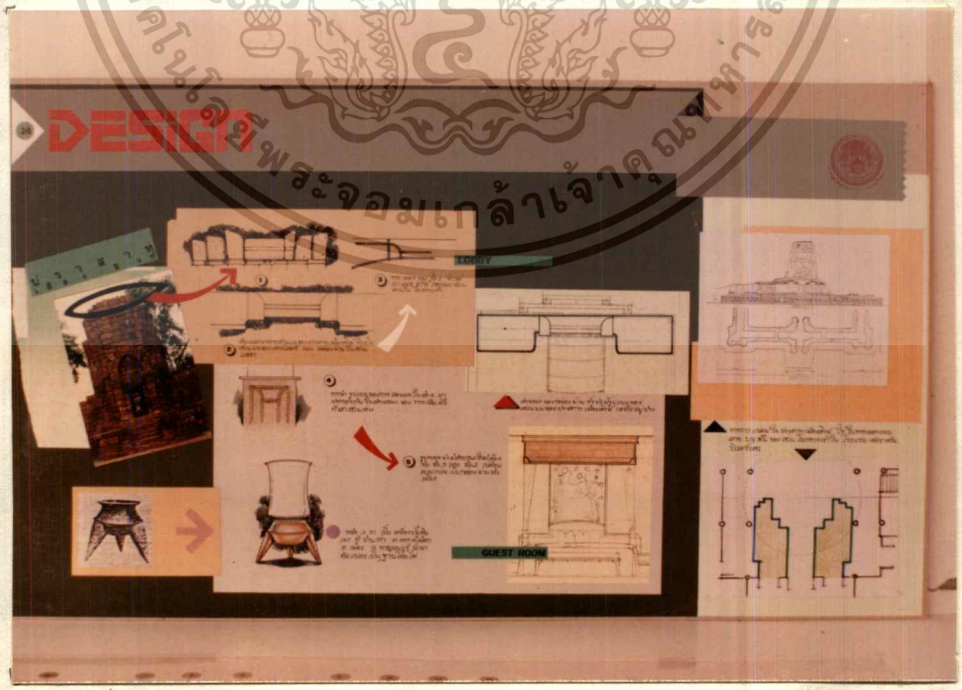
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

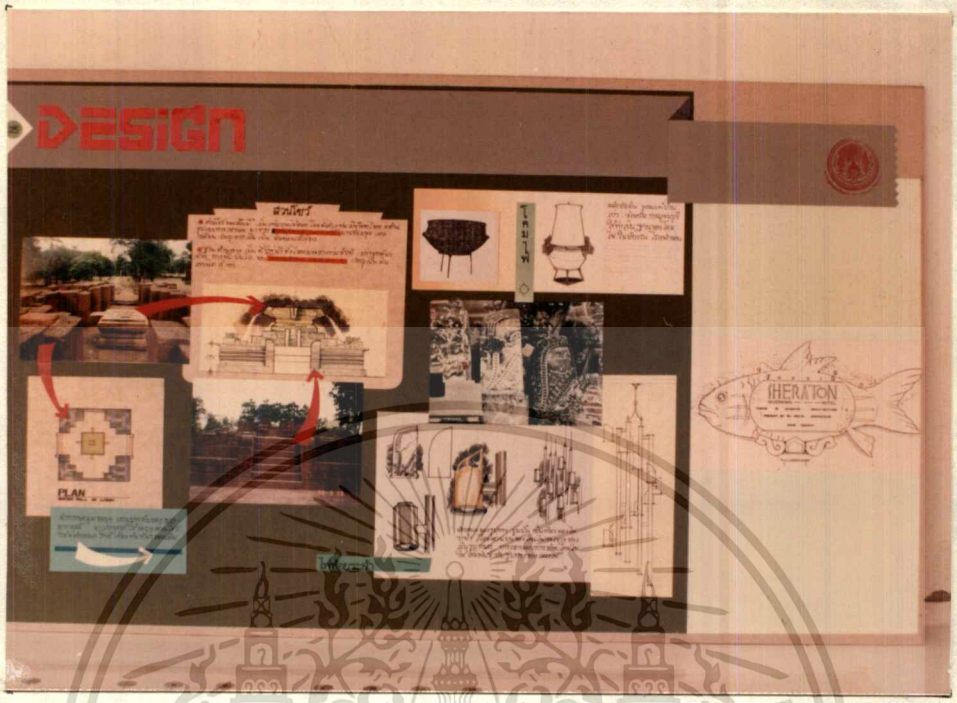

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

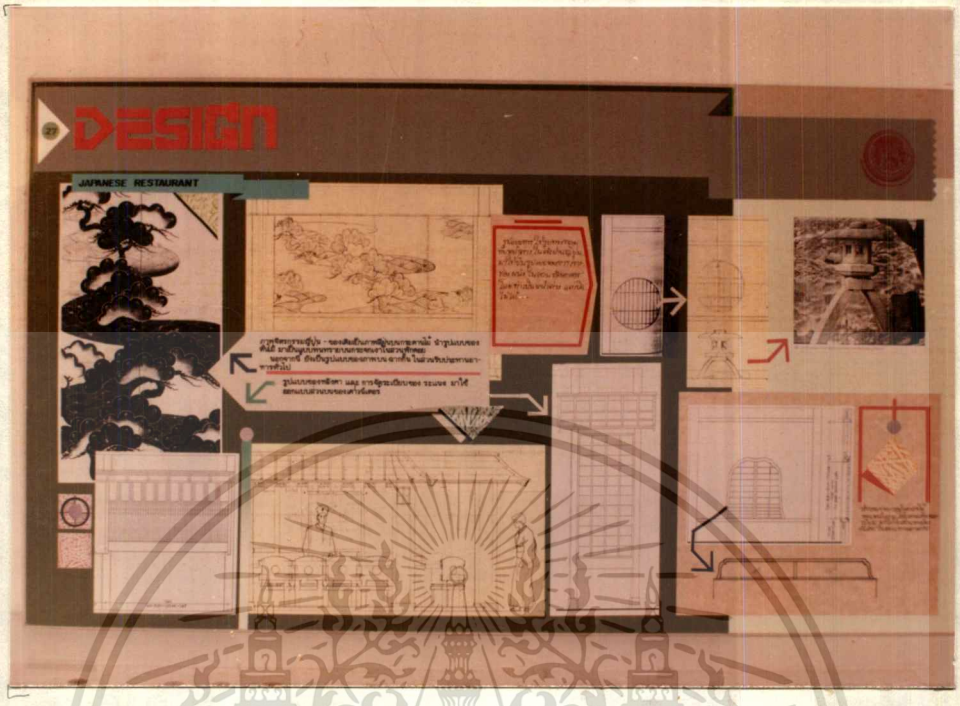

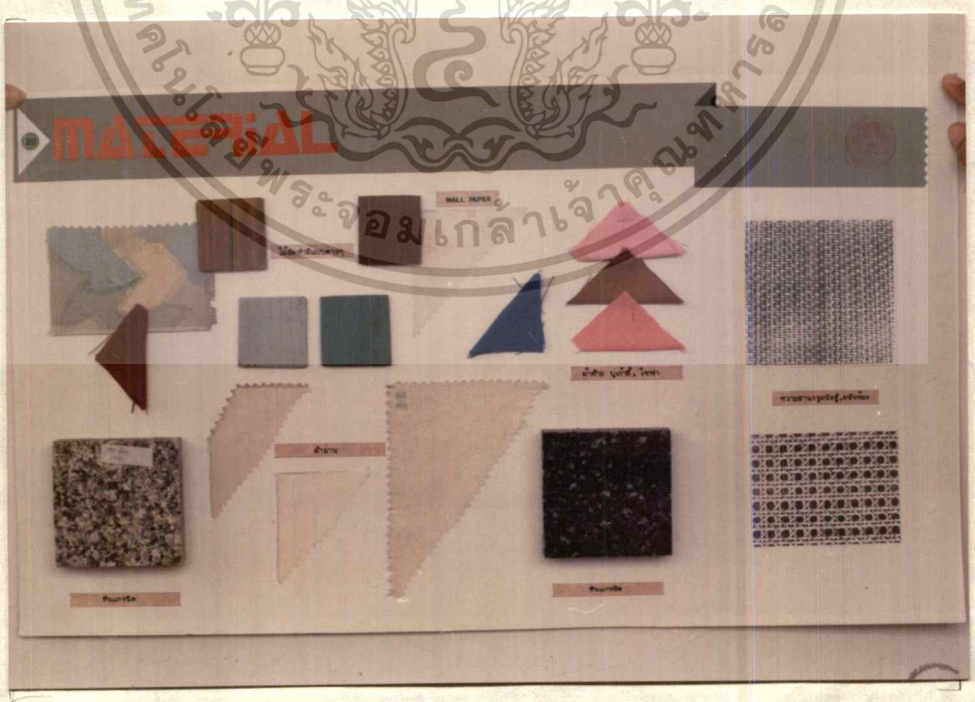
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

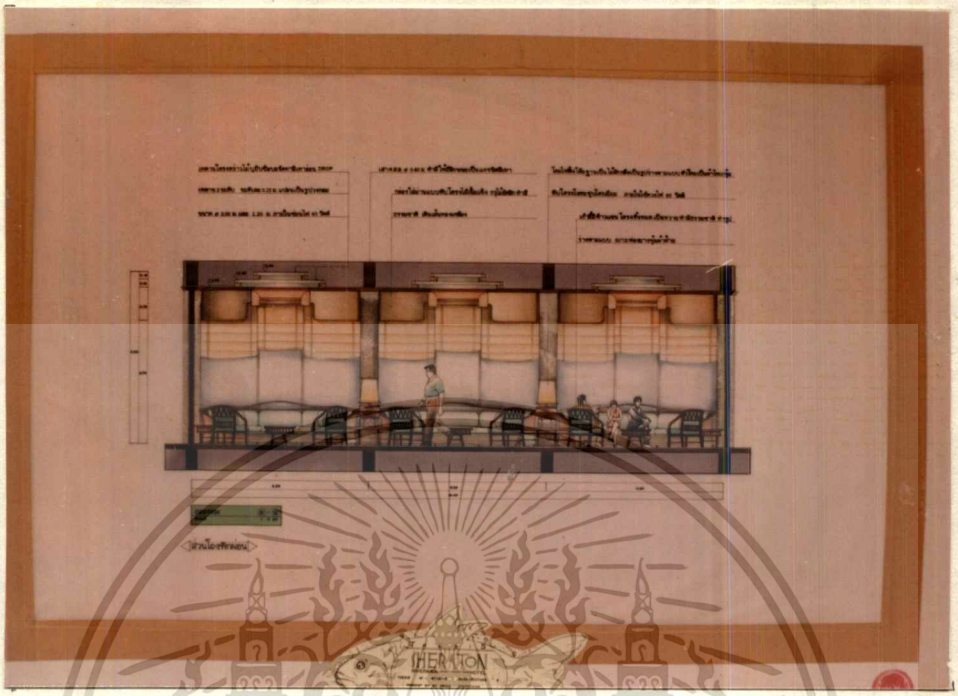

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

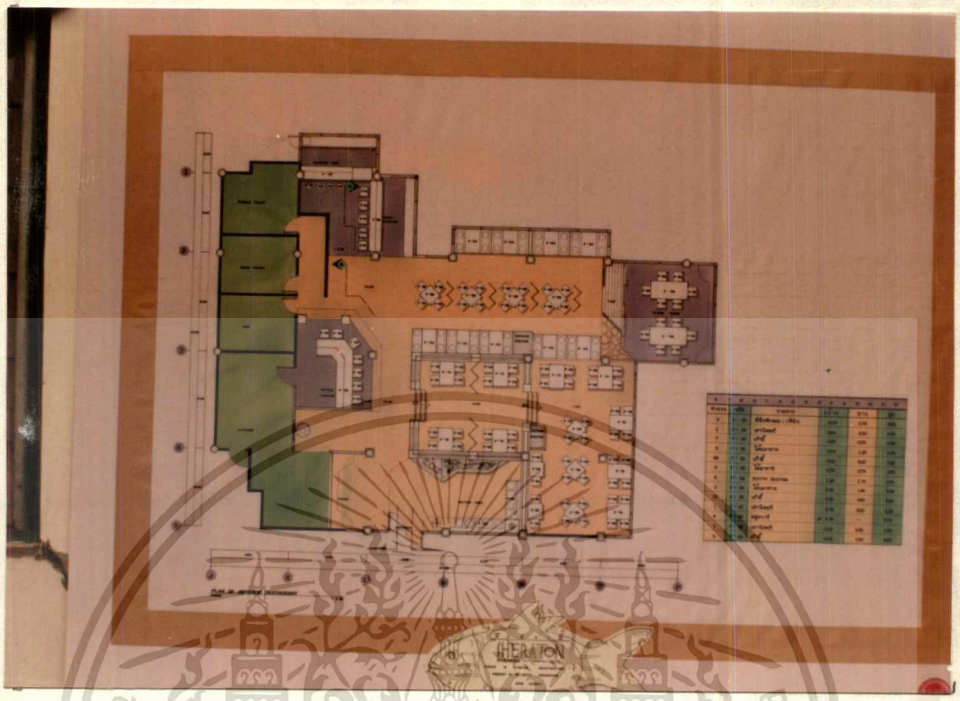

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

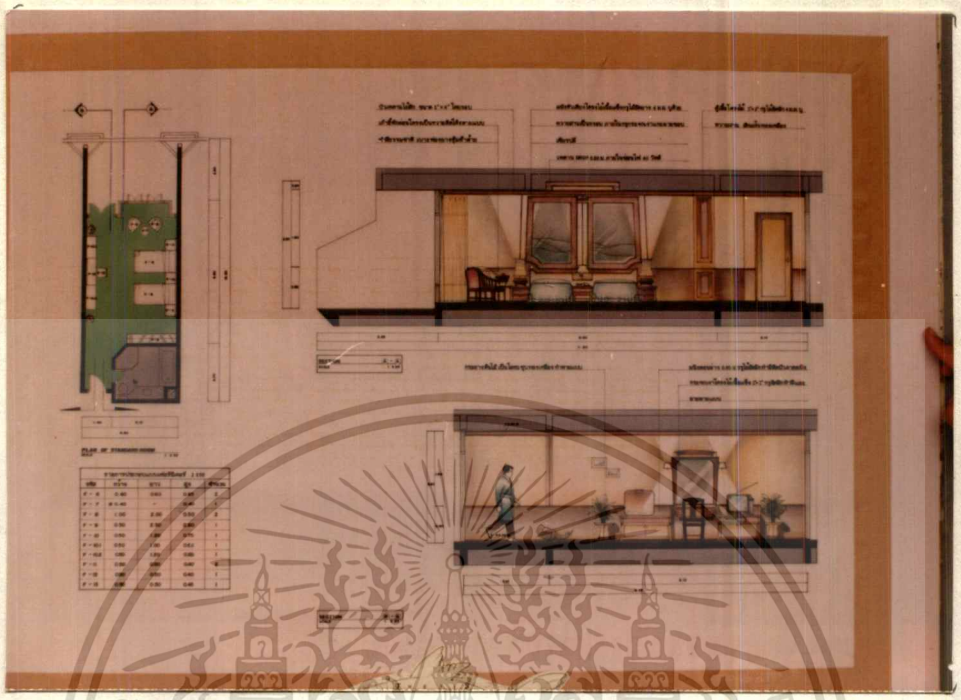

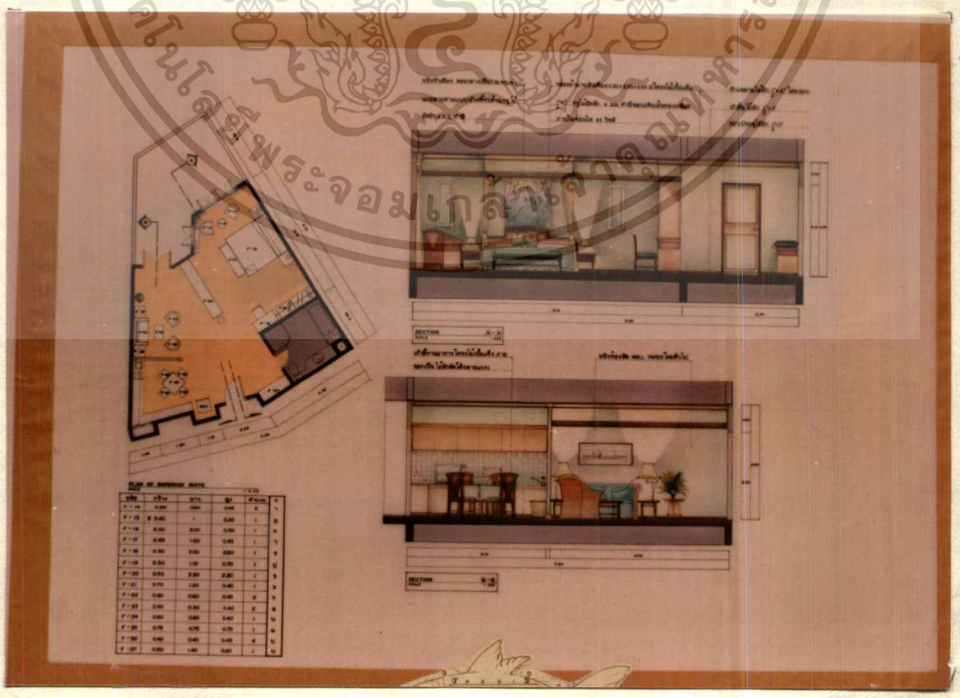
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

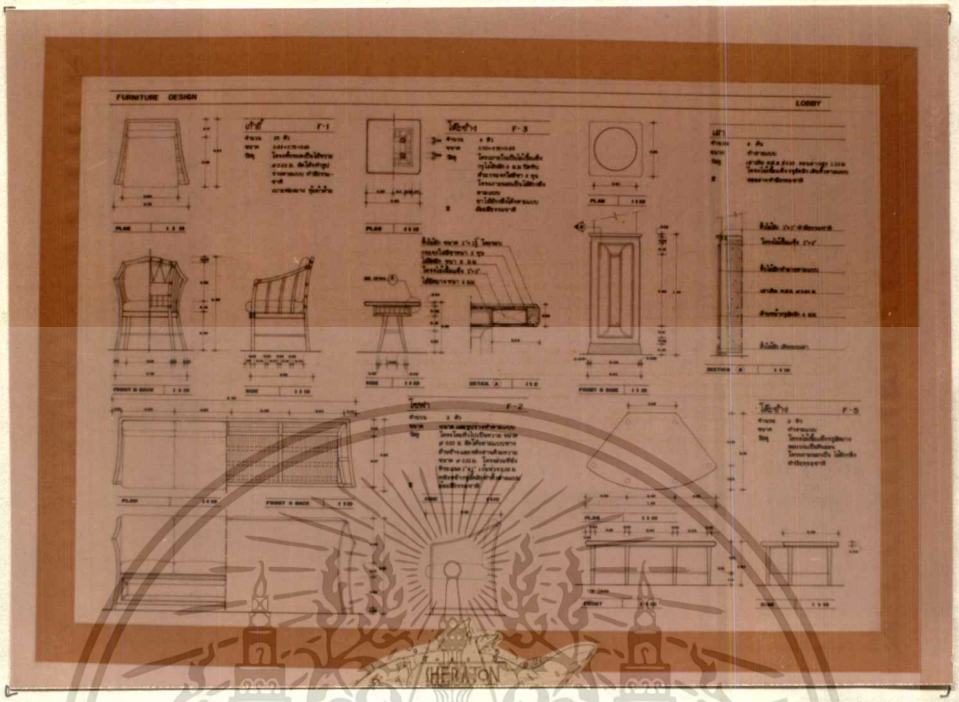
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

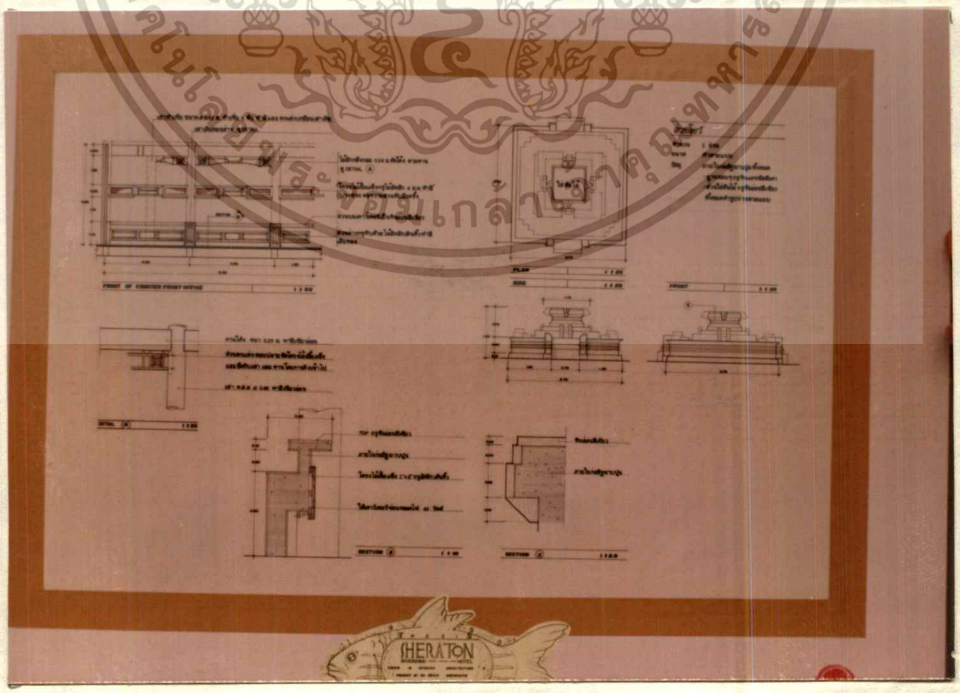
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LOBBY

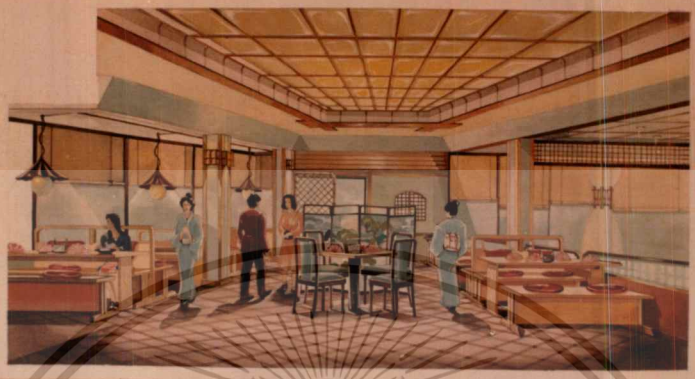
LOUNGE

SHERATON

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

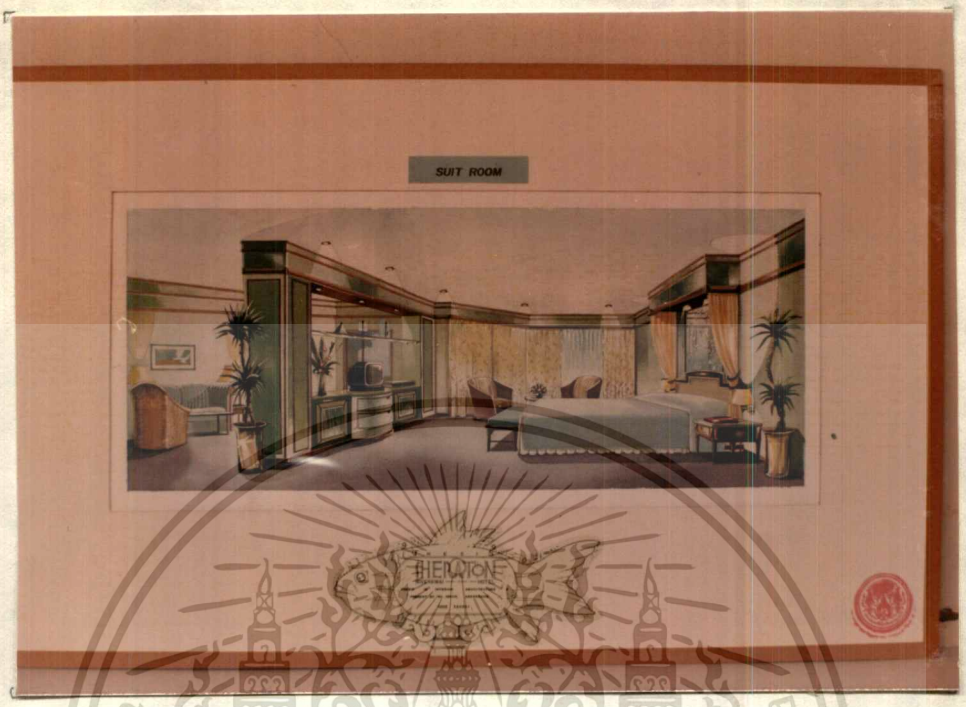
JAPANESE RESTAURANT

STANDARD ROOM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- คมกฤช เนกขัมมุประสาท. การตกแต่งภายใน โรงแรมรีแลกซีเบย์ รีสอร์ท, คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง 2530
- ชำนาญ มหาวงศ์. โครงการปรับปรุงโรงแรม รอยัล ออร์คิด เชอราตัน, คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
- ปรีชา แดงโรจน์. การโรงแรม, กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์ศิริอนันต์, 2527
- วิทยา พิมลสิทธิ์. ศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2530
- วิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย สถาบัน แผนพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัด กาญจนบุรี, 2527
- สุนันทา ครองเทียนชัย. โรงแรม หินสวย - น้ำใส, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2532

- KOJI YAGI. A JAPANESE TOUCH FOR YOURHONE, JAPAN, 1983
- LAWSON FRED. HOTELS -MOTELS AND CONDOMINIUMS, MASSACHUSETTE, 1990
- _____. THE BEST IN INTERNATIONAL TEXTILE DEGION JAPANESE STYLE,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

วัสดุการตกแต่งภายใน

การใช้วัสดุตกแต่งภายในห้องของอาคารชุดพักอาศัยตากอากาศ และส่วนอื่น ๆ ซึ่งบางชนิดไม่เหมาะสมและไม่สามารถนำมาใช้ได้ ถ้าจะใช้ก็อาจเกิดปัญหาจากอากาศทะเลที่มีปฏิกริยาต่อวัสดุนั้น ๆ และต้องเพิ่มการบำรุงรักษาอันเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ จากการวิเคราะห์วัสดุที่จะใช้นั้นต้องทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศแถบชายทะเลและง่ายต่อการดูแลรักษา ทำความสะอาด - ตลอดจนน้ำทะเลไม่มีปฏิกริยาต่อวัสดุเหล่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่ที่ใช้กันอยู่ก็จะเป็นวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ - และจากการประดิษฐ์โดยทั่วไป

ไม้ทุกชนิด เช่น ไม้สัก หวาย ไม้ไผ่ ไม้ฉำฉา ฯลฯ ส่วนหินก็มีพวกหินอ่อน หินกาบ หรือ หินทะเล ฯลฯ กระจก และ อื่น ๆ ซึ่งความจริงในส่วนของพื้นก็ไม่จำเป็นต้องปูพรมทุกห้อง นอกจากห้องก่อความสบาย หรูหรา และความสวยงามเพราะยากแก่การทำความสะอาด เนื่องจากชายทะเล มีกรวดทรายติดตัว และเสื้อผ้าของผู้ที่มาพักตลอดเวลา ซึ่งการที่มาพักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศก็ต้องการความสบาย โดยไม่จำเป็นต้องคอยระวังรักษาหรือใช้โดยไม่สะดวก พื้นส่วนที่เป็นสาธารณะโดยทั่วไปควรใช้หิน กระเบื้องดินเผา หรือ อื่น ๆ เพราะเหมาะสมกับอากาศชายทะเล และรักษาและทำความสะอาดง่ายและคงทนถาวรด้วย

วัสดุการตกแต่งภายในประกอบด้วย 7 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้.-

1. วัสดุประเภทหิน
2. วัสดุประเภทดินเผา
3. วัสดุประเภทไม้
4. วัสดุประเภทแร่ธาตุอื่น ๆ
5. วัสดุประเภทพรม
6. วัสดุประเภทผ้าม่าน
7. วัสดุประเภทอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วัสดุประเภทหิน

วัสดุประเภทหิน สำหรับผนังภายในและภายนอกของอาคารชุด นับว่าเหมาะสมที่จะกรุด้วยวัสดุประเภทหิน อันได้แก่ หินประเภทเนื้อละเอียดสามารถทนต่อดินฟ้าอากาศ หรือใช้ผนังและพื้นที่ต้องใช้งานสมบุกสมบัน ตลอดจนเนื้อที่ที่มีคนพลุกพล่าน เพราะหินทนงานต่อการสัมผัส- และทำความสะอาดง่าย นอกจากนี้หินยังมีคุณสมบัติที่ให้ความงดงามประทับใจ มีค่า หรูหรา และดูสวยงามอีกด้วย

วัสดุประเภทหิน สามารถแบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้.-

1.1 หินอ่อน

1.2 หินกาบ

1.3 หินแกรนิต

1.4 หินชนวน

1.5 หินหลอ

1.6 หินขัด

1.1 หินอ่อน

เป็นหินที่สามารถทนความสกปรกได้ดี ทนต่อสารเคมีได้บ้างในบางชนิด ซึ่งจะใช้หินอ่อนกับผนังภายในเป็นส่วนมาก หินอ่อนให้ลักษณะที่มีคุณค่าในด้านความงามมากกว่าหินประเภทอื่น ๆ มีสีที่ให้เลือกหลายสี เช่น ขาว ดำ เทา ชมพู เขียว เนื้อ น้ำตาล เป็นต้น หินชนิดนี้ทนกับน้ำหนักปานกลาง ทนต่อการขัดสี ไม่เก็บเสียง หรูหราและมีผิวหน้าที่ดูสวยงาม ถ้าถูกน้ำมันอาจด่างเป็นดวงมีทั้งด้านและมัน มักใช้ปูพื้นห้องน้ำที่ต้องการความหรูหรา

วิธีปูหินอ่อน ปูบนปูนทราย 1 ต่อ 3 หนา 1/2 นิ้ว

ขนาดความหนาของแผ่นจะเป็น 3/4 นิ้ว และ 1 นิ้ว

1.2 หินกาบ

คือหินซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ที่นิยมใช้มีหลายสี คือสีน้ำตาล ดำ เหลือง ส้มแดง ม่วง (ราคาแพงที่สุด) หายากแต่ดูไม่เป็นธรรมชาติ

วิธีปูหินกาบ เตรียมพื้นที่ที่จะปูให้มีผิวขรุขระ เพื่อหินกาบจะได้ติดแน่นกับพื้น ใช้แปรงชุบน้ำตีผนังให้ชุ่มตลอดเวลาที่ปู ใช้ปูนทรายเป็นตัวเชื่อม ขณะปูต้องคอยจับแผ่นหินไปด้วย เพื่อไม่ให้น้ำปูนเกาะที่หินกาบ เมื่อเสร็จแล้วใช้ฟองน้ำทำความสะอาดและลงแวกซ์อีกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 หินแกรนิต

ส่วนมากใช้กรุผนัง หรือพื้นทางเดินของส่วนต่าง ๆ เนื่องจากเป็นหินที่แข็งที่สุด เนื้อแน่นและทนทาน เมื่อขัดให้ขึ้นเงาจะมีลักษณะคล้ายหินอ่อน และบำรุงรักษาความสะอาดได้ง่าย

1.4 หินชนวน

หินชนวน มีสีต่าง ๆ ให้เลือกหลายสี ได้แก่ สีฟ้า ดำ น้ำตาล มีราคาที่แพงอยู่บ้าง แต่ประหยัดค่าบำรุงรักษาได้ดี

1.5 หินหล่อ

ได้แก่วัสดุประเภทหินผสมกับซีเมนต์ คุณภาพน้อยกว่าหินแท้ แต่มีความมงคงงามคงทนและบำรุงรักษาได้ง่ายเท่ากับหินแท้

1.6 หินขัด

การทำพื้นหินขัด ได้แก่การนำเอาเม็ดหินอ่อนผสมด้วยเครื่องให้เรียบ ซึ่งใช้กันมากและได้ผลดีตามห้างสรรพสินค้า และเพื่อป้องกันการแตกร้าวในพื้นที่กว้าง ๆ เนื่องจากการยืดหดตัวจะต้องแบ่งพื้นที่ออกเป็นตารางเมตรและฝังเส้นทองเหลืองไว้ อาจใช้เส้นอลูมิเนียมหรือพลาสติกก็ได้ สามารถที่จะแบ่งสลับสีกัน โดยผสมสีลงในปูนขาว ให้ความสง่างามและทำความสะอาดได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถใช้กับผนังและเสาได้อีกด้วย

2. วัสดุประเภทดินเผา

วัสดุประเภทดินเผา เช่น อิฐ กระเบื้องและเซรามิค สามารถใช้กรุพื้นและผนัง ราคาถูกกว่าหิน ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ทนการสึกกร่อน บำรุงรักษาง่ายตลอดจนมีสีสันลวดลายให้เลือกได้มากกว่าหิน

วัสดุประเภทดินเผา สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้.-

2.1 อิฐ

2.2 กระเบื้อง

2.1 อิฐ

อิฐ สามารถนำมาใช้ได้โดยสีธรรมชาติของมัน หรือจะทาสีทับก็ได้ ซึ่งใช้ได้ทั้งภายในและภายนอกอาคาร สีธรรมชาติของอิฐ มีสีแดง เหลือง เทา ขาว ราคาถูกกว่าหิน หากใช้อย่างถูกวิธีก็จะให้ความคงทนถาวรและง่ายต่อการบำรุงรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 กระเบื้อง

เป็นวัสดุที่สามารถปูได้ทั้งพื้นและผนัง ในทุกห้องตามที่ต้องการ และเหมาะกับสภาพดินฟ้าอากาศ หรือใช้เป็นวัสดุกรุต่าง ๆ มีสีพื้นผิวและลายให้เลือกมากมาย ส่วนมากใช้กรุเสาผนัง และพื้น เช่นใช้เน้นเป็นส่วน ๆ สามารถทนต่อไอน้ำเค็มได้เป็นอย่างดี มีราคาถูก และยังมีหลายขนาด หลายแบบ และหลายสี ให้เลือกได้ตามความพอใจ แบ่งเป็น 2 ชนิด

- กระเบื้องที่ผลิตในประเทศ

มีทั้งผลิตด้วยมือคน และเครื่องจักร ซึ่งนับได้ว่ามีคุณภาพดีทั้งทางความคงทนและความสวยงามใกล้เคียงกับของต่างประเทศ ส่วนที่ผลิตด้วยมือ เมื่อเวลาปูซึ่งการผลิตมักจะได้ขนาดและสีไม่เท่ากัน บางแผ่นอาจมีการโค้งงอลักษณะที่ไม่เท่ากันนี้นับเป็นความงดงามอีกแบบสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นธรรมชาติ ได้แบ่งคุณภาพของกระเบื้องชนิดเดียวกันออกไปเป็นเกรดต่าง ๆ กัน คือ เกรดเอ เกรดบี และ เกรดซี มีและไม่มีตำหนิตามเกรด บางชนิดจะผลิตเฉพาะการสั่งซื้อของสถาปนิก

- กระเบื้องผลิตจากต่างประเทศ

ส่วนมากมีการผลิตด้วยเทคโนโลยี่ทันสมัย จึงเรียบร้อยสวยงาม คงทน - กระเบื้องที่คุณภาพดีที่สุด คือ กระเบื้องของญี่ปุ่น สวยที่สุดของอิตาลี แต่ในปัจจุบันได้ถูกสั่งห้ามเข้าจากรัฐบาล เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ใช้ของในประเทศ

การปู จะต้องทำความสะอาดพื้นเทปูนไว้เรียบร้อยชิงเชือกให้ตึง เพื่อกำหนดแนวระดับความสูง-ต่ำของกระเบื้อง เทปูนทรายใส่วางกระเบื้องตามแนวเลือก ก่อนปูต้องแช่น้ำเพื่อมิให้กระเบื้องเกาะติดกับปูน การรักษากระเบื้องก่อนปู จึงไม่ควรตากแดด เมื่อเอาแช่น้ำอาจทำให้แตกได้ ทิ้งไว้สัก 8 ชั่วโมง ให้ปูนจับอยู่ตัวแล้ว จึงยาแนวด้วยปูนผสมสีฝุ่น การดูแลรักษาอาจใช้แวกซ์ลงเดือนละ 2 ครั้ง หรือรักษาความสะอาดธรรมดาก็ได้

3. วัสดุประเภทไม้

วัสดุประเภทไม้ สามารถแบ่งได้ 10 ประเภท ดังนี้.-

3.1 ไม้สัก

เป็นไม้เนื้อปานกลางระหว่างไม้เนื้อแข็งกับไม้เนื้ออ่อน จึงเป็นไม้ที่ใช้ในงานประณีตได้ ประกอบกับมีสีและความสวยงาม จึงเหมาะที่สุดสำหรับทำเครื่องเรือนในส่วนที่สำคัญโดยเฉพาะที่ต้องการกลึงหรือแกะสลัก ไม้สักมีราคาแพงจึงทำให้ในส่วนที่มองเห็นได้ ส่วนในส่วนโครง-สร้างที่มองไม่เห็นก็จะใช้เป็นไม้เนื้อแข็งประเภทอื่นไป แต่ถ้าหากเป็นเครื่องเรือนที่ใช้ไม้สักทำทั้งตัวล้วนก็จะมีราคาสูงมาก แต่จะมีความคงทนอยู่ได้นานหลายปีที่เดียว เครื่องเรือนไม้สักหรือที่ใช้ไม้สักเป็นส่วนใหญ่จนสามารถออกแบบอย่างไรก็ได้ รวมทั้งการสลักก็ทำได้ทุกประเภท ถึงแม้ที่เป็นลายขนาดเล็กน้อยหรือรายละเอียด เนื้อไม้สักนั้นจะสังเกตุลวดลายชัดเจน (ตั้งแต่ยังไม่ทาสี) มีเนื้อสีค่อนข้างเข้ม ตัดออกและขัดง่าย เมื่อขัดแล้วจะมีผิวเรียบเนียน นิยมย้อมสีให้เข้าขึ้นเล็กน้อย เป็นวัสดุสำหรับตกแต่งภายในแบบสร้างเครื่องเรือนได้อย่างมาตรฐานและดีที่สุด รวมทั้งได้ความสวยงามตามธรรมชาติ โดยแต่งเติมน้อยที่สุดอีกด้วย

3.2 ไม้อัดสัก

เป็นไม้สักที่แปรรูปให้เป็นแผ่นบางอัดทับกับไม้เนื้อแข็ง เพื่อให้มีความแข็งแรง ตัวไม้บิดงอหรือหักเพื่อใช้กรุเข้ากับเครื่องเรือนทำให้มีผิวหน้าเหมือนกับทำด้วยไม้สักทั้งชิ้น ใช้ปนกับไม้สักจริงจะได้ผิวหน้าของเครื่องเรือนเป็นไม้สักด้วย มีคุณสมบัติของผิวแบบเนียนแบบเดียวกับไม้สักจริง-ทุกประการ ความคงทนอาจจะด้วยกว่าเล็กน้ อย แต่ไม่เป็นปัญหาใหญ่แต่อย่างใด ถ้ามีการบำรุงรักษาอย่างดี

3.3 ไม้อัดยาง

เป็นไม้อัดเช่นเดียวกับไม้สักอัด และใช้กรุทับตรงเครื่องเรือนแบบเดียวกัน ความแข็งแรงคงทนพอ ๆ กับไม้อัดสัก แต่มีสีเนื้อและลายน้อยกว่ามาก จนอาจเรียกได้ว่ามีผิวไม่สวย ดังนั้น จึงนิยมพ่นหรือกรุวัสดุอื่นทับปิดลงหน้าไม้ อัดยางลงไปอีกที เครื่องเรือนชนิดที่พ่นสีทั้งตัวส่วนใหญ่ย่อมใช้ไม้อัดยางทั้งสิ้น ไม้อัดยางมีราคาถูกกว่าไม้อัดสักครึ่งต่อครึ่ง ผิวเนื้อมีสีออกแดงแพไม่ไม่มีลาย อนึ่ง ไม้อัดสักและไม้อัดยางนั้น มีเกรดแยกออกไปเป็น ชั้น 1 ชั้น 2 ชั้น 3 อีกด้วยอยู่ที่การคัดลายและตำหนิของไม้ ราคาก็จะต่างกันไปตามนั้น หากต้องการโชว์ลายไม้ หรือต้องการได้ผิวเรียบเนียน ควรระบุเลือกใช้เฉพาะชั้น 1 จึงจะดี หากจะเปรียบเครื่องไม้อัดสัก ไม้สักที่ย้อมสีชัดเห็นลายไม้กับเครื่องเรือนไม้อัดยาง ไม้สักที่พ่นสีทั้งตัวจะเห็นว่าทั้งสองอย่างจะมีความคงทนพอกันและมีราคารวมที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย แต่ข้อเสียเปรียบของเครื่องเรือนไม้อัดยางพ่นสีคือบำรุงรักษายากกว่า ดังนั้นเครื่องเรือนไม้อัดสักจึงดูมีภาษีมากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ไม้อัดมิเน็น

เป็นไม้อีกชนิดหนึ่งที่มีผู้นิยมใช้กันมาก มีคุณภาพและราคาอยู่ในระดับกลางทั้งราคาระหว่างไม้อัดยางกับไม้อัดสัก แต่ก็มีสีเนื้ออ่อนกว่าและสีสวยโดยไม่ต้องย้อมสี สามารถใช้เป็นเครื่องเรือนทั้งตัวได้หรือปนกับไม้ชนิดอื่นได้ เช่นตู้ไม้มะปินขอบไม้สักสีโอคเข้ม ดังนี้เป็นต้น เครื่องเรือนที่ทำจากไม้มะปินล้วน ถ้าเปรียบเทียบราคากับเครื่องเรือนที่ทำจากไม้อัดสัก โดยใช้แบบเดียวกัน จะมีราคาถูกกว่าเล็กน้อย

3.5 ไม้อัดยมหิน

เป็นไม้อัดอีกชนิดหนึ่งซึ่งเคยได้รับความนิยมใช้กันอยู่ช่วงหนึ่ง มีลักษณะคล้ายไม้อัดสัก แต่มีลวดลายที่คอนข้างพิศดารกว่าเพราะลายไม้นั้นจะไม่เป็นระเบียบเหมือนไม้สักแต่ลายจะเว้าไปมามองเผิน ๆ เหมือนกับภาพเขียนภูเขา และลำธารของชาวจีน แต่เนื่องจากผลิตน้อยและหายากจึงไม่ค่อยมีใครใช้ นอกจากในหมู่ช่างทำเครื่องเรือน หากเป็นเครื่องเรือนส่วนใหญ่จำเป็นต้องมีลายสวย เขาจึงจะหาไม้อัดชนิดนี้มากรุให้ เชื่อว่าอาจไม่มีการผลิตอีกในอนาคตแต่ในท้องตลาดขณะนี้ยังพอมีขายอยู่บ้าง เนื่องจากความหายาก ราคาของไม้อัดชนิดนี้จึงไม่ค่อยแน่นอน แต่ทั่วไปแล้วจะใกล้เคียงกับไม้อัดสัก ซึ่งสามารถนำมาทำเครื่องเรือนปนกับไม้สักได้เป็นอย่างดี ความทนทานอยู่ในชั้นดีมาก

3.6 ไม้จำปา

เป็นไม้ประเภทมีสีเนื้ออ่อนใช้งานประณีตได้ดี จึงเป็นไม้ที่นำมาทำเครื่องเรือนอีกชนิดหนึ่ง โดยปกติไม่นิยมย้อมสี ดังนั้น หากต้องการเครื่องเรือนมีสีเนื้ออ่อน ก็อาจเลือกใช้ไม้จำปามาทำได้ ส่วนใหญ่ไม้จำปาที่ขายจะมีขนาดใหญ่ ช่างต้องนำมาตัดทอนเป็นขนาดที่ต้องการอีกที

3.7 ไม้สนหรือไม้ฉำฉา

เป็นไม้เนื้ออ่อน แต่นิยมใช้ทำเครื่องกันประปราย โดยปกติเหมาะกับใช้ประกอบหรือตกแต่งบางส่วนของเครื่องเรือนให้ดูสวยงามเป็นธรรมชาติเท่านั้น แต่เท่าที่ปรากฏมีผู้นิยมใช้ไม้ฉำฉานี้สร้างเครื่องเรือนขึ้นมาทั้งตัว เนื่องจากดูสวยกว่า ดังนั้น เครื่องเรือนไม้ฉำฉาจึงไม่ค่อยแข็งแรงด้านโครงสร้างนัก ไม้ฉำฉามีราคาค่อนข้างถูกกว่าไม้ชนิดอื่น ปกติซื้อมาจากไม้ผังของต่างประเทศที่เขาไม่ใช้แล้วนำมาประมูลขาย ช่างชักให้เรียบจนมีผิวขาวสวยน่าใช้มาก จะใช้ไม้ฉำฉาให้ได้ผลดีควรใช้กับเครื่องเรือนที่มีขนาดเล็กและไม่รับน้ำหนักมาก นอกจากนี้อาจหาวิธีสร้างโครงเครื่องเรือนด้วยไม้เนื้อแข็ง หรือไม้สักเพียงใช้ไม้ฉำฉาประกับเท่านั้นก็จะได้ทั้งความหนาและความสวยงามไปพร้อมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ไม้ประสานสัก

คือ ไม้ชิ้นเล็กที่นำมาติดต่อเป็นแผ่นเพื่อทำเครื่องเรือน มีความคงทนกว่าไม้สัก แต่มีราคาถูกกว่ามากจึงเป็นไม้ชนิดหนึ่งที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ของทางราชการได้ส่งเสริมให้ผลิตขึ้นมากมายจำหน่าย เครื่องเรือนไม้ประสานสัก อยู่ในระดับน่าสนใจพอ ๆ กับเครื่องเรือนไม้จำปา

3.9 ไม้ไผ่ (วัสดุพื้นบ้าน)

ไม้ไผ่ เป็นไม้ที่หาได้ง่ายและมีอยู่ทั่วไปในทุกภาคของเมืองไทย เป็นวัสดุที่มีราคาไม่แพงจนเกินไป แต่มีความแน่นอนกล่าวคือไม่ว่าจะเปลี่ยนแปรรูปแบบไปอย่างไรก็ยังมีคุณค่าในตัวเองที่เห็นได้อยู่เสมอว่าเป็นไม้ไผ่ และไม่ทิ้งความเป็นธรรมชาติในตัวของมันเองเลย ถึงแม้ว่าจะผนวกเอาฝีมือและความคิดของคนในการนำมาใช้แล้วก็ตาม ไม้ไผ่จึงเป็นไม้ที่คนเห็นแล้วอดนึกถึงธรรมชาติและความรู้สึกที่ผ่อนคลายเหมือนนั่งอยู่กับธรรมชาติ

ไม้ไผ่ที่จะนำมาตกแต่งนั้นจะต้องผ่านกรรมวิธีหลายอย่าง ตั้งแต่การแช่น้ำในน้ำยาต้ม ย่างและอบ ก่อนที่จะนำมาใช้ในลักษณะการออกแบบที่แตกต่างออกไป ไม้ไผ่นี้เหมาะสมเป็นอย่างมากสำหรับการตกแต่งบริเวณที่อยู่อาศัย หรือนำมาประกอบในการทำเฟอร์นิเจอร์ โคมไฟ กั้นผนัง แต่งเพดาน และอื่น ๆ นับเป็นการเหมาะสมเป็นอย่างมากที่จะใช้กับสถานที่เป็นชายทะเล เพราะปลอดจากปัญหาไอน้ำเค็มที่จะทำให้เกิดสนิมเร็วขึ้นกว่าปกติ แต่ที่สำคัญในยุคเศรษฐกิจปัจจุบันจะเป็นวัสดุที่มีราคาถูกกว่าวัสดุอื่น ๆ และจากการที่ได้ผ่านกรรมวิธีต่าง ๆ มาแล้ว ทำให้ไม้ไผ่ที่นำมาใช้จะมีความคงทนถาวรและปลอดภัยจากมอดกัดเจาะ

คุณสมบัติและรูปลักษณะต่าง ๆ ของไม้ไผ่

ไม้ไผ่นั้นมีลักษณะส่วนรวมเป็นปล้องไม้กลมขนาดต่าง ๆ และข้างในกลวงเป็นช่วง ขนาดความกลมก็มีต่างกันแล้วแต่อายุและพันธุ์ของไม้ไผ่ โดยเนื้อแท้ไม้ไผ่ถึงแม้จะดูโปร่งเบาแต่ก็แข็งแรง อาจรับแรงประเภทต่าง ๆ ได้ดี ด้วยเหตุนี้ลักษณะของการนำไม้ไผ่มาใช้จะได้ถึง 2 ประเภท นั่นคือ ใช้เป็นโครงสร้างกับใช้เป็นวัสดุตกแต่ง หรือบางครั้งบางกรณีเราอาจใช้ด้วยกันได้ทั้งเป็นโครงสร้างกับวัสดุตกแต่ง

ในการนำไม้ไผ่ตกแต่งนั้นสามารถทำได้ทุกชุดและสามารถสร้างอะไรก็ได้ทุกประเภท อาจยกตัวอย่างส่วนที่นำไม้ไผ่มาตกแต่งพอสังเขปดังนี้ คือ.-

- ทำเครื่องเรือน
- ตกแต่งผนัง เพดาน พื้น
- ทำของประดับ เช่น โคมไฟ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม้ไผ่มีหลายขนาดและหลายชนิด ตลอดจนความยาวต่างกันเช่นปล้องใหญ่ ใช้ทำโครงเครื่องเรือน โครงผนังเบาหรือหลังคา ปล้องเล็กใช้ตกแต่งประกอบโครง ส่วนปล้องเล็กมากอาจผ่าเป็นไม้ซีกใช้กรุผนังหรือแผ่นฉาก

<u>การใช้ไม้ไผ่ตกแต่งผนังและเพดาน</u>

จะใช้วิธีการที่คล้ายคลึงกัน หากมีผนังเดิมอยู่แล้วก็อาจใช้ไม้ไผ่ผ่าซีกกรุเป็นแนวทับผนังเดิมลงไป อาจกรุด้วยวิธีตีชิดตามแนวตั้งหรือแนวนอน หรือไม่ก็สลับตั้งกับนอนรวมทั้งบางขณะจะเว้นร่องบ้างก็ดี

สามารถนำไม้ไผ่มาใช้แทนคิ้วได้ โดยอาจใช้เป็นคิ้วบัวเพดาน นอกจากนี้ใช้ไม้ไผ่ทำแนวผนังปิดรอยต่อระหว่างวัสดุต่างชนิดกันได้ดี

<u>การใช้ไม้ไผ่ทำบังตา</u>

ที่นิยมมากอีกวิธีหนึ่งคือการทำบังตานั่นเอง เพราะลักษณะเป็นปล้องกลมของไผ่เมื่อมาจักสานเข้าเป็นฝืนก็ทำให้ดูสวยงาม การสานตัวกันให้เป็นแผงนี้ทำให้เกิดลวดลายขึ้น เราสามารถออกแบบลวดลายของบังตาไม้ไผ่นี้ได้หลายแบบ อาจสานกันเป็นตารางหรือเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือลายแบบอื่นได้อีกมาก หรือทอเป็นลายอิสระไม่มีรูปทรงแน่นอน

<u>การใช้ไม้ไผ่ทำเครื่องเรือน</u>

ไม้ไผ่ทำเครื่องเรือนได้ทุกชนิด ตั้งแต่ ตู้ เตียง ไปจนถึงเก้าอี้แบบต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากเราตกแต่งผนังด้วยไม้ไผ่แล้ว หากใช้เครื่องเรือนที่ทำด้วยไม้ไผ่ด้วยก็จะดูเข้ากันได้ดี

<u>การใช้ไม้ไผ่ปูพื้น</u>

ปัจจุบันมีปาเก้ไม้ไผ่ ซึ่งมีความทนทานและมีพื้นผิวที่สวยงามมาปูพื้นเฉพาะช่วงหรือปูตลอดแนวพื้นให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติดีกว่าปูปาเก้ไม้ หรือปูพรม

การใช้ไม้ไผ่ทำเครื่องประดับตกแต่ง เศษไม้ไผ่เหลือใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ ใช้ทำเครื่องประดับตกแต่งได้หลายชนิด ๆ เช่นทำเป็นกรอบรูป ทำโคมไฟ ทำถังต้นไม้ ฯลฯ ซึ่งเครื่องประดับบางชนิดเป็นของใช้ในตัวอีกด้วย

<u>3.10 หวาย</u>

การเลือกใช้เครื่องเรือนหวายนั้น นอกจากจะซื้อสำเร็จรูป สั่งทำตามแบบที่ต้องการแล้ว ยังสามารถซื้อเพียงบางส่วนของผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปใช้ประกอบกับเครื่องเรือนได้เช่น หวาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สานลายดอกพิกุล ซึ่งมีสานเป็นแผ่นขายเป็นตารางฟุต เพื่อนำไปกรุเป็นพื้นและผนังเก้าอี้ กรุที่ทำเตียงด้วยหวาย ซึ่งหัวเตียงนี้นำไปประกอบกับเตียงชนิดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หวายได้

เบาะที่ใช้กับเก้าอี้หวายนั้น มีทั้งใส้เป็นนุ่นและเป็นฟองน้ำ ผ้าหุ้มเบาะมักใช้ผ้าลาย - เพราะมีนื้อหยาบซึ่งดูเหมาะสมกับลักษณะของหวาย เพื่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ ๆ เช่น ใช้ผ้าแพรก่วน ที่ดูเป็นมันหรือไหม เป็นต้น

การใช้วัสดุอื่นผสมกับหวาย

การใช้หวายผสมกับวัสดุอย่างอื่น ๆ มีมานานแล้ว ในปัจจุบันมีวิวัฒนาการของการผสมผสานดังกล่าวมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่น นำหวายมาผสมผสานกับกระจกทำเป็นที่บังตา ใช้หวายผสมกับโครงสเตนเลสทำเป็นเก้าอี้นั่ง ใช้หวายตกแต่งเก้าอี้นวม เป็นต้น.

4. วัสดุประเภทแร่ธาตุอื่น ๆ

วัสดุที่นำมาทำเครื่องเรือน นอกจากไม้แล้วก็ยังวัสดุอย่างอื่นอีกมายหลายชนิดที่ใช้ได้ดีพอกันและได้ความสวยแปลกตามออกไปอีก

วัสดุประเภทแร่ธาตุอื่น ๆ สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้.-

4.1 ประเภทโลหะ

4.2 ประเภทกระจก

4.1 ประเภทโลหะ

1. เหล็กที่ใช้ทำเครื่องเรือนมี 2 ชนิด คือ เหล็กแผ่น และเหล็กท่อกลม ซึ่งมีให้เลือกอยู่หลายชนิด สามารถดัดแปรรูปได้ด้วยการเชื่อให้เป็นรูปอย่างไรก็ได้ ผิวชั้นสำเร็จทำได้ทั้งหลายอย่างเช่น ชุบโครเมี่ยม พ่นสี รมควัน ฯลฯ แต่เหล็กมีข้อเสียอีก คือ เป็นสนิม ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีผู้นิยมทำเครื่องเรือน นอกจากในชนิดที่มีราคาถูกหรือเครื่องเรือนที่ผลิตเป็นพวกอุตสาหกรรม - โดยเฉพาะการใช้ในบริเวณชายทะเลจะทำให้อายุการใช้งานสั้นลงไปมาก

2. เครื่องเรือนเหล็กที่ใช้กรรมวิธีดัดนั้นมีราคาถูกที่สุด ส่วนที่ใช้กรรมวิธีหล่อนั้นแพงกว่าประมาณ 3 เท่า โดยเฉพาะที่ต้องหล่อเป็นลวดลายพิเศษ ต้องใช้ช่างแกะสลักไม้ชั้นในมาเป็นแบบเสียก่อน อนึ่ง วัสดุประเภทนี้อาจยืดหดตัวเองได้ตามอุณหภูมิที่ต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เหมาะสำหรับนำไปประกอบเป็นเครื่องเรือนร่วมกับวัสดุอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ใช้เก้าอี้ที่นั่งเป็นไม้แต่ขาเป็นเหล็กชนิดนอต ติดกัน เมื่อใช้ไปจะพบว่าระหว่างรอยต่อจะคลอนแคลนแก้ไม่หาย แต่ถ้าใช้เหล็กทำทั้งตัวจะทนทานและแข็งแรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 กระจกแผ่น

กระจกมีบทบาทสำคัญในการตกแต่งในปัจจุบันเป็นอันมาก ซึ่งนักออกแบบหลายคนเห็นคุณค่าความงามในตัวของมัน และนำมาใช้กับการตกแต่งส่วนต่าง ๆ ทั้งที่เป็นอาคารภายนอก และภายใน เช่น ใช้เป็นกระจกหน้าร้าน ทำตู้โชว์ ตลอดจนใช้ผสมกับสัสดุอื่นเพื่อผลิตผนังโปร่งแสงและทนไฟได้ ส่วนกระจกเงาก็มีบทบาทสำคัญมิใช่น้อย เช่น ใช้กรุผนังหรือเสา เพื่อให้สภาพที่ดูโปร่งโล่งตลอดจนใช้ในส่วนต่าง ๆ เช่น เพดาน เป็นต้น

ข้อดี

กระจกสามารถกันน้ำ กันฝนและลม (ในที่ที่ไม่ต้องการ) ปลอดภัยจากเชื้อรา เหมาะสำหรับในที่ที่ต้องการแสงธรรมชาติ กระจกดูดความร้อนไม่ให้ความร้อนผ่านเข้าไปในอาคารหมด ถ้าเป็นกระจกสองชั้น จะกระจายแสงได้ดี และช่วยกรองความร้อน กระจกบานเกร็ดจะช่วยให้ภายในห้องได้รับลมโดยป้องกันฝนและได้รับแสงสว่างด้วย ซึ่งเหมาะสำหรับเมืองร้อนชื้น กระจกที่ฉาบผิวในด้วยแผ่นฟิลม์ชุบสารเคมีอลูมิเนียมจะสะท้อนแสงความร้อนออกไปได้ดี โดยภายในได้รับแสงสว่าง นอกจากนี้กระจกยังช่วยในด้านให้ความสวยงามอีกด้วย

ข้อเสีย

ถ้ากระจกมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนมากต้องเป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ การขนส่งต้องระมัดระวังการแตกหัก ไม่เหมาะสมในที่มีพายุ แผ่นดินไหว ผิวหน้ากระจกจะถูกทำให้เสียและเก่าง่าย บานกว้างในด้านที่รับแดดจะทำให้ความร้อนผ่านเข้าไปในห้องได้มาก และไม่มีวัสดุอื่นที่จะช่วยรับการถ่ายเทความร้อนด้วย และในเวลาพระอาทิตย์ตกดินจะถ่ายเทความร้อนออกประมาณ 50 % กับภายใน และอีก 50 % กับภายนอก กระจกตัดแสงช่วยลดความร้อนแต่ถ่ายเทความร้อนที่มองไม่เห็นเข้าไปในห้อง การใช้กระจกฝ้าหรือกระจกใสซึ่งดูดซึมความร้อนที่มองไม่เห็นเข้าไปในห้องจะดูดซึมความร้อนได้น้อย แล้วจึงใช้ผ้าม่านสีอ่อนบาง ๆ หรืออื่น ๆ อยู่ภายในจะทำให้ความร้อนสะท้อนออกไปได้ดีกว่า

5. วัสดุประเภทพรม

วัสดุประเภทพรมที่ใช้กันอาจแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้.-

5.1 พรมมาตรฐานทั่วไป

5.2 พรมมาตรฐานแยกชิ้น-ปูเฉพาะที่

5.3 พรมกันน้ำ

5.4 พรมที่ใช้วัสดุดูดพิเศษ

5.5 พรมประเภทอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 พรมมาตรฐานทั่วไป

พร้อมอุปกรณ์สำหรับปูเต็มห้อง คือพรมสวยและพรมราคาแพงทั่วไปที่เห็นปูตามสถานที่หรู ๆ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร มีลักษณะเมื่อปูเสร็จแล้วจะเป็นปมชดหรือตั้งอัดกันเป็นฝืนเต็มแน่นตลอดทั้งผืน หากไม่สังเกตุจะเห็นลักษณะดังกล่าวเหมือนกับที่ แต่ความจริงพรมชนิดนี้ยังแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ อีกมากมาย ซึ่งราคาก็จะแพงลดหลั่นลงมาตามลำดับ

5.2 พรมมาตรฐานแยกชิ้น - ปูเฉพาะที่

ประเภทนี้มีลักษณะเหมือนประเภทแรก หากแต่มีขนาดย่อยและขายเป็นชิ้น เราสามารถซื้อมาปูหรือวางลงไปบนพื้นเลย โดยไม่ต้องมีอุปกรณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น (ประเภทแรกไม่อาจปูเองได้ต้องให้ทางร้านเอาช่างมาติดตั้งให้) มีแยกเป็นชนิดย่อย ๆ เช่นกัน

5.3 พรมกันน้ำ

พร้อมอุปกรณ์สำหรับปูเต็มห้องหรือเฉพาะหน่วย เป็นพรมที่ทำจากใยสังเคราะห์พิเศษกันน้ำ เพราะทนน้ำได้ดีกว่า 2 ประเภทแรก แต่ความสวยงามตลอดจนความหนานุ่มนั้นน้อยกว่า ราคาถูกกว่าอีกด้วย พรมชนิดนี้แบ่งเป็นชนิดย่อยอีกและบางแบบเราสามารถซื้อมาปูเองได้

5.4 พรมที่ใช้วัตถุดิบพิเศษ

พรมที่ใช้วัตถุดิบพิเศษใช้วัตถุที่หาได้ตามท้องถิ่น สำหรับพรม 3 ประเภทแรกเป็นพรมที่ทำจากไหมที่เขาผลิตใช้สำหรับทอพรมโดยเฉพาะ ซึ่งมี 2 ชนิดใหญ่คือทำจากขนสัตว์กับทำจากใยสังเคราะห์ เราเรียกไหมนี้ว่า "ไหมพรม" แต่ในประเภทที่ 4 นี้เป็นไหมพรมที่ไม่ได้ทำจากขนสัตว์หรือใยสังเคราะห์ แต่เป็นพรมซึ่งทำจากวัตถุดิบพิเศษหรือหาได้ในท้องถิ่นที่ผลิตพรมนั้นเองอาจมาจากพืชเช่นพรมปอ เป็นต้น

5.5 พรมประเภทอื่น ๆ

พรมประเภทนี้อาจไม่ถือว่าเป็นพรมนัก แต่ก็มีชื่อเรียกเป็นพรมอย่างเช่น พรมน้ำมัน เป็นพรมนอกประเภทซึ่งไม่ถือว่าแพงและไม่มีความสลับซับซ้อน

รายละเอียดของพรมแต่ละประเภท

พรมทั้ง 5 ประเภทที่กล่าวมานี้ จะแยกชนิดและข้อมูลอย่างละเอียด ดังนี้.-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 1

พรมมาตรฐานทั่วไปเป็นพรมที่ทอจากไหมจริง ๆ และอาจแบ่งตามชนิดของไหมพรมได้ 2 ชนิด คือ

- ชนิดขนสัตว์แท้
- ชนิดผสมหรือใยสังเคราะห์

จะแยกพรมประเภทที่หนึ่งนี้ ออกเป็นชนิดตามขนาดความหนาได้อีกซึ่งขนาดความหนานี้เรียกเป็นปอนด์ ซึ่งโดยทั่วไปมีตั้งแต่ 2 - 6 ปอนด์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า หากจะซื้อพรมมาตรฐานทั่วไปในประเภทหนึ่ง (ปูเต็มห้อง) ก็อาจเลือกชนิดของมันได้มากมาย ดังตัวอย่างเช่น

- ชนิดไหมพรมขนสัตว์แท้ทอด้วยมือ หนาประมาณ 4.5 ปอนด์
- ชนิดไหมพรมขนสัตว์แท้ ทอด้วยเครื่องจักร หนาประมาณ 3.5 ปอนด์
- ชนิดใยสังเคราะห์ทอด้วยเครื่องจักร หนาประมาณ 2.5 ปอนด์

จะเห็นได้ว่าเราสามารถสลับชนิดต่าง ๆ นี้ไปมาตามต้องการ แต่ที่ฟังสังเกตุไว้ดังนี้.-

- ชนิดขนสัตว์แท้แพงกว่าใยสังเคราะห์ ประมาณ 1 เท่า
- ชนิดทอด้วยมือแพงกว่าทอด้วยเครื่องจักร ประมาณ 2 เท่า
- ชนิดที่ปอนด์มากก็จะแพงตามไปด้วย เช่น ขนาด 4 ปอนด์ แพงกว่า 2 ปอนด์ เป็น 2 เท่า

อุปกรณ์ของพรม

ยางรองพรม เทป ตะปูยึดพรม พรมที่ทำจากขนสัตว์มีอายุการใช้งานมากกว่าพรมใยสังเคราะห์ แต่ผิวสัมผัสตอนเสร็จใหม่ดูใกล้เคียงกันมาก

หากเป็นพรมสีพื้นธรรมดา หรือพรมที่เป็นลายทางเดียวกัน จะใช้ทอด้วยเครื่องจักร โดยสลับที่มีก็ได้ในช่วง PATTERN เดียวกันมีช่วงกว้างประมาณ 1 ชุด หนึ่งชุดนี้จะมีกี่แถบก็ได้ ถ้ามากสีก็แพงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรมลายเรขาคณิตบางแบบอาจจะทอด้วยเครื่องจักรก็ได้ ถ้าช่างปูยินยอมตัดต่อลวดลาย ขอบตะปูเครื่องจักรมาเป็นแถบแล้ว ช่างจะตัดเย็บต่อกันเองแล้วปู การทอด้วยมือคนจะเป็นในกรณีนั้นมีลวดลายมากและประณีตพิเศษ และต้องทอด้วยความหนา ตั้งแต่ 4.5 ปอนด์ ขึ้นไป ในความหนาที่ต่างปอนด์กันประมาณชั้นหนึ่งจะมีสัมผัสที่นุ่มต่างกันน้อยมาก แต่ราคาต่างกัน ดังนั้นถ้าจะเลือกขนาดปอนด์ควรเลือกไม่ต่ำสุดก็สูงสุดไปเลย

ประเภทที่สอง

พรมมาตรฐานแยกชิ้น ทอจากไหมพรมเช่นกัน ข้อมูลทุกอย่างเหมือนประเภทแรก ผิดแต่ว่าพรมชนิดนี้ทอสำเร็จมาเป็นผืนมีลวดลายในตัว ใช้ปูวางพื้นไม่ต้องยึดใช้ช่างปูแต่อย่างใด อาจแบ่งชนิดตามตำแหน่งที่ปูได้ 2 ชนิด คือ

1. ชนิดปูกับพื้น
2. ชนิดปูกับผนัง

พรมประเภทนี้ไม่มีราคาเป็นตารางเมตร แต่คิดเป็นชิ้นแล้วแต่ลวดลายความประณีต และความหนาบาง ถ้าจะเอาราคามาเทียบเป็นตารางเมตรกับพรมประเภทแรกแล้ว ประเภทที่สองนี้อาจแพงกว่าหรือถูกกว่าก็ได้ ขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการทอ ตัวอย่างเช่น พรมเปอร์เซียผืนเล็กปูเฉพาะหน้าโต๊ะ อาจมีราคาถึง 20,000.00 บาท ต่อผืนก็ได้ ซึ่งถ้าทอลายพิเศษในพรมประเภทแรกเต็มห้อง คิดเป็นตารางเมตรในเนื้อที่หน้าโต๊ะ อาจมีราคาเพียงหมื่นบาทเท่านั้น

ประเภทที่สาม

พรมกันน้ำ พรมประเภทนี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ แล้วแต่ถนัด บางก็เรียกว่า "พรมสักหลาด" บางก็เรียกว่า "พรมอัด" แต่ลักษณะจริง ๆ แล้วคล้าย ๆกัน จะแบ่งเป็นชนิดตามลักษณะการปูได้ดังนี้.-

- ชนิดมาเป็นม้วนใหญ่ที่เดียว
- ชนิดเป็นแผ่นสี่เหลี่ยม ปูทีละแผ่นต่อกันเป็นผืน

วิธีปูพรมชนิดนี้นั้นใช้วิธีการทากาว แล้วปิดพรมยึดลงไปกับพื้น จะเห็นได้ว่าถ้าเป็นชนิดมาเป็นม้วนก็คงต้องใช้ช่างปู แต่ถ้าชนิดเป็นแผ่นก็อาจปูเองได้ ถ้าจะเทียบกันระหว่างสองชนิด ชนิดเป็นแผ่นปูทีละแผ่นดีกว่าชนิดเป็นม้วน เพราะปูง่าย สลับสีได้และเมื่อเวลาเปื่อย เวลาชำรุด หรือขาด สามารถเปลี่ยนได้ทีละแผ่น ซึ่งผิดกับชนิดม้วนที่ยุ่งยากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ประเภทที่สี่

พรมที่ใช้วัตถุพิเศษประเภทนี้ อาจเรียกได้ว่าเป็นพรมนอกมาตรฐาน เพราะผลิตใช้กันเฉพาะห้องถิ่น เช่น พรมปอ ความจริงแล้วคุณภาพก็ไม่ได้ด้อยกว่า 3 ประเภทแรก บางแบบอาจมีความสวยงามกว่าและราคาถูก เนื่องจากมีวัตถุดิบเอง พรมชนิดนี้ยังไม่มีการผลิตชนิดปูเต็มห้อง เพียงแต่แยกชิ้นมีลวดลายจบในตัว พรมชนิดนี้เหมาะที่จะใช้ประดับผนังมากกว่าปูพื้นเพราะมีผิวและลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของมันเอง แต่ยังรับงานหนักไม่ได้

ประเภทที่ห้า

พรมประเภทอื่น ๆ

คุณสมบัติของพรม - ประโยชน์และข้อเสียบางประการ

พรมเป็นวัสดุพื้นชนิดเดียวที่ให้ผิวสัมผัสเท้าที่สุด ตลอดจนเพิ่มบรรยากาศแห่งความนุ่มนวลแต่ก็มีปัญหาเรื่องการรักษาความสะอาดต้องระมัดระวังเรื่องฝุ่นผง ดินโคลน ควรเป็นห้องปรับอากาศ

- องค์ประกอบของพรมมีอนุภาคบางอย่างปนอยู่ด้วย และจะปลิวฟุ้งขึ้นได้โดยเราไม่อาจมองเห็น บางคนอาจแพ้จากการสูดกลิ่นเข้าไป

- พรมมีคุณสมบัติเก็บเสียงได้ดีที่สุดในบรรดาวัสดุเก็บเสียงทั่วไป และสถานที่ที่เหมาะปูพรม คือ ห้องพักผ่อน ห้องทำงาน และห้องนอน ห้องที่ปูพรมจะให้บรรยากาศสงบเงียบกว่าปกติ

- ในห้องที่ปูด้วยพรมโดยตลอดอาจช่วยลดจำนวนเครื่องเรือนประเภทเก้าอี้ลงไปได้ เพราะที่ที่จะต้องรับรองผิวสัมผัสที่นุ่มนวลทำให้นำนั่งบนพรมได้โดยไม่ขัดเขิน

- ในสถานที่ที่จะต้องรับรองแขกพิเศษเป็นประจำโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแล้ว การปูพรมก็เป็นวิธีลงทุนที่คุ้มค่าวิธีหนึ่งในการสร้างบรรยากาศโก้หรูดี

- การรักษาความสะอาดและการบำรุงรักษาทำได้โดยการใช้เครื่องดูดฝุ่นพรมที่สกปรกมาก ๆ สามารถซักทำความสะอาดได้ แต่ต้องให้ร้านขายพรมซักเป็นครั้งคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. วัสดุประเภทผ้าม่าน

การใช้ผ้าม่านในงานตกแต่งภายใน

ผ้าม่านกับวัสดุสำหรับการตกแต่งภายในอาคาร ที่สำคัญและน่าสนใจอย่างหนึ่ง คือ เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับประดูหน้าต่าง บางครั้งเพียงอาจใช้ในลักษณะการปิดกั้นอื่น ๆ ได้ด้วย การใช้ผ้าม่านมีประวัติการใช้กันมาแต่อดีต และได้รับการปรับปรุงรูปแบบการจัด และวัสดุที่ใช้ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งวิธีการใช้และคุณสมบัติของผ้าอยู่เสมอ

ประโยชน์การใช้ผ้าม่าน

เราจะได้รับประโยชน์จากการใช้ผ้าม่าน ทั้งในด้านความรู้สึกและในด้านความสยงาม ดังนี้.-

1. ช่วยกรองแสง ผ้าม่านสามารถช่วยในการปรับแสงสว่างที่จัดจ้าเกินความต้องการในบางเวลาให้สลัวลงได้ เมื่อต้องการแสงสว่างเต็มที่ก็เปิดผ้าม่านให้กว้างออกไป

2. ช่วยลดความร้อนจากอุณหภูมิของแสงแดด ผ้าม่านสามารถช่วยปิดกั้นไอความร้อนจากแสงแดดที่เข้ามาในห้องได้ โดยเฉพาะอาคารที่ใช้เครื่องปรับอากาศ ผ้าม่านจะทำให้เครื่องปรับอากาศทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ในห้องปรับอากาศนั้นเก็บความเย็นไว้ได้เต็มที่

3. ช่วยกันฝุ่น กันลม ผ้าม่านจะช่วยกันฝุ่นละอองที่จะเข้ามาในห้อง ทำให้เครื่องเรือนไม่สกปรกง่ายและลมที่แรงเกินความต้องการอาจพัดข้าวของในห้องให้เสียหายได้ ผ้าม่านจะช่วยกันความแรงของลมและฝุ่นไว้ได้

4. ช่วยเก็บเสียงสะท้อนหรือเสียงก้องภายในห้อง ผ้าม่านสามารถดูดสับเสียงไม่ให้สะท้อนดังเกินไป และยังกันเสียงจากนอกห้องไม่ให้เข้ามารบกวนภายในห้องด้วย

5. ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนตัว สามารถปิดบังสายตาจากภายนอกและทำให้คนภายในห้องไม่วอกแวกออกไปนอกห้องด้วย

6. ช่วยการเสริมแต่งอาคาร อาจจะเน้นจุดเด่นของอาคารสถานที่ หรือภาพเคลื่อนจุดบกพร่องหรือมุมที่ไม่น่าดูได้

7. ช่วยในการส่งเสริมบรรยากาศทางการตกแต่งทางด้านจิตวิทยาให้เป็นไปตามเป้าหมาย เช่นการตกแต่งห้องนอนก็สามารถใช้ผ้าม่านในการตกแต่ง ทำให้ห้องนอนนั้นน่านอนมากยิ่งขึ้นกว่าปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตวิทยาในการเลือกผ้าและสี

การเลือกชนิดและสีของผ้าม่านควรคำนึงถึงสีสรร ลวดลายว่าเหมาะสมกับบรรยากาศและสภาพแวดล้อมนั้นหรือไม่ การจัดโดยไม่ได้พิจารณาสิ่งแวดล้อมนั้น อาจทำให้ผลงานตกแต่งนั้นผิดเป้าหมายได้ พอจะแยกความรู้สึกที่ได้จากการตกแต่งผ้าชนิดต่าง ๆ ได้ดังนี้.-

1. ผ้าไหม

ให้ความรู้สึกมีพิธีรีตรองเป็นระเบียบให้ความสง่างามแก่สถานที่

2. ผ้ากำมะหยี่

ให้ความรู้สึกหรูหรา ฟุ่มเฟือย ภูมิฐาน นุ่มนวล มีรวดคา

3. ผ้าฝ้าย

ให้ความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเอง สนุกสนาน

4. ผ้าป่าน

ให้ความรู้สึกโปร่งสบาย น่ารัก

5. ผ้าลูกไม้

ให้ความรู้สึกน่ารัก โรแมนติก

6. วัสดุพลาสติกบาง

ให้ความรู้สึกเข้มแข็ง ขึงขัง เป็นทางการน่าเชื่อถือ

7. ม่านไม้ไผ่

ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ ความสบาย

นอกจากนี้แล้วเนื้อผ้ายังมีอิทธิพลให้ความรู้สึกด้วย

1. ผ้าเนื้อหยาบ

ให้ความรู้สึกหนักแน่น มีพิธีรีตรองเป็นพิเศษ สำหรับใช้ในห้องขนาดเล็ก จะรู้สึกอึดอัด ควรใช้ในห้องขนาดใหญ่

2. ผ้าเนื้อเรียบ

ให้ความรู้สึกเบา ผ่อนคลาย เหมาะกับห้องเล็ก ๆ แคบ ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้สึกในการใช้ผ้าม่านสีต่าง ๆ

1. สีเหลือง

ให้ความรู้สึกร่าเริง มั่งคั่งสมบูรณ์ ความสุข ความอบอุ่น

2. สีน้ำเงิน

ให้ความรู้สึกสงบ ขรึม สุภาพอ่อนโยน เยือกเย็น หนักแน่น

3. สีเขียว

ให้ความรู้สึกร่าเริง สดชื่น สดใส กระชุ่มกระชวย

4. สีส้ม

ให้ความรู้สึกเปรี้ยว น่ารัก สง่า มีอำนาจ ช่างผัน

5. สีแสด

ให้ความรู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ สนุก อบอุ่น

6. สีน้ำตาล

ให้ความรู้สึกภูมิฐาน น่าเชื่อถือ

7. สีเทา

ให้ความรู้สึกเคร่งขรึม สุภาพ เรียบร้อย เงียบสงัด

8. สีขาว

ให้ความรู้สึกน่ารัก อ่อนโยน สะอาด บริสุทธิ์

9. สีม่วง

ให้ความรู้สึกในด้านความรัก มีฐานันดรศักดิ์

ความรู้สึกในการเลือกใช้ลวดลายเกี่ยวกับผ้าม่าน

- เส้นแนวตั้ง

  ให้ความรู้สึกเข้มแข็ง แข็งแรง มั่นคง น่าเชื่อถือ

- เส้นแนวนอน

  ให้ความรู้สึกกว้าง ความผ่อนคลาย การพักผ่อน ความสงบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เส้นเอียง

ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวเสมอ ตื่นเต้น ลับสน

- เส้นโค้ง

ให้ความรู้สึก อ่อนน้อม เอาอกเอาใจ

7. วัสดุประเภทอื่น ๆ

วัสดุประเภทอื่น ๆ สามารถแบ่งได้ 4 ประเภทใหญ่ ดังนี้.-

7.1 กระจก

7.2 ผ้า

7.3 พลาสติก

7.4 สี วัสดุเคลือบ และการย้อมไม้

7.1 กระจก

กระจกมีบทบาทสำคัญในการตกแต่งโรงแรมเป็นอย่างมาก เช่นใช้เป็นกระจกหน้าร้านใช้กับตู้โชว์กระจก ตลอดจนใช้วัสดุอื่นเพื่อผลิตผนังโปร่งแสงและทนไฟได้ ส่วนกระจกเงาก็มีบทบาทสำคัญมิใช่น้อย เช่นใช้กรุเสาเพื่อให้โรงแรมดูโปร่งโอ่งดูเหมือนเสาหายไป

7.2 ผ้า

วัสดุประเภทผ้ามีลาย สี และแบบให้เลือกมากมาย ใช้ในการทำผ้าม่าน ใช้กรุและบุเครื่องเรือน ซึ่งเป็นวัสดุที่มีความสำคัญในการตกแต่งอีกชนิดหนึ่ง มักจะอยู่ในรูปของการตกแต่งชั่วคราว

7.3 พลาสติก

พลาสติกเป็นวัสดุที่ใหม่และทันสมัยมาก ทนน้ำและล้างได้ (บางชนิดกันน้ำไม่ได้) เป็นวัสดุที่ทนทานและราคาไม่แพงนัก วัสดุพวกไฟเบอร์กลาสก็มีบทบาทในการทำเครื่องเรือนมากเช่นกัน เป็นวัสดุที่สามารถดัดโค้งได้ตามใจชอบ จึงเหมาะที่จะนำมากรุผนัง ประตูและหน้าโต๊ะ กันน้ำและทนความร้อนได้ดี ดังนั้นพลาสติกจึงสามารถนำมาใช้ได้ทั้งผนังและเพดาน เนื่องจากน้ำหนักเบา สามารถผลิตเป็นกล่องเพื่อป้องกันการชำรุดเสียหายของสินค้าได้ นอกจากพลาสติกจะป้องกันน้ำและไฟแล้ว ยังมีสีและกรรมวิธีอื่น ๆ ที่ช่วยในการตกแต่งให้สะดวกยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

7.4 สี วัสดุเคลือบ และการย้อมไม้

สีทาเป็นวัสดุที่คงทนน้อยที่สุด การทาสีในจุดที่แออัดมีการสัมผัสบ่อย ทำให้ต้องทาสีใหม่บ่อย ๆ ดังนั้น บริเวณเหล่านี้ควรกรุวัสดุชนิดอื่นที่มีความคงทนต่อความสกปรกแทน เช่น ไม้ หิน โลหะ พลาสติก หรือวัสดุเคลือบ เช่น แลคเกอร์ สามารถให้ความคงทนได้มากกว่าสีทา ซึ่งจะลดค่าดูแลรักษาลงได้

ข้อเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของวัสดุที่ใช้

วัสดุที่ใช้ตกแต่งภายในโรงแรมโดยเฉพาะในเขตที่อยู่ภูมิอากาศที่ร้อน วัสดุที่ใช้ควรเป็นวัสดุที่สามารถป้องกันความชื้น แมลง ปลวก และเชื้อราที่จะเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะวัสดุที่ใช้ภายในห้องพัก เพราะจะต้องใช้เป็นเวลานาน และควรจะมีคุณภาพที่ดีด้วย ต้องคำนึงถึงการป้องกันความร้อน จากแสงแดดธรรมชาติ แสงสะท้อนจากวัสดุและเงา สี รูปฟอร์ม ผิวหน้าลวดลาย ในเขตเมืองร้อนวัสดุที่ใช้จะมีราคาไม่แพงนัก ส่วนมากจะนำวัสดุที่ในเมืองท้องถิ่นมาใช้ วัสดุอื่นก็มีบ้าง เช่น พลาสติก ยาง แต่ถ้าอยู่ในเขตร้อนก็มักใช้ไม้เป็นส่วนมาก อย่างไรก็ดีนักออกแบบได้พยายามนำวัสดุแปลก ๆ มาใช้และวัสดุใหม่ ๆ จากที่อื่นเข้ามาใช้ในเขตเมืองร้อนได้ผลบ้าง - เช่น พลาสติก วัสดุทางวิทยาศาสตร์และอื่น ๆ ดังนั้น ก่อนทำการออกแบบจึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียของวัสดุแต่ละชนิดเสียก่อน ดังนี้คือ.-

วัสดุ	ข้อดี
ไม้	- เป็นวัสดุที่หาง่ายในเขตร้อน สะดวกต่อการขนส่ง ต่อเติมซ่อมได้ง่าย แข็งแรง สวยงาม เหมาะที่จะไปตกแต่งสถานที่ทำเฟอร์นิเจอร์ได้ดี ราคาไม่แพงนัก
อิฐ	- มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ มีการนำความร้อนต่ำ ทนต่อการเผาไหม้ อิฐบางชนิดสามารถทนไฟได้
หิน	- มีคุณภาพต่ำ สามารถนำมาใช้ได้ดีกับสภาพในเขตร้อน มีความแข็งแรง ทนทานกับน้ำ เหมาะสำหรับการตกแต่ง การทำกำแพงกันดิน การจัดสวน เป็นต้น
ซีเมนต์	- ลักษณะของซีเมนต์ สามารถเข้ากับสภาพภูมิประเทศต่าง ๆ ได้ดี สวยงาม ทนทานถาวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุ	ข้อดี
หวายไผ่	- สะดวกต่อการนำมาตกแต่งทำให้เป็นธรรมชาติได้ง่าย ถ้าดัดแปลงด้วยการอัดเป็นแผ่นสำเร็จรูป มีความแข็งแรง ทนทานสำหรับใช้ภายในอาคาร ไม้ไผ่ มี FIBER STRESS สูง แข็งแรง เหนียวแน่น ใช้ทำประโยชน์ได้มาก
คอนกรีตบล็อค	- ไม่แตกร้าวในเมืองร้อนแห้งแล้ง อาจทำด้วยมือหรือผลิตจากโรงงาน รวมทั้งวิธีการก่อสร้างได้ง่าย - ประหยัด คงทนต่อการเผาไหม้ การนำความร้อนต่ำ เหมาะสำหรับการทำผนัง รับน้ำหนักโดยไม่ต้องมีเสาหรือเหล็กเสริม
ยิบซั่ม	- สามารถคงคุณภาพที่ดีได้ในระยะเวลานาน แม้ในที่ที่มีอากาศร้อน ใช้กับความร้อนได้ดี
อลูมิเนียม	- มีความแข็งแรง ทนทานต่ออากาศร้อนไม่เป็นสนิม มีความสามารถในการสะท้อนสูง น้ำหนักเบา และสะดวกในการขนส่ง ไม่ต้องระวังในการแตกหัก ทำได้ทั้งขนาดเล็ก และบางมาก
กระจก	- กันน้ำ กันฝนและลม ปลอดภัยจากเชื้อราเหมาะสำหรับในที่ที่ต้องการแสงธรรมชาติ กระจกดูดความร้อนผ่านเข้าไปในอาคารห้องทั้งหมด ถ้าเป็นกระจกสองชั้นกระจายแสงได้ดี ช่วยกรองความร้อน กระจกบานเกล็ดจะช่วยให้ภายในห้องได้รับลม ป้องกันฝนได้ โดยได้รับแสงสว่างด้วย เหมาะสำหรับเมืองร้อนชื้น กระจกที่ฉาบผิวในด้วยแผ่นฟิล์มชุบสารเคมีอลูมิเนียมจะสะท้อนความร้อนออกไปได้ดี โดยภายในได้รับแสงสว่าง กระจกช่วยในการตกแต่งให้สวยงามอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไฟเบอร์กลาส	- คงทนถาวร ไม่ผุพัง สัตว์แมลงไม่รบกวน ทนต่อการเผาไหม้ ใช้ทำแทนผนังกั้นห้องที่แข็งแรง มีโครงสร้างเสร็จในตัวโดยไม่ต้องมีกรอบเคร่าต่างหาก
พลาสติก	- เหมาะสำหรับงานด้านตกแต่งและฉาบปะทำพื้นหน้า ใช้ในการทำท่อน้ำได้ดี มีคุณสมบัติในการต่อต้านแรงลมฝน ความชื้นมีความยืดหยุ่นต่อความเค็ม สามารถทาได้หลายสี
สีทา	- ให้ความสวยงามยิ่งขึ้น มีหลายสีให้เลือก ช่วยสะท้อนแสงโดยเฉพาะสีอ่อนทำให้เกิดความสว่างภายในห้องมากขึ้น
กระเบื้องยาง	- มีความนุ่ม สามารถเก็บเสียงได้พอสมควร สะอาดเรียบ มีความคงทน กันความร้อนได้ ไม่ชื้นหรือเกิดเสียงดังมาก และดูใหม่เสมอ ราคาไม่แพงนัก มีสีให้เลือกหลายสี
ไม้อัด	- มีอายุทนกว่าไม้ธรรมชาติ ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศได้ดี ไม่ยืดไม่หด เมื่อใช้อยู่ในร่มดัดแปลงโค้งงอได้เป็นรูปต่าง ๆ ทนต่อสารเคมี เช่น กรด ด่าง หรือเกลือได้ดี น้ำหนักเบา เมื่อนำมาใช้สำเร็จรูปได้ดีกว่าไม้ธรรมชาติ ตีตะปูไม่แตก มีความเหนียว นอกจากนี้ยังมีลวดลายต่าง ๆ ที่สวยอีกด้วย
กระดาษชานอ้อย (CELOTEX)	- สามารถเก็บเสียงและความร้อนได้ดี มีน้ำหนัก และมีขนาดแผ่นที่เท่ากัน ใช้ทำผนังก็ได้
NANSONITE	- เป็นแผ่นบางกว่ากระดาษชานอ้อย บางชนิดเจาะรูหรือทำเป็นลายได้หลายอย่าง ดัดโค้งไม่ดูดสี เก็บเสียงได้บ้างเล็กน้อย ใช้งานเช่นเดียวกับกระดาษชานอ้อย
SHEVINGBOARD	- มีความคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ ไม่ยืด ไม่หด ตอกตะปูไม่แตก มีลายไม้งดงามพอสมควร ใช้ตกแต่งงานประเภทเดียวกับไม้อัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TEGO BOARD	- มีส่วนเคลือบน้ำยาแบบพวกแผ่น SHEVINGBOARD แข็งแรง ไม่บิดงอ ผิวหน้ามีความทนทาน
CELLOGRETE	- เป็นใยไม้ซึ่งผสมน้ำยาป้องกันปลวก เก็บเสียงได้ ป้องกันความร้อนได้ดี ไม่บิดงอแบะยุบ หรือผุง่าย ถูกน้ำไม่ด่าง ทนแดด ทนไฟ ทนลม ตีตะปูไม่แตกสามารถเลื่อยได้ตามความต้องการ ทำผนังได้ดี
WALLPAPER	- เป็นวัสดุที่ช่วยการตกแต่งให้สวยงามสะอาดตา มีคุณค่ายิ่งขึ้น เหมาะสำหรับปิดผนังภายในห้องที่มีความหรูหรา ช่วยป้องกันเสียงได้
ACCUSTIC	- เก็บเสียง ดูดเสียงได้ดี มีเนื้อนุ่ม ป้องกันความร้อน น้ำหนักเบา บุผนังทาสีได้ มีความงามถาวรพอสมควร ไม่บิดงอ ตีตะปู ตอก เลื่อย ได้ตามความต้องการ - การก่อสร้างง่าย
พรม	- ช่วยเก็บเสียงได้ดี แก้เสียงสะท้อนได้ นุ่มนวลมีความอ่อนนุ่ม น่าสัมผัส ไม่ยืด ส่งเสริมคุณค่าของสถานที่ให้ดูมีความสง่างาม เน้นจุดสำคัญ เหมาะสำหรับทำพื้นห้องทำงาน ห้องนอน มีสีให้เลือกมากมายรวมทั้งแบบและลวดลาย
ผ้าม่าน	- ป้องกันความร้อน เสียงสะท้อน สามารถดูดความเข้มของแสงสว่างให้น้อยลงได้เมื่อไม่ต้องการแสงมาก บางชนิดเป็นวัสดุทางวิทยาศาสตร์ก็ใช้ได้ดี สามารถปรับแสงได้ตามความต้องการ กันเหงื่อกาศได้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

วัสดุ	ข้อเสีย
ไม้	– จะเสื่อมคุณภาพได้โดยน้ำ ความร้อน ลม อากาศ แสง การทาสีไม้จะผุได้เร็ว เพราะเชื้อราจับได้ง่าย ปลวก มอด แมลงกัดไช ต้องหาวิธีป้องกัน
อิฐ	– เป็นก้อนไม่เก่าซึ่งเกิดจากเนื้อวัสดุการเผายังไม่ดีพอ ทำให้เนื้อไม่แน่นทำให้ซึมน้ำได้ แมลงต่าง ๆ อาจเข้าทำลายควรฉาบปูน
หิน	– ค่าขนส่งแพง มีการแตกร้าวง่าย
ซีเมนต์	– มีความชื้น ดูดความร้อนได้รวดเร็ว
หวายไม่	– เก่าและผุพังง่ายและเร็ว เป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย มักเป็นที่ชื่นชอบของแมลงที่เจาะไช
คอนกรีตบล็อค	– มีการแตกร้าวได้ง่าย เนื่องจากการยืด หดตัวได้ง่าย ลดความร้อนโดยต้องฉาบปูน
ยิบซั่ม อลูมิเนียม โลหะผสมอลูมิเนียม	– เปราะ หลุดแตกง่าย ราคาแพง
กระจก	– แตกง่ายโดยเฉพาะที่ทำเป็นแผ่นใหญ่ ๆ ไม่เหมาะกับสภาพที่เป็นลมพายุแรง เป็นตัวนำความร้อนที่ดีแต่เป็นฉนวนที่เลวทำเป็นหน้าต่างจะรับแสงสว่างได้มาก กระจกตัดแสงช่วยลดความร้อนที่มองไม่เห็นเข้าไปในห้อง การใช้กระดาษฝาหรือกระจกใส ซึ่งดูดความร้อนได้น้อย แล้วใช้ผ้าม่านสีอ่อนบาง ๆ หรือม่านปรับแสงภายในจะทำให้ความร้อนสะท้อนออกไปได้ดีกว่า
ไฟเบอร์กลาส	– มีราคาแพงยังไม่เป็นที่นิยมใช้ในเขตร้อนมากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พลาสติก	- เมื่อถูกความร้อนจัดจะโค้งงอและร้าวได้มีการขยายตัวแมลงอาจเจาะกินได้ ผิวของพลาสติกจะเสื่อมและเก่าเร็วด้วยฝุ่น และทราย
สีทา	- ชืด เก่าเร็วเมื่อถูกความร้อนแตกร้าวได้ง่าย ด้วยความเปียกชื้นและความแห้งแล้งของอากาศ สีขาวเก่าเร็วต้องทากันบ่อย ๆ
กระเบื้องยาง	- ร่อนหลุดได้ในที่ ๆ มีความชื้นเกิดรอยชุดได้ง่ายต้องทำความสะอาดเสมอ
ไม้อัด	- จะโค้งงอและแตกแยก ถ้าอยู่ในที่ที่อากาศชื้น และแห้งแล้ง ในที่กลางแจ้งดูดสีและสิ่งชัดมันทำให้สีนเปลือง
กระดาษชานอ้อย (CELOTEX)	- ติดไฟง่าย ถูกน้ำยายุบได้ง่าย
NANSONITE	- ข้อเสียเหมือนกับกระดาษชานอ้อย มีการโค้งงอและยุ่ยง่าย เมื่อถูกน้ำ
SHEVINGBOARD	- ไม่ทนต่อน้ำ ทำให้ยุ่ยได้มีความเปราะ ปลวกชอบกินดูดสีและสิ่งชัดมันน้ำยาต่าง ๆ
TEGO BOARD	- มีผิวหน้าเรียบ ทาสีไม่ได้เพราะบังคับสีอยู่ในตัวไม่เหมาะที่จะทำฝ้า เพดาน ราคาแพงกว่า SHEVINGBOARD เล็กน้อย
CELLOGRETE	- มีผิวหน้าแข็ง อาจแตกได้บ้าง เป็นรอยร้าวระหว่างรอยต่อของแผ่น
WALL PAPER	- ราคาแพง ถูกน้ำความชื้นจะยืดพอง ไหม้ไฟง่ายรักษาความสะอาดยาก
ACCUSTIC	- มองเห็นรอยต่อถูกน้ำยุ่ยดูดสีเป็นฉนวนที่เลวสำหรับเก็บเสียง
พรม	- ราคาแพง ทำความสะอาดยาก สกปรกง่าย ติดไฟง่าย
ผ้าม่าน	- ราคาแพง เสียค่าติดตั้งรักษา สีเปลี่ยนได้ เช่นสีผ้าม่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้